

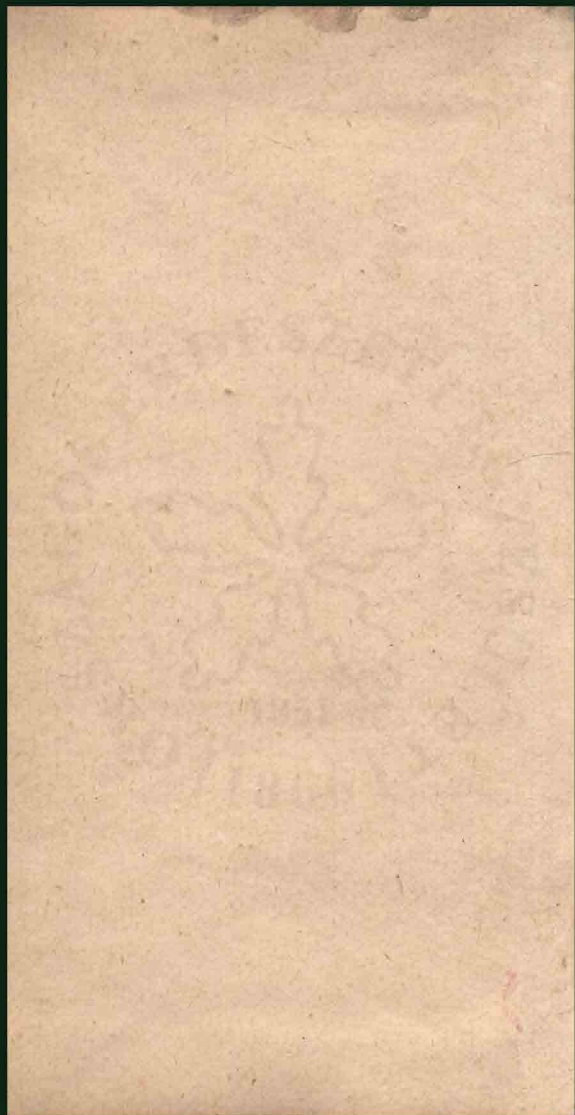

HORVÁTH S.
ERDÉSZETI
ZSEB-
NAPTÁR.
XXXI
1912.

Sk: 3455.

ERDÉSZETI ZSEBNAPTÁR

AZ 1912-İK ÉVRE.

~~~~~  
HARMINCZEGYEDIK ÉVFOLYAM.  
~~~~~

KIADJA:

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET.

SZERKESZTI:

HORVÁTH SÁNDOR,

MINISTERI TANÁCSOS.

~~~~~
BUDAPEST,

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMI NYOMDA.

TARTALOM.

Naptári rész.

	Oldal
Az 1912-ik szökő év: Évszakok. — Nap- és holdfogyatkozások. — Normanapok. — Megjegyzések a zsidónaptárhoz	7
Polgári naptár róm. katolikusok, protestánsok, görögkeletiek és izraeliták számára, hónaponként, az erdészeti teendők felsorolásával és két fehér lappal feljegyzésekre	7
Vadásznaptár	56
Halásznaptár	57

Általános jegyzetek.

Törvényszerinti bélyegfokozat. I., II., III.	59
Posta és távirtda szabályok	60
Kivonat a vasutak gyors- és teheráru díjszabásaiból	81
A külföldi pénznemek értéktáblázata	110
A törvényes mértékrendszer. A méter és bécsi mérték közti viszony	111
Erdőtermények mértéke a magyar államerdők kezelésénél. Tutajfa. — Fűrészrönkök. — Gömbölyű épület- és szerszámfa. — Deszkák, léczek, lépesők és egyéb apró fűrészárúk. — Fűrészelt vagy faragott épületi fa. — Zsindely. — Tüzi- és szénfa. — Faszén. — Erdei melléktermények. Erdőterület és fakészlet	112

Vegyes táblázatok.

Fák és más anyagok faj- és általános súlya: Lekérgezett törzsek. — Szerszám- és tűzifa-választékok kéreggel együtt. — Feldolgozott épület- és szerszámfa kiszáradva. — Cserkéreg. — Faszén, kőszén és tőzeg. — Építési anyagok	116
Fák- és más tüzelő anyagok tűzereje. A különböző fanemek és faválasztékok tűzereje. — A különböző szénfajok tűzereje egyenlő súly mellett	121
A fák tartóssága és ruganyossága	122
A fák súlyának és térfogatának apadása az összeszáradás folytán	123

Fa- és állabbecslés körébe tartozó adatok.

Fatömegbecslés: I. Fekvőfák fatömege. II. Állófák fatömege. III. Állabok fatömege	124
Körlaptábla	134
Hengertábla, egyszersmind körlapszorzási tábla	137
Fenyő rönkök köbtartalma felső átmérők szerint	164
Köbtáblák, rudak, suhángok kőbözésére az alsó átmérők szerint	165
Köbtábla luczfenyőrudak kőbözésére, az alsó átmérő segítségével	166
Fűrészelt vagy faragott fák köbtartalma	167
Gömbölyű fából faragható négyzetgerendák	176
Gömbölyű fából faragható legerősebb gerendák	176
Faragott vagy fűrészelt négyélű gerendák előállítására szükséges gömbölyű fa	177
Ürméretek köbtartalma	178
Alakszámok: Valódi alakszámok valamennyi főbb fanem számára. — Nem valódi alakszámok: A luczfenyő, erdei fenyő és bükk faalakszámai. — A luczfenyő, erdei fenyő és bükk	

	Oldal
tömörfa-alakszámai. — A tölgy tömörfa-alakszámai. — A jegenyefenyő fa- és tömörfa-alakszáma. — A jegenyefenyő-törzs alakszámai	181
Álló fák fatömege (táblázat)	186
Termési táblák: Termési táblák tölgy-szálerdő számára. — Termési táblák bükk-szálerdő számára. — Termési táblák jegenyefenyő számára. — Termési táblák luczfenyő számára. — Termési táblák erdei fenyő számára. — Termési táblák fekete- és vörös fenyő számára. — Termési táblák nyír-szálerdő, tölgy- és bükk-sarjerdő, nyár- és éger-sarjerdő számára	207
A káczfa termési táblák	215
A fatömegek választék arányai közepes zárat mellett	216

Erdőtenyésztési adatok.

Magtermelés: A maggyűjtés és tisztítás költségei. — A tobozokból nyerhető magmennyiség. — A magvak súlya, szem-száma és csirázó képessége	217
A csemetekertek és faiskolák költségei: A csemetekertek bekerítéséhez szükséges munka és anyagmennyiség. — A talaj megműveléséhez és bevetéséhez szükséges munkamennyiség. — A csemeték ápolásához szükséges munkamennyiség. — A csemeték átiskolázásához szűks. munkam. — A csemeték kiszedéséhez, számlálásához és csomagolásához szűks. munkam. — A mag- és területszükséglet. — Az elvetett mag betakarása	219
Az erdősítés költségei: A talajmegművelés költségei. — A vetés költségei. — A fészkek vagy foltok száma és a hornyok vagy pászták hosszúsága egy k. holdon. — Az ültetés költségei. — Az ültetéshez szükséges csemetemennyiség	226

Erdőhasználat körébe tartozó adatok.

A különféle faválasztékok termeléséhez szükséges munkamennyiség: Épület-, műszer- és tűzifahántás. — Tűzifa termelés. — Fűrészrönkö termelés. — Szálfa termelés. — Épület- és műszerfa termelés folyóméterenként. — Épület- és műszerfa termelés köbméterenként. — Tűzifa-szállítás — Rönkö-szállítás. — Szálfa-szállítás. — Apróbb faválasztékok termelése	232
Fűrészárú-termelés	246
Dongatermelési adatok: Francia donga. — Egy méter hosszú rönkökből nyerhető francia dongák. — Egész törzsekből nyerhető francia dongák. — Német donga. — Hektoliteres német dongák méretei centiméterekben. Akos német dongák méretei bécsi hüvelyekben	247
Vasuti talpfatermelés	257
Zsindelytermelés	258
Faszéntermelés	258
Cserkéreg-termelés	259

Építészet körébe tartozó adatok.

Épületkö termelés	261
Téglatermelés	262
Csusztatók, vontató utak és közönséges erdei utak építéséhez szükséges munka- és anyagmennyiség: Rönkö-szálfa- és tűzifa-csusztatók. — Fa- és vaspályák. — Gyalogutak, lóösvények. — Vontató- és szán-	

utak. — Rőzseutak. — Dorongutak. — Kővezett utak. — Átereszek és csatornák. — Terméskő-támfalak. — Kerék- vetők és utkorlátok	263

Erdőértékszámítás körébe tartozó adatok.

Az erdőben fekvő tőkék értéke: I. A talaj értéke. — II. Az állab értéke. III. A növendék értéke. — IV. A sza- bályos fakészlet értéke. — V. Az erdő értéke. — VI. A szabályos állapotban levő erdő értéke. — VII. Járadékok	271
Kamatos kamattáblák: A tőke utóértéke. — A tőke elő- értéke. — A járadék végértéke. — A járadék kezdőértéke. — Örökösen ismétlődő korszaki járadékok kezdőértéke . . .	276

Földméréstani adatok.

Adatok a Reichenbach-féle távolságméréshez. I. Távolságmérővel megmért ferde vonalak átszámítása víz- szintesre. II. Vízszintes távolságoknak megfelelő ferde (lejtős) vonalak kiszámítása	288
Két pont szintkülönbségének meghatározása	304

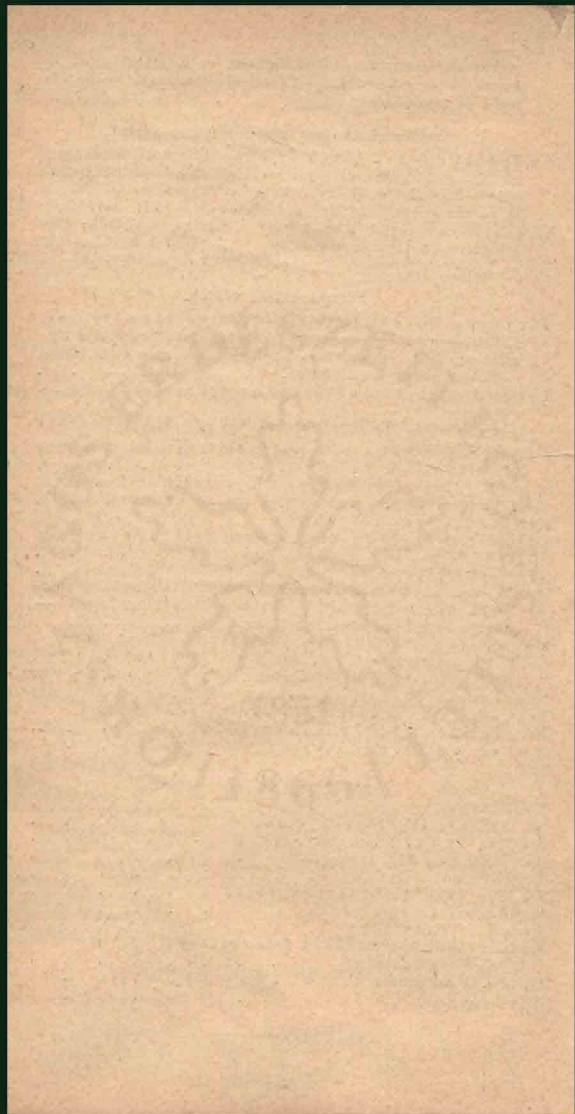
Erdészeti statisztikai adatok.

Az erdőállomány kiterjedése és eloszlása a magyar államban	312
A m. kir. földművelésügyi miniszterium: I. A. és B. főosztálya	322
Kincstári erdőhatóságok	324
Állami kezelésbe vett községi erdők ügyeit intéző m. kir. erdőhatóságok	333
Kir. erdőfelügyelőségek	344
M. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium: Köz- ponti erdészeti osztály. — Külső erdészeti hatóságok. — Közigazgatási erdészeti bizottságok	346
Magán erdőbirtokosok erdőtisztai személyzete: I. Magyarországon	349
II. Horvát- és Szlavonországban	370
Országos erdészeti egyesület	375
Selmeczi kir. erdészeti főiskola	380
Magyar kir. erdőőri szakiskolák	381
A m. kir. erdészeti kísérleti állomások	384

Törvények és rendeletek.

Erdőtörvény	388
Az 1898. évi XIX. törvényczikk	419
Az 1884-ik évi XXVI. törv.-czikk	430
Az 1890. évi XIX. törv.-czikk	431
Vadászati törvény	433
Az 1900. évi XXVIII. törvényczikk	439
Erdészeti államvizsga	447
Erdőőri szakvizsga	452
Erdőtisztek és erdőőrök felesketése	454
Országos erdei alap	455
Betűsoros névmutató	456
Hirdetések	477

Az 1912-ik szökő év.

Szökő év, melynek 365 napjából 67 vasárnap- és ünnepnapokra esik.

Évszakok.

Tavasz kezdete: márczius 20-án éjfélkor. Ez időben a nappal egyenlő az éjjel: tavaszi nap-éj-egyenlőség (aequinoctium vernale).

Nyár kezdete: június hó 21-én 8 óraker délután. A mi földrészünkön leghosszabb ez időtájt a nappal: nyári napfordulás. (solstitium aestivale).

Ősz kezdete: szeptember hó 23-án 11 óraker délelőtt. A nappal ez időben ismét egyenlő az éjjel: őszi nap-éj-egyenlőség (aequinoctium autumnale).

Tél kezdete: deczember hó 22-én 6 óraker délelőtt. Most a mi földünkön leghosszabb az éj: téli napfordulás (solstitium hyemale).

Norma-napok.

A katholikus egyház szabályai szerint sok norma-nap van rendelve, melyeken hiveinek nyilvános bálóktól, lármás mulatságoktól, sőt a színházak látogatásától is tartózkodniok kell. Ezen egyházi norma-napok megtartása azonban egyedül a hivesek vallásos érzületére van bízva s csak a következő norma-napok megtartása általános kötelesség: a nagyhétnek 3 utolsó napja, a husvét- és pünkösðvasárnap, az urnap, karácson elő-estéje és karácson első napja.

Megjegyzés a zsidónaptárhoz.

Az 1912-ik évvel a zsidóknak 5672-ik és 5673-ik éve esik össze. Az első kezdődött 1911. szeptember 23-án s végződik 1912. szeptember 11-én. A második kezdődik 1912. szeptember 12-én és végződik 1913-ban.

A zsidó szabbath-napok azon bibliai szakasz kezdőszavától veszik nevüket, melyet ekkor a synagókban felolvasni szoktak.

A zsidóknál összesen 109 férfi és 35 nő keresztnév van használatban s ezek a zsidónaptárban betűsoros rendben következnek.

J A N U Á R.

(Bold. Asszony hava vagy télhó.) — 31 nap.

A hó és hét napjai	Római kath. naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár 1911. Deczember 1912. Január	Zsidó naptár 5872 Tebeth Sebat
1	H. Ujév	Ujév	19 Bonifác vt.	11 Tebeth 5672
2	K. Makár ap.	A sz. köny.vt.	20 Ignác vt.	12
3	Sz. Genovéa sz.	Gordius	21 Juliána sz.vt.	13
4	Cs. Titus pk.	Titusz	22 Anasztázia	14
5	P. Teleszf.p.vt†	Simeon. Arp.	23 Krétai 10 vt.	15
6	Sz. Vizker.	H. király	24 Kar. el. bőjt	16 S. Vajkhi
7	V. G. 1. Rajm. h.	G. 1. Rajmund	25 B. N. kar.	17
8	H. Szeverin ap.	Szeverin	26 Ist. sz. M.	18
9	K. Julián vt.	Julián	27 Ist. földia.	19
10	Sz. Vilmos pk.	Pál remete	28 Több ezer vt.	20
11	Cs. Higin p. vt.	Fruktuóz	29 Apró szentek	21
12	P. Arkád vt.	Taczián, Ernő	30 Anizia sz. vt.	22
13	Sz. 40 vt. katona	Vidor	31 Melánia	23 S. Semoth
14	V. G. 2. Jézus	G. 2. Bódog	1 J. Uj. 1912.	24
15	H. Pál remete	Laski János	2 Szilveszter p.	25
16	K. Marczel p.vt.	Marczel	3 Malakiás pr.	26
17	Sz. Antal rem.	Antal	4 70 apostol	27
18	Cs. Pirosk sz., S.	Sára, Piroska	5 Teopempt	28
19	P. Kanút kir. v.†	Babilasz	6 Epiphan.	29 [R.-Chodes
20	Sz. Fáb. és Seb.	Fabián, Seb.	7 Iván	1 Seb. S. Va
21	V. G. 3. Sz. Cs.	G. 3. Ágnes	8 A. György	2
22	H. Vincze szp.vt	Vincze	9 Polieukt vt.	3
23	K. Bold. A. elj.	Izaiás	10 Nis. Gergely	4
24	Sz. Timót pk. vt.	Timót	11 Teodóz ap.	5
25	Cs. Pál ford.	Pál ford.	12 Taczián	6
26	P. Polikárp pk.†	Polikárp	13 Hermil	7
27	Sz. Ar. sz. Jan. e	Krizosztóm	14 R. és sz. vtk.	8 S. Bo
28	V. G. 4. Apol. sz.	G. 4. N. Kár.	15 A. Triod. v	9
29	H. Szalezi sz. F.	Juventin	16 Sz. Péterlán.	10
30	K. Martonka sz.	Mártonka	17 N. Antal ap.	11
31	Sz. Nol. Péter hv.	Virgil	18 N. Atanáz	12

A nap és hold felkelte és lenyugta.

	N a p		H o l d		N a p		H o l d		
	kelte	nyugta	kelte	nyugta	kelte	nyugta	kelte	nyugta	
	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	
1	7.50	4.17	d. u.	d. e.	17	7.44	4.35	6.51	2.15
2	7.50	4.18	1.53	5.32	18	7.43	4.36	7.40	3.12
3	7.49	4.18	2.45	6.55	19	7.42	4.38	8.18	4.16
4	7.49	4.19	3.54	8.07	20	7.41	4.39	8.47	5.24
5	7.49	4.20	5.17	9.02	21	7.41	4.40	9.10	6.35
6	7.49	4.22	6.45	9.40	22	7.40	4.42	9.29	7.44
7	7.48	4.23	8.12	10.09	23	7.40	4.44	9.46	8.53
8	7.48	4.24	9.35	10.31	24	7.39	4.45	10.01	10.02
9	7.48	4.25	10.51	10.50	25	7.38	4.47	10.17	11.13
10	7.48	4.26	d. e.	11.06	26	7.37	4.48	10.32	d. e.
11	7.47	4.27	12.05	11.23	27	7.36	4.50	10.51	12.27
12	7.47	4.29	1.17	11.39	28	7.34	4.51	11.14	1.45
13	7.47	4.30	2.28	11.58	29	7.33	4.53	11.45	3.06
14	7.46	4.32	3.39	d. u.	30	7.32	4.54	d. u.	4.28
15	7.45	4.33	4.48	12.51	31	7.31	4.56	1.26	5.43
16	7.45	4.34	5.53	1.27					

Magyar czég! =====

FARAGÓ BÉLA

cs. és királyi udvari szállító

magyar magpergető gyár
erdészeti magnagykeres-
kedés, nagy rózsatelepek.

—————
•••••
Árjegyzék kívánatra küldetik.

—————
•••••
120 hold kiterjedésű erdészeti
faiskolák, diszfenyő-kertészet

ZALA-EGERSZEGEN.

J A N U A R 16—31.

Január havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. Magas hegységben a favágás, a nagy hó miatt rendszeren szünetel, déli vidékeken azonban, és pedig különösen az áradásoknak kitett, vagy posványos helyeken épen most van a favágás ideje, a természetes felújítás alatt levő, csemetékkel benőtt területeken mindazonáltal csak megfelelő magasságu hó mellett lehet vágni. Ugyancsak déli vidékeken a ritkítás, valamint cserkéreg erdőkben a lágyfák kivágása most eszközölhető.

A fának a farakodó- és szenítő helyekre, usztató vizekhez, vízi csuszatókhoz való kiszállítása, tengelyen, szánon, vontató utakon, vagy a különféle száraz csuszatókon mindenütt, de különösen az áradásoknak kitett, vagy posványos erdőkből, megfagyott földön, most eszközlendő.

Erdőművelés. Gyűjtsünk lúcz-, erdei- és fekete fenyő tobozokat, valamint köris, akác, és gyertyán magot. Fűtött magpergetőkben a munkát folytassuk. Az eladásra szánt mag, csiráztatási kísérletek alapján, szaklapokban hirdetendő. Más helyről beszerzendő magból most kell csiráztatáshoz próbákat hozatni. A csemetekertek kerítéseit vizsgáljuk meg mennél gyakrabban, nehogy azokba a nyul, vaddisznó s más vad behatolhasson, s ha egereket veszünk ott észre, pusztítsuk őket mérgezés által. Verőfényes napokon vizsgáljuk meg a teletetés végett elhelyezett tölgy- és bükkmakkot, s ha szükséges, lapátoljuk át. Déli vidékeken lágy időjárás mellett, kivált homokos talajon, ültető helyeket, határsánczokat is készíthetünk, a csemetekert talaját átforgathatjuk (rigolirozás), sőt enyhe teleken e hónapban homokterületeken erdősíteni is lehet. Hozzuk rendbe összes erdőművelési szerszámainkat.

Erdővédelem. E hónapban különösen a tűzifa tolvajokra kell felügyelni, azonfeül a favágókat ellenőrizni, nehogy magas tuskókat hagyjanak, hogy továbbá csakis a kijelölt fákat vágják, azokat jól kihasználják és megfelelő méretű anyagot termeljenek, a tűzifát tömören sarangolják s a sarangkarókat szilárdan állítsák. Nagy havazások, vagy erős zuzmara lerakódás után, sűrű zárlatu fiatalosainkról, hogy azokat össze né törje, a havat, zuzmarát lerázathatjuk. Fenyvesekben, moha alatt megtaláljuk a *Lasiocampa pini* hernyóit, valamint a *Lophyrus pini* *Bupalus piniarius* és *Panolis piniperda* bábjaait; ezeket sertések behajtása által is pusztíthatjuk. Gyűjthetjük a *Ocneria dispar* petéit is.

Mellékhaszonvételek. Déli vidékeken, tölgyesek- s bükkösökben a makkoltatás (téli legelő) még mindig tart. Mészégetéshez követ törethetünk, tűzifát szállíthatunk. Szalajházakban a szalajfőzés folytatandó. A szénégetés és szénfuvarozás, ha arra szerződések köteleznek, folytatandó.

Építkezések. Új építkezésekhez, valamint a javításokhoz készítük el a terveket és költségvetéseket, vágassuk a szükséges fát s szállítsuk ki azt az építés helyére. Út- s egyéb építkezésekhez, átkavicsoláshoz töressünk és szállítsunk követ.

Erdőrendezés. Térképezés, a becslési adatok feldolgozása.

F E B R U Á R.

(Böjtelő hava vagy télutó.) — 29 nap.

A hó és hét napjai	Római kath. naptár	Protestáns naptár	Görög-orosznaptár. (Jan. február)	Zsidó naptár Sebat
1 Cs.	Ignác pk. vt.	Ignác	19 Makár	13
2 P.	Gy.-B.-A †	Gy.-B.-A.	20 Eutim apát	14 Fák ünnepe
3 Sz.	Balázs pk.	Anszgár	21 Maxim hv.	15 S. Besal.
4 V.	G. Hetv. v.	G. 5. Veron.	22 A. Hetv. v.	16
5 H.	Ágota sz. vt.	Ágota	23 Kelemen vt.	17
6 K.	Dorottya sz.	Dorottya	24 Hene	18
7 Sz.	Romuald ap.	Rikárd	25 Naz. Gergely	19
8 Cs.	Math. János	Salamon	26 Xenophon	20
9 P.	Alex. Ciril †	Apollonia	27 Kriz. erekly.	21
10 Sz.	Skolasztika	Skolasztika	28 Efrém	22 S. Jithro
11 V.	G. Hatv. v.	G. Dezső	29 A. Húsh. v.	23
12 H.	Eulália sz. vt.	Eulália	30 Nagy Vazul	24
13 K.	Ricci Katalin	Benignusz	31 Czirus és Ján.	25
14 Sz.	Bálint áld. v.	Bálint	1 Febr. Trif.	26
15 Cs.	Fauszt. Jov.	Fausztin	2 Jéz. Kr. b.	27
16 P.	Julianna sz. †	Julianna	3 Szim., Anna	28
17 Sz.	Donát vt.	Donát	4 Izidor	29 S. Mispat.
18 V.	G. Fars. v.	G. Szímeon	5 A. Vajh. v.	30 Ros Chodes.
19 H.	Konrád hv.	Konrád	6 Bukol	1 Adar. R. Ch.
20 K.	Eleutér pk. vt.	Aladár	7 Partén pk.	2
21 Sz.	Hamvazó sz. †	Meinrad	8 Tódor vt.	3
22 Cs.	Péter székf. †	Didim	9 Niczefer vt.	4
23 P.	Dam. Pet. et. †	Damján	10 Pál vt. Karal.	5
24 Sz.	Szökő nap †	Etelbert	11 Melét pk.	6 S. Ther.
25 V.	F. 1. Inv.	F. 1. Mát.	12 A. Nb. 1. v.	7
26 H.	Géza, Vikt. vt.	Géza	13 Martinián	8
27 K.	Sándor pk.	Sándor	14 Auxent	9
28 Sz.	Leander p. K.	Leánder	15 Onezim	10
29 Cs.	Román ap.	Román	16 Pamfil vt.	11 Eszter böjt

A nap és hold felkelte és lenyugta.

	N a p		H o l d		N a p		H o l d		
	kelte	nyugta	kelte	nyugta	kelte	nyugta	kelte	nyugta	
	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	
1	7.29	4.57	2.42	6.45	16	7.07	5.21	6.50	3.14
2	7.28	4.59	4.08	7.31	17	7.06	5.22	7.16	4.24
3	7.27	5.00	5.38	8.06	18	7.04	5.24	7.36	5.34
4	7.25	5.02	7.05	8.32	19	7.02	5.26	7.53	6.43
5	7.24	5.04	8.27	8.52	20	7.00	5.27	8.09	7.54
6	7.23	5.06	9.45	9.10	21	6.59	5.29	8.23	9.04
7	7.21	5.07	11.00	9.26	22	6.58	5.30	8.38	10.19
8	7.20	5.08	d. e.	9.43	23	6.56	5.31	8.56	11.34
9	7.19	5.10	12.14	10.01	24	6.54	5.33	9.17	d. e.
10	7.17	5.12	1.27	10.23	25	6.52	5.35	9.44	12.53
11	7.16	5.13	2.49	10.51	26	6.50	5.37	10.20	2.12
12	7.14	5.14	3.47	11.24	27	6.48	5.38	11.10	3.28
13	7.12	5.16	4.47	d. u.	28	6.46	5.40	d. n.	4.33
14	7.11	5.17	5.38	1.02	29	6.45	5.41	1.37	5.24
15	7.09	5.19	6.18	2.05					

Magyar czég! =====

FARAGÓ BÉLA

cs. és királyi udvari szállító

magyar magpergető gyár
erdészeti magnagykeres-
kedés, nagy rózsatelepek.

—•••••—
Árjegyzék kívánatra küldetik.

—•••••—
120 hold kiterjedésű erdészeti
faiskolák, díszfenyő - kertészet

ZALA-EGERSZEGEN.

F E B R U Á R 16—29.

Február havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. A favágást magas hegységben még e hóban sem kezdhjük meg. Déli vidéken a vágást folytassuk, különösen igyekeznünk kell az áradásnak kitett, vagy posványos helyeken a favágást befejezni. A ritkítások és a cserkéreg-erdőkből a lágyfanekek kivágása folytatandó. A tutajkötéshez szükséges gúzsokat, hevedereket, nemkülönbön evezőket most készítsük.

A fakiszállítás folytatandó; az áradásoknak kitett, vagy posványos helyekről e hónapban minden fát kikell szállítani.

Erdőművelés. Lucz-, erdei-, és feketefenyő tobozokat, valamint köris, akác és gyertyán magot, még gyűjthetünk, a vörös fenyő tobozok gyűjtését megkezdhetjük. Fűtött magpergetőkben a munkát folytassuk. Kedvező időjárás mellett, különösen déli vidékeken, a hó vége felé, napos magpergetőkön is megkezdhető a munka. Hirdessük az eladásra szánt magot, makkot és csemetéket; szállítsuk el a megrendelt magvakat, rendeljük meg a más helyről beszerzendő magot s tegyünk vele csiráztatási kísérleteket, hogy az előbb hozatott magpróbák csiráztatási eredményeivel összehasonlítást teheünk s ellenőrizhessük a szállítmányt.

A telettetés végett elhelyezett tölgy makk gyakrabban megvizsgálandó, melegtől azonban óvandó, nehogy csirázásnak induljon. A csemetekertek kerítései s az erdőművelési szerszámok jó karba hozandók.

Déli vidékeken a csemetekertek üres ágyai feláshatók, a lomblevelű csemeték megnyeshetők s lágy időjárás mellett, kivált homokos talajon, a hó vége felé a csemete ültetés is megkezdhető. Fűz és nyár dugványokat legjobb e hóban metszteni s elültetésig pinczében elhelyezni, vagy beföldelni.

Erdővédelem. A tűzifa tolvajlások még mindég gyakoriak szoktak lenni. A *Lasiocampa pini* hernyói, a *Lophirus pini*, *Bupalus piniarius* és *Panolis piniperda* bábjaik fenyvesekben moha alatt találjuk s irthatjuk, ugy ezeket, mint az *Ocneria dispar* petéket. A korán rajzó szúk, különösen a *Hylesinus piniperda* részére, fogófákat dönthetünk.

Mellékhaszonvételek. Déli vidékeken tölgyesekben és bükkösökben a makkoltatás (téli legelő) még mindig tart. A mészégetés nyitott kemenczékben a hó vége felé megkezdhető. Szalajfőzés folytatandó. Szénégetés, fuvarozás mint az előbbi hónapban.

Építkezések. Az építkezésekhez szükséges tervek és költségvetések elkészítése, továbbá a fa- és kő termelés, és szállítás szorgalmazandó. Usztató művek és vízi csuszatók kijavítandók; usztató folyók és patakok szabályozásához a szükséges rőzséről gondoskodjunk; óvjuk a partvédműveket, gátakat, csatornákat, gerebeket jégzajlás ellen.

Erdőrendezés. Térképezés, a becslési adatok feldolgozása, műszerek előkészítése a külső munkákhoz.

M Á R C Z I U S.

(Böjtmás hava vagy tavaszelő.) — 31 nap.

A hó és hét napjai	Római kath. naptár	Protestáns naptár	Görög-orosznaptár (Febr., Márcz.)	Zsidó naptár Adar, Nizan
1 P.	Albina pk. h. †	Albin	17 Tódor Tyr.	12
2 Sz.	Szimpl. p. †	Szimplicz	18 Leó pápa	13 S. Thezave
3 V.	F. 2. Rem.	F. 2. Kun. v.	19 A. Nb. 2. v.	14 Purim
4 H.	Kázmér hv. †	Adorján	20 Leo pk.	15 Susan-Purim
5 K.	Ózséb vt. †	Ózséb	21 Timót	16
6 Sz.	Perpetua vt. †	Fridolin	22 Eugeniai vtk.	17
7 Cs.	Aqu. Tamás †	Richárd	23 Polikárp	18
8 P.	Is. Ján. hv. †	Istenes János	24 János f. megt.	19
9 Sz.	Róm. Fran. †	Francziska	25 Taráz	20 S. Ki-Thi.
10 V.	F. 3. Oculi	F. 3. 40 v. C	26 A. Nb. 3. v.	21
11 H.	Konstantin †	Konstantin	27 Prokop	22
12 K.	Gergely p. †	Gergely	28 Vazul	23
13 Sz.	Nicefor pk. †	Roderig	29 Kasszián	24
14 Cs.	Matild kir. †	Matild	1 Már. Eud.	25
15 P.	Longin vt. †	Longin	2 Hezich	26
16 Sz.	Heribert pk. †	Heribert	3 Eutrop	27 S. Vajakh.
17 V.	F. 4. Laet.	F. 4. Patrik	4 G. Nb. 4. v.	28
18 H.	Jer. Ciril et. †	Sándor	5 Konon	29
19 K.	J. J. Kr. n. a. †	József	6 Amorii 42 vt.	1 Nizan B. Ch.
20 Sz.	Joachim hv. †	Hubert	7 Vazul ést. vk.	2
21 Cs.	Benedek ap. †	Benedek ap.	8 Teofilakt	3
22 P.	Oktávián vt. †	Oktávián	9 Szeb. 40 vt.	4
23 Sz.	Viktorián v. †	Framencz	10 Kodrát és t.	5 S. Vajikra
24 V.	F. Judica	F. 5. Gábor	11 G. Nb. 5. v.	6
25 H.	Gy. O. B. A.	Gy. O. B. A.	12 Teofanesz	7
26 K.	Manó vt. †	Manó	13 Nicefor pk.	8
27 Sz.	Dam. Ján. †	Rupert	14 Benedek	9
28 Cs.	Kap. János †	Gedeon	15 Ágáp vt.	10
29 P.	Fájd. Szűz †	Eusztáz	16 Szabinusz vt.	11
30 Sz.	Kvirin vt. †	Kirin	17 Elek	12 S. Uzav.
31 V.	F. Palm.	F. 6. Amósz	18 G. Nb. 6. v.	13

A nap és hold felkelte és lenyugta.

	N a p		H o l d			N a p		H o l d	
	kelte	nyugta	kelte	nyugta		kelte	nyugta	kelte	nyugta
	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.		ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.
1	6.43	5.42	3.04	6.01	17	6.11	6.06	5.59	4.30
2	6.41	5.44	4.31	6.30	18	6.09	6.08	6.15	5.41
3	6.39	5.45	5.54	6.53	19	6.07	6.09	6.30	6.52
4	6.37	5.47	7.16	7.12	20	6.05	6.11	6.46	8.05
5	6.35	5.49	8.35	7.29	21	6.03	6.12	7.02	9.22
6	6.33	5.50	9.52	7.46	22	6.01	6.13	7.22	10.41
7	6.31	5.51	11.07	8.04	23	5.59	6.15	7.46	d. e.
8	6.29	5.54	d. e.	8.24	24	5.57	6.17	8.20	12.01
9	6.27	5.55	12.22	8.49	25	5.55	6.18	9.04	1.18
10	6.25	5.56	1.33	9.21	26	5.53	6.19	10.05	2.27
11	6.23	5.58	2.49	10.02	27	5.51	6.21	11.18	3.21
12	6.21	5.59	3.34	10.52	28	5.49	6.23	d. u.	4.02
13	6.19	6.00	4.18	11.52	29	5.47	6.24	2.06	4.32
14	6.17	6.02	4.53	d. u.	30	5.45	6.25	4.30	4.56
15	6.15	6.03	5.20	2.09	31	5.43	6.26	5.50	5.15
16	6.13	6.05	5.41	3.19					

Magyar czég! =====

FARAGÓ BÉLA

cs. és királyi udvari szállító

magyar magpergető gyár
erdészeti magnagykeres-
kedés, nagy rózsatelepek.

Árjegyzék kívánatra küldetik.

-----
120 hold kiterjedésű erdészeti
faiskolák, diszfenyő - kertészet

ZALA-EGERSZEGEN.

M Á R C Z I U S 16—31.

Márczius havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. Déli vidékeken fejezzük be e hóban a téli favágásokat, a ritkításokat pedig és a fakiszállítást folytassuk. A botolós és nyeseő üzemből kezelt erdőkben, berkekben a fahasználatnak most van az ideje.

Magas hegységben a havon való fakiszállítást, különösen a tutajozásra, usztatásra szánt fáát szorgalmazzuk, lágy időjárás mellett a vizes csusztatókon is megkezdhetjük a munkát, sőt a tutajkötést is, különösen az oly helyeken, hol a hóvízre szorulunk. Készítsünk gúzsokat, hevedereket és evezőket. A favágás a magas hegységben még mindég szünetel, legfeljebb a saját építkezéseinkhez szükséges fát termeltethetjük.

Erdőművelés. Vörös fenyő tobozokat e hóban még gyűjthetünk, azonfelül ákác magot és az északi vidékeken kőris magot is.

Vizsgáljuk meg gyakran a teleltetés végett elhelyezett tölgy-makkot, de óvjuk a melegtől, nehogy kicsirázzék. A hó vége felé a tölgy-makk déli vidékeken már el is ültethető, ugyanott a csemete ültetés is megkezdhető, kivált homokos talajon; továbbá a csemetekertek feláshatók, a vetés és a csemeték iskolázása megkezdhető. A megrendelt csemeték elszállíthatók. Csemetekertekben a hó és esővíz elvezetendő, a fagy által netán kihuzott csemetesorok közei feltöltendők, vagy betaposandók. Fűtött és napos magpergetőkben a munkát folytassuk.

Erdővédelem. Déli vidékeken, száraz időjárás mellett a tűzekre kell felügyelni, nehogy erdőégés származzék. Erdőszéleken ügyeljünk az erdőhatárokra, nehogy szántás, réttisztítás közben, a szomszéd-birtokosok az erdőbe tolakodjanak.

A *Lasiocampa pini* hernyói ellen a fák kátránygyűrűkkel látandók el. A *Lophyrus pini*, *Bupalus piniarius* és *Panolis pini perda* bábjaikat még a moha alatt találjuk s irthatjuk. Szűk részére, ha meleg idő jár, fogófákat döntessünk. A *Hyllobius abietis* által megtámadott tuskókat irtuk.

Mellékhaszonvételek. A mészégetés, szalajfőzés, szénégetés és szénfuvarozás, mint az előbbi hónapban. A tővön eladandó tölgycserkéreg értékesítéséről gondoskodjunk. A köztes mezőgazdasági használatra szánt területeket adjuk át. A nyári legelő bérbeadásának itt az ideje.

Építkezések. E hóban különösen az utakra kell felügyelni: a vizet az úttestről levezetni, kátyukat, mély keréknyomokat tört kővel kitölteni, hidakat, karfákat, vízáteresztőket jó karba helyezni. Az usztató művek: gátak, gerebek, csatornák, vizes csusztatók kijavítandók, jégzajlás ellen óvandók, az usztató folyókön és patakokon a szabályozási művek kijavítandók. Készítsünk építkezéseinkhez terveket, költségvetéseket.

Erdőrendezés. Mint az előző hóban.

Á P R I L I S.

(Szent-György hava vagy tavasz hó.) — 30 nap.

A hó és hét napjai	Római kath. naptár	Protestáns naptár	Görög-orsz naptár (Márcz., Ápril.)	Zsidó naptár Nizan, Ijar
1	H. Hug pk. †	Hugó	19 Kriza. es D.	14
2	K. P.Ferencz h.†	Teodózia	20 Szabb. vtk.	15 Pas. 1. n.
3	Sz. Richard pk. †	Rikárd	21 Jakab, az ifj.	16 Pas. 2. n.
4	Cs. N.-Csütört. †	Izidor	22 Vazul vt.	17
5	P. N.-Péntek †	Nagyp.	23 Nagyp.	18
6	Sz. Nagyszomb.†	Cölsztin	24 Zakariás hv.	19 Sab.
7	V. F. Hus. v.	F. Hus. v.	25 G.Hush. v.	20
8	H. Husvét h.	Husvét h.	26 Husvét h.	21 Pas. 7. n.
9	K. Dömötör vt.	Dömötör	27 Husv. k.	22 Pas. 8. n.
10	Sz. Ezekiel pr.	Ezekiel	28 István	23
11	Cs. Leo p. et.	Leo	29 Márk ap.	24
12	P. Gyula p. †	Gyula	30 Klimak Ján.	25
13	Sz. Hermenegild	Hermenegild	31 Hipác	26 S. Semini
14	V. F. 1. Quas.	F. 1. Tibor	1 Apr. E.Már.	27
15	H. Anasztázia v.	Anasztázia	2 Titusz	28
16	K. Lambert vt.	Lambert	3 Nikéta apát	29
17	Sz. Aniczét p. vt.	Aniczét	4 József	30 Ros Chodes
18	Cs. Apolonius vt.	Apollónius	5 Klaudiusz	1 Ijar, R.-Chod.
19	P. Timon vt. †	Timon	6 Eutik	2
20	Sz. Tivadar hv.Á.	Tivadar	7 Györgv pk.	3 S. Thasz.
21	V. F. 2. Mis.	F. 2. Anzelm	8 G. 2. Heród.	4
22	H. Szot. és Káj.	Szótér	9 Eupszik vt.	5
23	K. Béla pk. vt.	Béla	10 Terencz	6
24	Sz. György vt.	György	11 Antipa	7
25	Cs. Márk ev.	Márk	12 Vazul pk.	8
26	P. Kletus és M.†	Kilit	13 Márton pápa	9
27	Sz. Zita sz., Per.	Zita	14 Arisztark	10 S.Achre M.
28	V. F. 3. J. oit.	F. 3. Valeria	15 G. 3. Kresz.	11
29	H. Péter vt.	Szibilla	16 Agape	12
30	K. Sziénai Kat.	Katalin	17 Simeon pk.	13

A nap és hold felkelte és lenyugta.

	N a p				H o l d				
	kelte		nyugta		kelte		nyugta		
	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	
1	5.41	6.28	6.09	5.32	16	5.11	6.49	4.51	5.48
2	5.39	6.29	7.27	5.49	17	5.09	6.50	5.07	7.04
3	5.37	6.30	8.44	6.06	18	5.07	6.52	5.26	8.25
4	5.35	6.32	10.00	6.25	19	5.05	6.53	5.50	9.46
5	5.33	6.34	11.14	6.48	20	5.03	6.55	6.19	11.07
6	5.31	6.35	d. e.	7.17	21	5.01	6.56	7.01	d. e.
7	5.29	6.36	12.24	7.55	22	5.00	6.57	7.58	12.19
8	5.27	6.38	1.24	8.42	23	4.58	6.59	9.08	1.19
9	5.25	6.39	2.14	9.38	24	4.56	7.01	10.28	2.04
10	5.23	6.40	2.53	10.43	25	4.55	7.02	11.51	2.36
11	5.21	6.42	3.22	11.52	26	4.53	7.03	d. u.	3.00
12	5.19	6.43	3.45	d. n.	27	4.51	7.05	2.33	3.21
13	5.17	6.44	4.04	2.13	28	4.50	7.06	3.50	3.38
14	5.15	6.46	4.20	3.23	29	4.48	7.07	5.06	3.55
15	5.13	6.47	4.36	4.34	30	4.46	7.09	6.22	4.11

Magyar czég! =====

FARAGÓ BÉLA

cs. és királyi udvari szállító

magyar magpergető gyár
erdészeti magnagykeres-
kedés, nagy rózsatelepek.

—————
•••••
Árjegyzék kívánatra küldetik.

—————
•••••
120 hold kiterjedésű erdészeti
faiskolák, diszfenyő - kertészet

ZALA-EGERSZEGEN.

A P R I L I S 16-30.

Április havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. — Magas hegységben, hol eddig a nagy hó miatt nem vághattunk, a favágást és ritkítást megkezdhetjük, a fakiszállítást pedig száraz és vizes csúsztatókon folytassuk, fejezzük be azonban a szabad eregetést és a földcsúsztatókon való közelítést, vontatást, kivált meredek hegyoldalakon, az erdőtalaj kimélése szempontjából.

Déli vidékeken a fának tengelyen való kiszállítása, a botoló és nyeső üzemben kezelt erdőkben pedig a fatermelés folytatandó. Cserkéreg-erdőkben a favágást kezdjük meg, Kosárfonó fűzveszőt és a vízi építkezésekhez szükséges rőzsét most termeljünk. A hasított faárúk, egymint: zsindey, dránicza, szőlőkaró és dongakészítés, valamint a tuskóirtás megkezdhető.

Az usztatás és tutajozás, kivált az oly vizeken, a hol hóvizre vagyunk utalva, a legnagyobb erővel megkezdendő.

Erdőművelés. — A vetésre, ültetésre, csemeték iskolázására, hiányos erdősitések kijavítására, eleven sövények telepítésére, csemetekertek megművelése és trágyázására e hónap a legalkalmasabb, az elvetett magvak és elültetett csemeték ugyanis a tavaszi esőtől hamar csiráznak, illetőleg könnyen megerednek. A fenyővetéseket fedjük be, nehogy kikelő csemetéinket a madarak elpusztítsák. A vetések csakis a késői fagyoktól látogatott és a magas fekvésű, zord helyeken halasztandók még el. Az ezen hónapban még be nem erdősíthető zord helyekre szánt csemetéket, ha szelidebb termőhelyen vannak csemetekertjeink, szedessük ki és földeljük be árnyas helyen; ugyanazt tegyük akkor is, ha elegendő munkaerő hiányában, előreláthatólag, sokáig fog tartani az erdősítés, nehogy csemetéink nagyon megeredjenek.

A dugványozást fejezzük be. Napos és fűtött magpergetőkben folytassuk a munkát.

Erdővédelem. — E hóban főleg az erdei tüzekre kell ügyelni, azonfelül a kéreg, háncs, csemete és ültetni való fiatal élőfa tolvajokra, valamint a legeltetésre. A tilalmazási jelek felállítandók.

A szű részére fogó fákat döntessünk, a *Hyllobius abietis* által megtámadott tuskók irtását fejezzük be. Ha a *Lasioampa pini* hernyói még ki nem bujtak, ismételjék a fáknak kátránygyűrűkkel való ellátását. A *Psilura monacha* fiatal hernyóinak pusztítása most még könnyű, mivel csoportokban a fa derekán tartózkodnak.

Mellékhaszonvételek. — A tölgy- és lúczkéreghántás, valamint hárs- és szilháncs termelés megkezdhető. Mészégetés, szalajfőzés folytatandó. A szénéégetést most már mindenütt megkezdhetjük. Vadgyümölcs-csemeték elárúsíthatók.

Építkezések. — Utak, hidak, vízi építmények kijavítása folytatandó, új építések megkezdhetők; szorgalmazzuk különösen a rőzséből készítenő sarkantyuk, partvédő művek, gátak kiépítését, hogy a rözse megeredjen.

Erdőrendezés. — Kedvező időjárás mellett a felmérési és becslési s egyéb külső munkák megkezdhetők.

M A J U S.

(Pünkösdi hava vagy tavaszutó.) — 31 nap.

A hó és hét napjai	Római kath. naptár	Protestáns naptár	Görög-orsz naptár (Május)	Zsidó naptár Ijar, Szivan
1	Sz. Fül. és. J. ap.	Fül. és. Jak. ☽	18 János szerz.	14
2	Cs. Athan. pk. ea.	Atanáz	19 Pafnucz	15
3	P. Sz. † megf.	Ker. föltal.	20 Theodór hv.	16
4	Sz. Flórián vt.	Flórián	21 Január	17 S. Emor
5	V. F. 4. Cant.	F. 4. Gotth.	22 G. 4. S. Teod.	18 Lag beomer
6	H. Olajba f. Ján.	Dam, János	23 György	19
7	K. Szaniszló pk.	Szaniszló	24 Szaba vt.	20
8	Sz. Mih. főa. m.	Arzén	25 Márk ev.	21
9	Cs. N. Gergely ea.	N. Gergely ☉	26 Vazul pk. vt.	22
10	P. Antonin p. h†	Antonin	27 Simeon	23
11	Sz. Mamertus pk.	Mamertusz	28 9 vértanu	24 S. Behar
12	V. F. 5. Rog.	F. 5. Pongr.	29 G. 5. Jazon	25
13	H. Szervác	Szervác	30 Jakab aps.	26
14	K. Bonifác	Bonifác	1 Május Jer.	27
15	Sz. Dela S. J.	Mózes	2 N. Atan. hal.	28
16	Cs. Áld. osüt.	Áld. cs. ☉	3 Az U. J. m.	29
17	P. Paskál hv.	Paskál	4 Pelágia sz.	1 Sziván R. Ch.
18	Sz. Venáncz vt.	Venáncz	5 Irene vt.	2 S. Bamidb.
19	V. F. 6. Ex.	F. 6. Ivó	6 G. 6. Jób	3
20	H. Sz. Bernar.	Bernardin	7 Sz. ker. megj.	4
21	K. Timót vt.	Konst. Ilona	8 János ev.	5
22	Sz. Julia sz. vt.	Julia	9 Izaiás pr.	6 Sab. 1. n.
23	Cs. Dezső pk. vt.	Dezső ☉	10 Zel. Sim. aps.	7 Sab. 2. n.
24	P. Sz. M. ker. s.†	Eszter	11 Mócz vt.	8
25	Sz. Orbán p. vt. †	Orbán	12 Epifán	9 S. Nasszo
26	V. F. Pün. v.	F. Pün. v.	13 G. Pün. v.	10
27	H. Pün. hét.	Pün. hét.	14 Pünk. h.	11
28	K. Emil vt.	Emil	15 Pakóm	12
29	Sz. Pazzi M. K.†	Maxim	16 Teodór	13
30	Cs. A sz. Jobb f.	Nándor	17 Andronik, J.	14
31	P. Petronella †	Petronella ☽	18 Pét., D. és t.	15

A nap és hold felkelte és lenyugta.

	N a p		H o l d		N a p		H o l d		
	kelte	nyugta	kelte	nyugta	kelte	nyugta	kelte	nyugta	
	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	
1	4.45	7.10	7.39	4.29	17	4.22	7.31	4.18	8.47
2	4.43	7.11	8.54	4.50	18	4.21	7.32	4.55	10.05
3	4.41	7.12	10.07	5.17	19	4.20	7.34	5.47	11.12
4	4.40	7.14	11.12	5.50	20	4.19	7.35	6.54	d. e.
5	4.38	7.15	d. e.	6.33	21	4.18	7.36	8.14	12.02
6	4.37	7.17	12.06	7.26	22	4.17	7.37	9.39	12.38
7	4.35	7.18	12.50	8.28	23	4.16	7.38	11.02	1.06
8	4.34	7.19	1.23	9.36	24	4.15	7.39	d. u.	1.27
9	4.33	7.21	1.48	10.45	25	4.14	7.40	1.39	1.45
10	4.31	7.22	2.09	11.55	26	4.13	7.42	2.54	2.02
11	4.29	7.24	2.26	d. u.	27	4.12	7.43	4.08	2.17
12	4.27	7.25	2.41	2.15	28	4.11	7.44	5.23	2.54
13	4.26	7.26	2.56	3.26	29	4.10	7.45	6.39	2.34
14	4.25	7.27	3.11	4.40	30	4.10	7.46	7.51	3.18
15	4.24	7.28	3.29	6.00	31	4.09	7.48	8.59	3.49
16	4.23	7.29	3.51	7.23					

Magyar czég! =====

FARAGÓ BÉLA

cs. és királyi udvari szállító

magyar magpergető gyár
erdészeti magnagykeres-
kedés, nagy rózsatelepek.

—————
•••••
Árjegyzék kívánatra küldetik.

—————
•••••
120 hold kiterjedésű erdészeti
faiskolák, diszfenyő - kertészet

ZALA-EGERSZEGEN.

M Á J U S 16—31.

Május havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. — Magas hegységben a favágást és ritkítást, valamint a száraz és vizes csúsztatókon való közelítést és fuvarozást folytattassuk. Déli vidékeken a sarj- és középerdőkben a fakiszállítás, nemkülönben a botoló- és nyese-üzemben kezelt erdőkben a fatermelés az új sarjak kimélése szempontjából beszüntetendő, szálerdőkben azonban a fafuvarozás folytatható. Cserkéreg-erdőkben a tarolás, továbbá a kosárfonó fűzessző vágás és rözsetermelés folytatandó.

Az usztatást és tutajozást folytassuk. Hasított árúk, úgymint: zsendely, dránicza, szőlőkaró és dongatermelés, továbbá a tuskóirtás folytatandó.

Erdőművelés. — Erdősítési munkák, úgymint: a vetés, ültetés, iskolázás, eleven sövények telepítése, folytatandó a déli vidékeken lehetőleg befejezendő. A kikelt vetések takaróját szedjük le, tisztítsuk s egyengessük ki a csemetekertek utait és porhanyítsuk fel a régi csemeteágyakat; a gyomlálás megkezdhető; száraz időjárás mellett öntözzük és árnyékoljuk be a vetéseket. A télen gyűjtött köris- és gyertyán magot földeljük be; szil vetésekhez készítsük elő a csemeteágyakat, mivel kedvező időjárás mellett a hó vége felé már szilmagot gyűjthetünk.

Erdővédelem. — A legeltetésre, kéreg- és fűtolvajokra, valamint a madárfészek-rablókra ügyeljünk; legeltetésre kiadott területeken a pásztorok szemmel tartandók, nehogy tilosba menjenek, a tüzzel gondatlanul bánjanak és az élő fáknak kárt okozzanak. A szű-fogó fák megvizsgálandók és ha meg vannak támadva, lehántandók, a lehántott kéreg pedig elégetendő. A *Psilura monacha*, *Porthesia chrisorrhoea* és *Bombix neustria* csoportokban feltehető hernyóit irtsuk.

A *Hylobius abietis* fogóárkokban kitett friss kérgen és dorongokon elpusztítható. A cserebogarakat, különösen erdősítések és csemetekertek közelében, rázassuk le a fákról és pusztítsuk el. A mezőgazdasági köztes használatra kiadott területek művelése ellenőrizendő.

Mellékhaszonvételek. — A tölgy- és lúczkéreghántást, hárs- és szilháncs termelést folytassuk.

Folytassuk a mész- és szénégetést valamint a fuvarozást; a szalajfőzést pedig addig, amíg hamukészletünk tart; a szalajfőzéshez való hamugyűjtés megkezdhető.

Építkezések. — Száraz és vízi építkezéseinket, az útépitéseket folytassuk. Új úthálók, utak s másnemű építkezések tervezése, lejt-mérése és kitűzése megkezdhető. Utakra, hidakra, vízáteresztőkre, úttárkokra, korlátokra ügyeljünk, nehogy a közlekedés ezek hiányossága miatt megakadjon; vízi építményeinket az usztatás és tutajozás tartama alatt folytonosan javítsuk ki a megsérülés után azonnal, hogy a nagyobb károknak elejét vegyük.

Erdőrendezés. — A külső becslési és felmérési munkáknak itt az ideje.

J U N I U S.

(Szent-Iván hava vagy nyárelő.) — 30 nap.

A hó és hét napjai	Római kath. naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár (Május, Junius)	Zsidó naptár Szivan, Thamusz
1 Sz.	Pam. áld. vt.	Jusztin	19 Patr. és t. vtk.	16 S. Behal.
2 V.	F. 1. Szth.	F. Szenth.	20 G. 1. Mind.	17
3 H.	Klotild kir.	Klotild	21 Konst. és II.	18
4 K.	Kar. Fer. hv.	Kerény	22 Baziliszka	19
5 Sz.	Bonifác vt.	Bonifác	23 Mihály pk.	20
6 Cs.	Urnappa	Norbert	24 Simeon styl.	21
7 P.	Róbert ap.	Robert	25 Sz. Iván feje	22
8 Sz.	Medárd p. hv.	Medárd ○	26 Kárpusz	23 S. Sel.-L.
9 V.	F. 2. Prim. F.	F. 1. Felicz	27 G. 2. Hellad	24
10 H.	Margit kir.	Margit	28 Eutik	25
11 K.	Barnabás ap.	Barnabás	29 Teodózia	26
12 Sz.	Ékesb. J. hv.	Antonina	30 Izác apát	27
13 Cs.	Páduai Antal	Tóbiás	31 Herma vt.	28
14 P.	Jéz. sz. sz. †	Vazul	1 Jun. Jusztin	29 [Ros Chodes
15 Sz.	Vid Mod. Cr.	Vid ●	2 Niczefer patr.	30 S. Korach
16 V.	F. 3. R. Fer.	F. 2. Jusztina	3 G. 3. Lucz.	1 Tham. R. Ch.
17 H.	Peregrin vt.	Rainer	4 Metrof. patr.	2
18 K.	Mark., Marcz	Marcellian	5 Tiri Dorót	3
19 Sz.	Falc. Julian	Gyárfás	6 Hillarion ap.	4
20 Cs.	Szilvér p. vt.	Szilvér	7 Theodót p. v.	5
21 P.	Gonz. Alajos †	A bin ○	8 Teodórerekly	6
22 Sz.	Paulin pk. hv.	Paulin	9 Cziril és Ath.	7 S. Chukath
23 V.	F. 4. Ediltr.	F. 3. Ediltr.	10 G. 4. Sándor	8
24 H.	Ker. sz. Ján.	Iván	11 Bartal, Barn.	9
25 K.	Vilmos hv.	Vilmos	12 Onufrius	10
26 Sz.	Ján. és Pál v.	János és Pál	13 Aquilina	11
27 Cs.	László m. kir.	László	14 Metód, Eliz.	12
28 P.	Leo p. †	Ireneus	15 Amosz pr.	13
29 Sz.	Péter, Pál	Péter, Pál ◐	16 Tikon pk.	14 S. Balak
30 V.	F. 5. Pál em.	F. 4. Pál em.	17 G. 5. Manuel	15

A nap és hold felkelte és lenyugta.

	N a p		H o l d		N a p		H o l d		
	kelte	nyugta	kelte	nyugta	kelte	nyugta	kelte	nyugta	
	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	
1	4.08	7.47	9.58	4.27	16	4.03	7.58	4.35	9.53
2	4.07	7.48	10.46	5.18	17	4.02	7.59	5.52	10.36
3	4.06	7.49	11.22	6.16	18	4.02	7.59	7.18	11.08
4	4.05	7.50	12.50	7.22	19	4.02	7.59	8.46	11.32
5	4.05	7.50	d. e.	8.31	20	4.03	8.00	10.09	11.51
6	4.05	7.51	12.12	9.40	21	4.03	8.00	11.29	d. e.
7	4.04	7.52	12.30	10.49	22	4.03	8.00	d. u.	12.09
8	4.04	7.53	12.46	11.57	23	4.03	8.00	2.00	12.24
9	4.03	7.54	1.01	d. u.	24	4.03	8.00	3.14	12.41
10	4.03	7.54	1.15	2.18	25	4.04	8.00	4.28	12.59
11	4.03	7.55	1.32	3.33	26	4.04	8.00	5.40	1.21
12	4.03	7.56	1.50	3.53	27	4.05	8.00	6.50	1.50
13	4.03	7.57	2.15	6.17	28	4.05	8.00	7.52	2.26
14	4.03	7.57	2.47	7.40	29	4.06	8.00	8.42	3.11
15	4.03	7.58	3.33	8.54	30	4.06	8.00	9.22	4.08

Magyar czég! **=====**

FARAGÓ BÉLA

cs. és királyi udvari szállító

magyar magpergető gyár
erdészeti magnagykeres-
kedés, nagy rózsatelepek.

—————
•••••
—————
Árjegyzék kívánatra küldetik.

—————
•••••
—————
120 hold kiterjedésű erdészeti
faiskolák, díszfenyő - kertészet

ZALA-EGERSZEGEN.

J U N I U S 16—30.

Junius havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. — A favágást, ritkítást, ugyszintén a csuszatókon való közelítést és fuvarozást is folytassuk a magas hegységben. Az usztatás és tutajozásnál használjuk fel az esős időszakokat.

Déli vidékeken fejezzük be a cserkéreg-erdőkben a használatot, a ritkításokat és tuskóirtást azonban, valamint szálerdőkben a fafuvarozást, nemkülönben a zszindely, dránicza szőlőkaró és dongakészítést folytassuk.

Erdőművelés. — A vetések, ültetések a magas hegységben is befejezendők.

Csemetekertekben a csemeteágyakat, utakat, kerítések alját a gyomoktól tartsuk folyton tisztán, ügyeljünk kivált arra, hogy a gyomok lehetőleg még virágzás, de mindenesetre magérés előtt gyökereitől kiirtassanak; használjuk fel e gyomokat korhadtföld (Compost) készítésre; porhanyítsuk fel a csemeteágyak talaját s védjük azokat a nap heve ellen beárnyalás által. Tartós száraz időjárás mellett az öntözést el ne mulasszuk. Gyűjtsünk szilmagot és vessük el azt a már előkészített csemeteágyakba.

Erdővédelem. — E hóban is főleg a legeltetésre, fűtolvajokra és tüzekre kell ügyelni. Az erdő, tag és osztag határokat járjuk be s vegyük számba a határköveket, határdombokat s egyéb határjeleket, a hiányosakat cseréljük ki ujakkal.

Csemetekertekben s azok közelében a lótetű (*Gryllootalpa vulgaris*) fészkek, valamint a cserebogár pajodok felkeresendők és elpusztítandók. A szűfogófaakat vizsgáljuk meg gyakran s hámozassuk le azokat és égessük el a kérget, ha a szűk által meg vannak támadva; ha szükséges, döntessünk uj fogófaakat. A *Hylobius abietis* irtása folytatandó. A *Lasioampa pini*, *Cnethocampa pinivora* és *Psilura monacha* által megtámadott állabokat, ha látjuk, hogy a hernyók táplálék hiányában vándorolni kénytelenek, vegyük körül fogóárkokkal, utakra helyezett friss fenyőgalyakkal s irtsuk a hernyókat. A mezőgazdasági köztes használatra kiadott területeken a kapálás, töltögetési munka figyelemmel kísérendő, nehogy a vetésben vagy kiültetett csemetékben vigyázatlanságból vagy hanyagságból a bérlők kárt okozzanak.

Mellékhaszonvételek. — Mészégetés, szénéégetés és szállítás, továbbá szalajfőzéshez való hamugyűjtés, mint az előző hóban. A lúczkéreghántás e hóban befejezendő. Vágásokban, erdősitett helyeken a fű megbízható embereknek kisarlózásra eladható, mindazonáltal e használat csak szigoru felügyelet alatt gyakorolható.

Építkezések. — Utak, hidak építése, javítása, folyó- és patak-szabályozások, vízi építkezések, valamint a csak későbbben kiépítés alá kerülő uj építkezések tervezése, felmérése, kitűzése folytatandó.

Az utakat, hidakat, korlátokat, vízáteresztőket, útárkokat tartsuk folyton jókarban, illetőleg tisztán.

Erdőrendezés. — A külső becslési és felmérési munkák folytatandók.

JULIUS.

(Szent-Jakab hava vagy nyárhó.) — 31 nap.

A hó és hét napjai	Római kath. naptár	Protestáns naptár	Görög-orsz napt. (Junius, Julius)	Zsidó naptár Thamusz, Ab
1	H. Theodorik ál.	Theobald	18 Leoncez vt.	16
2	K. Sarlós B.-A.	Sarlés B.-A.	19 Judás aps.	17 Temp. e. bjt.
3	Sz. Heliodor pk.	Jácint	20 Metód pk.	18
4	Cs. Ulrik pk. hv.	Ulrik	21 Julián vt.	19
5	P. Zacc. Antal †	Cziril, Meth.	22 Őzséb pk. vt.	20
6	Sz. Izaiás pr.	Izaiás	23 Agrippina sz.	21 S. Pinch.
7	V. F. 6. J. sz.	F. 5. Vilib. ○	24 G. 6. K. J.	22
8	H. Erzsébet kir.	Kilián	25 Febr. és t.	23
9	K. Anatólia sz.	Cziril	26 Dávid rem.	24
10	Sz. Amália sz.	Amália	27 Sámson pap	25
11	Cs. Pius p. vt.	Placíd	28 Cír., Ján. er.	26
12	P. Gualb. Ján. †	Henrik	29 Péter, Pál	27
13	Sz. Jenő pk. vt.	Jenő	30 12 apostol	28 S. Matoth
14	V. F. 7. Bonav.	F. 6. Bon. ●	1 Jul. G. 7. K.	29
15	H. Apost. oszl.	Apost. oszl.	2 B.-A. meze	1 Ab R. Ch.
16	K. Karmelb. B. A.	Rut	3 Jácint vt.	2
17	Sz. Elek hv.	Elek	4 Krét. Andr.	3
18	Cs. Kamil hv.	Frigyes	5 Márta őzv.	4
19	P. Paulai Vin. †	Rufina	6 N. Szizoesz	5
20	Sz. Illés, Margit	Illés	7 Mal. Tamás	6 S. Debarim
21	V. F. 8. L. M.	F. 7. Dan. ○	8 G. 8. Prokóp	7
22	H. Maria Magd.	Magdolna	9 Pankrácz pk.	8
23	K. Apollinár pk.	Apollinár	10 Leoncez vt., t.	9 Jer. puszt. b.
24	Sz. Krisztina sz.	Krisztina	11 Eufémia vt.	10
25	Cs. Jakab aps.	Jakab	12 Prokl. és Hil.	11
26	P. Anna asszony	Anna	13 Gábor főangy	12
27	Sz. Pantaleon vt.	Pantaleon	14 Aquila, Prisz.	13 S. Vaetch.
28	V. F. 9. Inceze	F. 8. Inceze	15 G. 9. Quirik	14
29	H. Mártha sz.	Martha ○	16 Atenogén pk.	15
30	K. Abdon és Sz.	Judit	17 Marina	16
31	Sz. Loy. Ignác	Germán	18 Emilián vt.	17

A nap és hold felkelte és lenyugta.

	N a p		H o l d			N a p		H o l d	
	kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p.		kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p.
1	4.07	8.00	9.53	5.12	17	4.21	7.51	7.47	9.54
2	4.08	7.59	10.17	6.20	18	4.22	7.50	9.11	10.12
3	4.08	7.59	10.35	7.29	19	4.23	7.49	10.31	10.29
4	4.08	7.58	10.52	8.37	20	4.24	7.47	11.47	10.46
5	4.09	7.58	11.06	9.45	21	4.25	7.46	d. u.	11.05
6	4.10	7.57	11.20	10.53	22	4.26	7.45	2.18	11.26
7	4.11	7.57	11.35	d. u.	23	4.27	7.44	3.32	11.52
8	4.12	7.56	11.53	1.13	24	4.28	7.43	4.42	d. e.
9	4.12	7.56	d. e.	2.29	25	4.29	7.42	5.46	12.25
10	4.13	7.56	12.13	3.49	26	4.30	7.41	6.41	1.07
11	4.14	7.55	12.41	5.11	27	4.31	7.40	7.23	2.01
12	4.15	7.54	1.19	6.30	28	4.32	7.39	7.55	3.03
13	4.16	7.54	2.12	7.37	29	4.34	7.38	8.21	4.11
14	4.17	7.53	3.24	8.28	30	4.36	7.36	8.42	5.20
15	4.18	7.52	4.48	9.06	31	4.37	7.35	8.58	6.29
16	4.20	7.52	6.17	9.33					

Magyar czég! =====

FARAGÓ BÉLA

cs. és királyi udvari szállító

magyar magpergető gyár
erdészeti magnagykeres-
kedés, nagy rózsatelepek.

—•••••—
Árjegyzék kívánatra küldetik.

—•••••—
120 hold kiterjedésü erdészeti
faiskolák, díszfenyő - kertészet

ZALA-EGERSZEGEN.

JULIUS 16-31.

Julius havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. Magas hegységben a favágás és ritkítás, nemkülönben a fuvarozás és csusztatókon való közelítés folytatandó. Az usztatás és tutajozás, kivált duzzasztott vízzel és esős időben, még mindig tart. A ritkításokat, fafuvarozást, tuskóirtást a déli vidékeken is folytathatjuk.

A fokozatos felújítás alatt álló vágásokban a tarolás alá kerülő fák kiválasztása és megjelölése megkezdhető. Dolgoztassuk fel a szél által kidöntött és tővön kiszáradt fákat.

Kosárfonó fűvesző a hó vége felé, a második nedvkeringés beálltával, ismét nyeshető. A hasított faárúk készítését folytathatjuk.

Erdőművelés. A csemetekertek gyomoktól tisztán tartandók, száraz időjárás mellett különösen a vetések öntözendők és beárnyalándók; lazítsuk fel a csemeteágyak talaját. Készítsünk korhadt földet (Compost), gyephamut csemete kertjeink közelében.

Beerősített területeken védjük a csemetéket a gyomok, lágy fanemek és cserjék elnyomása ellen, sarlózás, illetőleg a lágy fák és cserjék kivágása által. Az ősszel beerősítendő területeken, különösen nagyon kötött talajon, az ültető helyek előre elkészíthetők. Nedves, posványos helyek vízlecsapoló árkokkal lecsapolandók.

Erdővédelem. Örkdjünk a legeltetési tilalmak megtartása felett; a fűtolvajokra és a mezőgazdasági köztes használatra kiadott területek művelőire ügyeljünk. A határok bejárandók, esetleg kijavítandók és a hiányos határjelek (birtok, tag, osztag) újakkal pótlandók.

Pusztítsuk csemetekertekben a lótetűt (*Grylotalpa vulgaris*) és cserebogár pajodokat. A *Hylobius abietis* irtása folytatandó, ugyancsak pusztítsuk a *Pissodes notatust* is. A szúk által ellepett fogófákat hámozgassuk le s égessük el a kérget, ha szükséges új fogófákat döntessünk.

A *Lasiocampa pini* és *Psillura monacha* lepkéket pusztítsuk, valamint a *Cnethocampa processionea* hernyófészkeket is, ez utóbbiak pusztításánál a hernyószőrök mérges volta miatt a legnagyobb óvatosságra van szükség.

Mellékhaszonvételek. Szénégetés, mészégetés és fuvarozás, szalaj főzéshez való hamu gyűjtés folytatandó. Nagy városok közelében, értékesítsük az erdei gyümölcsöket.

Építkezések. Az építkezési munkák, valamint a tervezések felmérések és kitzűzések folytatandók.

Erdőrendezés. A becslési, felmérési és egyéb külső munkákat folytassuk.

AUGUSZTUS.

(Kisasszony hava vagy nyárutó.) — 31 nap.

A hó és hét napjai	Római kath. naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár (Julius, Augusztus)	Zsidó naptár Ab, Elul
1 Cs.	Vasas sz. P.	Vas. Péter	19 Diosz	18
2 P.	L.Alfonz et. †	Gusztáv	20 Illés prof.	19
3 Sz.	Istv. vt. t. m.	Eleázár	21 Simeon, János	20 S. Ekev
4 V. F. 10.	Dom.	F. 9. Domon.	22 G. 10. M. M.	21
5 H.	Havi B.-A.	Ozvald	23 Fókasz vt.	22
6 K.	Urunk színv.	Urunk szv. C	24 Krisztina sz.	23
7 Sz.	Kajetán hv.	Kajetán	25 Anna, Olimp.	24
8 Cs.	Czirjék vt.	Czirjék	26 Hermolaus	25
9 P.	Román vt. †	Román	27 Pantelemon	26
10 Sz.	Lőrincz szp.	Lőrincz	28 Nikanor	27 S. Reéh
11 V. F. 11.	Zsuzs.	F. 10. Zsuzs.	29 G. 11. Ksllin.	28
12 H.	Klára sz.	Klára	30 Szila	29
13 K.	Berehm. Ján.	Ipoly	31 Eudoczim	30 Ros Chodes
14 Sz.	Ózséb áld. †	Ózséb	1 A. Sz. † körm.	1 Elul R. Ch.
15 Cs. N.-B.-A.		Nagy-B.-A.	2 István vt. er.	2
16 P.	Jácint hv. †	Rókus	3 Izs. és Fauszt.	3
17 Sz.	Liberát ap.	Liberát	4 Efez. 7 gyer.	4 S. Softim
18 V. F. 12. Sz. J.		F. 11. Ilona	5 G. 12. Eusz.	5
19 H.	Tul. Lajos p.	Szebald	6 Ur szin.	6
20 K. Sz. Ist. k.		István k.	7 István k.	7
21 Sz.	Bernát ap.	Sámuel	8 Emilián pk.	8
22 Cs.	Timót vt.	Filibert	9 Mátyás aps.	9
23 P.	Beniti Fálöp †	Farkas	10 Lőrincz vt.	10
24 Sz.	Bertalan ap.	Bertalan	11 Eplusz diak.	11 S. Ki Theze
25 V. F. 13.	Laj. k.	F. 12. Lajos	12 G. 13. Anicz.	12
26 H.	Zefrin p. vt.	Zefrin	13 Maxim hv.	13
27 K.	Kal. Józs. hv.	Gebhárd	14 Mikeás pr.	14
28 Sz.	Ágoston pk.	Ágoston	15 N.-B.-A.	15
29 Cs.	Ker. sz. J. f.	János feyv.	16 Dioméd vt.	16
30 P.	Limai Róza	Róza	17 Miron pap vt.	17
31 Sz.	Rajmund hv.	Rajmund	18 Flor., Laur.	18 S. Ki Thova

A nap és hold felkelte és lenyugta.

	N a p		H o l d		N a p		H o l d		
	kelte	nyugta	kelte	nyugta	kelte	nyugta	kelte	nyugta	
	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	
1	4.38	7.34	9.13	7.37	17	4.59	7.08	10.46	9.08
2	4.39	7.32	9.28	8.43	18	5.00	7.06	d. u.	9.29
3	4.40	7.30	9.42	9.51	19	5.01	7.05	1.20	9.53
4	4.41	7.29	9.57	11.00	20	5.02	7.03	2.33	10.24
5	4.43	7.28	10.16	d. u.	21	5.03	7.01	3.41	11.04
6	4.44	7.26	10.39	1.29	22	5.05	6.59	4.38	11.54
7	4.45	7.25	11.11	2.49	23	5.06	6.57	5.24	d. e.
8	4.47	7.23	11.55	4.09	24	5.07	6.55	5.59	12.54
9	4.48	7.22	d. e.	5.18	25	5.09	6.54	6.26	2.00
10	4.49	7.20	12.56	6.16	26	5.11	6.52	6.48	3.09
11	4.50	7.18	2.14	6.59	27	5.12	6.50	7.05	4.19
12	4.51	7.16	3.43	7.31	28	5.13	6.48	7.21	5.27
13	4.53	7.15	5.15	7.55	29	5.15	6.46	7.34	6.35
14	4.54	7.13	6.42	8.15	30	5.16	6.44	7.48	7.43
15	4.55	7.11	8.07	8.33	31	5.18	6.42	8.04	8.52
16	4.57	7.10	9.27	8.50					

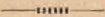
Magyar czég!

FARAGÓ BÉLA

cs. és királyi udvari szállító

magyar magpergető gyár
erdészeti magnagykeres-
kedés, nagy rózsatelepek.

Árjegyzék kívánatra küldetik.

120 hold kiterjedésű erdészeti
faiskolák, diszfenő - kertészet

ZALA-EGERSZEGEN.

AUGUSTUS 16—31.

Augusztus havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. A favágás és ritkítás magas hegységekben még mindig folytatható.

A fafuvarozást és csuszatókon való közelítést, folytassuk. Az usztatás és tutajozás e hónapban rendszeren csak duzzasztott vízzel lehetséges.

A téli favágások kijelölését, valamint a fokozatos felujítás alatt levő vágásokban a tarolás alá kerülő fák kiválasztását és megjelölését, úgy szintén a szél által kidöntött és tővön elszáradt fák feldolgozását, kiszállítását szorgalmazzuk.

Kosárfonó fűveszőt e hóban is nyeshetünk.

A hasított faáruk készítését folytassuk.

Erdőművelés. Csemetekertekben ugyanazok a teendők mint az előbbi hónapban: gyomlálás, öntözés, beárnyalás, talaj felporhanyítás. A beerdősített területeken a csemeték, a gyomok, cserjék és lágyfák elnyomása ellen védendő. Készítsük elő a legközelebbi erdősítésekhez az ültető helyeket, kivált kötött talajon.

Magas hegységben az őszi erdősítések, különösen lúczültetés e hó vége felé már megkezdhető.

Ha a nyár elég meleg, a hó vége felé már nyirmagot is gyűjthetünk.

Erdővédelem. Legeltetésre, tüzekre, fűtolvajokra stb. ügyeljünk. A határokat (erdő, tag, osztág) járjuk be, s pótoljuk ki a hiányos határjeleket. A mezőgazdasági köztes használatra kiadott vágás-területek bérlőit, különösen az aratásnál tartjuk szemmel.

A szű- fogó fák gyakran megvizsgálvaudók, valamint a beteges kinézésű álló fák is s ha szűk által vannak ellepve, döntessük- és hámoztassuk le azokat is; szükség esetén döntessünk új fogó fákat. Pusztítsuk a *Hyllobius abietis* és *Pisodes natotus*t, csemete kertjeinkben pedig a lőtetűt (*Gryllotalpa* v.) és cserebogár pajodokat. A *Psyllura monacha* lepék többnyire már lerakták petéiket, gyűjtsük tehát és semmisítsük meg azokat. A *Cnethocampa processionea* hernyófészkek szedése és elégetése folytatandó.

Mellékhaszonvételek. Folytassuk a szénégetést, mészégetést, hamugyűjtést. A makk- és gubacstermés felbecsülendő. A makkoltatás és téli legelők bérbeadásáról, valamint a gubacsszedés, vagy eladásról gondoskodjunk.

Építkezések. Az építkezések folytatandók. Az utakat, hidakat, korlátokat, vízáteresztőket, útárkokat tartjuk rendben.

Erdőrendezés. A külső munkák még mindég folyamatban vannak.

S Z E P T E M B E R.

(Szent-Mihály hava vagy őszelő.) — 30 nap.

A hó és hét napjai	Római kath. naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár (Aug., Szeptember)	Zsidó naptár Elul, Thisri
1	V. F. 14. Óra.	F. 13. Egyed	19 G. 14. Andráš	19
2	H. Jusztusz pk.	Jusztusz	20 Sámuel pr.	20
3	K. Mansuet pk.	Hildegárd	21 Tadé aps.	21
4	Sz. Rozália sz.	Rozália ○	22 Agatonik	22
5	Cs. Juszt. Lőr.	Herkules	23 Farkas	23
6	P. Zakariás pr.	Zakariás	24 Eutik	24
7	Sz. Kassai vért.	Regina	25 Bertalan aps.	25 S. Niczab.
8	V. F. 15. Kisa.	F. 14. Korb.	26 G. 15. Adrian	26
9	H. Kláver Péter	Gorgon	27 Poemén	27
10	K. Tolent. Mikl.	Jodok	28 Mózes rem.	28
11	Sz. Jácint vt.	Teodóra ●	29 K. sz. J. f.	29
12	Cs. Guidó hv.	Guidó	30 Sandor pk.	1 This. 5673
13	P. Amát pk. h. †	Amát	31 B.-A. övének	2 Ujév 2. n.
14	Sz. Sz. kereszt f	Ker. felm.	1 Szept. Évk.	3 S. Haazinu
15	V. F. 16. Már.	F. 15. Nikom.	2 G. 16. Mam.	4 Gedalj. bojt
16	H. Kornél, Cipr.	Eufémia	3 Antim pk.	5
17	K. Lambert pk.	Lambert	4 Babilasz érs.	6
18	Sz. Kup. Józ K. †	Titusz ○	5 Zakariás pr.	7
19	Cs. Január vt.	Január	6 Mihály csod.	8
20	P. Euszták vt. †	Euszták	7 Szoczont vt.	9
21	Sz. Máté aps. †	Máté	8 Kisassz.	10 S. Jom Kip.
22	V. F. 17. Vill. T.	F. 16. Móricz	9 G. 17. Joak,	11
23	H. Linus p.vt. T.	Tekla	10 Menodóraést.	12
24	K. Gellért pk.vt.	Gellért	11 Teodóra	13
25	Sz. Kleofás	Kleofás	12 Antonóm pk.	14
26	Cs. Jusztina sz.	Jusztina ●	13 Fölt. temp. a.	15 Suk. 1. n.
27	P. Koz. és Dem. †	Kozma, Döme	14 Ker. felm.	16 Suk. 2. n.
28	Sz. Venczel kir.	Adolf	15 Nikétasz	17 Sab.
29	V. F. 18. Mihály	F. 17. Mihály	16 G. 18. Eufem	18
30	H. Jeromos ea.	Jeromos	17 Zsófia vt.	19

A nap és hold felkelte és lenyugta.

	N a p		H o l d			N a p		H o l d	
	kelte	nyugta	kelte	nyugta		kelte	nyugta	kelte	nyugta
	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.		ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.
1	5.19	6.40	8.21	10.03	16	5.39	6.10	d. u.	8.22
2	5.20	6.38	8.43	11.17	17	5.40	6.08	1.29	8.59
3	5.21	6.36	9.10	d. u.	18	5.41	6.05	2.32	9.47
4	5.22	6.34	9.48	1.52	19	5.43	6.03	3.21	10.43
5	5.24	6.32	10.40	3.04	20	5.44	6.01	4.00	11.48
6	5.25	6.30	11.49	4.06	21	5.46	5.59	4.31	d. e.
7	5.26	6.28	d. e.	4.54	22	5.47	5.57	4.54	12.56
8	5.28	6.26	1.11	5.29	23	5.48	5.55	5.12	2.06
9	5.29	6.25	2.40	5.55	24	5.50	5.53	5.28	3.15
10	5.30	6.22	4.09	6.17	25	5.52	5.51	5.42	4.24
11	5.32	6.20	5.35	6.35	26	5.53	5.49	5.56	5.32
12	5.34	6.18	6.59	6.53	27	5.54	5.47	6.12	6.41
13	5.35	6.16	8.20	7.11	28	5.55	5.45	6.28	7.53
14	5.36	6.14	9.41	4.30	29	5.56	5.43	6.48	9.07
15	5.37	6.12	11.00	7.52	30	5.58	5.41	7.13	10.24

Magyar czég! **=====**

FARAGÓ BÉLA

cs. és királyi udvari szállító

magyar magpergető gyár
erdészeti magnagykeres-
kedés, nagy rózsatelepek.

—————
•••••
Árjegyzék kívánatra küldetik.

—————
•••••
120 hold kiterjedésű erdészeti
faiskolák, díszfenő - kertészet

ZALA-EGERSZEGEN.

S Z E P T E M B E R 16—30.

Szeptember havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. A rendes favágásokat a magas hegységben igyekezzünk e hó folyamán befejezni; a ritkításokat, tuskó irtást, fafuvarozást, csuszatókon való közelítést azonban még folytassuk. Az usztatás és tutajozás duzzasztott vízzel, vagy ha esős idő jár, a nélkül is, folytatandó.

A téli vágásterületek kijelölése, a fokozatos felújító vágásokban a kihasználás alá kerülő fák kiválasztása és megjelölése, valamint a tövön száradt és széldöntött fák feldolgozása, kiszállítása még mindig eszközölhető. Hasított faáruk u. m. zsindey, dránicza, donga, szállókaró készítését folytassuk. Gondoskodjunk téli favágásainkhoz favágókról.

Erdőművelés. Csemetekertekben a gyomlálás és talajlazítás megszüntetendő, nehogy a fagy a csemetéket kihuzza, mindazonáltal a gyomot le kell vágni, hogy magot ne teremjen. A tavaszi és őszi vetésekhez a csemeteágyak talaja előkészítendő, a természetes felújítás alatt levő vágásokban a természetes bevetés előmozdítása céljából a talaj felporhanyítható. Magas hegységben az őszi erdősitési munkáknak fenyőféllel itt az ideje. Nyír és korai juhar mag gyűjthető, sőt szekebb éghajlat alatt, a jegenye- és sima fenyő tobozok gyűjtését is megkezdhetjük, mindazonáltal csak ha azok érettségéről meggyőződünk.

Erdővédelem. A legeltetésre, fű-, makk- és gubacs-tolvajlásra, valamint a tüzekre ügyeljünk; a határok kiigazítását, valamint a határjelek kijavítását, megújítását fejezzük be, azonban őrkdjünk őszi szántásoknál a birtokhatárookra. Tűzzük ki a makkoltatásra és téli legeltetésre kiadott területek határait s lássuk el azokat tilalmi jelekkel.

A *Psillura monacha* és *Oeneria dispar* petéket gyűjtsük és pusztítsuk el; a *Trachea piniperda* bábjai és *Lida pratensis* álhernyói rendszeren már e hóban a moha alatt találhatók, ezeket sertések behajtása által pusztíthatjuk. A szú irtását folytassuk.

Mellékhaszonvételek. Mészégetés, szénéégetés, hamugyűjtés még mindég folytatható. Ha a gubacsszedést házilag eszközöljük, folytassuk és fejezzük be e munkát s gondoskodjunk a szellős száraz helyen való raktározásról, vagy értékesítsük készletünket. A makkoltatás és téli legeltetés rendszeren e hónapban veszi kezdetét.

Építkezések. Az építkezések, valamint a folyó szabályozási munkák és vízi építmények kijavításának befejezését sietessük, még mielőtt az őszi esőzések beállottak volna. Utak, hidak, utárkok, vízáteresztőkre ügyeljünk.

A jövő évi építkezésekhez szükséges felmérések, adatgyűjtések folytatandók.

Erdőrendezés. A külső munkák e hóban még folytathatók.

O K T Ó B E R.

(Mindszent hava vagy őszhó.) — 31 nap.

A hó és hét napjai	Római kath. naptár	Protestáns naptár	Görög-orsz naptár (Szept., Október)	Zsidó naptár Thisri, Marchesv.
1 K.	Remig pk. vt.	Remig	18 Eumén pk.	20
2 Sz.	Leodegár pk.	Leodegár	19 Trofim vt.	21 Hosana raba
3 Cs.	Kandid vt.	Kandid	20 Euszták vt.	22 Sem. azer.
4 P.	Assisi Fer. h.	Ferencz	21 Kodrát	23 Szimch. th.
5 Sz.	Placíd vt.	Placíd	22 Fóka pk. vt.	24 S. Beresith
6 V.	F. 19. Rzs. f.	F. 18. Brunó	23 G. 19. Sz. I. f.	25
7 H.	Agost áld. h.	Amália	24 Tekla sz. vt.	26
8 K.	Brigitta assz.	Pelagia	25 Eufrozina sz.	27
9 Sz.	Areop. Dénes	Dénes	26 János mint h.	28
10 Cs.	Borg. Fer. hv.	Gedeon	27 Kalliszt. vt.	29
11 P.	Placida sz. †	Placidia	28 Kariton	30 Ros. Chod.
12 Sz.	Miksa pk. v.	Miksa	29 Kiriák rem.	1 M. S. Noach
13 V.	F. 20. N.-A.	F. 19. Kalm.	30 G. 20. Gerg.	2
14 H.	Kalliszt p. vt.	Kalliszt	1 B. szűz v.	3
15 K.	Terezia sz.	Teréz	2 Cziprián pk.	4
16 Sz.	Gallusz ap.	Gallusz	3 Areop. Dénes	5
17 Cs.	Hedvig assz.	Hedvig	4 Hierót	6
18 P.	Lukács ev. †	Lukács	5 Karitina vt.	7
19 Sz.	Alk. Péter hv.	Lucius	6 Tamás aps.	8 S. L.-Lecha
20 V.	F. 21. K. Ján.	F. 20. Iréne	7 G. 21. Sz. B.	9
21 H.	Orsolya sz. v.	Orsolya	8 Pelágia	10
22 K.	Kordula sr. v.	Kordula	9 Jakab aps.	11
23 Sz.	Ignác patr.	Kapisztrán	10 Eulamp és n.	12
24 Cs.	Ráfael főan.	Ráfael	11 Fülöp diak.	13
25 P.	Alac Margit †	Krizánt	12 Próbusz	14
26 Sz.	Dömötör vt.	Dömötör	13 Karp	15 Sab. Vaj.
27 V.	F. 22. Szab.	F. 21. Szab.	14 G. 22. Par.	16
28 H.	Sim. és Juda	Simon, Juda	15 Luczian vt.	17
29 K.	Narcisz pk.	Narcisz	16 Longin vt.	18
30 Sz.	Rodr. Alfons	Kolos	17 Ozeás pr.	19
31 Cs.	Farkas pk. †	Reform. e.	18 Lukács ev.	20

A nap és hold felkelte és lenyugta.

	N a p		H o l d			N a p		H o l d	
	kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p.		kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p.
1	6.00	5.39	7.47	11.41	17	6.22	5.09	1.59	9.33
2	6.01	5.37	8.34	d. u.	18	6.24	5.06	2.33	10.42
3	6.02	5.35	9.36	2.00	19	6.25	5.04	2.58	11.52
4	6.04	5.33	10.52	2.50	20	6.26	5.02	3.17	d. e.
5	6.05	5.31	d. e.	3.29	21	6.28	5.00	3.34	1.00
6	6.06	5.29	12.16	3.57	22	6.30	4.58	3.49	2.09
7	6.07	5.27	1.41	4.20	23	6.31	4.56	4.04	3.17
8	6.09	5.25	3.06	4.38	24	6.33	4.55	4.18	4.26
9	6.11	5.23	4.30	4.55	25	6.34	4.53	4.33	5.37
10	6.12	5.21	5.51	5.13	26	6.35	4.51	4.52	6.52
11	6.13	5.19	7.12	5.32	27	6.37	4.50	5.16	8.09
12	6.15	5.17	8.34	5.54	28	6.39	4.48	5.48	9.28
13	6.17	5.15	9.53	6.19	29	6.40	4.46	6.31	10.45
14	6.18	5.13	11.10	6.53	30	6.42	4.44	7.29	11.54
15	6.19	5.11	d. u.	7.37	31	6.44	4.42	8.40	d. u.
16	6.21	5.09	1.15	8.31					

Magyar czég! =====

FARAGÓ BÉLA

cs. és királyi udvari szállító

magyar magpergető gyár
erdészeti magnagykeres-
kedés, nagy rózsatelepek.

—————
Árjegyzék kívánatra küldetik.
—————

120 hold kiterjedésű erdészeti
faiskolák, diszfenyő - kertészet

ZALA-EGERSZEGEN.

O K T Ó B E R 16—31.

Október havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. Déli vidékeken, lombhullás után, a tűzifa termelés, rendszeren már e hóban megkezdhető. A ritkítások, fafuvarozás és közéletés folytatható, a tuskóirtás, valamint a széldöntött és száraz fa feldolgozása pedig befejezendő.

Fejezzük be e hóban a téli vágások kitűzését is, valamint a fokozatos felújítással kezelt erdőkben a kihasználható fák kijelölését. Hasított faárúk készítése e hóban lehetőleg befejezendő.

Az usztatás és tutajozás az őszi esőzések beálltával a legnagyobb erővel szorgalmazandó s lehetőleg be is fejezendő.

Erdőművelés. Tölgy- és bükkmakkot, vetésre szánt szelid gesztenyét, gyertyán, hárs és fürtös juhar magot gyűjtsünk s azok télire való elhelyezéséről s megelőzőleg kellő megszáritásáról gondoskodjunk.

Jegyenye-, havasi- és simafenyő tobozokat szedessünk, siessünk különösen a havasi fenyő tobozok szedésével, nehogy azokat a *Corvus caryocatactes* (Tannenheher) elpusztítsa. A tölgy- és bükkmakk, valamint a jegyenye és juhar mag e hóban el is vethető, kivált ha télen át az egerek által való károsítástól nem kell tartanunk.

Fenyőféléknél az őszi erdősítések folytatandók, lombhullás után pedig lomblevelű csemetékét is ültethetünk, különösen most kell az oly területeket égerrel beerdősíteni, melyek tavasszal áradások miatt nem erdősíthetők.

Tavaszi vetésekhez a csemeteágyak talaja felásandó, korhaft földdel, gyephamuval, trágyával megjavítandó; az új csemetekerteknek szánt helyek, kivált nagyon kötött talajon, felszántandók vagy felásandók, hogy a téli fagy a földet felporhanyítsa. Természetes felújítás alatt álló erdőkben a talaj szükség szerint meglazítandó.

Erdővédelem. E hóban a fű rendszeren már elszárad, kevésbé kell tehát a legeltetési tilalom áthágóitól, mint inkább erdei tüzekről tartani. A gubics és makk tolvajlásra ügyeljünk. Az erdőbe vonuló egerek sertések áthajtása által pusztíthatók, ugyanez alkalommal a sertések igen sok káros rovar, ugymint a *Panolis piniperda* bábjaít, a *Lophirus pini* álhernyóit, *Daschyhira pudibunda* hernyóit pusztítanak el túsásaik közben. Csemetekertekben szintén az egerek s kártékony rovarok, rovarálcák pusztítására fektetendő a főszűly.

Mellékhaszonvételek. Nyitott kemenczékben a mészégetés e hóban befejezendő, valamint a csak nyáron át üzött szénégetés is. A szalajfőzés megkezdhető. A téli legelő és makkeltetés folyamatban van.

Építkezések. Az építkezések, rendes körülmények között, e hóban befejezendők. Az utak kavicsolása, útszancok kitisztítása, hidak, vízáteresztők megvizsgálása s ha szükséges, kijavitása, e hóban esz-közlendő.

Vizsgáljuk meg valamennyi épületeinket, s gyűjtsük össze az azokon szükséges javításokra vonatkozó adatokat.

Erdőrendezés. A külső munkák e hóban befejezendők.

NOVEMBER.

(Szent-András hava vagy őszutó.) — 30 nap.

A hó és hét napjai	Római kath. naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár (Okt., November)	Zsidó naptár Marchesv, Kiszlev
1	P. Míndsz. ü.	Míndszent	19 Joel próf.	21
2	Sz. Halott. napja	Viktorin ○	20 Artemius vt.	22 S. Ch. Sar
3	V. F. 23. Mal.	F. 22. Pirm.	21 G. 23. Hilár.	23
4	H. B. Károly p.	Károly	22 Abercz pk.	24
5	K. Imre herczeg	Imre	23 Jakab aps.	25
6	Sz. Lénárd pk.	Lénárd	24 Arétasz és t.	26
7	Cs. Engelbert pk.	Engelbert	25 Marczján	27
8	P. Gottfried p. †	Gottfried	26 Demeter vt.	28
9	Sz. Tivadar vt.	Tivadar ●	27 Nesztor vt.	29 S. Toldoth
10	V. F. 24. B. A.	F. 23. L. M.	28 G. 24. Fer.	30
11	H. Márton pk. h.	Márton	29 Anasztáziasz.	1
12	K. Márton p. vt.	Jónás	30 Zen. és Zenób	2
13	Sz. K. Szaniszló	Arkád	31 Epimak vt.	3
14	Cs. Jozafát pk. v.	Jukund	1 Nov. K., D.	4
15	P. Lipót hv. †	Lipót	2 Acindin vt.	5
16	Sz. Ödön pk. hv.	Ödön ○	3 Aczepszimasz	6 S. Vajecze
17	V. F. 25. Cs. G.	F. 24. Alfeus	4 G. 25. N. J.	7
18	H. Odo ap.	Ottó	5 Galak és Ep.	8
19	K. Erzsébet	Erzsébet	6 Pál pk.	9
20	Sz. Val. Bódog	Emilia	7 Hieron és 32t.	10
21	Cs. B.-Assz. b.	B.-A. bemut.	8 Sz. Mihály	11
22	P. Czeccilia vt. †	Czeccilia	9 Onezifor vt.	12
23	Sz. Kelemen p.	Kelemen	10 Oreszt vt.	13 S. Vajisl.
24	V. F. 26. K. J.	F. 25. Kr. ♀	11 G. 26. Menna	14
25	H. Katalin sz. vt.	Katalin	12 Alam. János	15
26	K. Szilv. ap. hv.	Konrád	13 Ar. sz. János	16
27	Sz. Virgil pk. hv.	Virgil	14 Fülöp ap.	17
28	Cs. Ruf. Szoszt.	Szosztén	15 Gur., Szam.	18
29	P. Szaturn. pk. †	Szaturnin	16 Máté aps.	19
30	Sz. András ap.	András	17 Neoc. Gergely	20 S. Vajes.

A nap és hold felkelte és lenyugta.

	N a p		H o l d		N a p		H o l d		
	kelte	nyugta	kelte	nyugta	kelte	nyugta	kelte	nyugta	
	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	
1	6.45	4.41	10.02	1.30	16	7.08	4.22	1.21	10.44
2	6.46	4.40	11.26	2.01	17	7.09	4.21	1.40	11.52
3	6.48	4.38	d. e.	2.25	18	7.11	4.19	1.54	d. e.
4	6.49	4.37	12.49	2.44	19	7.12	4.18	2.08	1.00
5	6.51	4.36	2.09	3.01	20	7.13	4.17	2.22	2.08
6	6.52	4.34	3.29	3.18	21	7.15	4.16	2.38	3.18
7	6.54	4.33	4.48	3.35	22	7.17	4.15	2.56	4.30
8	6.55	4.32	6.07	3.55	23	7.18	4.14	3.17	5.46
9	6.56	4.30	7.28	4.19	24	7.19	4.14	3.46	7.07
10	6.58	4.29	8.47	4.50	25	7.21	4.13	4.25	8.27
11	7.00	4.28	10.00	5.28	26	7.22	4.12	5.19	9.41
12	7.02	4.26	11.03	6.19	27	7.23	4.12	6.29	10.43
13	7.03	4.25	11.53	7.19	28	7.25	4.11	7.55	11.29
14	7.04	4.24	d. u.	8.26	29	7.26	4.11	9.14	d. u.
15	7.06	4.23	12.59	9.35	30	7.28	4.10	10.37	12.30

Magyar czégl

FARAGÓ BÉLA

cs. és királyi udvari szállító

magyar magpergető gyár
erdészeti magnagykeres-
kedés, nagy rózsatelepek.

—————
Árjegyzék kívánatra küldetik.

—————
120 hold kiterjedésű erdészeti
faiskolák, diszfenyő-kertészet

ZALA-EGERSZEGEN.

N O V E M B E R 16—30.

November havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. Déli vidékeken a tűzifa termelés, sőt a hó vége felé az épület- és műfa vágás is megkezdhető, még pedig úgy a tarvágásokban, mint nem különben a fokozatos felújítás alatt állókban, ez utóbbiakban azonban, ha már csemetékkel vannak benőve, csak elegendő magas hó mellett.

A ritkításokat folytassuk. Igyekezzünk a nyáron át széldöntött és száraz fából készített és az erdőben elszórva levő fát, addig míg a havazások miatt lehetséges, legalább az utak mellé kiszállítani.

A téli fafuvarozás megkezdhető, megelőzőleg azonban a beerdősített helyeken, vágásokon keresztül vezető és fakiszállításra szolgáló utakat jelöljük ki, még mielőtt hó esett.

Erdőművelés. Szedessünk jegenyefenyő s ha még lehet havasi fenyő tobozokat és tölgy makkot, továbbá éger, gyertyán és kőris magot; a hó vége felé néha lúcz-, erdei- és feketefenyő tobozok is gyűjthetők, mindazonáltal csak ha már eléggé érettek. A telelésre szánt tölgymakk kellően megszáritandó, a makkteleltetőkben elhelyezendő s gondosan kezelendő, nehogy megfúljon. A vetéseket és ültetéseket, ha az időjárás megengedi, még folytathatjuk, különösen déli vidékeken. Csemetekertjeinkben a talaj megművelést, trágyázást is folytathatjuk. Hozzuk rendbe a csemetekertek kerítéseit, hogy télen át a nyulak, s egyéb vad azokba ne hatolhasson be.

Csemetekertek talajának megjavítására, a kunyhókban telelő favágók és szénégetők által gyűjtessünk télen át hamut.

Fűtött magpergetőkben a munka e hóban már megkezdhető.

Erdővédelem. E hóban is, különösen déli vidékeken, ha tartós száraz idő jár, kivált a tüzekre kell ügyelni, azonfelül a makkoltásra és téli legelő gyanánt kiadott területek határait. A fatolvajlások is gyakoriabbakká lesznek.

A favágók és fuvarosok szemmel tartandók.

Pusztítsuk a *Lasiocampa pini*, *Lophyrus pini*, *Panolis piniperda*, *Bupalus piniarius* hernyókat, illetőleg bábokat, valamint az *Ocneria Dispar* és a *Daschyhira pudibunda* petéket.

Mellékhaszonvételek. A szénégetés e hónaptól kezdve, télen át csak az oly helyeken üzendő, a hol a készlet mindenkor és azonnal értékesíthető, tehát gyárok, kohók közelében. A mészégetés csak állandó, zárt kemenczékben folytatható.

A makkoltatás, téli legelő folyamatban van.

Építkezések. Az utak kavicsolásának főleg most van az ideje; útárkokat, vízátereszeket tisztíttassuk ki, ha eddig meg nem tettük, nehogy a hóvíz az úttestet elöntvén, télen át az út sikamlós legyen. Új építkezésekhez, javításokhoz gyűjtsük össze a szükséges adatokat.

Erdőrendezés. A felmérési és becslési adatok feldolgozása most veszi kezdetét.

D E C Z E M B E R.

(Karácson hava vagy télelő.) — 31 nap.

A hó és hét napjai	Római kath. naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz napt. (Novemb., Deczember)	Zsidó naptár Kiszlev, Tebeth
1	V. F. 1. Eligiusz	F. 1. Elig. C	18 G. 27. Plátó	21
2	H. Bibiana sz.	Bibiana	19 Abdiasz pr.	22
3	K. Xav. Ferencz	Szofoniasz	20 Dek. Gergely	23
4	Sz. Kryzolog et. †	Borbála	21 B.-A. fel.	24
5	Cs. Szabbas ap.	Szabbas	22 Filemon és A.	25
6	P. Miklós pk. h. †	Miklós	23 Amfilok pk.	26
7	Sz. Ambr. pk. e.	Ambrus	24 Kelemen p.	27 S. Mik.
8	V. F. 2. B.-A.	F. 2. B.-A. ⊙	25 G. 28. Katal.	28
9	H. Leok. sz. vt.	Joakim	26 Alip	29
10	K. Melkiades p.	Judit	27 Per. Jakab	30 [R. Chodes
11	Sz. Damaz p. h. †	Damaz	28 Új István	1 Teb. R. Ch.
12	Cs. Szinesz vt.	Spiridion	29 Param. és tsai	2
13	P. Lucza sz. vt. †	Lucza	30 András aps.	3
14	Sz. Spiridion pk.	Nikáz	1 Decz. Nah.	4 S. Vajlgas
15	V. F. 3. Valer.	F. 3. Valer.	2 G. 29. Hab.	5
16	H. Őzséb pk. vt.	Albina ○	3 Szofoniasz p.	6
17	K. Lázár pk.	Lázár	4 Borbála sz. v.	7
18	Sz. Grác pk. K. †	Grácián	5 Szabbasz	8
19	Cs. Nemezius vt.	Neméz	6 Miklós p.	9
20	P. Teofil vt. †	Teofil	7 Ambrus ea.	10 Jer. ost. bőjt
21	Sz. Tamás ap. †	Tamás	8 Patáp	11 S. Vajekh'i
22	V. F. 4. Zeno vt.	F. 4. Zeno	9 G. 30. B.-A.	12
23	H. Viktória sz.	Viktoria	10 Menna	13
24	K. Ádám és Éva †	Ádám és É. ⊙	11 Dániel Stil.	14
25	Sz. N.-Kar.	Karács.	12 Spiridion p.	15
26	Cs. Istv. 1. v.	Istv. 1. v.	13 Euztrát és t.	16
27	P. János ap. e. †	János	14 Tirzus vt.	17
28	Sz. Aprószentek	Aprószentek	15 Eleutér vt.	18 S. Semoth
29	V. F. Tamás pk.	F. Dávid	16 G. Aggeus pr.	19
30	H. Anizia pk.	Anizia C	17 Dániel pr.	20
31	K. Szilveszter p.	Szilveszter	18 Sebestyén vt.	21

A nap és hold felkelte és lenyugta.

	N a p		H o l d			N a p		H o l d	
	kelte	nyugta	kelte	nyugta		kelte	nyugta	kelte	nyugta
	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.		ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.
1	7.29	4.10	11.58	12.50	17	7.44	4.08	12.27	d. e.
2	7.30	4.09	d. e.	1.07	18	7.45	4.08	12.41	12.58
3	7.31	4.09	1.16	1.24	19	7.46	4.08	12.58	2.07
4	7.32	4.08	2.33	1.41	20	7.46	4.09	1.17	3.21
5	7.33	4.07	3.51	1.59	21	7.47	4.09	1.42	4.38
6	7.34	4.07	5.09	2.21	22	7.47	4.10	2.16	6.00
7	7.35	4.07	6.27	2.48	23	7.48	4.10	3.03	7.18
8	7.36	4.07	7.42	3.23	24	7.48	4.11	4.07	8.27
9	7.37	4.07	8.49	4.09	25	7.49	4.12	5.27	9.22
10	7.38	4.07	9.44	5.06	26	7.49	4.12	6.53	10.02
11	7.39	4.07	10.28	6.11	27	7.49	4.13	7.21	10.31
12	7.40	4.07	10.59	7.20	28	7.49	4.14	9.46	10.54
13	7.41	4.07	11.23	8.29	29	7.50	4.15	11.06	11.14
14	7.42	4.07	11.43	9.37	30	7.50	4.16	d. e.	11.30
15	7.43	4.08	11.59	10.45	31	7.50	4.17	1.41	11.48
16	7.43	4.08	d. u.	11.52					

Magyar czég!

FARAGÓ BÉLA

cs. és királyi udvari szállító

magyar magpergető gyár
erdészeti magnagykeres-
kedés, nagy rózsatelepek.

—••••—
Árjegyzék kívánatra küldetik.

—••••—
120 hold kiterjedésű erdészeti
faiskolák, díszfenyő - kertészet

ZALA-EGERSZEGEN.

DECEMBER 16—31.

December havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. A favágás és ritkítás déli vidékeken folytatandó, a fokozatos felújítás alatt levő vágásokban azonban az utónövedék miatt csak ha megfelelő magas a hó. Ha a föld megfagyott, taroljuk le a posványos és mocsaras, valamint az áradásnak kitett erdőkben, berkekben levő vágásokat. A fafuvarozásnak, nemkülönbén a csuszatókon, szánon és vontató utakon való fakiszállításnak, kivált az áradásnak kitett, a mocsaras és posványos helyekről, most az ideje.

Magas hegységben a nagy hó miatt, rendszeren minden használat szünetel; a fának az usztató patakokhoz és folyókhoz, vizes csuszatókhoz, valamint a farakodókra való kiszállítása azonban szorgalmazandó.

Erdőművelés. Gyűjtsünk fekete-, erdei- és lúczfenyő tobozokat, valamint éger, kőris és gyertyán magot. A fűtött magpergetőkben a munka egész télen át folytatandó. Déli vidékeken lágy időjárás mellett, kivált homokos talajon, a talaj megművelés úgy a csemetekertekben, mint a beerdősítendő helyeken folytatható, sőt néha az ültetés is.

Hamagyújtásról gondoskodjunk mint a megelőző hóban.

Erdővédelem. Ügyeljünk a fatolvajokra, különösen a községekhez közel fekvő erdőkben. A favágók ellenőrzendők, hogy csakis a kijelölt fákat döntsék s azokat jól feldolgozzak, magos tuskókat ne hagyjanak és megfelelő méretű anyagot termeljenek. A fafuvarozásokra fel kell figyelni, nehogy a kijelölt utakat elhagyják, erdősített területeken csapásokat készítsenek stb.

A földben, moha alatt telelő káros rovarokat, még pedig: a *Lasiocampa pini*, *Lophyrus pini*, *Panolis piniperda*. *Bupalus piniarius*-t pusztíthatjuk.

Mellékhaszonvételek. A szén- és mészégetésre ugyanaz áll, mint az előző hóban. Nyári mészégetéshez követ törethetünk és szállíthatunk, valamint a mészégetéshez szükséges tűzifa kiszállításáról gondoskodhatunk.

A téli legelő és makkoltatás kivált déli vidékeken, a hol a nagy havazások abban nem akadályoznak, még mindig tart.

Építkezések. Az építkezések e hóban rendszeren szünetelnek. A jövő tavaszon foganatosítandó új építkezések, javítások tervei és költségvetései télen át szerkesztendők, hogy ezen munka az építkezéseknek annak idején való megkezdésében ne akadályozzon bennünket.

Erdőrendezés. A felmérési és becslési adatok feldolgozása folytatandó.

Vadász-naptár.

Január	Február	Márczius	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szeptem-ber	Oktobér	November	Decem-ber
Magyarország. (Az 1883. évi XX. t.-cz. alapján összeállítva.)											
			Általános	vadászati	tilalom						
			Szarvasbika								
			Dámbika								
		Szarvas-,	dámvad- és őz- tehén								
			Őzbak								
			Zergé								
			Zergégidő								
		Siket és	nyír-fajd- kakas								
		Siket és	nyír-fajd- jérezé								
			Osá szá rma dár								
			Fogoly								
			Fác zán és t ú z o k								
		Allandó	szár aszföldi	szárnyasok							
	Vándor	és vízi	madarak	a költés helyén							
			E nek lő madarak								

Szabad vadászat a ragadozók és seregekben vonuló vadludak, kacsák, galambok, verebek, szőlőkben és gümölcsösökben található seregelekre.

Horvát-Szlavon országok.

(Az 1893. évi IV/27-én kelt autonóm törvény értelmében.)

			Szarvasbika								
			Dámbika								
		Szarvas-	tehén és dámsuta								
			Zergébak								
			Őzbak ¹⁾								
		Őz- suta és zergé- ekeske									
			Nyul ²⁾								
		Siket és	nyír-fajd- kakas								
		Siket és	nyír-fajd- tyuk								
		Fác zán, t ú z o k, re z nek, szir ti fo goly									
			Osá szá rma dár								
			Fogoly								
	Vad lud, vadka	osa, vadgalam b, m ocsár i és vízi sz árny asok									
			Erd ő is z al onk a, f ű r j								
			E nek lő madarak								

Serte és dővad szabad területen és bármely időben és bárki által löhető, amennyiben azt a tulajdon megóvása szükségessé teszi. Fegyver- és vadászati adó mint Magyarországon erdészeti és vadászati személytől az alul fel van mentve.

a d 1. 1900 k. h.-nál nagyobb kiterjedésű vadászterületek tulajdonosai tartományi kormány előzetes engedélyével cserkészve már április 1-től kezdve vadászhatnak őzbakra. — a d 2. Amerikai oltványokkal beültetett szőlőterületeken a nyul-lövés tilalmi ideje márczius hó 1-től július végéig tart.

Magyarország: A zöld alnyomás a tilalom tartalmát jelzi, mely minden egyes vadnál a hónap első vagy 15-ik napjával kezdődik és a hónap utolsó vagy 14-ik napjával végsődik.

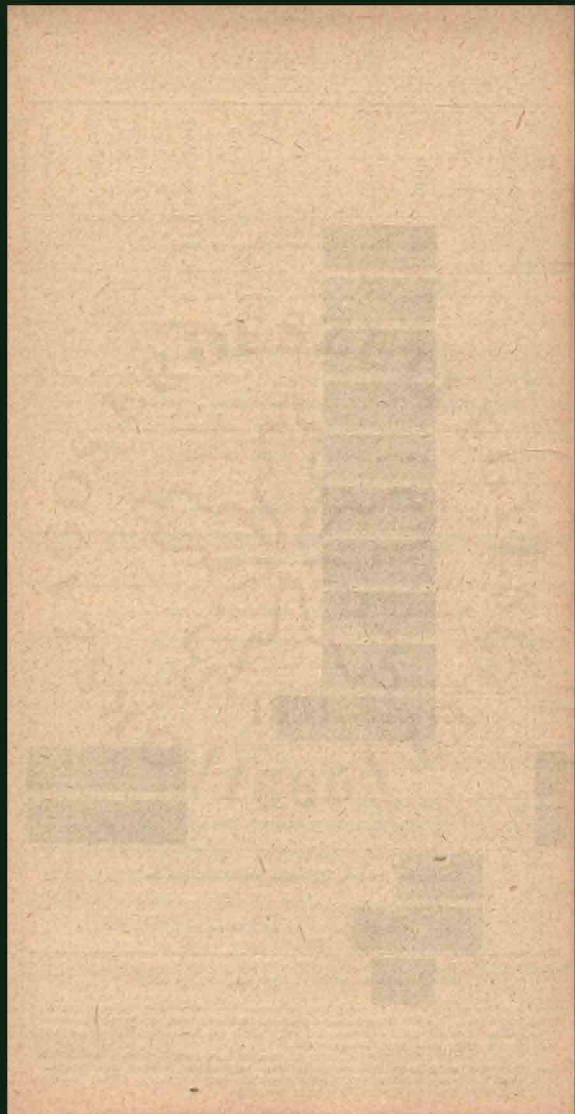
Halász-naptár.

(Az 1888. évi XIX. t.-czikk alapján összeállítva.)

Január	Február	Márczius	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szeptember	Október	November	Deczember
			Fajtok (Tok, <i>Acipenser schypa</i>). [80 cm.]								
			Fogassüllő (<i>Lucioperca sandra</i>). [85 cm.]								
			Kecsge (<i>Acipenser ruthenus</i>). [80 cm.]								
			Kősüllő (Tótsüllő, <i>Lucioperca volgensis</i>). [40 cm.]								
			Márna (<i>Barbus fluviatilis</i>). [80 cm.]								
			Söreg (<i>Acipenser stellatus</i>). [50 cm.]								
			Szintok (<i>Acipenser glaber</i>). [80 cm.]								
			Tetemestok (Szőkhal, <i>Acip. Güldenstädtii</i>). [100 cm.]								
			Viza (<i>Acipenser huso</i>). [150 cm.]								
			Ponty (Potyka, Pozsár, <i>Cyprinus carpio</i>). [80 cm.]								
			Lasacs (<i>Salmo salar</i>). [50 cm.]								
			Pisztráng (<i>Salmo Ausonii</i>). [80 cm.]								
			Lepényhal (Pérhal, <i>Thymallus veulififer</i>). [25 cm.]								
			Galocsa (<i>Salmo hucho</i>). [54 cm.]								
			Rák (<i>Astacus fluviatilis et leptodactylus</i>). [8 cm.]								

Magyarázat. A zöld alapon a tilalom tartamát jelzi, mely minden egyes halfajnál és a ráknál a hónap első vagy 15-ik napjával kezdődik és a hónap utolsó vagy 14-ik napjával végződik.

A nevek után írt szám azon minimális hosszúságot jelenti centiméterekben, a mely méretnél kisebb halakat vagy rákot kifogni nem szabad. Ezen hosszúságok a halaknál a fej elejétől a fark végéig, a ráknál pedig a szemtől a kiegyenesített fark végéig mérendők.

Törvényszerinti bélyegfokozat.

I.

Váltókat, a kereskedőktől és kereskedőkre szóló pénztalványokat, s végre az adóssági okmányokat illetőleg, melyek valamely nyilvános intézettől értékpapírokra vagy portékára — de csak 3 hónapra — adott vagy meghosszabbított előlegezésekre vonatkoznak.

Korona értékű	K	f	Korona értékű	K	f
2 K-tól 150 K-ig	.	10	6000 K-tól 9000 K-ig	6	.
150 " 300 "	.	20	9000 " 12000 "	8	.
300 " 600 "	.	40	12000 " 15000 "	10	.
600 " 900 "	.	60	15000 " 18000 "	12	.
900 " 1200 "	.	80	18000 " 21000 "	14	.
1200 " 1500 "	1	.	21000 " 24000 "	16	.
1500 " 1800 "	1	20	24000 " 27000 "	18	.
1800 " 2100 "	1	40			
2100 " 2400 "	1	60			
2400 " 2700 "	1	80			
2700 " 3000 "	2	.			
3000 " 6000 "	4	.			

s így tovább minden 3000 korona után 2 koronával több illeték fizetendő, a 3000 koronán alóli maradékösszeg teljesnek tekintendő.

II.

Minden jogügyletet illetőleg, melyekért fokozat szerint tétetik le a járandóság, s melyek itt sem az I., sem a III. fokozatban felhozva nincsenek, milyenek péld. a nyugtak, biztosító szerződések stb.

Korona értékű	K	f	Korona értékű	K	f
2 K-tól 40 K-ig	.	14	3200 K-tól 4000 K-ig	12	50
40 " 80 "	.	26	4000 " 4800 "	15	.
80 " 120 "	.	38	4800 " 6400 "	20	.
120 " 200 "	.	64	6400 " 8000 "	25	.
200 " 400 "	1	26	8000 " 9600 "	30	.
400 " 600 "	1	88	9600 " 11200 "	35	.
600 " 800 "	2	50	11200 " 12800 "	40	.
800 " 1600 "	5	.	12800 " 14400 "	45	.
1600 " 2400 "	7	50	14400 " 16000 "	50	.
2400 " 3200 "	10	.			

16000 koronán felül minden további 800 korona után 2 K 50 fillérré több illeték fizetendő, a 800 koronán alóli maradék-összeg teljesnek tekintendő.

III.

Kölcsönszerződéseket illetőleg, midőn a kötelezvények az általadóra szólnak, szolgálattételi szerződéseknél és részvénytársulatoknál, melyek több mint 10 évre alakulnak. Valamint a fiók-kereskedések, vagyonbevételeknél a részvényes, Commandit-társulatoknál tíz évnél többre, a lotteria-nyereményeknél, ingó dolgok reményvásárainál, életjáradéki szerződéseknél, midőn ingó jószágok adatnak át, ingósági adási csere- és szállítási szerződéseknél.

Korona értékű		K	f	Korona értékű		K	f
2 K-tól	20 K-ig	.	14	1600 K-tól	2000 K-ig	12	50
20 "	40 "	.	26	2000 "	2400 "	15	.
40 "	60 "	.	38	2400 "	3200 "	20	.
60 "	100 "	.	64	3200 "	4000 "	25	.
100 "	200 "	1	26	4000 "	4800 "	30	.
200 "	300 "	1	88	4800 "	5600 "	35	.
300 "	400 "	2	50	5600 "	6400 "	40	.
400 "	800 "	5	.	6400 "	7200 "	45	.
800 "	1200 "	7	50	7200 "	8000 "	50	.
1200 "	1600 "	10	.				

8000 koronán felül minden további 400 korona után 2 K 50 f-rel több illeték fizetendő, a 400 koronán aluli maradékösszeg 400 koronának tekintendő.

Posta és távirda szabályok.

I. Általános határozatok.

Küldemények feladása. Az oly küldemények, melyekről vévény nem állítatik ki, mint pl. a levelező-lapok, levelek, nyomtatványok stb., egyszerűen a levélszekrénybe való bedobás által is feladhatók. A pénzes leveleket, csomagokat, utalványokat, ajánlott leveleket és táviratokat azonban az illető posta- és távirдахивatalban kell feladni.

Zárt távirat-lapok. Hogy oly községekben is, hol távirдахивatal nincs, posta azonban van, szintén lehessen táviratokat feladni, 62 f-es értékű zárható táviratlapok állanak a közönség rendelkezésére, melyeknek hátlapjára rövid útbaigazítás is van nyomva. Az ily táviratlapokra irt táviratok feladhatók bármely postahivatalnál, sőt a levélszekrényekbe is bedobhatók s a postahivatalnak kötelessége azokat a legelső postaindítással a legközelebbi távirдахивatalhoz elküldeni.

Táviratok feladása távbeszélő útján. Ha a feladó a távirдахивattal távbeszélő-összeköttetésben van, vagy, ha a községben táviratok feladására felhatalmazott nyilvános távbeszélő állomás van, táviratát távbeszélőn is bemondhatja a távirдахивatalnak. (Kivételnek az állami táviratok, ezeket távbeszélő útján feladni nem lehet.)

Czimzés. A czimzést úgy a postaküldeményeken, mint a táviratokon tisztán, olvashatóan és lehetőleg latin betűkkel kell írni és a czimnek oly adatokat kell tartalmaznia (nagyobb városoknál az utca, házszám, Budapesten a közigazgatási kerület is stb.), hogy a kézbesítést minden további kérdezés nélkül lehessen eszközölni.

Bérmentesítés. Nyomtatványok, áruminták, levelező lapok, nyitva feladott pénzes levelek, postautalványok, ajánlott küldemények, a hatóságokhoz czimzett küldemények s a táviratok — ha csak ez utóbbiakra nézve a díjak külön engedéllyel hitelezve nincsenek — a feladáskor bérmentesítendők.

A közönséges és pénzes levelek, nemkülönbén a csomagok bérmentetlenül is feladhatók, ez esetben azonban a rendes szállítási díjon felül a czimzettől még külön pótdíj szedetik be. Csomagoknál 5 kilóig pótdíj 12 fillér, azon túl nincs pótdíj.

Díjak lerovása. A postai és távirai díjak megfizetésére a forgalomban levő 1, 2, 3, 5, 6, 10, 12, 20, 25, 30, 35, 50, 60 filléres, 1, 2 és 5 koronás frankojegyek használandók, melyeket még a feladás előtt fel kell ragasztani az illető küldeményre, illetve a szállítólevélre vagy a táviratra. Ha azonban a díj 40 koronát (táviratoknál 100 Kt) meghaladja, ez esetben az nem frankojegyek felragasztása által, hanem készpénzben fizetendő. Az említett frankojegyek minden posta- és távirahivatalnál és frankojegytárasnál (dohánytőzsdékben) kaphatók. Alább minden küldeményre nézve meg lesz említve, hogy a frankojegyeket hova kell felragasztani.

Ajánlás. A lev. lapokat, leveleket, nyomtatvány- és áruminta-küldeményeket *ajánlva* is lehet feladni; az ajánlott küldeményről a feladó *vevényt* kap, melylyel a történt feladást igazolhatja. Ha az ajánlott küldemény elvész, a kincstár 50 koronát térít meg, kivéve a háboru, rablás vagy vismajor esélyeit.

Az ajánlott küldeményekben pénzt küldeni nem szabad; ily küldeményekre a czimet tentával, s a czim alá balról az „ajánlott” szót kell írni. Az ajánlásért *külön* díjat kell fizetni, mely helybeli küldeményeknél 10 f., egyébüvé szőlóknál 25 f.

Expressküldemények. Ha valaki azt kívánja, hogy küldeményét a rendeltetési helyen levő postahivatal a megérkezés után azonnal kézbesítse, ezért külön díjat kell fizetnie, a küldemény czimoldalára pedig fel kell írnia az „express” szót s ezt alá kell húznia színes írónnal, hogy feltűnjék. Az express-kézbesítés rendes díja a postahivatal székhelyén belül levélpostai küldeményeknél és pénzes leveleknel 30 f csomagoknál 50 f; ha a küldeményt valamely kívül eső helyre kell kézbesíteni, az express-díj úgy levélért, mint csomagért 1 korona.

Az express feladott csomagok és pénzküldemények 5 kgr súlyig és 40 K értékig a házhoz vitetnek, — az ennél súlyosabb és értékesebb küldeményekről csak „értésítés” kézbesítettik,

Az express kézbesítési díj megfelelő frankojegyek felragasztása által a feladáskor egyenlítendő ki. Expressküldemények franco-kényszer alá esnek.

Helybe szóló küldemények express kézbesítését a posta el nem vállalja, kivéve Budapestet. *)

Térti vevény. Az ajánlás mellett feladott küldeményekről, a pénzes levelekről és csomagokról a feladási vevényen kívül a feladó

*) Éjjel, vagyis Budapesten télen esti 9, nyáron esti 10 órán túl, reggel 5 óráig, vidéken pedig télen-nyáron esti 9 órán túl reggel 6 óráig nem kézbesítettnek express küldemények.

Ha a feladó azt kívánja, hogy express küldeménye a jelzett időn túl éjjel is kézbesítették, ezt „Éjjel is kézbesítendő” felirással a küldemény czimzatián olvashatóan és s embetűnően fel kell jegyezni.

térti vevényt is kaphat, mely a kézbesítés megtörténtét tudatja; ha ezt kívánja, a küldemény czimoldalára fel kell jegyeznie e szavakat: „térti vevény”. A térty vevény külön díja: a helybe szóló küldeményeknél 10 f, egyebüvé szólóknál 25 f.

II. A postai küldemények a belföldi forgalomban.

(Küldemények Ausztriába. Az alantabb következő határozatok nemesak a magyar sz. korona országaira, hanem a fennálló egyezmények szerint általában az ausztriai tartományokra nézve is érvényesek.)

Levelező lapok. Rövidebb közlésekre czélszerűen felhasználhatók: a közönséges levelező lapok (5 fillér), a helybe szóló zárt levelező lapok (6 f), és egyebüvé használható zárt levelező lapok (10 f). Mindezek feladhatók ajánlva vagy express kézbesítéssel és térty vevényvel, mely esetben az ezekért járó külön díjak frankojegyekkel rovandók le. Külföldi levelező lap 10 fillér.

Levelek. A levélalaku küldemények legfeljebb 500 gramm súlyúak lehetnek, s ha ennél súlyosabbak, már csak, mint csomagok adhatók postára. (Ausztriába és Németországba szóló levelek súlyhatára 250 gr.)

Egyszerű vagy ajánlott levélben pénzt vagy drágaságot küldeni nem szabad s az ily levelek kifosztásáért a kinstár nem szavatol.

A levél bérmentesítési díja: a) 20 gr. súlyig, ha a levél helybe

csím	□	(ugyanazon város) szól: 6 f, ha egyebüvé szól: 10 f (megfelelő levélborítékok is kaphatók, 1 drb ára 11 f); b) 20—250 gr. súlyig, ha helybe szól: 12 f, ha egyebüvé szól: 20 f; c) 250—500 gr. súlyig helybe: 18 f, egyebüvé 30 f. Ha a levél bérmentetlenül adatik fel, a fenti díjakon felül a czimzettől pótdíj is szedetik, s ha nem fizeti, a levél nem kézbesítettik. A frankojegyet a levélboríték czimoldalán, a mellékelt ábra szerint, kell felragasztani (ha több jegy kell, egymás mellé). A levelek térfogata három irányban a 30, 20, 10 vagy 35, 15, 5 cm.-t meg nem haladhatja.

Ajánlott levél. Az ajánlott levél díja: a) 20 grammig, ha helybe szól 16 f, ha egyebüvé szól 35 f; b) 20—250 grammig, ha helybe szól 22 f, ha egyebüvé szól 45 f; c) 250—500 grammig helybe: 28 f, egyebüvé 55 f, (ajánlási és szállítási díj együttesen). *)

Nyomatványok. Nyomatványok, melyeknek azonban semmi nemű levelezésszerű közleményt tartalmazniok nem szabad, kereszt-kötés alatt, le nem zárt borítékban vagy tekercsben adandók fel. Mint nyomatványok küldhetők: hírlapok, füzetek, kefelevonatok a hozzátartozó kéziratokkal, fényképek, árjegyzékek a beírott árakkal, stb. A nyomatványküldemény legfeljebb 1 kg. súlyú és bármely irányban legfeljebb 45 cm. kiterjedésű lehet, (a németországi forgalomban 75 cm. hosszúsága is lehet). A nyomatvány szállítási díja:

*) Az ajánlott levélpostai küldemények (levelek, levelezőlapok, nyomatványok, áriminták a belföldi forgalomban utánvétellel terhelve is feladhatók 1000 koronáig. — Felszerelés: A czimlap felső bal sarkára Utánvétel szó szembetűnően kiírandó, ezután feljegyzendő az utánvételi összeg koronákban és állérekben; a koronák betűvel is kiírandók; az alá a feladó — olvashatóan kiírja a saját c. imét, pontosan, füzetesen. — Szembetűnő vonással elkülönítve következik a csím, t. i. azon eg. én neve, állása stb. — kinek a küldemény szól-s kitől az utánvételi összeg beszedendő. — A kézbesítő postahivatal az összegből levonja a tarifális utalványozási díjat és 10 fillér beszédési díjat s a megmaradt összeget postautalvánnyal megküldi az uv. aj. küldemény feladójának.

Díj díjér	A belföldi		A magyar-osztrák	A magyar-német	
	f o r g a l o m b a n				
2	10 grammig gr. felül grammig				
3	10	50	50 grammig gr. felül grammig	50 grammig gr. felül grammig	
5	50	150	50 100	50 100	
10	150	250	100 250	100 250	
20	250	500	250 500	250 500	
30	500	1000	500 1000	500 1000	

Bérmentesíteni kell a feladásnál és a franko-jegyek a czimlapra ragasztandók.

A nyomtatványok ajánlva is feladhatók, miért ha helybe szólnak, a fenti díjakhoz még 10 f, ha egyebüvé szólnak, még 25 f hozzászámítandó. Az ajánlás mellett térti vevény is kérhető külön 10, illetve 25 f díjért. Express kézbesítésükért a rendes express díjak járnak, (L. Express küldemények.) Mindezen díjak frankojegyekkel rovandók le.

Áruminták. Az árumintákat zacskóba, dobozba vagy boritékba helyezve, úgy kell feladni, hogy tartalmukat könnyen lehessen megtekinteni. Folyadékok, zsír- és festékneműek csak úgy küldhetők árumintagyanánt, ha megfelelően vannak csomagolva (lásd Postai Tarifák). Az áruminta-küldemény súlya legfeljebb 350 gr., kiterjedése pedig a három irányban legfeljebb 10, 20, 30 cm lehet.

Az áruminták szállítási díja 50 grammig 3 f; 50—250 grammig 10 f; 250—350 grammig 20 f és a bérmentesítés kötelező. A franko-jegy a czimlapra ragasztandó fel.

Küldhetők ajánlva és ez esetben térti vevény mellett is, ugyszintén express kézbesítésük is kívánható, a megfelelő külön díjnak frankojegyekkel való lefizetése mellett. A nyomtatványok és áruminták egybecsomagolva is feladhatók s az ily küldemények súlyhatár és díjra nézve úgy tekintetnek, mintha áruminták lennének.

Postai megbízások. A postahivatalok elvállalják az okmányokon alapuló vagy számlákkal, nyugtákkal igazolható követelések behajtását. A ki a posta ily közreműködését igénybe kívánja venni, az ugynevezett postai megbízást azon postahivatalhoz intézi, a hol az adós lakik. Az eljárás következő: mindenekelőtt szerzendő a frankojegyáradékban e célra szolgáló űrlap (feladó jegyzék), minek az ára dróbnkint 2 f, ennek rovatait pontosan ki kell tölteni, be kell jegyezni a követelés alapjául szolgáló okmányokat és azután alá kell írni; az okmányok első lapjának felső részére fel kell még jegyezni az adós nevét és lakását, nemkülönbén a behajtandó összeget (K és f) számokkal és betűkkel. Ez okmányokat a jegyzékhez csatolva, boritékba kell tenni, a boritékon pedig czimul azon postahivatalt kell írni, hol az adós lakik, úgyszintén ezen szavakat „Postai megbízás”; Ausztriába szóló ily leveleknél: „Postauftrag”. Ezen postai megbízás zárt ajánlott levélként a postára adandó.

Egy postai megbízással ugyanazon megbízó javára, külön-külön okmányok alapján, egy adóstól több követelés is beszedhető; ugyszintén több egy helyen lakó adóstól is beszedetnek a követelések, ha külön-külön okmányon alapulnak. Ugyanazon okmányon alapuló, több adóst terhelő követelés behajtását azonban a posta nem vállalja el.

Egy megbízással legfeljebb 1000 K behajtása kérhető.

A postai megbízás különösen ajánlható kamatszelvények vagy sorsjegyek beváltásánál, mely esetben azon bankot vagy pénztárt

kell megnevezni, mely a beváltást eszközli; — a kamatszelvényeknek csak összértékét kell a jegyzékbe beírni, az „adó s” czim rovatra pedig a szelvények darabszámát és nemét. Ha a fizető pénztár a szelvények beváltásánál ezekről kimutatást kíván, ilyen is csatolandó, még pedig a szelvényekhez fűzve. A posta csak oly szelvények beváltását eszközli, melyeknél az értékpapír bemutatása nem szükséges.

Egy jegyzékbe lehet több okmányt is felvenni, de egy megbízással legfeljebb 5 követelést lehet beszédni.

A postai megbízáshoz semmi más közleményt csatolni nem szabad s az ily levelek súlya is csak 500 grm-ig mehet.

A postai megbízásért a feladásnál egyebet fizetni nem kell, mint az ajánlott levél díját. A beszedő postahivatal azonban a behajtott összegből levon a behajtásért minden okmány után 10 f-t és a beszedett pénznek utalványnyal megküldésért a rendes utalványozási díjat.

Postautalványok. A pénzküldésnek legczélszerűbb és legolcsóbb módja a postautalvány.

Utalvány űrlapok árusítatnak nemcsak a postahivataloknál, de a frankojegyárusoknál (dohánytőzsdék) is; pénzutalványozásra a belföldi forgalomban rózsaszínű űrlap (egy darabnak ára 2 f), Ausztriába pedig sárgaszínű űrlap (1 darab ára 2 f), használandó. Ezen űrlapok kitöltve viendők a postahivatalhoz; a kitöltésre nézve mindenik űrlap kellő tájékoztatást nyújt. Az utalvány-űrlapot tisztán és olvashatóan, vakarás vagy kiigazítás nélkül, tentával kell kitölteni. Az Ausztriába szóló utalványoknál a koronákat német nyelven is lehet írni.

Az utalványozandó összeget a feladás alkalmával a postahivatalnál kell lefizetni. Egy utalványnyal legfeljebb 1000 K-ig terjedő összeg utalványozható.

Az utalványozás díja:

20 K-ig	=	10 f	} E díjnak megfelelő frankojegyeket, mint-hogy az utalványok bérmentesítendőik, az utalvány-űrlap e célra szolgáló és megjelölt helyére, a feladáskor kell felragasztani.
20—100	"	= 20 "	
100—300	"	= 40 "	
300—600	"	= 60 "	
600—1000	"	= 100 "	

Az utalványok azonnali (express) kézbesítését is lehet kívánni, még pedig Budapesten a helybe szóló utalványokét is. Ezért megfizetendő a 30 f külön díj.

Az utalványozó kívánhatja, hogy az utalvány kifizetéséről értesítést kapjon, a minnek külön díja 25 f.

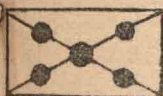
Mindezen díjak frankojegyek felragasztása által rovandók le.

Távirati utalványok. A ki azt kívánja, hogy czimzett a pénzt mentül gyorsabban megkapja, utalványát meg kell táviratoztatnia a rendeltetési postahivatalnak.

Távirati utalványozáshoz külön űrlapok használandók, melyek a postahivatalnál kaphatók. A rendes utalványozási díjon felül meg kell fizetni (szintén frankojegyekkel) a táviratozási díjat is s ha a cím nem „poste restante” szól, az express kézbesítésért járó 30 f díjat is. Egy távirati utalványnyal legfeljebb 1000 K-át lehet utalványozni. A helyi forgalomban szintén küldhetők távirati postautalványok, melyekért a rendes utalvány és express díjon kívül a táviratozásért 20 szóért 40 f-t, azontul minden szóért 2 f-t kell fizetni.

Pénzes levelek. Pénzt és értékpapírt levélben is lehet küldeni; a pénzeslevelek legfeljebb 250 gr. súlyig terjedhetnek; az ennél súlyosabb pénzes levelek már, mint csomagok szállítólevéllel adandók fel. A pénzt előbb külön papírba vagy borítékba téve, kell a külső rendes borítékba helyezni; óvatosságból czélszerű a nagyobb-értékű bankjegyeket a belső borítékhoz hozzá is varrni; az ércpénzt külön papírban vagy papírhoz erősítve, úgy kell a borítékban elhelyezni, hogy szállítás közben ne mozoghasson.

Pénzes levélborítékul használható ugyan bármely tiszta, vonalozatlan és szegély nélküli papír is, legczélszerűbb azonban a külön czélra készült s 4 f-ért kapható pénzes levélborítékot használni. A pénzes leveleket 5 pecséttel kell lezárni a következő alakban, úgy azonban, hogy a sarokpecséték szélei a boríték szélétől legalább $\frac{1}{2}$ centiméternyire essenek. Különös figyelem fordítandó arra, hogy a lepecsételésre csak jó minőségű pecsétviasz használtassék, miután a közönségesebb fajták könnyen leválaszthatók a borítékról, a borítékon vastag vonásokat tenni illetve vastag alá húzásokat alkalmazni nem szabad. A pénzeslevél tartalma a borítékon részletezendő s végül összegezendő.

A pénzes levelekért fizetni kell súlyportót és értékportót. A súlyportó 75 km távolságig 24 f, ezentul 48 f. Az értékportó 100 K-ig = 6 f, 600 K-ig = 12 f és minden további 300 K-ért vagy részéért 6 f-rel több; e szerint az értékportótételeket a következő táblázat tünteti fel:

Értékportó-tarifa.

I. Értékportó zárva feladott pénzeslevelekért és csomagokért

Nyilvánított érték	Tekintet nélkül a távolságra		Nyilvánított érték	Tekintet nélkül a távolságra	
	K	f		K	f
100 koronáig	.	06	3600—3900 koronáig	.	78
100—600	"	12	3900—4200	"	84
600—900	"	18	4200—4500	"	90
900—1200	"	24	4500—4800	"	96
1200—1500	"	30	4800—5100	"	1 02
1500—1800	"	36	5100—5400	"	1 08
1800—2100	"	42	5400—5700	"	1 14
2100—2400	"	48	5700—6000	"	1 20
2400—2700	"	54	és így tovább minden		
2700—3000	"	60	300 koronáért vagy		
3000—3300	"	66	annak töredéke után		
3300—3600	"	72	6 fillérrel több		

*) Németországba a legkisebb értékportó 12 fillér.

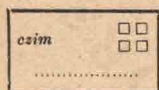
II. Értékportó nyitva (olvasva) feladott pénzeslevelekért. *)

Érték	Tekintet nélkül a távol-ságra		Érték	Tekintet nélkül a távol-ságra	
	K	f		K	f
1000—1200 koronáig	.	36	4500—4800 koronáig	1	44
1200—1500 "	.	45	4800—5100 "	1	53
1500—1800 "	.	54	5100—5400 "	1	62
1800—2100 "	.	63	5400—5700 "	1	71
2100—2400 "	.	72	5700—6000 "	1	80
2400—2700 "	.	81	6000—6300 "	1	89
2700—3000 "	.	90	6300—6600 "	1	98
3000—3300 "	.	99	6600—6900 "	2	07
3300—3600 "	1	08	és így tovább minden		
3600—3900 "	1	17	300 koronáért vagy		
3900—4200 "	1	26	annak töredéke után		
4200—4500 "	1	35	9 fillérrel több.		

*) Csak a belföldi és Ausztriával való forgalomban.

Oly pénzes leveleket, melyekben 1000 K-nál több küldetik, úgy is lehet feladni, hogy a belehelyezendő pénzt a *postahivatal olvassa meg* és tegye a borítékba. Az ily leveleket a postahivatal maga pecsételi le, még pedig a 4 sarkon a fél magával hozott, a közepén pedig a postahivatal pecsétnyomójával. Az ily nyitva vagy olvasva feladott pénzeslevelekért — mint az előbbi táblázat mutatja — az értékportó *másfélszerese* számítandó. A pénzesleveleket lehet bérmentesítés nélkül is feladni, a *nyitva* feladott pénzes leveleket azonban bérmentesíteni kell.

A frankojegyeket a boríték czimoldalára kell felragasztani

még pedig ezen ábra szerint, úgy, hogy az egyes frankojegyek körül 1 cm-nyi köz maradjon; ha itt elegendő hely nem volna, a boríték pecsétoldala oldalára ragasztandók, ide is úgy, hogy közvetlenül egymás mellé ne essenek s hogy a frankojegyek a boríték széleit át ne fogják s a boríték

szárnyszéleit be ne fedjék, tehát a mintán látható módon. A pénzes leveleknél különös figyelmet kell fordítani arra is, hogy a frankojegyek olyképp válogattassanak össze, miszerint lehetőleg kevés számú frankojegy használtassék fel s hogy ezek szabályosan illesztessenek a borítékra. A postahivatal által a feladó kívánságára elfogadottak ugyan azon pénzeslevelek is, melyeken a frankojegyek nincsenek szabályszerűen alkalmazva.

azonban csakis a feladó felelősségére, mely körülmény a feladás vényen fel is jegyeztetik. — Példák a díjazásra: 1. 920 K-ás pénzes levél, mely Budapestről Vácra szól: súlyporto = 24 f, értékporto = 24 f, összesen 48 f; 2. 2000 K-ás levél, feladatik Győrben, szól Nagyszébenbe: súlyporto = 48 f, értékporto = 42 f, összesen = 90 f; 3. ha a levél nyitva adatik fel, az értékporto = 63 f (másfélszeres), a súlyporto marad = 48 f, összesen 111 f.

Csomagok. Azon pénzes küldemények, melyek a 250 gr súly meghaladjak ugyszintén az 1 kg-nál súlyosabb nyomtatványok, valamint a levelek súlyhatárát meghaladó küldemények miut csomagol

adandók postára. Egy-egy csomag súlya 50 kg-ig terjedhet. Kivételek: Ércpénz-küldemények hordókban vagy ládában 65 kg. súlyig terjedhetnek; nem kincstári postahivataloknál feladandó helybe szülő küldemények súlya, csak 30 kg-ig mehet.

A csomagok külalakjának és terjedelmének olyannak kell lennie, hogy a szállító postakocsikban elhelyezhetők legyenek.

Némely tárgyak csak feltételesen szállíthatók, így: nadalyok csak nedves zacskóban s ezen felül dobozban; méhek csak rostaszöveffel befont fatartályokban; élő szárnyasok (a ragadozók, pávák, hattyuk kivételével), ha zárt kosarakban vagy ketreczekben, eséssel s szivacsos víztartóval „express” adatnak fel; szülőfürtök csak szülőlevél nélkül; szülővesszők csak megfelelő igazolvánnyal; gyűanyagok közül a puskagyutacsok, töltetlen töltényhüvelyek, biztonsági gyújtó-zsinórok csak szilárd ládában vagy hordóban, moha vagy kőz közé elhelyezve adhatók fel; sellaktüz, gyűtűkrök és fém töltények csak külön nyilatkozat mellett fogadtatnak el, hogy a láda minősége és a csomagolás módja a 11299/885. közm. és közl. miniszeri rendeletnek megfelel és legfeljebb 5 kg súlyig. (A biztonsági gyújtó-zsinór és sellaktüz küldemények tartályára felismerhetős végett, vörös színű papírt kell ragasztani.)

Fegyverek és lőszeresek külföldre csak illetékes rendőrségi kíséreléssel adhatók fel. Folyadékok csak, ha nem gyorserjedésűek, nem robbanók s ha tartályuk pinczetokba, kosárba vagy ládába úgy van csomagolva, hogy az ne mozoghasson. Éles és hegyes tárgyak, csak, ha úgy vannak becsomagolva, hogy a többi küldeményeket meg nem rongálhatják. Vadak (vadhús) csakis a törvényben (1883: XX. t.-cz., 1870: XVIII. t.-cz.) megállapított tilalmi időszakon kívüli időben adhatók fel.

A szállításból egyáltalán ki vannak zárva a könnyen gyúló és robbanó tárgyak, pl. a lőpor, dynamit, a vilány, kőolaj stb., a szülőtőke s annak minden alkatrésze (az igazolvánnyal ellátott szülővessző kivételével); oly tárgyak, melyek alakjuk és kiterjedésüknel fogva a postakocsikban nem helyezhetők el; a magyar gyártmányú dohány és szivar Ausztriába vagy osztrak gyártmányú Magyarországra nem szállítható; oly küldemények, melyek biztosítva vannak s a biztosítást jelző ragcédulával el vannak látva, szintén nem szállíthatók; ki vannak zárva a szállításból még a közegészséget veszélyeztető tárgyak, az élő állatok (a fent érintett kivétellel) és borkivonatok.

Csomagolás. A küldeményeket úgy kell csomagolni, hogy a göngyölet a belső tartalmat teljesen megvédje, hogy a tartalomhoz a burkolat és a pecsétek megsértése nélkül hozzáférni ne lehessen s hogy a tartalom más küldeményekben kárt ne okozhasson. Az értékes tárgyak s a 250 grammon felüli pénz-küldemények fonákjával kifordított viaszkos vászon borítékba, bőrbe vagy vászonnal burkolt dobozba helyezendők, jól körülkötözendők és jó minőségű pecsétviaszszal lepecsételendők.

Csekélyebb értékű tárgyakat elég csomagoló papírba göngyölni s körül kötni.

Csomagolás nélkül is feladhatók a lezárt utazó bőröndök és táskák; abroncsolt hordók; jól leszogezett ládák; a nem vérző, egy darabból álló vad; töltetlen vagy élelten fegyverek, szerszámok, géprészek, rudak s egy darabból álló más ilyenmő tárgyak; mindezek, ha (nyilvánított) értékük 400 K-nál nem több, — különben csomagolandók.

Ha a csomag folyékony vagy törékeny tárgyat tartalmaz, a tartályra valamely figyelmeztető idom, pl. egy palaczk festendő.

Ha készpénz vagy drágaság más tárgyak közé csomagoltatnék, azok elveszéséért a posta szavatosságát nem vállal.

Pecsetelés. Minden csomagküldeménynél a varrásra, illesztésre, az összekötő zsinórra stb. annyi pecsétet kell tenni, hogy a csomag a pecsétek megsértése nélkül felbontható ne legyen. Ugyanazon csomaghoz, ugyanazon pecsétviasz és pecsétnyomó használandó. Értéknyilvánítás nélküli csomagokat nem kell okvetlen pecsételni.

Czimzés. A czimet magára a göngyöletre kell írni s ha nem lehet, egy külön papírra, mely azonban egész hátlapjával a küldeményre, még pedig a zsinog alá felragasztandó. Aranyat, ezüstöt, pénzt, ékszeret, drágaságot és 400 K-án felüli értéket tartalmazó küldeményeknél a czimzést minden esetben magára a göngyöletre kell írni; ha az érezpénz zacskóban van elhelyezve, a lemezpapírra vagy fatáblácskára irt czimet a zacskó bekötéséhez használt zsinórra kell fűzni és lepecsételni. Czélszerű, hogy a feladó a czimirat teljes adatait, nevét és lakását feltüntető czédulát helyezzen el a csomagban.

Szállító levél. 500 grammnál súlyosabb csomaghoz szállító levelet is kell csatolni. (500 grmon alul is, ha nem levélalakú s a teljes czim rajta nincs.) Egy szállító levél ára 12 f. A szállító levelet pontosan kell kitölteni s oly pecsét teendő rá, minő magán a csomagon is van; 100 K értékig pecsét helyett elegendő a szállító levélre azon betűket feljegyezni, melyek a csomag pecsétjén vannak, s ha a csomag czimjeggyel (vignette) van lezárva, (mi csak érték nélkül feladott küldeményeknél van megengedve), a szállító levélre is ilyent kell alkalmazni.

Ha a küldemény gyorsan romló vagy törékeny árút tartalmaz, ezt a szállító levélen meg kell említeni, — ugyszintén azt is, ha vámnyilatkozat van hozzá csatolva.

Ugyanazon feladó, ugyanazon egy czimzett számára egy szállító levéllel két-három (utanvétel nélküli) küldeményt is feladhat, ha egyik sem gyorsan romló s valamennyi ugyanazon módon adatik fel; a súly mindenik küldeményt illetőleg külön kiteendő, ugyanígy az érték is, ha nyilvánítva van.

Tartalom- és értéknyilvánítás. A tartalom úgy a küldemény czimoldalán, mint a szállító levélen szabatosan és részletesen jegyzendő fel, általános gyűjtő nevek lehető mellőzésével. Az értékpapír-küldeményeknél a darabszám is feljegyzendő. Az értéknyilvánítás pénz- és értékpapír-küldeményeknél kötelező és részletezendő úgy a czimlapon, mint a szállító levélen; más tárgyaknál a feladó tetszésére van bízva. Ha értékpapírok küldetnek, a feladó köteles azoknak számaát magának feljegyezni, hogy elveszés esetén megmondhassa; ha ezt nem tehetné, kártérítési igényt nem támaszthat.

Vámnyilatkozatok. A vámkülzetekbe: u. m. Fiumé Puntó-Francoba egy vámnyilatkozatot, Triesztbe Biezlern és Mittelbergbe (Voralberg) és Jungholzba (Tirol) szóló küldeményekhez 3 kgig két, ezen felül 3 darab vámnyilatkozatot és 1 árnyilatkozatot kell csatolni. *A pénzküldeményekhez vámnyilatkozat nem kell.*

Csomagok megdíjazása. Csomagoknál fizetni kell a súlyportót s ha érték van nyilvánítva, még az értékportót is.

A súlyportó csomagokért: 5 kgig és 75 km távolságig = 30 f, ennél távolabb fekvő helyekre = 60 f.

Az 5 kgnál súlyosabb csomagokért járó súlyporto már a távolságok szerint változó. A következő táblázat a távolsági fokok szerint mutatja a súlyportót; hogy a feladási helytől a rendeltetési

hely melyik távolsági fokba esik, ez megtudható a postahivataloknál, vagy a „Távolságmutató“-ból, mely mindenki által megszerezhető. Az I. távolsági fokba (75 kmig) eső postahivatalok névsora minden postahivatalnál nyilvános helyen ki van függesztve.

Súlyporto tarifa a belföldi, valamint Ausztriával és Németország-gal való forgalomban.

Távolsági fokozat	I. és helyi forgalomban 75	II. 75—150	III. 150—375	IV. 375—750	V. 750—1125	VI. 1125 felett
	k i l o m é t e r i g					
A küldemény súlya	K f	K f	K f	K f	K f	K f
1. Pénzes levelek 250 gr súlyig						
bérmentesítve	24	48	48	48	48	48
bérmentesítetlenül	36	60	60	60	60	60
2. Csomagok:						
5 kgmíg bérmentesítve	30	60	60	60	60	60
5 " bérmentesítetlenül	42	72	72	72	72	72
bérmentesítve vagy bérmentesítetlenül						
6 kgmíg	36	72	84	96	1 08	1 20
7 "	42	84	1 08	1 32	1 56	1 80
8 "	48	96	1 32	1 68	2 04	2 40
9 "	54	1 08	1 56	2 04	2 52	3 .
10 "	60	1 20	1 80	2 40	3 .	3 60
és így tovább 50, illetve (ércpénzt tartalmazó csomagoknál), 65 kilogrammig minden további kilogrammért még	06	12	24	36	48	60
3. Terjedelmes csomagok:						
5 kgmíg bérmentesítve	45	90	90	90	90	90
5 " bérmentesítetlenül	57	1 02	1 02	1 02	1 02	1 02
bérmentesítve vagy bérmentesítetlenül						
6 kgmíg	54	1 08	1 26	1 44	1 62	1 80
7 "	63	1 26	1 62	1 98	2 34	2 70
8 "	72	1 44	1 98	2 52	3 06	3 60
9 "	81	1 62	2 34	3 06	3 78	4 50
10 "	90	1 80	2 70	3 60	4 50	5 40
és így tovább 50 kgrammig, minden további kilogrammért még	09	18	36	54	72	90

Az értékpórtó itt is ugyanaz, a mi a pénzes leveleknél (Lásd „Pénzes levelek“.)

Terjedelmes küldemények. Az oly küldemények, melyeknek kiterjedése bármely irányban is egy és fél méternél több; vagy amelyeknek hossza egy méternél, szélessége pedig fél méternél több, de súlya a 10 kg-mot el nem éri, vagy melyek alakjuknál fogva aránytalanul nagy helyet foglalnak el, s más küldeményekkel össze nem rakhatók, vagy kezelésük kiváló gondot igényel; terjedelmeseknek tekintetnek, pl: növénynyel telt kosár, kalitka, velociped, törékeny tárgyak stb. Ilyenekért a súlyportó másfélszerese számítandó.

Utánvételes küldemények. A csomagok utánvétellel is feladhatók még az esetben is, ha érték nem is nyilvánították. Egy-egy küldeményt 1000 K-ig terjedhető utánvétellel lehet terhelni. Az utánvételes csomagokat oly szállító-levéllel kell feladni, mely utánvétellappal van ellátva; darabja 12 f s kapható minden frankojegy-árúsnál. (Az Ausztriába szóló utánvételes küldeményekhez három nyelvű [magyar, franczia, német] szállító-levelet kell használni.) Az utánvételi összeget fel kell jegyezni a küldemény czimére, a szállítólevélre és az utánvételi lapra is; az utánvételi lapra pontosan feljegyzendő még a küldő neve és lakása. Kiigazított utánvételes szállítólevelek nem fogadtatnak el.

Az utánvételes küldeményekért a rendes súly- és értékportón kívül, az utánvételi összeg beszedéséért külön jutalék jár; még pedig 4 K-ként 2 f, a minimum azonban 12 f.

Bérmentesítés. A csomagküldemények a feladó tetszése szerint bérmentve vagy bérmentetlenül is feladhatók; utóbbi esetben az 5 kg súlyig terjedő küldeményekért a rendes díjon felül még 12 f pótdíj szedetik a címzettől. A hatóságokhoz intézett csomagküldeményeket bérmentesíteni kell.

Bérmentesítés esetén a díjak frankojegyek felragasztása által rovandók le; a frankojegyeket a szállító-levél szelvényére kell felragasztani. A 40 K-án felüli díjakat azonban készpénzben kell megfizetni.

III. Külföldi postai díjszabás.

A külföldi díjszabás és szállítási feltételekre nézve, melyek különféleségüknél fogva e helyen ki nem meríthetők, a hivatalos kiadású „Postai Tarifák” (ára 2 K 40 f) vagy a posta- és táviridahivatalok nyújtanak bővebb felvilágosítást. Itt csak a következő főbb tudnivalók említtetnek ki:

Az Európában fekvő külföldi országokba szóló küldemények után a díjak szintén frankojegyekkel rovandók le, kivéve a 40 K-án felülieket, a melyek ezeknél is készpénzben fizetendők meg.

Postautalványok. Egy-egy utalvánnyal utalványozható: Amerikai Egyesült-Államokba 100 dollár; Argentínába 100 peso; Ausztriába 1000 K; Belgiámba 1000 f ank; Boliviába 540 peso; Bosznia-Hercegovinába 1000 K; a brit gyarmatokba 10 font sterling; Bulgáriába 500 frank; Canadába 100 dollár; Chilibe

540 peso; Congo államba 1000 frank; Dániába 360 skandináv korona; Egyptomba, Franciaországba (Algeriával és Monacoval) 1000 frank; a francia gyarmatokba 500 frank; Görögországba 1000 frank; Japánba 400 yen; Luxemburgba, Maltába 1000 frank; Mexikoba 200 márka; Montenegroba 1000 K; Nagybritannia és Írlandba 40 font sterling; Németalföldre 500 németalföldi-forint; Németalföldi Keletindiába 250 németalföldi-forint; Németországba és a német védterületekre 800 márka; Norvégiába 720 skandináv korona; Olaszországba 1000 frank; Oroszországba 100 rubel; Portugáliába 1000 frank; a portugál gyarmatokba 500 frank; Romániába 1000 lei; Siámba 400 márka; Svájcba 1000 frank; Svédországba 720 skandináv korona; Szerbiába, Törökországba és Tunisba 1000 frank.

1 dollár (\$) = 100 cents (cts). — 1 peso = 100 centavos. — 1 franc (fr.) = 100 centimes (ct). — 1 Korona vagy Krone (Kr = skandináv korona) = 100 öre. — 1 yen = 100 sen. — Lei (egyesszámban: leu); 1 leu = 100 bai (= 100 centimes), — 1 livre sterling (£) = 20 shilling (s), 1 shilling = 12 pence (d.). — 1 florin (fl = németalföldi forint) = 100 cents (cts). — 1 Mark (M) = 100 Pfening (Pf.) 1 rubel = 100 kopek.

D i j a z á s :

1. Ausztriába: 20 K-ig 10 f; 100 K-ig 20 f; 300 K-ig 40 f; 600 K-ig 60 f; 1000 K-ig 1 K. — 2. Németországba (kivéve a védterületeket), Luxemburgba, Mexicoba, és a cs. és kir. keleti postahivatalhoz: 20 K-ként 10 f, de legalább 20 f. — 3. Bosznia-Hercegovinába és Novibazárba 40 K-ig 20 f; 100 K-ig 30 f; 300 K-ig 60 f; 600 K-ig 90 f; 1000 K-ig 150 f. — 4. Szerbiába és Montenegroba 40 K-ig 20 f; 40–100 K-ig 40 f; 100–300 K-ig 80 f; 300–600 K-ig 1 K 20 f; 600–1000 K-ig 2 K. — 5. Amer. Egyes.-Allamok, Nagybritannia és Írland, brit gyarmatok és birtokokba (Malta és Uj-Foundland kivételével), valamint Oroszországba: 25 K-ként 25 f. — 6. A többi országokba: 100 K-ig 25 K-ként 25 f és a 100 K-n felüli részért 50 K-ként 25 f. Ha a feladó kifizetési értesítvényt (avis de payement) kíván, 25 f-rel több frankojegyet kell felragasztani.

Levélpostai tarifák.

Díjterület	Levél		Levelezőlap drbkint		Nyomtatvány		Ár minta		Üzleti papír		Express-díj		
	súlyfokozat grammban	fillér	egyszerű	válaszos	súlyfokozat grammban	díj fillérekben	súlyfokozat grammban	díj fillérekben	súlyfokozat grammban	díj fillérekben	Térti vevény díja	Tudakozvány díja	
I. Belföld	20-ig	10	5	10	10-ig	2	50-ig	3	nem küldhető	25	25	30	
	20-250 "	20			50-150 "	3	50-250 "	10					
	250-500 "	30			150-250 "	5	250-350 "	20					
Helyi forgalom:	20-ig	6	mint fennebb		500-1000 "	30	mint fennebb			10	10	25	30
	20-250 "	12											
II. Ausztria (Lichtenstein fejedelemség) Bosznia és Herzegovina	20-ig	10	5	10	50-ig	3	250-ig	10	nem küldhető	25	25	30	
	20-250 "	20			50-100 "	5	250-350 "	20					
		30			100-250 "	10							
		20			250-500 "	20							
III. Novibazári pasalik	20 gr.-ig**)	25	10	20	50 gr.-kint (maximum 2000 gr)	5	50 gr.-kint de legalább (maximum 2000 gr)	5	nem küldhető	25	25	25	30
		***)											

IV. Németország	20-ig	10	20	5	10	50-ig	8	250-ig	10	nem küldhető	25	25	25	30	
	20—250	20	30	5	10	50—100 100—250 250—500 500—1000	5 10 20 30	250—350	20		—	25	25	25	30
V. Szerbia	20 gr.-kint	10	***)	5	10	50 gr.-kint (maximum 2000 gr.)	5	50 gr.-kint de legalább (maximum 350 gr.)	5 10	50 gr.-kint de legalább (maximum 2000 gr.)	5 25	25	25	25	30
	20 gr.-kint	10	***)	5	10	50 gr.-kint (maximum 2000 gr.)	5	50 gr.-kint de legalább (maximum 350 gr.)	5 10	50 gr.-kint de legalább (maximum 2000 gr.)	5 25	25	25	25	30
VI. Montenegro	20 gr.-kint	10	***)	5	10	50 gr.-kint (maximum 2000 gr.)	5	50 gr.-kint de legalább (maximum 350 gr.)	5 10	50 gr.-kint de legalább (maximum 2000 gr.)	5 25	25	25	25	30
	20 gr.-ig.**)	25	***)	10	20	50 gr.-kint (maximum 2000 gr.)	5	50 gr.-kint de legalább (maximum 350 gr.)	5 10	50 gr.-kint de legalább (maximum 2000 gr.)	5 25	25	25	25	30

*) A helyi forgalomban a posta csak Budapest fő- és székvárosban teljesít expressz-szolgálatot.

**) 20 grammnál súlyosabb levelekért az első 20 grammért 25 fillér, a 20 grammon felüli súly minden további 20 grammjéért vagy ennek törtrészeért 15 fillér.

***) A bérmentesítetlen levelekért a címzett a rendeltetési ország pénzértékében a fenti díjak kétszeresét fizeti.

Távírat utalványok. Az erre felhatalmazott táviridahivataloknál feladhatók: Belgium, Bulgária, Dánia, Egyiptom, Franciaország, Helgoland, Japán, Luxemburg, Montenegró, Nagy-Británia, Németalföld, Németország, Olaszország, Románia, Svájc, Svédország, Norvégia, Szerbia és Tunisba. Utalványozható összeg maximuma általában 1000 K. A kivételeket lásd a 71. lapon.

Postai megbízások. Küldhetők 1000 frc értékig: Belgiumba, Franciaországba, Luxemburgba, Olaszországba, Romániába és Svájcba; 1000 K értékig: Bosznia-Hercegovinába és a novi-bazári pasalikba. 800 márka értékig: Németország és Norvégiába, Németalföld 500 holl. frtig.

Nemzetközi postai csomag. (Colis postal.) Ezek oly 3, illetve 5 kgm-ig terjedő küldemények, melyek egységes díjazás alá esnek s a feladásnál bérmentesítendők. Kiterjedésük az oly országgal való forgalomban, mely terjedelmes colis postalt nem fogad el semmi irányban, a 60 cm-t meg nem haladhatja. Terjedelmes csomagot lehet küldeni az oly országba, melynek neve mellett az alábbi tarifa harmadik hasábjában súlyportó van bejegyezve. Terjedelmes az a csomag, melynek kiterjedése bármely irányban 1 $\frac{1}{2}$ métert meghalad. A colis postalhoz levelet csatolni vagy abban robbanó, gyulékony tárgyakat küldeni, nem szabad. Francia nyelven irandó rájuk a cím, 3 nyelvű szállító-levél kell hozzájuk, s mind a csomagra, mind a szállító-levelekre felirandók ezen szavak: „Colis postal“.

A „colis postal“-ok tarifája.

Rendeltetési ország neve és a szállítási utirány megjelölése	Nemzetközi postai csomagok (colis postalok)						
	súlyportó		biztosítási díj (értékportó)		ntánvétel maximuma	utánvételi jutalék az utánvételek minden 20 koronája után	* csatolandó áru-bevallások darabszáma
	nem terjedelmese- ként	terjedelmeseként	a nyilvánítható érték maximuma	300 frankonként			
	fr	f	frank	f	K	f	
I. Belgium	150	225	∞	25	1000	20	4
II. Bulgária	175	.	.	.	500	20	3
III. Dánia	150	225	∞	25	500	20	3
IV. Egyiptom (Sudánnal)	150	225	3000	20	1000	20	2
V. Franciaország:							
1. Anyaország Monacoval	150	225	500	25	500	20	3
2. Corsica	200	290	500	35	500	20	3
3. Algéria	200	.	500	35	500	20	4
VI. Görögország:							
1. Az osztrák Lloyd ügynökségeihez	150	175	∞	15	.	.	2
2. Görög postahiva- talokhoz	175	.	.	.	.	.	2
VII. Luxemburg	125	190	10.000	25	1000	20	2

Rendeltetési ország neve és a szállítási útirány megjelölése	Nemzetközi postai csomagok (colis postalok)						
	súlyporto		biztosítási díj (értékporto)		utánvétel maximuma	utánvételi jutalék az utánvételek minden 20 koronája után	a csatolandó aru-bevallások darab száma
	nem terjedelmese- ként	terjedelmese- ként	a nyilvánítható érték maximuma	300 frankonként			
	árbonként		frank	f	K	f	
f	f						
VIII. Malta	200	.	1000	35	.	.	2
IX. Nagybritannia és Írland:							
1. Hamburgon át . . .	225	.	10000	25	.	.	3
2. Belgiumon át . . .	250	.	10000	25	.	.	3
X. Németalföld	150	.	1000	25	1000	20	4
XI. Norvégia							
1. A. N. Dánián és Svédországon át . . .	250	375	∞	25	500	20	3
2. A. N. Dánián át . . .	225	340	∞	35	500	20	3
XII. Olaszország (San Marinoval)	125	.	1000	10	1000	20	2
XIII. Oroszország (Finlanddal)	175	.	50.000	10	.	.	3
XIV. Portugália:							
1. A. Olaszországon át	200	.	500	35	.	.	2
2. Németországon át	275	.	500	35	500	20	3
XV. Románia	125	175	∞	10	500	20	2
XVI. Spanyolország . . .	225	.	.	.	.	.	5
XVII. Svájc	100	150	∞	10	1000	*)	2
XVIII. Svédország	250	340	∞	25	1000	20	2
XIX. Szerbia {							
a) Belgrád- ba s Sa- bácza . . .	70	105	} 2000	10	1000	**)	2
b) egyéb he- lyekre	100	150					
XX. Törökország cs. és kir. postahivatalokhoz							
1. Rumánián át	125	188	∞	35	1000	} *)	3
2. Trieszten át	125	188	∞	20	1000		3
3. Zimo- nyon át {							
a) Európai török postahivatalokhoz	175	.	} 500	25	.	.	4
b) Ázsiai török postahivatalokhoz	225	.					

Jegyzet: A Colis postalok súlymaximuma a fenti tarifában felsorolt országokba 5 kg

∞ = korlátlan

*) 2 K-kint 2 fillér de legalább 12 fillér,

***) 4 " 2 " " " 12 "

Értéklevelek. (Lettre de valeur.) Ezek csakis értékpapírt (papírpénz, kötvény, szelvény) tartalmazhatnak; legalább öt pecséttel kell lezárni, a címoldalra kell írni a következő szavakat: „Lettre de valeur”. Az értéket frankokban kell nyilvánítani; a feladásnál bérmentesítendő.

Értékdobozok. (Boites avec valeur déclarée.) Értékdobozok alatt a nemzetközi forgalomban ékszerek és drágaságok küldésére szolgáló, szállítólevél nélkül feladandó küldemények értetnek. — Csak ékszereket és drágaságokat tartalmazhatnak; írásbeli közlemény, forgalomban levő papír vagy ércpénz abban nem küldhető. — Feladásnál bérmentesítendő.

Pénzes levelek. Ezek ércpénzt is tartalmazhatnak; pecsételendők úgy, mint a belföldre szólók és bérmentesítés nélkül is feladhatók.

Értéklevelek és értékdobozok.

Rendeltetési ország neve és a szállítási útirány megjelölése	Nyilvánítható érték maximuma	Súlyporto		Biztosítási díj a nyilvánított érték minden 300fr-ja vagy ennek töredéke után	Az értékdobozokhoz csatolandó árbevételek száma
		a) értéklevelekért (25fr ajánlási díjon felül 15 gr-kint)	b) értékdobozokért darabonként		
	frank	f	f	f	darab-száma
I. Belgium	10.000	25	150	25	3
II. Bulgária	10.000	25	150	25	3
III. Dánia	∞	25	150	25	3
IV. Egyptom (Sudánnal) . .	∞	25	200	20	2
V. Franciaország, Algéria és Monacoval	10.000	25	150	25	3
VI. Görögország	.	.	.	.	.
VII. Luxemburg	10.000	25	.	25	.
VIII. Malta	.	.	.	.	.
IX. Nagybritánia és Irland .	3000	25	.	25	.
X. Németalföld	25.000	25	150	25	4
XI. Norvégia					
1. A. N. Dánián át Svéd-országon át	∞	25	.	25	.
2. A. N. Dánián át					
XII. Olaszország	10.000	25	100	10	3
XIII. Oroszország(Finnlanddal)	∞	25	.	10	.
XIV. Portugália : Németországon át	10.000	25	300	35	3
XV. Románia	∞	25	100	10	2

∞ = korlátlan.

Rendeltetési ország neve és a szállítási utirány megjelölése	Nyilvánítható érték maximuma	Súlyporto		Biztosítási díj a nyilvánított érték minden 300 frejja vagy ennek töredéke után	Az értékdobozokhoz csatolandó árúbevallások
		a) értékelevélért (25 f ajánlasi díjon felül) 15 gr-kint	b) értékdobozokért darabonként		
		frank	f		
XVI. Spanyolország	10.000	25	.	25	.
XVII. Svájc	∞	25*)	100	10	2
XVIII. Svédország	∞	25	.	25	.
XIX. Szerbia	10.000	10	.	10	.
XX. Törökország es. és kir. postahivatalokhoz:					
1. Trieszten át	∞	25	.	20	.
2. Románia (a) Konstantinápolyba és Drinápolyba	∞	25	.	35	.
nián át (b) egyéb kikötőkre	∞	25	.	45	.

∞ = korlátlan.

*) 20 gr-ként.

IV. Táviratok.

Távirat-ürlapok. A távirat megírásához legcélszerűbb a 2 fillérért kapható ürlapokat használni, melyekből bárki az illető távirat-hivataloktól magának megfelelő készletet (100 db-ot tartalmazó füzetekben) előzetesen beszerezhet. Egyébiránt a távirat bármely tiszta papírra is írható; ez esetben azonban a papír egyik lapja tisztán hagyandó. Az ürlap ára akkor is megtérítendő, ha a feladó saját papírját használja. Ajánlatos, hogy a feladó a táviratlapra pontos címét is feljegyezze (a mi azonban a díjazásnál nem számítandó és nem is táviratoztatik).

Zárt táviratlapok. Hogy oly helyeken is lehessen táviratot feladni, hol távirat-hivatal nincs, postahivatal azonban van, zárt táviratlapok vannak forgalomba hozva. Áruk: 62 f, melylyel meg van fizetve egy 10 szóból álló belföldre szóló távirat díja is; a ki több szót kíván táviratoztatni, vagy meg akarja fizetni a távirati választ is stb. (lásd a táviratlapon levő figyelmeztetést) annak a további díjakat a táviratlap megjelölt helyén frankojegyek felragasztása által kell pótolnia, megjegyezve, hogy a táviratlapon benyomva levő 62 f-es frankojegyből a távirat-díjba 60 f számítható be. E táviratlapok a postaszekrénybe is bedobhatók.

Táviratok szerkesztése. Elöl irandó a cím (a címzett neve, közelebbi adatok: utca, házszám stb) s végül a rendeltetési hely) utána a távirat szövege s végül az aláírás. Ha a

rendeltetési helyen távirde nincs, az utolsó távirdehivatal is oda irandó, a cím elé pedig a továbbküldés módja, pl.: „Küldönczezel Tóth Sándornak Gomba Monor.” Ha a továbbküldés módja megemlítve nincs, a távirat közönséges levélként továbbíttatik. Ha a feladó a távirat bármely részéből valamit töröl vagy átház, alól ezt igazolnia kell, pl.: „két szót töröltem, N. N.”

Távirati válasz megfizetése. A ki a választávirat díját előre kifizetni kívánja, ezt a cím előtt meg kell jelölnie következőkép: *(RP)*; ha pedig sürgős választ kíván: *(RPD)*.

Távirati vételjelentés fizetés. A ki táviratának kézbesítéséről kíván jelentést, a cím elé kell írnia, ha táviratilag kívánja az értesítést *(PC)*, ha posta útján *(PCP)*.

Sürgős távirat. A ki táviratának sürgős kezelését kívánja, a cím elé kell írnia *(D)* jelt; ily táviratok zöld táviratúrlapra irandók.

Összeolvasott távirat. Ha valaki óvatosságból táviratát megcsonkítás ellen biztosítani akarja, ezt legezélszerűbben úgy éri el, ha összeolvasandó táviratot ad fel, ez esetben a cím elé *(TC)* jelt kell írnia.

Utánküldendő távirat. A távirat feladója kívánhatja, hogy távirata, ha a címzett elutazott volna, neki utána küldessék oda, hol a címzett a lakásán kapott értesítés szerint tartózkodik; ez esetben a cím elé kell írnia *(FS)* jelt. A helyet, a hova a távirat címzettnek utána küldessék, a feladó előre is megjelölheti ily alakban: „*(FS)* Horváth Ferencz Debreczen, Szatmár”; mely esetben távirata előbb Debreczenbe küldetik s ha a címzett ott nem található, Szatmára.

Több című távirat. A táviratok címezhetők több címzettnek egy helyre vagy egy címzettnek ugyanazon egy helyre, de különböző lakásra; a cím elé ily esetben *(TM)* irandó, megtoldva a címek számát jelző számmal. A cím pl. következőkép irandó: 1. *(TM2)* „Okolicsányi Györgynek Sándor-utca 15. sz., Almási Péternek Köztelek Budapest.” 2. *(TM2)* „Almási Péternek Köztelek, Rókus-kórház Budapest.”

Küldöncz-fizetés. Ha címzett nem lakik a távirdehivatal székhelyén és a feladó a táviratot küldönczezel kívánja kézbesíttetni, a távirat feladója, tekintet nélkül a távolságra, a belföldi forgalomban 1 korona egységes küldönczdíjat köteles fizetni; mely díjért a távirat címzettnek pótdíj beszedése nélkül kézbesíttetik. A cím elé *(XP)* irandó. Külföldre intézett táviratok után a küldönczdíjat akár a feladó, akár a címzett fizetheti. Ha a feladó kívánja fizetni, küldönczdíj fejében bizonyos összeget letétbe kell tennie, melyből, ha a küldönczdíj megtudatik, a letett összeg többlete vissza fizetetik. E táviratok címe elé *(XPP)* vagy *(XPT)* irandó a szerint, hogy postával vagy táviratilag kívántatik a küldönczdíj közlése. Postai közlésért Ausztria és Bosz.-Hercegovinába nem kell fizetni, egyéb külföldre 50 ft. Távirati közlésért 10 szavu távirat díját.

(Mp.) saját kezéhez címzett, *(St)* kiigazító fizetett hivatalos távirat jele

Nyitva kézbesítendő távirat. Azt is kívánhatja a feladó, hogy távirata nyitva kézbesíttessék; ez esetben a cím elé *(RO)* jelt kell írnia.

Postán ajánlva. Ha a feladó azt kívánja, hogy távirata az utolsó távirdatól a rendeltetési helyig postán ajánlva küldessék, ez esetben a cím elé *(PR)* jelt kell írnia.

Mindezen említett jelek zárjel között a cím elé irandók.

Táviratok díja. Belföldön 10 szóig 60 fillér minden további szóért 6 fillér. Helyi forgalomban 20 szóig 40 fillér, azontúl szavankint még 2—2 fillér.

Válasz fizetés 10 szóért (a cím előtti (RP) ennyit jelent) 60 f. Lehet 10 szónál többért (legfeljebb 30) is megfizetni a választ; ez is a cím előtt jelölendő meg pl. „(RP₁₅)” s 15 szóért kell megfizetni a választ is.

Vételjelentésért egy 10 szavu távirat díja számítandó, 60 fillér. Postai vételjelentésért a feladó 50 fillért fizet.

Sürgős táviratért az egyszerű díjnak háromszorosa fizetendő. (Áll a válaszra is.)

Az összeolvasásért az egyszerű távirat díjához még annak negyed része hozzászámítandó.

Többcímért: az egyszerű távirat díjához 100 szavankint még annyszor 50 fillér számítandó, a hányszor egynél több cím van a táviratban.

Az utánküldésért járó díjakat a címzett fizeti, nem fizetés esetén a feladó.

Táviratok díjazása. A táviratok a szavak száma szerint díjaztatnak meg; mind az, a mit a feladó felír, hogy az táviratoztassék, a díj megállapításánál számításba jön; a cím elé írt különféle megjelölések szintén, (egy-egy szónak) számíttatnak. Minden különálló szó, betű vagy számjegy egy-egy díjszót képez. Egy díjszó 15 betűből állhat, az ennél hosszabb szavak 30 betűig két, azonfelül három díjszónak számítandók; a számjegy csoportok 5 jegyig egy, 10 jegyig két, 15 jegyig három díjszónak számítandók s így minden további 5 jegy még külön egy díjszót képez; a számjegyek közt előforduló pontok, vesszők, a törtjel, ugyszintén a számokhoz tartozó sorszámképző betűk külön-külön számjegyeknek számítandók. (Példa: „1868/69-ik” ezen csoportban van 9 jegy, tehát két díjszó; „2000” 1 díjszó; „20.000” már két díjszó, mert 6 jegyből áll, „6-ik” egy díjszó, „6-án” két díjszó.)

Idéző jel („”) zárjel ( ) aláhuzás ——— külön egy-egy díjszót képez és díjaztatik.

A szavaknak a nyelv-szabályokkal vagy szokásokkal ellenkező egybeírása, megengedve nincs; az így összeírt szavak annyi díjszónak számítandók, a hány szóból állanak pl. „holnapeste” két szónak számítandó. Kivételt képeznek a város, személynevek, piacok, utcák, a betűkkel kiírt számnevek stb., melyek — feltéve, hogy 15 betűnél többől nem állanak, — egy díjszónak számítandók, ha a feladó egybe írta. A rendeltetési hely a címben, ha 15 betűnél több is és elválasztva van is írva, pl.: „Hódmező-Vásárhely” egy díjszót képez. A hiány-, vagy kötjel által elválasztott szavak megannyi külön szónak számítandók. Római számjegyek nem táviratozhatók, minélfogva ezek más alakban irandók, így: „római 5” és ez két díjszónak veendő.

Telefon utján feladott táviratok díja. A nyilvános telefon-állomásoknál feladandó táviratokért a fentebbiek szerint kiszámítandó távirási díjon felül fizetni kell még 10 fillért a távirat közvetítésért, 20 fillért a nyilv. távbeszélő hasznalataért és 10 ft a távirat ürlapért, melyre a táviratot a távirat közvetítő telefon-állomás írja (Budapesten 20+20+10 = 50 fillér).

A telefon-hálózat előfizetői, kik saját telefonjaikon mondják be távirataikat, a rendes távirási díjon felül 10 ft és az ürlapért 10 ft fizetnek.

Hatóságoknak szóló táviratok. A hatóságoknak, hivataloknak, bíróságoknak szóló táviratokra, ha a tartalom bélyegköteles, tartozik a feladó a frankojegyeken kívül, még 1 koronás pénzügyi bélyeget is felragasztani.

Távirási díjak lerovása. A 100 koronán alóli távirási díjakat frankojegyekkel kell leróni, a frankojegyeket azon papírra kell felragasztani, melyre a távirat írva van; ha távirat-úrlap használatik, ennek felső közép részére s ha itt elegendő hely nincs, a táviratlap hátsó oldalára.

Vevények. A ki táviratáról vevényt kíván, ezért külön 10 ft kell fizetnie, mely frankojegyben a vevényre ragasztatik és lebetűztetik.

Kézbesíthetlen táviratok. Ha valamely távirat bármely okból nem kézbesíthető, a címállomás ezt visszajelenti.

Külföldre szóló táviratok. Az európai forgalomban a szavak hasonló módon számíttatnak, mint a belföldön; a díjak ép úgy rovatnak le, mint a belföldre szóló táviratoknál. A szódíj a következő táblázatban van kimutatva:

Az ország neve	Szódíj fillér	Az ország neve	Szódíj fillér	Az ország neve	Szódíj fillér
Belgium	23	Luxemburg	25	Oroszország	28
Bulgária	20	Malta	39	Portugália	37
Dania	25	Montenegro	12	Románia	12
Franciaország	20	Nagybritannia	30	Spanyolország	32
Gibraltár	37	Norvégia	36	Svájc	12
Görögország	28	Olaszország*)	12	Svédország	28
Hollandia	20	"	20	Törökország	32

*) Magyarországnak Fiume területén, Modrus-Fiume és Lika-Krbava megyében levő állomásaitól — Olaszországnak, a Pó, Ticino és a Lago Maggiore által határolt részébe.

A fent felsorolt díjak egy-egy szóznak a díját jelentik fillérekben. Az egy szóért járó díjat annyiszor kell számítani, a hány díjazás alá eső szó van a táviratban; azonban a belföldi és az európai díjrendszerű forgalomban minden táviratért bizonyos legkisebb díj (díjminimum) szedendő: a) 60 fillér a belföldi forgalomban, továbbá Ausztriával, Bosznia-Hercegovinával, Németországgal és Szerbiával való forgalomban; (1—10 szóig) b) 1 korona a kimutatásban felsorolt országokkal való forgalomban.

Ausztriába, Bosznia-Hercegovina, Németország és Szerbiába szóló táviratoknál a díjszabás ugyanaz, mint a belföldön. Eltérés annyiban van, hogy a Németországba szóló küldőnczös táviratok után 50 f küldőnczdíjat fizet a feladó. Szerbiába küldőnczös távirat nem küldhető. Ausztria, Bosznia-Hercegovinára nézve a külföldre szóló küldőnczös táviratok szabályai mérvadók.

Kivonat a vasutak gyors- és teheráru dijszabásából.

I. Általános határozmányok.

Fuvarozási kényszer. A vasutak a törvényesen megállapított vasuti üzletszabályzat értelmében a fuvarozást meg nem tagadhatják, ha az érvényes szállítási feltételek teljesítettek, ha a szállítás a törvények szerint vagy közrendészeti okokból megtiltva nincs, ha a szállítás a rendes fuvarozási eszközökkel lehetséges és végül ha a szállítást erőhatalom nem gátolja.

Fuvarlevél. A feladó által minden küldeményről és pedig 38 km távolságig 2 filléres, azon túl 10 filléres fuvarlevél állítandó ki. A fuvarlevél kiállításánál különös gond fordítandó a pontos címzésre, (a vezeték- és keresztnév, lakhely, utca, házszám és a vasuti állomás) mert a helytelen vagy elégtelen címzésből eredő következményekért a feladó felelős.

Ugyancsak pontosan jelölendő meg a fuvarlevelen a feladandó küldemény jele, száma, neve (láda, rekesz stb.) és különösen tartalma, mivel a vasutnak jogában áll a helytelen vagy hiányos bevallással feladott küldeményekért birságképen u. n. fuvardíj-pótlékot beszédni még akkor is, ha ezen bevallás nem rosszhiszeműleg, tehát nem a vasut megkárosítása céljából történt.

A fuvarlevél vastagon bekerített részei a vasut, a többi részek pedig a feladó bejegyzései részére szolgálnak.

A feladandó áruk a szerint, a mint gyors- vagy teheráruként szállítandók, vörös szegélyű, vagy tiszta fehér fuvarlevéllel adandók fel. Fuvarlevél nyomtatványok minden vasuti állomáson megszerezhetők.

Gyorsárúk. A gyorsárúk, tekintettel arra, hogy ezek szállítási határideje sokkal rövidebb, mint a teherárúké, magasabb díjtétel alá esnek. Legcsekélyebb súly 5 kg. A fuvardíj a tényleges súly után számíttatik, ugy azonban, hogy a súly 5, illetve 10 kilogrammra kikerekítettik.

Teherárúk. A teherárúk darab vagy kocsirakományi áruk. Darabárúk azok, melyek fuvarlevelenkint 5.000 kg.-nál kisebb mennyiségben adatnak föl.

Ezeket a vasut föltétlenül tartozik megmérlegelni, illetve a mennyiben feladó a súlyt a fuvarlevélbe már bejegyezte volna, utánmérlegelni és ugy a fuvarszekerekről le- és fel, mint a vasuti kocsiakra is be-, illetve kirakni is a vasut kötelessége.

A fuvardíj az áru tényleges súlya, de legalább 20 kgnyi súly után számíttatik, mely mindig teljes 10 kgrammra kikerekítettik.

Kocsirakományi teherárúknak oly küldemények tekintettnek, melyek után a díjszámítás az A. osztály díjtételei alapján kocsinkint és fuvarlevelenkint legalább 5.000 kg., a B. és C. osztály, valamint az 1-ső, 2-ik és 3-ik külön dijszabás és az esetleges kivételes díjszabások díjtételei alapján legalább 10.000 kg. súlyért, illetve a vasuti kocsi raksúlyáért történik.

Díjtételek. A m. kir. államvasutak hálózatán, ide nem értve az általa kezelt helyi érdekű vasutakat a fuvardíjtételek 100 kg-kint koronaértékben 10 kméterről 10 kméterre vannak megállapítva. Ezen díjtételekben a magyar szállítási adó, valamint a kezelési illeték már befoglaltatnak.

Feladó vevény. Fuvarlevél másodlat. Mihelyt a vasut az árú fuvarozás végett az egyidejűleg beszolgáltatott fuvarlevéllel együtt átvette, tartozik a fuvarlevelet feladási kelet bélyegzővel ellátni, a küldeményt azonnal elszámolni s úgy az átvétel, mint az elszámolás megtörténtének bizonyítékául a feladónak darabárúknál feladó vevényt, kocsirakományi áruknál pedig fuvarlevél másodlatot kiszolgáltatni.

A kocsirakományi árukra nézve megjegyzendő, hogy a fuvarlevél másodlatok, melyeken a vasut a küldemény átvételét elismeri, mindig a feladók által, az eredeti fuvarlevelekkel egyidejűleg szolgáltatandók be.

Díjszámítás. Díjszámítás tekintetében van fuvardíj és vannak mellékkilletékek. A fuvardíj az az összeg, melyet az elszámolandó küldemény díjtétele a súlymennyiség összeszorzásával eredményez. Mellékkilletékek pedig: fuvarszekérről való le- és felrakási illeték (100 kgként 2 f, de küldeményenként legalább 5 f) vasuti kocsiba való be-, illetve abból való kirakási illeték a szerint, a mint azt a díjszabási határozmányok szerint a fél tartozik berakni s helyette a vasut végzi (100 kgként 2 f) daru illeték, ha oly nehéz tárgy szállításáról van szó, melynek berakását daru segítségével kell eszközölni 100 kgként 4 f, ha pedig a feladási állomáson daru nincs s azt más állomásról kell oda szállítani, a daru megrendelése alkalmával előlegesen 20 K; mérlegdíj: úgy gyors, mint teher darabárúknál 100 kgként 4 f., kocsirakományi áruknál pedig vágány-hidmérlegen mérlegelve 1 K 20 f.

A számlálási illeték. Ez csak kocsirakományi áruknál fordul elő és felszámítható minden megkezdett 10 darab után 10 f, azonban kocsinként legalább 1 K, de legfeljebb 4 K. Feladó vevény és bélyeg illeték, minden egyes feladás, tehát fuvarlevél után 10, illetve 10, tehát összesen 20 f.

Fekbér és fekbérpótlék. Gyorsárúknál naponként és darabonként 10 f, teherárúknál oly küldeményekért, melyek nyitott kocsikon szállíthatók s melyek a rendeltetési állomáson szabadban raktározatnak naponként és 100 kgként 2-0 f, egyéb erdőgazdasági nyers-terményért vagy feldolgozott ily iparcikkért úgy a feladás, mint a leadásnál is 100 kgként és naponként 6 f.

Kocsiálláspénz. Ez csak kocsirakományi áruk be- vagy kirakásánál szokott előfordulni. A feladandó ily áruk részére a kocsi előre megrendelendő s ha a vasut a megrendelést s a fél által ezzel egyidejűleg lefizetendő 9 K 60 fnyi foglalót elfogadta, tartozik a kocsi a megrendelés idejére pontosan kiállítani; ellenkező esetben tartozik a kocsi álláspénzzel fölrő kártérítést fizetni a megrendelőnek. Az elfogadott kocsi megrendelés tehát két oldalú szerződés.

Nehogy azonban az így rendelkezésre bocsátott kocsi a forgalomból hosszabb időre kivonassanak, a vasutnak jogában áll a kocsi be-, illetve kirakási határidejét megállapítani, melynek túllépése esetén a fél minden óráért és kocsiért 40 f álláspénzt tartozik fizetni.

A be-, illetve kirakási határidő rendszerint 24 óra, illetve 12 nappali óra, mely feladandó áruknál a kocsi rendelkezésre bocsátásának időpontjától, érkezett, tehát kirakandó áruknál pedig az értesítés kézbesítésének, vagy a kézbesítés szabályszerű megkísérlésének időpontjától számítatik. Ha kirakandó áruknál a kirakási határidőbe vasárnap vagy törvényes ünnepnapok esnek, ezekkel a határidő meghosszabbíthatik.

Igy pl. egy kocsirakomány donga szombaton délután 2 órakor értesítetik a címzettnek kirakás, s illetve átvétel végett. A kirakási

határidő az éjjeli időt is beszámítva teljes 24 óra lévén, a kocsit a következő nap, vagyis vasárnap délután 2 óráig kirakandó lenne, mivel azonban a vasárnap a kirakási határidőbe esik, ez hétfő délután 2 óráig meghosszabbíttatik.

Ezen rakodási határidő azonban nagy forgalom miatt beállt kocsihány esetén, a felügyeleti hatóság (keresk. ministerium) engedélyével 6 nappali órára is leszállítható. Ezen korlátozás azonban úgy a hivatalos és napi lapokban, miní külön hirdetményben is közhírré tétetik.

Van továbbá utánvételi jutalék is. Ha a vasut a küldemény terhere készpénzbeli előleget nyújt, joga van jutalék czímen az adott előleg 20% -át a féltől beszedni, míg ellenben, ha a vasut a behajtás után tehát a küldemény kiváltása alkalmával czimzett által lefizetendő utánvétel kifizetését közvetíti, úgy joga van ezen közvetítésért az utánvételi összeg $1/2\%$ -át fölszámítani.

Végül megemlítjük még a szállítási érdekevállásért fizetendő díjpótlékot is. A mellékkilletékek ezen neme szoros összefüggésben áll a felmerülő káresetek elbírálásával, mivel ettől függ, hogy a küldemény késedelmes szállítása esetén tényleg szenvedett és különben is hitelesen beigazolandó kár czímen, mekkora kárterítést igényelhet a fél. Ezen díjpótlék minden egyes 10 korona és 10 díjszabási kilométer után 0.25 fillér, mi mellett legcsekélyebb illeték fejében 40 fillér szedetik be.

Ezek után most már szükséges a fuvarozási szerződésből eredő jogviszony fontosabb részét is megismerni.

A vasut és a fél közötti jogviszony. Maga a fuvarlevél két oldalú szerződés, mely mindkét félre, tehát a feladó vagy czimzett és a vasutra nézve jogokat és kötelezettségeket állapít meg. A vasut a küldemény átvétele időpontjától felelős az áru szállítási határidejének betartásáért, valamint az áru értékeért is, míg a félnek kötelessége a szállítás befejezése után úgy a terhelő fuvardíjakat, valamint a vasut őnhibáján kívül felmerült összes költségeket lefizetni. Addig, míg ezen összegek le nem fizetettek, a vasutat a küldeményre nézve zálogjog illeti meg.

Kocsirakományi áruk feladásánál tartozik a fél a küldemény súlyát a fuvarlevélbe bejegyezni, vagy pedig a fuvarlevélre vezetendő nyilatkozatban a hivatalos súlymegállapítást kérni. Ha sem egyik, sem pedig másik nem történt meg, úgy ez a vasut által való súlymegállapítás iránti kifejezett kívánsággal egyenlőnek tekintetik.

Ugyancsak kocsirakományi áruknál tartozik a fél a vasuti kocsi számát is a fuvarlevél bal sarkán levő megfelelő helyre bejegyezni, mivel ellenkező esetben a vasut fölcserélés vagy elhurcolásból eredő következményekért nem vállal felelősséget.

Kocsirakományi áruk berakásánál feltéve, hogy azokat a díjszabási határozományok értelmében a fél tartozik berakni, különösen ügyelni kell arra, hogy a teher az egész kocsi felületén egyenlően legyen megosztva, hogy a kocsi túl ne terheltessék s a mennyeiben a szállítás nyitott kocsiban történik, hogy a küldemény a lehullás ellen biztosítva legyen, mert különben a vasut nem csak hogy nem tartozik a küldeményben netán beálló kárt megtéríteni, hanem joga van a szállító felekkel megtéríttetni mindazon károkat, melyek a helytelen rakodás vagy a kocsi túlterhelése esetében a kocsikban rakodó eszközökben vagy pedig a vasut tulajdonát képező más tárgyakban keletkeznek.

A már szállításra elvállalt, tehát a vasut által már átvett küldemény fölötti rendelkezési jog mindaddig, míg azt a czimzett át nem vette, kizárólag a feladót vagy ennek jogszerű engedményesét

illeti meg. E szerint feladónak joga van a feladó állomáson a feladó-vevény, illetve fuvarlevél másodlat bemutatása mellett kérni, hogy szállítmánya neki visszaadassék, illetve címére visszaküldessék, útközben eső valamely más állomásra küldessék, vagy pedig a rendeltetési állomáson más, mint a fuvarlevelen megjelölt címzettnek kiszolgáltatassék. A vasutra ezen rendelkezés nem foganatosításából csak akkor származhat valamely joghátrány, ha beigazolható, hogy a rendelkezés még foganatosítható lett volna, mielőtt a küldemény a címzettnek értesítettett s illetve általa átvétetett volna.

A vasut a küldemények megérkeztéről az átvevőket írásban értesíteni tartozik, kivéve, ha a küldemény „pályaudvaron marad“ megjelöléssel adatott föl, mely esetben az értesítés elmarad.

Az értesítőt az átvevő vagy ennek meghatalmazottja, a meghatalmazási jogviszony kitüntetése mellett tartozik aláírni s a mennyiben a vasutnak az aláírás valódisága iránt kötelei támadnának, joga van arról magának meggyőződést szerezni.

Mihelyt az átvevő a fuvarlevelet kiváltotta, úgy tekintet nélkül arra, hogy egyszersmind átvette-e a küldeményt is vagy nem, a rendelkezési, valamint a fuvarlevélből eredő összes jogok már csak őt, vagy jogszerű engedményesét illetik meg. Ily engedmény, mely a fuvarlevél hátlapjára is rávezethető, eltekintve a többi engedmény okmányoktól, melyek I koronás, illetve II-od fokozatu bélyeglerovás alá esnek, a fuvarlevélre való tekintet nélkül 10 filléres bélyeggel látandó el oly megjegyzéssel azonban, hogy bélyegcsonkítás esetén ötvenszeres bírság (5 korona) szedetik be az engedményezőtől a kincstár javára.

Ha címzett az értesített küldeményt a fekbérmentes idő lejárta után 8 nap múlva sem váltja ki, a vasut köteles ezen körülményről feladót ajánlott levélben értesíteni s őt küldeménye fölötti rendelkezésre felszólítani. Ha a küldemény gyors romlásnak van kitéve, a vasutnak jogában áll azt minden alakszerűség nélkül elárvereztetni; ha pedig a küldemény a hosszabb raktározást megtűri, és feladó a fölött nem rendelkezik, a vasut a fekbérmentes idő lejárta után 4 héttel, vagy ha az áru értéke a terhelő költségekre nem nyújtana kellő fedezetet, még előbb is hasonló módon elárvereztetheti.

Ugyanezen eljárást követheti a vasut akkor is, ha címzett a fuvarlevelet kiváltotta, de a küldeményt nem veszi át. Az árverésből befolyt összegből a vasutat megillető zálogjog alapján első sorban a küldeményt terhelő összilletékek fedeztetnek s csak a fenmaradó összeg bocsáttatik a feladó, illetve átvevő rendelkezésére.

Ha azonban az árverési bevétel a küldeményt terhelő illetékeket nem fedezi, joga van a vasutnak a különletet a feladó, illetve átvevőtől esetleg bírói uton is behajtani. Ebből tehát önként következik, hogy a vasut az ily árveréseket mindig a fél költségére és veszélyére foganatosítja.

Az átvevőt vagy feladót, esetleg a jogszerű engedményest a fuvarlevél vagy feladóvevény a következő jogok gyakorlására jogosítja:

1. a fuvardíj-többlet fölvetelére vagy vissztérítésének kérelmezésére;
2. a szállítási határidő elmulasztásából eredő kár megtérítésére;
3. a sérülés vagy súlyhiány által okozott kár, és
4. az elveszett küldemények iránti károk megtérítésére.

A fuvardíj többletet a vasut rendszerint a nélkül, hogy ennek a fél részéről leendő kérelmezését bevarná, 3 hónapon belül kiutalványozza, miről az érdekelt állomások a jogosultat oly megjegyzéssel tartoznak értesíteni, hogy a kiutalt összeg a fuvarlevél, illetve feladó-

vény vagy fuvarlevél másodlat beszolgáltatása ellenében kifizettetik. A beszolgáltatandó szállítási okmány nélkül azonban semmi esetre sem téríthető vissza a díjtöbblet. Ha azonban a vasut téves számítás folytán kevesebb fuvardíjat szedett be, tartozik erről jogosultat a fizetendő volt illetékek részletezése mellett értesíteni s nevezettet a különbség megfizetésére felszólítani, mire nézve joga van a vasutnak ezt, a fizetés megtagadása esetén bírój uton is behajtani. A fuvardíj vissza-, illetve megtérítésére vonatkozó mindkét részből emelhető igények azonban bérmentesített küldeményeknél ennek feladásától, átutalt illetékekkel feladott küldeményeknél pedig ennek kiváltásától, számítandó egy év után elévülnek.

A vasut a szállításra elvállalt gyors- és teheráru küldeményeket tartozik az üzletszabályzat 75. §-ában megállapított szállítási határidőn belül a fuvarlevélen megjelölt rendeltetési állomásra szállítani. Ezen szállítási határidő, mely a szorosan vett szállítási, kezelési és az esetleges póthatáridőkből áll, gyorsárunknál minden megkezdett 300 km után 1 nap, a kezelési határidő pedig a távolságra való tekintet nélkül 1 nap; teherárunknál a szállítási határidő az első 100 km után 1 nap, minden további bár csak megkezdett 200 km után szintén 1 nap, a kezelési határidő pedig a távolságra való tekintet nélkül 2 nap. Ezekon kívül figyelembe vétetnek még az egyes viszonylatokra engedélyezett s külön hirdetménynyel esetről-esetre közzétett póthatáridők is. Ha a vasut az átvevőt a szállítási határidőn belül küldeménye megérkeztéről nem értesíti, illetve azt ki nem szolgáltathatja ugy 1, 2, 3, 4 és 5, vagy ennél több napi késésért ha szállítási érdekbavallás nem történt, kártérítés czimén a fizetett fuvardíj $\frac{1}{10}$, $\frac{2}{10}$, $\frac{3}{10}$, $\frac{4}{10}$ és $\frac{5}{10}$ részét tartozik kiutalni. Ha szállítási érdekbavallás történt, de a jogosult magasabb kárt nem igazol, ugy a vasut az imént említett tételek kétszeresét tartozik kártérítés czimén fizetni. Ha pedig a jogosult magasabb kárt igazol, a vasut a szállítási érdekként bevallott összegig terjedő kártérítést tartozik fizetni.

Az ez iránti igény azonban a jogosult által csak akkor érvényesíthető, ha ezt a helyi- valamint az osztrák- és magyar vasutak csatlakozási forgalmából eredő küldeményekre nézve a küldemény átvételétől számítandó 14 napon belül a vasuthoz írásban bejelenti. A külföldi szállítmányokra vonatkozó késedelmes szállítás iránti kárigények azonban, az igény különbeni elévülése mellett a küldemény átvételétől számítandó 7 nap alatt az illetékes vasutigazgatóságnál írásban bejelentendők. Ha azonban a késedelmet erőhatalom (vismajor) okozta, a vasut semminemű kártérítést sem tartozik fizetni.

Súlyhiányok vagy sérülések, ha azok külsőleg felismerhetők, rendszerint a vasut által vagy még a feladó állomáson vagy útközben vagy pedig a rendeltetési állomáson tényálladáki jegyzőkönyv utján megállapíthatnak. Az első és harmadik esetben a vasut ezen jegyzőkönyvi megállapításhoz a feladót, illetve átvevőt s a körülményekhez képest szakértőt is meghívni tartozik. Ha a küldemény csak részben sérült meg, a vasut csak az értékcsökkenés összegét tartozik megtéríteni. Ez minden esetre a jogosult által bemutatandó eredeti áru-számla (Factura) s a körülményekhez képest szakértői vélemény alapján állapítandó meg.

A vasut ily esetekben az elmaradt nyereséget (entgangener Gewinn, lucrum cessans) csak akkor tartozik megtéríteni, ha a jogosult bebizonyítja, (keresk. törvény 272. §.) hogy a kár a vasut közgeinek csalárdságából vagy vétkes gondatlanságából keletkezett.

A küldemény átvétele után történt felszólamlásokat a vasut csak akkor veszi figyelembe, ha sérülések s illetve súlyhiányok külsőleg nem voltak felismerhetők s ha ezek az átvételétől számítandó 7 napon belül, az átvevő írásbeli jelentése alapján a vasut által

jegyzőkönyvileg, vagy pedig bírói szemle útján megállapíttatnak. Ily esetben azonban a vasut csak akkor tartozik a kárt megtéríteni, ha a jogosult bebizonyítja, hogy a kár, illetve a sérülés az átvétel és kiszolgáltatás közti időben keletkezett.

A vasut által szállítás végett átvett küldemények csak akkor tekinthetők elveszettnek s tehát a jogosult csak akkor követelheti a küldemény teljes értékének megtérítését, ha azt a vasut a szállítási határidő lejártától számítandó 4 hét elteltével sem szolgáltatja ki. Ez esetben a jogosult a feladóvevény vagy fuvarlevél másodlat, illetve az eredeti fuvarlevél betérjesztése mellett tartozik a küldemény értékét is, vagyis azon értéket bizonyítani, melylyel ugyanazon fajú és minőségű áru a feladás helyén és idejében birt, a mi legzélszerűbben az eredeti áruszámla bemutatásával történik meg.

Az ily igények, feltéve, hogy a vasut kártérítési kötelezettségét nem ismerte el s az egyezség vagy bírói uton sem állapíttatott meg, a szállítási határidő lejártától számítandó egy év leteltével elévülnek, ha azonban a jogosult a vasut terhére a csalárdságot beigazolhatja: az igény csak három év leteltével évül el.

II. Áruosztályozás.

Gyorsáruk. A gyorsáruk a díjtételek alkalmazása tekintetében három osztályba soroztatnak: a közönséges, mérsékelt és különösen mérsékelt gyorsáruk osztályába.

Az erdőgazdasági termékek közül, ha gyorsáruként szállítatnak:

a mérsékelt gyorsáruk osztályába soroztatnak: az áfonya, berkenye-, bodza-, borbolya-, boróka-, csipke-bogyó, egres, eper, kökény, málna, mohabogyó, ribiszke, szamócza és szeder, továbbá facsemeték (dugványok is), gesztenye, erdei fák, karácsonyfák, leölt vad.

a különösen mérsékelt gyorsáruk közé az üres használt göngyöletek tartoznak.

Teheráruk. A teheráruknál a díjtételek alkalmazása tekintetében a következő osztályok vannak: I. osztály, II. osztály, A., B. és C. kocsirakományi osztály, 1., 2., 3. külön díjszabási osztály, és a terjedelmes áruk osztálya. A m. kir. államvasutaknál ezeken kívül vannak kivételes díjszabások, melyek közül az erdőgazdasági termékekre főleg az I és II. kivételes díjszabás alkalmaztatik.

Hogy az erdőgazdasági termékek ezen osztályokba miként vannak beosztva, az a 87. oldalon kezdődő táblázatos jegyzékben van kitüntetve. Megjegyezzük azonban, hogy ebben a jegyzékben az I. teheráru osztályba tartozó cikkek nincsenek felsorolva. Azok az erdőgazdasági termékek tehát, melyek a 87-99. oldalakon közölt jegyzékben nem fordulnak elő, a teheráruk I. (rendes) osztályába tartozóknak tekintendők. Ezek után a m. kir. államvasutakon a 100. oldalon közölt díjszámítási táblázat I. teheráru osztályánál kitüntetett díjak fizetendők.

A II. osztályba sorozott áruk után bármely mennyiség feladása esetében ezen osztály díjtételei alkalmaztatnak.

Az A. osztályba sorozott áruk után ezen osztály díjtételei csak fuvarlevelenként és kocsinként legalább 5.000 kg. feladása esetében alkalmaztatnak.

Ha fuvarlevelenkint 5.000 kg.-nál kisebb mennyiség adatik fel, ezen osztálybeli áruért is a II. osztály díjtételei fizetendők. Az

ekként kiszámított díj azonban az A. osztály tételei szerint 5.000 kg után felszámított díjnál magasabb nem lehet.

A B. és C. osztály és az I. és 2. külön díjszabás díjtételei az ezen osztályba sorozott áruknál csak akkor alkalmaztatnak, ha fuvarlevelenként és kocsinként legalább 10.000 kg adatik fel, vagy a díj ezen mennyiség után fizettetik. A 3. külön díjszabás tételei pedig csak akkor alkalmaztatnak, ha az ezen osztályba sorozott árukért a rendelkezésre bocsátott kocsik egész raksúlya után fizettetik a díj.

A terjedelmes áruk osztályába sorozott cikkek egy részénél bármely mennyiség feladása esetében ezen osztály díjtételei alkalmaztatnak, más részénél ellenben csak abban az esetben, ha 5.000 kg-nál kevesebb mennyiség adatik fel. (Hogy az erdőgazdasági cikkek közül, melyek melyik csoportba vannak besorozva a következő jegyzékből vehető ki.)

Az I. kivételes díjszabás (a m. kir. államvasutaknál) csak teljes kocsik rakományokra alkalmaztatik. Kisebb mennyiség feladása esetében az előbb említett osztályok díjtételei közül azok az osztályoké alkalmaztatnak, a melybe az illető cikkek a következő jegyzék szerint sorozva vannak.

Ugyanez áll a II. kivételes díjszabásra.

Végül még szükségesnek tartjuk megemlíteni a díjkezdményeket, melyek esetről-esetű a „Vasuti és közlekedési közlöny”-ben tételnek közzé.

Az áruosztályozás jegyzéke az erdőgazdasági termékeket illetőleg a következő :

O s z t á l y o z á s				
Tétel	Árucikl	fuvarlevelenként 5.000 kg.-nál esekélyebb	fuvarlevelenként és kocsinként legalább	
			5.000 kilo- gramm	10.000 kg. mennyiség- ért, illetve a kocsi raksú- lyaért való díjfizetés esetében
			mennyiségért	
F. 2.	Abronsok fából hordókhöz (összekötve).....	II.	A.	2. külön díjsz.
B. 6.	Bogyók, frissek és aszaltak: áfonya-, berkenye bodza-, bor- bolya-, boróka-, sipkebogyó-, egres (pöszméte), per, kökény, málna, mohabogó, ribiszke. szamócza, szeder csak csomagolva)	II.	A.	A.
C. 15.	Csergubó (gallus) (5.000 kgr.- nál nagyobb mennyiségben cso- magolatlanul csa „nyilatko- zat” alapján vétetik fel).....	II.	A.	A.
C. 19.	Cserző anyagok: gubacs, gubacsliszt (csak csomagolva vétetik fel)	II.	A.	B.

O s z t á l y o z á s				
Tétel	Árucikk	fuarlevelenkint 5.000 kg.-nál csakélyebb	fuarlevelenkint és kocsinkint legalább	
			5.000 kilo- gramm	10.000 kg. mennyiség- ért, illetve a kocsi raksa- lyáért való díjűzetés esetében
		mennyiségért		
D. 3.	Dió (csak csomagolva)	II.	A.	A.
F. 20.	Erdei fák (csomagolatlanul is felvételnek).....	II.	II.	II.
	Erdei vetőmagvak (l. Magvak).			
F. 1	Fa, é. p.: törzsek, gerendák, pallók, tuskók, deszkák, (utóbiak gyalulva, hornyolva, csipozva, lyukasztva, völgyelre vagy másképp megmunkálva) és széldecskák oly fánemekből, melyek a középeurópai erdő- és mezőgazdaságban üzemszerűen nem taroltatnak például: amerikai (u. n. fekete) diófa, babérfa bruyerfa (pipafa), czedrusfa, cziprusfa, czitromfa, ébenfa, eucalyptusfa, grenadillafa, guajakfa, hickoryfa, jakarandafa, mahagonifa, narancsfa, patridgefa, pitchpine-(szurokfenyő-) f., puszpángfa, satinfa, teakfa, yellow-pine-(sárgafenyő-) a. (csomagolatlanul is felvételnek) Festőfák, lásd ezeket. Quebrachofa, lásd csr- zőanyagok. Faárúk ezen fák-ból, lásd F—7. tétel alatt.	II.	A.	A.

O s z t á l y o z á s				
Tétel	Árucikk	fuvarlevelenkint 6.000 kg.-nál csekélyebb	fuvarlevelenkint és köcsinkint legalább	
			5.000 kilo- gramm	10.000 kg. mennyiség- ért, illetve a kocsi raktó- lyáért való díjfizetés esetében
		mennyiségért		
F. 2	Fa (kivéve az F-1. tétel alá tartozó fanemeket) é. p.:			
	a) fatörzsek és sudarfa, kö- szűrítésre szánt fa (cellu- losefa), durván faragva, hasítva vagy szakítva is, hasáb- és dorongfa (husáng- fa), mindannyi 2,5 méter hosszuságon túl.....	II.	A.	2. külön díjsz.
	b) hordófa (hordódongák, hordófenékek), abrónesfa (rovátkokkal [kapocscsal] ellátva is), kosárfonó fűz (hámozva, valamint hasít- va is)	II.	A.	2. külön díjsz.
	c) fűrészelt fa, a következő:			
	1. szögletes, é. p.:			
	gerendák, szarufák, léczek, párkányléczek (hornyolt léczek kivételével);			
	2. széles, é. p.:			
	pallók, palánkok, párkány- fák, deszkák, ez utóbbiak gyalulva és hornyolva is;			
	3. szegélyfák (szegélydesz- kácskák), nyers állapotban továbbá padlódeszkák, utób- biak gyalulva, hornyolva is	II.	A.	2. külön díjsz.
	d) vegyészetiileg előkészített fák, például:			
	távíró oszlopok és effélék .	II.	A.	2. külön díjsz.
	e) kézmű- és iparüzlethez való fák, dobozkeretek, fadrót, faszilánk (fahulladékfor- gács kivételével),			

Tétel	O s z t á l y o z á s				
	Árúczikk	fuvarlevelenkint 5.000 kg. nál csekélyebb	fuvarlevelenkint és kocsienkint legalább		
			5.000 kilo- gramm	10.000 kg. mennyiség- ért, illetve a kocsi raká- sáért való díjizetés esetében	
mennyiségért					
	hangszerfa, rezonáncza (hangszerdeszkák, hang- szerfenekek), keréktalpak, küllők, ládaoldalak, ideértve az F-3. tétel f) pontja alá tartozó, összeillesztett deszkácskából készült ládaalkatrészeket, köte- gekben is (ládagarnitu- rák), puskaagyak, durván elő- készítve, seprűnyelek, szerszám- és bognárfa, szitaabroncsok, szitakeretek, szitakéreg, szivarládadeszkák, továbbá a jelzett célra nagyjából előkészített fák, amennyiben összeillesztve nincsenek és valamely hasz- nálati tárgynak kész alkat- részeül nem tekintendők. Ide tartoznak a lapátok- hoz, szerszámokhoz, osto- rokhoz, botokhoz és er- nyőkhöz való nyelek ré- szére durván előkészített fák is ..... (csomagolatlanul is felvétetnek.) Redőnydeszkácskák, hornyolt léczek és görbűgönyőkhöz való pálczikák, valamint szegélyfák (szegélydeszkácskák) gyalulva, hornyolva vagy ajazva, lásd f a á r u k ; fahulladékforgács lásd f a f ü r é s z f o r g á c s .				
F. 3	F a, (kivéve az F-1. tétel alá tartozó fanemeket) é. p.: a) fatörzsek és sudarfa, kö- szőrülésre szánt fa (cellu-		II.	A.	2. külön díjsz.

O s z t á l y o z á s

Tétel	Árucikk	fuvarlevelenként 5.000 kg.-nál csekélyebb		fuvarlevelenként és kocsinként legalább	
		menn. Iségért	5.000 kilo- gramm	10.000 kg. mennyiség- ért, illetve a kocsi raktá- lyáért való díjizetés esetében	
	losefa), durván faragva, hasítva vagy szakítva is, hasáb- és dorongfa (husáng- fa), valamennyi 2,5 m. hosszuságig.....	II.	A.	C.	
	b) gyökérfa (tuskók, bütykös, göcsös fa)	II.	A.	C.	
	c) rözsefa (seprőrozse, galyak, kötegekben és nyalábok- ban is), galyfa, rözsekéve és tutajgúzs	II.	A.	C.	
	d) vasúti talpfa, nyersen, te- litve is, és kerékkötő talp- fa.....	II.	A.	C.	
	e) széldezkák, melyek a fa fűrészelésnél lehullanak és fűrészhulladékfa. azaz leg- feljebb három oldalon hosz- zában fűrészelt fa, köte- gekben is (kötegfá).....	II.	A.	C.	
	f) pálczák és deszkácskák (hangszerdeszkácskák kivé- telével) tülevelű fából, puha lombos fából, mint nyir- éger-, nyár-, hárs-, jegenye- fűzfából és bükkfából (a heungerfűrészszel fűrészelve is), 1,25 m. hosszúságig, és 20 mm. vastagságig, nem hornyolva, nem eresztékez- ve, nem gyalulva; az osztr. magy. monarchia két álla- mának szerződéses vám- területéről való kivitelre gyalulva is.....	II.	A.	C.	
	g) köszörülésre szánt fa (cel- lulosefa), hasítva vagy sza- kítva is, 2,5 m. hosszúsá- gon túl 7 m. hosszúságig, 4 m.-től 7 m.-ig terjedő hosszuságnál a vékonyabb végén a kéreg nélkül mér-				

Tétel	O s z t á l y o z á s			
	Árucikk	fuarlevelelénkint 5.000 kg.-nál csekélyebb	fuarlevelelénkint és kocslukint legalább	
			5.000 kilo- gramm	10.000 kg. mennyiség- ért, illetve a kocsi rakal- lyáért való díjzítés esetében
mennyiségért				
	ve legfeljebb 22 cm.-nyi átmérővel, a belföldi cel- lulose- vagy faanyaggyá- rak által való beszerzés és feldolgozás esetén és ily gyárakhoz címezve.....	II.	A.	C.
	h) faburkolatkoczkák, telit- ve is	II.	A.	C.
	(csomagolatlanul is felvétetnek)			
	Hasáb- és dorongfa (husáng- fa), gyökérfa (tuskók, bütykös, göcsös fa), rőzsfa, galyfa, fűrészhulladékfa, kötegfa, szél- deszkák és mindennemű őcska, elhasznált fa 1-2 m. hosszúsá- gig „tüzifa“ megjelöléssel is feladhatók. Ezekre a m. kir. államvasutakon 250 Km-ig való szállításnál az I., azontuli távol- ságokra a II. kivételes dijsza- bás alkalmaztatik.			
	Hangszerdeszkácskák, lásd hangszerfa, rezonánzfafa az F-2. tétel e) pontja alatt.			
F. 4	F a, bányászati czélokra é. p.:			
	a) támasztó, oszlopok, gyám- fák, talpfák és effélék, ha átmérőjük a vékonyabb végükön a kéreg nélkül mérve 24 cm.-t meg nem halad, valamint kérges deszkák, valamennyi 7 m. hosszuságig.....	II.	A.	C.
	b) vékony deszkácskák 1-5 m. hosszúságig	II.	A.	C.
	(Csomagolatlanul is felvétetnek)			
	Bányafára, ha egy kocsin (biztonsági kocsi nélkül) szál- littatik és valamely magyaror- szági bányavállalatra van cí- mezve, a m. kir. államvasuta- kon az I. kivételes dijszabás alkalmaztatik.			

O s z t á l y o z á s				
Tétel	Árucikk	fuvarlevalenkint 5.000 kg.-nál csekélyebb	fuvarlevalenkint és kocsitukint legalább	
			5.000 kilo- gramm	10.000 kg. mennyiség- ért, illetve a kocsi raktá- lyáért való díjfizetés esetében
		mennyiségért		
F. 6	Faanyag, leköszörülve, nedvesen vagy szárazon, papirlemezalakban is (faanyaglemez). (5000 kg.-nál nagyobb mennyiség csomagolatlanul is felvételik.)	II.	A.	C.
F. 7	Faárúk, é. p. : a) faszegek, faszegecsek, hajószegek, hordódugók, téglaszáritó keretek, tutajevezők, zsindelyek	II.	A.	2. külön díjsz.
	b) szegélyfák (szegélydeszkácskák), gyalulva, hornyolva vagy ajazva	II.	A.	B.
	Szegélyfák (szegélydeszkácskák) nyers állapotban lásd, fa, F—2 tétel c) 3. pontja alatt.			
	c) közönséges faárúk, a mennyiben a fenti pontokban vagy az áruosztályozás más tétele alatt megnevezve nincsenek (a páczolt, festett, kencézett, lákkozott, csiszolt, fényezett, aranyozott, ezüstözött és bronzozott faárúk kivételével), nem nemes fémekkel való kapcsolatban is, így különösen: ajtók és ajtótokok, valamint ablakkeretek és ablakszárnyak, üveg nélkül alapszinnel bevonva vagy telítve is, csomagolatlanul vagy léczrekeszekben, elemszekerények, akkumulátorokhoz, közönséges olajfestékekkel mázrolva is, fadézsák, újak,			

Tétel	O s z t á l y o z á s			
	Árúczikk	fuvarlevelenkint 5.000 kg.-nál csekélyebb	fuvarlevelenkint és kocsinkint legalább	
			5.000 kilo- gramm	10.000 kg. mennyiség- ért, illetve a kocsi rakó- lyáért való díjfizetés esetében
		mennyiségért		
	fakádak és egyéb konyha- edények, faputtonyok, újak, faszékek, szétszedetlenek vagy össze nem hajthatók, favedrek, újak, fonatok faszilánkból, bá- lokban, fűzfafonatok, laposak, to- vábbi megmunkálás nélkül, gépek, mindenneműek, ösz- szeállítva vagy szétszedve (a mezőgazdasági gépek kivételével), valamint egyéb szerszámok (a szántóeszkö- zök kivételével), görfüggönyökhöz való pál- czikák, hornyolt léczek, kaptafák, közönségesek, viaszzal megfényesítve is, kézitargoncák (toló- és vonótargoncák), rajztáblák, redőnydeszkácskák, talicskák. vonatsorompók, mázolja is. (Csomagolás a cikk minősége szerint.)	II.	A.	A.
F. 7a	F a - b r i q u e t t e k (briquettek fahulladékokból, mint fafűrész- forgácsból, gyaluforgácsból, ki- lúgozott festő- és cserzőfák- ból) ..... (5000 kg.-nál nagyobb men- nyiség csomagolatlanul is fel- vétetik.)	II.	A.	C.
F. 8	F a c s e m e t é k (dugványok is): gyümölcs- és erdei facsemeték,			

Tétel	O s z t á l y o z á s			
	Árucikk	fuvarlevelel- kint 5.000 kg.-nál csekélyebb	fuvarlevelel- kint és kocsi- kint legalább	
			5.000 kilo- gramm	10.000 kg. mennyiség- ért, illetve a kocsi rakatá- lyáért való díj- fizetés esetében
		mennyiségért		
	valamint más hasznos növények csemetéi, mint szőlővessző-, ribiszke- és egresbokorcsemeték, vadgesztenyfaecsemeték, kosárfüzcsemeték és effélék, ládába vagy faabronccsal és sodronnyal összekötött bálokba csomagolva..... A m. kir. államvasutakon gyors- vagy teherárúként bármily mennyiségben való feladásnál az A. osztály alkalmaztatik.	II.	II.	II.
F. 8a	Fafűrészforgács és fahulladékforgács, a fűrészelésnél, gyalulásnál stb. származó..... Fafűrészliszt (fűrészpor) után a máv.-on az I. kivételes díjszabás alkalmaztatik. (5000 kg.-nál nagyobb mennyiség csomagolatlanul is felvételik.)	II.	A.	3. külön díjsz.
F. 9	Fagyapju (farostok) és kötelek fagyapjuból (farostokból) .. (5000 kg.-nál nagyobb mennyiség csomagolatlanul is felvételik.)	II.	A.	C.
F. 10a	Fahordócskák és fabödönkék: a) újak..... b) használtak ..... (Csomagolatlanul is.)	II. A.	A. A.	C. C.
F. 10b	Fahulladékok, főzettek, a cellulose gyártásnál ..... (Csomagolatlanul is.)	II.	A.	C.
F. 10d	Faládácskák, közönségesek, kötegekben vagy ketreczekbe, léczládákba, rekeszekbe vagy ládába csomagolva	II.	A.	A.

O s z t á l y o z á s				
Tétel	Árúczikk	fuvarlevelenkint 5.000 kg.-nál csekélyebb	fuvarlevelenkint és kocsinkint legalább	
			5.000 kilo- gramm	10.000 kg. mennyiség- ért, illetve a kocsi rakás- lyáért való díjzétés esetében
		mennyiségért		
F. 11	Falisztt..... (5000 kg.-nál nagyobb mennyiség csomagolatlanul is felvétetik.)	II.	A.	C.
F. 12	Famész (tisztátlan faeczetsavas mész)..... (Csak csomagolva.)	II.	A.	B.
F. 14	Fasejtanyag és szalmasejtanyag (cellulose), szalmaanyag is, é. p.:			
	a) nedves.....	II.	A.	C.
	b) száraz, ivekben, táblákban vagy tekercsekben is, ha ezek olyképp vannak átlukasztva, hogy papirként vagy papirlemezként való használatra többé nem alkalmasak.....	II.	A.	C.
	c) száraz, ivekben, táblákban vagy tekercsekben, ha ezek a b) pont alatt megjelölt módon átlukasztva nincsenek.....	II.	A.	B.
	(Csomagolatlanul is.)			
F. 16	Faszesz (methyalkohol).....	II.	A.	A.
F. 17	Faszén, őrtölt vagy szemcsés is, faszénporladék..... 5000 kg. csomagolatlanul is felvétetik.	terjedelmes	A.	3. külön díjsz.
F. 18	Faszéntégla (briquet), é. p.:			
	a) csomagolatlanul.....	**	A.	C.
	b) csomagolva.....	II.	A.	B.
	5000 kg. csomagolatlanul is felvétetik.			
	** A darabárúként való szállításból ki van zárva.			

O s z t á l y o z á s				
Tétel	Árucikk	fuarlevelelőnkint 5.000 kg.-nál csökélyebb	fuarlevelelőnkint és kocskinkint legalább	
			5.000 kilo- gramm	10.000 kg. mennyiség- ért, illetve a kocsi raksu- lyáért való díjizetés esetében
		mennyiségért		
F. 20	F á k, é l ő k, karácsonyfák is . . . . Facsemeték dugványok is: gyümölcs- és erdei facsemeték, valamint más hasznos növé- nyek csemetéi, lásd ezeket. 10.000 kg. feladásánál a m. kir. államvasutakon a C. osztá- ly alkalmaztatik.	II.	II.	II.
K. 39.	F e n y ő f a k i v o n a t csepfolyós vagy szárított állapotban (cso- magolva)	II.	A.	B.
F. 21.	F e n y ő t o b o z o k, felapritva is (5.000 kg-on felül csomagolat- lanul nyilatkozat nélkül is)	II.	A.	C.
F. 33.	F ő l d közönséges termő-, kerti- melegágyi-, hanga- és lombföld (erdei föld), kovaföld, homok, márga, mészköliszt, lápföld, agyag, porcellánföld, kaolin, pipaföld, (5.000 kg-on felül csomagolatlanul nyilatkozat nélkül, de a kiratásról az át- vevőnek kell gondoskodni)	II.	A.	3. külön díjsz. a máv.-on: II. kivét. díjsz.
F. 38.	F u r n i r o k (összekötve, nyilat- kozat nélkül)	II.	II.	II.
—	F ü z v e s z ő a máv.-on: hámozatlan	B.	B.	B.
	hámozott	A.	A.	IV. kiv. díjsz.
G. 5.	G e s z t e n y e, szelíd (maroni), (Csak csomagolva)	II.	II.	II.
	vad	II.	A.	B.
K. 39.	G e s z t e n y e f a k i v o n a t. (Csak csomagolva)	II.	A.	A.
G. 15.	G y a n t a, burgundi-, fehér- fenyő-, sárga-, serfőző-gyanta, hegedűgyanta (kolofonium) (5.000 kg-on felül csomagolat- lanul, de befedett kocsikban) . . .	II.	A.	B.

O s z t á l y o z á s				
Tétel	Árucikk	fuvarlevelenkint 5.000 kg.-nál csekélyebb	fuvarlevelenkint és kocskint legalább	
			5.000 kilo- gramm	10.000 kg. mennyiség- ért, illetve a kocsi rakás- lyáért való díjfizetés esetében
		mennyiségért		
E. 3.	Hernyóenyv (csak csomagolva).....	II.	A.	A.
K. 35.	Kéreg (fakéreg) nyers..... őrölt vagy aprított (timárcser).	Terj. II.	A. A.	C. C.
	A nyers cserkéreg teljes kocsi- rakományban csomagolatlanul is elfogadtatik, de a feladónak a kocsit be kell fedni és a be- és kirakásról gondoskodni.			3. külön díjsz. amáv.-on: II. kivét. díjsz.
K. 62.	Kövek, mindennemű terméskő.	II.	A.	
M. 4.	Magvak, erdei vetőmagvak (csak csomagolva).....	II.	II.	II.
	Ha az erdei vetőmagvak és tölgymakk erdőgazdasági cé- lokra szállítatnak és ez a fel- adáskor a rendeletileg meg- szabott módon kiállított s a fuvarlevélhez csatolandó ható- sági megrendelő levéllel, ille- tőleg a hatósági záradékkal ellátott megrendelő levéllel bi- zonyítottatik, a m. kir. állam- vasutakon a következő osztá- lyozás szerint számíttatnak a díjak: a) gyorsáruként feladott erdei vető- magvak és tölgymakk után bármely mennyiségnél a mérsékelt gyorsáruk díj- tétellei; b) teheráruként fel- adott erdei vetőmagvak után, 5000 kg.-nál csekélyebb mennyiség feladása esetében a III a) kivételes díjszabás díj- tétellei kocsi- és fuvarlevelen- ként legalább 5000 kg. feladása esetében pedig az A. osztály díjtétellei.			

O s z t á l y o z á s				
Tétel	Árúczikk	fuvarlevelenként 5.000 kg.-nál csakélyebb	fuvarlevelenként és kocsinkint legalább	
			5.000 kilo- gramm	10.000 kg. mennyiség- ért, illetve a kocsi rakstö- lyáért való díjfizetés esetében
M. 6.	M a k k (5.000 kg.-on felül cso- magolatlanul, nyilatkozat nél- kül is)	II.	A.	A.
	(Erdőgazdasági czélokra szol- gáló tölgymakkot illetőleg lásd az M. 4. tételt.)			
M. 21.	M é s z, égetett (5.000 kg.-on felül, a be- és kirakásról a felek gon- doskodnak)	II.	A.	C. a máv.-on: I. kivét. díjsz.
M. 25.	M o g y o r ó, mint diók (l. D. 5. tételt).			
—	S z ő l ő k a r ó k, melyeknek hossza legalább 1 méter, de legfeljebb 3 méter, vastagsága pedig leg- feljebb 8 cm.; keményfából való karóknak egyik végükön hegyezve kell lenni	II.	A.	a máv.-on: I. kivét. díjsz.
T. 8.	T a p l ó (összekötözve)	II.	II.	II.
K. 39.	T ő l g y f a k i v o n a t (Tannin- extract) csepfolyós vagy szári- tott állapotban	II.	A.	B.
T. 31.	T ő z e g, (sajtolva is tözegtégla) tőzegalom és tőzegporladék (5.000 kg.-on felül nyilatkozat nélkül, de a feladónak a kocsit be kell takarni).....	II.	A.	3. külön díjsz.
—	T ü z i f a l. F—3. tételt.			

III. A m. kir. államvasutak

A m. kir. államvasutakon a fuvardíjak, melyekbe a szállítási vannak megállapítva.

Az ekként megállapított díjtételeket a különböző áruosztályokban

Díjszámítási táblázat a gyors-

Kilométer	Közön- séges	Mérsé- kelt és külön- sen mér- sékelt	I. (rendes)	II.	Terje- delmes áru-		
			osztályba tartozó				
			gyorsáruk		teheráruk		
díjtétel 100 kilogrammonként fillérben							
1—10	50	36	36	32	44		
11—20	77	50	50	43	66		
21—30	104	65	65	54	87		
31—40	131	79	79	64	109		
41—50	158	94	94	75	130		
51—60	185	108	108	86	152		
61—70	215	124	124	98	176		
71—80	245	140	140	110	200		
81—90	275	156	156	122	224		
91—100	305	172	172	134	248		
101—110	334	188	188	146	271		
111—120	362	203	203	157	293		
121—130	390	218	218	168	315		
131—140	418	233	233	179	337		
141—150	446	248	248	190	359		
151—160	474	263	263	201	381		
161—170	502	278	278	212	403		
171—180	530	293	293	223	425		
181—190	558	308	308	234	447		
191—200	586	323	323	245	469		
201—210	612	336	336	255	490		
211—220	636	348	348	265	510		
221—230	660	360	360	275	530		
231—240	684	372	372	285	550		
241—250	708	384	384	295	570		

díjszámítási táblázatai.

adó is be van foglalva, 100 kg-ként 10 kilométerről 10 kilométerre és különböző távolságok mellett a következő táblázat mutatja:

és teherárak szállítására nézve.

A	B	C kocsi- rakományi és 2-ik kü- lön díjszabási	1-ső külön díj- szabási	3-ik külön díjszabási osztályba és 1. kivé- teles díjszabásba	II.	III.		IV.
						a)	b)	
					gyűjtőáru-			
kocsi- rakományi					kivételes díjszabásba			
osztályba tartozó				tartozó				
t e h e r á r u k								
díjtétel 100 kilogrammonként állórben								
20	13	12	16	10	10	28	26	19
27	18	15	21	12	11	39	35	25
34	23	18	27	14	13	50	44	32
42	27	22	32	17	15	60	53	38
49	32	25	38	20	17	71	62	44
56	37	28	43	23	19	82	71	51
64	42	32	49	26	22	94	81	58
72	47	36	55	29	24	106	91	65
80	52	39	61	32	26	118	101	72
88	57	43	67	35	29	130	111	79
96	62	47	73	37	31	141	121	85
103	67	50	78	40	33	151	130	91
110	71	54	83	43	36	161	139	98
117	75	57	88	45	38	171	148	104
124	80	60	93	48	40	181	157	110
131	84	64	98	50	42	191	166	116
138	89	67	103	53	44	201	175	122
145	93	71	108	56	47	211	184	129
152	97	74	113	58	49	221	193	135
159	102	77	118	61	51	231	202	141
165	106	80	122	63	53	241	210	147
171	110	83	126	65	55	250	218	152
177	114	86	130	68	57	259	226	157
183	117	88	134	70	59	268	234	162
189	121	91	138	72	61	277	242	167

Kilométer	Közön- séges	Mérsé- kelt és különö- sen mér- sékelt	I.	II.	Terje- delmes áru-		
			(rendes)				
			osztályba tartozó				
			gyorsárúk		teherárúk		
díjtétel 100 kilogrammonkint fillérben							
251—260	732	396	396	305	590		
261—270	756	408	408	315	610		
271—280	780	420	420	325	630		
281—290	804	432	432	335	650		
291—300	828	444	444	345	670		
301—310	852	456	456	355	690		
311—320	876	468	468	365	710		
321—330	900	480	480	375	730		
331—340	924	492	492	385	750		
341—350	948	504	504	395	770		
351—360	972	516	516	405	790		
361—370	996	528	528	415	810		
371—380	1020	540	540	425	830		
381—390	1044	552	552	435	850		
391—400	1068	564	564	445	870		
401—410	1090	576	576	454	888		
411—420	1110	587	587	462	904		
421—430	1130	598	598	470	920		
431—440	1150	609	609	478	936		
441—450	1170	620	620	486	952		
451—460	1190	631	631	494	968		
461—470	1210	642	642	502	984		
471—480	1230	653	653	510	1000		
481—490	1250	664	664	518	1016		
491—500	1270	675	675	526	1032		
501—510	1290	686	686	534	1048		
511—520	1310	697	697	542	1064		
521—530	1330	708	708	550	1080		
531—540	1350	719	719	558	1096		
541—550	1370	730	730	566	1112		
551—560	1390	741	741	574	1128		
561—570	1410	752	752	582	1144		
571—580	1430	763	763	590	1160		
581—590	1450	774	774	598	1176		
591—600	1470	785	785	606	1192		

A	B	C kocsirakományi és 2-ik külön díjszabási	1-ső külön díj-szabási	3-ik külön díjszabási osztályba és I. kivételes díjszabásba	II.	III.		IV.
						a)	b)	
kocsi-rakományi			gyűjtőáru-					
osztályba tartozó				kivételes díjszabásba tartozó				
t e h e r á r u k								
díjtétel 100 kilogrammonként fillérben								
105	125	93	142	74	62	286	250	172
201	129	96	146	76	64	295	258	177
207	133	99	150	79	66	304	266	182
213	136	101	154	81	68	313	274	187
219	140	104	158	83	70	322	282	192
225	144	106	162	85	72	331	290	197
231	148	109	166	87	74	340	298	202
237	152	112	170	90	76	349	306	207
243	155	114	174	92	78	358	314	212
249	159	117	178	94	80	367	322	217
255	163	119	182	96	81	376	330	222
261	167	122	186	98	83	385	338	227
267	171	125	190	101	85	394	346	232
273	174	127	194	103	87	403	354	237
279	178	130	198	105	89	412	362	242
284	181	132	201	107	91	420	370	246
289	183	134	204	108	92	428	377	249
294	186	136	206	110	94	436	384	253
298	188	137	208	111	95	444	391	257
303	190	139	211	113	96	452	398	260
307	192	141	213	114	98	460	405	264
312	194	143	216	116	99	468	412	267
317	197	145	218	117	101	476	419	271
321	199	146	220	119	102	484	426	275
326	201	148	223	120	103	492	433	278
330	203	150	225	122	105	500	440	282
335	205	152	228	123	106	508	447	285
340	208	154	230	125	108	516	454	289
344	210	155	232	126	109	524	461	293
349	212	157	235	128	110	532	468	296
353	214	159	237	129	112	540	475	300
358	216	161	240	131	113	548	482	303
363	219	163	242	132	115	556	489	307
367	221	164	244	134	116	564	496	311
372	223	166	247	135	117	572	503	314

Kilométer	Közön- séges	Mérsé- kelt és különö- sen mér- sékelt	I.	II.	Terje- delmes áru-		
			(rendes)				
			osztályba tartozó				
			gyorsárúk	teherárúk			
díjtétel 100 kilogrammonként fillérben							
601—610	1490	796	796	614	1208		
611—620	1510	807	807	622	1224		
621—630	1530	818	818	630	1240		
631—640	1550	829	829	638	1256		
641—650	1570	840	840	646	1272		
651—660	1590	851	851	654	1288		
661—670	1610	862	862	662	1304		
671—680	1630	873	873	670	1320		
681—690	1650	884	884	678	1336		
691—700	1670	895	895	686	1352		
701—710	1690	906	906	694	1368		
711—720	1710	917	917	702	1384		
721—730	1730	928	928	710	1400		
731—740	1750	939	939	718	1416		
741—750	1770	950	950	726	1432		
751—760	1790	961	961	734	1448		
761—770	1810	972	972	742	1464		
771—780	1830	983	983	750	1480		
781—790	1850	994	994	758	1496		
791—800	1870	1005	1005	766	1512		
801—810	1890	1016	1016	774	1528		
811—820	1910	1027	1027	782	1544		
821—830	1930	1038	1038	790	1560		
831—840	1950	1049	1049	798	1576		
841—850	1970	1060	1060	806	1592		
851—860	1990	1071	1071	814	1608		
861—870	2010	1082	1082	822	1624		
871—880	2030	1093	1093	830	1640		
881—890	2050	1104	1104	838	1656		
891—900	2070	1115	1115	846	1672		
901—910	2090	1126	1126	854	1688		
911—920	2110	1137	1137	862	1704		
921—930	2130	1148	1148	870	1720		
931—940	2150	1159	1159	878	1736		
941—950	2170	1170	1170	886	1752		

A	B	C kocsirakományi és 2-ik külön díjszabási	1-ső külön díjszabási	3-ik külön díjszabási osztályba és I. kivételes díjszabásba	III.		IV.	
					a)	b)		
kocsirakományi					gyűjtőáru-		kivételes díjszabásba	
osztályba tartozó				tartozó				
teherárak								
díjtétel 100 kilogrammonként fillérben								
376	225	168	249	137	119	580	510	318
381	227	170	252	138	120	588	517	321
386	230	172	254	140	122	596	524	325
390	232	173	256	141	123	604	531	329
395	234	175	259	143	124	612	538	332
399	236	177	261	144	126	620	545	336
404	238	179	264	146	127	628	552	339
409	241	181	266	147	129	636	559	343
413	243	182	268	149	130	644	566	347
418	245	184	271	150	131	652	573	350
422	247	186	273	152	133	660	580	354
427	249	188	276	153	134	668	587	357
432	252	190	278	155	136	676	594	361
436	254	191	280	156	137	684	601	365
441	256	193	283	158	138	692	608	368
445	258	195	285	159	140	700	615	372
450	260	197	288	161	141	708	622	375
455	263	199	290	162	143	716	629	379
459	265	200	292	164	144	724	636	383
464	267	202	295	165	145	732	643	386
468	269	204	297	167	147	740	650	390
473	271	206	300	168	148	748	657	393
478	274	208	302	170	150	756	664	397
482	276	209	304	171	151	764	671	401
487	278	211	307	173	152	772	678	404
491	280	213	309	174	154	780	685	408
496	282	215	312	176	155	788	692	411
501	285	217	314	177	157	796	699	415
505	287	218	316	179	158	804	706	419
510	289	220	319	180	159	812	713	422
514	291	222	321	182	161	820	720	426
519	293	224	324	183	162	828	727	429
524	296	226	326	185	164	836	734	433
528	298	227	328	186	165	844	741	437
533	300	229	331	188	166	852	748	440

Kilométer	Közön- séges	Mérsé- kelt és különö- sen mér- sékelt	I.	II.	Terje- delmes áru-
			(rendes)		
			tartozó osztályba		
gyorsárúk			teherárúk		
díjtétel 100 kilogrammonként fillérben					
951— 960	2190	1181	1181	894	1768
961— 970	2210	1192	1192	902	1784
971— 980	2230	1203	1203	910	1800
981— 990	2250	1214	1214	918	1816
991—1000	2270	1225	1225	926	1832
1001—1010	2290	1236	1236	934	1848
1011—1020	2315	1247	1247	942	1864
1021—1030	2330	1258	1258	950	1880
1031—1040	2350	1269	1269	958	1896
1041—1050	2370	1280	1280	966	1912
1051—1060	2390	1291	1291	974	1928
1061—1070	2410	1302	1302	982	1944
1071—1080	2430	1313	1313	990	1960
1081—1090	2450	1324	1324	998	1976
1091—1100	2470	1335	1335	1006	1992
1101—1110	2490	1346	1346	1014	2008
1111—1120	2510	1357	1357	1022	2024
1121—1130	2530	1368	1368	1030	2040
1131—1140	2550	1379	1379	1038	2056
1141—1150	2570	1390	1390	1046	2072
1151—1160	2590	1401	1401	1054	2088
1161—1170	2610	1412	1412	1062	2104
1171—1180	2630	1423	1423	1070	2120
1181—1190	2650	1434	1434	1078	2136
1191—1200	2670	1445	1445	1086	2152
1201—1210	2690	1456	1456	1094	2168
1211—1220	2710	1467	1467	1102	2184
1221—1230	2730	1478	1478	1110	2200
1231—1240	2750	1489	1489	1118	2216
1241—1250	2770	1500	1500	1126	2232
1251—1260	2790	1511	1511	1134	2248
1261—1270	2810	1522	1522	1142	2264
1271—1280	2830	1533	1533	1150	2280
1281—1290	2850	1544	1544	1158	2296
1291—1300	2870	1555	1555	1166	2312

A	B	C kocsi- rakomá- nyi és 2-ik kü- lön díjszabási	1-ső külön díj- szabási	3-ik külön díjszabási osztályba és 1. kivé- teles díjszabásba	II.	III.		IV.
						a)	b)	
kocsi- rakományi			kivételes díjszabásba					
osztályba tartozó				tartozó				
t e h e r á r u k								
díjtétel 100 kilogrammonként fillérben								
537	302	231	333	189	168	860	755	444
542	304	233	336	191	169	868	762	447
547	307	235	338	192	171	876	769	451
551	309	236	340	194	172	884	776	455
556	311	238	343	195	173	892	783	458
560	313	240	345	197	175	900	790	462
565	315	242	348	198	176	908	797	465
570	318	244	350	200	178	916	804	469
574	320	245	352	201	179	924	811	473
579	322	247	355	203	180	932	818	476
583	324	249	357	204	182	940	825	480
588	326	251	360	206	183	948	832	483
593	329	253	362	207	185	956	839	487
597	331	254	364	209	186	964	846	491
602	333	256	367	210	187	972	853	494
606	335	258	369	212	189	980	860	498
611	337	260	372	213	190	988	867	501
616	340	262	374	215	192	996	874	505
620	342	263	376	216	193	1004	881	509
625	344	265	379	218	194	1012	888	512
629	346	267	381	219	196	1020	895	516
634	348	269	384	221	197	1028	902	519
639	351	271	386	222	199	1036	909	523
643	353	272	388	224	200	1044	916	527
648	355	274	391	225	201	1052	923	530
652	357	276	393	227	203	1060	930	534
657	359	278	396	228	204	1068	937	537
662	362	280	398	230	206	1076	944	541
666	364	281	400	231	207	1084	951	545
671	366	283	403	233	208	1092	958	548
675	368	285	405	234	210	1100	965	552
680	370	287	408	236	211	1108	972	555
685	373	289	410	237	213	1116	979	559
689	375	290	412	239	214	1124	986	563
694	377	292	415	240	215	1132	993	566

Kilométer	Közön- séges	Mérsé- kelt és különö- sen mér- sékelt	I.	II.	Terje- delmes áru-		
			(rendes)				
			tartozó osztályba				
			gyorsárúk	teherárúk			
díjtétel 100 kilogrammonként fillérben							
1301—1310	2890	1566	1566	1174	2328		
1311—1320	2910	1577	1577	1182	2344		
1321—1330	2930	1588	1588	1190	2360		
1331—1340	2950	1599	1599	1198	2376		
1341—1350	2970	1610	1610	1206	2392		
1351—1360	2990	1621	1621	1214	2408		
1361—1370	3010	1632	1632	1222	2424		
1371—1380	3030	1643	1643	1230	2440		
1381—1390	3050	1654	1654	1238	2456		
1391—1400	3070	1665	1665	1246	2472		
1401—1410	3090	1676	1676	1254	2488		
1411—1420	3110	1687	1687	1262	2504		
1421—1430	3130	1698	1698	1270	2520		
1431—1440	3150	1709	1709	1278	2536		
1441—1450	3170	1720	1720	1286	2552		
1451—1460	3190	1731	1731	1294	2568		
1461—1470	3210	1742	1742	1302	2584		
1471—1480	3230	1753	1753	1310	2600		
1481—1490	3250	1764	1764	1318	2616		
1491—1500	3270	1775	1775	1326	2632		

Határozmányok.

1. E díjszámítási táblázat díjtételeiben a *kezelési illeték* már Oly viszonylatok díjtételeihez, melyeknek forgalma a buda-
viszonylatok díjtételeihez, melyekre nézve *külön illeték* van meg-
2. A díjszámítási táblázat díjtételei csak azokban a viszony-
állanak fenn, illetve az állomási díjszabásokban díjtételek nem fog-

A	B	C kocsirakományi és 2-ik külön díjszabási	1-ső külön díj-szabási	3-ik külön díjszabási osztályba és I. kivétel díjszabásba	III.		IV.	
					a)	b)		
kocsirakományi				kivételes díjszabásba				
osztályba tartozó				tartozó				
t e h e r á r u k								
díjtétel 100 kilogrammonként fillérben								
698	379	294	417	242	217	1140	1000	570
703	381	296	420	243	218	1148	1007	573
708	384	298	422	245	220	1156	1014	577
712	386	299	424	246	221	1164	1021	581
717	388	301	427	248	222	1172	1028	584
721	390	303	429	249	224	1180	1035	588
726	392	305	432	251	225	1188	1042	591
731	395	307	434	252	227	1196	1049	595
735	397	308	436	254	228	1204	1056	599
740	399	310	439	255	229	1212	1063	602
744	401	312	441	257	231	1220	1070	606
749	403	314	444	258	232	1228	1077	609
754	406	316	446	260	234	1236	1084	613
758	408	317	448	261	235	1244	1091	617
763	410	319	451	263	236	1252	1098	620
767	412	321	453	264	238	1260	1105	624
772	414	323	456	266	239	1268	1112	627
777	417	325	458	267	241	1276	1119	631
781	419	326	460	269	242	1284	1126	635
786	421	328	463	270	243	1292	1133	638

benfoglaltatik.

pest-ferenczvárosi vasuti hidon át irányul, a *hidvám*, valamint oly állapotba, ez az illeték még *hozzászámítottatik*.

latokban alkalmaztatnak, melyekre nézve állomási díjszabások nem laltatnak.

A külföldi pénznemek érték- táblázata.

	Korona értékben	
	K	f
Angolország. Arany : Egy font sterling (L = Livre sterling = 20 Schilling)	23	94
Egy Schilling	1	10
Belgium. Arany- és ezüstérték : 1 franc = 100 centimes		95
Dánia. Aranyérték : 1 korona = 100 öre	1	32
Északamerikai egyesült államok. Arany és ezüst- érték : 1 dollar = 100 cent	4	92
Eagle-arany = 10 dollar Díme = 10 Cent.		
Finnország. Aranyérték : 1 markka = 100 penniä = 1 franc		95
Franciaország. Arany és ezüstérték : 1 franc = 20 sous = 100 centimes = ...		95
Görögország. Ezüstérték : 1 drachme = 100 lepta = Az új pénzláb szerint 1 drachme = 1 frankkal. Ottone-arany = 20 drachme.		85
Luxemburg. Mint Belgiumban és Németországban.		
Monaco. Arany és ezüstérték : 1 franc = 100 centimes = ...		95
Németalföld. Arany és ezüstérték : 1 forint = 100 cents = ...	1	98
Németország. Aranyérték : 1 mark (Mk) = 100 pfennig = ...	1	17
Norvégia. Aranyérték : 1 korona = 100 öre = ...	1	32
Olaszország. Arany és ezüstérték : 1 lira = 100 centesimo = ...		95
Oroszország. Ezüstrubel = 100 kopek = ...	2	53
Imperial = 10 rubel aranyban		
Félimperial = 5 aranyrubel		
Arany = 3 aranyrubel		
Portugalia. Aranyérték : Milreis = 1000 Reis = Korona 10.000 Reis	5	31
Ezüstpénz : Toasto = 100 Reis		
Románia. Ezüstpénzláb és pedig francia váltó- pénzérték : lëu = 100 Bani (Para) = ...		94 ^{1/2}
Spanyolország. Arany és ezüstérték : Peseta (Pazetta) = franc = ...		95
= 100 Centimos = 100 Centimes		
Svajcz. Egy franc = 100 Rappe = ...		95
Svédország. Aranyérték : 1 korona = 100 öre = ...	1	32
Szerbia. Dinar à 100 Para = ...		93
Törökország. Piaster = 40 Para a 3 Asper 100 Cento		22

A törvényes mértékrendszer.

A magyar korona országaiban az 1876. év első napjától kezdve a méter-mérték van alkalmazásban.

E mértékrendszernek alapja a méter, tizes felosztással és többszörözéssel.

a) A hossz mérték egysége a méter.

A méter tizedrésze a deciméter, századrésze a centiméter, ezredrésze a milliméter.

Ezer méter a kilométer, tízezer méter a miriaméter.

b) A térmérték egysége a hektár, mely egyenlő 10.000 □ méterrel.

Megjegyzendő azonban, hogy a méter-mérték behozataláról szóló 1874. évi VIII. törvényczikk 18-ik szakasza szerint a földterület mennyisége jogügyletekben és mindennemű magánjogi okiratban, valamint a telekkönyvi bejegyzéseknél és a földadó kezelésénél a törvényhozás további intézkedéseig, a régi terület-mértékben, azaz kataszteri holdakban (1600 □ bécsi öl) fejeztetik ki; a feleknek azonban szabadságában áll az okiratokban a törvény szerint használt régi mértékhez az új mértéket is hozzáírni.

c) Az úrmérték egysége a liter, mely egyenlő a köbméter ezredrészével, vagyis egy köbdeciméterrel. — A liter tizedrésze: a deciliter, századrésze a centiliter. Száz liter a hectoliter.

d) A súly mérték egysége a kilogramm.

A kilogramm ezredrésze a gramm. A grammnak tizedrésze a decigramm; századrésze a centigramm; ezredrésze a milligramm. Tíz gramm: a dekagramm. Ezer kilogramm: a tonna.

e) Az erő mérték egysége a lóerő; alatta azon erő értetik, mely 75 kilogrammnak egy másodperc alatt egy méternyi magasságra emeléséhez megkívánatik.

A méter- és a bécsi mérték közti viszony.

a) Hosszmértékek.

1 méter = 0·52729 öl = 3·16375 láb = 37·965 hüvelyk.

1 öl = 1·89648 méter.

1 láb = 0·31608 méter.

1 hüvelyk = 2·6340 centiméter.

1 kilométer = 0·13182 postamértföld.

1 postamértföld = 7·5859 kilométer = 0·75859 miriaméter.

b) Térmértékek.

1 □ méter = 0·27804 □ öl.

1 □ méter = 10·00931 □ láb.

1 ár = 27·804 □ öl.

1 hektár = 1·738 kataszteri hold.

1 □ miriaméter = 1·738 ausztriai □ mértföld.

1 □ öl = 3·5966 □ méter.

1 □ láb = 0·0999 □ méter.

1 □ hüvelyk = 6·9379 □ centiméter.

1 kataszteri hold = 0·5755 hektár.

1 ausztria □ mértföld = 0·5755 □ miriaméter.

c) Kőbmértékek.

- 1 köbméter = 0.1466 köböl = 31.6669 köbláb.
 1 hektoliter = 1.5992 pozsonyi mérő = 1.6264 bécsi mérő.
 1 köböl = 6.8210 köbméter.
 1 köbláb = 0.0316 köbméter.
 1 köbhüvelyk = 18.2746 köbcéntiméter.
 1 pozsonyi mérő = 0.6253 hektoliter.
 1 bécsi mérő = 0.6149 hektoliter.

d) Súlymértékek.

- 1 kilogramm = 1.7855 bécsi font = 2 vámfont.
 1 gramm = 0.05714 bécsi lat = 0.06 vámlat.
 1 tonna = 17.855 bécsi mázsa = 20 vámmázsa.
 1 bécsi font = 0.56006 kilogramm.
 1 vámfont = 0.5 kilogramm.
 1 bécsi lat = 17.502 gramm.
 1 vámlat = 16.666 gramm.
 1 bécsi mázsa = 56.006 kilogramm.
 1 vámmázsa = 50 kilogramm.

Erdőtermények mértéke a magyar államerdők kezelésénél.

Az erdőtermények mértékének egyöntetű használatára általános megállapodás a magyar erdőbirtokosok közt nem jött létre; a különböző erdőbirtokoknál, a métermérték alkalmazásáról szóló törvény szabványain belül, az egyes faválasztékok képzése különbözően eszközöltetik.

A magyar államerdők kezelésénél jelenleg használatban levő mértékek szabályrendelet által megállapítva, a következők szerint vannak alkalmazásban:

Tutajfa.

A tutajfák a hosszúságra nézve méterenként, a közép-vastagságra nézve pedig centiméterenként osztályoztatnak, s azok felső átmérőire nézve az alábbi határok tartatnak be:

A tutajfának			A tutajfának		
hosszu- sága	felső átmérője		hosszu- sága	felső átmérője	
	legalább	legfeljebb		legalább	legfeljebb
méter	centiméter		méter	centiméter	
30	20	30	19	16	22
29	20	30	18	14	18
28	20	30	17	14	18
27	20	30	16	14	18
26	18	26	15	14	18
25	18	26	14	12	16
24	18	26	13	12	16
23	18	26	12	12	16
22	16	22	11	10	14
21	16	22	10	8	12
20	16	22			

Az ezeknél hosszabb tutajfák felső átmérője mindig ugy határozatnak meg, hogy az a tutajba kötés alkalmával eszközölt átfurás vagy bevágás után is megfelelő erős és legalább a 30 méter hosszúságu szálfákra megállapított felső vastagsággal egyenlő legyen.

Mint hogy a tutajfa eladásánál csak a guzsllyukak, illetőleg a heveder-bevágások közt mutatkozó hosszúság vétetik számításba, ennél fogva a tutajfák oly hosszúságban termeltetnek, hogy azok a berovás után az illető osztálynak megfelelő hosszúsággal és felső átmérővel birjanak; s miután továbbá a guzsllyukakon, illetőleg a heveder berovásokon kívül eső, és csak a szállítás eszközéül szolgáló szálfavégek az eladásnál számba nem vétetnek, ezek sem a termelési, sem a szállítási bérek megállapításánál nem jöhetnek figyelembe, vagyis a termelési, szállítási stb. bér csak azon fatömeg után térítettik meg, a mely a tetteleges eladás tárgyát képezi.

A szálfák köb tartalma köbméterekben és ezeknek, az utolsó helyen, a számtan szabályai szerint kikerekített, századrészeiben határozatják meg, a hivatalos használatra kiadott „Erdészeti segéd táblák” szerint.

A közép átmérő átlazó segélyével azon ponton méretik, a hová az illető szálfosztály egész méterekben megállapított hosszának fele, a fa vastagabb végén lévő guzsllyuk, illetőleg heveder bevágás felső szélétől mérve, esik.

A közép átmérő egész centiméterekben fejeztetik ki, a centiméter tört részei számításban kívül hagyatnak.

Fűrészrönkök.

A fűrészrönkök, a mennyiben külön megrendelések vagy szerződések mást nem állapítanak meg, rendszerint négy, öt és hat méternyi hosszúságban termeltetnek.

A csusztatás és usztatás utján szállítandó rönkök, melyeknek végei a megjelölt szállítási mód folytán kisebb-nagyobb sérülésnek vannak kitéve, 30 centiméterrel hosszabbra hagyatnak, mely hosszúság a köb tartalom kiszámításánál tekinteten kívül hagyatik, s melyért sem termelési, sem szállítási bér nem számítható.

A fűrészrönkök vastagsági osztályozása az azok vékonyabb végén mért és a tört részek elhagyásával egész centiméterekben kifejezett átmérők szerint történik.

A köbözés a vékonyabb végén mért átmérő szerint az e célra szolgáló hivatalos köbtábla segélyével eszközöltetik.

Gömbölyű épület- és szerszámfa.

A tutajfához és fűrészrönköhöz nem tartozó gömbölyű épület- és szerszámfa különleges méretei időről-időre szerződések vagy megrendelések által szabályoztatnak.

Álló fák vastagsága mellmagasságban, azaz a fának a földszínétől 1.5 méter magasságban (lejtős helyeken a magasabb oldalon mérve) fekvő pontján méretik.

A hosszúság méterekben s páros számú deciméterekben vétetik; a legközelebbi páros számú decimétert el nem érő végrész számításban kívül hagyatik.

A köbözés azon egész centiméterekben kifejezett valódi közép-átmérő szerint történik, mely az illető fadarab vastagabb végétől mért és a számbavett hosszúság felével egyenlő tetteleges középre esik.

A köb tartalom köbméterekben és a köbméter századrészeiben fejeztetik ki.

Deszkák, léczek, lépcsők s egyéb apró fűrészárúk.

A mennyiben szerződések vagy megrendelések által különös eltérések nem tételeztetnek fel, a fűrészárúk közönséges hosszúsága 3, 4, 5 és 6 méter; vastagsága és szélessége pedig a régebben hüvelykekben kifejezett szokásos méreteknél megfelelő kikerekítéssel átszámított centiméterek.

Igy az eddigi	$\frac{1}{2}$	hüvelyk helyett =	1.5	centiméter.
" " "	$\frac{3}{4}$	" " =	2	"
" " "	1	" " =	2.5	"
" " "	$1\frac{1}{4}$	" " =	3.5	"
" " "	$1\frac{1}{2}$	" " =	4	"
" " "	$1\frac{3}{4}$	" " =	4.5	"
" " "	2	" " =	5	"
" " "	$2\frac{1}{2}$	" " =	7	"
" " "	3	" " =	8	"
" " "	4	" " =	10	"
" " "	5	" " =	13	"
" " "	6	" " =	16	"
" " "	7	" " =	18	"
" " "	8	" " =	21	"
" " "	9	" " =	24	"
" " "	10	" " =	26	"
" " "	11	" " =	29	"
" " "	12	" " =	32	"
" " "	13	" " =	34	"
" " "	14	" " =	36	"
" " "	15	" " =	39	"
" " "	16	" " =	42	"

Ezen méretek a kiszáradt fűrészárúkra értetnek, minélfogva azok természetesen a metszés alkalmával a fanemnek s a fa szárazsági fokának megfelelőleg bővebbre szabotnak.

A köbtartalom köbméterekben és azoknak ezredrészeiben, a tizedes tört harmadik helyén álló számnak számtani kikerekítése mellett, fejeztetik ki.

Az eladás a helyi szokáshoz és a vevő kívánságához alkalmazva, ugy köbméterek, mint darabok szerint eszközöltetik.

Fűrészelt vagy faragott épületi fa.

A fűrészelt vagy faragott épületi fának méreteit esetről-esetre a használati cél szabja meg, igyekezet tárgyát képezi azonban, hogy oly méretek állapittassanak meg, és vétessenek általános használatba, melyek az észszerű szerkezet elméleti és gyakorlati követelményeinek leginkább megfelelnek.

Ily méretek például:

az eddigi	$\frac{4}{5}$	hüvelyk helyett	$\frac{9}{12}$	centiméter
" " "	$\frac{5}{6}$	" " =	$\frac{12}{16}$	"
" " "	$\frac{6}{7}$	" " =	$\frac{15}{20}$	"
" " "	$\frac{7}{8}$	" " =	$\frac{18}{24}$	"
" " "	$\frac{8}{10}$	" " =	$\frac{21}{28}$	"

A fűrészelt és faragott épületi fák köbegységére és köbözésére nézve azon szabály követtetik, mely a fűrészárúknál említettett.

Zsindelyek.

A zsindelyek egy fél (0.5) méter hosszúságban, hat, egész tíz (6-10) centiméter szélességben és a hornyolt oldalon másfél, egész két (1.5-2) centiméter vastagságban készíttetnek.

Az eladás darabszám szerint törtévé, a köbtartalom nem jön számításba.

Tüzifa és szénfa.

Az úrtartalom szerint számba vett és eladott tüzi és szénfára következő szabályok tartatnak szem előtt:

1. A hasábok, dorongok és rözsenyalábok rendszerint egy méter hosszúságban készíttetnek: ettől eltérő hasáb-hosszuság csak kivételesen, hol az átmeneti viszonyok mellőzhetlenül követelik, ideiglenesen fordul elé.

2. A rakatok magassága a vágásokban, meredek hegyoldalakon egy méter; kevésbé lejtős, vagy lapályos helyeken s az erdei rakodó

helyeken két méter, sőt, hol a hely szűke úgy kívánja, négy méter is lehet.

3. Vágásokban a nyersfából készült rakatok a magasság 10⁰/₆-ának megfelelő „aszréteggel“ láttatnak el, mely után azonban sem vágási, sem szállítási díj nem számítható; rakodó helyeken, s általában kiszáradt fából készített rakatoknál az aszréteg mellőztetik.

4. A rakatok hosszúsága a helyi viszonyok szerint bármilyen, de csak az egész méter többszöröse és egy méternél kisebb nem lehet.

5. Tűzifánál általában, minden fanemre nézve, a választékok az alábbiak szerint vannak megkülönböztetve:

a) Galyfa. Minden öt centiméternél vékonyabb része a fának, tehát a csúcsok, a galyak és a rözse a galyfához tartozik, mely vagy kötetlenül, szabálytalan rakásokban, vagy kötve és szabályos űrméterekbe rakva, avagy a nyalábok száma szerint adatik el. Ily nyalábok vastagsága harmincz centiméter. Egy űrméterre tízenöt ily nyaláb számíttatik.

b) Vékony dorongfa alatt az öt egész tíz centiméternyi vastag darabok értetnek.

c) Vastag dorongfához a tíz egész tízenöt centiméter vastag és hasítatlanul hagyott darabok számíttatnak.

d) Hasábfá a tízenöt centiméternél vastagabb darabok széthasítása által nyeretik.

A 15—20 centiméter vastag darabok csak egyszer t. i. a közepén át kétfelé hasíttatnak; a 20 centiméternél vastagabb darabok a vastagság szerint négy, hat, nyolcz vagy több hasábra osztatnak. Ezen osztásnál azon szabály tartandó szem előtt, hogy a hasábok kérges oldala megközelítőleg 15 centiméter legyen s ennél inkább nagyobb, mint kisebb szélességgel bírjon.

e) Az idomtalan és szabályos hasábokra nem hasítható görcsös, valamint a nedves és korhatag darabok a jóminőségű, illetőleg egészséges fától elkülönítve rakásoltatnak.

A tűzifa választékok osztályozására nézve általában felállított ezen szabályok a helyi viszonyok szerint különféle módosításoknak vannak alávetve. Így például hol a galyfát és vékony dorongfát egyáltalában értékesíteni nem lehet, az nem is állíttatik elő; vagy a hol a vékony és vastag dorongfának elkülönítése előnnyel nem jár, ez mellőztetik, — sőt néha, például a szénégetés céljára termelt fa, sem a fanemek, sem a választékok szerint nem különíttetik el, hanem keverve, a mint jó, rakatik fel.

Munka- és költségkimelés tekintetéből a termelt tűzifa fanem és választékok szerint gyakran nem a vágásban, hanem csak az illető rakodóhelyen különíttetik el.

6. Vevőknek, mint legkisebb eladási egység, két méter tűzifa szolgáltat ki.

Faszén.

A faszénnek átvétele és átadása, illetőleg eladása a vevő kívánsága szerint űrmérték vagy súlymérték szerint történik.

A legkisebb űrmérték két hektoliter, legkisebb súlymérték pedig ötven kilogramm.

Erdei melléktermények.

Az erdei mellékhaszonvételekhez tartozó anyagok közül az épületi és terméskövek, a nyers mészkö, agyag, az alom, moha stb. köbméterek szerint, az égetett mész, a gubacs, a magvak és gyümölcsök ellenben, a helyi viszonyokhoz képest, vagy hektoliter, vagy kilogramm szerint méretnek. Az égetett mész eladásánál a mértékegység ötven kilogramm.

Erdőterület és fakészlet.

Az erdők becslésénél a fatömeg — még ez idők szerint — holdankint, — és az eddigi 100 köblábat tartalmazó (eszményi) normálól helyett tömör köbméterekben fejeztetik ki.

Fák és más anyagok faj- és általános súlya.

	Fajsúly		Egy köbméter súlya kilogramm		
	nyers	lég- száradt	nyers	lég- száradt	
	á l l a p o t b a n				
a) Lekérgezett törzsek.					
Akácdfa	0.75—1.00 0.87	0.58—0.85 0.71	— 870	— 710	
Almafa	0.95—1.26 1.10	0.66—84 0.75	— 1100	— 750	
Berkenye {	barkocza (sorbus terminalis)	0.87—1.13 1.00	0.69—0.89 0.79	— 1000	— 790
	lisztes (sorbus aria)	1.02	0.64	1020	640
	vörös (sorbus aucuparia) . .	0.98	0.58	980	580
	Bükk	0.90—1.12 1.01	0.66—0.83 0.74	— 1010	— 740
Czedrus, amerikai . .	—	0.56	—	561	
„ indiai	—	1.32	—	1320	
Czeltisz	1.32	0.85	1320	850	
Cseresznye	0.93	0.65	930	650	
Diófa	0.85	0.66	850	660	
Éger {	mezgés	0.63—1.01 0.82	0.42—0.64 0.53	— 820	— 530
	hamvas	0.61—1.00 0.80	0.43—0.55 0.49	— 800	— 490
	Eperfa	1.12	0.64	1120	640
Fenyő {	havasi	—	0.44	—	440
	erdei	0.38—1.03 0.70	0.31—0.74 0.52	— 700	— 520
		törpe	—	0.72—0.94 0.83	— —
	jegénye	0.77—1.23 1.00	0.37—0.60 0.48	— 1000	— 480
		lúc	0.40—1.07 0.73	0.35—0.60 0.47	— 730
	sima		0.45—1.02 0.73	0.31—0.56 0.43	— 730
		fekete	0.90—1.10 1.00	0.38—0.76 0.57	— 1000
	vörös		0.52—1.00 0.76	0.44—0.80 0.62	— 760
		Fűzfa	0.85	0.53	850
	Gesztenye {	szelid	0.84—1.14 0.99	0.60—0.72 0.66	— 990
vad		0.76—1.04 0.90	0.52—0.63 0.57	— 900	— 570

	Fajsúly		Egy köbméter súlya kilogramm		
	nyers	lég- száradt	nyers	lég- száradt	
	á l l a p o t b a n				
Gyertyán	0·92—1·25 1·08	0·62—0·82 0·72	— 1080	— 720	
Hársfa	0·61—0·87 0·74	0·32—0·59 0·45	— 740	— 450	
Ju- har {	fodros (a. camp.)	0·87—1·05 0·96	0·61—0·74 0·67	— 960	— 670
	fürtős (a. pseud.)	0·83—1·04 0·93	0·53—0·79 0·66	— 930	— 660
Köris {	büdös	0·74—1·14 0·92	0·57—0·94 0·75	— 920	— 750
	virágos	—	0·85	—	850
Körte	0·96—1·07 1·01	0·71—0·73 0·72	— 1010	— 720	
	fehér (p. alba)	0·80—1·10 0·95	0·40—0·57 0·48	— 950	— 480
fekete (p. nigra)		0·74	0·46	740	460
Nyárfa {	jegenye (p. pi- ramidalis)	0·71	0·39	710	390
	rezgő (p. tre- mula)	0·61—0·99 0·80	0·43—0·56 0·49	— 800	— 490
Nyírfa	0·80—1·09 0·94	0·51—0·77 0·64	— 940	— 640	
	Szilfa {	kérges (ulm. suberosa)	1·12	0·80	1120
sima (u. cam- pestris)		0·73—1·18 0·95	0·56—0·82 0·69	— 950	— 690
Tölgy {	cser	1·02—1·17 1·10	0·83—0·87 0·85	— 1100	— 850
	kocsános	0·93—1·28 1·10	0·69—1·03 0·86	— 1100	— 860
	kocsántalan	0·87—1·16 1·01	0·53—0·96 0·74	— 1010	— 740
	magyar	1·20	0·94	1200	940
Tiszafa	0·97—1·10 1·03	0·74—0·94 0·84	— 1030	— 840	
	b) Szerszám- és tűzifa- választékok kéreggel együtt.				
Bükk szerszám-hasáb	0·99	—	990	—	
" tüzi hasáb	0·95—0·99	—	970	—	
" " dorong	1·00	—	1000	—	
Éger szerszám-hasáb	0·84	—	840	—	
" tüzi hasáb	0·84—0·86	—	850	—	
" " dorong	0·90	—	900	—	

	Fajsúly		Egy köbméter súlya kilogramm	
	nyers	lég- száradt	nyers	lég- száradt
	á l l a p o t b a n			
Hárs szerszám-hasáb .	0.75	—	750	—
" tüzi hasáb . . .	0.75—0.77	—	760	—
" " dorong . . .	0.78	—	780	—
Nyír szerszám-hasáb .	0.93	—	930	—
" tüzi hasáb . . .	0.97	—	970	—
" " dorong . . .	1.00	—	1000	—
Tölgy szerszám-hasáb .	0.99—1.00	—	995	—
" tüzi hasáb . . .	0.99—1.00	—	995	—
" " dorong . . .	1.01	—	1010	—
Erd. fenyő szersz. hasáb	0.66	—	660	—
" " tüzi hasáb	0.78—0.81	—	795	—
" " dorong . . .	0.85	—	850	—
Jeg. fenyő szersz. hasáb	0.74	—	740	—
" " tüzi hasáb . . .	0.82—0.83	—	825	—
" " " dorong . . .	0.88	—	880	—
Lúczfenyő szersz. hasáb	0.72	—	720	—
" " tüzi hasáb . . .	0.71—0.73	—	720	—
" " " dorong . . .	0.73	—	730	—
Fekete fenyő szersz. hsb.	0.87	—	870	—
" " tüzi hasáb	0.82—0.89	—	855	—
" " " dorong . . .	0.86	—	860	—
Vörös fenyő szersz. hsb.	0.74	—	740	—
" " tüzi hasáb . . .	0.78—0.81	—	795	—
" " " dorong . . .	0.82	—	820	—
c) Feldolgozott épület- és szerszámfa kiszá- radva.				
Bükk	—	0.61—0.79	—	700
Erdei fenyő	—	0.50—0.65	—	575
Gesztenye	—	0.64—0.68	—	660
Jegenyefenyő	—	0.40—0.62	—	510
Lúczfenyő	—	0.33—0.53	—	430
Tölgy, cser	—	0.76	—	760
" kocsános	—	0.78	—	780
" kocsántalan	—	0.81	—	810
" magyar	—	1.06	—	1060
Vörösfenyő	—	0.62—0.72	—	675
d) Cserzőkéreg.				
Jegenyefenyő-kéreg átl.	—	0.423	—	423
Lúcz " " " " " " " " " " " "	0.53—0.72	0.35—0.44	625	395
Tölgykér. ágakról, sima	0.911	0.830	911	830
" " " érdes	0.910	0.780	910	780
Tölgykéreg :				
16 éves ágakról, sima	0.934	0.860	934	860
24 " " " " " " " " " " " "	0.905	0.800	905	800
38 " " " " " " " " " " " "	0.849	0.740	849	740
55 - 60 éves " érdes	0.807	0.690	807	690

		Fajsúly	Egy köbm. súlya (kg)
e) Faszén, kőszén és tőzeg.			
Faszén (kihűlve és levegővel telítve)	bükk hasábfából	0·241	241
	„ dorongfából	0·248	248
	éger hasábfából	0·134	134
	erdei fenyő hasábfából	0·159	159
	„ „ dorongfából	0·181	181
	gesztenye hasábfából	0·174	174
	„ „ dorongfából	0·195	195
	hárs hasábfából	0·106	106
	jegenyefenyő hasábfából	0·150	150
	juhar hasábfából	0·188	188
	kőris „	0·200	200
	lúczyenyő gömbölyű fából	0·177	177
	„ hasábfából	0·204	204
	„ galyfából	0·213	213
	„ tuskókból	0·177	177
	nyár hasábfából	0·121	121
	nyír „	0·216	216
	szil „	0·180	180
	tölgy hasábfából	0·213	213
	„ dorongfából	0·241	241
	vörösfenyő hasábfából	0·159	159
„ dorongfából	0·177	177	
kemény fából (átlag)	0·241	241	
lágyc „ „ „	0·159	159	
kemény és lágyc fából (átlag)	0·198	198	
Barna szén	rostos (lignit) fejtés után		
	frissen	1·200	1200
	„ „ légszárazon	0·771	771
	kagylóstörésű, frissen	1·300	1300
	„ „ légszárazon	0·833	833
Kőszén, fejtés után	földes, frissen	1·370	1370
	„ „ légszárazon	0·881	881
„ „ légszárazon	1·260—1·340	1283	
„ „ légszárazon	0·810—0·861	834	
Antracit, frissen	1·450	1450	
„ „ légszárazon	0·975	975	
Koksz, szárazon	0·300—0·500	400	
Gyepőtőzeg „	0·189	189	
Gyökértőzeg „	0·420	420	
Földtőzeg „	0·733	733	
Szuroktőzeg „	0·780	780	
„ nedves	0·836	836	
f) Építési anyagok.			
Agyag, természetes nedvességében	1·520—2·850	2110	
„ „ száradt állapotban	1·417	1417	
Asfalt	1·037—1·160	1100	
Bazalt	2·415—3·300	2860	
Cement-vakolat	1·685	1685	
Építés-kövek (átlag)	2·500	2500	

		Fajsúly	Egy köbm. súlya (kg)
Föld	agyagos	1·685	1685
	homokkal és kavicssal kevert .	1·860	1860
	humus tartalmu	1·153	1153
	közönséges száraz	1·630	1630
	nedves	1·950	1950
	kőtermelésekből álló	1·630	1630
	kővér, kavicssal keverve	2·270	2270
márgás	2·447	2447	
puzzolán	1·290	1290	
Faltörmelék	1·597	1597	
Falazat	téglából frissen	1·773	1773
	kiszáradva	1·532	1532
	terméskőből frissen	2·460	2460
	kiszáradva	2·400	2400
	homokkőből frissen	2·120	2120
kiszáradva	2·050	2050	
Gipsz, öntött	0·375	973	
égetett	2·332	2332	
Gránit	2·539—2·956	2747	
Homok	finom, szárazon	1·400—1·638	1520
	nedvesen	1·900—1·950	1925
	durva	1·430	1430
	agyagos	1·773	1773
Homokkő	2·085—2·621	2350	
Kavics, patakból	1·370	1370	
Márga	2·500	2500	
Márvány	2·516—2·838	2677	
Mész, égetett	0·815	815	
oltott (merev állapotban)	1·370	1370	
Mészkő	1·386—2·837	2110	
Mészvakolat	1·640—1·870	1755	
Ólom	11·352	11352	
Ón	7·360	7360	
Pala	2·638—2·672	2654	
Réz, kalapált	8·940	8940	
Vas	öntött	7·917	7917
	kovácsolt	7·788	7788
	kemény acél	7·816	7816
	lágú	7·833	7833

Fák és más tüzelő anyagok tüzeréje.

	Hasábfá	Selejtes hasáb	Dorong- fa	Galyfa	Tuskófa	
a) A különböző fa- nemek és faválasz- tékok tüzeréje.						
tüzeréjének arányszáma, ha a lúczfenyő hasábé = 1·00-nek vétetik						
Akác	1·166	0·985	0·860	0·685	0·763	
Berkenye	1·000	0·800	0·766	—	—	
Bükk	1·282	1·149	0·971	0·685	0·763	
Éger	0·971	0·877	0·781	0·387	—	
Fűz	0·600	0·580	0·500	—	—	
Fenyő {	erdei	1·052	0·980	0·885	0·523	0·552
	jegenye	1·063	0·961	0·862	0·523	0·552
	lúcz	1·000	0·891	0·806	0·523	0·552
	vörös	1·100	1·020	0·926	0·523	0·552
Gesztenye (vad)	0·800	0·780	0·750	—	—	
Gyertyán	1·316	1·205	1·052	0·685	0·763	
Juhar	0·960	0·865	0·766	0·680	—	
Köris	1·033	0·975	0·870	—	—	
Nyír	1·149	1·041	0·961	0·685	0·763	
Nyár (rezgő)	0·787	0·724	0·653	0·387	—	
Szil	1·150	0·980	0·873	0·685	0·763	
Tölgy, fiatal	—	—	1·075	—	—	
„ vén	1·111	1·020	0·893	0·685	0·763	

	Törzsfából	Dorong- és galyfából	Tuskó- és gyökérfából
b) A különböző szénfajok tüzeréje.			
égetett szén tüzeréje, ha a lúcz- fenyő törzsfából készült széné 1·00-nek vétetik			
Berkenye	0·963	0·796	—
Bükk	1·444	1·333	—
Éger	0·751	—	—
Fenyő {	erdei	1·200	—
	jegenye	1·063	—
	lúcz	1·000	—
Fűz, fehér	0·622	—	1·311
„ kecske	0·740	—	—
Gyertyán	1·214	1·111	—
Hárs	0·777	0·740	—
Juhar	0·888	0·770	—
Köris	1·185	1·148	—
Nyír	1·263	1·044	—
Nyár	0·770	0·790	—
Szil	0·859	0·911	—
Tölgy	1·118	1·125	—

c) A fa és más tüzelőanyagok viszonylagos tűzereje egyenlő súly mellett.

F a		Fa- szén	T ő z e g			Barna- szén		Kőszén		Koksz	
szikadva	légszáráson	átlag	nyersen 30 ^o / _o vizzel	száráson 20 ^o / _o hamu- tartalommal	szenitve 20 ^o / _o hamutarta- lommal	középszerű	legjobb	középszerű	legjobb	középszerű 15 ^o / _o hamuv.	legjobb 20 ^o / _o hamuval
100	119	200	105	150	180	130	225	230	285	195	230

A fák tartóssága és ruganyossága.

F a n e m	T a r t ó s s á g			Ruganyosság, ha az akáczia ruganyossága = 1'00	
	szabad levegőn	száraz helyen	nedves helyen		
	ha a tölgy tartóssága = 1'00-nek vétetik				
Akáczfa	1'00	1'00	1'00	1'00	
Bükkfa	0'60	0'40	0'85	0'70	
Egerfa (mezgés)	0'40	0'40	1'00	0'60	
Fenyő {	erdei	0'90	0'90	0'90	0'40
	jegenye	0'65	0'80	0'30	0'50
	lúc	0'65	0'75	0'55	0'70
Füzfa {	vörös	0'85	0'95	0'80	0'60
	. . . . .	0'30	0'50	0'30	0'30
Gyertyánfa	0'65	0'40	0'70	0'60	
Hársfa	0'35	0'65	0'30	0'90	
Juharfa	0'55	0'45	0'75	0'60	
Kőrisfa	0'65	0'50	0'45	0'60	
Nyírfa	0'40	0'50	0'30	0'90	
Nyárfa	0'30	0'50	0'30	0'30	
Rezgönyár	0'45	0'95	0'30	0'30	
Szilfa	0'95	1'00	0'95	0'80	
Tölgyfa	1'00	1'00	1'00	0'70	

A fák súlyának és térfogatának apadása az összeszáradás folytán.

(Pressler szerint.)

Fanem és választék	Egy kg vagy mázsa nyers fa lepad, ha		
	szikkadt	légszá- raz	aszalt
	állapotba megy át, kg-ra vagy mázsára		
Bükk, vastagfa	0.88	0.76	0.63
„ galyfa	0.84	0.69	.
Eger és hárs, vastagfa	0.83	0.67	0.50
„ „ „ galyfa	0.80	0.60	.
Gyertyán, vastagfa	0.87	0.74	0.61
„ galyfa	0.84	0.69	.
Juhar és szil vastagfa	0.87	0.74	0.61
„ „ „ galyfa	0.84	0.68	.
Nyár- és fűz, vastagfa	0.83	0.67	0.50
„ „ „ galyfa	0.78	0.57	.
Nyír, vastagfa	0.86	0.73	0.59
„ galyfa	0.82	0.65	.
Tölgy, vastagfa	0.87	0.73	0.60
„ galyfa	0.83	0.67	.
Erdei fenyő, vastagfa	0.84	0.69	0.53
„ „ galyfa	0.77	0.54	.
Luczfenyő, vastagfa	0.84	0.69	0.53
„ galyfa	0.78	0.57	.
Jegenyefenyő, vastagfa	0.85	0.70	0.55
„ galyfa	0.78	0.56	.
Vörösfenyő, vastagfa	0.84	0.68	0.52
„ galyfa	0.77	0.55	.

F a n e m	Egy köbméter nyers fa leapad, ha		
	szikkadt	légszár- raz	aszalt
	állapotba megy al. köb- méterre:		
Bükk - fánál	0.97	0.92	0.84
Éger „	0.98	0.94	0.88
Gyertyán „	0.97	0.92	0.84
Juhar „	0.98	0.94	0.88
Nyár- és fűzfánál	0.98	0.94	0.88
Nyírfánál	0.98	0.94	0.88
Tölgy „	0.97	0.92	0.84
Erdei fenyőfánál	0.98	0.96	0.91
Luczfenyőfánál	0.98	0.96	0.91
Jegenyefenyőfánál	0.98	0.96	0.91
Vörösfenyő „	0.98	0.96	0.91

Miután a fák összeaszása a rostok vagyis a hosszúság irányában igen csekély, s tehát az apadás főleg a fák keresztiszelvényében áll be, a köbtartalomra nézve kimutatott csökkenés a keresztiszelvényekre (körlapokra) nézve is érvényes, azaz például a tölgnél a nyers állapotban megmért homloklapnak 1 □ decimétere kiszikkadás után 0.97 □ deciméter lesz.

Fatömeg becslés.

I. Földön fekvő fák és faválasztékok fatömege.

1. Egész törzsek, szálfák és rönkök fatömege.

Az ágaktól megtisztított egész törzsek, továbbá a szálfák és rönkök köbtartalma a következő képletek szerint számítható ki:

1. Huber-féle képlet: $F = k h$;

2. Hossfeld-féle képlet: $F = \frac{3}{4} k \frac{1}{3} h$ (egész törzsek köbözésére);

$$F = \frac{h}{4} (3k \frac{1}{3} + k_f) \text{ (szálfák és rönkök köbözésére);}$$

3. Riecke- „ „ $F = \frac{h}{6} (k_a + 4 k_k)$ (egész törzsek köbözésére);

$$F = \frac{h}{6} (k_a + 4 k_k + k_f) \text{ (szálfák és rönkök köbözésére);}$$

4. Smalián- „ „ $F = \frac{1}{2} k_a h$. (egész törzsek köbözésére);

$$F = \frac{1}{2} (k_a + k_f) h. \text{ (szálfák és rönkök köbözésére);}$$

5. Simpson- „ „ $F = \frac{1}{8} [k_a + k_f + 4(k_1 + k_2 + \dots + k_{(n-1)}) + 2(k_2 + k_4 + \dots + k_{(n-2)})]$ (szálfák és rönkök köbözésére);

6. Pressler-féle képlet: $F = \frac{2}{3} k_m \left(I + \frac{m}{2} \right)$ (egész törzsek köbözésére);

7. Strzelicki „ „ $F = 0,55 a A h$ (egész törzsnek köbözésére).

Ezen képletekben: $F =$ fatömeg (m^3 -ben); $k_k =$ középatmérőnek megfelelő körlap; $k \frac{1}{3}$ a törzs $\frac{1}{3}$ -ad hosszúságában megmért átmérőnek-, $k_a =$ az alsó átmérőnek-, $k_f =$ a felső átmérőnek megfelelő körlap (m^2 -ben); $h =$ hosszúság (m -ben). Továbbá a Strzelicki-féle képletben $a =$ középatmérő, A alsó átmérő (m -ben kifejezve) és végül a Simpson-féle képletben, melynek alkalmazásakor a szálfapáros számú szakaszokra osztatik be és a szakaszok végén levő átmérők mind megméretnek, l a szakaszok hosszát (m -ben), k_a a legalsó, k_f a legfelső körlapot, $k_1, k_2, \dots, k_{(n-1)}$ a páratlan számú szakaszok felső átmérőinek megfelelő körlapokat, $k_2, k_4, \dots, k_{(n-2)}$ pedig a páros számú szakaszok felső átmérőinek megfelelő körlapot jelenti. Végül a Pressler-féle képletben k_m a gyökér vastagodás felett, rendszeren a vágás laptól l_3 méter magasságban megmért átmérőnek megfelelő körlapot, m ezen körlapnak a vágás laptól való távolságát (tehát rendszeren l_3 métert) I pedig a törzs azon pontjának a vágás laptól való távolságát jelenti, mely ponton az átmérő, az előbb említett átmérőnek (k_m -nek megfelelő átmérőnek) épen felét teszi.

A gyakorlatban rendszeren az első (Huber-féle) képletet alkalmazzuk, mely egész törzsek és törzsrészek köbözésére egyaránt alkalmas. Ezen képlet szerint megmérjük a törzs, szálfá vagy rönkö hosszúságát (méterekben kifejezve) és a törzs, szálfá, vagy rönkö hosszúságának közepén az átmérőt (centiméterekben kifejezve) és ezen két adat segítségével a 125. oldalon adott utasítás szerint kikeressük a 128—153. oldalakon közölt henger-táblából a köbtartalmat köbméterekben kifejezve.

Ha a törzs, vagy szálfá köbtartalmát pontosabban akarjuk kapni, akkor azt több darabra osztjuk be s minden darabot az előbbi eljárás szerint külön-külön köbözve, az eredményeket összeadjuk.

Ha pedig teljesen pontos eredményt kívánunk kapni (mint például az átlagtörzsek köbözésénél), a törzset 2—2 méteres szakaszokra osztjuk be s minden szakasz közepén megmérve az átmérőt, kikeressük a henger-táblából ezek körlappjait, összeadjuk őket és azután a nyert körlap összeget 2-vel (vagyis a szakaszok hosszával) szorozzuk. A szakaszokra való beosztásnál a törzs vagy szálfá végén megmaradó darab (csúcs) rendszeren rövidebb, mint a mekkorák a szakaszok. Ennek a köbtartalmát külön számítjuk ki és az előbbi módon nyert eredményhez adjuk. A kiszámítás úgy történik, mint fennebb mondva volt, t. i. megmérjük a fennmaradt csúcs hosszát és középatmérőjét és ezek alapján a henger-táblából kikeressük a köbtartalmát.

Nagyobb máglyákba összerakott fenyő-rönkök köbtartalmát, melyeknek középatmérőit közvetlenül nem lehet megmérni, a vékonyabb végén megmért átmérő és a hosszúság alapján tapasztalati táblákból szokták kikeresni. Ilyen tapasztalati tábla van alább közölve használati utasítással a 154. oldalon.

2. Vastagabb ágak fatömege.

Rendes vágásokban a vastagabb ágaknak az a része, mely mint müfa értékesítettik, a törzsek módjára köböztetik, t. i. a hosszúság és a középatmérő alapján kerestetik ki a hengertáblából köbtartalmuk. Hosszabb, értékesebb darabok itt is szakaszokra oszthatók be. A tűzifába menő ágakat legjobb mindjárt hasáb- és dorongfára feldarabolni s mint mondani szokás, ölbe rakni, a rakások fa-

tömeg tartalmát pedig az 168—170. oldalon közölt tapasztalati tábla segítségével meghatározni.

Ha azonban az ágak köbtartalmát tudományos célra (kísérleti adatok gyűjtésére, vagy erdőrendezési célokra) pontosabban kell meghatározni, a kevésbé értékes ágfát is szakaszokra osztva a közép átmérő és hosszúság szerint kell köbözní. Leghelyesebb ilyenkor az ágakat, a galyaktól megtisztítva, egyenlő hosszúságu, rövidebb darabokra vágatni és a darabokat vastagság szerint külön csomókba rakni. Az egyenlő vastag darabokat tartalmazó csomók köbtartalmát azután egyszerűen úgy határozzuk meg, hogy egy darabnak a köbtartalmát, a hosszúság és közép átmérő szerint kikeresve, az eredményt szorozzuk a darabok számával.

3. Rudak és suhángok fatömege.

Ha pontos eredményt akarunk elérni, a rudakat, suhángokat is úgy kell köbözní, mint a törzseket. Tömeges felvételeknél azonban ez az eljárás sok időt venne igénybe és költséges is volna. Legjobb tehát ilyenkor a rudakat hosszúság és alsó vastagság szerint osztályozni, az egy vastagsági és hosszúsági osztályba tartozókat össze számlálni és azután az osztályok köbtartalmát a közös vastagság, közös hosszúság és a darabszám alapján, erre a célra készült táblákból, meghatározni. Ilyen, kísérleti adatok alapján összeállított táblázatok találhatóak használati utasítással ellátva alább a 155—156. oldalakon.

4. A galyfa, rözse, tuskó- és gyökerfa köbtartalma.

A galyakat, rözset s a szabálytalan alakú tuskó- és gyökerfát az előbb ismertetett módok szerint nem lehet köbözní. Ezért rendes körülmények között a galyfa szekerszámra, vagy kötegekbe kötve, a rözse kékékben, vagy nyalábokban, a tuskó- és gyökerfa pedig méteres rakásokba rakva vétetik számba s ezen mértékek tömör fatömeg tartalma tapasztalati adatok alapján hozzávetőleg állapítatik meg. Ilyen tapasztalati adatok találhatóak a 168—170. oldalon közölt táblázatban.

Ha azonban ezen anyagok köbtartalmának pontos meghatározása kívántatik, ez két módon eszközölhető, t. i. víztömítés útján, vagy a súly megmérése által. Az első esetben a köbözendő anyagot az ugynevezett xylométerbe, vagy pedig egy vízzel megtöltött egyszerű kádba meritjük be, melynek oldalába felső széle alatt mintegy 15 cm-re egy lefolyó csövet alkalmazunk. A besúlyezett fa ezen a csőven ugyanannyi vizet szorít ki, a mennyi saját köbtartalma. Elég tehát a kiszorított vizet megmérni, hogy megtudjuk az egymásután lesúlyezett galyak stb. köbtartalmát. Minden liter víz ugyanis 0.001 m³-nek, minden hektoliter 0.1 m³-nek és minden 10 hektoliter 1.0 m³-fának felel meg. A második esetben a köbözendő anyag súlyát megmérjük valamely egyszerű mérleggel s azután abból egy bizonyos súlyú kis résznek köbtartalmát is meghatározzuk, például az előbbi módon, az egész anyag köbtartalmát pedig úgy számítjuk ki, hogy a köböztött kis résznek a köbtartalmát szorozzuk az egésznek súlyával és az eredményt elosztjuk a kis résznek súlyával. Ha például az összes megmért galyfa súlya 655 kg volt, a kis része pedig 28 kg, köbtartalma pedig 0.030 m³, akkor az egész tömeg

$$\text{köbtartalma} = 0.030 \frac{655}{28} = 0,701 \text{ m}^3.$$

5. Hasáb- és dorongfa rakások fatömege.

A kész hasáb- és dorongfát karók közé szabályosan felrakva, ugynevezett ürméterek szerint veszik számba és árusítják el. A rakások ürtartalmát, vagyis a rakások által elfoglalt ürt, ürköbméterekben kifejezve, úgy határozzuk meg, hogy a rakások hosszát és magasságát, méterekben kifejezve, megmérjük és e kettőnek szorzatát végül a hasábhosszal is szorozzuk. Ha például a rakás hossza 12 m, magassága 1.5 m, a hasábhosszuság pedig 1 m, akkor a rakás ürtartalma $= 12 \times 1.5 \times 1 = 18 \text{ ürm}^3$.

Gyakran azonban nemcsak az ürtartalmat kell tudnunk, hanem azt is, hogy abban mennyi a tömörfa, vagyis tudni kell, hogy bizonyos mennyiségű ürméter hasáb- és dorongfának mennyi a tömör fatartalma. Gyakorlati célokra ezt az átszámítást rendszeren tapasztalati táblák segítségével eszközöljük, a milyen például a 166—168. oldalon van közölve. Ha azonban tudományos kísérleti célokra kell adatokat gyűjtenünk, az ürmétekek tömör fatartalmát közvetlenül határozzuk meg, vagy úgy, hogy a fát még feldolgozása előtt, mint rönköt pontosan kőbőzzük s csak azután dolgoztatjuk fel dorong- és hasábfává és rakatjuk ürméterekbe, vagy pedig a már felrakott hasáb- és dorongfát vízbemélyítés által (xylometricus ton) kőbőzzük, úgy, mint az előbbi 4. pontban a galy-, rözse, tuskó- és gyökérfának pontos kőbőzésénél elmondtuk.

II. Álló fák fatömege.

1. A törzs fatömege.

Az álló fák törzsének kőbőzésére elméletileg ugyanazok a szabályok érvényesek, mint a földön fekvő törzsekre, csak hogy azok alkalmazása sok nehézséggel jár, mert a magasságot és vastagságot csak közvetve, erre a célra szerkesztett magasság- és vastagságmérő eszközökkel lehet megmérni. A magasságmérőt különben az álló törzsek kőbőzésénél ritkán lehet nélkülözni s ezért a kinek gyakrabban kell álló fákat kőbőzni, jól teszi, ha ilyen eszközt beszerz, még pedig legjobb, ha olyant szerez, melylyel a magasságot és egyszersmind a vastagságot is meg lehet mérni*).

Ha ilyen eszközzel rendelkezünk, alkalmazhatjuk a 112. oldalon ajánlt képleteket is, és pedig első sorban a Hossfeld-félet $F = \frac{3}{4} k \frac{1}{3} h$,

mert itt a magasságon kívül csak egy átmérőt kell megmérni s ezt is a törzs $\frac{1}{3}$ részében, a hol az ágak még nem akadályozzák a mérést. Ha pedig csak magasságmérővel rendelkezünk $\left(1 + \frac{m}{2}\right)$ redménylyel használható a Pressler képlete: $F = \frac{2}{3} k_m \left(1 + \frac{m}{2}\right)$, mert itt

csak egy közvetlenül megmérhető átmérővel, a mellmagassági átmérővel s illetve az ennek megfelelő körlappal (k_m -el) számolunk. Igaz ugyan, hogy az ugynevezett iránymagasságot is (I) csak úgy tudjuk megmérni, ha a törzs hosszában felkeressük azt a pontot, a hol az átmérő a mellmagassági átmérőnek éppen felét teszi. De ezt a pontot egy kis gyakorlat után vastagságmérő nélkül is elég pontosan megtalálhatjuk, ha a törzstől 15—20 m távolságban felállva (lejtős oldalon lehetőségig úgy, hogy szemünk körülbelül a törzs magasságá-

*) Ilyen mérő eszközök: Pressler Massknecht-je, Hossfeld magasságmérője, Welse magasságmérője, a Faustmann-féle tükrös magasságmérő, Christen fmagasságmérője, Ertl és fia fmagasságmérője, Gouller magasságmérője, Klausner magasságmérője, Winkler Dendrometere, a Sanville-féle famérő és Breymann távcsöves műsore, melyek közül a három utóbbival a vastagságot is meg lehet mérni. Az eszközök részletes leírása és beszerzési forrásuk megtalálható Solts Gy. és Fekete Lajos Erdőbecsléstanában.

nak egyharmadával egy színvonalba essék) élesen szemügyre vesszük a mellmagasságbeli átmérőt, azt szemmel felezzük s a fél átmérőt emlékezetbe vésvé, ezzel a szemmértékkel többször végig futunk a törzsön felfelé s e közben megjegyezzük először is azt a pontot, a hol az átmérő még határozottan nagyobb, azután pedig azt, a hol már határozottan kisebb, mint a szemünkkel vitt mérték szerint a mellmagassági fél átmérő, végül pedig ezen két pont között felkeressük a középpontot. Ez lesz ugyanis az a pont, a hol az átmérő a mellmagassági átmérőnek a feleét teszi. Tehát csak ennek a pontnak a mellmagassági átmérőtől való távolságát kell magasságmérővel megmérnünk, hogy a képletben l -vel jelölt iránymagasságot megkapjuk. A többi adatot közvetlen méréssel is megszerezhetjük. Sőt ezt a képletet magasságmérő nélkül is jó eredménnyel alkalmazhatjuk, mert az iránymagasságot is meghatározhatjuk mérőeszköz nélkül, úgy, hogy egy 4—6 méteres léczet, melyen az egyes méterek végpontjai szembetűnően jelezve vannak, a mellmagassági átmérőtől felfelé a törzshöz fektetünk s aztán szemmérték szerint meghatározzuk, hogy az egész lécz hányszor megy fel még teljesen az előbbi módon kikeresett és szemmel jól megjegyzett pontig, az esetleg fenmaradó kis részt pedig, melyre már az egész lécz nem megy fel, a léczen jelzett egyes méterekhez hasonlítva, szemmel megbecsüljük. Ha például azt találjuk, hogy a 6 méteres lécz még egyszer egészen felmegy, a maradékhoz pedig még csak egy méternyi kellene, hogy a lécz másodszor is elférjen, akkor a keresett magasság $= 3 \times 6 - 1$ m, vagyis 17 m.

Mindenestre azonban úgy a Pressler, mint a Hossfeld-féle eljárás hosszadalmasabb, hogy sem gyakorlati célra, például nagyobb számú álló törzs közbözésére célszerűen alkalmazható volna. Ily célokra legegyszerűbb és legmegfelelőbb a köbtartalmat alakszámok segítségével a mellmagassági átmérők és a magasság alapján kiszámítani ezen képlet szerint: $V = k M a$, a hol k a mellmagassági átmérőnek megfelelő körlapot (m^2 -ben kifejezve) M a törzs egész magasságát (m -ben kifejezve) és a az alakszámot jelenti. Ezek közül k -t a 127. oldalon kezdődő henger-táblából, az alakszámot, a -t pedig a 173—175. oldalon közölt alakszám táblák törzs alakszám adatai közül lehet kikeresni a fanemnek megfelelően. (Az ugynevezett valódi alakszámok használatánál az adatokat a 171. oldalon levő tábla szerint kiigazítani kell.) A magasságot azonban itt is mérőeszkővel kell megmérni, tömeges felvételnél azonban a mérést azoknál a törzsek-nél, melyek szemmel láthatólag egy magasságuk valamelyik előttünk álló, már megmért törzsszel, mellőzhetjük, sőt ha az erdőrészt egyenletes növesű, elég, ha szem szerint magassági osztályokba osztjuk be a törzseket s minden osztályból csak néhányat mérünk meg pontosan.

2. Az álló törzsek műfára alkalmas részének fatömege.

A fenyőfák törzsének rendszeren csak egy kis része nem képez műfát, ezért fenyő erdőkben a műfa külön nem szokott becsülni, hanem az eljárás az, hogy a törzsfű összes fatömegéből bizonyos $\frac{1}{10}$ a tűzifára leszámítatik. A tűzifa $\frac{1}{10}$ -ra az adott viszonyok szerint tapasztalati adatok alapján állapítatik meg.

Lomblevelű erdőkben azonban, melyekben aránylag kevesebb a műfa, igen gyakran közvetlenül becsülnetnek meg már a lábon álló fákban a műszaki célokra alkalmas törzsrészek. Így bükk erdőkben a butorlécz gyártásra, vagy vasuti talpfa készítésre alkalmas tönkök, tölgy erdőkben pedig a dongára, vasuti talpfára, vagy fűrészáru készítésre alkalmas fatömeg.

A becslés oly módon történik, hogy a becslő a folyó számmal állított törzseken sorban megméri először a mellmagassági átmérőt.

azután pedig gondos körültekintéssel felkeresi azt a pontot, a meddig a törzs a szem előtt tartott célra alkalmas s azután ennek a pontnak a magasságát megméri magasságmérővel, vagy pedig tömeges felvételnél méterekre beosztott lécz segélyével oly módon, mint előbb a Pressler-féle képlet alkalmazásánál leírtuk, csak hogy itt a lécz alsó végét nem a mellmagassági átmérő helyéhez, hanem a vágás laphoz állítja be. Ha az erdőrészen egyenletes s a törzsek műfára alkalmas része nem nagyon változó, a magasság egyenkénti megmérése helyett magassági osztályok képezhetők s csak az egyes osztályok magassága határozandó meg. Értékes tölgyesekben azonban minden egyes törzs magassága megméréndő.

Ha a becslés csak bizonyos megállapított hosszúsági mérettel bíró választékra, például vasuti talpfára történik, a magasság ezen mértéknek mindig többszöröse szerint becsültetik meg, a törzsnek az a része tehát, mely minőségileg alkalmas volna ugyan még a szem előtt tartott választék előállítására, de a megkívántató hosszúsággal már nem bír, kihagyatik a becslésből.

Ha a mellmagassági átmérők és a magasságok felvéve vannak, a köbtartalom a középátmérő szerint ($F = k_k h$ képlet szerint) a benger-táblákból határozatik meg. Minthogy azonban a középátmérő nincs megmérve, ezt a mellmagassági átmérő alapján kell meghatározni, a mi oly helyeken, hol ilyen felvételek gyakran történnek, úgy történhetik, hogy nagyobb számú ledöntött törzsről eszközölt mérések adataiból megállapítatik, hogy az átmérő a mellmagassági átmérőtől felfelé méterenként vagy két méterenként hány centiméterrel szokott átlagosan apadni. Ezen tapasztalati adatokból azután könnyen megállapítható, hogy a mellmagasságban megmért műfa törzsrésznek középátmérője hány centiméter.

Az ágak és a rözse fatömegét lábon álló fákon közvetlenül nem lehet meghatározni, mivel az ágakon méréseket eszközölni nem lehet, de ha lehetséges volna is, a köbtartalomnak ily módon való meghatározása fáradságosabb és költségesebb volna, mint a mennyi időt és pénzt az ágak köbtartalmának meghatározására fordíthatunk.

3. Az ágak és rözse fatömege.

Az ágak és galyak fatömegét vagy egyszerűen megbecsüljük, vagy az alakszámok segélyével számítjuk ki a következő módon:

A 171–173. oldalon alább közölt táblázatokban ki vannak mutatva a főbb fánemek ugynevezett faalakszámai az egység ezredrészeiben kifejezve. Ha ezen alakszámok közül kikeressük azt, mely azon fa magasságának, melynek ág- és galyfa-tömegét meghatározni akarjuk megfelel s szorozzuk vele a fa mellmagassági átmérőjének és magasságának megfelelő henger köbtartalmát, melyet a 126. oldalon kezdődő henger-táblából keressünk ki, akkor megkapjuk a fa egész köbtartalmát, t. i. a törzs, ágak és galyak együttes köbtartalmát. Ha már most ebből a köbtartalomból levonjuk a tiszta törzs köbtartalmát, a mit a fentebb 1. alatti leírt módok valamelyike szerint számíthatunk ki, akkor a különbség az ágak és a rözse köbtartalmát fogja adni. Például ha egy olyan jegenyefenyő faról van szó, melynek mellmagassági átmérőjét 28 cm-nek, egész magasságát 26 m-nek, tiszta törzsének fatömegét pedig a Hossfeld vagy a Pressler-féle képlet szerint 0.819 m³-nek találtuk, akkor ennek ág- és rözse fatömegét a következőképen számítjuk ki: A mellmagassági átmérőnek (28 cm) és a magasságának (26 m) megfelelő henger-köbtartalma a henger-tábla szerint 1,601 m³; a 26 m magasságú jegenyefenyő fák átlagos faalakszáma pedig a 174. oldalon levő tábla szerint 0,575; az egész fa köbtartalma tehát = 1,601 × 0,575 m³ = 0,921 m³. Le-

vonva már most ebből a tiszta törzs köbtartalmát, $0,819 m^3$ -t, kapjuk az ág- és rözse fatömegét, a mi $= 0,921 - 0,819 = 0,102 m^3$.

Megjegyezzük különben, hogy a gyakorlati életben egyfelől a törzsfa tömegét s másfelől az ágakét és galyakét nem igen szokták meghatározni, hanem gyakoribb az az eset, hogy az ugynevezett tömörfát (a törzs és vastagabb ágak azon részeit, melyek 7 cm-nél vastagabbak) és a rözsefát becsülik külön-külön.

Ebben az esetben először is meghatározzuk a tömörfa mennyiségét az ugynevezett tömörfa alakszámok segítségével, melyek a 172- és 173. oldalon közölt alakszám táblákban szintén megtalálhatók, azután pedig az egész fa tömegét a faalakszámok segítségével. Az utóbbiból levonva az elsőt, kapjuk a 7 cm-nél vékonyabb rözsefa tömegét.

A leggyakoribb eset azonban az, hogy a rözsefa tömegét számításon kívül hagyják és csak a 7 cm-nél vastagabb tömörfa anyagot, t. i. a mű fát és hasáb- és dorongfát becsülik meg. Ezt a fatömeget az előbb említett módon a tömörfa alakszámok segítségével, vagy pedig még egyszerűbb eljárással a 176—196 oldalakon közölt „Álló fák köbtartalma” című táblázat segítségével lehet meghatározni, a táblázat elején közölt utasítások szerint.

III. Erdőrészek fatömegének meghatározása

I. Egyszerű becslés útján.

A becslő minden irányban bejárja az erdőt, s midőn arról világos képet alkotott magának, emlékezetben összehasonlítja azt olyan erdőkkel, melyek ahhoz hasonlóak voltak és a melyeknek fatömegét valamely módon korábban már meghatározta. Ezen összehasonlítás alapján azután hozzávetőleg megbecsüli egészben a holdankénti fatömeget és ennek alapján az egész erdőrészt. Vagy pedig dásztánként végig haladva az erdőn, minden egyes fát szemügyre vesz és annak fatömegét megbecsülve feljegyzi, s végül, midőn valamennyi törzset megbecsült, a feljegyzett köbtartalmakat összeadja. Mindkét mód felületes és még megközelítőleg is csak akkor ad elfogadható eredményt, ha a becslő nagy gyakorlattal, jó emlékezettel és éles összehasonlító képességgel bír. Az első mód még legalább gyors és egyszerű, de az utóbbi hosszadalmas és majdnem annyi költséggel és fáradsággal jár, mint a pontosabb becslés, valamelyik alább következő módon.

2. Termési táblák segítségével.

Ha az erdőrész, melynek fatömegét megbecsülni kell, egyetlen fanem által van alkotva, a fák mind egyenlő korúak és az erdő sűrűsége is teljes, megállapítjuk a termőhelyi osztályt és az erdő korát (ha feljegyzésekből nem lehet, egy-két levágott törzs évgyűrűinek megszámlálása útján) és azután kikeressük a termési táblákból (a melyenek a 195—203. oldalakon található) a megfelelő fanem és termőhelyi jóságra nézve ugyanazon korban kimutatott holdankénti fatömeget, mint a mily koru a megbecsülendő erdőrész és ezt szorozzuk ez utóbbinak területével. Ha azonban a sűrűség nem teljes, hanem például a teljes sűrűségnek csak 0,7-ére tehető, a nyert eredményt még redukálni kell, a mi úgy történik, hogy az előbbi módon kiszámított fatömeget 0,7-el szorozzuk. Ha az erdőrész nem egyenlő koru, de a korbeli különbségek nem nagyok, akkor először is meghatározzuk az egyes korosztályok által elfoglalt területeket, azután pedig minden egyes korosztály éveinek számát szorozzuk a terüle-

tével; az eredményeket összeadjuk és az összeget annak egész területtel elosztjuk. Ez az eredmény az erdőréz átlagos korát adja, a mely szerint azután a fatömeget a termési táblákból kikeresni kell. Ha azonban a korosztályok nagy különbségeket mutatnak, helyesebb azok fatömegét külön-külön határozni meg, úgy, mintha külön erdőrészek volnának és azután az eredményeket összeadni.

Vegyes erdőkben pedig először is megállapítjuk az elegyarányt, vagyis azt a hányadrészt, melyet az egyes fanelemek az egész területből elfoglalnak, azután pedig, mint előbb, a kort, sűrűséget, termőhelyi jóságot, s ezen adatok alapján kikereszük a termési táblákból mindenik fanevre nézve a holdankénti fatömeget, ezt pedig szorozzuk az illető fanelem elegyarányával. Az így nyert eredményeket összeadva, megkapjuk a vegyes erdő holdankénti fatömegét, melyet még csak a területtel kell szorozni, hogy az egész erdőréz fatömegét nyerjük.

Végül, ha az erdőréz termőhelyi jósága nem egyenlő, megállapítjuk az egyes termőhelyi osztályok által képviselt területeket és a számítás mindenik osztályra nézve külön tesszük meg.

A 197—205. oldalakon közölt termési táblák csak 10—10 évi különbségekkel mutatják a fatömeget; ha tehát olyan erdőréz fatömegét kell meghatározni, melynek kora valamely közbeeső évre esik, akkor a fatömeget a táblában szintén kitüntetett folyó növedék segítségével számítjuk ki, oly módon, hogy ha például egy 83 éves erdőrézről van szó, a termési táblákból kiírjuk a 80 éves erdő fatömegét és ehhez azután hozzáadjuk még a kitüntetett folyó növedék háromszorosát.

3. Átlagfa döntésével.

Hogy az átlagfát kiszámíthassuk és ennek köbtartalmából az egész erdőréz fatömegét kiszámíthassuk, előbb az összes fákat egyenként számba vesszük, oly módon, hogy az erdőn pásztánként végig haladva, minden egyes törzs vastagságát megmérjük mellmagasságban (1.3 m magasságban), vagy ha a törzsek nagyon vastagok, nyakmagasságban (1.5 m magasán a föld felett). Egyidejűleg bejegyzünk minden egyes törzset vonással vagy ponttal rovatozott jegyzőkönyvünkbe, úgy hogy az egyenlő vastagságú törzsek mind ugyanazon rovatba jussanak. Ha ez megtörtént, összeszámoljuk az egyes rovatokba bejegyzett törzsek számát, kikereszük a 126—151. oldalakon közölt hengertáblából minden rovatra nézve a körlapösszeget, s aztán összeadva a rovatok körlap összegeit, az eredményt (az egész erdőréz körlapösszegét) elosztjuk az erdőréz összes fájának számával. Az eredmény az erdőréz átlagos vastagságú fájának körlapját adja, mely után a hengertáblából, vagy a 124. oldalon közölt körlap táblából könnyen kikereshetjük az átlagos fa vastagságát is centiméterekben. Ha ez is megtörtént, kikeresünk az erdőben egy olyan fát, melynek vastagsága 1.3 illetőleg 1.5 méter magasságban az átlagos fa vastagságával pontosan megegyezik, vagy ha ilyent nem találunk, keresünk egy olyant, melynek vastagsága az átlagos fa vastagságát legalább megközelíti.

Ezt a fát azután levágatjuk, törzsét szakaszokra osztva, pontosan köbözzük, s egyszersmind meghatározzuk az ág, galy és rozse fatömeget is, a fentebb leírt módok valamelyike szerint. Ezeket összeadva, nyerjük az erdőréz átlagos vastagságú fájának fatömegét, melyet ha szükséges, választékok szerint részletezhetünk. Az átlagos fa köbtartalmából az egész erdőréz fatömegét a következő képlet szerint számíthatjuk ki: F (erdőréz fatömege) = f (átlagfa tömege) $\times$ N (törzsek száma), vagy pedig $F = f \times \frac{A \text{ (az egész erdőréz körlapösszege)}}{a \text{ (az átlagos fa körlapja)}}$.

Ha a ledöntött átlagos fa vastagsága a kiszámított átlagos vastagsággal pontosan megegyezett, a két képlet egyenlő eredményt ad, ha azonban a ledöntött fa vastagsága csak megközelítette a kiszámítottat, akkor csak a második képlet ad helyes eredményt, ily esetben tehát ezt kell használni.

A fák egyenkénti számbavételénél, vagy mint mondani szokás, kiszámlálásánál, minden megmért fát azonnal meg kell jegyezni (hornyolással vagy krétával stb.), hogy egy se maradjon ki, s kétszer se vétessék tévedésből számba egy se. A vastagságot egész centiméterekben kifejezve vesszük fel, sőt a gyakorlatban rendszeren csak két-két centiméterekben (páros centiméterekben) fejeztetnek ki az átmérők; azok a fák tehát melyeknek vastagsága két-két páros centiméter közé esik, abba a vastagsági rovaiba jegyeztetnek be, a melyhez legközelebb áll a megmért vastagság. Pl. ha az átmérő 29.2 cm, akkor a törzs 30 cm-esnek, ha pedig csak 28.9 cm, akkor 28 cm-esnek vétetik.

Lejtős oldalon az átmérőt a hegy felőli oldalon állva kell mérni, az összenyomott szabálytalan törzseken pedig keresztméréssel, kell az átlagos átmérőt meghatározni.

Ha a fák magassága lényeges különbségeket mutat, s ez még az egyenlő vastagságú fáknál is szembetűnően észlelhető, az előbbi módon nem lehet pontos eredményt elérni.

Ily esetben a kiszámlálás előtt magassági osztályokat kell felvenni, s a vastagság megmérése alkalmával minden törzset be kell szem szerint sorozni egyik vagy másik magassági osztályba, s ennek megfelelően a jegyzékbe is elkülönítve kell felvenni a különböző magassági osztályokba besorozott fákat. A további eljárás azután ugyanaz, mint előbb, azzal a különbséggel, hogy az átlagfa kiszámítása, kikeresése, döntése, köbözése és ebből az összes fatömeg kiszámítása minden magassági osztályra nézve külön-külön történik, s végül az egész erdőréssz fatömege a magassági osztályok fatömegeinek összeadása útján határozatatik meg.

Ugyanez az eljárás követendő akkor is, ha az erdőrésszben többféle faem fordul elő, t. i. minden egyes faemnek külön-külön kell a fatömegét meghatározni.

4. Vastagsági osztályok képzésével.

Ha az erdőrésszben a vastagságok nagyon eltérők, az előbbi módon nem lehet pontos eredményt elérni. Ilyen esetekben a kiszámlált törzseket vastagsági osztályok szerint lehet csoportosítani, s azután minden vastagsági osztály fatömegét külön-külön határozni meg, az előbbi módon. Az erdőréssz fatömegét azután megkapjuk, ha a vastagsági osztályok fatömegét összeadjuk. A vastagsági osztályokat ezen eljárásnál rendszeren úgy képezzük, hogy a vastagságokat felülről lefelé, bizonyos számu centiméter különbséggel foglaljuk egy vastagsági osztályba. Pl. ha 60 centimétertől 20 centiméterig változnak a vastagságok, külön-külön vastagsági osztályba lehet foglalni a 60—51, továbbá az 50—41, 40—31 és a 30—20 centiméteres fákat.

5. Hartig Róbert módszere szerint.

Hartig R. módszere az eljárás tekintetében teljesen megegyezik az előbbivel, s csak abban különbözik attól, hogy ő a vastagsági osztályokat úgy alakítja, hogy minden vastagsági osztály körlapösszege egyenlő legyen. Pl. ha a kiszámlált összes törzsek körlapösszege $83\,380\text{ m}^2$ volt és összesen 6 vastagsági osztályt számdekoznak alkotni, akkor felülről lefelé annyi fát sorozunk egy-egy vastagsági osztályba, a mennyinek körlapösszege $\frac{83\,380}{6}\text{ m}^2$ -t,

vagyis 13.90 m^2 -t ad. A vastagsági osztályok átlagfáját, fatömegét és az egész erdőréssz fatömegét azután az előbb ismertetett módon határozzuk meg.

6. Draudt módszere szerint.

Draudt eljárása szerint nem képezzük vastagsági osztályokat, hanem minden előforduló vastagság számára külön számítjuk ki a döntendő átlagfák számát és pedig abban az arányban, a mely arányban az összes átlagfák a fák összes számához állanak. Ha pl. az összes fák száma 850 és egészben véve 17 átlagfát akarunk dönteni, akkor az átlagfák száma az összes fáknak 2% -át tévé, minden vastagságból az előforduló fák számának 2% -át vesszük átlagfának. Önként értetik azonban, hogy ezen $\%$ -os számítás eredményét előbb egészekre kell kerekítenünk, oly módon, hogy a 0.5 -nél kisebb tört részeket elhanyagoljuk, a 0.5 -nél nagyobb tört részeket pedig egészeknek vesszük. Így pl., ha egy erdőrésszben a 34 centiméteres fák száma 32 volna, az előbbi 2% szerint nem $32 \times 0.02 = 0.64$, hanem egy átlagtörzset, a 28 centiméteresekből pedig, ha azok száma 124 volna, nem $124 \times 0.02 = 2.48$ -et, hanem kettőt döntetnénk.

Az ekként kiszámított és ledöntött átlagfákat együttesen lehet feldolgoztatni és választékok szerint köbözni. Az erdőréssz fatömegét pedig szintén ezen képlet szerint lehet kiszámítani: $F = f \frac{A}{a}$.

7. Urich módszere szerint.

Urich eljárása szerint előre megállapítjuk a döntendő átlagfák számát és azután ugyanannyi vastagsági osztályt képezünk, még pedig oly módon, hogy minden vastagsági osztályban egyenlő számú fa legyen képviselve, t. i. annyi, a mennyi a fák összes számából egy átlag fára esik.

Ha pl. az erdőrésszben a kiszámlálás után összesen 1.200 fát találtunk és összesen 10 átlagfát szándékozunk dönteni, akkor 10 vastagsági osztályt képezve, mindenik vastagsági osztályba 120 fát sorozunk be a legvastagabbtól lefelé, vagy a legvékonyabbtól felfelé. A vastagsági osztályok átlagfájának kiszámítása és a fatömeg meghatározása azután ugy történik, mint az előbbi módoknál.

8. Alakszámok segítségével.

A fák átmérőit ezen módszernél is egyenként meg kell mérni és vastagsági fokok szerint (például két-két centiméter különbséggel) jegyzékbe venni. Ha ez megtörtént, meghatározzuk néhány törzs megméréseivel minden vastagsági fok átlagos magasságát, s azután kikeressük egyfelől a hengertáblából az egyes vastagsági fokokba bejegyzett fák körlapösszegét és másfelől a 170—173. oldalakon közölt alakszám-táblákból a magasságoknak megfelelő alakszámot (tölgyesekben az alakszámot nem a magasság, hanem a vastagság szerint keressük ki az alakszámtáblák előtt közölt részletes utasítás szerint). A vastagsági fokok fatömegét azután ezen adatokból a következő képlet szerint számítjuk ki: Fatömeg = körlapösszeg $\times$ magasság $\times$ alakszám; az egész erdőréssz fatömegét pedig úgy nyerjük, hogy a vastagsági fokok fatömegeit összeadjuk.

9. Fatömegtáblák segélyével.

Az előmunkálatok itt is ugyanazok, mint előbb, de a körlapösszegeket és az alakszámokat nem kell kikeresni. Itt ugyanis a vastagsági fokok fatömegét úgy határozzuk meg, hogy a 176—196.

oldalakon közölt „Álló fák fatömege“ című táblák közül abból, a mely az erdőréz fanemének megfelel, a tábla elején közölt utasítás szerint kikeressük minden egyes vastagsági fokra nézve az egyes fa tömegét és ezt szorozzuk az illető vastagsági fokba sorozott fák számával. Végül pedig a vastagsági fokok fatömegét összegezzük. Az eredmény az egész erdőréz fatömegét fogja adni.

10. Próbatér segítségével.

Ha az erdőréz nagyobb kiterjedésű, hogysen az előbbi módok valamelyike szerint az összes fákat kiszámlálni lehetne, a fatömeget ugyis meghatározhatjuk, hogy abból egy kisebb $\frac{1}{2}$ —2 hold nagyságu részt, melynek minősége szem szerint megbecsülve, az egész erdőréz átlagos minőségének felel meg, kijelölünk és ennek területét és fatömegét az előbbi módok valamelyike szerint meghatározzuk. Ennek a próba vagy mintatérnek a fatömegéből azután az egész erdőréz fatömegét a következő képlet szerint számítjuk ki:

$$F = f \times \frac{T}{t},$$

mely képletben F az egész erdőréz fatömegét, f a próbatér fatömegét, T az erdőréz területét és t a próbatér területét jelenti.

Körlaptábla.

(Az „Erdészeti segédtablák“-ból.)

Ez a tábla az 1—200 centiméterig terjedő átmérőknek és az ezekhez tartozó kerületeknek megfelelő körlapokat tartalmazza négyzetméterekben kifejezve.

Ha a körlapot négyzetcentiméterekben kívánjuk kifejezni, a táblából nyert számot 10000-el szorozzuk, vagyis az egészet jelző vesszőt négy helylyel jobbra mozdítjuk. Például egy 129 centiméter vastag átmérőnek megfelelő körlap négyzetcentiméterekben kifejezve $= 1,30698 \times 10000 = 13069,8$ négyzetcentiméter.

Ha a tábla határán túlmenő átmérőnek vagy kerületnek megfelelő körlap kerestetnék, akkor az adott átmérő vagy körlap felének megfelelő körlapot négygyel kellene szorozni. Például egy 220 centiméter vastag átmérő körlapja $=$ (a 110 centiméternek megfelelő körlap) $0,95033 \times 4 = 3,80132$ négyzetméter.

Ha növedék vagy másféle számításoknál milliméterekben kifejezett átmérők körlapját kellene keresni, akkor a táblában mindenekelőtt felkeressük azon két átmérőt, melyek közé a milliméterekben adott átmérő esik, azután az ezen átmérőknek megfelelő körlapoknak különbségét képezve, azt 10-el osztjuk és a hányadost az adott átmérő egyes millimétereinek számával szorozva, a kisebb körlaphoz adjuk. Például egy 527 milliméter vastag átmérőnek megfelelő körlap az 52 és 53 centiméternek ($= 520$ — 530 millim.) megfelelő körlapokból az előbbieket szerint következően számítatik ki:

$$\frac{0,22062 - 0,21237}{10} \times 7 + 0,21237 = 0,005775 + 0,21237 = 0,218145 \text{ négyzetméter.}$$

Körlaptábla.

Átmérő	Kerület	Körlap	Átmérő	Kerület	Körlap
centiméter		négyzetméter	centiméter		négyzetméter
1	3,1	0.0000785	51	160,2	0.20428
2	6,3	0.0003142	52	163,4	0.21237
3	9,4	0.0007069	53	166,5	0.22062
4	12,6	0.0012566	54	169,6	0.22902
5	15,7	0.0019035	55	172,8	0.23758
6	18,8	0.0028274	56	175,9	0.24630
7	22,0	0.0038484	57	179,1	0.25518
8	25,1	0.0050265	58	182,2	0.26421
9	28,3	0.0063617	59	185,4	0.27340
10	31,4	0.00785	60	188,5	0.28274
11	34,6	0.00950	61	191,6	0.29225
12	37,7	0.01131	62	194,8	0.30191
13	40,8	0.01327	63	197,9	0.31172
14	44,0	0.01539	64	201,1	0.32170
15	47,1	0.01767	65	204,2	0.33183
16	50,3	0.02011	66	207,3	0.34212
17	53,4	0.02270	67	210,5	0.35257
18	56,5	0.02545	68	213,6	0.36317
19	59,7	0.02835	69	216,8	0.37393
20	62,8	0.03142	70	219,9	0.38485
21	66,0	0.03464	71	223,1	0.39592
22	69,1	0.03801	72	226,2	0.40715
23	72,3	0.04155	73	229,3	0.41854
24	75,4	0.04524	74	232,5	0.43008
25	78,5	0.04909	75	235,6	0.44179
26	81,7	0.05309	76	238,8	0.45365
27	84,8	0.05726	77	241,9	0.46566
28	88,0	0.06158	78	245,0	0.47784
29	91,1	0.06605	79	248,2	0.49017
30	94,2	0.07069	80	251,3	0.50265
31	97,4	0.07548	81	254,5	0.51530
32	100,5	0.08042	82	257,6	0.52810
33	103,7	0.08553	83	260,7	0.54106
34	106,8	0.09079	84	263,9	0.55418
35	110,0	0.09621	85	267,0	0.56745
36	113,1	0.10179	86	270,2	0.58088
37	116,2	0.10752	87	273,3	0.59447
38	119,4	0.11341	88	276,5	0.60821
39	122,5	0.11946	89	279,6	0.62211
40	125,7	0.12566	90	282,7	0.63617
41	128,8	0.13203	91	285,9	0.65039
42	131,9	0.13854	92	289,0	0.66476
43	135,1	0.14522	93	292,2	0.67929
44	138,2	0.15205	94	295,3	0.69398
45	141,4	0.15904	95	298,5	0.70882
46	144,5	0.16619	96	301,6	0.72382
47	147,7	0.17349	97	304,7	0.73898
48	150,9	0.18096	98	307,9	0.75430
49	153,9	0.18857	99	311,0	0.76977
50	157,1	0.19635	100	314,2	0.78540

Átmérő	Kerület	Körlap	Átmérő	Kerület	Körlap
centiméter		négyszetméter	centiméter		négyszetméter
101	317,3	0.80118	151	474,4	1.79079
102	320,4	0.81713	152	477,5	1.81458
103	323,6	0.83323	153	480,7	1.83854
104	326,7	0.84949	154	483,8	1.86265
105	329,9	0.86590	155	487,0	1.88692
106	333,0	0.88247	156	490,1	1.91134
107	336,2	0.89920	157	493,2	1.93593
108	339,3	0.91609	158	496,4	1.96067
109	342,4	0.93313	159	499,5	1.98556
110	345,6	0.95033	160	502,6	2.01062
111	348,7	0.96769	161	505,8	2.03583
112	351,9	0.98520	162	508,9	2.06120
113	355,0	1.00287	163	512,1	2.08672
114	358,1	1.02070	164	515,2	2.11241
115	361,3	1.03869	165	518,4	2.13825
116	364,4	1.05683	166	521,5	2.16424
117	367,6	1.07513	167	524,6	2.19040
118	370,8	1.09359	168	527,8	2.21671
119	373,9	1.11220	169	530,9	2.24317
120	377,0	1.13097	170	534,1	2.26980
121	380,1	1.14990	171	537,2	2.29658
122	383,3	1.16899	172	540,3	2.32352
123	386,4	1.18823	173	543,5	2.35062
124	389,6	1.20763	174	546,6	2.37787
125	392,7	1.22718	175	549,8	2.40528
126	395,8	1.24690	176	552,9	2.43285
127	399,0	1.26677	177	556,1	2.46057
128	402,1	1.28680	178	559,2	2.48845
129	405,3	1.30698	179	562,3	2.51649
130	408,4	1.32732	180	565,5	2.54469
131	411,5	1.34782	181	568,6	2.57304
132	414,7	1.36848	182	571,8	2.60155
133	417,8	1.38929	183	574,9	2.63022
134	421,0	1.41026	184	578,0	2.65904
135	424,1	1.43139	185	581,2	2.68802
136	427,3	1.45267	186	584,3	2.71716
137	430,4	1.47411	187	587,5	2.74646
138	433,5	1.49571	188	590,6	2.77591
139	436,7	1.51747	189	593,8	2.80552
140	439,8	1.53938	190	596,9	2.83529
141	443,0	1.56145	191	600,0	2.86521
142	446,1	1.58368	192	603,2	2.89529
143	449,2	1.60606	193	606,3	2.92553
144	452,4	1.62860	194	609,5	2.95592
145	455,5	1.65130	195	612,6	2.98648
146	458,7	1.67415	196	615,7	3.01718
147	461,8	1.69717	197	618,9	3.04805
148	465,0	1.72034	198	622,0	3.07907
149	468,1	1.74366	199	625,2	3.11025
150	471,2	1.76715	200	628,3	3.14159

Hengertábla, egyszersmind körlapszorozási tábla.

(Az „Erdészeti segédtablák“-ból.)

a) Ez a tábla a törzsek és törzsrészek köbmétereiben kifejezett köbtartalmát mutatja, ha a középméret centiméterekben, és a hosszúság egész méterekben van adva.

Például: egy 15 méter hosszú és 16 centiméter középméretű törzsrész köbtartalma a 130. oldal szerint 0.302 köbméter.

Ha több egyenlő vastagságú törzset kell köbözni és ezeknek közös hossza a 100 métert meghaladja, akkor az adott hosszúságot az egységeknek levonása és a százasoknak tizzel való osztása által oly számokra bontjuk fel, melyek a tábla első rovatában már találhatóak, az ezen számoknak megfelelő köbtartalmat pedig a táblából kiolvastván, összeadjuk, s ekként a keresett köbtartalmat nyerjük.

Példa: 241 darab egyenkint 4 méter hosszúságú, tehát összesen $964 = (96 \times 10 + 4)$ folyó méter hosszú és 56 centiméter középméretű biró rönkö köbtartalma lesz a 139. és 138. oldal szerint $= 23.645 \times 10 + 0.985 = 236.45 + 0.985 = 237.435$ köbméter.

Ha a hosszúság egész- és tizedméterekben van adva, az adott hosszúságot a tizedes jegynek egy helylyel való jobbra tolása által tizzel szorozzuk, az ezen tizzszeres hosszúságnak megfelelő köbtartalmat pedig a tizedes jegynek egy helylyel balra való tolása által tizzel osztjuk, mi által megint a keresett köbtartalmat nyerjük.

Példa: egy 9.4 méter hosszú és 46 centiméter középvastagságú törzsrész köbtartalmát megkapjuk, ha a 137. oldal szerint a 94 méter hosszúságnak megfelelő 15.622 köbméternyi köbtartalmat tizzel osztjuk, a mely tesz 1.5622 köbmétert.

b) Ez a tábla egyszersmind a centiméterekben kifejezett középméretű körlapjainak sokszorosát is adja négyzetméterekben, ha a tábla első rovatában lévő számjelek a körlapok számául vétetnek.

Példa: egy próbatér kiszámlálása alkalmával a többek közt találtatott 74 darab, mellmagasságban 30 centiméter átmérővel biró törzs; ezek körlapjainak összege tesz a 133. oldal szerint 5.231 négyzetmétert.

A tábla csak 140 centiméter átmérőig terjedvén, ha ennél nagyobb átmérőű körlapösszegeit keressük, akkor az adott átmérő felét vesszük, s az ennek megfelelő körlapösszeget négygyel szorozzuk.

Példa: egy próbatér kiszámlálásánál találtatott 90 darab, mellmagasságban 160 centiméter átmérővel biró törzs. Ezen törzsek körlapösszege az előbb mondottak szerint egyenlő a 145. oldal, 90-es sora és 80-as rovata alatt kimutatott körlapösszeg négyszeresével, vagyis $45.239 \times 4 = 180.956$ négyzetméterrel.

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.									
1	0.000	0.000	0.001	0.001	0.002	0.003	0.004	0.005	0.006	0.008
2	0.000	0.001	0.001	0.002	0.004	0.006	0.008	0.010	0.013	0.016
3	0.000	0.001	0.002	0.004	0.006	0.008	0.011	0.015	0.019	0.023
4	0.000	0.001	0.003	0.005	0.008	0.011	0.015	0.020	0.025	0.031
5	0.000	0.002	0.003	0.006	0.010	0.014	0.019	0.025	0.032	0.039
6	0.000	0.002	0.004	0.007	0.012	0.017	0.023	0.030	0.038	0.047
7	0.000	0.002	0.005	0.009	0.014	0.020	0.027	0.035	0.044	0.055
8	0.001	0.003	0.006	0.010	0.016	0.023	0.031	0.040	0.051	0.063
9	0.001	0.003	0.006	0.011	0.018	0.025	0.035	0.045	0.057	0.071
10	0.001	0.003	0.007	0.012	0.020	0.028	0.038	0.050	0.064	0.078
11	0.001	0.003	0.008	0.014	0.021	0.031	0.042	0.055	0.070	0.086
12	0.001	0.004	0.008	0.015	0.023	0.034	0.046	0.060	0.076	0.094
13	0.001	0.004	0.009	0.016	0.025	0.037	0.050	0.065	0.083	0.102
14	0.001	0.004	0.010	0.017	0.027	0.039	0.054	0.070	0.089	0.110
15	0.001	0.005	0.011	0.019	0.029	0.042	0.058	0.075	0.095	0.118
16	0.001	0.005	0.011	0.020	0.031	0.045	0.061	0.080	0.102	0.126
17	0.001	0.005	0.012	0.021	0.033	0.048	0.065	0.085	0.108	0.133
18	0.001	0.006	0.013	0.023	0.035	0.051	0.069	0.090	0.114	0.141
19	0.001	0.006	0.013	0.024	0.037	0.054	0.073	0.095	0.121	0.149
20	0.001	0.006	0.014	0.025	0.039	0.056	0.077	0.100	0.127	0.157
21	0.002	0.006	0.015	0.026	0.041	0.059	0.081	0.105	0.133	0.165
22	0.002	0.007	0.015	0.028	0.043	0.062	0.085	0.110	0.140	0.173
23	0.002	0.007	0.016	0.029	0.045	0.065	0.088	0.116	0.146	0.181
24	0.002	0.007	0.017	0.030	0.047	0.068	0.092	0.121	0.153	0.188
25	0.002	0.008	0.018	0.031	0.049	0.071	0.096	0.126	0.159	0.196
26	0.002	0.008	0.018	0.033	0.051	0.073	0.100	0.131	0.165	0.204
27	0.002	0.008	0.019	0.034	0.053	0.076	0.104	0.136	0.172	0.212
28	0.002	0.009	0.020	0.035	0.055	0.079	0.108	0.141	0.178	0.220
29	0.002	0.009	0.020	0.036	0.057	0.082	0.112	0.146	0.184	0.228
30	0.002	0.009	0.021	0.038	0.059	0.085	0.115	0.151	0.191	0.236
31	0.002	0.010	0.022	0.039	0.061	0.088	0.119	0.156	0.197	0.243
32	0.002	0.010	0.023	0.040	0.063	0.090	0.123	0.161	0.203	0.251
33	0.002	0.010	0.023	0.041	0.065	0.093	0.127	0.166	0.210	0.259
34	0.003	0.011	0.024	0.043	0.067	0.096	0.131	0.171	0.216	0.267
35	0.003	0.011	0.025	0.044	0.069	0.099	0.135	0.176	0.223	0.275
36	0.003	0.011	0.025	0.045	0.071	0.102	0.138	0.181	0.229	0.283
37	0.003	0.012	0.026	0.046	0.073	0.105	0.142	0.186	0.235	0.290
38	0.003	0.012	0.027	0.048	0.074	0.107	0.146	0.191	0.242	0.298
39	0.003	0.012	0.028	0.049	0.076	0.110	0.150	0.196	0.248	0.306
40	0.003	0.012	0.028	0.050	0.078	0.113	0.154	0.201	0.254	0.314
41	0.003	0.013	0.029	0.051	0.080	0.116	0.158	0.206	0.261	0.322
42	0.003	0.013	0.030	0.053	0.082	0.119	0.162	0.211	0.267	0.330
43	0.003	0.013	0.030	0.054	0.084	0.121	0.165	0.216	0.273	0.338
44	0.003	0.014	0.031	0.055	0.086	0.124	0.169	0.221	0.280	0.345
45	0.003	0.014	0.032	0.056	0.088	0.127	0.173	0.226	0.286	0.353
46	0.004	0.014	0.032	0.058	0.090	0.130	0.177	0.231	0.293	0.361
47	0.004	0.015	0.033	0.059	0.092	0.133	0.181	0.236	0.299	0.369
48	0.004	0.015	0.034	0.060	0.094	0.136	0.185	0.241	0.305	0.377
49	0.004	0.015	0.035	0.061	0.096	0.138	0.188	0.246	0.312	0.385
50	0.004	0.016	0.035	0.063	0.098	0.141	0.192	0.251	0.318	0.393

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.									
51	0.004	0.016	0.036	0.064	0.100	0.144	0.196	0.256	0.324	0.400
52	0.004	0.016	0.037	0.065	0.102	0.147	0.200	0.261	0.331	0.408
53	0.004	0.017	0.037	0.067	0.104	0.150	0.204	0.266	0.337	0.416
54	0.004	0.017	0.038	0.068	0.106	0.153	0.208	0.271	0.343	0.424
55	0.004	0.017	0.039	0.069	0.108	0.155	0.212	0.276	0.350	0.432
56	0.004	0.017	0.039	0.070	0.110	0.158	0.215	0.281	0.356	0.440
57	0.004	0.018	0.040	0.072	0.112	0.161	0.219	0.286	0.363	0.448
58	0.004	0.018	0.041	0.073	0.114	0.164	0.223	0.291	0.369	0.455
59	0.005	0.018	0.042	0.074	0.116	0.167	0.227	0.296	0.375	0.463
60	0.005	0.019	0.042	0.075	0.118	0.170	0.231	0.302	0.382	0.471
61	0.005	0.019	0.043	0.077	0.120	0.172	0.235	0.307	0.388	0.479
62	0.005	0.019	0.044	0.078	0.122	0.175	0.239	0.312	0.394	0.487
63	0.005	0.020	0.044	0.079	0.124	0.178	0.242	0.317	0.401	0.495
64	0.005	0.020	0.045	0.080	0.126	0.181	0.246	0.322	0.407	0.503
65	0.005	0.020	0.046	0.082	0.128	0.184	0.250	0.327	0.413	0.510
66	0.005	0.021	0.047	0.083	0.129	0.187	0.254	0.332	0.420	0.518
67	0.005	0.021	0.047	0.084	0.131	0.189	0.258	0.337	0.426	0.526
68	0.005	0.021	0.048	0.085	0.133	0.192	0.262	0.342	0.432	0.534
69	0.005	0.022	0.049	0.087	0.135	0.195	0.265	0.347	0.439	0.542
70	0.005	0.022	0.049	0.088	0.137	0.198	0.269	0.352	0.445	0.550
71	0.005	0.022	0.050	0.089	0.139	0.201	0.273	0.357	0.452	0.558
72	0.006	0.023	0.051	0.090	0.141	0.203	0.277	0.362	0.458	0.565
73	0.006	0.023	0.052	0.092	0.143	0.206	0.281	0.367	0.464	0.573
74	0.006	0.023	0.052	0.093	0.145	0.209	0.285	0.372	0.471	0.581
75	0.006	0.023	0.053	0.094	0.147	0.212	0.289	0.377	0.477	0.589
76	0.006	0.024	0.054	0.095	0.149	0.215	0.292	0.382	0.483	0.597
77	0.006	0.024	0.054	0.097	0.151	0.218	0.296	0.387	0.490	0.605
78	0.006	0.024	0.055	0.098	0.153	0.220	0.300	0.392	0.496	0.612
79	0.006	0.025	0.056	0.099	0.155	0.223	0.304	0.397	0.502	0.620
80	0.006	0.025	0.056	0.100	0.157	0.226	0.308	0.402	0.509	0.628
81	0.006	0.025	0.057	0.102	0.159	0.229	0.312	0.407	0.515	0.636
82	0.006	0.026	0.058	0.103	0.161	0.232	0.315	0.412	0.522	0.644
83	0.007	0.026	0.059	0.104	0.163	0.235	0.319	0.417	0.528	0.652
84	0.007	0.026	0.059	0.105	0.165	0.237	0.323	0.422	0.534	0.660
85	0.007	0.027	0.060	0.107	0.167	0.240	0.327	0.427	0.541	0.667
86	0.007	0.027	0.061	0.108	0.169	0.243	0.332	0.432	0.547	0.675
87	0.007	0.027	0.061	0.109	0.171	0.246	0.335	0.437	0.553	0.683
88	0.007	0.028	0.062	0.110	0.173	0.249	0.339	0.442	0.560	0.691
89	0.007	0.028	0.063	0.112	0.175	0.252	0.342	0.447	0.566	0.699
90	0.007	0.028	0.064	0.113	0.177	0.254	0.346	0.452	0.572	0.707
91	0.007	0.028	0.064	0.114	0.179	0.257	0.350	0.457	0.579	0.715
92	0.007	0.029	0.065	0.116	0.181	0.260	0.354	0.462	0.585	0.722
93	0.007	0.029	0.066	0.117	0.183	0.263	0.358	0.467	0.592	0.730
94	0.007	0.029	0.066	0.118	0.184	0.266	0.362	0.473	0.598	0.738
95	0.007	0.030	0.067	0.119	0.186	0.269	0.366	0.478	0.604	0.746
96	0.007	0.030	0.068	0.121	0.188	0.271	0.369	0.483	0.611	0.754
97	0.008	0.030	0.068	0.122	0.190	0.274	0.373	0.488	0.617	0.762
98	0.008	0.031	0.069	0.123	0.192	0.277	0.377	0.493	0.623	0.770
99	0.008	0.031	0.070	0.124	0.194	0.280	0.381	0.498	0.630	0.777
100	0.008	0.031	0.071	0.126	0.196	0.283	0.385	0.503	0.636	0.785

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben									
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.									
1	0.009	0.011	0.013	0.015	0.018	0.020	0.023	0.025	0.028	0.031
2	0.019	0.023	0.026	0.031	0.035	0.040	0.045	0.051	0.057	0.063
3	0.028	0.034	0.040	0.046	0.053	0.060	0.068	0.076	0.085	0.094
4	0.038	0.045	0.053	0.061	0.071	0.080	0.091	0.102	0.113	0.126
5	0.047	0.056	0.066	0.077	0.088	0.100	0.113	0.127	0.142	0.157
6	0.057	0.068	0.080	0.092	0.106	0.121	0.136	0.153	0.170	0.188
7	0.066	0.079	0.093	0.108	0.124	0.141	0.159	0.178	0.198	0.220
8	0.076	0.090	0.106	0.123	0.141	0.161	0.182	0.204	0.227	0.251
9	0.085	0.102	0.119	0.138	0.159	0.181	0.204	0.229	0.255	0.283
10	0.095	0.113	0.133	0.154	0.177	0.201	0.227	0.254	0.283	0.314
11	0.104	0.124	0.146	0.169	0.194	0.221	0.250	0.280	0.312	0.346
12	0.114	0.136	0.159	0.185	0.212	0.241	0.272	0.305	0.340	0.377
13	0.123	0.147	0.172	0.200	0.230	0.261	0.295	0.331	0.368	0.408
14	0.133	0.158	0.186	0.215	0.247	0.281	0.318	0.356	0.397	0.440
15	0.142	0.170	0.199	0.231	0.265	0.302	0.340	0.382	0.425	0.471
16	0.152	0.181	0.212	0.246	0.283	0.322	0.363	0.407	0.454	0.503
17	0.161	0.192	0.225	0.262	0.300	0.342	0.386	0.433	0.482	0.534
18	0.171	0.203	0.239	0.277	0.318	0.362	0.409	0.458	0.510	0.565
19	0.180	0.215	0.252	0.292	0.336	0.382	0.431	0.483	0.539	0.597
20	0.190	0.226	0.265	0.308	0.353	0.402	0.454	0.509	0.567	0.628
21	0.199	0.237	0.279	0.323	0.371	0.422	0.477	0.534	0.595	0.660
22	0.209	0.249	0.292	0.338	0.389	0.442	0.499	0.560	0.624	0.691
23	0.218	0.260	0.305	0.354	0.406	0.462	0.522	0.585	0.652	0.723
24	0.228	0.271	0.318	0.369	0.424	0.483	0.545	0.611	0.680	0.754
25	0.237	0.283	0.332	0.385	0.442	0.503	0.567	0.636	0.709	0.785
26	0.247	0.294	0.345	0.400	0.459	0.523	0.590	0.662	0.737	0.817
27	0.256	0.305	0.358	0.415	0.477	0.543	0.613	0.687	0.765	0.848
28	0.266	0.317	0.371	0.431	0.495	0.563	0.636	0.713	0.794	0.880
29	0.275	0.328	0.385	0.446	0.512	0.583	0.658	0.738	0.822	0.911
30	0.285	0.340	0.398	0.462	0.530	0.603	0.681	0.763	0.850	0.943
31	0.294	0.351	0.411	0.477	0.548	0.623	0.704	0.789	0.879	0.974
32	0.304	0.362	0.425	0.492	0.565	0.643	0.726	0.814	0.907	1.005
33	0.313	0.373	0.438	0.508	0.583	0.664	0.749	0.840	0.935	1.037
34	0.323	0.384	0.451	0.523	0.601	0.684	0.772	0.865	0.964	1.068
35	0.332	0.396	0.464	0.539	0.618	0.704	0.794	0.891	0.992	1.100
36	0.342	0.407	0.478	0.554	0.636	0.724	0.817	0.916	1.021	1.131
37	0.351	0.418	0.491	0.569	0.654	0.744	0.840	0.942	1.049	1.162
38	0.361	0.430	0.504	0.585	0.671	0.764	0.863	0.967	1.077	1.194
39	0.370	0.441	0.517	0.600	0.689	0.784	0.885	0.992	1.106	1.225
40	0.380	0.452	0.531	0.616	0.707	0.804	0.908	1.018	1.134	1.257
41	0.389	0.464	0.544	0.631	0.724	0.824	0.931	1.043	1.162	1.288
42	0.399	0.475	0.557	0.646	0.742	0.845	0.953	1.069	1.191	1.320
43	0.408	0.486	0.571	0.662	0.760	0.865	0.976	1.094	1.219	1.351
44	0.418	0.498	0.584	0.677	0.777	0.885	0.999	1.120	1.247	1.382
45	0.427	0.509	0.597	0.692	0.795	0.905	1.021	1.145	1.276	1.414
46	0.437	0.520	0.610	0.708	0.813	0.925	1.044	1.171	1.304	1.445
47	0.446	0.531	0.624	0.723	0.830	0.945	1.067	1.196	1.332	1.477
48	0.456	0.543	0.637	0.739	0.848	0.965	1.090	1.222	1.361	1.508
49	0.465	0.554	0.650	0.754	0.866	0.985	1.112	1.247	1.389	1.539
50	0.475	0.565	0.663	0.769	0.883	1.005	1.135	1.272	1.417	1.571

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben									
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.									
51	0.484	0.577	0.677	0.785	0.901	1.026	1.158	1.298	1.446	1.602
52	0.494	0.588	0.690	0.800	0.919	1.046	1.180	1.323	1.474	1.634
53	0.503	0.599	0.703	0.816	0.936	1.066	1.203	1.349	1.502	1.665
54	0.513	0.611	0.716	0.831	0.954	1.086	1.226	1.374	1.531	1.697
55	0.522	0.622	0.730	0.846	0.972	1.106	1.248	1.400	1.559	1.728
56	0.532	0.633	0.743	0.862	0.989	1.126	1.271	1.425	1.588	1.759
57	0.541	0.645	0.756	0.877	1.007	1.146	1.294	1.451	1.616	1.791
58	0.551	0.656	0.770	0.893	1.025	1.166	1.317	1.476	1.644	1.822
59	0.560	0.667	0.783	0.908	1.042	1.186	1.339	1.501	1.673	1.854
60	0.570	0.679	0.796	0.923	1.060	1.207	1.362	1.527	1.701	1.885
61	0.579	0.690	0.809	0.939	1.078	1.227	1.385	1.552	1.729	1.917
62	0.589	0.701	0.823	0.954	1.095	1.247	1.407	1.578	1.758	1.948
63	0.598	0.712	0.836	0.969	1.113	1.267	1.430	1.603	1.786	1.979
64	0.608	0.724	0.849	0.985	1.131	1.287	1.453	1.629	1.814	2.011
65	0.617	0.735	0.862	1.000	1.148	1.307	1.475	1.654	1.843	2.042
66	0.627	0.746	0.876	1.016	1.166	1.327	1.498	1.680	1.871	2.074
67	0.636	0.758	0.889	1.031	1.184	1.347	1.521	1.705	1.899	2.105
68	0.646	0.769	0.902	1.046	1.201	1.367	1.544	1.731	1.928	2.136
69	0.655	0.780	0.916	1.062	1.219	1.387	1.566	1.756	1.956	2.168
70	0.665	0.792	0.929	1.077	1.237	1.408	1.589	1.781	1.984	2.199
71	0.674	0.803	0.942	1.093	1.254	1.428	1.612	1.807	2.013	2.231
72	0.684	0.814	0.955	1.108	1.272	1.448	1.634	1.832	2.041	2.262
73	0.693	0.826	0.969	1.123	1.290	1.468	1.657	1.858	2.069	2.294
74	0.703	0.837	0.982	1.139	1.307	1.488	1.680	1.883	2.098	2.325
75	0.712	0.848	0.995	1.154	1.325	1.508	1.702	1.909	2.126	2.356
76	0.722	0.859	1.008	1.170	1.343	1.528	1.725	1.934	2.155	2.388
77	0.731	0.871	1.022	1.185	1.360	1.548	1.748	1.960	2.183	2.419
78	0.741	0.882	1.035	1.200	1.378	1.568	1.771	1.985	2.211	2.451
79	0.750	0.893	1.048	1.216	1.396	1.589	1.793	2.010	2.240	2.482
80	0.760	0.905	1.062	1.231	1.414	1.609	1.816	2.036	2.268	2.514
81	0.769	0.916	1.075	1.246	1.431	1.629	1.839	2.061	2.296	2.545
82	0.779	0.927	1.088	1.262	1.449	1.649	1.861	2.087	2.325	2.576
83	0.788	0.939	1.101	1.277	1.467	1.669	1.884	2.112	2.353	2.608
84	0.798	0.950	1.115	1.293	1.484	1.689	1.907	2.138	2.381	2.639
85	0.807	0.961	1.128	1.308	1.502	1.709	1.929	2.163	2.410	2.671
86	0.817	0.973	1.141	1.323	1.520	1.729	1.952	2.189	2.438	2.702
87	0.826	0.984	1.154	1.339	1.537	1.749	1.975	2.214	2.466	2.733
88	0.836	0.995	1.168	1.354	1.555	1.770	1.998	2.240	2.495	2.765
89	0.845	1.006	1.181	1.370	1.573	1.790	2.020	2.265	2.523	2.796
90	0.855	1.018	1.194	1.385	1.590	1.810	2.043	2.290	2.551	2.828
91	0.864	1.029	1.207	1.400	1.608	1.830	2.066	2.316	2.580	2.859
92	0.874	1.040	1.221	1.416	1.626	1.850	2.088	2.341	2.608	2.891
93	0.883	1.052	1.234	1.431	1.643	1.870	2.111	2.367	2.636	2.922
94	0.893	1.063	1.247	1.447	1.661	1.890	2.134	2.392	2.665	2.953
95	0.902	1.074	1.261	1.462	1.679	1.910	2.156	2.418	2.693	2.985
96	0.912	1.086	1.274	1.477	1.696	1.930	2.179	2.443	2.722	3.016
97	0.921	1.097	1.287	1.493	1.714	1.951	2.202	2.469	2.750	3.048
98	0.931	1.108	1.300	1.508	1.732	1.971	2.225	2.494	2.778	3.079
99	0.940	1.120	1.314	1.524	1.749	1.991	2.247	2.519	2.807	3.110
100	0.950	1.131	1.327	1.539	1.767	2.011	2.270	2.545	2.835	3.142

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben									
	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.									
1	0.035	0.038	0.041	0.045	0.049	0.053	0.057	0.062	0.066	0.071
2	0.069	0.076	0.083	0.090	0.098	0.106	0.114	0.123	0.132	0.141
3	0.104	0.114	0.125	0.136	0.147	0.159	0.172	0.185	0.198	0.212
4	0.138	0.152	0.166	0.181	0.196	0.212	0.229	0.246	0.264	0.283
5	0.173	0.190	0.208	0.226	0.245	0.265	0.286	0.308	0.330	0.353
6	0.208	0.228	0.249	0.271	0.294	0.318	0.343	0.369	0.396	0.424
7	0.242	0.266	0.291	0.317	0.344	0.372	0.401	0.431	0.462	0.495
8	0.277	0.304	0.332	0.362	0.393	0.425	0.458	0.492	0.528	0.565
9	0.312	0.342	0.374	0.407	0.442	0.478	0.515	0.554	0.594	0.636
10	0.346	0.380	0.415	0.452	0.491	0.531	0.572	0.616	0.660	0.707
11	0.381	0.418	0.457	0.498	0.539	0.584	0.630	0.677	0.726	0.777
12	0.416	0.456	0.498	0.543	0.589	0.637	0.687	0.739	0.793	0.848
13	0.450	0.494	0.540	0.588	0.638	0.690	0.744	0.800	0.859	0.919
14	0.485	0.532	0.582	0.633	0.687	0.743	0.801	0.862	0.925	0.989
15	0.519	0.570	0.623	0.679	0.736	0.796	0.859	0.923	0.991	1.060
16	0.554	0.608	0.665	0.724	0.785	0.849	0.916	0.985	1.057	1.131
17	0.589	0.646	0.706	0.769	0.834	0.902	0.973	1.047	1.123	1.202
18	0.623	0.684	0.748	0.814	0.884	0.956	1.030	1.108	1.189	1.272
19	0.658	0.722	0.789	0.859	0.933	1.009	1.088	1.170	1.255	1.343
20	0.693	0.760	0.831	0.905	0.982	1.062	1.145	1.231	1.321	1.414
21	0.727	0.798	0.872	0.950	1.031	1.115	1.202	1.293	1.387	1.484
22	0.762	0.836	0.914	0.995	1.080	1.168	1.260	1.354	1.453	1.555
23	0.797	0.874	0.955	1.040	1.129	1.221	1.317	1.416	1.519	1.626
24	0.831	0.912	0.997	1.086	1.178	1.274	1.374	1.478	1.585	1.696
25	0.866	0.950	1.038	1.131	1.227	1.327	1.431	1.539	1.651	1.767
26	0.900	0.988	1.080	1.176	1.276	1.380	1.489	1.601	1.717	1.838
27	0.935	1.026	1.122	1.221	1.325	1.433	1.546	1.662	1.783	1.908
28	0.970	1.064	1.163	1.267	1.374	1.486	1.603	1.724	1.849	1.970
29	1.004	1.102	1.205	1.312	1.424	1.540	1.660	1.785	1.915	2.050
30	1.039	1.140	1.246	1.357	1.473	1.593	1.718	1.847	1.981	2.120
31	1.074	1.178	1.288	1.402	1.522	1.646	1.775	1.909	2.047	2.191
32	1.108	1.216	1.329	1.448	1.571	1.699	1.832	1.970	2.114	2.262
33	1.143	1.254	1.371	1.493	1.620	1.752	1.889	2.032	2.180	2.333
34	1.178	1.292	1.412	1.538	1.669	1.805	1.947	2.093	2.246	2.403
35	1.212	1.330	1.454	1.583	1.718	1.858	2.004	2.155	2.312	2.474
36	1.247	1.368	1.496	1.629	1.767	1.911	2.061	2.216	2.378	2.545
37	1.281	1.406	1.537	1.674	1.816	1.964	2.118	2.278	2.444	2.615
38	1.316	1.444	1.579	1.719	1.865	2.017	2.176	2.340	2.510	2.686
39	1.351	1.482	1.620	1.764	1.914	2.070	2.233	2.401	2.576	2.757
40	1.385	1.520	1.662	1.810	1.964	2.124	2.290	2.463	2.642	2.827
41	1.420	1.558	1.703	1.855	2.013	2.177	2.347	2.524	2.708	2.898
42	1.455	1.596	1.745	1.900	2.062	2.230	2.405	2.586	2.774	2.969
43	1.489	1.634	1.786	1.945	2.111	2.283	2.462	2.647	2.840	3.039
44	1.524	1.672	1.828	1.990	2.160	2.336	2.519	2.709	2.906	3.110
45	1.559	1.710	1.869	2.036	2.209	2.389	2.576	2.771	2.972	3.181
46	1.593	1.748	1.911	2.081	2.258	2.442	2.634	2.832	3.038	3.251
47	1.628	1.786	1.953	2.126	2.307	2.495	2.691	2.894	3.104	3.322
48	1.662	1.824	1.994	2.171	2.356	2.548	2.748	2.955	3.170	3.393
49	1.697	1.862	2.036	2.217	2.405	2.601	2.805	3.017	3.236	3.463
50	1.732	1.900	2.077	2.262	2.454	2.654	2.863	3.078	3.302	3.534

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben									
	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
	köbtartalom, köbméterekh. v. körlapösszeg, négyzetméterekh.									
51	1.767	1.938	2.119	2.307	2.503	2.708	2.920	3.140	3.369	3.605
52	1.801	1.976	2.160	2.352	2.553	2.761	2.977	3.202	3.435	3.676
53	1.836	2.014	2.202	2.398	2.602	2.814	3.034	3.263	3.501	3.746
54	1.870	2.052	2.244	2.443	2.651	2.867	3.092	3.325	3.567	3.818
55	1.905	2.090	2.285	2.488	2.700	2.920	3.149	3.387	3.633	3.888
56	1.940	2.128	2.327	2.533	2.750	2.972	3.206	3.448	3.699	3.958
57	1.974	2.166	2.368	2.579	2.798	3.026	3.263	3.510	3.765	4.029
58	2.009	2.204	2.410	2.624	2.847	3.079	3.321	3.571	3.831	4.100
59	2.044	2.242	2.451	2.669	2.896	3.132	3.378	3.633	3.897	4.170
60	2.078	2.281	2.493	2.714	2.945	3.186	3.435	3.694	3.963	4.241
61	2.113	2.319	2.534	2.760	2.994	3.239	3.492	3.756	4.029	4.312
62	2.148	2.357	2.576	2.805	3.043	3.292	3.550	3.818	4.095	4.382
63	2.182	2.395	2.618	2.850	3.093	3.345	3.607	3.879	4.161	4.453
64	2.217	2.433	2.659	2.895	3.142	3.398	3.664	3.941	4.227	4.524
65	2.252	2.471	2.701	2.941	3.191	3.451	3.721	4.002	4.293	4.594
66	2.286	2.509	2.742	2.986	3.240	3.504	3.779	4.064	4.359	4.665
67	2.321	2.547	2.784	3.031	3.289	3.557	3.836	4.125	4.425	4.736
68	2.355	2.585	2.825	3.076	3.338	3.610	3.893	4.187	4.491	4.806
69	2.390	2.623	2.867	3.121	3.387	3.663	3.950	4.249	4.558	4.877
70	2.425	2.661	2.908	3.167	3.436	3.716	4.008	4.310	4.624	4.948
71	2.459	2.699	2.950	3.212	3.485	3.769	4.065	4.372	4.690	5.018
72	2.494	2.737	2.992	3.257	3.534	3.823	4.122	4.433	4.756	5.089
73	2.529	2.775	3.033	3.302	3.583	3.876	4.180	4.495	4.822	5.160
74	2.563	2.813	3.075	3.348	3.633	3.929	4.237	4.556	4.888	5.231
75	2.598	2.851	3.116	3.393	3.682	3.982	4.294	4.618	4.954	5.301
76	2.633	2.889	3.158	3.438	3.731	4.035	4.351	4.680	5.020	5.372
77	2.667	2.927	3.199	3.483	3.780	4.088	4.409	4.741	5.086	5.443
78	2.702	2.965	3.241	3.529	3.829	4.141	4.466	4.803	5.152	5.513
79	2.736	3.003	3.282	3.574	3.878	4.194	4.523	4.864	5.218	5.584
80	2.771	3.041	3.324	3.619	3.927	4.247	4.580	4.926	5.284	5.655
81	2.806	3.079	3.365	3.664	3.976	4.301	4.638	4.987	5.350	5.725
82	2.840	3.117	3.407	3.710	4.025	4.354	4.695	5.049	5.416	5.796
83	2.875	3.155	3.449	3.755	4.074	4.407	4.752	5.111	5.482	5.867
84	2.910	3.193	3.490	3.800	4.123	4.460	4.809	5.172	5.548	5.937
85	2.944	3.231	3.532	3.845	4.173	4.513	4.867	5.234	5.614	6.008
86	2.979	3.269	3.573	3.891	4.222	4.566	4.924	5.295	5.680	6.079
87	3.014	3.307	3.615	3.936	4.271	4.619	4.981	5.357	5.747	6.149
88	3.048	3.345	3.656	3.981	4.320	4.672	5.038	5.419	5.813	6.220
89	3.083	3.383	3.698	4.026	4.369	4.725	5.096	5.480	5.879	6.291
90	3.118	3.421	3.739	4.072	4.418	4.778	5.153	5.542	5.945	6.361
91	3.152	3.459	3.781	4.117	4.467	4.831	5.210	5.603	6.011	6.432
92	3.187	3.497	3.823	4.162	4.516	4.885	5.267	5.665	6.077	6.503
93	3.221	3.535	3.864	4.207	4.565	4.938	5.325	5.726	6.143	6.574
94	3.256	3.573	3.906	4.252	4.614	4.991	5.382	5.788	6.209	6.644
95	3.291	3.611	3.947	4.298	4.663	5.044	5.439	5.850	6.275	6.715
96	3.325	3.649	3.989	4.343	4.713	5.097	5.496	5.911	6.341	6.786
97	3.360	3.687	4.030	4.388	4.762	5.150	5.554	5.972	6.407	6.856
98	3.395	3.725	4.072	4.433	4.811	5.203	5.612	6.034	6.473	6.927
99	3.429	3.763	4.113	4.479	4.860	5.256	5.668	6.096	6.539	6.998
100	3.464	3.801	4.155	4.524	4.909	5.309	5.725	6.157	6.605	7.068

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben									
	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.									
1	0.075	0.080	0.085	0.091	0.096	0.102	0.107	0.113	0.119	0.126
2	0.151	0.161	0.171	0.182	0.192	0.203	0.215	0.227	0.239	0.251
3	0.226	0.241	0.256	0.272	0.289	0.305	0.322	0.340	0.358	0.377
4	0.302	0.322	0.342	0.363	0.385	0.407	0.430	0.454	0.478	0.503
5	0.377	0.402	0.428	0.454	0.481	0.509	0.538	0.567	0.597	0.628
6	0.453	0.482	0.513	0.545	0.577	0.611	0.645	0.680	0.717	0.754
7	0.528	0.563	0.599	0.635	0.673	0.712	0.753	0.794	0.836	0.880
8	0.604	0.643	0.684	0.726	0.770	0.814	0.860	0.907	0.956	1.005
9	0.679	0.724	0.770	0.817	0.866	0.916	0.968	1.021	1.075	1.131
10	0.755	0.804	0.855	0.908	0.962	1.018	1.075	1.134	1.195	1.257
11	0.830	0.885	0.941	0.999	1.058	1.119	1.183	1.247	1.314	1.382
12	0.906	0.965	1.026	1.089	1.154	1.221	1.290	1.361	1.433	1.508
13	0.981	1.045	1.112	1.180	1.251	1.323	1.398	1.474	1.553	1.633
14	1.057	1.126	1.197	1.271	1.347	1.425	1.505	1.588	1.672	1.759
15	1.132	1.206	1.283	1.362	1.443	1.527	1.613	1.701	1.792	1.885
16	1.208	1.287	1.368	1.453	1.539	1.629	1.720	1.814	1.911	2.010
17	1.283	1.367	1.454	1.543	1.635	1.730	1.828	1.928	2.031	2.136
18	1.359	1.447	1.539	1.634	1.732	1.832	1.935	2.041	2.150	2.262
19	1.434	1.528	1.625	1.725	1.828	1.934	2.043	2.155	2.270	2.387
20	1.510	1.608	1.711	1.816	1.924	2.036	2.150	2.268	2.389	2.513
21	1.585	1.689	1.796	1.906	2.020	2.137	2.258	2.382	2.509	2.639
22	1.660	1.769	1.882	1.997	2.117	2.239	2.365	2.495	2.628	2.764
23	1.736	1.850	1.967	2.088	2.213	2.341	2.473	2.608	2.747	2.890
24	1.811	1.930	2.053	2.179	2.309	2.443	2.580	2.722	2.867	3.016
25	1.887	2.010	2.138	2.269	2.405	2.545	2.688	2.835	2.986	3.141
26	1.962	2.091	2.224	2.360	2.501	2.646	2.795	2.949	3.106	3.267
27	2.038	2.171	2.309	2.451	2.598	2.748	2.903	3.062	3.225	3.393
28	2.113	2.252	2.395	2.542	2.694	2.850	3.011	3.175	3.345	3.518
29	2.189	2.332	2.480	2.633	2.790	2.952	3.118	3.289	3.464	3.644
30	2.264	2.413	2.566	2.724	2.886	3.054	3.226	3.402	3.584	3.770
31	2.340	2.493	2.651	2.814	2.982	3.155	3.333	3.516	3.703	3.895
32	2.415	2.573	2.737	2.905	3.079	3.257	3.441	3.629	3.823	4.021
33	2.491	2.654	2.822	2.996	3.175	3.359	3.548	3.742	3.942	4.145
34	2.566	2.734	2.908	3.087	3.271	3.461	3.656	3.856	4.062	4.272
35	2.642	2.815	2.993	3.178	3.367	3.563	3.763	3.969	4.181	4.398
36	2.717	2.895	3.079	3.268	3.463	3.664	3.871	4.083	4.300	4.524
37	2.793	2.975	3.165	3.359	3.550	3.766	3.978	4.196	4.420	4.649
38	2.868	3.056	3.250	3.450	3.656	3.868	4.086	4.309	4.539	4.775
39	2.944	3.136	3.336	3.541	3.752	3.970	4.193	4.423	4.659	4.901
40	3.019	3.217	3.421	3.632	3.848	4.072	4.301	4.536	4.778	5.026
41	3.095	3.297	3.507	3.722	3.945	4.173	4.408	4.650	4.898	5.152
42	3.170	3.378	3.592	3.813	4.041	4.275	4.516	4.763	5.017	5.278
43	3.246	3.458	3.678	3.904	4.137	4.377	4.623	4.877	5.137	5.403
44	3.321	3.538	3.763	3.995	4.233	4.479	4.731	4.990	5.256	5.529
45	3.397	3.619	3.849	4.085	4.329	4.580	4.838	5.103	5.376	5.655
46	3.472	3.699	3.934	4.176	4.426	4.682	4.946	5.217	5.495	5.780
47	3.547	3.780	4.020	4.267	4.522	4.784	5.053	5.330	5.615	5.906
48	3.623	3.860	4.105	4.358	4.618	4.886	5.161	5.444	5.734	6.032
49	3.698	3.940	4.191	4.449	4.714	4.988	5.268	5.557	5.853	6.157
50	3.774	4.021	4.276	4.539	4.810	5.089	5.376	5.670	5.973	6.283

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben									
	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.									
51	3.849	4.101	4.362	4.630	4.906	5.191	5.483	5.784	6.092	6.409
52	3.925	4.182	4.447	4.721	5.003	5.293	5.591	5.897	6.212	6.534
53	4.000	4.262	4.533	4.812	5.099	5.394	5.698	6.012	6.331	6.660
54	4.076	4.343	4.619	4.903	5.195	5.497	5.806	6.124	6.451	6.786
55	4.151	4.423	4.704	4.993	5.291	5.598	5.914	6.237	6.570	6.911
56	4.227	4.503	4.790	5.084	5.388	5.700	6.021	6.351	6.690	7.037
57	4.302	4.584	4.875	5.174	5.484	5.802	6.129	6.464	6.809	7.163
58	4.378	4.664	4.961	5.266	5.580	5.904	6.236	6.578	6.929	7.288
59	4.453	4.745	5.046	5.357	5.676	6.006	6.344	6.691	7.048	7.414
60	4.529	4.825	5.132	5.447	5.773	6.107	6.451	6.805	7.168	7.540
61	4.604	4.906	5.217	5.538	5.869	6.209	6.559	6.918	7.287	7.665
62	4.680	4.986	5.303	5.629	5.965	6.311	6.666	7.031	7.406	7.791
63	4.755	5.066	5.388	5.720	6.061	6.413	6.774	7.145	7.526	7.916
64	4.831	5.147	5.474	5.810	6.157	6.514	6.881	7.258	7.645	8.042
65	4.906	5.227	5.559	5.901	6.254	6.616	6.989	7.372	7.765	8.168
66	4.982	5.308	5.645	5.992	6.350	6.718	7.096	7.485	7.884	8.293
67	5.057	5.388	5.730	6.083	6.446	6.820	7.204	7.598	8.004	8.419
68	5.133	5.468	5.816	6.174	6.542	6.922	7.311	7.712	8.123	8.545
69	5.208	5.549	5.901	6.264	6.638	7.023	7.419	7.825	8.243	8.670
70	5.284	5.629	5.987	6.355	6.734	7.125	7.526	7.938	8.362	8.796
71	5.359	5.710	6.073	6.446	6.831	7.227	7.634	8.052	8.482	8.922
72	5.434	5.790	6.158	6.537	6.927	7.329	7.741	8.165	8.601	9.047
73	5.510	5.871	6.244	6.628	7.023	7.431	7.849	8.279	8.720	9.173
74	5.585	5.951	6.329	6.718	7.119	7.532	7.956	8.392	8.840	9.299
75	5.661	6.031	6.415	6.809	7.216	7.634	8.064	8.506	8.959	9.424
76	5.736	6.112	6.500	6.900	7.312	7.736	8.171	8.619	9.079	9.550
77	5.812	6.192	6.586	6.991	7.408	7.838	8.279	8.732	9.198	9.676
78	5.887	6.273	6.671	7.082	7.504	7.940	8.386	8.846	9.318	9.801
79	5.963	6.353	6.757	7.172	7.600	8.041	8.494	8.959	9.437	9.927
80	6.038	6.434	6.842	7.263	7.697	8.143	8.602	9.073	9.557	10.053
81	6.114	6.514	6.928	7.354	7.793	8.245	8.709	9.186	9.676	10.178
82	6.189	6.594	7.013	7.445	7.889	8.347	8.817	9.300	9.796	10.304
83	6.265	6.675	7.099	7.535	7.985	8.448	8.924	9.413	9.915	10.430
84	6.340	6.755	7.184	7.626	8.082	8.550	9.032	9.526	10.035	10.555
85	6.416	6.836	7.270	7.717	8.178	8.652	9.139	9.640	10.154	10.681
86	6.491	6.916	7.355	7.808	8.274	8.754	9.247	9.753	10.273	10.807
87	6.567	6.996	7.441	7.899	8.370	8.856	9.354	9.867	10.393	10.932
88	6.642	7.077	7.527	7.989	8.466	8.957	9.462	9.980	10.512	11.058
89	6.718	7.157	7.612	8.080	8.563	9.059	9.569	10.093	10.632	11.184
90	6.793	7.238	7.698	8.171	8.659	9.161	9.677	10.207	10.751	11.309
91	6.869	7.318	7.783	8.262	8.755	9.263	9.784	10.320	10.871	11.435
92	6.944	7.398	7.869	8.353	8.851	9.365	9.892	10.434	10.990	11.561
93	7.020	7.479	7.954	8.443	8.947	9.466	9.999	10.547	11.110	11.686
94	7.095	7.559	8.040	8.534	9.004	9.568	10.107	10.661	11.229	11.812
95	7.171	7.640	8.125	8.625	9.140	9.670	10.214	10.774	11.349	11.938
96	7.246	7.720	8.211	8.716	9.236	9.772	10.322	10.887	11.468	12.063
97	7.321	7.801	8.296	8.807	9.332	9.874	10.429	11.001	11.587	12.189
98	7.397	7.881	8.382	8.897	9.428	9.975	10.537	11.114	11.707	12.315
99	7.472	7.961	8.467	8.988	9.525	10.077	10.644	11.227	11.826	12.440
100	7.548	8.042	8.553	9.079	9.621	10.179	10.752	11.341	11.946	12.566

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben								
	41	42	43	44	45	46	47	48	49
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.								
1	0.132	0.138	0.145	0.152	0.159	0.166	0.173	0.181	0.188
2	0.264	0.277	0.290	0.304	0.318	0.332	0.347	0.362	0.377
3	0.396	0.416	0.436	0.456	0.477	0.498	0.520	0.543	0.566
4	0.528	0.554	0.581	0.608	0.636	0.665	0.694	0.724	0.754
5	0.660	0.693	0.726	0.760	0.795	0.831	0.867	0.905	0.943
6	0.792	0.831	0.871	0.912	0.954	0.997	1.041	1.086	1.131
7	0.924	0.970	1.017	1.064	1.113	1.163	1.214	1.267	1.320
8	1.056	1.108	1.162	1.216	1.272	1.329	1.388	1.448	1.508
9	1.188	1.247	1.307	1.368	1.431	1.496	1.561	1.628	1.697
10	1.320	1.385	1.452	1.520	1.590	1.662	1.735	1.809	1.886
11	1.452	1.524	1.597	1.672	1.749	1.828	1.908	1.990	2.074
12	1.584	1.662	1.743	1.825	1.908	1.994	2.082	2.171	2.263
13	1.716	1.801	1.888	1.977	2.067	2.160	2.255	2.352	2.451
14	1.848	1.939	2.033	2.129	2.226	2.327	2.429	2.533	2.640
15	1.980	2.078	2.178	2.281	2.386	2.493	2.602	2.714	2.828
16	2.112	2.217	2.324	2.433	2.545	2.659	2.776	2.895	3.017
17	2.244	2.355	2.469	2.585	2.704	2.825	2.949	3.076	3.206
18	2.376	2.494	2.614	2.737	2.863	2.991	3.123	3.257	3.394
19	2.508	2.632	2.759	2.889	3.022	3.158	3.296	3.438	3.583
20	2.640	2.771	2.904	3.041	3.181	3.324	3.470	3.619	3.771
21	2.772	2.909	3.050	3.193	3.340	3.490	3.643	3.800	3.960
22	2.904	3.048	3.195	3.345	3.499	3.656	3.817	3.981	4.148
23	3.036	3.186	3.340	3.497	3.658	3.822	3.990	4.162	4.337
24	3.168	3.325	3.485	3.649	3.817	3.988	4.164	4.343	4.526
25	3.300	3.463	3.631	3.801	3.976	4.155	4.337	4.524	4.714
26	3.432	3.602	3.776	3.953	4.135	4.321	4.511	4.705	4.903
27	3.564	3.740	3.921	4.105	4.294	4.487	4.684	4.886	5.091
28	3.696	3.879	4.066	4.257	4.453	4.653	4.858	5.067	5.280
29	3.828	4.018	4.211	4.409	4.612	4.819	5.031	5.247	5.468
30	3.961	4.156	4.357	4.561	4.771	4.986	5.205	5.428	5.657
31	4.093	4.295	4.502	4.713	4.930	5.152	5.378	5.609	5.846
32	4.225	4.433	4.647	4.866	5.089	5.318	5.552	5.790	6.034
33	4.357	4.572	4.792	5.018	5.248	5.484	5.725	5.971	6.223
34	4.489	4.710	4.938	5.170	5.407	5.650	5.899	6.152	6.411
35	4.621	4.849	5.083	5.322	5.566	5.817	6.072	6.333	6.600
36	4.753	4.987	5.228	5.474	5.725	5.983	6.246	6.514	6.788
37	4.885	5.126	5.373	5.626	5.884	6.149	6.419	6.695	6.977
38	5.017	5.264	5.518	5.778	6.043	6.315	6.593	6.876	7.166
39	5.149	5.403	5.664	5.930	6.202	6.481	6.766	7.057	7.354
40	5.281	5.542	5.809	6.082	6.362	6.648	6.940	7.238	7.543
41	5.413	5.680	5.954	6.234	6.521	6.814	7.113	7.419	7.731
42	5.545	5.819	6.099	6.386	6.680	6.980	7.286	7.600	7.920
43	5.677	5.957	6.245	6.538	6.839	7.146	7.460	7.781	8.108
44	5.809	6.096	6.390	6.690	6.998	7.312	7.633	7.962	8.297
45	5.941	6.234	6.535	6.842	7.157	7.478	7.807	8.143	8.486
46	6.073	6.373	6.680	6.994	7.316	7.645	7.980	8.324	8.674
47	6.205	6.511	6.825	7.146	7.475	7.811	8.154	8.505	8.863
48	6.337	6.650	6.971	7.298	7.634	7.977	8.327	8.686	9.051
49	6.469	6.788	7.116	7.450	7.793	8.143	8.501	8.867	9.240
50	6.601	6.927	7.261	7.602	7.952	8.309	8.674	9.047	9.428

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben								
	41	42	43	44	45	46	47	48	49
	köbfartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.								
51	6.733	7.065	7.406	7.754	8.111	8.476	8.848	9.228	9.617
52	6.865	7.204	7.551	7.907	8.270	8.642	9.021	9.409	9.806
53	6.997	7.343	7.697	8.059	8.429	8.808	9.195	9.590	9.994
54	7.129	7.481	7.842	8.211	8.588	8.974	9.368	9.771	10.183
55	7.261	7.620	7.987	8.363	8.747	9.140	9.542	9.952	10.371
56	7.393	7.758	8.133	8.515	8.906	9.307	9.715	10.133	10.560
57	7.525	7.897	8.278	8.667	9.065	9.473	9.889	10.314	10.748
58	7.657	8.035	8.423	8.819	9.224	9.639	10.062	10.495	10.937
59	7.789	8.174	8.568	8.971	9.383	9.805	10.236	10.676	11.126
60	7.921	8.312	8.713	9.123	9.542	9.971	10.409	10.857	11.314
61	8.053	8.451	8.858	9.275	9.701	10.137	10.583	11.038	11.503
62	8.185	8.589	9.004	9.427	9.860	10.304	10.756	11.219	11.691
63	8.317	8.728	9.149	9.579	10.019	10.470	10.930	11.400	11.880
64	8.449	8.866	9.294	9.731	10.178	10.636	11.103	11.581	12.068
65	8.581	9.005	9.439	9.883	10.338	10.802	11.277	11.762	12.257
66	8.713	9.144	9.585	10.035	10.497	10.968	11.450	11.943	12.446
67	8.845	9.282	9.730	10.187	10.656	11.135	11.624	12.124	12.634
68	8.977	9.421	9.875	10.339	10.815	11.301	11.797	12.305	12.823
69	9.109	9.559	10.020	10.491	10.974	11.467	11.971	12.485	13.011
70	9.241	9.698	10.165	10.643	11.133	11.633	12.144	12.666	13.200
71	9.373	9.836	10.311	10.795	11.292	11.799	12.318	12.847	13.388
72	9.505	9.975	10.456	10.948	11.451	11.966	12.491	13.028	13.577
73	9.637	10.113	10.601	11.100	11.610	12.132	12.665	13.209	13.766
74	9.769	10.252	10.746	11.252	11.769	12.298	12.838	13.390	13.954
75	9.901	10.390	10.892	11.404	11.928	12.464	13.012	13.571	14.143
76	10.033	10.529	11.037	11.556	12.087	12.630	13.185	13.752	14.331
77	10.165	10.667	11.182	11.708	12.246	12.797	13.359	13.933	14.520
78	10.297	10.806	11.327	11.860	12.405	12.963	13.532	14.114	14.708
79	10.429	10.945	11.472	12.012	12.564	13.129	13.706	14.295	14.897
80	10.562	11.083	11.618	12.164	12.723	13.295	13.879	14.476	15.086
81	10.694	11.222	11.763	12.316	12.882	13.461	14.053	14.657	15.274
82	10.826	11.360	11.908	12.468	13.041	13.627	14.226	14.838	15.463
83	10.958	11.499	12.053	12.620	13.200	13.794	14.400	15.019	15.651
84	11.090	11.637	12.199	12.772	13.359	13.960	14.573	15.200	15.840
85	11.222	11.776	12.344	12.924	13.518	14.126	14.747	15.381	16.028
86	11.354	11.914	12.489	13.076	13.677	14.292	14.920	15.562	16.217
87	11.486	12.053	12.634	13.228	13.836	14.458	15.094	15.743	16.405
88	11.618	12.191	12.779	13.380	13.995	14.625	15.267	15.924	16.594
89	11.750	12.330	12.925	13.532	14.154	14.791	15.441	16.104	16.783
90	11.882	12.469	13.070	13.684	14.314	14.957	15.614	16.285	16.971
91	12.014	12.607	13.215	13.836	14.473	15.123	15.787	16.466	17.160
92	12.146	12.746	13.360	13.989	14.632	15.289	15.961	16.647	17.348
93	12.278	12.884	13.506	14.141	14.791	15.450	16.134	16.828	17.537
94	12.410	13.023	13.651	14.293	14.950	15.622	16.308	17.009	17.725
95	12.542	13.161	13.796	14.445	15.109	15.788	16.481	17.190	17.914
96	12.674	13.300	13.941	14.597	15.268	15.954	16.655	17.371	18.103
97	12.806	13.438	14.086	14.749	15.427	16.120	16.828	17.552	18.291
98	12.938	13.577	14.232	14.901	15.586	16.287	17.002	17.733	18.480
99	13.070	13.715	14.377	15.053	15.745	16.453	17.175	17.914	18.668
100	13.202	13.854	14.522	15.205	15.904	16.619	17.349	18.095	18.857

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben							
	50	51	52	53	54	55	56	57
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.							
1	0.196	0.204	0.212	0.221	0.229	0.237	0.246	0.255
2	0.393	0.409	0.425	0.441	0.458	0.475	0.493	0.510
3	0.589	0.613	0.637	0.662	0.687	0.713	0.739	0.765
4	0.785	0.817	0.849	0.882	0.916	0.950	0.985	1.021
5	0.982	1.021	1.062	1.103	1.145	1.188	1.231	1.276
6	1.178	1.226	1.274	1.324	1.374	1.425	1.478	1.531
7	1.374	1.430	1.486	1.544	1.603	1.663	1.724	1.786
8	1.571	1.634	1.699	1.765	1.832	1.901	1.970	2.041
9	1.767	1.839	1.911	1.985	2.061	2.138	2.217	2.297
10	1.963	2.043	2.124	2.206	2.290	2.376	2.463	2.552
11	2.160	2.247	2.336	2.427	2.519	2.613	2.709	2.807
12	2.356	2.451	2.548	2.647	2.748	2.851	2.956	3.062
13	2.553	2.656	2.761	2.868	2.977	3.088	3.202	3.317
14	2.749	2.860	2.973	3.089	3.206	3.326	3.448	3.572
15	2.945	3.064	3.185	3.309	3.435	3.564	3.694	3.828
16	3.142	3.268	3.398	3.530	3.664	3.801	3.941	4.083
17	3.338	3.473	3.610	3.750	3.893	4.039	4.187	4.338
18	3.534	3.677	3.823	3.971	4.122	4.276	4.433	4.593
19	3.731	3.881	4.035	4.192	4.351	4.514	4.680	4.848
20	3.927	4.086	4.247	4.412	4.580	4.752	4.926	5.104
21	4.123	4.290	4.460	4.633	4.809	4.989	5.172	5.359
22	4.320	4.494	4.672	4.854	5.038	5.227	5.419	5.614
23	4.516	4.698	4.884	5.074	5.267	5.464	5.665	5.869
24	4.712	4.903	5.097	5.295	5.496	5.702	5.911	6.124
25	4.909	5.107	5.309	5.515	5.725	5.939	6.157	6.379
26	5.105	5.311	5.522	5.736	5.954	6.177	6.404	6.635
27	5.302	5.516	5.734	5.957	6.183	6.415	6.650	6.890
28	5.498	5.720	5.946	6.177	6.412	6.652	6.896	7.145
29	5.694	5.924	6.159	6.398	6.641	6.890	7.143	7.400
30	5.890	6.128	6.371	6.619	6.871	7.127	7.389	7.655
31	6.087	6.333	6.583	6.839	7.100	7.365	7.635	7.910
32	6.283	6.537	6.796	7.060	7.329	7.602	7.882	8.166
33	6.480	6.741	7.008	7.280	7.558	7.840	8.128	8.421
34	6.676	6.945	7.220	7.501	7.787	8.078	8.374	8.676
35	6.872	7.150	7.433	7.722	8.016	8.315	8.620	8.931
36	7.069	7.354	7.645	7.942	8.245	8.553	8.867	9.186
37	7.265	7.558	7.858	8.163	8.474	8.790	9.113	9.442
38	7.461	7.763	8.070	8.383	8.703	9.028	9.359	9.697
39	7.658	7.967	8.282	8.604	8.932	9.266	9.606	9.952
40	7.854	8.171	8.495	8.825	9.161	9.503	9.852	10.207
41	8.050	8.375	8.707	9.045	9.390	9.741	10.098	10.462
42	8.247	8.580	8.919	9.266	9.619	9.978	10.345	10.717
43	8.443	8.784	9.132	9.487	9.848	10.216	10.591	10.973
44	8.639	8.988	9.344	9.707	10.077	10.453	10.837	11.228
45	8.836	9.193	9.557	9.928	10.306	10.691	11.083	11.483
46	9.032	9.397	9.769	10.148	10.535	10.929	11.330	11.738
47	9.229	9.601	9.981	10.369	10.764	11.166	11.576	11.993
48	9.425	9.805	10.194	10.590	10.993	11.404	11.822	12.249
49	9.621	10.010	10.406	10.810	11.222	11.641	12.069	12.504
50	9.817	10.214	10.618	11.031	11.451	11.879	12.315	12.759

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben							
	50	51	52	53	54	55	56	57
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.							
51	10.014	10.418	10.831	11.252	11.680	12.116	12.561	13.014
52	10.210	10.622	11.043	11.472	11.909	12.354	12.808	13.269
53	10.406	10.827	11.256	11.693	12.138	12.592	13.054	13.524
54	10.603	11.031	11.468	11.913	12.367	12.829	13.300	13.780
55	10.799	11.235	11.680	12.134	12.596	13.067	13.546	14.035
56	10.996	11.440	11.893	12.355	12.825	13.304	13.793	14.290
57	11.192	11.644	12.105	12.575	13.054	13.542	14.039	14.545
58	11.388	11.848	12.317	12.796	13.283	13.780	14.285	14.800
59	11.585	12.052	12.530	13.016	13.512	14.017	14.532	15.056
60	11.781	12.257	12.742	13.237	13.741	14.255	14.778	15.311
61	11.977	12.461	12.954	13.458	13.970	14.492	15.024	15.566
62	12.174	12.665	13.167	13.678	14.199	14.730	15.271	15.821
63	12.370	12.870	13.379	13.899	14.428	14.967	15.517	16.076
64	12.566	13.074	13.592	14.120	14.657	15.205	15.763	16.331
65	12.763	13.278	13.804	14.340	14.886	15.443	16.009	16.587
66	12.959	13.482	14.016	14.561	15.115	15.680	16.256	16.842
67	13.155	13.687	14.229	14.781	15.344	15.918	16.502	17.097
68	13.352	13.891	14.441	15.002	15.573	16.155	16.748	17.352
69	13.548	14.095	14.653	15.223	15.802	16.393	16.995	17.607
70	13.744	14.300	14.866	15.443	16.031	16.631	17.241	17.863
71	13.941	14.504	15.078	15.664	16.260	16.868	17.487	18.118
72	14.137	14.708	15.291	15.885	16.489	17.106	17.734	18.373
73	14.333	14.912	15.503	16.105	16.718	17.343	17.980	18.628
74	14.530	15.117	15.715	16.326	16.947	17.581	18.226	18.883
75	14.726	15.321	15.928	16.546	17.176	17.818	18.472	19.138
76	14.923	15.525	16.140	16.767	17.405	18.056	18.719	19.394
77	15.119	15.729	16.352	16.988	17.634	18.294	18.965	19.649
78	15.315	15.934	16.565	17.208	17.863	18.531	19.211	19.904
79	15.512	16.138	16.777	17.429	18.092	18.769	19.458	20.159
80	15.708	16.342	16.990	17.650	18.322	19.006	19.704	20.414
81	15.904	16.547	17.202	17.870	18.551	19.244	19.950	20.669
82	16.101	16.751	17.414	18.091	18.780	19.481	20.197	20.925
83	16.297	16.955	17.627	18.311	19.009	19.719	20.443	21.180
84	16.493	17.159	17.839	18.532	19.238	19.957	20.689	21.435
85	16.690	17.364	18.051	18.753	19.467	20.194	20.935	21.690
86	16.886	17.568	18.264	18.973	19.696	20.432	21.182	21.945
87	17.082	17.772	18.476	19.194	19.925	20.669	21.428	22.201
88	17.279	17.977	18.688	19.414	20.154	20.907	21.674	22.456
89	17.475	18.181	18.901	19.635	20.383	21.145	21.921	22.711
90	17.671	18.385	19.113	19.856	20.612	21.383	22.167	22.966
91	17.868	18.589	19.326	20.076	20.841	21.620	22.413	23.221
92	18.064	18.794	19.538	20.297	21.070	21.857	22.660	23.476
93	18.260	18.998	19.750	20.518	21.299	22.095	22.906	23.732
94	18.457	19.202	19.963	20.738	21.528	22.332	23.152	23.987
95	18.653	19.407	20.175	20.959	21.757	22.570	23.398	24.242
96	18.850	19.611	20.387	21.179	21.986	22.808	23.645	24.497
97	19.046	19.815	20.600	21.400	22.215	23.045	23.891	24.752
98	19.242	20.019	20.812	21.621	22.444	23.283	24.137	25.008
99	19.439	20.224	21.025	21.841	22.673	23.520	24.384	25.263
100	19.635	20.428	21.237	22.062	22.902	23.758	24.630	25.518

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben							
	58	59	60	61	62	63	64	65
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.							
1	0.264	0.273	0.283	0.292	0.302	0.312	0.322	0.332
2	0.528	0.547	0.565	0.584	0.604	0.623	0.643	0.664
3	0.793	0.820	0.848	0.877	0.906	0.935	0.965	0.995
4	1.057	1.094	1.131	1.169	1.208	1.247	1.287	1.327
5	1.321	1.367	1.414	1.461	1.509	1.559	1.608	1.659
6	1.585	1.640	1.696	1.753	1.811	1.870	1.930	1.991
7	1.849	1.914	1.979	2.046	2.113	2.182	2.252	2.323
8	2.114	2.187	2.262	2.338	2.415	2.494	2.574	2.655
9	2.378	2.461	2.545	2.630	2.717	2.805	2.895	2.986
10	2.642	2.734	2.827	2.922	3.019	3.117	3.217	3.318
11	2.906	3.007	3.110	3.215	3.321	3.429	3.539	3.650
12	3.170	3.281	3.393	3.507	3.623	3.741	3.860	3.982
13	3.435	3.554	3.676	3.799	3.925	4.052	4.182	4.314
14	3.699	3.828	3.958	4.091	4.227	4.364	4.504	4.646
15	3.963	4.101	4.241	4.384	4.529	4.676	4.825	4.977
16	4.227	4.374	4.524	4.676	4.830	4.988	5.147	5.309
17	4.491	4.648	4.806	4.968	5.132	5.299	5.469	5.641
18	4.756	4.921	5.089	5.260	5.434	5.611	5.791	5.973
19	5.020	5.195	5.372	5.553	5.736	5.923	6.112	6.305
20	5.284	5.468	5.655	5.845	6.038	6.235	6.434	6.637
21	5.548	5.741	5.937	6.137	6.340	6.546	6.756	6.968
22	5.813	6.015	6.220	6.429	6.642	6.858	7.077	7.300
23	6.077	6.288	6.503	6.722	6.944	7.170	7.399	7.632
24	6.341	6.562	6.786	7.014	7.246	7.481	7.721	7.964
25	6.605	6.835	7.068	7.306	7.548	7.793	8.042	8.296
26	6.869	7.108	7.351	7.598	7.850	8.105	8.364	8.628
27	7.134	7.382	7.634	7.891	8.151	8.417	8.686	8.959
28	7.398	7.655	7.917	8.183	8.453	8.728	9.007	9.291
29	7.662	7.929	8.199	8.475	8.755	9.040	9.329	9.623
30	7.926	8.202	8.482	8.767	9.057	9.352	9.651	9.955
31	8.190	8.475	8.765	9.060	9.359	9.664	9.973	10.287
32	8.455	8.749	9.048	9.352	9.661	9.975	10.294	10.618
33	8.719	9.022	9.330	9.644	9.963	10.287	10.616	10.950
34	8.983	9.296	9.613	9.936	10.265	10.599	10.938	11.282
35	9.247	9.569	9.896	10.229	10.567	10.910	11.259	11.614
36	9.511	9.842	10.179	10.521	10.869	11.222	11.581	11.946
37	9.776	10.116	10.461	10.813	11.171	11.534	11.903	12.278
38	10.040	10.389	10.744	11.105	11.472	11.846	12.225	12.609
39	10.304	10.663	11.027	11.398	11.774	12.157	12.546	12.941
40	10.568	10.936	11.310	11.688	12.076	12.469	12.868	13.273
41	10.833	11.209	11.592	11.982	12.378	12.781	13.190	13.605
42	11.097	11.483	11.875	12.274	12.680	13.093	13.511	13.937
43	11.361	11.756	12.158	12.567	12.982	13.404	13.833	14.269
44	11.625	12.030	12.440	12.859	13.284	13.716	14.155	14.600
45	11.889	12.303	12.723	13.151	13.586	14.028	14.476	14.932
46	12.154	12.576	13.006	13.443	13.888	14.339	14.798	15.264
47	12.418	12.850	13.289	13.736	14.190	14.651	15.120	15.596
48	12.682	13.123	13.571	14.028	14.492	14.963	15.442	15.928
49	12.946	13.397	13.854	14.320	14.793	15.275	15.763	16.260
50	13.210	13.670	14.137	14.612	15.095	15.586	16.055	16.591

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben							
	58	59	60	61	62	63	64	65
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.							
51	13.475	13.943	14.420	14.905	15.397	15.898	16.407	16.923
52	13.739	14.217	14.702	15.197	15.699	16.210	16.728	17.255
53	14.003	14.490	14.985	15.489	16.001	16.522	17.050	17.587
54	14.267	14.764	15.268	15.781	16.303	16.833	17.372	17.919
55	14.531	15.037	15.551	16.074	16.605	17.145	17.693	18.251
56	14.796	15.300	15.833	16.366	16.907	17.457	18.015	18.582
57	15.060	15.581	16.116	16.658	17.209	17.769	18.337	18.914
58	15.324	15.857	16.399	16.950	17.511	18.080	18.659	19.246
59	15.588	16.131	16.682	17.243	17.813	18.392	18.980	19.578
60	15.853	16.404	16.964	17.535	18.115	18.704	19.302	19.910
61	16.117	16.677	17.247	17.827	18.416	19.015	19.624	20.242
62	16.381	16.951	17.530	18.119	18.718	19.327	19.945	20.573
63	16.645	17.224	17.813	18.412	19.020	19.639	20.267	20.905
64	16.909	17.498	18.097	18.704	19.322	19.951	20.589	21.237
65	17.174	17.771	18.376	18.996	19.624	20.262	20.910	21.569
66	17.438	18.044	18.661	19.288	19.926	20.574	21.232	21.901
67	17.702	18.318	18.943	19.581	20.228	20.886	21.554	22.233
68	17.966	18.591	19.226	19.873	20.530	21.198	21.876	22.564
69	18.230	18.865	19.509	20.165	20.832	21.509	22.197	22.896
70	18.495	19.138	19.792	20.457	21.134	21.821	22.519	23.228
71	18.759	19.411	20.074	20.750	21.436	22.133	22.841	23.560
72	19.023	19.685	20.357	21.042	21.737	22.444	23.162	23.892
73	19.287	19.958	20.640	21.334	22.039	22.756	23.484	24.223
74	19.551	20.232	20.923	21.626	22.341	23.068	23.806	24.555
75	19.816	20.505	21.205	21.919	22.643	23.380	24.127	24.887
76	20.080	20.778	21.488	22.211	22.945	23.691	24.449	25.219
77	20.344	21.052	21.771	22.503	23.247	24.003	24.771	25.551
78	20.608	21.325	22.054	22.795	23.549	24.315	25.093	25.883
79	20.872	21.599	22.336	23.088	23.851	24.627	25.414	26.214
80	21.137	21.872	22.619	23.380	24.153	24.938	25.736	26.546
81	21.401	22.145	22.902	23.672	24.455	25.250	26.058	26.878
82	21.665	22.419	23.185	23.964	24.757	25.562	26.379	27.210
83	21.929	22.692	23.467	24.257	25.058	25.873	26.701	27.542
84	22.194	22.966	23.750	24.549	25.360	26.185	27.023	27.874
85	22.458	23.239	24.033	24.841	25.662	26.497	27.344	28.205
86	22.722	23.512	24.316	25.133	25.964	26.809	27.666	28.537
87	22.986	23.786	24.598	25.426	26.266	27.120	27.988	28.869
88	23.250	24.059	24.881	25.718	26.568	27.432	28.310	29.201
89	23.515	24.333	25.164	26.010	26.870	27.744	28.631	29.533
90	23.779	24.606	25.447	26.302	27.172	28.056	28.953	29.865
91	24.043	24.879	25.729	26.595	27.474	28.367	29.274	30.197
92	24.307	25.153	26.012	26.887	27.776	28.679	29.596	30.528
93	24.571	25.426	26.295	27.179	28.078	28.991	29.918	30.860
94	24.836	25.700	26.577	27.471	28.379	29.303	30.240	31.192
95	25.100	25.973	26.860	27.764	28.681	29.614	30.561	31.524
96	25.364	26.246	27.143	28.057	28.983	29.926	30.883	31.856
97	25.628	26.520	27.426	28.348	29.285	30.238	31.205	32.188
98	25.892	26.793	27.708	28.640	29.587	30.549	31.527	32.520
99	26.157	27.067	27.991	28.933	29.889	30.861	31.848	32.852
100	26.421	27.340	28.274	29.225	30.191	31.173	32.170	33.184

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben							
	66	67	68	69	70	71	72	73
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.							
1	0.342	0.352	0.363	0.374	0.385	0.396	0.407	0.418
2	0.684	0.705	0.726	0.748	0.770	0.792	0.814	0.837
3	1.026	1.058	1.089	1.122	1.154	1.188	1.221	1.256
4	1.368	1.410	1.453	1.496	1.539	1.582	1.629	1.674
5	1.711	1.763	1.816	1.870	1.924	1.980	2.036	2.093
6	2.053	2.115	2.179	2.243	2.309	2.375	2.443	2.511
7	2.395	2.468	2.542	2.617	2.694	2.771	2.850	2.930
8	2.737	2.820	2.905	2.991	3.079	3.167	3.257	3.348
9	3.079	3.173	3.268	3.365	3.464	3.563	3.664	3.767
10	3.421	3.526	3.632	3.739	3.848	3.959	4.071	4.185
11	3.763	3.878	3.995	4.113	4.231	4.355	4.479	4.604
12	4.105	4.231	4.358	4.487	4.618	4.751	4.886	5.022
13	4.447	4.583	4.721	4.861	5.003	5.147	5.293	5.441
14	4.790	4.936	5.084	5.235	5.388	5.543	5.700	5.859
15	5.132	5.288	5.447	5.609	5.773	5.939	6.107	6.278
16	5.474	5.641	5.811	5.983	6.158	6.335	6.514	6.697
17	5.816	5.994	6.174	6.357	6.542	6.731	6.921	7.115
18	6.158	6.346	6.537	6.731	6.927	7.126	7.329	7.534
19	6.500	6.699	6.900	7.104	7.312	7.522	7.736	7.952
20	6.842	7.051	7.263	7.479	7.697	7.918	8.143	8.371
21	7.184	7.404	7.626	7.852	8.082	8.314	8.550	8.789
22	7.527	7.756	7.990	8.226	8.467	8.710	8.957	9.208
23	7.869	8.109	8.353	8.600	8.851	9.106	9.364	9.626
24	8.211	8.462	8.716	8.974	9.236	9.502	9.772	10.045
25	8.553	8.814	9.079	9.348	9.621	9.898	10.179	10.463
26	8.895	9.167	9.442	9.722	10.006	10.294	10.586	10.882
27	9.237	9.519	9.805	10.096	10.391	10.690	10.993	11.300
28	9.579	9.872	10.169	10.470	10.776	11.086	11.400	11.719
29	9.921	10.224	10.532	10.844	11.161	11.482	11.807	12.138
30	10.264	10.577	10.895	11.218	11.545	11.878	12.214	12.556
31	10.606	10.930	11.258	11.592	11.930	12.273	12.622	12.975
32	10.948	11.283	11.621	11.966	12.315	12.669	13.029	13.393
33	11.290	11.637	11.985	12.340	12.700	13.065	13.436	13.812
34	11.632	11.991	12.348	12.714	13.085	13.461	13.843	14.230
35	11.974	12.340	12.711	13.087	13.470	13.857	14.250	14.649
36	12.316	12.692	13.074	13.461	13.855	14.253	14.657	15.067
37	12.658	13.045	13.437	13.835	14.239	14.649	15.064	15.486
38	13.000	13.398	13.800	14.209	14.624	15.045	15.472	15.904
39	13.342	13.750	14.164	14.583	15.009	15.441	15.879	16.323
40	13.684	14.103	14.527	14.957	15.394	15.837	16.286	16.742
41	14.026	14.455	14.890	15.331	15.779	16.233	16.693	17.160
42	14.368	14.808	15.253	15.705	16.164	16.629	17.100	17.579
43	14.711	15.160	15.616	16.079	16.548	17.024	17.507	17.997
44	15.053	15.513	15.979	16.453	16.933	17.420	17.915	18.416
45	15.395	15.866	16.343	16.827	17.318	17.816	18.322	18.834
46	15.737	16.218	16.706	17.201	17.703	18.212	18.729	19.253
47	16.080	16.571	17.069	17.575	18.088	18.608	19.136	19.671
48	16.422	16.923	17.432	17.949	18.473	19.004	19.543	20.090
49	16.764	17.276	17.795	18.322	18.858	19.400	19.950	20.508
50	17.106	17.628	18.158	18.696	19.242	19.796	20.357	20.927

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben							
	66	67	68	69	70	71	72	73
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.							
51	17.448	17.981	18.522	19.070	19.627	20.192	20.765	21.345
52	17.790	18.334	18.885	19.444	20.012	20.588	21.172	21.764
53	18.132	18.686	19.248	19.818	20.397	20.984	21.579	22.183
54	18.474	19.039	19.611	20.192	20.782	21.380	21.986	22.601
55	18.817	19.391	19.974	20.566	21.167	21.776	22.398	23.020
56	19.159	19.744	20.337	20.940	21.552	22.171	22.800	23.438
57	19.501	20.096	20.701	21.314	21.936	22.567	23.207	23.857
58	19.843	20.449	21.064	21.688	22.321	22.963	23.615	24.275
59	20.185	20.802	21.427	22.062	22.706	23.359	24.022	24.694
60	20.527	21.154	21.790	22.436	23.091	23.755	24.429	25.112
61	20.869	21.507	22.153	22.810	23.476	24.151	24.836	25.531
62	21.211	21.859	22.516	23.184	23.861	24.547	25.243	25.949
63	21.553	22.212	22.880	23.557	24.245	24.943	25.650	26.368
64	21.896	22.564	23.243	23.931	24.630	25.339	26.058	26.786
65	22.238	22.917	23.606	24.305	25.015	25.735	26.465	27.205
66	22.580	23.270	23.969	24.679	25.400	26.131	26.872	27.624
67	22.922	23.622	24.332	25.053	25.785	26.527	27.279	28.042
68	23.264	23.975	24.695	25.427	26.170	26.922	27.686	28.461
69	23.606	24.327	25.059	25.801	26.555	27.318	28.093	28.879
70	23.948	24.680	25.422	26.175	26.939	27.714	28.500	29.298
71	24.290	25.032	25.785	26.549	27.324	28.110	28.908	29.716
72	24.633	25.385	26.148	26.923	27.709	28.506	29.315	30.135
73	24.975	25.738	26.511	27.297	28.094	28.902	29.722	30.553
74	25.317	26.090	26.874	27.671	28.479	29.298	30.129	30.972
75	25.659	26.443	27.238	28.045	28.864	29.694	30.536	31.390
76	26.001	26.795	27.601	28.419	29.249	30.090	30.943	31.809
77	26.343	27.148	27.964	29.793	29.633	30.486	31.350	32.227
78	26.685	27.500	28.327	29.166	30.018	30.882	31.758	32.646
79	27.027	27.853	28.690	29.540	30.403	31.278	32.165	33.065
80	27.370	28.206	29.054	29.914	30.788	31.674	32.572	33.483
81	27.712	28.558	29.417	30.288	31.173	32.069	32.979	33.902
82	28.054	28.911	29.780	30.662	31.558	32.465	33.386	34.320
83	28.396	29.263	30.143	31.036	31.942	32.861	33.793	34.739
84	28.738	29.616	30.506	31.410	32.327	33.257	34.201	35.157
85	29.080	29.968	30.869	31.784	32.712	33.653	34.608	35.576
86	29.422	30.321	31.233	32.158	33.097	34.049	35.015	35.994
87	29.764	30.673	31.596	32.532	33.482	34.445	35.422	36.413
88	30.106	31.026	31.959	32.906	33.867	34.841	35.829	36.831
89	30.449	31.379	32.322	33.280	34.252	35.237	36.236	37.250
90	30.791	31.731	32.685	33.654	34.636	35.633	36.643	37.669
91	31.133	32.084	33.048	34.028	35.021	36.029	37.051	38.087
92	31.475	32.436	33.412	34.401	35.406	36.425	37.458	38.506
93	31.817	32.789	33.775	34.775	35.771	36.820	37.865	38.924
94	32.159	33.141	34.138	35.149	36.176	37.216	38.272	39.343
95	32.501	33.494	34.501	35.523	36.561	37.612	38.679	39.761
96	32.843	33.847	34.864	35.897	36.946	38.008	39.086	40.180
97	33.186	34.199	35.227	36.271	37.330	38.404	39.493	40.598
98	33.528	34.552	35.591	36.645	37.715	38.800	39.901	41.017
99	33.870	34.904	35.954	37.019	38.100	39.196	40.308	41.435
100	34.212	35.257	36.317	37.393	38.485	39.592	40.715	41.854

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben							
	74	75	68 ¹	69	78	79	80	81
	köbtartalom, köbméterekben v. körlapösszeg, négyzetméterekben.							
1	0.430	0.442	0.454	0.466	0.478	0.490	0.503	0.515
2	0.860	0.883	0.907	0.931	0.956	0.980	1.005	1.031
3	1.290	1.325	1.361	1.397	1.433	1.470	1.508	1.546
4	1.720	1.767	1.815	1.863	1.911	1.961	2.011	2.061
5	2.150	2.209	2.268	2.328	2.389	2.451	2.513	2.576
6	2.580	2.651	2.722	2.794	2.867	2.941	3.016	3.092
7	3.010	3.092	3.175	3.260	3.345	3.431	3.519	3.607
8	3.441	3.534	3.629	3.725	3.823	3.921	4.021	4.122
9	3.871	3.976	4.083	4.191	4.300	4.411	4.524	4.638
10	4.301	4.418	4.536	4.657	4.778	4.902	5.027	5.153
11	4.731	4.860	4.990	5.122	5.256	5.392	5.529	5.668
12	5.161	5.301	5.444	5.588	5.734	5.882	6.032	6.184
13	5.591	5.743	5.897	6.053	6.212	6.372	6.534	6.699
14	6.021	6.185	6.351	6.519	6.690	6.862	7.037	7.214
15	6.451	6.627	6.805	6.985	7.168	7.352	7.540	7.729
16	6.881	7.069	7.258	7.450	7.645	7.843	8.042	8.245
17	7.311	7.510	7.712	7.916	8.123	8.333	8.545	8.760
18	7.741	7.952	8.166	8.382	8.601	8.823	9.048	9.275
19	8.171	8.394	8.619	8.847	9.078	9.313	9.550	9.791
20	8.602	8.836	9.073	9.313	9.557	9.803	10.053	10.306
21	9.032	9.277	9.527	9.779	10.035	10.293	10.556	10.821
22	9.462	9.719	9.980	10.244	10.512	10.784	11.058	11.337
23	9.892	10.161	10.434	10.710	10.990	11.274	11.561	11.852
24	10.322	10.603	10.888	11.176	11.468	11.764	12.064	12.367
25	10.752	11.045	11.341	11.641	11.946	12.254	12.566	12.882
26	11.182	11.486	11.795	12.107	12.424	12.744	13.069	13.398
27	11.612	11.928	12.248	12.573	12.902	13.234	13.572	13.913
28	12.042	12.370	12.702	13.038	13.379	13.725	14.074	14.428
29	12.472	12.812	13.156	13.504	13.857	14.215	14.577	14.944
30	12.902	13.254	13.609	13.970	14.335	14.705	15.080	15.459
31	13.332	13.695	14.063	14.435	14.813	15.195	15.582	15.974
32	13.762	14.137	14.517	14.901	15.291	15.685	16.085	16.490
33	14.193	14.579	14.970	15.367	15.769	16.176	16.588	17.005
34	14.623	15.021	15.424	15.832	16.246	16.666	17.090	17.520
35	15.053	15.463	15.878	16.298	16.724	17.156	17.593	18.035
36	15.483	15.904	16.329	16.764	17.202	17.646	18.096	18.551
37	15.913	16.346	16.785	17.229	17.680	18.136	18.598	19.066
38	16.343	16.788	17.239	17.695	18.158	18.626	19.101	19.581
39	16.773	17.230	17.693	18.161	18.636	19.117	19.604	20.097
40	17.203	17.672	18.146	18.626	19.114	19.607	20.106	20.612
41	17.633	18.113	18.600	19.092	19.591	20.097	20.609	21.127
42	18.063	18.555	19.053	19.558	20.069	20.587	21.112	21.643
43	18.493	18.997	19.507	20.023	20.547	21.077	21.614	22.158
44	18.923	19.439	19.961	20.489	21.025	21.567	22.117	22.673
45	19.354	19.880	20.414	20.955	21.503	22.058	22.620	23.188
46	19.784	20.322	20.868	21.420	21.981	22.548	23.122	23.704
47	20.214	20.764	21.321	21.886	22.458	23.038	23.625	24.219
48	20.644	21.206	21.775	22.352	22.936	23.528	24.128	24.734
49	21.074	21.648	22.229	22.817	23.414	24.018	24.630	25.250
50	21.504	22.089	22.682	23.283	23.892	24.508	25.133	25.765

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben							
	74	75	76	77	78	79	80	81
	kőbirtalom, köbméterekb. v.				kőösszeg, négyzetméterekb.			
51	21.934	22.531	23.130	23.749	24.370	24.999	25.636	26.280
52	22.364	22.973	23.590	24.214	24.848	25.489	26.138	26.796
53	22.794	23.415	24.043	24.680	25.325	25.979	26.641	27.311
54	23.224	23.857	24.497	25.146	25.803	26.469	27.144	27.826
55	23.654	24.298	24.951	25.611	26.281	26.959	27.646	28.341
56	24.084	24.740	25.404	26.077	26.759	27.449	28.149	28.857
57	24.514	25.182	25.858	26.543	27.237	27.940	28.652	29.372
58	24.945	25.624	26.312	27.008	27.715	28.430	29.154	29.887
59	25.375	26.066	26.765	27.474	28.192	28.920	29.657	30.403
60	25.805	26.507	27.219	27.940	28.670	29.410	30.160	30.918
61	26.235	26.949	27.673	28.405	29.148	29.900	30.662	31.433
62	26.665	27.391	28.126	28.871	29.626	30.390	31.165	31.949
63	27.095	27.833	28.580	29.336	30.104	30.881	31.667	32.464
64	27.525	28.274	29.034	29.802	30.582	31.371	32.170	32.979
65	27.955	28.716	29.487	30.268	31.060	31.861	32.673	33.494
66	28.385	29.158	29.941	30.733	31.537	32.351	33.175	34.010
67	28.815	29.600	30.391	31.199	32.015	32.841	33.678	34.525
68	29.245	30.042	30.848	31.665	32.493	33.331	34.181	35.040
69	29.675	30.483	31.302	32.130	32.971	33.822	34.683	35.556
70	30.106	30.925	31.755	32.596	33.449	34.312	35.186	36.071
71	30.536	31.367	32.209	33.062	33.927	34.802	35.689	36.586
72	30.966	31.809	32.663	33.527	34.404	35.292	36.191	37.102
73	31.396	32.251	33.116	33.993	34.882	35.782	36.694	37.617
74	31.826	32.692	33.570	34.459	35.360	36.272	37.197	38.132
75	32.256	33.134	34.024	34.924	35.838	36.763	37.699	38.647
76	32.686	33.576	34.477	35.390	36.316	37.253	38.202	39.163
77	33.116	34.018	34.931	35.856	36.794	37.743	38.705	39.678
78	33.546	34.460	35.385	36.321	37.271	38.233	39.207	40.193
79	33.976	34.901	35.838	36.787	37.749	38.723	39.710	40.709
80	34.406	35.343	36.292	37.253	38.227	39.214	40.213	41.224
81	34.836	35.785	36.746	37.718	38.705	39.704	40.715	41.739
82	35.266	36.227	37.199	38.184	39.183	40.194	41.218	42.255
83	35.697	36.668	37.653	38.650	39.661	40.684	41.721	42.770
84	36.127	37.110	38.107	39.115	40.138	41.174	42.223	43.285
85	36.557	37.552	38.560	39.581	40.616	41.664	42.726	43.800
86	36.987	37.994	39.014	40.047	41.094	42.155	43.229	44.316
87	37.417	38.436	39.467	40.512	41.572	42.645	43.731	44.831
88	37.847	38.877	39.921	40.978	42.050	43.135	44.234	45.346
89	38.277	39.319	40.375	41.444	42.528	43.625	44.737	45.862
90	38.707	39.761	40.828	41.909	43.006	44.115	45.239	46.377
91	39.137	40.203	41.282	42.375	43.483	44.605	45.742	46.892
92	39.567	40.645	41.736	42.841	43.961	45.096	46.245	47.408
93	39.997	41.086	42.189	43.306	44.439	45.586	46.747	47.923
94	40.427	41.528	42.643	43.772	44.917	46.076	47.250	48.438
95	40.858	41.970	43.097	44.238	45.395	46.566	47.753	48.953
96	41.288	42.412	43.550	44.703	45.873	47.056	48.255	49.469
97	41.718	42.854	44.004	45.169	46.350	47.546	48.758	49.984
98	42.148	43.295	44.458	45.635	46.828	48.037	49.261	50.499
99	42.578	43.737	44.911	46.100	47.306	48.527	49.763	51.015
100	43.008	44.179	45.365	46.566	47.784	49.017	50.266	51.530

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben							
	82	83	84	85	86	87	88	89
	költartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.							
1	0.528	0.541	0.554	0.567	0.581	0.594	0.608	0.622
2	1.056	1.082	1.108	1.135	1.162	1.189	1.216	1.244
3	1.584	1.623	1.662	1.702	1.743	1.783	1.825	1.866
4	2.112	2.164	2.217	2.270	2.323	2.378	2.433	2.488
5	2.640	2.705	2.771	2.837	2.904	2.972	3.041	3.110
6	3.169	3.246	3.325	3.405	3.485	3.567	3.649	3.733
7	3.697	3.787	3.879	3.972	4.066	4.161	4.257	4.355
8	4.225	4.328	4.433	4.540	4.647	4.756	4.866	4.977
9	4.753	4.869	4.988	5.107	5.228	5.350	5.474	5.599
10	5.281	5.411	5.542	5.674	5.809	5.945	6.082	6.221
11	5.809	5.952	6.096	6.242	6.390	6.539	6.690	6.843
12	6.337	6.493	6.650	6.809	6.970	7.134	7.298	7.465
13	6.865	7.034	7.204	7.377	7.551	7.728	7.907	8.087
14	7.393	7.575	7.758	7.944	8.132	8.322	8.515	8.709
15	7.921	8.116	8.313	8.512	8.713	8.917	9.123	9.332
16	8.450	8.657	8.867	9.079	9.294	9.511	9.731	9.954
17	8.978	9.198	9.421	9.647	9.875	10.106	10.339	10.576
18	9.506	9.739	9.975	10.214	10.456	10.700	10.948	11.198
19	10.034	10.280	10.529	10.781	11.037	11.295	11.556	11.820
20	10.562	10.821	11.084	11.349	11.618	11.889	12.164	12.442
21	11.090	11.362	11.638	11.916	12.198	12.484	12.772	13.064
22	11.618	11.903	12.192	12.484	12.779	13.078	13.381	13.686
23	12.146	12.444	12.746	13.051	13.360	13.673	13.989	14.308
24	12.674	12.985	13.300	13.619	13.941	14.267	14.597	14.931
25	13.202	13.526	13.854	14.186	14.522	14.862	15.205	15.553
26	13.731	14.067	14.409	14.754	15.103	15.456	15.813	16.175
27	14.259	14.609	14.963	15.321	15.684	16.051	16.422	16.797
28	14.787	15.150	15.517	15.889	16.265	16.645	17.030	17.419
29	15.315	15.691	16.071	16.456	16.845	17.240	17.638	18.041
30	15.843	16.232	16.625	17.023	17.426	17.834	18.246	18.663
31	16.371	16.773	17.179	17.591	18.007	18.428	18.854	19.285
32	16.899	17.314	17.734	18.158	18.588	19.023	19.463	19.907
33	17.427	17.855	18.288	18.726	19.169	19.617	20.071	20.530
34	17.955	18.396	18.842	19.293	19.750	20.212	20.679	21.152
35	18.483	18.937	19.396	19.861	20.331	20.806	21.287	21.774
36	19.012	19.478	19.950	20.428	20.912	21.401	21.895	22.396
37	19.540	20.019	20.505	20.996	21.492	21.995	22.504	23.018
38	20.068	20.560	21.059	21.563	22.073	22.590	23.112	23.640
39	20.596	21.101	21.613	22.130	22.654	23.184	23.720	24.262
40	21.124	21.642	22.167	22.698	23.235	23.779	24.328	24.884
41	21.652	22.183	22.721	23.265	23.816	24.373	24.937	25.506
42	22.180	22.724	23.275	23.833	24.397	24.968	25.545	26.129
43	22.708	23.265	23.830	24.400	24.978	25.562	26.153	26.751
44	23.236	23.807	24.384	24.968	25.559	26.157	26.761	27.373
45	23.764	24.348	24.938	25.535	26.140	26.751	27.369	27.995
46	24.293	24.889	25.492	26.103	26.720	27.346	27.978	28.617
47	24.821	25.430	26.046	26.670	27.301	27.940	28.586	29.239
48	25.349	25.971	26.601	27.238	27.882	28.534	29.194	29.861
49	25.877	26.512	27.155	27.805	28.463	29.129	29.802	30.483
50	26.405	27.053	27.709	28.372	29.044	29.723	30.410	31.105

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben							
	82	83	84	85	86	87	88	89
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.							
51	26.933	27.594	28.263	28.940	29.625	30.318	31.019	31.728
52	27.461	28.135	28.817	29.507	30.206	30.912	31.627	32.350
53	27.989	28.676	29.371	30.075	30.787	31.507	32.235	32.972
54	28.517	29.217	29.926	30.642	31.367	32.101	32.843	33.594
55	29.045	29.758	30.480	31.210	31.948	32.696	33.451	34.216
56	29.574	30.299	31.034	31.777	32.529	33.290	34.060	34.838
57	30.102	30.840	31.588	32.345	33.110	33.885	34.668	35.460
58	30.630	31.381	32.142	32.912	33.691	34.479	35.276	36.082
59	31.158	31.922	32.697	33.479	34.272	35.074	35.884	36.704
60	31.686	32.464	33.251	34.047	34.853	35.668	36.493	37.327
61	32.214	33.005	33.805	34.614	35.434	36.263	37.101	37.949
62	32.742	33.546	34.359	35.182	36.014	36.857	37.709	38.571
63	33.270	34.087	34.913	35.749	36.595	37.452	38.317	39.193
64	33.798	34.628	35.467	36.317	37.176	38.046	38.925	39.815
65	34.326	35.169	36.022	36.884	37.757	38.640	39.534	40.437
66	34.855	35.710	36.576	37.452	38.338	39.235	40.142	41.059
67	35.383	36.251	37.130	38.019	38.919	39.829	40.750	41.681
68	35.911	36.792	37.684	38.587	39.500	40.424	41.358	42.303
69	36.439	37.333	38.238	39.154	40.081	41.018	41.966	42.925
70	36.967	37.874	38.793	39.721	40.662	41.613	42.575	43.548
71	37.495	38.415	39.347	40.289	41.242	42.207	43.183	44.170
72	38.023	38.956	39.901	40.856	41.823	42.802	43.791	44.792
73	38.551	39.497	40.455	41.424	42.404	43.396	44.399	45.414
74	39.079	40.038	41.009	41.991	42.985	43.991	45.007	46.036
75	39.607	40.579	41.563	42.559	43.566	44.585	45.616	46.658
76	40.136	41.120	42.118	43.126	44.147	45.180	46.224	47.280
77	40.664	41.662	42.672	43.694	44.728	45.774	46.832	47.902
78	41.192	42.203	43.226	44.261	45.309	46.369	47.440	48.524
79	41.720	42.744	43.780	44.828	45.889	46.963	48.048	49.147
80	42.248	43.285	44.334	45.396	46.470	47.558	48.657	49.769
81	42.776	43.826	44.888	45.963	47.051	48.152	49.265	50.391
82	43.304	44.367	45.443	46.531	47.632	48.746	49.873	51.013
83	43.832	44.908	45.997	47.098	48.213	49.341	50.481	51.635
84	44.360	45.449	46.551	47.666	48.794	49.935	51.090	52.257
85	44.888	45.990	47.105	48.233	49.375	50.530	51.698	52.879
86	45.417	46.531	47.659	48.801	49.956	51.124	52.306	53.501
87	45.945	47.072	48.214	49.368	50.536	51.719	52.914	54.123
88	46.473	47.613	48.768	49.936	51.117	52.313	53.522	54.746
89	47.001	48.154	49.322	50.503	51.698	52.908	54.131	55.368
90	47.529	48.695	49.876	51.070	52.279	53.502	54.739	55.990
91	48.057	49.236	50.430	51.638	52.860	54.097	55.347	56.612
92	48.585	49.777	50.984	52.205	53.441	54.691	55.955	57.234
93	49.113	50.318	51.539	52.773	54.022	55.286	56.563	57.856
94	49.641	50.860	52.093	53.340	54.603	55.880	57.172	58.478
95	50.169	51.401	52.647	53.908	55.184	56.475	57.780	59.100
96	50.698	51.942	53.201	54.475	55.764	57.069	58.388	59.722
97	51.226	52.483	53.755	55.043	56.345	57.663	58.996	60.345
98	51.754	53.024	54.310	55.610	56.926	58.258	59.604	60.967
99	52.282	53.565	54.864	56.177	57.507	58.852	60.213	61.589
100	52.810	54.106	55.418	56.745	58.088	59.447	60.821	62.211

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben							
	90	91	92	93	94	95	96	97
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.							
1	0.636	0.650	0.665	0.679	0.694	0.709	0.724	0.739
2	1.272	1.301	1.329	1.358	1.388	1.418	1.448	1.478
3	1.908	1.951	1.994	2.038	2.082	2.126	2.171	2.217
4	2.545	2.601	2.659	2.717	2.776	2.835	2.895	2.956
5	3.181	3.252	3.324	3.396	3.470	3.544	3.619	3.695
6	3.817	3.902	3.988	4.076	4.164	4.253	4.343	4.434
7	4.453	4.553	4.653	4.755	4.858	4.962	5.067	5.173
8	5.089	5.203	5.318	5.434	5.552	5.670	5.790	5.912
9	5.725	5.853	5.983	6.114	6.246	6.379	6.514	6.651
10	6.362	6.504	6.648	6.793	6.940	7.088	7.238	7.390
11	6.998	7.154	7.312	7.472	7.634	7.797	7.962	8.129
12	7.634	7.805	7.977	8.151	8.328	8.506	8.686	8.868
13	8.270	8.455	8.642	8.831	9.022	9.215	9.410	9.607
14	8.906	9.105	9.307	9.510	9.716	9.923	10.133	10.346
15	9.542	9.756	9.971	10.189	10.410	10.632	10.857	11.085
16	10.179	10.406	10.636	10.869	11.104	11.341	11.581	11.824
17	10.815	11.057	11.301	11.548	11.798	12.050	12.305	12.563
18	11.451	11.707	11.966	12.227	12.492	12.759	13.029	13.302
19	12.087	12.357	12.630	12.906	13.186	13.467	13.752	14.041
20	12.723	13.008	13.295	13.586	13.880	14.176	14.476	14.780
21	13.359	13.658	13.960	14.265	14.573	14.885	15.200	15.518
22	13.996	14.308	14.625	14.944	15.267	15.594	15.924	16.257
23	14.632	14.959	15.289	15.624	15.961	16.303	16.648	16.996
24	15.268	15.609	15.954	16.303	16.655	17.012	17.372	17.735
25	15.904	16.260	16.619	16.982	17.349	17.720	18.095	18.474
26	16.540	16.910	17.284	17.661	18.043	18.429	18.819	19.213
27	17.176	17.560	17.948	18.341	18.737	19.138	19.543	19.952
28	17.813	18.211	18.613	19.020	19.431	19.847	20.267	20.691
29	18.449	18.861	19.278	19.699	20.125	20.556	20.991	21.430
30	19.085	19.512	19.943	20.379	20.819	21.265	21.715	22.169
31	19.721	20.162	20.607	21.058	21.513	21.973	22.438	22.908
32	20.357	20.812	21.272	21.737	22.207	22.682	23.162	23.647
33	20.994	21.463	21.937	22.416	22.901	23.391	23.886	24.386
34	21.630	22.113	22.602	23.096	23.595	24.100	24.610	25.125
35	22.266	22.764	23.267	23.775	24.289	24.809	25.334	25.864
36	22.902	23.414	23.931	24.454	24.983	25.517	26.057	26.603
37	23.538	24.064	24.596	25.134	25.677	26.226	26.781	27.342
38	24.174	24.715	25.261	25.813	26.371	26.935	27.505	28.081
39	24.811	25.365	25.926	26.492	27.065	27.644	28.229	28.820
40	25.447	26.016	26.590	27.172	27.759	28.353	28.953	29.559
41	26.083	26.666	27.255	27.851	28.453	29.062	29.677	30.298
42	26.719	27.316	27.920	28.530	29.147	29.770	30.400	31.037
43	27.355	27.967	28.585	29.209	29.841	30.479	31.124	31.776
44	27.991	28.617	29.249	29.889	30.535	31.188	31.848	32.515
45	28.628	29.267	29.914	30.568	31.229	31.897	32.572	33.254
46	29.264	29.918	30.579	31.247	31.923	32.606	33.296	33.993
47	29.900	30.568	31.244	31.927	32.617	33.314	34.019	34.732
48	30.536	31.219	31.908	32.606	33.311	34.023	34.743	35.471
49	31.172	31.869	32.573	33.285	34.005	34.732	35.467	36.210
50	31.808	32.519	33.238	33.964	34.699	35.441	36.191	36.949

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben							
	90	91	92	93	94	95	96	97
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.							
51	32.445	33.170	33.903	34.644	35.393	36.150	36.915	37.688
52	33.081	33.820	34.567	35.323	36.087	36.859	37.639	38.427
53	33.717	34.471	35.232	36.002	36.781	37.567	38.362	39.166
54	34.353	35.121	35.897	36.682	37.475	38.276	39.086	39.905
55	34.989	35.771	36.562	37.361	38.169	38.985	39.810	40.644
56	35.625	36.422	37.226	38.040	38.863	39.694	40.534	41.383
57	36.262	37.072	37.891	38.719	39.557	40.403	41.258	42.122
58	36.898	37.723	38.556	39.399	40.251	41.111	41.981	42.861
59	37.534	38.373	39.221	40.078	40.945	41.820	42.705	43.600
60	38.170	39.023	39.886	40.757	41.639	42.529	43.429	44.339
61	38.806	39.674	40.550	41.437	42.333	43.238	44.153	45.078
62	39.442	40.324	41.215	42.116	43.027	43.947	44.877	45.817
63	40.079	40.974	41.880	42.795	43.721	44.656	45.601	46.556
64	40.715	41.625	42.545	43.474	44.415	45.364	46.324	47.295
65	41.351	42.275	43.209	44.154	45.109	46.073	47.048	48.034
66	41.987	42.926	43.874	44.833	45.803	46.782	47.772	48.773
67	42.623	43.576	44.539	45.512	46.497	47.491	48.496	49.512
68	43.259	44.226	45.204	46.192	47.191	48.200	49.220	50.251
69	43.896	44.877	45.868	46.871	47.885	48.908	49.943	50.990
70	44.532	45.527	46.533	47.550	48.579	49.617	50.667	51.729
71	45.168	46.178	47.198	48.229	49.272	50.326	51.391	52.467
72	45.804	46.828	47.863	48.909	49.966	51.035	52.115	53.206
73	46.440	47.478	48.527	49.588	50.660	51.744	52.839	53.945
74	47.076	48.129	49.192	50.267	51.354	52.453	53.563	54.684
75	47.713	48.779	49.857	50.947	52.048	53.161	54.286	55.423
76	48.349	49.430	50.522	51.626	52.742	53.870	55.010	56.162
77	48.985	50.080	51.186	52.305	53.436	54.579	55.734	56.901
78	49.621	50.730	51.851	52.985	54.130	55.288	56.458	57.640
79	50.257	51.381	52.516	53.664	54.824	55.997	57.182	58.379
80	50.894	52.031	53.181	54.343	55.518	56.706	57.906	59.118
81	51.530	52.681	53.845	55.022	56.212	57.414	58.629	59.857
82	52.166	53.332	54.510	55.702	56.906	58.123	59.353	60.596
83	52.802	53.982	55.175	56.381	57.600	58.832	60.077	61.335
84	53.438	54.633	55.840	57.060	58.294	59.541	60.801	62.074
85	54.074	55.283	56.505	57.740	58.988	60.250	61.525	62.813
86	54.711	55.933	57.169	58.419	59.682	60.958	62.248	63.552
87	55.347	56.584	57.834	59.098	60.376	61.667	62.972	64.291
88	55.983	57.234	58.499	59.777	61.070	62.376	63.696	65.030
89	56.619	57.885	59.164	60.457	61.764	63.085	64.420	65.769
90	57.255	58.535	59.828	61.136	62.458	63.794	65.144	66.508
91	57.891	59.185	60.493	61.815	63.152	64.503	65.868	67.247
92	58.528	59.836	61.158	62.495	63.846	65.211	66.591	67.986
93	59.164	60.486	61.823	63.174	64.540	65.920	67.315	68.725
94	59.800	61.137	62.487	63.853	65.234	66.629	68.039	69.464
95	60.436	61.787	63.152	64.532	65.928	67.338	68.762	70.203
96	61.072	62.437	63.817	65.212	66.622	68.047	69.487	70.942
97	61.708	63.088	64.482	65.891	67.316	68.755	70.210	71.681
98	62.345	63.738	65.146	66.570	68.010	69.464	70.934	72.420
99	62.981	64.389	65.811	67.250	68.704	70.173	71.658	73.159
100	63.617	65.039	66.476	67.929	69.398	70.882	72.382	73.898

Hossz vagy szám	Átmérő centiméterekben			Hossz vagy szám	Átmérő centiméterekben		
	98	99	100		98	99	100
	köbtartalom, köbméter.				köbtartalom, köbméter.		
1	0.754	0.770	0.785	51	38.469	39.258	40.055
2	1.509	1.539	1.571	52	39.224	40.028	40.841
3	2.263	2.309	2.356	53	39.978	40.798	41.626
4	3.017	3.079	3.142	54	40.732	41.567	42.412
5	3.771	3.849	3.927	55	41.486	42.337	43.197
6	4.526	4.619	4.712	56	42.241	43.107	43.982
7	5.280	5.388	5.498	57	42.995	43.877	44.768
8	6.034	6.158	6.283	58	43.749	44.647	45.553
9	6.789	6.928	7.069	59	44.504	45.416	46.339
10	7.543	7.698	7.854	60	45.258	46.186	47.124
11	8.297	8.467	8.639	61	46.012	46.956	47.909
12	9.052	9.237	9.425	62	46.767	47.726	48.695
13	9.806	10.007	10.210	63	47.521	48.495	49.480
14	10.560	10.777	10.996	64	48.275	49.265	50.266
15	11.314	11.546	11.781	65	49.029	50.035	51.051
16	12.069	12.316	12.566	66	49.784	50.805	51.836
17	12.823	13.086	13.352	67	50.538	51.574	52.622
18	13.577	13.856	14.137	68	51.292	52.344	53.407
19	14.332	14.626	14.923	69	52.047	53.114	54.193
20	15.086	15.395	15.708	70	52.801	53.884	54.978
21	15.840	16.165	16.493	71	53.555	54.654	55.763
22	16.595	16.935	17.279	72	54.310	55.423	56.549
23	17.349	17.705	18.064	73	55.064	56.193	57.334
24	18.103	18.474	18.850	74	55.818	56.963	58.120
25	18.857	19.244	19.635	75	56.572	57.733	58.905
26	19.612	20.014	20.420	76	57.327	58.502	59.690
27	20.366	20.784	21.206	77	58.081	59.272	60.476
28	21.120	21.553	21.991	78	58.835	60.042	61.261
29	21.875	22.323	22.777	79	59.590	60.812	62.047
30	22.629	23.093	23.562	80	60.344	61.582	62.832
31	23.383	23.863	24.347	81	61.098	62.351	63.617
32	24.138	24.633	25.133	82	61.853	63.121	64.403
33	24.892	25.402	25.918	83	62.607	63.891	65.188
34	25.646	26.172	26.704	84	63.361	64.661	65.974
35	26.400	26.942	27.489	85	64.115	65.430	66.759
36	27.155	27.712	28.274	86	64.870	66.200	67.544
37	27.909	28.481	29.060	87	65.624	66.970	68.330
38	28.663	29.251	29.845	88	66.378	67.740	69.115
39	29.418	30.021	30.631	89	67.133	68.509	69.901
40	30.172	30.791	31.416	90	67.887	69.279	70.686
41	30.926	31.560	32.201	91	68.641	70.049	71.471
42	31.681	32.330	32.987	92	69.396	70.819	72.257
43	32.435	33.100	33.772	93	70.150	71.589	73.042
44	33.189	33.870	34.558	94	70.904	72.358	73.828
45	33.943	34.640	35.343	95	71.658	73.128	74.613
46	34.698	35.409	36.128	96	72.413	73.898	75.398
47	35.452	36.179	36.914	97	73.167	74.668	76.184
48	36.206	36.949	37.699	98	73.921	75.437	76.969
49	36.961	37.719	38.485	99	74.676	76.207	77.755
50	37.715	38.488	39.270	100	75.430	76.977	78.540

Hossz vagy szám	Átmérő centiméterekben							
	101	102	103	104	105	106	107	108
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg négyzetméterekb.							
1	0.801	0.817	0.833	0.849	0.866	0.882	0.899	0.916
2	1.602	1.634	1.666	1.699	1.732	1.765	1.798	1.832
3	2.404	2.451	2.500	2.548	2.598	2.647	2.698	2.748
4	3.206	3.269	3.333	3.398	3.464	3.530	3.597	3.664
5	4.006	4.086	4.166	4.247	4.330	4.412	4.496	4.580
6	4.807	4.903	4.999	5.097	5.195	5.295	5.395	5.497
7	5.608	5.720	5.833	5.946	6.061	6.177	6.294	6.413
8	6.409	6.537	6.666	6.796	6.927	7.060	7.194	7.329
9	7.211	7.354	7.499	7.645	7.793	7.942	8.093	8.245
10	8.012	8.171	8.332	8.495	8.659	8.825	8.992	9.161
11	8.813	8.988	9.166	9.344	9.525	9.707	9.891	10.077
12	9.614	9.806	9.999	10.194	10.391	10.590	10.790	10.993
13	10.415	10.623	10.832	11.043	11.257	11.472	11.690	11.909
14	11.217	11.440	11.665	11.893	12.123	12.355	12.589	12.825
15	12.018	12.257	12.498	12.742	12.989	13.237	13.488	13.741
16	12.819	13.074	13.332	13.592	13.854	14.120	14.387	14.657
17	13.620	13.891	14.165	14.441	14.720	15.002	15.286	15.574
18	14.421	14.708	14.998	15.291	15.586	15.884	16.186	16.490
19	15.222	15.525	15.831	16.140	16.452	16.767	17.085	17.406
20	16.024	16.343	16.665	16.990	17.318	17.649	17.984	18.322
Hossz vagy szám	Átmérő centiméterekben							
	109	110	111	112	113	114	115	116
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg négyzetméterekb.							
1	0.933	0.950	0.968	0.985	1.003	1.021	1.039	1.057
2	1.866	1.901	1.935	1.970	2.006	2.041	2.077	2.114
3	2.799	2.851	2.903	2.956	3.009	3.062	3.116	3.170
4	3.733	3.801	3.871	3.941	4.011	4.083	4.155	4.227
5	4.666	4.752	4.838	4.926	5.014	5.104	5.193	5.284
6	5.599	5.702	5.806	5.911	6.017	6.124	6.232	6.341
7	6.532	6.652	6.774	6.896	7.020	7.145	7.271	7.398
8	7.465	7.603	7.742	7.882	8.023	8.166	8.310	8.455
9	8.398	8.553	8.709	8.867	9.026	9.186	9.348	9.511
10	9.331	9.503	9.677	9.852	10.029	10.207	10.387	10.568
11	10.264	10.454	10.645	10.837	11.032	11.228	11.426	11.625
12	11.198	11.404	11.612	11.822	12.034	12.248	12.464	12.682
13	12.131	12.354	12.580	12.808	13.037	13.269	13.503	13.739
14	13.064	13.305	13.548	13.793	14.040	14.290	14.542	14.796
15	13.997	14.255	14.515	14.778	15.043	15.311	15.580	15.852
16	14.930	15.205	15.483	15.763	16.046	16.331	16.619	16.909
17	15.863	16.156	16.451	16.748	17.049	17.352	17.658	17.966
18	16.796	17.106	17.418	17.734	18.052	18.373	18.696	19.023
19	17.729	18.056	18.386	18.719	19.055	19.393	19.735	20.080
20	18.663	19.007	19.354	19.704	20.057	20.414	20.774	21.137

Hossz vagy szám	Átmérő centiméterekben							
	117	118	119	120	121	122	123	124
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg négyzetméterekb.							
1	1.075	1.094	1.112	1.131	1.150	1.169	1.188	1.208
2	2.150	2.187	2.224	2.262	2.300	2.338	2.376	2.415
3	3.225	3.281	3.337	3.393	3.450	3.507	3.565	3.623
4	4.301	4.374	4.449	4.524	4.600	4.676	4.753	4.831
5	5.376	5.468	5.561	5.655	5.750	5.845	5.941	6.038
6	6.451	6.562	6.673	6.786	6.899	7.014	7.129	7.246
7	7.526	7.655	7.785	7.917	8.049	8.183	8.318	8.453
8	8.601	8.749	8.898	9.048	9.199	9.352	9.506	9.661
9	9.676	9.842	10.010	10.179	10.349	10.521	10.694	10.869
10	10.751	10.936	11.122	11.310	11.499	11.690	11.882	12.076
11	11.826	12.029	12.234	12.441	12.649	12.859	13.071	13.284
12	12.902	13.123	13.346	13.572	13.799	14.028	14.259	14.492
13	13.977	14.217	14.459	14.703	14.949	15.197	15.447	15.699
14	15.052	15.310	15.571	15.834	16.099	16.366	16.635	16.907
15	16.127	16.404	16.683	16.965	17.248	17.535	17.823	18.114
16	17.202	17.497	17.795	18.096	18.398	18.704	19.012	19.322
17	18.277	18.591	18.907	19.226	19.548	19.873	20.200	20.530
18	19.352	19.685	20.020	20.357	20.698	21.042	21.388	21.737
19	20.427	20.778	21.132	21.488	21.848	22.211	22.576	22.945
20	21.503	21.872	22.244	22.619	22.998	23.380	23.765	24.153
Hossz vagy szám	Átmérő centiméterekben							
	125	126	127	128	129	130	131	132
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg négyzetméterekb.							
1	1.227	1.247	1.267	1.287	1.307	1.327	1.348	1.368
2	2.454	2.494	2.534	2.574	2.614	2.655	2.696	2.737
3	3.682	3.741	3.800	3.860	3.921	3.982	4.043	4.105
4	4.909	4.983	5.067	5.147	5.228	5.309	5.391	5.474
5	6.136	6.235	6.334	6.434	6.535	6.637	6.739	6.842
6	7.363	7.481	7.601	7.721	7.842	7.964	8.087	8.211
7	8.590	8.728	8.867	9.008	9.149	9.291	9.435	9.579
8	9.817	9.975	10.134	10.294	10.456	10.619	10.783	10.948
9	11.045	11.222	11.401	11.581	11.763	11.946	12.130	12.316
10	12.272	12.469	12.668	12.868	13.070	13.273	13.478	13.685
11	13.499	13.716	13.934	14.155	14.377	14.601	14.826	15.053
12	14.726	14.963	15.201	15.442	15.684	15.928	16.174	16.422
13	15.953	16.210	16.468	16.728	16.991	17.255	17.522	17.790
14	17.181	17.457	17.735	18.015	18.298	18.582	18.869	19.159
15	18.408	18.704	19.002	19.302	19.605	19.910	20.217	20.527
16	19.635	19.950	20.268	20.589	20.912	21.237	21.565	21.896
17	20.862	21.197	21.535	21.876	22.219	22.564	22.913	23.264
18	22.089	22.444	22.802	23.162	23.526	23.892	24.261	24.633
19	23.316	23.691	24.069	24.449	24.833	25.219	25.609	26.001
20	24.544	24.938	25.335	25.736	26.140	26.546	26.956	27.370

Hossz vagy szám	Átmérő centiméterekben							
	133	134	135	136	137	138	139	140
	köbtartalom, köbméterekb. v körlapösszeg négyzetméterekb.							
1	1.389	1.410	1.431	1.453	1.474	1.496	1.517	1.539
2	2.779	2.821	2.863	2.905	2.948	2.991	3.035	3.079
3	4.168	4.231	4.294	4.358	4.422	4.487	4.552	4.618
4	5.557	5.641	5.726	5.811	5.896	5.983	6.070	6.158
5	6.946	7.051	7.157	7.263	7.371	7.479	7.587	7.697
6	8.336	8.462	8.588	8.716	8.845	8.974	9.105	9.236
7	9.725	9.872	10.020	10.169	10.319	10.470	10.622	10.776
8	11.114	11.282	11.451	11.621	11.793	11.966	12.140	12.315
9	12.504	12.692	12.883	13.074	13.267	13.461	13.657	13.854
10	13.893	14.103	14.314	14.527	14.741	14.957	15.175	15.394
11	15.282	15.513	15.745	15.979	16.215	16.453	16.692	16.933
12	16.671	16.923	17.177	17.432	17.689	17.949	18.210	18.473
13	18.061	18.333	18.608	18.885	19.163	19.444	19.727	20.012
14	19.450	19.744	20.039	20.337	20.638	20.940	21.245	21.551
15	20.839	21.154	21.471	21.790	22.112	22.436	22.762	23.091
16	22.229	22.564	22.902	23.243	23.586	23.931	24.280	24.630
17	23.618	23.974	24.334	24.695	25.060	25.427	25.797	26.169
18	25.007	25.385	25.765	26.148	26.534	26.923	27.314	27.709
19	26.397	26.795	27.196	27.601	28.008	28.418	28.832	29.248
20	27.786	28.205	28.628	29.053	29.482	29.914	30.349	30.788

Fenyőrönkők köbtartalma felső átmérők szerint.

Ezzel a táblával a rönkők valódi vagyis a valóságos középátmérőnek megfelelő köbtartalma a felső vagyis vékonyabb átmérő után kereshető ki. Az eredmény csak megközelítő, de a gyakorlati célnak megfelelő. E tábla a magyar államerdők kezelésénél hivatalosan használtatik.

Felső átmérő centiméter	Hosszuság méterekben				Felső átmérő centiméter	Hosszuság méterekben			
	3	4	5	6		3	4	5	6
	köbtartalom köbméterekben					köbtartalom köbméterekben			
13	0.05	0.06	0.08	0.10	57	0.83	1.13	1.43	1.75
14	0.05	0.07	0.09	0.12	58	0.85	1.17	1.48	1.81
15	0.06	0.08	0.11	0.14	59	0.88	1.21	1.53	1.87
16	0.07	0.10	0.13	0.16	60	0.91	1.25	1.58	1.93
17	0.08	0.11	0.14	0.18	61	0.94	1.29	1.63	2.00
18	0.09	0.12	0.16	0.20	62	0.97	1.33	1.69	2.07
19	0.10	0.14	0.17	0.22	63	1.00	1.37	1.75	2.13
20	0.11	0.15	0.19	0.24	64	1.03	1.41	1.80	2.19
21	0.12	0.16	0.21	0.26	65	1.06	1.46	1.85	2.26
22	0.13	0.18	0.23	0.28	66	1.10	1.50	1.91	2.33
23	0.14	0.19	0.25	0.30	67	1.13	1.54	1.96	2.40
24	0.15	0.21	0.27	0.33	68	1.16	1.59	2.02	2.46
25	0.16	0.22	0.29	0.36	69	1.19	1.63	2.08	2.52
26	0.18	0.25	0.32	0.39	70	1.23	1.67	2.13	2.60
27	0.20	0.27	0.35	0.42	71	1.26	1.72	2.19	2.67
28	0.21	0.29	0.37	0.45	72	1.30	1.77	2.25	2.74
29	0.22	0.31	0.39	0.48	73	1.33	1.82	2.31	2.82
30	0.24	0.33	0.42	0.51	74	1.37	1.87	2.37	2.89
31	0.25	0.35	0.45	0.54	75	1.40	1.92	2.43	2.96
32	0.27	0.37	0.47	0.57	76	1.44	1.97	2.49	3.04
33	0.29	0.39	0.50	0.61	77	1.48	2.02	2.56	3.11
34	0.30	0.42	0.53	0.64	78	1.52	2.07	2.62	3.19
35	0.32	0.44	0.56	0.68	79	1.55	2.12	2.69	3.27
36	0.34	0.47	0.59	0.72	80	1.59	2.17	2.75	3.35
37	0.35	0.50	0.62	0.75	81	1.63	2.22	2.82	3.43
38	0.37	0.52	0.65	0.79	82	1.67	2.27	2.88	3.51
39	0.39	0.55	0.68	0.83	83	1.71	2.33	2.95	3.59
40	0.41	0.58	0.72	0.87	84	1.75	2.38	3.02	3.67
41	0.44	0.61	0.76	0.92	85	1.80	2.44	3.09	3.76
42	0.46	0.64	0.80	0.97	86	1.84	2.49	3.16	3.84
43	0.48	0.66	0.84	1.02	87	1.88	2.55	3.23	3.93
44	0.50	0.69	0.88	1.07	88	1.92	2.61	3.30	4.02
45	0.52	0.72	0.92	1.12	89	1.96	2.67	3.37	4.10
46	0.55	0.75	0.96	1.17	90	2.01	2.73	3.45	4.19
47	0.57	0.79	1.00	1.22	91	2.05	2.79	3.52	4.28
48	0.59	0.80	1.04	1.27	92	2.10	2.85	3.60	4.37
49	0.62	0.85	1.08	1.32	93	2.14	2.91	3.67	4.46
50	0.64	0.88	1.12	1.38	94	2.18	2.97	3.75	4.55
51	0.67	0.92	1.16	1.43	95	2.23	3.03	3.83	4.65
52	0.69	0.95	1.20	1.48	96	2.28	3.09	3.90	4.74
53	0.72	0.99	1.24	1.53	97	2.32	3.15	3.98	4.84
54	0.74	1.02	1.28	1.59	98	2.37	3.22	4.06	4.93
55	0.77	1.06	1.33	1.64	99	2.41	3.27	4.14	5.02
56	0.80	1.09	1.38	1.70	100	2.46	3.34	4.22	5.12

Kőbözőtáblák, rudak, suhángok kőbözésére az alsó átmérők segítségével.

E táblák használatánál az alsó átmérő a vágás lap felett 0,1 méter magasságban veendő. Pontos eredményt e táblák különösen lúczyenyőrudak kőbözésénél nyújtanak, de használhatók más fánemek kőbtartalmának kiszámítására is.

(Pressler szerint.)

Vastagsági osztály	I. 2 cm		II. 3 cm		III. 4 cm		IV. 5 centiméter			V. 6 centiméter		
	2 m alól	2 m és azon felül	4 m alól	4 m és azon felül	5 méteren alól	5 m és azon felül	5 méteren alól	5—7 m	7 méteren felül	5 méteren alól	5—7 m	7 méteren felül
Darab-szám.	kőbtartalom (a csucscsal együtt) köbméterekben											
10	0·002	0·005	0·01	0·02	0·02	0·04	0·03	0·07	0·09	0·05	0·09	0·14
50	0·01	0·03	0·05	0·09	0·11	0·20	0·16	0·33	0·47	0·27	0·46	0·70
100	0·02	0·05	0·10	0·18	0·21	0·39	0·33	0·66	0·93	0·54	0·93	1·39
Vastagsági osztály	VI. 7-től 9 cm-éig			VII. 10-től 12 cm-éig			VIII. 13—15 cm-éig					
	6 m-en alól	6—8 m-ig	8 m-en felül	9 m-en alól	9—12 m-ig	12 m-en felül	11 m-en alól	11—15 m-ig	15 m-en felül			
Darab-szám	kőbtartalom (a csucscsal együtt) köbméterekben											
1	0·01	0·02	0·03	0·04	0·05	0·08	0·09	0·11	0·14			
2	0·02	0·03	0·05	0·07	0·10	0·15	0·17	0·21	0·28			
3	0·03	0·05	0·08	0·11	0·15	0·23	0·26	0·32	0·42			
4	0·04	0·07	0·11	0·14	0·20	0·30	0·34	0·42	0·56			
5	0·06	0·09	0·14	0·18	0·25	0·38	0·43	0·53	0·70			
6	0·07	0·10	0·16	0·21	0·30	0·45	0·51	0·63	0·84			
7	0·08	0·12	0·19	0·25	0·35	0·53	0·60	0·74	0·98			
8	0·09	0·14	0·22	0·28	0·40	0·60	0·68	0·84	1·12			
9	0·10	0·15	0·24	0·32	0·45	0·68	0·77	0·95	1·26			
10	0·11	0·17	0·27	0·35	0·50	0·75	0·85	1·05	1·40			
20	0·22	0·34	0·54	0·70	1·00	1·50	1·70	2·10	2·80			
30	0·33	0·51	0·81	1·05	1·50	2·25	2·55	3·15	4·20			
40	0·44	0·68	1·08	1·40	2·00	3·00	3·40	4·20	5·60			
50	0·55	0·85	1·35	1·75	2·50	3·75	4·25	5·25	7·00			
60	0·66	1·02	1·62	2·10	3·00	4·50	5·10	6·30	8·40			
70	0·77	1·19	1·89	2·45	3·50	5·25	5·95	7·35	9·80			
80	0·88	1·36	2·16	2·80	4·00	6·00	6·80	8·40	11·20			
90	0·99	1·53	2·43	3·15	4·50	6·75	7·65	9·45	12·60			
100	1·10	1·70	2·70	3·50	5·00	7·50	8·50	10·50	14·00			

Kőbőztábla lúczfenyőrudak kőbözésére, az alsó átmérő segélyével.

(Judeich után.)

Hosszuság méter	100 darab kőbtartalmaköbmétereiben													Hosszuság méter
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1	0.02													
2	0.04	0.08	0.14	0.22										
3	0.05	0.12	0.21	0.33	0.49	0.62								
4	0.07	0.16	0.29	0.44	0.62	0.82	1.05							
5	0.09	0.20	0.36	0.55	0.77	1.03	1.31	1.61						
6		0.24	0.43	0.66	0.93	1.24	1.57	1.93	2.31	2.70				
7		0.28	0.50	0.77	1.08	1.44	1.83	2.25	2.69	3.15	3.62			
8			0.57	0.88	1.24	1.65	2.09	2.57	3.05	3.60	4.13	4.67		
9			0.64	0.99	1.39	1.85	2.36	2.90	3.46	4.05	4.65	5.25		
10				1.10	1.55	2.06	2.62	3.22	3.85	4.50	5.17	5.84	6.51	7.18
11					1.70	2.26	2.88	3.54	4.23	4.95	5.68	6.42	7.16	7.90
12					1.86	2.47	3.14	3.86	4.62	5.40	6.20	7.01	7.81	8.62
13								4.18	5.00	5.85	6.72	7.59	8.47	9.33
14								4.50	5.39	6.30	7.23	8.17	9.12	10.05
15									5.77	6.75	7.75	8.76	9.77	10.77
16									6.16	7.20	8.27	9.34	10.42	11.49
17											8.75	9.93	11.07	12.21
18												10.51	11.72	12.92
19													12.37	13.64
20													13.02	14.36

Fűrészelt vagy faragott fák köbtartalma.

Ezen táblákból mindenféle szabályosan faragott vagy fűrészelt faválaszték köbtartalmát meg lehet határozni, a következő módon:

a) szabályos négyszögű keresztmetszettel bíró tárgyaknál a szélességből levonjuk a vastagságot, és ezen mérettel és a vastagsággal bemenne a táblába, az itt nyert számot, mely egy méter hosszú darab köbtartalmát adja, a méterekben kifejezett egész hosszúsággal szorozzuk. Pld. egy 6 m hosszú, 35 cm széles és 5 cm vastag padló köbtartalmát megtaláljuk, ha a függőleges hasábok közül a $35-5 = 30$ -asnak és a vízszintes sorok közül az 5-ösnek megfelelő számot $= 0.0175$ -öt 6-al szorozzuk, nyervén $0.0175 \times 6 = 0.1050$ köbmétert. Hasonló módon számíthatjuk ki egy 5 m hosszú, 5 cm széles és 2 cm vastag lécznek köbtartalmát is, ha a $(5-2)$ 3-as hasábnak és 2-ös sornak megfelelő számot (0.0010) 5-el szorozzuk: $0.0010 \times 5 = 0.0050$ köbméter.

Ha a vastagság vagy a szélesség nem egész, hanem egész és tizedcentiméterekben volna adva, akkor ezt a méretet 10-el szorozzuk, s azután szigoruan a fennebb leirt módon járva el, a nyert eredményt 10-el osztjuk. Pld. egy 6 m h., 26 cm sz. és 2.5 cm vastag deszka köbtartalmát megtaláljuk, ha a kérdéses deszkát 26 cm széles és 25 cm vastagnak tekintvén, az $(26-25 = 1)$ -es hasábnak és 25-ös sornak megfelelő számot (0.0650) 6-al szorozzuk $= 0.0650 \times 6 = 0.3900$, és ezt az eredményt 10-el osztjuk $= 0.390 : 10 = 0.0390$, mely szám a kérdéses deszka köbtartalmát adja.

Ha a vastagság és a szélesség is egész és tizedcentiméterekben van adva, akkor mindkét méretet szorozzuk 10-el és az így nyert eredményt 100-al osztjuk. Pld.: Egy 4 m h., 2.5 cm v. 3.5 cm széles lécz köbtartalma $= ?$ A 10-es hasáb $(35-25 = 10)$ és a 25-ös sornak megfelelő szám $= 0.0875$: ezt szorozva 4-el: $0.0875 \times 4 = 0.3500$ és osztva 100-al: $0.3500 : 100 = 0.0035$ köbméter a kérdéses lécz köbtartalma.

Ha a vastagság a táblában található legnagyobb vastagságot (50 cm.) túlhaladja, vagy ha a szélesség oly nagy, hogy a vastagság levonása után is nagyobb számot ad 50-nél, akkor előbb az illető méretet felezzük, s azután az e szerint kikeresett köbtartalmat kétfelével szorozzuk. Pld. egy 7 m hosszú, 54 cm vastag és 65 cm széles gerenda köbtartalmát találjuk, ha a $(65 - \frac{54}{2} = 38)$ -as hasáb és 27-es sornak megfelelő számot, előbb 7-el és azután 2-vel szorozzuk $= 0.1755 \times 7 \times 2 = 2.457$ köbméter. Ha mindkét méretet kellene felezni vagy más alkalmas számmal osztani, akkor az eredményt 4-el vagy az illető szám négyzetével szorozzuk.

b) Négy oldalról megfaragott, de él nélküli gerendák köbtartalmát az előbbieket szerint keressük ki, az eredményből azonban le kell vonnunk egy lécz köbtartalmát, melynek szélessége és vastagsága egyenlő a lecsonkítás szélességével. Pld. egy 3 m hosszú, 25 cm vastag, 30 cm magas és 5 cm szélesen leélezett gerenda köbtartalmát pontosan a következő módon nyerjük: az ép élű gerenda köbtartalma az 5-ös hasáb és 25-ös sor szerint $= 0.0750 \times 3 = 0.2250$ kbm.; egy 5 cm vastag és széles lécz pedig ugyancsak a 3 m hosszúság mellett a 0-al jelzett hasáb és az 5-ös sor szerint $= 0.0025 \times 3 = 0.0075$ kbm.; a leélezeti gerenda köbtartalma tehát egyenlő e kettő különbségével, vagyis: $0.2250 - 0.0075 = 0.2175$ köbméterrel. Ugyaníly módon köbözhetők a durván, azaz gömbölyű éllel faragott gerendák is.

c) Trapez keresztmetszelvevényű fák köbözésénél szélesség gyanánt a középszélesség veendő, és ennek és a vastagságnak segítségével a köbtartalom az a) pont alatt elmondottak szerint keresendő ki. Például egy 2.4 méter hosszú, fent 16, alant 24 cm széles és 15 cm magas trapez-alaku ászokfa köbtartalma egyenlő egy ugyaníly hosszú és magas, de $\frac{16+24}{2} = 20$ cmt. széles gerendával, mely az 5-ös hasáb és 15-ös sor szerint $= 0.0300 \times 2.4 = 0.072$ köbméter.

d) Három élű fákknál a szélességnek vagy pedig az erremerőleges vastagságnak fele vétetik, és ezen félmérettel és a másik egész mérettel a köbtartalom úgy kerestetik ki, mint a négyélű fákknál. Pld. egy 6 m hosszú, 22 cm széles 12 cm magas háromélű párkánylécz köbtartalma az 1-es hasáb és 11-es sor vagy a 16-os hasáb és 6-os sor szerint $\times 0.0132 \times 5 = 0.0660$ köbméter.

e) Kérszelvényalakú keresztmetszettel bíró fákknál az egész szélesség és a magasságnak két harmada, vagy az egész magasság és a szélességnek két harmada veendő, s azután a köbtartalom úgy keresendő ki, mint a négyélű fákknál. Pld. egy 6 m hosszú, 30 cm széles és 6 cm vastag szélészka köbtartalma a $(20-6=)$ 14-es hasáb és 6-os sor, vagy a $(30-4=)$ 26-os hasáb és 4-es sor szerint $= 0.0120 \times 6 = 0.072$ köbméter.

Vastagság centiméter	A szélesség és vastagság különbsége centiméterekben							Vastagság centiméter
	0	1	2	3	4	5	6	
	egy méter hosszú darab köbtartalma köbméterekben							
1	0.0001	0.0002	0.0003	0.0004	0.0005	0.0006	0.0007	1
1.5	0.0002	0.0004	0.0005	0.0007	0.0008	0.0010	0.0011	1.5
2	0.0004	0.0006	0.0008	0.0010	0.0012	0.0014	0.0016	2
2.5	0.0006	0.0009	0.0011	0.0014	0.0016	0.0019	0.0021	2.5
3	0.0009	0.0012	0.0015	0.0018	0.0021	0.0024	0.0027	3
3.5	0.0012	0.0016	0.0019	0.0023	0.0026	0.0030	0.0033	3.5
4	0.0016	0.0020	0.0024	0.0028	0.0032	0.0036	0.0040	4
4.5	0.0020	0.0025	0.0029	0.0034	0.0038	0.0043	0.0047	4.5
5	0.0025	0.0030	0.0035	0.0040	0.0045	0.0050	0.0055	5
6	0.0036	0.0042	0.0048	0.0054	0.0060	0.0066	0.0072	6
7	0.0049	0.0056	0.0063	0.0070	0.0077	0.0084	0.0091	7
8	0.0064	0.0072	0.0080	0.0088	0.0096	0.0104	0.0112	8
9	0.0081	0.0090	0.0099	0.0108	0.0117	0.0126	0.0135	9
10	0.0100	0.0110	0.0120	0.0130	0.0140	0.0150	0.0160	10
11	0.0121	0.0132	0.0143	0.0154	0.0165	0.0176	0.0187	11
12	0.0144	0.0156	0.0168	0.0180	0.0192	0.0204	0.0216	12
13	0.0169	0.0182	0.0195	0.0208	0.0221	0.0234	0.0247	13
14	0.0196	0.0210	0.0224	0.0238	0.0252	0.0266	0.0280	14
15	0.0225	0.0240	0.0255	0.0270	0.0285	0.0300	0.0315	15
16	0.0256	0.0272	0.0288	0.0304	0.0320	0.0336	0.0352	16
17	0.0289	0.0306	0.0323	0.0340	0.0357	0.0374	0.0391	17
18	0.0324	0.0342	0.0360	0.0378	0.0396	0.0414	0.0432	18
19	0.0361	0.0380	0.0399	0.0418	0.0437	0.0456	0.0475	19
20	0.0400	0.0420	0.0440	0.0460	0.0480	0.0500	0.0520	20
21	0.0441	0.0462	0.0483	0.0504	0.0525	0.0546	0.0567	21
22	0.0484	0.0506	0.0528	0.0550	0.0572	0.0594	0.0616	22
23	0.0529	0.0552	0.0575	0.0598	0.0621	0.0644	0.0667	23
24	0.0576	0.0600	0.0624	0.0648	0.0672	0.0696	0.0720	24
25	0.0625	0.0650	0.0675	0.0700	0.0725	0.0750	0.0775	25
26	0.0676	0.0702	0.0728	0.0754	0.0780	0.0806	0.0832	26
27	0.0729	0.0756	0.0783	0.0810	0.0837	0.0864	0.0891	27
28	0.0784	0.0812	0.0840	0.0868	0.0896	0.0924	0.0952	28
29	0.0841	0.0870	0.0899	0.0928	0.0957	0.0986	0.1015	29
30	0.0900	0.0930	0.0960	0.0990	0.1020	0.1050	0.1080	30
31	0.0961	0.0992	0.1023	0.1054	0.1085	0.1116	0.1147	31
32	0.1024	0.1056	0.1088	0.1120	0.1152	0.1184	0.1216	32
33	0.1089	0.1122	0.1155	0.1188	0.1221	0.1254	0.1287	33
34	0.1156	0.1190	0.1224	0.1258	0.1292	0.1326	0.1360	34
35	0.1225	0.1260	0.1295	0.1330	0.1365	0.1400	0.1435	35
36	0.1296	0.1332	0.1368	0.1404	0.1440	0.1476	0.1512	36
37	0.1369	0.1406	0.1443	0.1480	0.1517	0.1554	0.1591	37
38	0.1444	0.1482	0.1520	0.1558	0.1596	0.1634	0.1672	38
39	0.1521	0.1560	0.1599	0.1638	0.1677	0.1716	0.1755	39
40	0.1600	0.1640	0.1680	0.1720	0.1760	0.1800	0.1840	40
41	0.1681	0.1722	0.1763	0.1804	0.1845	0.1886	0.1927	41
42	0.1764	0.1806	0.1848	0.1890	0.1932	0.1974	0.2016	42
43	0.1849	0.1892	0.1935	0.1978	0.2021	0.2064	0.2107	43
44	0.1936	0.1980	0.2024	0.2068	0.2112	0.2156	0.2200	44
45	0.2025	0.2070	0.2115	0.2160	0.2205	0.2250	0.2295	45
46	0.2116	0.2162	0.2208	0.2254	0.2300	0.2346	0.2392	46
47	0.2209	0.2256	0.2303	0.2350	0.2397	0.2444	0.2491	47
48	0.2304	0.2352	0.2400	0.2448	0.2496	0.2544	0.2592	48
49	0.2401	0.2450	0.2499	0.2548	0.2597	0.2646	0.2695	49
50	0.2500	0.2550	0.2600	0.2650	0.2700	0.2750	0.2800	50

Vastagság centiméter	A szélesség és vastagság különbsége centiméterekben							Vastagság centimer
	7	8	9	10	11	12	13	
	egy méter hosszú darab köbtartalma köbméterekben							
1	0.0008	0.0009	0.0010	0.0011	0.0012	0.0013	0.0014	1
1.5	0.0013	0.0014	0.0016	0.0017	0.0019	0.0020	0.0022	1.5
2	0.0018	0.0020	0.0022	0.0024	0.0026	0.0028	0.0030	2
2.5	0.0024	0.0026	0.0029	0.0031	0.0034	0.0036	0.0039	2.5
3	0.0030	0.0033	0.0036	0.0039	0.0042	0.0045	0.0048	3
3.5	0.0037	0.0040	0.0044	0.0047	0.0051	0.0054	0.0058	3.5
4	0.0044	0.0048	0.0052	0.0056	0.0060	0.0064	0.0068	4
4.5	0.0052	0.0056	0.0061	0.0065	0.0070	0.0074	0.0079	4.5
5	0.0060	0.0065	0.0070	0.0075	0.0080	0.0085	0.0090	5
6	0.0078	0.0084	0.0090	0.0096	0.0102	0.0108	0.0114	6
7	0.0098	0.0105	0.0112	0.0119	0.0126	0.0133	0.0140	7
8	0.0120	0.0128	0.0136	0.0144	0.0152	0.0160	0.0168	8
9	0.0144	0.0153	0.0162	0.0171	0.0180	0.0189	0.0198	9
10	0.0170	0.0180	0.0190	0.0200	0.0210	0.0220	0.0230	10
11	0.0198	0.0209	0.0220	0.0231	0.0242	0.0253	0.0264	11
12	0.0228	0.0240	0.0252	0.0264	0.0276	0.0288	0.0300	12
13	0.0260	0.0273	0.0286	0.0299	0.0312	0.0325	0.0338	13
14	0.0294	0.0308	0.0322	0.0336	0.0350	0.0364	0.0378	14
15	0.0330	0.0345	0.0360	0.0375	0.0390	0.0405	0.0420	15
16	0.0368	0.0384	0.0400	0.0416	0.0432	0.0448	0.0464	16
17	0.0408	0.0425	0.0442	0.0459	0.0476	0.0493	0.0510	17
18	0.0450	0.0468	0.0486	0.0504	0.0522	0.0540	0.0558	18
19	0.0494	0.0513	0.0532	0.0551	0.0570	0.0589	0.0608	19
20	0.0540	0.0560	0.0580	0.0600	0.0620	0.0640	0.0660	20
21	0.0588	0.0609	0.0630	0.0651	0.0672	0.0693	0.0714	21
22	0.0638	0.0660	0.0682	0.0704	0.0726	0.0748	0.0770	22
23	0.0690	0.0713	0.0736	0.0759	0.0782	0.0805	0.0828	23
24	0.0744	0.0768	0.0792	0.0816	0.0840	0.0864	0.0888	24
25	0.0800	0.0825	0.0850	0.0875	0.0900	0.0925	0.0950	25
26	0.0858	0.0884	0.0910	0.0936	0.0962	0.0988	0.1014	26
27	0.0918	0.0945	0.0972	0.0999	0.1026	0.1053	0.1080	27
28	0.0980	0.1008	0.1036	0.1064	0.1092	0.1120	0.1148	28
29	0.1044	0.1073	0.1102	0.1131	0.1160	0.1189	0.1218	29
30	0.1110	0.1140	0.1170	0.1200	0.1230	0.1260	0.1290	30
31	0.1178	0.1209	0.1240	0.1271	0.1302	0.1333	0.1364	31
32	0.1248	0.1280	0.1312	0.1344	0.1376	0.1408	0.1440	32
33	0.1320	0.1353	0.1386	0.1419	0.1452	0.1485	0.1518	33
34	0.1394	0.1428	0.1462	0.1496	0.1530	0.1564	0.1598	34
35	0.1470	0.1505	0.1540	0.1575	0.1610	0.1645	0.1680	35
36	0.1548	0.1584	0.1620	0.1656	0.1692	0.1728	0.1764	36
37	0.1628	0.1665	0.1702	0.1739	0.1776	0.1813	0.1850	37
38	0.1710	0.1748	0.1786	0.1824	0.1862	0.1900	0.1938	38
39	0.1794	0.1833	0.1872	0.1911	0.1950	0.1989	0.2028	39
40	0.1880	0.1920	0.1960	0.2000	0.2040	0.2080	0.2120	40
41	0.1968	0.2009	0.2050	0.2091	0.2132	0.2173	0.2214	41
42	0.2058	0.2100	0.2142	0.2184	0.2226	0.2268	0.2310	42
43	0.2150	0.2193	0.2236	0.2279	0.2322	0.2365	0.2408	43
44	0.2244	0.2288	0.2332	0.2376	0.2420	0.2464	0.2508	44
45	0.2340	0.2385	0.2430	0.2475	0.2520	0.2565	0.2610	45
46	0.2438	0.2484	0.2530	0.2576	0.2622	0.2668	0.2714	46
47	0.2538	0.2585	0.2632	0.2679	0.2726	0.2773	0.2820	47
48	0.2640	0.2688	0.2736	0.2784	0.2832	0.2880	0.2928	48
49	0.2744	0.2793	0.2842	0.2891	0.2940	0.2989	0.3038	49
50	0.2850	0.2900	0.2950	0.3000	0.3050	0.3100	0.3150	50

Vastagság centiméter	A szélesség és vastagság különbsége centiméterekben							Vastagság centiméter
	14	15	16	17	18	19	20	
	egy méter hosszú darab köbtartalma köbméterekben							
1	0.0015	0.0016	0.0017	0.0018	0.0019	0.0020	0.0021	1
1.5	0.0023	0.0025	0.0026	0.0028	0.0029	0.0031	0.0032	1.5
2	0.0032	0.0034	0.0036	0.0038	0.0040	0.0042	0.0044	2
2.5	0.0041	0.0044	0.0046	0.0049	0.0051	0.0054	0.0056	2.5
3	0.0051	0.0054	0.0057	0.0060	0.0063	0.0066	0.0069	3
3.5	0.0061	0.0065	0.0068	0.0072	0.0075	0.0079	0.0082	3.5
4	0.0072	0.0076	0.0080	0.0084	0.0088	0.0092	0.0096	4
4.5	0.0083	0.0088	0.0092	0.0097	0.0101	0.0106	0.0110	4.5
5	0.0095	0.0100	0.0105	0.0110	0.0115	0.0120	0.0125	5
6	0.0120	0.0126	0.0132	0.0138	0.0144	0.0150	0.0156	6
7	0.0147	0.0154	0.0161	0.0168	0.0175	0.0182	0.0189	7
8	0.0176	0.0184	0.0192	0.0200	0.0208	0.0216	0.0224	8
9	0.0207	0.0216	0.0225	0.0234	0.0243	0.0252	0.0261	9
10	0.0240	0.0250	0.0260	0.0270	0.0280	0.0290	0.0300	10
11	0.0275	0.0386	0.0297	0.0308	0.0319	0.0330	0.0341	11
12	0.0312	0.0324	0.0336	0.0348	0.0360	0.0372	0.0384	12
13	0.0351	0.0364	0.0377	0.0390	0.0403	0.0416	0.0429	13
14	0.0392	0.0406	0.0420	0.0434	0.0448	0.0462	0.0476	14
15	0.0435	0.0450	0.0465	0.0480	0.0495	0.0510	0.0525	15
16	0.0480	0.0496	0.0512	0.0528	0.0544	0.0560	0.0576	16
17	0.0527	0.0544	0.0561	0.0578	0.0595	0.0612	0.0629	17
18	0.0576	0.0594	0.0612	0.0630	0.0648	0.0666	0.0684	18
19	0.0627	0.0646	0.0665	0.0684	0.0703	0.0722	0.0741	19
20	0.0680	0.0700	0.0720	0.0740	0.0760	0.0780	0.0800	20
21	0.0735	0.0756	0.0777	0.0798	0.0819	0.0840	0.0861	21
22	0.0792	0.0814	0.0836	0.0858	0.0880	0.0902	0.0924	22
23	0.0851	0.0874	0.0897	0.0920	0.0943	0.0966	0.0989	23
24	0.0912	0.0936	0.0960	0.0984	0.1008	0.1032	0.1056	24
25	0.0975	0.1000	0.1025	0.1050	0.1075	0.1100	0.1125	25
26	0.1040	0.1066	0.1092	0.1118	0.1144	0.1170	0.1196	26
27	0.1107	0.1134	0.1161	0.1188	0.1215	0.1242	0.1269	27
28	0.1176	0.1204	0.1232	0.1260	0.1288	0.1316	0.1344	28
29	0.1247	0.1276	0.1305	0.1334	0.1363	0.1392	0.1421	29
30	0.1320	0.1350	0.1380	0.1410	0.1440	0.1470	0.1500	30
31	0.1395	0.1426	0.1457	0.1488	0.1519	0.1550	0.1581	31
32	0.1472	0.1504	0.1536	0.1568	0.1600	0.1632	0.1664	32
33	0.1551	0.1584	0.1617	0.1650	0.1683	0.1716	0.1749	33
34	0.1632	0.1666	0.1700	0.1734	0.1768	0.1802	0.1836	34
35	0.1715	0.1750	0.1785	0.1820	0.1855	0.1890	0.1925	35
36	0.1800	0.1836	0.1872	0.1908	0.1944	0.1980	0.2016	36
37	0.1887	0.1924	0.1961	0.1998	0.2035	0.2072	0.2109	37
38	0.1976	0.2014	0.2052	0.2090	0.2128	0.2166	0.2204	38
39	0.2067	0.2106	0.2145	0.2184	0.2223	0.2262	0.2301	39
40	0.2160	0.2200	0.2240	0.2280	0.2320	0.2360	0.2400	40
41	0.2255	0.2296	0.2337	0.2378	0.2419	0.2460	0.2501	41
42	0.2352	0.2394	0.2436	0.2478	0.2520	0.2562	0.2604	42
43	0.2451	0.2494	0.2537	0.2580	0.2623	0.2666	0.2709	43
44	0.2552	0.2596	0.2640	0.2684	0.2728	0.2772	0.2816	44
45	0.2655	0.2700	0.2745	0.2790	0.2835	0.2880	0.2925	45
46	0.2760	0.2806	0.2852	0.2898	0.2944	0.2990	0.3036	46
47	0.2867	0.2914	0.2961	0.3008	0.3055	0.3102	0.3149	47
48	0.2976	0.3024	0.3072	0.3120	0.3168	0.3216	0.3264	48
49	0.3087	0.3136	0.3185	0.3234	0.3283	0.3332	0.3381	49
50	0.3200	0.3250	0.3300	0.3350	0.3400	0.3450	0.3500	50

Vastagság centiméter	A szélesség és vastagság különbsége centiméterekben							Vastagság centiméter
	21	22	23	24	25	26	27	
	egy méter hosszú darab köbtartalma köbméterekben							
1	0.0022	0.0023	0.0024	0.0025	0.0026	0.0027	0.0028	1
1.5	0.0034	0.0035	0.0037	0.0038	0.0040	0.0041	0.0043	1.5
2	0.0046	0.0048	0.0050	0.0052	0.0054	0.0056	0.0058	2
2.5	0.0059	0.0061	0.0064	0.0066	0.0069	0.0071	0.0074	2.5
3	0.0072	0.0075	0.0078	0.0081	0.0084	0.0087	0.0090	3
3.5	0.0086	0.0089	0.0093	0.0096	0.0100	0.0103	0.0107	3.5
4	0.0100	0.0104	0.0108	0.0112	0.0116	0.0120	0.0124	4
4.5	0.0115	0.0119	0.0124	0.0128	0.0133	0.0137	0.0142	4.5
5	0.0130	0.0135	0.0140	0.0145	0.0150	0.0155	0.0160	5
6	0.0162	0.0168	0.0174	0.0180	0.0186	0.0192	0.0198	6
7	0.0196	0.0203	0.0210	0.0217	0.0224	0.0231	0.0238	7
8	0.0232	0.0240	0.0248	0.0256	0.0264	0.0272	0.0280	8
9	0.0270	0.0279	0.0288	0.0297	0.0306	0.0315	0.0324	9
10	0.0310	0.0320	0.0330	0.0340	0.0350	0.0360	0.0370	10
11	0.0352	0.0363	0.0374	0.0385	0.0396	0.0407	0.0418	11
12	0.0396	0.0408	0.0420	0.0432	0.0444	0.0456	0.0468	12
13	0.0442	0.0455	0.0468	0.0481	0.0494	0.0507	0.0520	13
14	0.0490	0.0504	0.0518	0.0532	0.0546	0.0560	0.0574	14
15	0.0540	0.0555	0.0570	0.0585	0.0600	0.0615	0.0630	15
16	0.0592	0.0608	0.0624	0.0640	0.0656	0.0672	0.0688	16
17	0.0646	0.0663	0.0680	0.0697	0.0714	0.0731	0.0748	17
18	0.0702	0.0720	0.0738	0.0756	0.0774	0.0792	0.0810	18
19	0.0760	0.0779	0.0798	0.0817	0.0836	0.0855	0.0874	19
20	0.0820	0.0840	0.0860	0.0880	0.0900	0.0920	0.0940	20
21	0.0882	0.0903	0.0924	0.0945	0.0966	0.0987	0.1008	21
22	0.0946	0.0968	0.0990	0.1012	0.1034	0.1056	0.1078	22
23	0.1012	0.1035	0.1058	0.1081	0.1104	0.1127	0.1150	23
24	0.1080	0.1104	0.1128	0.1152	0.1176	0.1200	0.1224	24
25	0.1150	0.1175	0.1200	0.1225	0.1250	0.1275	0.1300	25
26	0.1222	0.1248	0.1274	0.1300	0.1326	0.1352	0.1378	26
27	0.1296	0.1323	0.1350	0.1377	0.1404	0.1431	0.1458	27
28	0.1372	0.1400	0.1428	0.1456	0.1484	0.1512	0.1540	28
29	0.1450	0.1479	0.1508	0.1537	0.1566	0.1595	0.1624	29
30	0.1530	0.1560	0.1590	0.1620	0.1650	0.1680	0.1710	30
31	0.1612	0.1643	0.1674	0.1705	0.1736	0.1767	0.1798	31
32	0.1696	0.1728	0.1760	0.1792	0.1824	0.1856	0.1888	32
33	0.1782	0.1815	0.1848	0.1881	0.1914	0.1947	0.1980	33
34	0.1870	0.1904	0.1938	0.1972	0.2006	0.2040	0.2074	34
35	0.1960	0.1995	0.2030	0.2065	0.2100	0.2135	0.2170	35
36	0.2052	0.2088	0.2124	0.2160	0.2196	0.2232	0.2268	36
37	0.2146	0.2183	0.2220	0.2257	0.2294	0.2331	0.2368	37
38	0.2242	0.2280	0.2318	0.2356	0.2394	0.2432	0.2470	38
39	0.2340	0.2379	0.2418	0.2457	0.2496	0.2535	0.2574	39
40	0.2440	0.2480	0.2520	0.2560	0.2600	0.2640	0.2680	40
41	0.2542	0.2583	0.2624	0.2665	0.2706	0.2747	0.2788	41
42	0.2646	0.2688	0.2730	0.2772	0.2814	0.2856	0.2898	42
43	0.2752	0.2795	0.2838	0.2881	0.2924	0.2967	0.3010	43
44	0.2860	0.2904	0.2948	0.2992	0.3036	0.3080	0.3124	44
45	0.2970	0.3015	0.3060	0.3105	0.3150	0.3195	0.3240	45
46	0.3082	0.3128	0.3174	0.3220	0.3266	0.3312	0.3358	46
47	0.3196	0.3243	0.3290	0.3337	0.3384	0.3431	0.3478	47
48	0.3312	0.3360	0.3408	0.3456	0.3504	0.3552	0.3600	48
49	0.3430	0.3479	0.3528	0.3577	0.3626	0.3675	0.3724	49
50	0.3550	0.3600	0.3650	0.3700	0.3750	0.3800	0.3850	50

Vastagság centiméter	A szélesség és vastagság különbsége centiméterekben								Vastagság centiméter
	28	29	30	31	32	33	34	35	
	egy méter hosszú darab köbtartalma köbméterekben								
1	0.0029	0.0030	0.0031	0.0032	0.0033	0.0034	0.0035	0.0036	1
1.5	0.0044	0.0046	0.0047	0.0049	0.0050	0.0052	0.0053	0.0055	1.5
2	0.0060	0.0062	0.0064	0.0066	0.0068	0.0070	0.0072	0.0074	2
2.5	0.0076	0.0079	0.0081	0.0084	0.0086	0.0089	0.0091	0.0094	2.5
3	0.0093	0.0096	0.0099	0.0102	0.0105	0.0108	0.0111	0.0114	3
3.5	0.0110	0.0114	0.0117	0.0121	0.0124	0.0128	0.0131	0.0135	3.5
4	0.0128	0.0132	0.0136	0.0140	0.0144	0.0148	0.0152	0.0156	4
4.5	0.0146	0.0151	0.0155	0.0160	0.0164	0.0169	0.0173	0.0178	4.5
5	0.0165	0.0170	0.0175	0.0180	0.0185	0.0190	0.0195	0.0200	5
6	0.0204	0.0210	0.0216	0.0222	0.0228	0.0234	0.0240	0.0246	6
7	0.0245	0.0252	0.0259	0.0266	0.0273	0.0280	0.0287	0.0294	7
8	0.0288	0.0296	0.0304	0.0312	0.0320	0.0328	0.0336	0.0344	8
9	0.0333	0.0342	0.0351	0.0360	0.0369	0.0378	0.0387	0.0396	9
10	0.0380	0.0390	0.0400	0.0410	0.0420	0.0430	0.0440	0.0450	10
11	0.0429	0.0440	0.0451	0.0462	0.0473	0.0484	0.0495	0.0506	11
12	0.0480	0.0492	0.0504	0.0516	0.0528	0.0540	0.0552	0.0564	12
13	0.0533	0.0546	0.0559	0.0572	0.0585	0.0598	0.0611	0.0624	13
14	0.0588	0.0602	0.0616	0.0630	0.0644	0.0658	0.0672	0.0686	14
15	0.0645	0.0660	0.0675	0.0690	0.0705	0.0720	0.0735	0.0750	15
16	0.0704	0.0720	0.0736	0.0752	0.0768	0.0784	0.0800	0.0816	16
17	0.0765	0.0782	0.0799	0.0816	0.0833	0.0850	0.0867	0.0884	17
18	0.0828	0.0846	0.0864	0.0882	0.0900	0.0918	0.0936	0.0954	18
19	0.0893	0.0912	0.0931	0.0950	0.0969	0.0988	0.1007	0.1026	19
20	0.0960	0.0980	0.1000	0.1020	0.1040	0.1060	0.1080	0.1100	20
21	0.1029	0.1050	0.1071	0.1092	0.1113	0.1134	0.1155	0.1176	21
22	0.1100	0.1122	0.1144	0.1166	0.1188	0.1210	0.1232	0.1254	22
23	0.1173	0.1196	0.1219	0.1242	0.1265	0.1288	0.1311	0.1334	23
24	0.1248	0.1272	0.1296	0.1320	0.1344	0.1368	0.1392	0.1416	24
25	0.1325	0.1350	0.1375	0.1400	0.1425	0.1450	0.1475	0.1500	25
26	0.1404	0.1430	0.1456	0.1482	0.1508	0.1534	0.1560	0.1586	26
27	0.1485	0.1512	0.1539	0.1566	0.1593	0.1620	0.1647	0.1674	27
28	0.1568	0.1596	0.1624	0.1652	0.1680	0.1708	0.1736	0.1764	28
29	0.1653	0.1682	0.1711	0.1740	0.1769	0.1798	0.1827	0.1856	29
30	0.1720	0.1750	0.1800	0.1830	0.1860	0.1890	0.1920	0.1950	30
31	0.1729	0.1860	0.1891	0.1922	0.1953	0.1984	0.2015	0.2046	31
32	0.1920	0.1952	0.1984	0.2016	0.2048	0.2080	0.2112	0.2144	32
33	0.2013	0.2046	0.2079	0.2112	0.2145	0.2178	0.2211	0.2244	33
34	0.2108	0.2142	0.2176	0.2210	0.2244	0.2278	0.2312	0.2346	34
35	0.2205	0.2240	0.2275	0.2310	0.2345	0.2380	0.2415	0.2450	35
36	0.2304	0.2340	0.2376	0.2412	0.2448	0.2484	0.2520	0.2556	36
37	0.2405	0.2442	0.2479	0.2516	0.2553	0.2590	0.2627	0.2664	37
38	0.2508	0.2546	0.2584	0.2622	0.2660	0.2698	0.2736	0.2774	38
39	0.2613	0.2652	0.2691	0.2730	0.2769	0.2808	0.2847	0.2886	39
40	0.2720	0.2760	0.2800	0.2840	0.2880	0.2920	0.2960	0.3000	40
41	0.2829	0.2870	0.2911	0.2952	0.2993	0.3034	0.3075	0.3116	41
42	0.2940	0.2982	0.3024	0.3066	0.3108	0.3150	0.3192	0.3234	42
43	0.3053	0.3096	0.3139	0.3182	0.3225	0.3268	0.3311	0.3354	43
44	0.3168	0.3212	0.3256	0.3300	0.3344	0.3388	0.3432	0.3476	44
45	0.3285	0.3330	0.3375	0.3420	0.3465	0.3510	0.3555	0.3600	45
46	0.3404	0.3450	0.3496	0.3542	0.3588	0.3634	0.3680	0.3726	46
47	0.3525	0.3572	0.3619	0.3666	0.3713	0.3760	0.3807	0.3854	47
48	0.3648	0.3696	0.3744	0.3792	0.3840	0.3888	0.3936	0.3984	48
49	0.3773	0.3822	0.3871	0.3920	0.3969	0.4018	0.4067	0.4116	49
50	0.3900	0.3950	0.4000	0.4050	0.4100	0.4150	0.4200	0.4250	50

Vastagság centiméter	A szélesség és vastagság különbsége centiméterekben							Vastagság centiméter
	36	37	38	39	40	41	42	
	egy méter hosszú darab köbtartalma köbméterekben							
1	0.0037	0.0038	0.0039	0.0040	0.0041	0.0042	0.0043	1
1.5	0.0056	0.0058	0.0059	0.0061	0.0062	0.0064	0.0065	1.5
2	0.0076	0.0078	0.0080	0.0082	0.0084	0.0086	0.0088	2
2.5	0.0096	0.0099	0.0101	0.0104	0.0106	0.0109	0.0111	2.5
3	0.0117	0.0120	0.0123	0.0126	0.0129	0.0132	0.0135	3
3.5	0.0138	0.0142	0.0145	0.0149	0.0152	0.0156	0.0159	3.5
4	0.0160	0.0164	0.0168	0.0172	0.0176	0.0180	0.0184	4
4.5	0.0182	0.0187	0.0191	0.0196	0.0200	0.0205	0.0209	4.5
5	0.0205	0.0210	0.0215	0.0220	0.0225	0.0230	0.0237	5
6	0.0252	0.0258	0.0264	0.0270	0.0276	0.0282	0.0288	6
7	0.0301	0.0308	0.0315	0.0322	0.0329	0.0336	0.0343	7
8	0.0352	0.0360	0.0368	0.0376	0.0384	0.0392	0.0400	8
9	0.0405	0.0414	0.0423	0.0432	0.0441	0.0450	0.0459	9
10	0.0460	0.0470	0.0480	0.0490	0.0500	0.0510	0.0520	10
11	0.0517	0.0528	0.0539	0.0550	0.0561	0.0572	0.0583	11
12	0.0576	0.0588	0.0600	0.0612	0.0624	0.0636	0.0648	12
13	0.0637	0.0650	0.0663	0.0676	0.0689	0.0702	0.0715	13
14	0.0700	0.0714	0.0728	0.0742	0.0756	0.0770	0.0784	14
15	0.0765	0.0780	0.0795	0.0810	0.0825	0.0840	0.0855	15
16	0.0832	0.0848	0.0864	0.0880	0.0896	0.0912	0.0928	16
17	0.0901	0.0918	0.0935	0.0952	0.0969	0.0986	0.1003	17
18	0.0972	0.0990	0.1008	0.1026	0.1044	0.1062	0.1080	18
19	0.1045	0.1064	0.1083	0.1102	0.1121	0.1140	0.1159	19
20	0.1120	0.1140	0.1160	0.1180	0.1200	0.1220	0.1240	20
21	0.1197	0.1218	0.1239	0.1260	0.1281	0.1302	0.1323	21
22	0.1276	0.1298	0.1320	0.1342	0.1364	0.1386	0.1408	22
23	0.1357	0.1380	0.1403	0.1426	0.1449	0.1472	0.1495	23
24	0.1440	0.1464	0.1488	0.1512	0.1536	0.1560	0.1584	24
25	0.1525	0.1550	0.1575	0.1600	0.1625	0.1650	0.1675	25
26	0.1612	0.1638	0.1664	0.1690	0.1716	0.1742	0.1768	26
27	0.1701	0.1728	0.1755	0.1782	0.1809	0.1836	0.1863	27
28	0.1792	0.1820	0.1848	0.1876	0.1904	0.1932	0.1960	28
29	0.1885	0.1914	0.1943	0.1972	0.2001	0.2030	0.2059	29
30	0.1980	0.2010	0.2040	0.2070	0.2100	0.2130	0.2160	30
31	0.2077	0.2108	0.2139	0.2170	0.2201	0.2232	0.2263	31
32	0.2176	0.2208	0.2240	0.2272	0.2304	0.2336	0.2368	32
33	0.2277	0.2310	0.2343	0.2376	0.2409	0.2442	0.2475	33
34	0.2380	0.2414	0.2448	0.2482	0.2516	0.2550	0.2584	34
35	0.2485	0.2520	0.2555	0.2590	0.2625	0.2660	0.2695	35
36	0.2592	0.2628	0.2664	0.2700	0.2736	0.2772	0.2808	36
37	0.2701	0.2738	0.2775	0.2812	0.2849	0.2886	0.2923	37
38	0.2812	0.2850	0.2888	0.2926	0.2964	0.3002	0.3040	38
39	0.2925	0.2964	0.3003	0.3042	0.3081	0.3120	0.3159	39
40	0.3040	0.3080	0.3120	0.3160	0.3200	0.3240	0.3280	40
41	0.3157	0.3198	0.3239	0.3280	0.3321	0.3362	0.3403	41
42	0.3276	0.3318	0.3360	0.3402	0.3444	0.3486	0.3528	42
43	0.3397	0.3440	0.3483	0.3526	0.3569	0.3612	0.3655	43
44	0.3520	0.3564	0.3608	0.3652	0.3696	0.3740	0.3784	44
45	0.3645	0.3690	0.3735	0.3780	0.3825	0.3870	0.3915	45
46	0.3772	0.3818	0.3864	0.3910	0.3956	0.4002	0.4048	46
47	0.3901	0.3948	0.3995	0.4042	0.4089	0.4136	0.4183	47
48	0.4032	0.4080	0.4128	0.4176	0.4224	0.4272	0.4320	48
49	0.4165	0.4214	0.4263	0.4312	0.4361	0.4410	0.4459	49
50	0.4300	0.4350	0.4400	0.4450	0.4500	0.4550	0.4600	50

Vastagság centiméter	A szélesség és vastagság különbsége centiméterekben								Vastagság centiméter
	43	44	45	46	47	48	49	50	
	egy méter hosszú darab köbtartalma köbméterekben								
1	0.0044	0.0045	0.0046	0.0047	0.0048	0.0049	0.0050	0.0051	1
1.5	0.0067	0.0068	0.0070	0.0071	0.0073	0.0074	0.0076	0.0077	1.5
2	0.0090	0.0092	0.0094	0.0096	0.0098	0.0100	0.0102	0.0104	2
2.5	0.0114	0.0116	0.0119	0.0121	0.0124	0.0126	0.0129	0.0131	2.5
3	0.0138	0.0141	0.0144	0.0147	0.0150	0.0153	0.0156	0.0159	3
3.5	0.0163	0.0166	0.0170	0.0173	0.0177	0.0180	0.0184	0.0187	3.5
4	0.0188	0.0192	0.0196	0.0200	0.0204	0.0208	0.0212	0.0216	4
4.5	0.0214	0.0218	0.0223	0.0227	0.0232	0.0236	0.0241	0.0245	4.5
5	0.0240	0.0245	0.0250	0.0255	0.0260	0.0265	0.0270	0.0275	5
6	0.0294	0.0300	0.0306	0.0312	0.0318	0.0324	0.0330	0.0336	6
7	0.0350	0.0357	0.0364	0.0371	0.0378	0.0385	0.0392	0.0399	7
8	0.0408	0.0416	0.0424	0.0432	0.0440	0.0448	0.0456	0.0464	8
9	0.0468	0.0477	0.0486	0.0495	0.0504	0.0513	0.0522	0.0531	9
10	0.0530	0.0540	0.0550	0.0560	0.0570	0.0580	0.0590	0.0600	10
11	0.0594	0.0605	0.0616	0.0627	0.0638	0.0649	0.0660	0.0671	11
12	0.0660	0.0672	0.0684	0.0696	0.0708	0.0720	0.0732	0.0744	12
13	0.0728	0.0741	0.0754	0.0767	0.0780	0.0793	0.0806	0.0819	13
14	0.0798	0.0812	0.0826	0.0840	0.0854	0.0868	0.0882	0.0896	14
15	0.0870	0.0885	0.0900	0.0915	0.0930	0.0945	0.0960	0.0975	15
16	0.0944	0.0960	0.0976	0.0992	0.1008	0.1024	0.1040	0.1056	16
17	0.1020	0.1037	0.1054	0.1071	0.1088	0.1105	0.1122	0.1139	17
18	0.1098	0.1116	0.1134	0.1152	0.1170	0.1188	0.1206	0.1224	18
19	0.1178	0.1197	0.1216	0.1235	0.1254	0.1273	0.1292	0.1311	19
20	0.1260	0.1280	0.1300	0.1320	0.1340	0.1360	0.1380	0.1400	20
21	0.1344	0.1365	0.1386	0.1407	0.1428	0.1449	0.1470	0.1491	21
22	0.1430	0.1452	0.1474	0.1496	0.1518	0.1540	0.1562	0.1584	22
23	0.1518	0.1541	0.1564	0.1587	0.1610	0.1633	0.1656	0.1679	23
24	0.1608	0.1632	0.1656	0.1680	0.1704	0.1728	0.1752	0.1776	24
25	0.1700	0.1725	0.1750	0.1775	0.1800	0.1825	0.1850	0.1875	25
26	0.1794	0.1820	0.1846	0.1872	0.1898	0.1924	0.1950	0.1976	26
27	0.1890	0.1917	0.1944	0.1971	0.1998	0.2025	0.2052	0.2079	27
28	0.1988	0.2016	0.2044	0.2072	0.2100	0.2128	0.2156	0.2184	28
29	0.2088	0.2117	0.2146	0.2175	0.2204	0.2233	0.2262	0.2291	29
30	0.2190	0.2220	0.2250	0.2280	0.2310	0.2340	0.2370	0.2400	30
31	0.2294	0.2325	0.2356	0.2387	0.2418	0.2449	0.2480	0.2511	31
32	0.2400	0.2432	0.2464	0.2496	0.2528	0.2560	0.2592	0.2624	32
33	0.2508	0.2541	0.2574	0.2607	0.2640	0.2673	0.2706	0.2739	33
34	0.2618	0.2652	0.2686	0.2720	0.2754	0.2788	0.2822	0.2856	34
35	0.2730	0.2765	0.2800	0.2835	0.2870	0.2905	0.2940	0.2975	35
36	0.2844	0.2880	0.2916	0.2952	0.2988	0.3024	0.3060	0.3096	36
37	0.2960	0.2997	0.3034	0.3071	0.3108	0.3145	0.3182	0.3219	37
38	0.3078	0.3116	0.3154	0.3192	0.3230	0.3268	0.3306	0.3344	38
39	0.3198	0.3237	0.3276	0.3315	0.3354	0.3393	0.3432	0.3471	39
40	0.3320	0.3360	0.3400	0.3440	0.3480	0.3520	0.3560	0.3600	40
41	0.3444	0.3485	0.3526	0.3567	0.3608	0.3649	0.3690	0.3731	41
42	0.3570	0.3612	0.3654	0.3696	0.3738	0.3780	0.3822	0.3864	42
43	0.3698	0.3741	0.3784	0.3827	0.3870	0.3913	0.3956	0.3999	43
44	0.3828	0.3872	0.3916	0.3960	0.4004	0.4048	0.4092	0.4136	44
45	0.3960	0.4005	0.4050	0.4095	0.4140	0.4185	0.4230	0.4275	45
46	0.4094	0.4140	0.4186	0.4232	0.4278	0.4324	0.4370	0.4416	46
47	0.4230	0.4277	0.4324	0.4371	0.4418	0.4465	0.4512	0.4559	47
48	0.4368	0.4416	0.4464	0.4512	0.4560	0.4608	0.4656	0.4704	48
49	0.4508	0.4557	0.4606	0.4655	0.4704	0.4753	0.4802	0.4851	49
50	0.4650	0.4700	0.4750	0.4800	0.4850	0.4900	0.4950	0.5000	50

Gömbölyü fából faragható négyzetgerendák.

Felső átmérő centiméter	Négyzet oldal cen- timéter		Felső átmérő centiméter	Négyzet oldal cen- timéter		Felső átmérő centiméter	Négyzet oldal cen- timéter		Felső átmérő centiméter	Négyzet oldal cen- timéter	
	tisz- tán	dur- ván		tisz- tán	dur- ván		tisz- tán	dur- ván		tisz- tán	dur- ván
6	4.2	4.8	18	12.7	14.4	30	21.2	24.0	42	29.7	33.6
7	4.9	5.6	19	13.4	15.2	31	21.9	24.8	43	30.4	34.4
8	5.7	6.4	20	14.1	16.0	32	22.6	25.6	44	31.1	35.2
9	6.4	7.2	21	14.8	16.8	33	23.3	26.4	45	31.8	36.0
10	7.1	8.0	22	15.6	17.6	34	24.0	27.2	46	32.5	36.8
11	7.8	8.8	23	16.3	18.4	35	24.7	28.0	47	33.2	37.6
12	8.5	9.6	24	17.0	19.2	36	25.4	28.8	48	33.9	38.4
13	9.2	10.4	25	17.7	20.0	37	26.2	29.6	49	34.6	39.2
14	9.9	11.2	26	18.4	20.8	38	26.9	30.4	50	35.4	40.0
15	10.6	12.0	27	19.1	21.6	39	27.6	31.2	51	36.1	40.8
16	11.3	12.8	28	19.8	22.4	40	28.3	32.0	52	36.8	41.6
17	12.0	13.6	29	20.5	23.2	41	29.0	32.8	53	37.4	42.4

Gömbölyűfából faragható legerősebb gerendák.

Felső átmérő cen- timéter	Tisztán				Felső átmérő cen- timéter	Durván				Felső átmérő cen- timéter	Tisztán				Felső átmérő cen- timéter	Durván											
	centiméter								centiméter								centiméter										
	vastag- ság	széles- ség	vastag- ság	széles- ség		vastag- ság	széles- ség	vastag- ság	széles- ség		vastag- ság	széles- ség	vastag- ság	széles- ség		vastag- ság	széles- ség	vastag- ság	széles- ség	vastag- ság	széles- ség						
6	4.9	3.5	5.6	4.0	21	17.1	12.1	19.6	13.9	36	29.4	20.8	33.6	23.8													
7	5.7	4.0	6.5	4.6	22	17.9	12.7	20.5	14.5	37	30.2	21.3	34.5	24.4													
8	6.5	4.6	7.5	5.3	23	18.8	13.3	21.5	15.2	38	31.0	21.9	35.5	25.1													
9	7.3	5.2	8.4	5.9	24	19.6	13.8	22.4	15.8	39	31.8	22.5	36.4	25.7													
10	8.2	5.8	9.3	6.6	25	20.4	14.4	23.3	16.5	40	32.6	23.1	37.3	26.4													
11	9.0	6.3	10.3	7.3	26	21.2	15.0	24.3	17.1	41	33.5	23.7	38.3	27.1													
12	9.8	6.9	11.2	7.9	27	22.0	15.6	25.2	17.8	42	34.3	24.2	39.2	27.7													
13	10.6	7.5	12.1	8.6	28	22.8	16.2	26.1	18.5	43	35.1	24.8	40.1	28.4													
14	11.4	8.1	13.1	9.2	29	23.6	16.7	27.1	19.1	44	35.9	25.4	41.1	29.0													
15	12.2	8.7	14.0	9.9	30	24.5	17.3	28.0	19.8	45	36.7	26.0	42.0	29.7													
16	13.1	9.2	14.9	10.6	31	25.3	17.9	28.9	20.5	46	37.5	26.5	42.9	30.4													
17	13.9	9.8	15.9	11.2	32	26.1	18.5	29.9	21.1	47	38.3	27.2	43.9	31.0													
18	14.7	10.4	16.8	11.9	33	26.9	19.0	30.8	21.8	48	39.1	27.7	44.8	31.7													
19	15.5	11.0	17.7	12.5	34	27.7	19.6	31.7	22.4	49	40.0	28.3	45.7	32.3													
20	16.3	11.5	18.7	13.2	35	28.5	20.2	32.7	23.1	50	40.8	28.8	46.6	33.0													

Ha az adott felső átmérő e két tábla határait túllépi, akkor azt felezzük és a nyert magassági és szélességi méreteket kétszeresen vesszük.

Faragott vagy fűrészelt négylű gerendák előállítására szükséges gömbölyű fa.

E táblákban a szélességi soroknak és magassági hasáboknak megfelelő számok azt az átmérőt mutatják, melylyel egy gömbölyű törzsnek vékonyabb végén birnia kell, hogy az illető méretekkkel bíró gerenda legyen belőle faragható. Ha a gerendák él nélkül (gömbölyű éllel) faragandók, a táblában nyert átmérő egy nyolczadrészzsel kisebbnek veendő. Ha a szélesség és magasság a tábla határát túllépi, mindkét méret felezendő és a nyert eredmény kétszeresen veendő.

Szélesség centimé- terekben	Magasság centiméterekben											
	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	felső átmérő centiméterekben											
5	7.1	7.8	8.6	9.4	10.3	11.1	12.1	13.0	13.9	14.9	15.8	16.8
6	7.8	8.5	9.2	10.0	10.8	11.7	12.5	13.4	14.3	15.2	16.2	17.1
7	8.6	9.2	9.9	10.6	11.4	12.2	13.0	13.9	14.8	15.6	16.6	17.5
8	9.4	10.0	10.6	11.3	12.0	12.8	13.6	14.4	15.3	16.1	17.0	17.9
9	10.3	10.8	11.4	12.0	12.7	13.5	14.2	15.0	15.8	16.6	17.5	18.4
10	11.2	11.7	12.2	12.8	13.5	14.1	14.9	15.6	16.4	17.2	18.0	18.9
11	12.1	12.5	13.0	13.6	14.2	14.9	15.6	16.3	17.0	17.8	18.6	19.4
12	13.0	13.4	13.9	14.4	15.0	15.6	16.3	17.0	17.7	18.4	19.2	20.0
13	13.9	14.3	14.8	15.3	15.8	16.4	17.0	17.7	18.4	19.1	19.8	20.6
14	14.9	15.2	15.7	16.1	16.6	17.2	17.8	18.4	19.1	19.8	20.5	21.3
15	15.8	16.2	16.6	17.0	17.5	18.0	18.6	19.2	19.8	20.5	21.2	21.9
16	16.8	17.1	17.5	17.9	18.4	18.9	19.4	20.0	20.6	21.3	21.9	22.6
	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
8	18.8	19.7	20.6	21.5	22.5	23.4	24.4	25.3	26.2	27.2	28.2	29.1
9	19.2	20.1	21.0	21.9	22.9	23.8	24.8	25.6	26.6	27.5	28.5	29.4
10	19.7	20.6	21.5	22.4	23.3	24.2	25.2	26.0	26.9	27.9	28.8	29.7
11	20.2	21.1	22.0	22.8	23.7	24.6	25.6	26.4	27.3	28.2	29.2	30.1
12	20.8	21.6	22.5	23.3	24.2	25.1	26.0	26.8	27.7	28.6	29.5	30.5
13	21.4	22.2	23.0	23.9	24.7	25.6	26.4	27.3	28.2	29.1	30.0	30.9
14	22.0	22.8	23.6	24.4	25.2	26.1	26.9	27.8	28.7	29.5	30.4	31.3
15	22.7	23.4	24.2	25.0	25.8	26.7	27.4	28.3	29.2	30.0	30.9	31.7
16	23.3	24.1	24.8	25.6	26.4	27.2	28.0	28.8	29.7	30.5	31.4	32.2
17	24.0	24.8	25.5	26.2	26.9	27.8	28.6	29.4	30.2	31.1	31.9	32.7
18	24.8	25.5	26.2	26.9	27.7	28.4	29.2	30.0	30.8	31.6	32.4	33.3
19	25.5	26.2	26.9	27.6	28.3	29.1	29.8	30.6	31.4	32.2	33.0	33.8
20	26.2	26.9	27.6	28.3	29.0	29.7	30.5	31.2	32.0	32.8	33.6	34.4
21	26.9	27.7	28.3	29.0	29.7	30.4	31.2	31.9	32.6	33.4	34.2	35.0
22	27.8	28.4	29.1	29.7	30.4	31.1	31.8	32.6	33.3	34.1	34.8	35.6
23	28.6	29.2	29.8	30.5	31.2	31.8	32.5	33.2	34.0	34.7	35.5	36.2
24	29.4	30.0	30.6	31.2	31.9	32.6	33.2	33.9	34.6	35.4	36.1	36.9
25	30.2	30.8	31.4	32.0	32.6	33.3	34.0	34.6	35.3	36.1	36.8	37.5
26	31.0	31.6	32.2	32.8	33.4	34.1	34.7	35.4	36.1	36.8	37.5	38.2
27	31.9	32.4	33.0	33.6	34.2	34.8	35.5	36.1	36.8	37.5	38.2	38.9
28	32.7	33.3	33.8	34.4	35.0	35.6	36.2	36.9	37.5	38.2	38.9	39.6

Szélesség centimé- terekben	Magasság centiméterekben											
	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
	felső átmérő centiméterekben											
14	32.2	33.1	34.0	35.0	35.8	36.8	37.7	38.6	39.6	40.4	41.4	42.3
15	32.7	33.6	34.4	35.3	36.2	37.1	38.1	39.0	39.9	40.8	41.7	42.7
16	33.1	34.0	34.8	35.7	36.6	37.5	38.3	39.4	40.3	41.2	42.1	43.0
17	33.6	34.4	35.3	36.2	37.0	37.9	38.9	39.8	40.7	41.6	42.5	43.4
18	34.1	35.0	35.8	36.7	37.6	38.5	39.4	40.2	41.1	42.0	42.9	43.8
19	34.7	35.5	36.4	37.2	38.1	38.9	39.8	40.7	41.5	42.4	43.3	44.3
20	35.2	36.1	36.9	37.7	38.5	39.4	40.2	41.1	42.1	42.9	43.8	44.7
21	35.8	36.6	37.4	38.2	39.1	39.9	40.8	41.6	42.5	43.4	44.3	45.1
22	36.4	37.2	38.0	38.8	39.7	40.5	41.3	42.2	43.1	43.9	45.0	45.6
23	37.0	37.8	38.6	39.4	40.2	41.0	41.9	42.7	43.5	44.4	45.2	46.1
24	37.6	38.4	39.2	40.0	40.8	41.6	42.4	43.3	43.9	44.9	45.7	46.6
25	38.3	39.1	39.8	40.6	41.4	42.2	43.0	43.8	44.6	45.5	46.3	47.1
26	38.9	39.7	40.5	41.2	42.0	42.8	43.6	44.4	45.2	46.1	46.8	47.7
27	39.6	40.4	41.1	41.8	42.6	43.4	44.2	45.0	45.7	46.6	47.4	48.2
28	40.3	41.0	41.8	42.5	43.3	44.0	44.8	45.6	46.2	47.2	48.1	48.8
29	41.0	41.7	42.4	43.2	43.9	44.7	45.5	46.2	47.0	47.8	48.6	49.4
30	41.7	42.4	43.1	43.9	44.6	45.3	46.1	46.9	47.6	48.4	49.2	50.0
31	42.4	43.1	43.8	44.6	45.3	46.0	46.8	47.5	48.3	49.0	49.8	50.5
32	43.2	43.9	44.6	45.3	45.9	46.6	47.4	48.1	48.9	49.7	50.8	51.2
33	43.9	44.6	45.3	45.9	46.7	47.3	48.1	48.9	49.6	50.3	51.0	51.8
34	44.7	45.3	46.0	46.6	47.3	48.1	48.8	49.6	50.2	51.0	51.7	52.4
35	45.5	46.1	46.8	47.4	48.1	48.8	49.5	50.2	50.9	51.6	52.4	53.0
36	46.2	46.9	47.5	48.2	48.8	49.6	50.2	50.9	51.6	52.4	53.1	53.8
37	47.0	47.6	48.2	48.9	49.5	50.2	50.9	51.6	52.3	53.0	53.8	54.4
38	47.8	48.4	49.0	49.7	50.3	51.0	51.6	52.4	53.0	53.7	54.4	55.2
39	48.6	49.2	49.8	50.8	51.0	51.7	52.4	53.1	53.8	54.4	55.2	55.8
40	49.4	50.0	50.5	51.2	51.8	52.4	53.0	53.8	54.4	55.2	55.8	56.6

Ürmértékek köb tartalma.

E táblázat adatait közel 600 ürméter és mintegy 2000 köteg (kéve) fanak, illetőleg rözsének pontos köbözése útján a bécsi erdőszeti kísérleti állomás számította ki. A választékokra nézve megjegyeztetik, hogy szerszám- és tűzifa-hasáb alatt 14 centiméternél vastagabb gömbölyű fából hasított darabok, dorongfa alatt 14 cm-nél vékonyabb és 7 centiméternél vastagabb gömbölyű farészek, ágfá alatt pedig 7 centiméternél vékonyabb, de alsó végükön 2–3 centiméternél vastagabb ágak és végül galyfa (rözse) alatt a legvékonyabb ágak értendők. Az I. osztályu tűzifát az egyenes, és egészséges hasábok képezik, melyeknél a felületnek legfeljebb 0.1 része hibás; a II. osztályba azon hasábok sorozandók, melyek kevésbé egyenesek és melyeknek felülete legfeljebb 0.5 részben hibás, és végül a III-ikba a korhadt és a fel nem hasítható görcsös darabok osztandók be. A galyfa-kévek alatt 1 méter hosszú és 1 méter kerületű kötegek értendők. A keményfa osztályba a tölgy, bükk és gyertyán, a lágyfa osztályba pedig a többi lomblevelű és tűlevelű fák sorozandók.

F a n e m	Aszréteg, centi- méter		I.		II.		III.		Dorongfa		Á g f a		Tus- kőfa		Galjfa, 100 kővenként
	Szerszámfa- hasáb		osztályu tűzifa-hasáb												
	dara- bot	kőb- mét.	dara- bot	kőb- mét.	dara- bot	kőb- mét.	dara- bot	kőb- mét.	dara- bot	kőb- mét.	dara- bot	kőb- mét.	dara- bot	kőb- mét.	
	t á r t a l m a z ü r m é t e r e n k é n t á t l a g o s a n														
	1-0 m é t e r h a s á b h o s s z m e l l e t t:														
Bükk	0	43	49	0-680	57	0-650	33	0-589	76	0-573	207	0-447	0-393	0-447	1-503
Éger (mezgés)	10	47	54	0-831	63	0-715	36	0-648	84	0-630	228	0-492	0-432	0-492	1-669
Gyertyán	0	32	40	0-721	53	0-617	.	.	68	0-561	254	0-406	0-457	0-406	1-669
Nyír	10	34	44	0-793	58	0-679	.	.	75	0-627	279	0-447	0-503	0-447	1-808
Rezgönyár	0	31	37	0-713	58	0-604	29	0-579	87	0-589	207	0-434	0-407	0-434	1-808
Tölgy (kocsános)	10	34	41	0-784	64	0-664	32	0-637	96	0-648	228	0-471	0-432	0-471	1-754
Erdei fenyő	0	40	45	0-712	62	0-598	.	.	82	0-591	247	0-480	0-484	0-480	1-754
Jegenyefenyő	10	44	49	0-783	68	0-659	.	.	90	0-650	272	0-528	0-532	0-528	1-778
Lúczfenyő	0	33	38	0-768	60	0-622	.	.	79	0-604	356	0-403	0-485	0-403	1-778
Vörösfenyő	10	36	42	0-845	66	0-684	.	.	87	0-664	281	0-443	0-537	0-443	1-468
	0	37	39	0-724	51	0-576	31	0-572	73	0-560	205	0-393	0-419	0-393	1-468
	10	41	43	0-796	56	0-634	34	0-629	80	0-616	225	0-432	0-461	0-432	1-442
	0	30	37	0-800	47	0-646	.	.	66	0-648	216	0-423	0-460	0-423	1-442
	10	33	41	0-880	52	0-711	.	.	73	0-713	238	0-465	0-506	0-465	1-567
	0	34	39	0-761	53	0-659	.	.	95	0-647	243	0-484	0-442	0-484	1-567
	10	37	43	0-837	58	0-725	.	.	104	0-712	267	0-532	0-486	0-532	1-567
	0	34	42	0-781	53	0-677	.	.	94	0-734	306	0-636	0-517	0-636	1-582
	10	37	46	0-859	58	0-745	.	.	103	0-807	331	0-699	0-569	0-699	1-582
	0	28	36	0-768	66	0-665	.	.	93	0-693	256	0-596	0-588	0-596	2-463
	10	31	40	0-845	72	0-732	.	.	102	0-762	282	0-656	0-647	0-656	2-463

Fa nem	Szerszámfa- hasáb		I.		II.		III.		Dorongfa	Ágfa	Tus- kőfa	Galgyfa, 100 kévenként
	osztályu tűzifa-hasáb		III.		III.		III.					
	Aszréteg, centi- méter	dara- bot	kőb- mét.	dara- bot	kőb- mét.	dara- bot	kőb- mét.	dara- bot	kőb- mét.	dara- bot	kőb- mét.	dara- bot
tartalmaz ürmétezenként átlagosan												
	dara- bot	kőb- mét.	dara- bot	kőb- mét.	dara- bot	kőb- mét.	dara- bot	kőb- mét.	dara- bot	kőb- mét.	dara- bot	kőb- mét.
Keményfa átlag	38	0.731	43	0.670	59	0.628	34	0.581	84	0.573	207	0.439
Lágyfa	42	0.802	47	0.737	65	0.691	37	0.639	92	0.630	223	0.439
	32	0.760	39	0.683	55	0.646	.	.	84	0.637	251	0.502
	35	0.840	43	0.751	60	0.711	.	.	92	0.701	276	0.550
	0.8 m. h a s á b h o s s z m e l l e t t:											
Bűk	47	0.784	53	0.701	58	0.659	39	0.601	80	0.613	234	0.474
Lúczfenyő	52	0.862	58	0.771	64	0.725	43	0.661	88	0.674	257	0.521
	38	0.800	56	0.750	64	0.724	.	.	105	0.746	361	0.644
	42	0.880	62	0.825	70	0.796	.	.	116	0.821	397	0.708
	0.6 m. h a s á b h o s s z m e l l e t t:											
Bűk	49	0.793	67	0.707	110	0.665	58	0.646	150	0.645	404	0.537
Lúczfenyő	54	0.872	74	0.778	121	0.732	64	0.711	165	0.710	444	0.591
	50	0.817	79	0.777	97	0.761	.	.	177	0.777	398	0.703
	55	0.899	87	0.855	107	0.837	.	.	195	0.855	488	0.773
	0.5 m. h a s á b h o s s z m e l l e t t:											
Bűk	65	0.800	88	0.741	151	0.715	85	0.676	180	0.696	527	0.565
Lúczfenyő	72	0.880	97	0.815	166	0.787	94	0.744	198	0.766	580	0.622
	67	0.832	95	0.797	138	0.765	.	.	180	0.804	502	0.722
	74	0.915	105	0.877	146	0.842	.	.	198	0.880	550	0.794

A l a k s z á m o k.

a) Valódi alakszámok.

Az alábbi táblázatba foglalt valódi alakszámok csak abban az esetben alkalmazhatók helyesen álló törzsek vagy fák kőbőzésére, ha az átmérő a törzs egész magasságának $\frac{1}{20}$ -ad részében méretik meg. Abban az esetben, ha ez nem volna lehetséges és az átmérő más magasságban méretnék, az alakszám-tábla adatai, melyek százalékokat képviselnek, az alábbi kiigazító táblázat adatai szerint igazítandók ki, mielőtt a kőbőrtartalom kiszámítására használtatnának. Pld. ha egy 20 méter magas, középkorú és közép vastagságú tölgyfa törzsének kőbőrtartalmát kellene meghatározni, de az átmérőt a vágáslap felett az egész magasság $\frac{1}{20}$ -ad részében, vagyis 1 méter magasságban a törzs ezen részének szabálytalansága miatt nem lehetne mérni, akkor a mérést valamivel fennebb, pld. 1.3 méter magasságban tennök meg, s az alakszámot, mely az adott feltételeknél fogva a felvett esetben a törzsalakszámok II. osztálya szerint 50% -ot tenne, a kiigazító-tábla 20-as sorának és 1.3-es rovatának megfelelő számmal, 6-tal növelnök, miután a táblában e szám előtt + jegy áll. Az alakszám tehát ez esetben nem 50, hanem $50 + 6 = 56\%$ lenne, azaz a nyert átmérő körletjának és a törzs magasságának szorzatából 56% -ot kellene venni, hogy a kérdéses tölgytörzs kőbőrtartalmát nyerjük.

A törzsalakszámok csupán a törzs fatömegére, a fa-alakszámok ellenben, a tuskó kivételével, az összes föld feletti fatömegre vonatkoznak.

A l a k s z á m - t á b l a.

(Schindler szerint.)

F a n e m	Törzs-alakszámok			Fa-alakszámok		
	I.	II.	III.	I.	II.	III.
	vaskos	meg- lehető vaskos	sudar- lós	vaskos	meg- lehető vaskos	sudar- lós
	vág- ható	közép koru	fiatal	vág- ható	közép koru	fiatal
	törzsek számára			fak számára		
Jegenyefenyő . . .	55	49	43	62	57	52
Lúczyenyő	53	47	43	61	56	53
Erdei fenyő	53	47	42	60	56	53
Vörösfenyő	51	44	38	59	53	48
Tölgy	56	50	43	67	63	58
Bükk	55	48	41	65	60	55
Szil, juhar, kőris . .	53	48	43	62	59	56
Eger	52	47	42	61	57	53
Rezgő nyár	52	47	42	60	56	52
Nyír és füz	50	43	36	67	51	45

A törzsalakszámok ritkás állásban felnőt törzseknél $3-6\%$ -al kisebbítendők, nagyon sűrű zárlatban felnötteknél pedig $3-6\%$ -al nagyobbítandók.

A fa-alakszámok megfordítva szabad állásban felnőt fáknál $3-6\%$ -kal növelendők, igen sűrű zárlatban felnőt fáknál pedig $3-6\%$ -al apasztandók.

Kiigazító táblázat a valódi alakszámokhoz.

Magasság méter	Az átmérő megmérési helyének magassága m-ekben						
	0·6	0·8	1·0	1·1	1·3	1·4	1·6
	százalék, melylyel az alakszám növelendő v. apasztandó						
5	+ 7·5	+10·5	+13·5	+15·5	.	.	.
6·5	+ 6·0	+ 9·0	+12·0	+15·0	+18·0	.	.
8·5	+ 4·5	+ 7·5	+10·5	+13·5	+16·5	.	.
10·0	+ 3·0	+ 6·0	+ 9·0	+12·0	+15·0	+18·0	.
11·5	+ 1·5	+ 4·5	+ 7·5	+10·5	+13·5	+16·5	.
13·5	0	+ 3·0	+ 6·0	+ 9·0	+12·0	+15·0	+18·0
15·0	- 1·5	+ 1·5	+ 4·5	+ 7·5	+10·5	+13·5	+16·5
16·5	- 3·0	0	+ 3·0	+ 6·0	+ 9·0	+12·0	+15·0
18·5	- 4·5	- 1·5	+ 1·5	+ 4·5	+ 7·5	+10·5	+13·5
20·0	- 6·0	- 3·0	0	+ 3·0	+ 6·0	+ 9·0	+12·0
21·5	- 7·5	- 4·5	- 1·5	+ 1·5	+ 4·5	+ 7·5	+10·5
23·5	- 9·0	- 6·0	- 3·0	0	+ 3·0	+ 6·0	+ 9·0
25·0	-10·5	- 7·5	- 4·5	- 1·5	+ 1·5	+ 4·5	+ 7·5
26·5	-12·0	- 9·0	- 6·0	- 3·0	0	+ 3·0	+ 6·0
28·5	-13·5	-10·5	- 7·5	- 4·5	- 1·5	+ 1·5	+ 4·5
30·0	-15·0	-12·0	- 9·0	- 6·0	- 3·0	0	+ 3·0
31·5	-16·5	-13·5	-10·5	- 7·5	- 4·5	- 1·5	+ 1·5
33·5	-18·0	-15·0	-12·0	- 9·0	- 6·0	- 3·0	0
35·0	.	-16·5	-13·5	-10·5	- 7·5	- 4·5	- 1·5
36·5	.	-18·0	-15·0	-12·0	- 9·0	- 6·0	- 3·0
38·5	.	.	-16·5	-13·5	-10·5	- 7·5	- 4·5
40·0	.	.	-18·0	-15·0	-12·0	- 9·0	- 6·0
41·5	.	.	.	-16·5	-13·5	-10·5	- 7·5
43·5	.	.	.	-18·0	-15·0	-12·0	- 9·0
45·0	.	.	.	.	-16·5	-13·5	-10·5
46·5	.	.	.	.	-18·0	-15·0	-12·0

b) Nem valódi alakszámok.

Az alább következő nem valódi alakszámok azon felételre vannak alapítva, hogy a fák átmérője, tekintet nélkül a magasságra, minden esetben 1·3 magasságban a vágáslap felett méretik meg. A magasság alatt a törzs egész hossza a vágáslaptól a csúcsig értendő. Az alakszámok itt ezedrészeket képeznek, tehát mindig 0 egész képzendő a számok elé. A fa-alakszámok, a tuskó kivételével, az összes föld feletti fatömegre vonatkoznak, (kivéve az erdei fenyő fa-alakszámait, melyeknél a 3 centiméternél vékonyabb galyak számításon kívül maradtak). A tőmőr fa-alakszámok a 7 cm-nél vastagabb ág- és törzsrészekre, a törzs-alakszámok ellenben csak a törzs fatömegére (csúcsal együtt) vonatkoznak. A tölgy alakszámainál a vaskossági osztályok következően képezendők. Az I. osztályba sorozandók a kiterjedt és teljes koronájú, szabadon nőtt törzsek; a II. osztályba a jó termőhelyen ritkán ültetett és későn záródott fiatalabb erdőrészek törzsei, jó talaju közép erdők felfái, bükk erdőrészekben vágás után visszahagyott hosszú törzsű tölgyek, gyér állásban megerősödött szálas fák

és általában a vágható erdőrészek törzsei téres állás és középszermagasság mellett; a III. osztályba téresen ültetett fiatalosok mérsékelt talajon, közép erdő fái hasonló talajon, középkorú erdőrészek törzsei mérsékelt magasság mellett és vágható erdőrészek fái, ha igen magasak; és végül a IV. osztályba az igen hosszú törzsű középkorú fák, rossz növésű fiatalosok és idősebb erdőrészek törzsei.

A lúczfenyő, erdei fenyő és bükk fa-alakszámai.

(Baur és Kunze szerint.)

Magasság méter	L ú c z f e n y ő				Erdei fenyő	Bükk	Magasság méter
	21—40 éves	41—60 éves	61—80 éves	81 év-től felfelé	minden korban	minden korban	
7	877	813	.	.	787	713	7
8	840	790	.	.	737	691	8
9	805	765	740	.	694	670	9
10	776	746	720	.	663	653	10
11	750	728	703	.	640	635	11
12	722	712	686	641	619	623	12
13	700	695	672	630	601	610	13
14	675	682	660	620	584	600	14
15	658	671	647	611	569	591	15
16	631	660	636	603	556	584	16
17	613	647	624	594	544	579	17
18	594	636	614	587	537	573	18
19	.	626	605	580	525	569	19
20	.	616	595	573	518	565	20
21	.	608	586	567	512	563	21
22	.	598	579	561	508	561	22
23	.	592	572	557	505	560	23
24	.	581	565	550	502	560	24
25	.	572	560	545	500	561	25
26	.	563	553	541	498	563	26
27	.	558	546	535	496	565	27
28	.	547	540	528	494	567	28
29	.	542	536	525	492	571	29
30	.	536	528	518	490	575	30
31	.	.	525	515	489	580	31
32	.	.	520	510	487	584	32
33	.	.	515	508	486	589	33
34	.	.	510	500	484	593	34
35	.	.	504	494	.	600	35
36	.	.	497	492	.	.	36
37	.	.	493	490	.	.	37
38	.	.	490	488	.	.	38
39	.	.	486	483	.	.	39
40	.	.	478	475	.	.	40

A luczfenyő, bükk és erdei fenyő tömörfa-alakszámai.

(Baur és Kunze szerint.)

Magasság méter	Alakszám			Magasság méter	Alakszám			Magasság méter	Alakszám		
	lucz	bükk	erdei fenyő		lucz	bükk	erdei fenyő		lucz	bükk	erdei fenyő
5	.	.	066	17	480	440	473	29	473	503	446
6	172	.	130	18	481	452	470	30	470	507	444
7	220	160	192	19	483	460	467	31	466	510	443
8	264	188	254	20	487	465	464	32	461	513	442
9	305	210	310	21	487	470	463	33	458	515	441
10	341	237	366	22	487	475	461	34	452	517	440
11	376	265	412	23	486	480	458	35	448	520	.
12	413	300	452	24	485	484	456	36	442	.	.
13	438	332	471	25	484	488	454	37	440	.	.
14	454	369	479	26	482	492	452	38	436	.	.
15	468	400	480	27	480	496	450	39	429	.	.
16	478	422	476	28	477	499	448	40	420	.	.

A tölgy tömörfa-alakszámai.

(Burkhardt után.)

Átmérő cm.	I.	II.	III.	IV.	Átmérő cm.	I.	II.	III.	IV.
	vaskossági osztály					vaskossági osztály			
16	.	.	.	445	56	605	570	535	505
20	.	.	475	455	60	610	575	540	510
24	.	.	485	460	64	615	580	550	515
28	.	520	490	465	68	620	585	555	520
32	.	525	495	470	72	625	595	560	525
36	.	530	505	475	76	630	600	570	530
40	570	540	510	480	80	635	605	575	530
44	580	550	515	485	88	640	610	585	535
48	590	555	520	490	96	645	615	590	.
52	600	560	525	500	112	650	625	595	.

(A vaskossági osztályokra nézve lásd a nem valódi alakszámokra vonatkozó fennebbi magyarázatot.)

A jegenyefenyő fa- és tömörfa-alakszámai.

(Dr. Lorey szerint.)

Magas- ság	Fa-	Tö- mörfa-	Magas- ság	Fa-	Tö- mörfa-	Magas- ság	Fa-	Tö- mörfa-	Magas- ság	Fa-	Tö- mörfa-
	alakszám			alakszám			alakszám			alakszám	
6	0.830	0.275	14	0.655	0.525	22	0.600	0.524	30	0.545	0.490
8	0.740	0.315	16	0.640	0.530	24	0.587	0.517	32	0.532	0.482
10	0.700	0.430	18	0.627	0.530	26	0.575	0.510	34	0.520	0.474
12	0.675	0.510	20	0.614	0.527	28	0.560	0.500	36	0.510	0.466

A jegenyefenyő törzsfalakaszai 50—100 éves korban. (Pausinger szerint.)

Mérési számok	Á t m é r ő e e n t i m é t e r e k b e n.																						
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	
590																							
90	575	555																					
589	574	555																					
588	574	554	540	530	526	522	522	518	514	510													
	573	553	539	529	526	522	522	518	514	510	506												
	572	552	538	528	525	521	521	517	513	509	505												
	572	552	538	528	525	521	521	517	513	509	505	502	495	485	470	456	450	447	445	441	438	437	437
	571	551	537	527	524	520	520	516	512	508	504	501	495	485	470	456	450	447	445	441	438	437	437
			536	526	523	519	515	511	507	503	500	494	484	469	469	455	449	446	444	441	438	437	437
			535	525	522	518	514	510	506	502	499	494	484	469	468	454	448	445	443	440	438	436	436
			535	525	522	518	514	510	506	502	499	493	483	468	468	454	448	445	443	440	438	436	436
								509	505	501	498	493	483	468	467	454	448	445	443	439	437	435	435
								509	505	501	497	492	482	467	467	453	447	444	442	439	437	435	435
											496	492	482	467	467	453	447	444	442	438	436	434	434
												491	481	466	466	453	447	444	442	438	436	434	434
																452	446	443	441	438	436	434	434
																	446	443	441	437	435	433	433
																		443	441	437	435	433	433
																			441	437	435	433	433
																				437	435	433	433
																					437	435	433
																						437	435
																							434

Álló fák fatömege.

(Burkhardt után.)

Az itt következő táblázatokból a tölgy-, bükk-, lucz- és erdei fenyő törzsek fatömege a mellmagasságban (1.3 m) megmért alsó átmérő és a famagasság segélyével közvetlenül kiolvasható. Hogy azonban az eredmény pontos legyen, a tölgy-, bükk- és lucz-fenyőnél előbb még a köbözendő törzsek vaskossági foka is megbecsülendő. A tölgyre nézve ugyanis e táblázatokban 4, a bükkre 3 és a luczfenyőre 2 vaskossági osztály állítottatott fel, melyek közül egyikbe vagy másikba az egyes törzsek az illető osztályok elején található utasítások szerint sorozandók be.

Magasság alatt a törzs egész hossza a vágási laptól a csúcsig értendő.

A kimutatott köbtartalomban csak a 7 cm-nél vastagabb részek tömege van befoglalva, a 7 cm-nél vékonyabb ágak és galyak tömegét tehát abban az esetben, ha ez is kívántatnék, külön kell megbecsülni.

A fennebb elősorolt fanemeken kívül a többi főbb fanemek köbözésére is használhatók e táblázatok. Nevezetesen:

a) jegenyefenyő törzsek köbözésénél a bükk három vaskossági osztálya alkalmazható, a II. és III. osztály adatai azonban mintegy 5°/_o-al mérséklendők;

b) vörösfenyő törzsek köbtartalma az erdei fenyőre nézve kimutatott adatok szerint határozható meg, de ezekből 5–10°/_o előbb levonandó;

c) éger és nyír törzsek fatömegének meghatározásánál a bükk I. vastagsági osztálya;

d) gyertyán törzseknél általában a bükkre nézve kimutatott adatok és végül

e) nyárfák köbözésénél a tölgy adatai használhatók.

E táblázatok adatai átlagos adatok s azért különös előnnyel főleg egész erdőrészek fatömegének kiszámításánál használhatók, mintán az átlagtörzsek méreteinek meghatározását, kikeresését és köbözését egészen feleslegessé teszik.

Álló tölgyfák fatömege.

(A kimentatott adatok alkalmazhatók nyárfákra is.)

Átmérő mellmagas- ságban	M a g a s s á g m é t e r e k b e n												Átmérő mellmagas- ságban			
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30		32	34	36
	fatömeg köbméterekben (a 7 cm-nél vékonyabb részek kivételével)															
	I. Vaskossági osztály. Szabad állásban felnőtt tölgyek széles, kifejllett koronával.															
40	0.85	1.00	1.13	1.27	1.41	1.56	1.70	1.84	1.99	2.12	2.29					
42	0.95	1.12	1.37	1.43	1.58	1.75	1.91	2.06	2.23	2.38	2.55					
44	1.06	1.24	1.41	1.59	1.76	1.94	2.12	2.29	2.47	2.65	2.82	3.00				
46	1.17	1.37	1.56	1.75	1.95	2.14	2.34	2.53	2.73	2.93	3.11	3.31				
48	1.28	1.50	1.71	1.92	2.14	2.35	2.57	2.78	3.00	3.21	3.42	3.64				
50	1.40	1.64	1.87	2.10	2.34	2.57	2.81	3.04	3.28	3.51	3.74	3.98				
52	1.53	1.78	2.04	2.29	2.55	2.80	3.06	3.31	3.57	3.82	4.08	4.33				
54	1.66	1.93	2.21	2.49	2.76	3.04	3.32	3.59	3.87	4.15	4.42	4.70				
56	1.79	2.09	2.39	2.69	2.99	3.29	3.59	3.89	4.19	4.49	4.78	5.08				
58		2.25	2.58	2.90	3.22	3.55	3.86	4.19	4.51	4.83	5.15	5.47				
60		2.42	2.77	3.11	3.46	3.81	4.15	4.50	4.84	5.19	5.54	5.88				
62		2.60	2.97	3.33	3.71	4.08	4.45	4.82	5.19	5.56	5.94	6.31				
64		2.78	3.18	3.57	3.97	4.37	4.76	5.16	5.56	5.95	6.35	6.75				
66		2.97	3.39	3.82	4.24	4.67	5.08	5.51	5.94	6.36	6.78	7.21				
68		3.16	3.61	4.07	4.52	4.97	5.42	5.87	6.33	6.78	7.23	7.68				
70		3.36	3.84	4.33	4.81	5.29	5.77	6.25	6.73	7.21	7.69	8.17				
72		3.57	4.08	4.60	5.11	5.62	6.13	6.64	7.15	7.66	8.17	8.68				
74		3.79	4.33	4.87	5.41	5.96	6.50	7.04	7.58	8.12	8.66	9.20				
76		4.01	4.58	5.15	5.72	6.30	6.87	7.44	8.01	8.59	9.16	9.73				
78		4.23	4.84	5.44	6.04	6.65	7.25	7.86	8.46	9.07	9.67	10.28				
80		4.46	5.10	5.74	6.37	7.01	7.65	8.29	8.92	9.56	10.20	10.84				
82		4.70	5.37	6.04	6.71	7.38	8.06	8.73	9.39	10.07	10.74	11.41				

Álló tölgyfák fatömege.

(A kimutatott adatok alkalmazhatók nyárfákra is.)

Átmérő mellékben számban	M a g a s s á g m é t e r e k b e n												Átmérő mellékben számban			
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30		32	34	36
	köbtartalom köbméterekben (a 7 cm-nél vékonyabb részek kivételével)															
84	.	.	.	4,94	5,65	6,35	7,06	7,77	8,47	9,18	9,88	10,59	11,30	12,00	12,71	84
86	.	.	.	5,19	5,94	6,68	7,42	8,16	8,90	9,64	10,39	11,13	11,87	12,61	13,35	86
88	.	.	.	5,45	6,23	7,01	7,79	8,58	9,34	10,12	10,90	11,68	12,46	13,23	14,01	88
90	.	.	.	5,71	6,53	7,34	8,16	8,97	9,78	10,61	11,42	12,23	13,06	13,86	14,68	90
92	.	.	.	5,98	6,83	7,68	8,54	9,39	10,24	11,10	11,95	12,80	13,66	14,51	15,36	92
94	.	.	.	6,25	7,14	8,03	8,93	9,81	10,71	11,60	12,49	13,39	14,28	15,18	16,06	94
96	.	.	.	6,53	7,46	8,39	9,32	10,25	11,19	12,12	13,05	13,98	14,92	15,85	16,78	96
98	.	.	.	6,81	7,78	8,75	9,72	10,69	11,67	12,64	13,61	14,58	15,56	16,53	17,50	98
100	.	.	.	7,09	8,11	9,12	10,13	11,14	12,16	13,17	14,18	15,20	16,21	17,22	18,24	100
102	.	.	.	.	8,44	9,50	10,55	11,61	12,67	13,72	14,78	15,84	16,89	17,94	19,00	102
104	.	.	.	.	8,79	9,89	10,99	12,09	13,19	14,29	15,39	16,49	17,59	18,69	19,79	104
106	.	.	.	.	9,15	10,29	11,43	12,58	13,72	14,87	16,02	17,16	18,31	19,45	20,59	106
108	.	.	.	.	9,51	10,70	11,89	13,08	14,27	15,46	16,65	17,84	19,03	20,21	21,40	108
110	.	.	.	.	9,88	11,11	12,35	13,58	14,82	16,05	17,29	18,52	19,76	20,99	22,22	110
112	.	.	.	.	10,25	11,52	12,81	14,09	15,37	16,65	17,93	19,21	20,49	21,77	23,05	112
114	.	.	.	.	10,62	11,94	13,27	14,60	15,93	17,25	18,58	19,91	21,23	22,56	23,89	114
116	.	.	.	.	10,99	12,36	13,74	15,11	16,49	17,86	19,23	20,61	21,98	23,36	24,73	116
118	.	.	.	.	11,37	12,79	14,22	15,64	17,06	18,48	19,90	21,33	22,74	24,17	25,59	118
120	.	.	.	.	11,76	13,23	14,70	16,17	17,64	19,11	20,58	22,05	23,52	25,00	26,47	120
122	.	.	.	.	12,17	13,69	15,21	16,73	18,25	19,77	21,29	22,81	24,34	25,86	27,38	122
124	.	.	.	.	12,58	14,15	15,72	17,29	18,87	20,44	22,01	23,58	25,16	26,73	28,30	124
126	.	.	.	.	12,99	14,61	16,23	17,86	19,49	21,11	22,73	24,35	25,98	27,60	29,23	126
128	.	.	.	.	13,40	15,08	16,75	18,43	20,11	21,78	23,46	25,13	26,81	28,48	30,16	128

Álló tölgyfák fatömege.

(A kimutatott adatok alkalmazhatók nyárfákra is.)

Áltérő mellégek	M a g a s s á g m é t e r ö k b e n												Áltérő mellégek			
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30		32	34	36
	köbtartalom köbméterekben (a 7 cm-nél vékonyabb részek kivételével)															
130	.	.	.	.	13.82	15.56	17.28	19.01	20.74	22.47	24.20	25.93	27.66	29.38	31.11	134
132	.	.	.	.	14.25	16.04	17.82	19.60	21.38	23.16	24.94	26.73	28.51	30.29	32.07	136
134	.	.	.	.	14.69	16.53	18.36	20.20	22.03	23.87	25.70	27.54	29.38	31.21	33.06	138
136	.	.	.	.	15.13	17.02	18.91	20.81	22.70	24.59	26.48	28.37	30.26	32.15	34.05	140
138	.	.	.	.	15.58	17.53	19.47	21.43	23.37	25.32	27.27	29.21	31.16	33.10	35.05	142
140	.	.	.	.	16.03	18.04	20.04	22.05	24.05	26.06	28.06	30.06	32.07	34.07	36.08	144
142	.	.	.	.	16.49	18.56	20.62	22.68	24.75	26.81	28.87	30.93	32.99	35.05	37.12	146
144	.	.	.	.	16.96	19.08	21.20	23.32	25.45	27.57	29.69	31.81	33.93	36.05	38.17	148
146	.	.	.	.	17.44	19.61	21.79	23.97	26.16	28.34	30.52	32.70	34.88	37.06	39.24	150
148	.	.	.	.	17.92	20.16	22.40	24.64	26.88	29.12	31.36	33.60	35.84	38.08	40.32	152
150	.	.	.	.	18.42	20.72	23.02	25.33	27.62	29.93	32.23	34.53	36.83	39.14	41.44	154
152	.	.	.	.	18.93	21.30	23.66	26.03	28.39	30.76	33.13	35.49	37.86	40.23	42.59	156
II. Vaskossági osztály.																
Térsen álló, meg lehetős magas vágható erdőrészek; vegyes erdőrészekben visszahagyott szalás, öreg tölgyfák: jó talajon álló törzsek középerdőüzemben kezelt erdőekben; térsen álló, későn záródott egyenlő koru, fiatalabb erdőrészek.																
26	.	0.27	0.32	0.38	0.43	0.48	0.54	0.59	0.65	0.70	.	.	.	.	.	26
28	.	0.32	0.38	0.45	0.51	0.57	0.64	0.70	0.77	0.83	.	.	.	.	.	28
30	.	.	0.44	0.52	0.59	0.66	0.74	0.81	0.89	0.96	.	.	.	.	.	30
32	.	.	0.51	0.59	0.68	0.76	0.84	0.93	1.01	1.10	1.18	.	.	.	.	32
34	.	.	0.58	0.67	0.77	0.86	0.96	1.06	1.15	1.25	1.34	.	.	.	.	34
36	.	.	0.65	0.76	0.87	0.97	1.08	1.19	1.30	1.41	1.52	1.62	.	.	.	36

Álló tölgyfák fatömege.
(A kimutatott adatok alkalmazhatók nyárfaakra is.)

Átmérő mellékben sárgban	M a g a s s á g m é t e r e k b e n												Átmérő mellékben sárgban		
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30		32	34
	köbfartalom köbméterekben (a 7 cm-nél vékonyabb részek kivételével)														
38	.	.	0.73	0.85	0.98	1.09	1.22	1.34	1.46	1.58	1.71	1.83	.	.	.
40	.	.	0.81	0.95	1.09	1.22	1.36	1.49	1.63	1.76	1.90	2.04	2.17	.	.
42	.	.	0.90	1.06	1.21	1.36	1.51	1.66	1.81	1.96	2.11	2.27	2.42	.	.
44	.	.	1.00	1.17	1.33	1.50	1.67	1.83	2.00	2.17	2.33	2.50	2.67	2.83	3.00
46	.	.	1.10	1.29	1.47	1.65	1.84	2.02	2.20	2.39	2.57	2.75	2.94	3.12	3.31
48	.	.	1.21	1.41	1.61	1.81	2.01	2.21	2.41	2.61	2.81	3.01	3.21	3.42	3.62
50	.	.	1.32	1.54	1.76	1.98	2.20	2.42	2.63	2.85	3.07	3.29	3.51	3.74	3.96
52	.	.	1.43	1.67	1.91	2.15	2.39	2.63	2.86	3.10	3.34	3.58	3.82	4.06	4.30
54	.	.	1.55	1.81	2.07	2.33	2.59	2.85	3.11	3.37	3.63	3.89	4.15	4.41	4.67
56	.	.	1.68	1.96	2.24	2.52	2.80	3.06	3.36	3.64	3.92	4.20	4.48	4.76	5.04
58	.	.	.	2.11	2.42	2.72	3.02	3.32	3.62	3.93	4.23	4.53	4.83	5.14	5.44
60	.	.	.	2.27	2.60	2.92	3.24	3.57	3.89	4.22	4.54	4.87	5.19	5.52	5.84
62	.	.	.	2.44	2.79	3.14	3.49	3.83	4.18	4.53	4.88	5.23	5.58	5.93	6.28
64	.	.	.	2.61	2.99	3.36	3.73	4.10	4.48	4.85	5.22	5.60	5.97	6.34	6.72
66	.	.	.	2.79	3.20	3.60	3.99	4.39	4.80	5.19	5.59	6.00	6.39	6.79	7.20
68	.	.	.	2.98	3.41	3.84	4.26	4.69	5.12	5.54	5.97	6.40	6.82	7.25	7.68
70	.	.	.	3.18	3.64	4.09	4.55	5.00	5.46	5.91	6.37	6.83	7.28	7.73	8.18
72	.	.	.	3.39	3.87	4.35	4.84	5.32	5.80	6.29	6.77	7.26	7.74	8.22	8.71
74	.	.	.	3.60	4.11	4.62	5.14	5.65	6.16	6.68	7.19	7.71	8.22	8.73	9.25
76	.	.	.	3.81	4.35	4.90	5.44	5.99	6.53	7.08	7.62	8.16	8.71	9.25	9.80
78	.	.	.	4.03	4.60	5.18	5.75	6.33	6.91	7.48	8.06	8.63	9.21	9.78	10.36
80	.	.	.	4.25	4.86	5.47	6.07	6.68	7.29	7.89	8.50	9.11	9.72	10.32	10.93
82	.	.	.	4.48	5.12	5.77	6.40	7.04	7.69	8.32	8.96	9.61	10.25	10.89	11.52

Alló tölgyfák fatömege.

(A kimutatott adatok alkalmazhatók nyárfákra is.)

Átmérő mellmagban	M a g a s s á g m é t e r e k b e n												Átmérő mellmagban			
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30		32	34	36
kőbtartalom köbméterekben (a 7 cm-nél vékonyabb részek kivételével)																
84	.	.	.	4.72	5.39	6.07	6.74	7.41	8.09	8.76	9.43	10.11	10.78	11.46	12.13	84
86	.	.	.	4.96	5.67	6.38	7.08	7.79	8.50	9.21	9.92	10.63	11.33	12.04	12.75	86
88	.	.	.	5.20	5.95	6.69	7.43	8.18	8.92	9.66	10.41	11.15	11.89	12.63	13.38	88
90	.	.	.	5.45	6.24	7.02	7.79	8.58	9.36	10.13	10.92	11.69	12.47	13.25	14.03	90
92	.	.	.	5.71	6.53	7.35	8.16	8.98	9.80	10.61	11.43	12.25	13.06	13.88	14.69	92
94	.	.	.	5.97	6.83	7.69	8.54	9.39	10.25	11.10	11.95	12.81	13.66	14.52	15.37	94
96	.	.	.	6.24	7.13	8.03	8.92	9.81	10.70	11.59	12.48	13.38	14.27	15.16	16.05	96
98	.	.	.	6.52	7.44	8.38	9.31	10.24	11.17	12.10	13.03	13.97	14.90	15.82	16.75	98
100	.	.	.	6.80	7.77	8.74	9.71	10.68	11.65	12.62	13.59	14.56	15.53	16.50	17.47	100
102	.	.	.	.	8.10	9.11	10.12	11.13	12.14	13.15	14.17	15.17	16.18	17.20	18.21	102
104	.	.	.	.	8.48	9.48	10.53	11.59	12.64	13.69	14.75	15.80	16.85	17.91	18.96	104
106	.	.	.	.	8.77	9.87	10.96	12.06	13.16	14.25	15.35	16.44	17.54	18.64	19.73	106
108	.	.	.	.	9.12	10.26	11.40	12.54	13.68	14.82	15.95	17.09	18.23	19.37	20.51	108
110	.	.	.	.	9.47	10.65	11.84	13.02	14.20	15.39	16.57	17.75	18.95	20.12	21.30	110
112	.	.	.	.	9.82	11.05	12.28	13.50	14.73	15.96	17.19	18.41	19.64	20.87	22.10	112
114	.	.	.	.	10.17	11.45	12.72	13.99	15.26	16.54	17.81	19.08	20.35	21.63	22.90	114
116	.	.	.	.	10.53	11.85	13.17	14.48	15.80	17.12	18.43	19.75	21.07	22.39	23.70	116
118	.	.	.	.	10.90	12.26	13.63	14.99	16.35	17.72	19.07	20.44	21.81	23.17	24.53	118
120	.	.	.	.	11.27	12.68	14.09	15.50	16.91	18.32	19.73	21.14	22.55	23.96	25.37	120
122	.	.	.	.	11.65	13.11	14.57	16.02	17.48	18.94	20.40	21.85	23.31	24.77	26.22	122
124	.	.	.	.	12.04	13.54	15.05	16.55	18.06	19.56	21.07	22.57	24.07	25.58	27.08	124

Álló tölgyfák fatömege.

(A kimutatott adatok alkalmazhatók nyárfákra is.)

Átmérő mellmagas- ságban	M a g a s s á g m é t e r e k b e n													Átmérő mellmagas- ságban		
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32		34	36
köbtartalom köbméterekben (a 7 cm-nél vékonyabb részek kivételével)																
III. Vaskossági osztály.																
Középkorú erdőrések mérsékelt magasság mellett, igen magas, vágható erdőrészek; középerdőben álló tölgyfák és térszen ültetett fiatalabb erdőrészek mérsékelt jóságú talajon.																
20	0.14	0.18	0.21	0.24	0.27	0.30	0.33	0.36								20
22	0.18	0.22	0.26	0.29	0.33	0.37	0.40	0.44								22
24	0.22	0.26	0.31	0.35	0.39	0.44	0.48	0.53	0.57	0.57						24
26	0.26	0.31	0.36	0.41	0.46	0.52	0.57	0.63	0.68	0.68						26
28	0.30	0.36	0.42	0.48	0.54	0.61	0.67	0.73	0.79	0.79						28
30	.	0.42	0.48	0.56	0.63	0.70	0.77	0.84	0.91	0.91						30
32	.	0.48	0.56	0.64	0.72	0.80	0.88	0.96	1.04	1.12						32
34	.	0.54	0.64	0.73	0.82	0.91	1.00	1.09	1.18	1.27						34
36	.	0.61	0.72	0.82	0.92	1.02	1.13	1.23	1.33	1.43						36
38	.	0.69	0.81	0.92	1.03	1.14	1.27	1.38	1.49	1.61	1.54					38
40	.	0.77	0.90	1.02	1.15	1.28	1.41	1.54	1.66	1.79	1.92					40
42	.	0.85	1.00	1.13	1.25	1.38	1.51	1.66	1.79	1.99	2.13					42
44	.	0.94	1.10	1.25	1.41	1.57	1.72	1.88	2.04	2.19	2.35			2.66		44
46	.	1.03	1.21	1.38	1.55	1.73	1.89	2.07	2.24	2.41	2.59			2.93		46
48	.	1.13	1.32	1.51	1.70	1.89	2.07	2.26	2.45	2.64	2.83			3.21		48
50	.	1.23	1.44	1.65	1.85	2.06	2.26	2.47	2.68	2.88	3.09			3.51		50
52	.	1.34	1.57	1.79	2.01	2.24	2.46	2.69	2.91	3.13	3.36			3.81		52
54	.	1.40	1.70	1.94	2.19	2.43	2.67	2.92	3.16	3.40	3.65			4.14		54
56	.	1.58	1.84	2.10	2.37	2.63	2.89	3.16	3.42	3.68	3.95			4.47		56
58	.		1.99	2.27	2.56	2.84	3.12	3.41	3.70	3.98	4.27			4.83		58

Álló tölgyfák fatömege.

(A kimutatott adatok alkalmazhatók nyárfákra is.)

Átmérő mellmagas- ságban	M a g a s s á g m é t e r e k b e n												Átmérő mellmagas- ságban			
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30		32	34	36
	köbtartalom köbméterekben (a 7 cm-nél vékonyabb részek kivételével)															
60	.	.	.	2.14	2.45	2.75	3.06	3.36	3.67	3.98	4.28	4.59	4.89	5.20	5.51	60
62	.	.	.	2.30	2.63	2.96	3.29	3.62	3.95	4.28	4.61	4.94	5.26	5.59	5.93	62
64	.	.	.	2.47	2.82	3.17	3.53	3.88	4.23	4.58	4.94	5.29	5.64	5.99	6.35	64
66	.	.	.	2.64	3.02	3.40	3.78	4.15	4.53	4.91	5.29	5.67	6.04	6.42	6.80	66
68	.	.	.	2.82	3.23	3.63	4.03	4.43	4.84	5.24	5.64	6.05	6.45	6.85	7.26	68
70	.	.	.	3.00	3.44	3.87	4.30	4.73	5.16	5.59	6.02	6.46	6.88	7.31	7.75	70
72	.	.	.	3.20	3.66	4.12	4.58	5.03	5.49	5.95	6.41	6.87	7.32	7.78	8.24	72
74	.	.	.	3.40	3.89	4.38	4.86	5.35	5.83	6.32	6.81	7.30	7.78	8.27	8.76	74
76	.	.	.	3.61	4.12	4.64	5.15	5.67	6.18	6.70	7.21	7.73	8.24	8.76	9.28	76
78	.	.	.	3.82	4.37	4.91	5.45	6.01	6.55	7.10	7.64	8.19	8.73	9.28	9.83	78
80	.	.	.	4.04	4.62	5.19	5.77	6.35	6.93	7.50	8.08	8.66	9.23	9.81	10.39	80
82	.	.	.	4.26	4.87	5.48	6.09	6.70	7.31	7.92	8.53	9.14	9.75	10.36	10.97	82
84	.	.	.	4.49	5.13	5.78	6.42	7.06	7.70	8.34	8.98	9.63	10.27	10.91	11.55	84
86	.	.	.	4.73	5.40	6.08	6.76	7.43	8.11	8.78	9.46	10.14	10.82	11.49	12.17	86
88	.	.	.	4.97	5.68	6.39	7.10	7.81	8.52	9.23	9.95	10.66	11.37	12.08	12.79	88
90	.	.	.	5.21	5.96	6.70	7.45	8.20	8.94	9.69	10.44	11.18	11.93	12.67	13.42	90
92	.	.	.	5.46	6.24	7.02	7.80	8.59	9.37	10.15	10.93	11.71	12.49	13.27	14.05	92
94	.	.	.	5.71	6.53	7.34	8.16	8.98	9.80	10.61	11.43	12.25	13.06	13.88	14.70	94
96	.	.	.	5.97	6.82	7.67	8.53	9.38	10.23	11.08	11.94	12.79	13.64	14.49	15.35	96
98	.	.	.	6.23	7.11	8.00	8.90	9.78	10.67	11.56	12.45	13.34	14.23	15.12	16.01	98
100	.	.	.	6.49	7.41	8.34	9.27	10.19	11.12	12.05	12.97	13.90	14.83	15.76	16.68	100
102	.	.	.	.	7.73	8.69	9.66	10.62	11.59	12.56	13.52	14.49	15.46	16.43	17.38	102
104	.	.	.	.	8.05	9.05	10.06	11.06	12.07	13.08	14.08	15.09	16.09	17.10	18.10	104

Álló tölgyfák fatömege.

(A kimutatott adatok alkalmazhatók nyárfákra is.)

Átmérő mellmagas- ságban	M a g a s s á g m é t e r e k b e n												Átmérő mellmagas- ságban			
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30		32	34	36
	köbtartalom köbméterekben (a 7 cm-nél vékonyabb részek kivételével)															
106	.	.	.	.	8.38	9.42	10.47	11.51	12.56	13.61	14.66	15.70	16.75	17.80	18.84	106
108	.	.	.	.	8.71	9.79	10.88	11.97	13.06	14.15	15.24	16.32	17.41	18.50	19.59	108
110	.	.	.	.	9.04	10.17	11.30	12.43	13.56	14.69	15.82	16.95	18.08	19.21	20.34	110
112	.	.	.	.	9.38	10.55	11.72	12.89	14.07	15.24	16.41	17.58	18.76	19.93	21.10	112
114	.	.	.	.	9.72	10.93	12.15	13.36	14.58	15.79	17.01	18.22	19.44	20.65	21.87	114
116	.	.	.	.	10.06	11.32	12.58	13.83	15.09	16.35	17.61	18.86	20.12	21.38	22.64	116
118	.	.	.	.	10.41	11.71	13.02	14.31	15.62	16.92	18.22	19.52	20.82	22.13	23.43	118
120	.	.	.	.	10.77	12.11	13.46	14.80	16.15	17.50	18.84	20.19	21.53	22.88	24.23	120
122	.	.	.	.	11.13	12.52	13.91	15.30	16.69	18.09	19.48	20.87	22.26	23.65	25.05	122
124	.	.	.	.	11.50	12.93	14.37	15.81	17.24	18.68	20.12	21.56	22.99	24.43	25.87	124
10	0.03	0.03	0.04	0.05	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	10
12	0.04	0.05	0.06	0.07	0.08	0.09	.	.	.	.	.	.	.	.	.	12
14	0.05	0.07	0.08	0.10	0.11	0.13	.	.	.	.	.	.	.	.	.	14
16	0.07	0.09	0.11	0.13	0.15	0.17	0.18	.	.	.	.	.	.	.	.	16
18	.	0.11	0.14	0.16	0.19	0.21	0.3	.	.	.	.	.	.	.	.	18
20	.	0.14	0.17	0.20	0.23	0.26	0.34	0.32	0.34	.	.	.	.	.	.	20
22	.	0.17	0.21	0.24	0.28	0.31	0.38	0.38	0.42	.	.	.	.	.	.	22
24	.	0.21	0.25	0.29	0.33	0.37	0.41	0.45	0.50	0.54	.	.	.	.	.	24

IV. Vaskossági osztály.

Gyenge növekvésű szálerdő sovány talajon; tengődő felfák középerdőben; igen kinyult középkorú és rosznövesű fiatalabb erdőrészek.

Álló tölgyfák fatömege.

(A kimutatott adatok alkalmazhatók nyárfaakra is.)

Átmérő mállmagas- ságban	M a g a s s á g m é t e r e k b e n												Átmérő mállmagas- ságban		
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30		32	34
	köbtartalom köbméterekben (a 7 cm-nél vékonyabb részek kivételével)														
26	0.25	0.29	0.34	0.39	0.44	0.49	0.54	0.59	0.64						
28	0.29	0.34	0.40	0.46	0.51	0.57	0.63	0.69	0.74						
30		0.39	0.46	0.53	0.59	0.66	0.73	0.80	0.86						
32			0.45	0.53	0.60	0.68	0.76	0.83	0.91						
34				0.60	0.69	0.77	0.86	0.95	1.03						
36					0.78	0.87	1.07	1.16	1.26	1.36					
38						0.87	0.97	1.30	1.42	1.53					
40							1.21	1.45	1.58	1.70					
42								1.33	1.48	1.75	1.88	1.94			
44									1.48	1.61	1.88	2.02	2.15		
46										1.63	1.78	2.07	2.37	2.52	2.67
48											1.78	2.07	2.61	2.77	2.94
50												2.28	2.61	3.03	3.21
52													2.49	2.85	3.31
54														3.11	3.51
56															3.81
58															3.67
60															3.91
62															4.14
64															4.22
66															4.47
68															4.55
70															4.82
															5.18
															5.56
															5.95
															6.37
															6.80
															7.25
															6.84

Álló tölgyfák fatömege.

(A kimutatott adatok alkalmazhatók nyárfákra is.)

Átmérő mellmagas- ságban	M a g a s s á g m é t e r e k b e n												Átmérő mellmagas- ságban		
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30		32	34
	köbtartalom köbméterekben (a 7 cm-nél vékonyabb részek kivételével)														
72	2.99	3.42	3.85	4.28	4.70	5.13	5.56	5.99	6.41	6.84	7.27	7.70	72		
74	3.17	3.63	4.08	4.54	4.99	5.44	5.90	6.35	6.80	7.26	7.71	8.17	74		
76	3.36	3.84	4.32	4.80	5.28	5.76	6.24	6.72	7.20	7.68	8.16	8.64	76		
78	3.55	4.06	4.56	5.07	5.58	6.09	6.59	7.10	7.61	8.12	8.62	9.13	78		
80	3.74	4.28	4.81	5.35	5.86	6.42	6.95	7.49	8.02	8.56	9.09	9.63	80		
82	3.94	4.51	5.07	5.63	6.19	6.76	7.32	7.89	8.45	9.01	9.57	10.14	82		
84	4.14	4.74	5.33	5.92	6.51	7.10	7.69	8.29	8.88	9.47	10.06	10.65	84		
86	4.35	4.98	5.60	6.22	6.84	7.46	8.08	8.71	9.33	9.95	10.57	11.20	86		
88	4.57	5.23	5.88	6.53	7.18	7.84	8.49	9.14	9.80	10.45	11.10	11.76	88		
90	4.79	5.48	6.16	6.86	7.53	8.22	8.90	9.58	10.27	10.96	11.64	12.33	90		
92	5.02	5.73	6.45	7.17	7.88	8.60	9.32	10.03	10.75	11.47	12.18	12.90	92		

Álló bükkfák fatömege.

I. Vaskossági osztály.

24	0.21	0.27	0.30	0.34	0.38	0.43	0.47	0.51	0.55	0.60	0.64	24
26	0.25	0.31	0.36	0.41	0.46	0.51	0.56	0.61	0.66	0.71	0.76	26
28	0.30	0.36	0.42	0.48	0.54	0.60	0.66	0.72	0.78	0.83	0.89	28
30	0.30	0.42	0.48	0.55	0.62	0.69	0.76	0.83	0.90	0.96	1.03	30

Álló bükkfák fatömege.

A bükk adatai jegenyefenyő- és gyertyánra is találtnak, de jeg-fenyőnél a II. és III. oszt. adatai 5°/_o-al mérséklendőek.

Átmérő mellmagas- ságban	M a g a s s á g m é t e r é k b e n												Átmérő mellmagas- ságban		
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30		32	34
köbtartalom köbméterekben (a 7 cm-nél vékonyabb részek kivételével)															
32	.	.	0.48	0.55	0.63	0.71	0.79	0.87	0.95	1.03	1.11	1.19	1.27	1.35	32
34	.	.	0.54	0.63	0.72	0.81	0.90	0.99	1.09	1.18	1.26	1.35	1.45	1.54	34
36	.	.	0.61	0.72	0.82	0.92	1.02	1.12	1.23	1.33	1.43	1.53	1.64	1.74	36
38	.	.	0.69	0.81	0.92	1.04	1.15	1.26	1.38	1.50	1.61	1.72	1.84	1.96	38
40	.	.	0.77	0.90	1.03	1.16	1.29	1.42	1.54	1.67	1.80	1.93	2.06	2.19	40
42	.	.	.	1.00	1.15	1.29	1.44	1.58	1.72	1.86	2.00	2.15	2.29	2.44	42
44	.	.	.	1.11	1.27	1.43	1.59	1.75	1.91	2.06	2.22	2.38	2.54	2.70	44
46	.	.	.	1.22	1.40	1.57	1.75	1.93	2.10	2.27	2.44	2.62	2.79	2.97	46
48	.	.	.	1.34	1.53	1.72	1.92	2.11	2.30	2.49	2.68	2.87	3.06	3.26	48
50	.	.	.	1.46	1.67	1.88	2.09	2.30	2.51	2.72	2.93	3.13	3.34	3.55	50
52	.	.	.	1.59	1.81	2.04	2.27	2.50	2.72	2.95	3.18	3.40	3.63	3.86	52
54	.	.	.	1.72	1.96	2.21	2.46	2.71	2.95	3.19	3.45	3.68	3.93	4.18	54
56	.	.	.	1.86	2.12	2.39	2.66	2.92	3.19	3.45	3.72	3.98	4.25	4.51	56
58	.	.	.	2.00	2.29	2.58	2.87	3.15	3.43	3.72	4.01	4.29	4.58	4.86	58
60	.	.	.	2.15	2.46	2.77	3.08	3.38	3.69	4.00	4.31	4.61	4.92	5.23	60
62	.	.	.	2.31	2.64	2.96	3.30	3.62	3.96	4.28	4.62	4.95	5.28	5.61	62
64	.	.	.	2.47	2.82	3.17	3.53	3.88	4.23	4.58	4.94	5.29	5.64	5.99	64
66	.	.	.	2.63	3.01	3.38	3.76	4.14	4.51	4.89	5.27	5.64	6.02	6.39	66
68	.	.	.	2.80	3.20	3.60	4.00	4.40	4.80	5.20	5.60	6.00	6.40	6.80	68
70	.	.	.	2.97	3.39	3.82	4.24	4.67	5.09	5.51	5.94	6.36	6.79	7.21	70
72	.	.	.	3.14	3.59	4.04	4.49	4.94	5.38	5.83	6.28	6.73	7.18	7.63	72
74	.	.	.	3.32	3.80	4.27	4.75	5.22	5.69	6.16	6.64	7.12	7.59	8.06	74
76	.	.	.	3.50	4.01	4.51	5.01	5.51	6.01	6.51	7.01	7.51	8.01	8.51	76

Álló bükkfák fatömege.

A bükk adatai jegenyefenyő- és gyertyánra is találtnak, de jeg.-fenyőnél a II. és III. oszt. adatai 5%-al mérséklendők.

Átmérő méllyesség mégban	M a g a s s á g m é t e r e k b e n												Átmérő méllyesség mégban		
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30		32	34
	kőbirtalom köbmétereiben (a 7 cm-nél vékonyabb részek kivételével)														
78				3.69	4.22	4.75	5.28	5.80	6.33	6.86	7.38	7.91	8.44	8.96	8.49
80				3.88	4.44	4.99	5.55	6.10	6.66	7.21	7.77	8.32	8.88	9.43	9.99
82				4.08	4.67	5.25	5.84	6.41	7.01	7.59	8.17	8.75	9.34	9.92	10.50
84				4.29	4.90	5.51	6.13	6.74	7.36	7.97	8.58	9.19	9.81	10.42	11.03
86				4.50	5.14	5.78	6.43	7.07	7.71	8.35	8.99	9.64	10.28	10.92	11.57
88				4.71	5.38	6.05	6.73	7.40	8.07	8.74	9.42	10.09	10.76	11.44	12.11
20	0.14	0.17	0.17	0.19	0.23	0.26	0.28	0.32	0.35	0.38					
22	0.17	0.21	0.21	0.24	0.28	0.32	0.35	0.39	0.42	0.46					
24	0.21	0.25	0.25	0.29	0.34	0.38	0.42	0.46	0.50	0.55	0.59	0.63			
26	0.25	0.30	0.30	0.35	0.40	0.45	0.50	0.54	0.59	0.65	0.70	0.74			
28	0.29	0.35	0.35	0.41	0.46	0.52	0.58	0.64	0.69	0.75	0.81	0.87	0.93		
30		0.40	0.40	0.47	0.53	0.60	0.67	0.74	0.80	0.87	0.93	1.01	1.07		
32		0.46	0.46	0.54	0.61	0.69	0.77	0.84	0.92	1.00	1.07	1.15	1.22	1.30	
34		0.52	0.52	0.61	0.70	0.79	0.88	0.96	1.04	1.13	1.22	1.31	1.39	1.48	
36		0.59	0.59	0.69	0.79	0.89	0.99	1.09	1.18	1.28	1.38	1.48	1.58	1.68	1.78
38		0.67	0.67	0.77	0.89	1.00	1.11	1.23	1.33	1.44	1.55	1.66	1.78	1.89	2.00
40		0.75	0.75	0.87	0.99	1.12	1.24	1.37	1.49	1.61	1.74	1.86	1.99	2.11	2.24
42			0.97	0.97	1.10	1.24	1.38	1.52	1.66	1.79	1.93	2.07	2.21	2.34	2.49

II. Vaskossági osztály

Vágható és közel vágható erdőrészek megfelelő zárlatban és középszerű, majdnem jó magasság mellett; kigyérített vágások idősebb törzsei hiányos növekvés mellett.

20	0.14	0.17	0.17	0.19	0.23	0.26	0.28	0.32	0.35	0.38					
22	0.17	0.21	0.21	0.24	0.28	0.32	0.35	0.39	0.42	0.46					
24	0.21	0.25	0.25	0.29	0.34	0.38	0.42	0.46	0.50	0.55	0.59	0.63			
26	0.25	0.30	0.30	0.35	0.40	0.45	0.50	0.54	0.59	0.65	0.70	0.74			
28	0.29	0.35	0.35	0.41	0.46	0.52	0.58	0.64	0.69	0.75	0.81	0.87	0.93		
30		0.40	0.40	0.47	0.53	0.60	0.67	0.74	0.80	0.87	0.93	1.01	1.07		
32		0.46	0.46	0.54	0.61	0.69	0.77	0.84	0.92	1.00	1.07	1.15	1.22	1.30	
34		0.52	0.52	0.61	0.70	0.79	0.88	0.96	1.04	1.13	1.22	1.31	1.39	1.48	
36		0.59	0.59	0.69	0.79	0.89	0.99	1.09	1.18	1.28	1.38	1.48	1.58	1.68	1.78
38		0.67	0.67	0.77	0.89	1.00	1.11	1.23	1.33	1.44	1.55	1.66	1.78	1.89	2.00
40		0.75	0.75	0.87	0.99	1.12	1.24	1.37	1.49	1.61	1.74	1.86	1.99	2.11	2.24
42			0.97	0.97	1.10	1.24	1.38	1.52	1.66	1.79	1.93	2.07	2.21	2.34	2.49

A bükk adatai jegenyefenyő- és gyertyánra is találhatók, de jeg.-fenyőnél a II. és III. oszt. adatai 5%-al mérséklendők.

Átmérő mellmagas- ságban	M a g a s s á g m é t e r e k b e n													Átmérő mellmagas- ságban		
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32		34	36
	kőbirtalom köbméterekben (a 7 cm-nél magasabb részek kivételével)															
44	.	.	.	1.07	1.22	1.37	1.52	1.68	1.83	1.98	2.13	2.29	2.44	2.59	2.74	44
46	.	.	.	1.17	1.34	1.51	1.68	1.85	2.01	2.18	2.34	2.52	2.68	2.85	3.01	46
48	.	.	.	1.28	1.47	1.65	1.84	2.02	2.20	2.39	2.57	2.75	2.94	3.12	3.30	48
50	.	.	.	1.40	1.60	1.80	2.01	2.20	2.40	2.60	2.80	3.00	3.21	3.40	3.60	50
52	.	.	.	1.53	1.74	1.96	2.18	2.40	2.62	2.83	3.05	3.27	3.49	3.70	3.92	52
54	.	.	.	1.66	1.89	2.13	2.37	2.60	2.84	3.07	3.31	3.54	3.78	4.02	4.25	54
56	.	.	.	1.79	2.05	2.30	2.56	2.81	3.07	3.32	3.58	3.83	4.09	4.35	4.60	56
58	.	.	.	1.93	2.21	2.48	2.76	3.03	3.31	3.59	3.86	4.13	4.42	4.69	4.96	58
60	.	.	.	2.08	2.37	2.67	2.97	3.27	3.56	3.86	4.16	4.45	4.75	5.05	5.34	60
62	.	.	.	2.23	2.55	2.87	3.19	3.51	3.83	4.14	4.47	4.78	5.11	5.42	5.74	62
64	.	.	.	2.39	2.73	3.07	3.42	3.76	4.10	4.44	4.78	5.12	5.47	5.81	6.15	64
66	.	.	.	2.55	2.91	3.28	3.65	4.01	4.37	4.74	5.10	5.46	5.83	6.20	6.56	66
68	.	.	.	2.71	3.10	3.49	3.88	4.27	4.65	5.04	5.43	5.82	6.21	6.59	6.98	68
70	.	.	.	2.88	3.29	3.70	4.12	4.53	4.94	5.35	5.76	6.18	6.59	6.99	7.41	70
72	.	.	.	3.05	3.48	3.92	4.36	4.79	5.23	5.66	6.10	6.54	6.97	7.41	7.84	72
74	.	.	.	3.22	3.68	4.14	4.60	5.06	5.52	5.98	6.44	6.90	7.36	7.83	8.28	74
76	.	.	.	3.40	3.88	4.37	4.85	5.34	5.82	6.31	6.80	7.28	7.77	8.25	8.74	76
78	.	.	.	3.58	4.09	4.60	5.12	5.63	6.14	6.66	7.17	7.68	8.19	8.70	9.22	78
80	.	.	.	3.77	4.31	4.85	5.39	5.93	6.47	7.01	7.54	8.08	8.62	9.16	9.70	80
82	.	.	.	3.96	4.53	5.10	5.66	6.23	6.80	7.36	7.92	8.49	9.06	9.63	10.19	82
84	.	.	.	4.16	4.75	5.35	5.94	6.54	7.13	7.72	8.32	8.91	9.51	10.10	10.69	84
86	.	.	.	4.36	4.98	5.61	6.23	6.85	7.47	8.09	8.72	9.34	9.96	10.58	11.21	86

Álló bükkfák fatömege.

A bükk adatai jegenyefenyő- és gyertyánra is találtnak, de jeg-fenyőnél a II. és III. oszt. adatai 50%-al mérséklendőek.

Átmérő magban	M a g a s s á g m é t e r e k b e n															Átmérő mellmérés magban	
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36		
	köbtartalom köbméterekben (a 7 cm-nél vékonyabb részek kivételével)																
III. Vaskossági osztály.																	
12	0.04	0.05	0.06	0.07	0.08	0.09	0.10	0.11	.	.	.	.	.	.	.	.	12
14	0.05	0.07	0.08	0.09	0.11	0.12	0.14	0.15	.	.	.	.	.	.	.	.	14
16	0.07	0.09	0.10	0.12	0.14	0.16	0.18	0.19	0.21	.	.	.	.	.	.	.	16
18	.	0.11	0.13	0.15	0.18	0.20	0.22	0.24	0.27	.	.	.	.	.	.	.	18
20	.	0.13	0.16	0.19	0.22	0.25	0.27	0.30	0.33	0.36	.	.	.	.	.	.	20
22	.	0.16	0.20	0.23	0.27	0.30	0.33	0.37	0.40	0.44	.	.	.	.	.	.	22
24	.	0.20	0.24	0.28	0.32	0.36	0.40	0.44	0.48	0.52	0.56	0.60	.	.	.	.	24
26	.	0.24	0.28	0.33	0.37	0.43	0.47	0.52	0.57	0.62	0.67	0.71	.	.	.	.	26
28	.	0.28	0.33	0.39	0.44	0.50	0.55	0.61	0.67	0.72	0.78	0.83	0.89	.	.	.	28
30	.	0.38	0.44	0.51	0.59	0.66	0.73	0.81	0.88	0.96	1.03	1.10	1.18	1.25	.	.	30
32	.	.	0.44	0.51	0.59	0.67	0.75	0.83	0.92	1.00	1.09	1.17	1.26	1.34	1.43	.	32
34	.	.	0.50	0.58	0.67	0.75	0.83	0.92	1.04	1.13	1.23	1.32	1.42	1.51	1.61	1.70	34
36	.	.	0.57	0.66	0.76	0.85	0.94	1.06	1.17	1.27	1.38	1.48	1.59	1.69	1.80	1.91	36
38	.	.	0.64	0.74	0.85	0.95	1.06	1.18	1.30	1.42	1.54	1.65	1.77	1.89	2.01	2.13	38
40	.	.	0.71	0.83	0.95	1.06	1.18	1.30	1.44	1.57	1.70	1.83	1.96	2.09	2.22	2.36	40
42	.	.	.	0.92	1.05	1.17	1.31	1.44	1.57	1.73	1.88	2.02	2.17	2.31	2.46	2.60	42
44	.	.	.	1.01	1.16	1.30	1.45	1.59	1.73	1.88	2.06	2.22	2.39	2.54	2.71	2.86	44
46	.	.	.	1.11	1.27	1.43	1.59	1.75	1.91	2.06	2.22	2.39	2.54	2.71	2.86	3.01	46
48	.	.	.	1.22	1.39	1.57	1.74	1.92	2.09	2.26	2.44	2.61	2.79	2.96	3.13	3.28	48

Középkorú erdőrészek erős zárlatban kiváló magasság és csekély vastagság mellett. Vágható és közel vágható erdőrészek szegény talajon. Csúcs száradt törzsek. Szálerdőként kezelt gyertyánfák. Középerdő felfái.

Álló bükkfák fatömege.

A bükk adatai jegenyefenyő- és gyertyánra is találtnak, de jeg-fenyőnél a II. és III. oszt. adatai 5%-kal mérséklendők.

Átmérő mellmagas- ságban	M a g a s s á g m é t e r e k b e n												Átmérő mellmagas- ságban			
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30		32	34	36
	kőbirtalom köbméterekben (a 7 cm-nél vékonyabb részek kivételével)															
50	.	.	.	1.33	1.52	1.71	1.90	2.10	2.28	2.47	2.67	2.85	3.04	3.24	3.42	50
52	.	.	.	1.45	1.66	1.86	2.07	2.28	2.48	2.69	2.90	3.10	3.31	3.52	3.72	52
54	.	.	.	1.57	1.80	2.02	2.25	2.47	2.69	2.92	3.14	3.36	3.59	3.82	4.04	54
56	.	.	.	1.70	1.94	2.19	2.42	2.67	2.91	3.16	3.40	3.64	3.89	4.13	4.37	56
58	.	.	.	1.83	2.10	2.36	2.62	2.88	3.14	3.41	3.67	3.93	4.19	4.46	4.72	58
60	.	.	.	1.97	2.26	2.54	2.82	3.10	3.39	3.67	3.95	4.23	4.51	4.80	5.08	60

Álló luczfenyőfák fatömege.

Átmérő mellmagas- ságban	M a g a s s á g m é t e r e k b e n												Átmérő mellmagas- ságban					
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30		32	34	36	38	40
	kőbirtalom köbméterekben (a 7 cm-nél vékonyabb részek kivételével)																	
	I. Vaskossági osztály.																	
	Jó zárlatban és termőhelyen felnőtt egészséges luczfenyő-erdők.																	
20	.	.	0.18	0.21	0.25	0.27	0.31	0.34	0.37	0.40	0.43	0.46	0.49	.	.	.	.	20
22	.	.	0.22	0.25	0.30	0.33	0.37	0.41	0.44	0.48	0.52	0.55	0.59	.	.	.	.	22
24	.	.	0.26	0.30	0.35	0.39	0.43	0.48	0.52	0.56	0.61	0.65	0.69	.	.	.	.	24
26	.	.	.	0.35	0.40	0.45	0.50	0.56	0.61	0.65	0.71	0.76	18'0	.	.	.	.	26

Álló luczfenyőfák fatömege.

Átmérő- mellmagas- ságban	M a g a s s á g m é t e r e k b e n															Átmérő- mellmagas- ságban			
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36		38	40	42
	kőbirtalom köbmétereiben (a 7 cm-nél vékonyabb részek kivételével)																		
28	0.40	0.46	0.52	0.58	0.64	0.70	0.75	0.81	0.87	0.93	0.99	1.04	1.04	1.04	1.04	1.04	1.04	1.04	28
30	0.46	0.53	0.59	0.66	0.73	0.80	0.86	0.92	0.99	1.06	1.13	1.19	1.19	1.19	1.19	1.19	1.19	1.19	30
32	0.52	0.60	0.67	0.75	0.82	0.90	0.97	1.04	1.12	1.19	1.27	1.34	1.34	1.34	1.34	1.34	1.34	1.34	32
34	0.58	0.67	0.75	0.84	0.92	1.01	1.09	1.17	1.26	1.34	1.43	1.51	1.51	1.51	1.51	1.51	1.51	1.51	34
36	0.64	0.75	0.84	0.93	1.03	1.12	1.21	1.31	1.40	1.49	1.59	1.68	1.68	1.68	1.68	1.68	1.68	1.68	36
38	0.70	0.83	0.93	1.03	1.14	1.24	1.34	1.45	1.55	1.65	1.76	1.86	1.86	1.86	1.86	1.86	1.86	1.86	38
40	0.76	0.90	1.02	1.13	1.25	1.36	1.47	1.59	1.70	1.81	1.93	2.04	2.04	2.04	2.04	2.04	2.04	2.04	40
42	0.82	0.98	1.11	1.23	1.36	1.48	1.61	1.73	1.86	1.98	2.11	2.23	2.23	2.23	2.23	2.23	2.23	2.23	42
44	0.88	1.06	1.20	1.34	1.48	1.61	1.75	1.88	2.02	2.15	2.29	2.42	2.42	2.42	2.42	2.42	2.42	2.42	44
46	0.94	1.14	1.30	1.45	1.60	1.74	1.89	2.03	2.18	2.32	2.47	2.61	2.61	2.61	2.61	2.61	2.61	2.61	46
48	1.00	1.22	1.40	1.56	1.72	1.87	2.03	2.18	2.34	2.50	2.65	2.81	2.81	2.81	2.81	2.81	2.81	2.81	48
50	1.06	1.30	1.50	1.67	1.84	2.01	2.18	2.34	2.51	2.68	2.85	3.02	3.02	3.02	3.02	3.02	3.02	3.02	50
52	1.12	1.38	1.61	1.79	1.97	2.15	2.33	2.51	2.69	2.87	3.05	3.23	3.23	3.23	3.23	3.23	3.23	3.23	52
54	1.18	1.46	1.72	1.91	2.10	2.30	2.49	2.68	2.87	3.06	3.26	3.45	3.45	3.45	3.45	3.45	3.45	3.45	54
56	1.24	1.54	1.83	2.04	2.24	2.45	2.65	2.85	3.06	3.26	3.47	3.67	3.67	3.67	3.67	3.67	3.67	3.67	56
58	1.30	1.62	1.94	2.17	2.38	2.60	2.81	3.03	3.25	3.46	3.68	3.90	3.90	3.90	3.90	3.90	3.90	3.90	58
60	1.36	1.70	2.06	2.30	2.52	2.75	2.98	3.21	3.44	3.67	3.90	4.13	4.13	4.13	4.13	4.13	4.13	4.13	60
62	1.42	1.78	2.18	2.43	2.66	2.91	3.15	3.39	3.64	3.88	4.12	4.37	4.37	4.37	4.37	4.37	4.37	4.37	62
64	1.48	1.86	2.30	2.56	2.81	3.07	3.32	3.58	3.84	4.09	4.34	4.61	4.61	4.61	4.61	4.61	4.61	4.61	64
66	1.54	1.96	2.42	2.69	2.96	3.23	3.49	3.77	4.04	4.30	4.57	4.85	4.85	4.85	4.85	4.85	4.85	4.85	66
68	1.60	2.04	2.54	2.82	3.11	3.39	3.67	3.96	4.24	4.52	4.80	5.09	5.09	5.09	5.09	5.09	5.09	5.09	68
70	1.66	2.12	2.66	2.96	3.26	3.55	3.85	4.15	4.44	4.74	5.03	5.34	5.34	5.34	5.34	5.34	5.34	5.34	70
72	1.72	2.22	2.79	3.10	3.41	3.72	4.03	4.34	4.65	4.96	5.27	5.59	5.59	5.59	5.59	5.59	5.59	5.59	72

Álló luczfenyőfák fatömege.

Átmérő mellmagas- ságban	M a g a s s á g m é t e r e k b e n															Átmérő mellmagas- ságban		
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36		38	40
kőbirtalom köbméterekben (a 7 cm-nél vékonyabb részek kivételével)																		
II. Vaskossági osztály.																		
Szabadon álló ágas törzsek. Belsőházas erdőrészek. Szegény talajon álló sudarlós törzsek stb.																		
10	0.03	0.04	0.04	0.05	0.06	0.07	0.07	0.07	.	.	.	.	.	.	.	.	.	30
12	0.04	0.05	0.06	0.08	0.09	0.10	0.11	0.12	0.13	.	.	.	.	.	.	.	.	12
14	0.06	0.07	0.09	0.11	0.12	0.13	0.15	0.16	0.18	.	.	.	.	.	.	.	.	14
16	0.08	0.10	0.12	0.14	0.15	0.17	0.19	0.21	0.23	0.25	0.27	0.29	.	.	.	.	.	16
18	.	.	0.15	0.17	0.19	0.21	0.24	0.26	0.29	0.31	0.34	0.36	.	.	.	.	.	18
20	.	.	0.18	0.20	0.23	0.26	0.29	0.32	0.35	0.38	0.41	0.44	.	.	.	.	.	20
22	.	.	0.21	0.24	0.28	0.31	0.35	0.38	0.42	0.46	0.49	0.53	.	.	.	.	.	22
24	.	.	0.25	0.29	0.33	0.37	0.41	0.45	0.50	0.54	0.58	0.62	0.66	.	.	.	.	24
26	.	.	.	0.34	0.38	0.43	0.48	0.53	0.58	0.63	0.67	0.72	0.77	.	.	.	.	26
28	.	.	.	0.39	0.44	0.50	0.55	0.61	0.66	0.72	0.77	0.83	0.88	.	.	.	.	28
30	.	.	.	0.44	0.50	0.57	0.63	0.69	0.75	0.82	0.88	0.94	1.00	.	.	.	.	30
32	.	.	.	0.50	0.57	0.64	0.71	0.78	0.85	0.92	0.99	1.06	1.13	.	.	.	.	32

Álló luczfenyőfák fatömege.

Átmérő mellmagas- ságban	M a g a s s á g m é t e r e k b e n												Átmérő mellmagas- ságban			
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30		32	34	36
	kőbirtalom köbméterekben (a 7 cm-nél vékonyabb részek kivételével)															
34	.	.	.	.	.	0.71	0.79	0.87	0.95	1.03	1.11	1.19	1.27	1.35	1.43	34
36	.	.	.	.	.	0.79	0.88	0.97	1.06	1.15	1.23	1.32	1.41	1.50	1.59	36
38	.	.	.	.	.	0.87	0.97	1.07	1.17	1.27	1.36	1.46	1.56	1.66	1.76	38
40	.	.	.	.	.	0.96	1.07	1.18	1.28	1.39	1.50	1.60	1.71	1.82	1.93	40
42	.	.	.	.	.	1.05	1.17	1.29	1.40	1.52	1.64	1.75	1.87	1.99	2.10	42
44	.	.	.	.	.	1.14	1.27	1.40	1.52	1.65	1.78	1.90	2.03	2.16	2.28	44
46	.	.	.	.	.	0.23	1.37	1.51	1.64	1.78	1.92	2.05	2.19	2.33	2.46	46
48	.	.	.	.	.	0.32	1.47	1.62	1.76	1.91	2.06	2.21	2.36	2.50	2.65	48
50	.	.	.	.	.	1.42	1.58	1.74	1.89	2.05	2.21	2.37	2.53	2.68	2.84	50
52	.	.	.	.	.	1.52	1.69	1.86	2.02	2.19	2.36	2.53	2.70	2.87	3.04	52
54	.	.	.	.	.	1.62	1.80	1.98	2.16	2.34	2.52	2.70	2.88	3.06	3.24	54
56	.	.	.	.	.	1.72	1.91	2.11	2.30	2.49	2.68	2.87	3.07	3.26	3.45	56
58	.	.	.	.	.	1.83	2.03	2.24	2.44	2.64	2.85	3.05	3.26	3.46	3.66	58
60	.	.	.	.	.	1.94	2.15	2.50	2.58	2.80	3.02	3.23	3.45	3.66	3.88	60
62	.	.	.	.	.	2.05	2.27	2.63	2.72	2.96	3.19	3.41	3.64	3.86	4.10	62
64	.	.	.	.	.	2.16	2.39	2.77	2.87	3.12	3.36	3.59	3.83	4.07	4.32	64
66	.	.	.	.	.	2.27	2.51	2.91	3.02	3.28	3.53	3.78	4.03	4.28	4.54	66
68	.	.	.	.	.	2.38	2.64	3.05	3.17	3.44	3.70	3.97	4.23	4.49	4.76	68
70	.	.	.	.	.	2.49	2.77	3.19	3.32	3.60	3.88	4.16	4.43	4.71	4.99	70
72	.	.	.	.	.	2.61	2.90	3.37	3.48	3.77	4.06	4.35	4.64	4.93	5.22	72

Álló erdei fenyőfák fatömege.

Az erdei fenyő adatai 5–10°/_o mérsékléssel vörösfenyőre is alkalmazhatók.

		M a g a s s á g m é t e r e k b e n															
		6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	Átmérő méltóságban	
kőbirtalom köbméterekben (a 7 cm-nél vékonyabb részek kivételével)																	
Az erdei fenyőre nézve többféle vastagsági osztály felállítására nem mutatkozott szükségesnek.																	
10	0.02	0.03	0.04	0.05	0.05	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	10
12	0.03	0.04	0.05	0.06	0.07	0.08	0.08	0.08	0.08	0.08	0.08	0.08	0.08	0.08	0.08	0.08	12
14	.	0.06	0.07	0.08	0.10	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	14
16	.	0.08	0.09	0.11	0.13	0.15	0.15	0.16	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	16
18	.	.	0.12	0.14	0.16	0.19	0.19	0.20	0.23	0.23	0.23	0.23	0.23	0.23	0.23	0.23	18
20	.	.	0.15	0.18	0.20	0.23	0.23	0.25	0.28	0.31	0.31	0.31	0.31	0.31	0.31	0.31	20
22	.	.	0.18	0.22	0.24	0.28	0.28	0.31	0.34	0.37	0.40	0.44	0.44	0.44	0.44	0.44	22
24	.	.	0.21	0.26	0.29	0.33	0.33	0.37	0.40	0.44	0.51	0.51	0.51	0.51	0.51	0.51	24
26	.	.	0.25	0.30	0.34	0.39	0.39	0.43	0.47	0.52	0.56	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	26
28	.	.	0.29	0.34	0.39	0.45	0.45	0.50	0.55	0.60	0.65	0.70	0.74	0.74	0.74	0.74	28
30	.	.	.	0.39	0.45	0.51	0.51	0.57	0.63	0.69	0.75	0.80	0.85	0.85	0.85	0.85	30
32	.	.	.	0.44	0.51	0.58	0.58	0.65	0.72	0.78	0.85	0.91	0.97	0.97	0.97	0.97	32
34	.	.	.	0.49	0.57	0.65	0.65	0.73	0.81	0.88	0.96	1.03	1.09	1.08	1.08	1.08	34
36	.	.	.	0.55	0.64	0.73	0.73	0.82	0.90	0.99	1.07	1.15	1.22	1.30	1.38	1.38	36
38	.	.	.	0.61	0.71	0.81	0.81	0.91	1.00	1.10	1.19	1.28	1.36	1.45	1.53	1.53	38
40	.	.	.	0.67	0.78	0.89	0.89	1.00	1.11	1.21	1.32	1.42	1.51	1.60	1.69	1.69	40
42	.	.	.	.	0.85	0.98	0.98	1.10	1.22	1.33	1.45	1.57	1.66	1.76	1.87	1.87	42
44	.	.	.	.	0.93	1.07	1.07	1.20	1.33	1.46	1.58	1.72	1.82	1.93	2.05	2.05	44
46	.	.	.	.	1.01	1.16	1.16	1.30	1.44	1.59	1.72	1.87	1.99	2.11	2.24	2.24	46

Álló erdei fenyőfák fatömege.

Az erdei fenyő adatai 5–10% mérsékléssel vörösfenyőre is alkalmazhatók.

Átmérő magban	M a g a s s á g m é t e r e k b e n												Átmérő magban	
	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28		30
	kőbtartalom köbméterekben (a 7 cm-nél vékonyabb részek kivételével).													
	Az erdei fenyőre nézve többféle vaskossági osztály felállítására nem mutatkozott szükségesnek.													
48	.	.	.	.	1.09	1.25	1.40	1.56	1.72	1.87	2.02	2.16	2.30	2.43
50	.	.	.	.	1.17	1.34	1.51	1.68	1.85	2.02	2.18	2.34	2.50	2.64
52	.	.	.	.	1.26	1.43	1.62	1.80	1.98	2.17	2.35	2.53	2.70	2.85
54	.	.	.	.	.	1.52	1.73	1.92	2.12	2.32	2.52	2.72	2.91	3.08
56	.	.	.	.	.	1.62	1.84	2.05	2.26	2.48	2.70	2.92	3.12	3.31
58	.	.	.	.	.	1.72	1.95	2.18	2.41	2.65	2.88	3.12	3.34	3.55
60	.	.	.	.	.	1.82	2.06	2.31	2.56	2.82	3.07	3.32	3.57	3.79
62	.	.	.	.	.	.	2.18	2.44	2.71	2.99	3.27	3.54	3.80	4.04
64	.	.	.	.	.	.	2.30	2.58	2.86	3.17	3.47	3.76	4.03	4.30
66	.	.	.	.	.	.	2.42	2.72	3.03	3.36	3.68	3.98	4.27	4.56
68	.	.	.	.	.	.	2.55	2.86	3.20	3.55	3.89	4.21	4.51	4.82
70	.	.	.	.	.	.	2.68	3.01	3.37	3.74	4.10	4.44	4.70	5.08
72	.	.	.	.	.	.	2.81	3.17	3.55	3.94	4.32	4.67	5.01	5.34

Fatermés-táblák.

(Az „Erdészeti segéd táblák“-ból.)

Ezek a táblák, az uralkodó fanemek holdankénti fatömegét és növedékét mutatják teljes sűrűség mellett. A fatömeg magában foglalja a fának a levágási laptól számított földfeletti tömegét tömörköbméterekben kifejezve. A tuskó- és gyökérfa, s a legvékonyabb galyfa azonban nincs befigyelve. Ha csak a tönk- és dorongfát kellene egy erdőrészen meghatározni, akkor a fatermés-táblák illető tételeit a 204. oldalon levő tábla értelmében kell mérsékelni, vagy abból a galyfa százaléknak megfelelő részt le kell vonni.

A fatermés-táblák alkalmazásánál főleg arra kell figyelni, hogy a termőhelyi jóság és a kor helyesen állapíttassék meg.

E táblákat fatömeg becslésre csak gyakorlott erdőbecslő használhatja, ki tényleg és próbavételek által annyira tájékozta már magát, hogy a különféle fanemeknek megfelelő termőhelyi jóságokat helyesen megítéli képes.

Ha például az a kérdés, hogy a bükk-táblák, mely osztálya alkalmazandó oly erdőrészen becslésénél, mely teljes sűrűség mellett 90 éves korában 129 tömörköbméter fatömeggel, vagy 1.85 tömörköbméter átlagos növedékekkel bír? erre feleletül a bükk-táblák azt mutatják, hogy a VII. termőhelyi osztály.

Vagy ha az a kérdés, hogy az erdei fenyő-táblák mely osztálya alkalmazandó oly erdei fenyő-erdőrésznél, melynek 45 éves korában történt becslésénél azt találtuk, hogy termőhelyi viszonyai a 100 éves korában 360 köbméterrel bíró erdei fenyő-erdőével megegyezők? felelet: a IV. termőhelyi osztály.

A kor alatt mindig az erdőrészen átlagkora értendő. Az átlagkor gyanánt abban az esetben, ha az erdőrészen előforduló korkülönbségek nem nagyok, egyszerű középarányos számítható ki; például: ha a korkülönbségek meglehetősen egyenlő mérvben 80, 90 és 100 évet mutatnak, az átlagkor ezek átlaga, vagyis 90 év lesz. Ellenben ha a korra nézve nagy különbségek, egyenetlen arányban fordulnak elő, akkor mindenképp az egyes korkülönbségi osztályhoz tartozó törzsek száma határozandó meg szembecslés útján, azután akár az egész területre, akár egy holdra nézve, az előforduló törzsek szám-aránya állapítandó meg, százalékokban kifejezve. Továbbá minden ily korosztály egy-egy törzsének kora s köbtartalma és ezen adatok nyomán a mintatörzsek átlagos köbtartalma és átlagos átlagnövedéke puhatólandó ki. Ha már most a minta-törzsek átlagos köbtartalmát az ugyanazon törzsek átlagos átlagnövedékével elosztjuk: az így nyert hányados az átlagos kort fogja kifejezni.

Például, ha valamely jegenye-fenyő erdőben 4 korkülönbségi osztályt találunk, és az összes törzseknek 10⁰/₀-a az I-ső, 30⁰/₀-a a II-ik, 40⁰/₀-a a III-ik, 20⁰/₀-a a IV-ik osztályba esik, és az I-ső osztálynak 78 cm vastagságú mintafája 180 éves kort, 7.71 köbméter köbtartalmat, a II-ik osztályé 57 centiméter átmérővel 120 éves kort, 4.25 köbméter köbtartalmat, a III-iké 42 cm átmérővel 100 éves kort és 2.33 köbméter köbtartalmat, a IV-iké 34 cm átmérővel 90 éves kort és 1.60 köbméter köbtartalmat mutat: az átlagkor a fennebbi utmutatás szerint következőleg számítható ki:

osztály	köbtartalom	százalék	viszonyított köbtartalom	kor	átlagnövedék
I.	7.71	× 10 ⁰ / ₀	= 0.771	: 180	= 0.004.8
II.	4.25	× 30 ⁰ / ₀	= 1.275	: 120	= 0.01063
III.	2.33	× 40 ⁰ / ₀	= 0.932	: 100	= 0.00932
IV.	1.60	× 20 ⁰ / ₀	= 0.320	: 90	= 0.00355

Átlagban 3.298 köbmét. 0.0.778 köbmét.

és ebből továbbszámítva az átlagos kor leend: 3.298 : 0.02778 = 118.7 vagy kerekítve 119 év

Fatermés-táblák tölgy-szálerdő számára.

Kor években	Fatömeg	Évi növedék		Fatömeg	Évi növedék		Fatömeg	Évi növedék		Kor években
		folyó	átlag		folyó	átlag		folyó	átlag	
kataszteri holdanként köbméterekben										
I. termőhely			II. termőhely			III. termőhely				
40	76	3.5	1.90	69	3.2	1.72	63	2.8	1.57	40
50	111		2.22	101		2.02	92		1.84	50
60	145		2.42	133		2.22	120		2.00	60
70	180	4.1	2.57	164	3.8	2.34	148	3.5	2.11	70
80	221		2.76	202		2.52	183		2.29	80
90	262		2.91	240		2.67	218		2.42	90
100	303	4.7	3.03	278	4.4	2.78	253	3.7	2.53	100
110	351		3.19	322		2.93	291		2.64	110
120	398		3.32	366		3.05	328		2.73	120
130	442	4.4	3.40	404	3.8	3.11	363	3.5	2.79	130
140	486		3.47	442		3.16	398		2.84	140
150	521		3.47	474		3.16	426		2.84	150
160	556	3.5	3.47	506	3.2	3.16	455	2.8	2.84	160
170	591		3.47	537		3.16	483		2.84	170
180	626		3.47	569		3.16	512		2.84	180
IV. termőhely			V. termőhely			VI. termőhely				
40	57	2.5	1.42	50	2.25	1.25	44	1.90	1.10	40
50	82		1.64	73		1.46	63		1.26	50
60	107		1.78	95		1.58	82		1.37	60
70	133	3.2	1.90	117	2.85	1.67	101	2.20	1.44	70
80	164		2.05	145		1.81	123		1.54	80
90	196		2.18	174		1.93	145		1.61	90
100	227	3.2	2.27	202	2.50	2.02	170	2.20	1.70	100
110	259		2.35	231		2.10	196		1.78	110
120	291		2.42	259		2.16	221		1.84	120
130	322	2.5	2.48	284	2.20	2.18	243	1.90	1.87	130
140	354		2.53	309		2.21	265		1.89	140
150	379		2.53	332		2.21	284		1.89	150
160	404	2.5	2.52	354	1.60	2.21	303	1.25	1.89	160
170	429		2.52	369		2.17	316		1.86	170
180	455		2.52	385		2.14	328		1.82	180
VII. termőhely			VIII. termőhely			IX. termőhely				
40	38	1.60	0.95	35	1.30	0.88	.	.	.	40
50	54		1.08	47		0.94	.		.	50
60	69		1.15	60		1.00	.		.	60
70	85	1.90	1.21	73	1.60	1.04	.	.	.	70
80	101		1.26	88		1.10	.		.	80
90	120		1.33	104		1.16	.		.	90
100	139	2.20	1.39	120	1.30	1.20	.	.	.	100
110	161		1.46	136		1.24	.		.	110
120	183		1.53	151		1.26	.		.	120
130	202	1.90	1.55	164	1.00	1.26	.	.	.	130
140	221		1.58	177		1.26	.		.	140
150	234		1.56	186		1.24	.		.	150
160	246	1.25	1.53	196	0.60	1.23	.	.	.	160
170	256		1.51	202		1.19	.		.	170
180	265		1.47	208		1.16	.		.	180

Fatermés-táblák bükk-szálerdő számára.

Kor években	Fatömeg	Évi növedék		Fatömeg	Évi növedék		Fatömeg	Évi növedék		Kor években
		folyó	átlag		folyó	átlag		folyó	átlag	
kataszteri holdanként köbméterekben										
I. termőhely			II. termőhely			III. termőhely				
30	57		1.90	50		1.67	44		1.47	30
40	95		2.38	85		2.13	73		1.82	40
50	133	} 3.80	2.66	120	} 3.50	2.40	102	} 2.90	2.04	50
60	171		2.85	158		2.63	136		2.27	60
70	215		3.07	196	} 3.80	2.80	171	} 3.45	2.44	70
80	259	} 4.40	3.24	234		2.93	208		2.60	80
90	303		3.37	275		3.06	246	} 3.75	2.73	90
100	347		3.47	316	} 4.10	3.16	284		2.84	100
110	382		3.47	348		3.16	313		2.84	110
120	417	} 3.50	3.48	379	} 3.20	3.16	341	} 2.85	2.84	120
130	452		3.48	411		3.16	370		2.84	130
140	480		3.43	436		3.11	392		2.80	140
150	509	} 2.85	3.39	461	} 2.50	3.07	414	} 2.20	2.76	150
IV. termőhely			V. termőhely			VI. termőhely				
30	41		1.37	38		1.27	35		1.17	30
40	66	} 2.55	1.65	60		1.50	54	} 1.90	1.35	40
50	92		1.84	82	} 2.20	1.64	73		1.46	50
60	120		2.00	104		1.73	95		1.58	60
70	148	} 2.80	2.11	126		1.80	117	} 2.20	1.67	70
80	183		2.29	158		1.97	139		1.74	80
90	218	} 3.50	2.42	189	} 3.2	2.10	164	} 2.50	1.82	90
100	253		2.53	221		2.21	189		1.89	100
110	278		2.53	243		2.21	208		1.89	110
120	303	} 2.50	2.53	265	} 2.20	2.21	227	} 1.90	1.89	120
130	325		2.50	281		2.16	240		1.85	130
140	347		2.48	297	} 1.60	2.12	253	} 1.30	1.81	140
150	366	} 1.90	2.44	313		2.09	265		1.77	150
VII. termőhely			VIII. termőhely			IX. termőhely				
30	28		0.93	25		0.83	22		0.73	30
40	44		1.10	38		0.95	32		0.80	40
50	60	} 1.60	1.20	50	} 1.25	1.00	41	} 0.90	0.82	50
60	76		1.27	63		1.05	50		0.83	60
70	95		1.36	79		1.13	63		0.90	70
80	114	} 1.90	1.43	95		1.19	76	} 1.30	0.95	80
90	136		1.51	110	} 1.60	1.22	85		0.95	90
100	158	} 2.20	1.58	126		1.26	95	} 1.00	0.95	100
110	171		1.55	136		1.24	101		0.92	110
120	183	} 1.30	1.53	145	} 1.00	1.21	107	} 0.60	0.89	120
130	193		1.48	152		1.17	110		0.85	130
140	202	} 0.95	1.44	158	} 0.65	1.13	114	} 0.35	0.81	140
150	212		1.41	164		1.09	117		0.78	150

Fatermés-táblák jegenyefenyő számára.

Kor években	Fatómeg	Évi növedék		Fatómeg	Évi növedék		Fatómeg	Évi növedék		Kor években		
		folyó	átlag		folyó	átlag		folyó	átlag			
kataszteri holdanként köbméterekben												
I. termőhely			II. termőhely			III. termőhely						
20	51		2.55	47		2.35	41		2.05	20		
30	114	} 6.30	3.80	95	} 4.80	3.17	88	} 4.80	2.93	30		
40	177		4.43	161		} 6.60	4.13		136	} 4.80	3.40	40
50	256		5.12	234			4.68		202		4.04	50
60	335	} 7.90	5.58	306	} 7.30	5.10	268	} 6.60	4.47	60		
70	414		5.91	379		5.41	335		4.79	70		
80	493		6.16	452		5.65	401		5.01	80		
90	562		6.24	512		5.69	452		5.02	90		
100	632	} 6.90	6.32	572	} 6.00	5.72	502	} 5.10	5.02	100		
110	701		6.37	632		5.74	553		5.03	110		
120	742		6.18	670		5.58	588		4.90	120		
130	784	} 4.15	6.03	708	} 3.80	5.45	622	} 3.50	4.80	130		
140	825		5.89	746		5.33	657		4.69	140		
IV. termőhely			V. termőhely			VI. termőhely						
20	38		1.90	31		1.55	28		1.40	20		
30	79	} 4.10	2.63	63	} 3.20	2.10	57	} 2.85	1.90	30		
40	120		3.00	95		} 5.10	2.38		85	} 3.80	2.13	40
50	177		3.54	145			2.90		123		2.46	50
60	234	} 5.70	3.90	196	} 5.10	3.27	161	} 3.80	2.68	60		
70	291		4.16	246		3.51	199		2.84	70		
80	347		4.34	297		3.71	240		3.00	80		
90	395		4.39	338		3.76	281		3.12	90		
100	442	} 4.80	4.42	379	} 4.10	3.79	316	} 3.50	3.16	100		
110	490		4.45	420		3.82	351		3.19	110		
120	521		4.34	449		3.74	373		3.11	120		
130	553	} 3.15	4.25	477	} 2.80	3.67	395	} 2.20	3.04	130		
140	584		4.17	505		3.61	417		2.98	140		
VII. termőhely			VIII. termőhely			IX. termőhely						
20	25		1.25	22		1.10	18		0.90	20		
30	47	} 2.20	1.57	38	} 1.60	1.27	28	} 1.00	0.93	30		
40	69		1.73	54		} 2.50	1.35		38	} 1.60	0.95	40
50	101		2.02	79			1.58		54		1.08	50
60	133	} 3.20	2.20	104	} 2.50	1.73	69	} 1.60	1.15	60		
70	167		2.39	129		1.84	85		1.21	70		
80	202		2.52	155		1.93	101		1.26	80		
90	227		2.52	174		1.93	117		1.30	90		
100	253	} 2.55	2.53	193	} 1.90	1.93	129	} 1.20	1.29	100		
110	278		2.53	212		1.93	142		1.29	110		
120	297		2.48	221		1.84	145		1.21	120		
130	316	} 1.90	2.43	230	} 0.90	1.77	148	} 0.30	1.14	130		
140	335		2.39	240		1.71	152		1.09	140		

Fatermés-táblák lúctenyő számára.

Kor években	Fatómeg	Évi növedék		Fatómeg	Évi növedék		Fatómeg	Évi növedék		Kor években
		folyó	átlag		folyó	átlag		folyó	átlag	
kataszteri holdanként köbméterekben										
I. termőhely			II. termőhely			III. termőhely				
20	54		2.70	51		2.55	47		2.35	20
30	123		4.10	114		3.80	101		3.37	30
40	193	} 7.00	4.83	177	} 6.30	4.43	155	} 5.40	3.88	40
50	262		5.24	240		4.80	208		4.16	50
60	341		5.68	313		5.22	275		4.58	60
70	420	} 7.90	6.00	385	} 7.30	5.50	341	} 6.70	4.87	70
80	499		6.24	458		5.72	408		5.10	80
90	565		6.28	515		5.72	455		5.06	90
100	632	} 6.60	6.32	572	} 5.70	5.72	502	} 4.75	5.02	100
110	698		6.35	628		5.71	550		5.00	110
120	733		6.11	660		5.50	578		4.82	120
130	768	} 3.50	5.91	692	} 3.20	5.32	607	} 2.85	4.67	130
140	802		5.73	724		5.17	635		4.54	140
IV. termőhely			V. termőhely			VI. termőhely				
20	41		2.05	38		1.90	35		1.75	20
30	88		2.93	76		2.53	66		2.20	30
40	136	} 4.75	3.40	114	} 3.80	2.85	98	} 3.15	2.45	40
50	183		3.66	152		3.04	129		2.58	50
60	240		4.00	202		3.37	170		2.83	60
70	297	} 5.70	4.24	253	} 5.05	3.61	212	} 4.15	3.03	70
80	354		4.42	303		3.79	253		3.16	80
90	398		4.42	341		3.79	284		3.16	90
100	442	} 4.40	4.42	379	} 3.80	3.79	316	} 3.15	3.16	100
110	486		4.42	417		3.79	348		3.16	110
120	512		4.27	439		3.65	367		3.06	120
130	537	} 2.55	4.13	461	} 2.20	3.55	386	} 1.90	2.97	130
140	562		4.01	483		3.45	404		2.89	140
VII. termőhely			VIII. termőhely			IX. termőhely				
20	28		1.40	25		1.25	22		1.10	20
30	54		1.80	44		1.47	35		1.17	30
40	79	} 2.50	1.97	63	} 1.90	1.58	47	} 1.30	1.18	40
50	104		2.08	82		1.64	60		1.20	50
60	139		2.32	107		1.78	76		1.27	60
70	174	} 3.50	2.49	133	} 2.50	1.90	92	} 1.60	1.31	70
80	208		2.60	158		1.98	107		1.34	80
90	230		2.56	174		1.93	117		1.30	90
100	253	} 2.25	2.53	189	} 1.60	1.89	126	} 1.00	1.26	100
110	275		2.50	205		1.86	136		1.24	110
120	291		2.43	215		1.79	139		1.16	120
130	306	} 1.60	2.35	224	} 1.00	1.72	142	} 0.30	1.09	130
140	322		2.30	234		1.67	145		1.04	140

Fatermés-táblák erdei fenyő számára.

Kor években	Fatömeg	Évi növedék		Fatömeg	Évi növedék		Fatömeg	Évi növedék		Kor években
		folyó	átlag		folyó	átlag		folyó	átlag	
kataszteri holdanként köbméterekben										
I. termőhely			II. termőhely			III. termőhely				
20	70	} 5.00	3.50	63	} 4.70	3.15	57	} 4.40	2.85	20
30	120		4.00	110		3.67	101		3.37	30
40	170	} 6.10	4.25	158	} 5.35	3.95	145	} 4.80	3.63	40
50	230		4.60	212		4.24	193		3.86	50
60	291	} 5.65	4.85	265	} 5.10	4.42	240	} 4.50	4.00	60
70	347		4.96	316		4.51	284		4.06	70
80	404	} 4.75	5.05	366	} 4.45	4.58	329	} 4.10	4.11	80
90	452		5.02	411		4.57	370		4.11	90
100	499	} 3.15	4.99	455	} 2.80	4.55	411	} 2.50	4.11	100
110	531		4.83	488		4.39	436		3.96	110
120	562	4.68	512	4.27	461	3.84	120			
IV. termőhely			V. termőhely			VI. termőhely				
20	50	} 3.80	2.50	44	} 3.10	2.20	38	} 2.85	1.90	20
30	88		2.93	76		2.53	66		2.20	30
40	126	} 4.50	3.15	107	} 4.10	2.68	95	} 3.20	2.38	40
50	170		3.40	148		2.96	126		2.52	50
60	215	} 3.80	3.58	189	} 3.20	3.15	158	} 2.80	2.63	60
70	253		3.61	221		3.16	186		2.66	70
80	291	} 3.45	3.64	253	} 2.80	3.16	215	} 2.50	2.69	80
90	325		3.61	281		3.12	240		2.67	90
100	360	} 2.20	3.60	309	} 1.90	3.09	265	} 1.60	2.65	100
110	382		3.47	329		2.99	281		2.55	110
120	404	3.37	347	2.89	297	2.47	120			
VII. termőhely			VIII. termőhely			IX. termőhely				
20	32	} 2.20	1.60	25	} 1.90	1.25	19	} 1.30	0.95	20
30	54		1.80	44		1.47	31		1.03	30
40	76	} 2.85	1.90	63	} 2.20	1.58	44	} 1.60	1.10	40
50	104		2.08	85		1.70	60		1.20	50
60	133	} 2.20	2.22	107	} 1.90	1.78	76	} 1.25	1.27	60
70	155		2.21	126		1.80	88		1.26	70
80	177	} 1.90	2.21	145	} 1.25	1.81	101	} 1.00	1.26	80
90	196		2.17	158		1.76	111		1.23	90
100	215	} 1.25	2.15	170	} 1.00	1.70	120	} 0.65	1.20	100
110	227		2.06	180		1.64	126		1.15	110
120	240	2.00	189	1.58	133	1.11	120			

Fatermés-táblák feketefenyő és vörösfenyő számára.

Kor években	Évi növedék		Fatömeg	Évi növedék		Fatömeg	Évi növedék		Kor években	
	Fatömeg	folyó		átlag	Fatömeg		folyó	átlag		Fatömeg
kataszteri holdanként köbméterekben										
F e k e t e f e n y ő .										
I. termőhely			II. termőhely			III. termőhely				
20	38		1·90	28		1·40	19		0·95	20
30	73	} 3·45	2·43	53	} 2·55	1·77	31	} 1·25	1·03	30
40	107		2·68	79		1·98	44		1·10	40
50	148	} 4·10	2·96	107	} 2·85	2·14	60	} 1·60	1·20	50
60	189		3·15	136		2·27	76		1·27	60
70	221	} 3·20	3·16	155	} 1·90	2·21	88	} 1·20	1·26	70
80	253		3·16	174		2·18	100		1·25	80
90	272	} 1·90	3·02	186	} 1·20	2·07	110	} 1·00	1·22	90
100	291		2·91	198		1·98	120		1·20	100
110	307	} 1·55	2·79	205	} 0·70	1·86	127	} 0·65	1·15	110
120	322		2·68	212		1·77	133		1·11	120
V ö r ö s f e n y ő .										
I. termőhely			II. termőhely			III. termőhely				
20	76		3·80	63		3·15				20
30	152	} 7·55	5·07	123	} 6·00	4·10	95	} 4·40	3·17	30
40	227		5·68	183		4·58	139		3·47	40
50	284	} 5·70	5·68	231	} 4·75	4·60	174	} 3·45	3·48	50
60	341		5·68	278		4·63	208		3·47	60
70	382	} 4·10	5·46	313	} 3·45	4·47	234	} 2·55	3·34	70
80	423		5·29	347		4·34	259		3·24	80
90	461	} 3·80	5·12	376	} 2·85	4·18	281	} 2·20	3·12	90
100	499		4·99	404		4·04	303		3·03	100
110	531	} 3·15	4·82	430	} 2·55	3·91	322	} 1·90	2·93	110
120	562		4·68	455		3·79	341		2·84	120
130	591	} 2·85	4·55	477	} 2·20	3·67	357	} 1·60	2·75	130
140	619		4·42	499		3·56	373		2·66	140
IV. termőhely			V. termőhely			VI. termőhely				
30	66	} 2·90	2·20	37	} 1·30	1·23	.	} .	.	30
40	95		2·38	50		1·25	.		.	40
50	117	} 2·20	2·34	63	} 1·00	1·26	.	} .	.	50
60	139		2·32	75		1·25	.		.	60
70	158	} 1·90	2·26	85	} 0·60	1·21	.	} .	.	70
80	177		2·21	95		1·19	.		.	80
90	193	} 1·55	2·14	105	} 0·35	1·17	.	} .	.	90
100	208		2·08	114		1·14	.		.	100
110	221	} 1·30	2·01	120	} 0·35	1·09	.	} .	.	110
120	234		1·95	126		1·05	.		.	120
130	244	} 0·95	1·88	130	} 0·35	1·00	.	} .	.	130
140	253		1·81	133		0·95	.		.	140

Fatermés-táblák nyír-szálerdő, tölgy- és bükk-sarjerdő, nyár- és égersarjerdő számára.

Nyír-szálerdő				Tölgy- s bükk-sarjerdő				Nyár-és égersarjerdő			
kora években	fatő- mege	folyó	átlag	kora években	fatő- mege	folyó	átlag	kora években	fatő- mege	folyó	átlag
		évi növedéke				évi növedéke				évi növedéke	
	kat. holdanként köbméterekben				kat. holdanként köbméterekben				kat. holdanként köbméterekben		
I. termőhely				I. termőhely				I. termőhely			
30	101	3·80	3·37	10	28	2·80	2·80	10	44	4·40	4·40
40	139		3·48	20	60	3·20	3·00	20	95	5·10	4·75
50	171	3·15	3·42	30	95	3·50	3·17	30	152	5·70	5·07
60	202		3·37	40	126	3·10	3·15	40	202	5·00	5·05
70	228	2·55	3·26	50	152	2·60	3·04	50	240	3·80	4·80
80	253		3·16	60	170	1·80	2·83	60	265	2·50	4·42
II. termőhely				II. termőhely				II. termőhely			
30	82	3·20	2·73	10	22	2·20	2·20	10	38	3·80	3·80
40	114		2·85	20	47	2·50	2·35	20	79	4·10	3·95
50	139	2·50	2·78	30	76	2·90	2·53	30	123	4·40	4·10
60	164		2·73	40	101	2·50	2·53	40	164	4·10	4·10
70	183	1·90	2·61	50	120	1·90	2·40	50	196	3·20	3·92
80	202		2·53	60	133	1·30	2·22	60	215	1·90	3·58
III. termőhely				III. termőhely				III. termőhely			
30	63	2·50	2·10	10	16	1·60	1·60	10	28	2·80	2·80
40	88		2·20	20	35	1·90	1·75	20	60	3·20	3·00
50	107	1·90	2·14	30	57	2·20	1·90	30	92	3·20	3·07
60	126		2·10	40	76	1·90	1·90	40	120	2·80	3·00
70	139	1·30	1·99	50	88	1·20	1·76	50	142	2·20	2·84
80	153		1·90	60	95	0·70	1·58	60	155	1·30	2·58
IV. termőhely				IV. termőhely				IV. termőhely			
30	44	1·90	1·47	10	9	0·90	0·90	10	19	1·90	1·90
40	63		1·58	20	22	1·30	1·10	20	41	2·20	2·05
50	76	1·25	1·52	30	38	1·60	1·27	30	63	2·20	2·10
60	88		1·47	40	47	0·90	1·18	40	82	1·90	2·05
70	95	0·65	1·36	50	54	0·70	1·08	50	95	1·30	1·90
80	101		1·26	60	57	0·30	0·95	60	101	0·60	1·68
V. termőhely				V. termőhely				V. termőhely			
30	25	1·30	0·83	10	3	0·30	0·30	10	6	0·60	0·60
40	38		0·95	20	9	0·60	0·45	20	19	1·30	0·95
50	44	0·60	0·88	30	19	1·00	0·63	30	28	0·90	0·93
60	50		0·83	40	22	0·30	0·55	40	35	0·70	0·88
70	54	0·35	0·77	50	25	0·30	0·50	50	38	0·30	0·76
80	57		0·71	60	28	0·30	0·47	60	41	0·30	0·68

Fatermés-táblák akác sarjerdő számára.

(Coburg herczeg erdőrendezőségének összeállítása szerint.)

Kor	Törzs			Fatömeg	Folyó- Átlag- évi növe- dék	Kor	Törzs			Fatömeg	Folyó- Átlag- évi növe- dék
	át- mérő	ma- gas- ság	szám				át- mérő	ma- gas- ság	szám		
év	centi- meter	meter	drb.kat. holdan- ként	kat. holdan- ként töm. kőbméter	év	centi- meter	meter	drb.kat. holdan- ként	kat. holdan- ként töm. kőbméter		
I. Termőhelyi osztály						II. Termőhelyi osztály					
5	6.7	10.1	1130	23	. 4.6	5	5.8	8.8	1420	17	. 3.4
10	10.6	14.6	822	65	8.4 6.5	10	9.5	13.2	1050	49	6.4 4.9
15	14.0	17.8	635	110	. .	15	12.6	16.2	810	87	. .
20	16.8	20.2	520	147	8.2 7.3	20	15.2	18.5	665	122	7.3 6.1
25	19.3	22.3	445	175	. .	25	17.5	20.4	554	152	. .
30	21.2	23.8	410	199	5.2 6.6	30	19.4	21.7	482	173	5.1 5.8
35	22.8	24.9	382	217	. .	35	20.9	22.8	448	188	. .
40	24.2	25.9	370	230	3.1 5.7	40	22.1	23.6	423	198	2.5 4.9
45	25.2	26.6	363	242	. .	45	23.0	24.2	408	206	. .
50	26.1	27.1	360	250	2.0 5.0	50	23.7	24.7	397	212	1.4 4.2
III. Termőhelyi osztály						IV. Termőhelyi osztály					
5	5.1	7.8	1722	13	. 2.6	5	4.4	6.7	2000	10	. 2.0
10	8.4	11.6	1328	37	4.8 3.7	10	7.3	10.0	1622	28	3.6 2.8
15	11.4	14.5	1037	67	. .	15	9.9	12.7	1320	51	. .
20	13.6	16.7	863	98	6.1 4.9	20	12.0	14.7	1116	73	4.5 3.6
25	15.7	18.5	720	123	. .	25	14.0	16.4	950	94	. .
30	17.6	19.8	617	144	4.6 4.8	30	15.7	17.6	820	112	3.9 3.7
35	18.8	20.8	565	158	. .	35	16.9	18.6	740	123	. .
40	19.9	21.6	522	168	2.4 4.2	40	17.9	19.4	684	131	1.9 3.3
45	20.7	22.1	497	173	. .	45	18.6	19.7	648	135	. .
50	21.3	22.4	480	175	0.7 3.5	50	18.8	19.9	640	137	0.6 2.7
V. Termőhelyi osztály						VI. Termőhelyi osztály					
5	3.7	5.7	2300	7	. 1.4	5	3.0	4.7	2765	3	. 0.6
10	6.3	8.7	1928	18	2.2 1.8	10	5.2	7.3	2267	9	1.2 0.9
15	8.5	11.1	1650	33	. .	15	7.2	9.5	1974	16	. .
20	10.5	13.0	1410	49	3.1 2.4	20	8.9	11.3	1752	25	1.6 1.2
25	12.2	14.3	1223	65	. .	25	10.3	12.4	1570	36	. .
30	13.6	15.5	1093	79	3.0 2.6	30	11.4	13.1	1440	45	2.0 1.5
35	14.7	16.4	993	89	. .	35	12.4	13.8	1323	51	. .
40	15.5	16.9	930	95	1.6 2.4	40	13.2	14.3	1243	56	1.1 1.4
45	16.1	17.3	885	97	. .	45	13.6	14.6	1201	58	. .
50	16.3	17.6	867	98	0.3 1.9	50	13.9	14.9	1167	60	0.4 1.2

A fatömegek választékarányai közepes zárat mellett.

Átlag átmérő mellmagasság- ban centiméter	Lombfák ágastul			Erdei fenyő ágastul			A többi fenyő- félék ág nélkül		
	tönk- fa	do- rong- fa	galy- fa	tönk- fa	do- rong- fa	galy- fa	tönk- fa	do- rong- fa	galy- fa
	s z á z a l			é k					
5—7	.	.	100	.	.	100	.	.	100
8—9	.	18	82	.	18	82	.	18	82
10—12	.	65	35	.	65	35	.	65	35
13—15	.	85	15	.	86	14	.	86	14
16—18	30	60	10	30	63	7	33	62	5
19—20	54	40	6	47	48	5	48	48	4
21—23	64	30	6	63	33	4	65	33	2
24—25	71	23	6	76	20	4	79	20	1
26—28	76	18	6	82	14	4	85	14	1
29—31	80	14	6	85	11	4	92	7	1
32—33	82	12	6	87	9	4	95	4	1
34—36	83	11	6	88	9	4	95	4	1
37—38	83	11	6	89	7	4	96	3	1
39—41	84	10	6	89	7	4	97	3	.
42—44	84	10	6	89	7	4	97	3	.
45—46	84	10	6	89	7	4	98	2	.
47—49	85	10	5	89	7	4	98	2	.
50—52	85	10	5	89	7	4	98	2	.
53—54	85	10	5	89	7	4	98	2	.
55—57	85	10	5	89	7	4	99	1	.
58—60	86	10	5	89	7	4	99	1	.

Megjegyzés. A galyfa magában foglalja az 1—5 méter vastag ágakat; a dorongfa a 6—15 méter vastagokat; a tönkfa pedig a 15 cméternél vastagabbakat.

Sűrű erdőben a tönkfa százaléka nagyobb, a más két választék százaléka aránylag kisebb. Csekély sűrűségű erdőben megfordítva.

Magtermelés.

1. A maggyűjtés és tisztítás költségei.

	N a p s z á m
1. Tölgymakk gyűjtéséhez válogatással szükséges hl-ként	1—4
2. Akáczmag szedéséhez hüvelyvel együtt	0.7—2.0
3. Kőrismag . . . . . a fákról	0.7—2.0
4. Juharmag	0.6—2.2
5. Szilmag lerázásához és összegyűjtéséhez	0.5—1.0
6. Égerfa toboz szedéséhez	0.7—2.0
7. Erdei fenyő toboz szedéséhez	0.4—2.0
8. Fekete	0.4—2.0
9. Lucz	0.4—2.0
10. Jegenyé	0.5—2.0
11. Vörös	4.0—6.0
12. Az akáczhüvelyek szárításához, csépléséhez és tisztításához szükséges 1 kg tiszta mag után	0.1
13. Az éger tobozok forgatásához s a tiszta mag kiválasztásához 1 kg mag után számítva	0.01—0.03
14. A jegenyefenyő tobozok forgatásához s a mag kiválasztásához 1 kg tiszta mag után	0.01—0.03
15. A luczfenyőmag kipergetéséhez és a szárnyaktól való megszabadításához 1 kg után	0.1—0.3
16. Az erdei és fekete fenyőmag kipergetéséhez és szárnyaktól való megszabadításához 1 kg után	0.2—0.4
17. A vörös fenyőmag kipergetéséhez és szárnyaktól való megtisztításához 1 kg mag után	0.5—1.0

2. A tobozokból és (akác) hüvelyekből nyerhető magmennyiség.

Egy hl akáczhüvely ad	4—5	kg	tiszta magot.
" " éger toboz "	3—5	"	" " "
" " erdei fenyő toboz ad	0.6—1.5	"	" (szárnyatlan) magot
" " fekete fenyő " "	1.2—1.7	"	" " " "
" " havasi fenyő " "	6—9	"	" " " "
" " jegenyefenyő " "	3—5	"	" " " "
" " luczfenyő " "	1.2—1.8	"	" " " "
" " sima fenyő " "	1.6—2.0	"	" " " "
" " törpe fenyő " "	0.8—1.3	"	" " " "
" " vörös fenyő " "	2 3	"	" " " "

3. A magvak súlya, számszáma és csirázó képessége.

A mag neve	Súly	Szemek száma		Csirázó képesség	
	hl-enként	1 hl-ben	1 kg-ban	igen jó	jó
	kg	ezer		magnál ¹⁰	
Lomblevelű fák					
Akác	70—80 75	—	40—60 50	75	50
Bálványfa	—	—	30—40 35	20	10
Bükk	35—50 43	150—200 175	4—6 5	65	55
Dió	—	3	—	—	80
Gesztenye, szelíd	—	9—13 11	—	85	60
Gyertyán	46—50 48	—	10—20 15	70	50
Éger, hamvas	21—23 22	—	1400	25	15
„ mezgés	28—36 32	—	700—900 800	25	15
Hárs, kislevelű	20—24 22	—	39—40 35	60	45
„ nagylevelű	24—26 25	—	8—12 10	60	45
Juhar, fűrtös	—	—	8—10 9	75	50
„ korai	12—18 15	—	9—11 10	75	50
Kőris	15—20 17	—	14—20 17	70	50
Nyír	8—10	—	6000—8000	30	10
Platán	—	—	230—260	—	—
Szil	5—6	—	80—150	30	20
Tölgy, cser	—	10—15 13	—	85	60
„ kocásos	65—85 75	19—27 23	0.3—0.4	85	60
„ csoportos	75—90 83	20—35 28	0.4—0.6 0.5	85	60
Tülevelű fák					
Erdei fenyő leszárnyazva	46—52 49	—	140—180 160	75	50
Fekete „ „	52—58 55	—	38—45 41	80	65
Havasi „ „	54—62 58	—	3—5 4	80	60
Jegenye „ „	25—35 30	—	15—30 22	65	45
Lucz „ „	42—56 49	—	130—170 150	75	50
Sima „ „	40—48 44	—	40—60 50	65	45
Törpe „ „	46—50 48	—	120—170 145	50	40
Vörös „ „	46—52 49	—	150—180 165	45	30

A csemetekertek és faiskolák költségei.

Az itt következő adatok az Erdészeti Zsebnaptár korábbi évfolyamaiban közölt adatok átvizsgálása után az irodalom újabb közleményeinek s különösen Fekete Lajos és Tomcsányi Gusztáv adatainak felhasználásával állították össze.

	Ked- vező	Közép- szerű	Kedve- zőtlen
	viszonyok között szükséges napszám		
I. A csemetekertek bekerítéséhez szükséges munka- és anyagmennyiség.			
1. Egy folyó méter sánczkerítés előállításához, a sáncz egyik oldalán felhányással szükséges:			
ha a sáncz felül 100 cm, alul 25 cm széles és 50 cm mély	0.05	0.15	0.20
ha a sáncz felül 150 cm, alul 25 cm széles és 100 cm mély	0.15	0.30	0.50
2. Egy folyó méter galagonya, luczfenyő, gledits stb. élő sövény kerítés telepítéséhez	0.05	0.06	0.08
anyag: 15—18 drb 3 éves lucz, vagy 2 éves csonkitott galagonya, gledits stb. csemete.			
3. Egy folyó-m sövénykerítés készítéséhez:			
ha a kerítés 1.3—1.5 m magas az anyag és föld minősége szerint . .	0.15	0.2	0.3
ha a kerítés 2 m magas az anyag és föld minősége szerint	0.25	0.3	0.4
anyag: 3 drb 1.6—1.8—2.5 m hosszú, 8—10 cm vastag gömb vagy hasított karó és 1.5—2 köteg, 2.5—3 m hosszú fonóvessző.			
4. Egy f.-m 1.5 m magas sövénykerítéshez	0.08	0.1	0.12
anyag: 3 drb. 1.5—1.8 m h., 8—10 cm v. gömbölyű vagy hasított karó és 0.15 szekér tövis.			
5. Egy f.-m 1.0—1.5 m magas rudkerítéshez 3 rudból, melyek két-két m távolban, két-két földbe vert karóhoz guzszal erősítettnek meg	0.05	0.08	0.10
anyag: 3 f.-m 4—8 cm vastag rud, 1 drb. 1.3—1.8 m h., 6—8 cm vastag gömbölyű karó és 3 drb. guzs.			
6. Egy f.-m 1.0—1.5 m magas rudkerítés, 3 rudból, melyek minden 3 m távolságban földbe vert karókhöz szögeztenek faszögekkel	0.1	0.15	0.20
anyag: 3 f.-m 4—8 cm vastag rud, minden 3 méterre 1 drb. 1.3—1.8 m hosszú 10—15 cm vastag gömb. karó.			

	Ked- vező	Közép- szerű	Kedve- zőtlen
viszonyok között szükséges napszám			
7. Egy f.-m 1.2—1.8 m magas patics-kerítéshez, 3 m távol álló földbe vert oszlopokból és ezekre facsővekekkel ráerősített 3 sor gömbölyű rudból, melyek közé a patics fonatik	0.25	0.30	0.35
anyag: 3 f.-m 8—10 cm vastag gömb. rud, minden 3 f.-m-re egy drb. 1.7—2.3 hosszú, 12—18 cm vastag gömb. oszlop és 12—15 árb. 3—5 cm vastag, 1.2—1.8 m hosszú patics.			
8. Egy f.-m 1.5—1.8 magas léczkerítéshez egymástól 3 méternyire álló földbe vert oszlopokra vasszőgekkel megerősített két sor gömbölyű rudból és ezekre szögezett gömbölyű erdei léczekből	0.25	0.30	0.50
anyag: 2 f.-m 12—15 cm vastag rud, minden 3 f.-m-re 1 drb. 2—2.3 m hosszú 15—18 cm vastag gömb. oszlop, 10—12 drb. 4.5 cm vastag, 1.5—1.8 m hosszú erdei lécz, 1 drb. padlószög és 25—30 drb. léczszög.			
9. Egy f.-m ugyanilyen szerkezetű léczkerítéshez, ha az oszlopok, hevederek és léczek gömbölyű fából faragatnak, szükséges közönséges férfinapszám	0.15	—	0.20
ácsnapszám	0.40	—	0.50
anyag: 2 f.-m 15 cm vastag gömb. fa, minden 3 f.-m-re 1 drb. 1.7—2.3 m h., 20 cm vast. gömb. fa az oszlopokhoz, 10 drb. 1.2—1.8 m h. lécz, 1 padlószög és 20 léczszög.			
10. Egy f.-m 1.5—2 m magas deszka-kerítéshez, egymástól 3 m-re álló gömbölyű fából faragott oszlopokból, ezekre szegekkel ráerősített, gömbölyű fából faragott 2 sor hevederből és ezekre szögezett deszkákból	0.15	—	0.20
közönséges férfinapszám	0.35	—	0.40
ácsnapszám			
anyag: 2 f.-m 15—20 cm vastag gömb. heveder, minden 3 f. m-re egy 2.4—3 m. h., 20—25 cm v. gömb. oszlop, 6—8 f. m, 25 cm széles deszka, 16 drb. léczszög és 1 drb. padlószög.			
11. Egy f.-m 1.6 m magas sodronykerítéshez, egymástól 2.5 m távol álló oszlopokból és ezekre 14 sorban kifeszített sodronyszálból	0.20	—	0.25
anyag: minden 2.5 f.-m-re egy 2.2 m h., 13 cm vastag, négy előre faragott oszlop, 0.5 kg 4 mm-es, 0.65			

	Ked- vező	Közép- szerű	Kedve- zőtlen
	viszonyok között szükséges napszám		
	100 m ² -enként szük- séges férfi-, női vagy eke-napszám		
kg, 3 mm-es sodrony, 6 drb. sod- ronykampó és 0.2 kg kátrány, a sodrony bemázolásához.			
J e g y z e t. Az előbbi tételeknél az anyag termeléséhez szükséges munkamennyiség nem számítottatott be; az erre vonatkozó adatok megtalálhatók a 211. oldalon. A szállítás költ- ségei az adott viszonyok között szintén külön veendőek számításba.			
2. A talaj megműveléséhez és bevetéséhez szükséges munkamennyiség.			
12. A tuskóknak, gyökereknek, cserjéknek kiirtásához és a nagyobb kövek eltávo- lításához, férfinapszám		3	6
13. A gyepléghántásához gyepléghántó-szerszá- mokkal és a gyepléghántó összehordásához, férfinapszám	0.5	0.8	1.0
14. A gyepléghántásához ásóval vagy kapá- val, a gyepléghántásával, férfinapszám	0.1	1.3	1.7
15. A gyepléghántásához és gyepléghántóval égetéséhez, férfinapszám	0.6	1.0	1.4
16. Be nem gyepesedett területről a gaznak, gyomnak és köveknek eltávolításához férfinapszám	0.2	0.6	1.0
17. A területnek egyszeri felszántá- sához, igás napszám	0.02	0.03	0.05
18. A területnek kétszeri felszántá- sához, igás napszám	0.04	0.06	0.10
19. A felszántott terület beboronálá- sához igás napszám	0.01	0.02	0.03
20. A talaj első megműveléséhez ásóval 30–40 cm mélyre, férfinapsz.	1.5	1.8	3.0
21. Az ekével vagy ásóval már egyszer meg- művelt területnek másodszori fel- ásásához és begereblyéléséhez	1.0	1.5	2.0
22. Marhatrágyának (100 m ² -re 1.25–2.25 métermázsát számítva) széttergetéséhez és bekapálásához szükséges	0.3	0.4	0.5
23. A területnek composttal vagy erdei tele- vényfölddel 4–5 cm vastagon való fel- töltéséhez és a földdel való összekeve- réséhez férfi- és asszony-napszám	1.5	2.0	2.5
24. A talajnak 50–60 cm mélyre menő megforgatásához, a kövek, gyö- kerek kiszedéséhez és begereblyéléséhez	2.0	3.0	4.0

	Ked- vező	Közép- szerű	Kedve- zőtlen
	viszonyok között 100 m ² -enként szük- séges férfi-, női vagy eke-napszám		
25. A megművelt talaj ágyásokba való be- osztásához, az utak és gyomláló ösvények elkészítéséhez, férfi- vagy asszony-napszám	0.3	0.5	0.8
26. A vetésbarázdák elkészítéséhez, a mag elvetéséhez és betakarásához, asszony- napszám	0.5	1.0	1.5
27. A gyephantnak, alomnak, compost-készítés céljából kupaczkokba való rakásához, rétegenként 2—3 cm vastagon égetett mészszel való behintéséhez, befedéséhez és nyáron át kétszer való átrakásához szükséges 10 m ³ k é s z c o m p o s t után számítva 2 hl égetett mész és 5—8 férfi- napszám.			
3. A csemeték ápolásához szükséges munka- mennyiség.	szüks. 100 m ² -enként asszony-napszám		
28. A csemetekert egyszeri meggyomlálásához	0.25	0.5	1.0
29. A csemetekert egyszeri gyomlálásához és a csemetesorok megkapálásához . . .	0.4	0.8	1.5
30. A csemetekert egyszeri megöntözéséhez a csemetekertben vagy közvetlen-közelen található vízzel	0.1	0.2	0.3
31. A sorközöknek mohával vagy száraz fenyőtükkal való kirakásához	0.5	0.6	0.7
32. Egy m ³ moha összegyűjtéséhez 0.5—1.0 asszony-napszám.			
4. A csemeték átiskolázásához szükséges munka mennyisége.	1000 darabonként asszony-napszám		
33. Fenyőcsemeték átültetéséhez ültetőfával, ha a csemeték 1 évesek	0.9	1.3	1.7
" " " 2 " " " " " " " " " " "	0.1	1.4	1.9
34. Egy éves fenyőcsemeték átültetéséhez barázdákba, iskolázó lécczel, ha a csemeték 1 évesek	0.6	1.0	1.3
" " " 2 " " " " " " " " " "	0.7	1.1	1.4
35. Lomblevelű csemeték átültetéséhez baráz- dákba, iskolázó lécczel, ha a csemeték 1 évesek	1.0	1.4	1.8
" " " 2 " " " " " " " " " "	1.2	1.6	2.0
" " " 3—4 " " " " " " " " "	3.0	4.0	5.0
" " " 5 és több évesek	4.0	6.0	8.0
5. A csemeték kiszedéséhez, megszámlálá- sához és csomagokba kötéséhez szükséges munka.			
36. 1 éves erdei, fekete- és vörös fenyő, vagy 2 éves lucz- és jegenye fenyő-csemete kiszedéséhez és számlálásához	0.4	—	0.5

	Ked- vező	Közép- szerű	Kedve- zőtlen
	1000 darabonként asszony napszám		
37. 2 éves erdei, fekete és vörös fenyő, vagy 3-4 éves lucz és jegenye csemete kiszedéséhez, számlálásához és apró csomagokba való kötéséhez	0.6	—	0.8
38. Egy éves akác és 2 éves másfajta lomblevelű csemete kiszedéséhez megnyeséséhez és számlálásához	1.2	—	1.5
39. Két éves akác és 3 éves másfajta lomblevelű csemete kiszedéséhez, megnyeséséhez és számlálásához	1.5	—	3
40. Négy-öt éves iskolázott lomblevelű csemete kiszedéséhez, megnyeséséhez és számlálásához	3	—	4

A csemeteneveléshez szükséges magmennyiség és terület.

Ezen táblázatban a vetőmagszükséglet az első rovatban kitüntetett csirázó képességgel bíró igen jó mag alapul vétele mellett állapított meg. Kisebb $\frac{0}{100}$ -u csirázó képességű magból tehát aránylagosan több veendő. A területszükséglet megállapításánál azon tételeknél, hol a vetésbarázdák sorköze 30 cm-nél kisebb 1 m szélességű ágyásokra beosztott terület vétetett számításba 30 cm széles gyomláló ösvényekkel az ágyások között. Ezen tételeknél az utolsó rovatban kitüntetett területbe a vetésbarázdák és ezek sorköze által elfoglalt területen kívül a gyomláló ösvények által elfoglalt terület is belefoglaltatott. A 30 cm-nél nagyobb sorköze mutató tételeknél feltételeztetett, hogy a bevetett táblákban gyomláló ösvények nincsenek, itt tehát a vetésbarázdák és ezek sorköze által elfoglalt terület vétetett. A szélesebb utak mindkét esetben számításon kívül hagyatnak, csemetekertek telepítésénél tehát az ezekre szükséges terület külön veendő számításba.

a) Vetőkertekben szükséges 1000 darab	Csirázó- képesség mellett	Vetőmag	Sor- távolság mellett	Meg- művelt terület
	$\frac{0}{100}$	gram	cm	m ²
1 éves lucz fenyő csemete felneveléséhez	75	18	10	0.5
2 " " " "		21	15	1.5
3 " " " "		25	20	2.5
2 " jegenye fenyő " "	65	230	10	1.0
3 " " " " "		270	15	2.0
4 " " " " "		310	15	3.0
1 " fekete fenyő " "	65	62	10	0.8
2 " " " " "		74	15	1.5
3 " " " " "		86	20	4.0
1 " vörös fenyő " "	50	27	15	1.5
2 " " " " "		33	20	3.0

	Citránó- képeség mellől	Vetőmag	Bor- távolság mellől	Mög- mált terület
1 éves havasi fenyő csemete felneveléséhez	80	900	15	1.7
2 " " " " " "		1100	15	3.0
1 " erdei fenyő " " " "	75	18	10	0.8
2 " " " " " "		21	15	1.5
3 " " " " " "	50	25	20	4.0
1 " ákác " " " "		70	40	5.0
1 " " " " " "	50	70	60	12.0
2 " " " " " "		80	60	12.0
2 " " " " " "	25	80	80	20.0
1 " éger " " " "		50	15	1.5
2 " " " " " "	25	57	25	3.5
3 " " " " " "		65	30	6.0
1 " juhar " " " "	75	500	20	2.5
2 " " " " " "		550	30	7.5
3 " " " " " "	75	650	50	20.0
1 " kőris " " " "		320	15	2.0
2 " " " " " "	75	370	20	5.0
3 " " " " " "		420	30	10.0
1 " szil " " " "	30	140	15	1.5
2 " " " " " "		160	25	5.0
3 " " " " " "	75	180	30	10.0
1 " szelid gesztenye csemete felneveléséhez		liter	15	15
2 " szelid gesztenye csemete felneveléséhez	75	17	30	8.5
1 " kocsányos és csertölg csemete felneveléséhez		8	20	6.0
2 " kocsányos és csertölg csemete felneveléséhez	85	10	30	10.0
3 " kocsányos és csertölg csemete felneveléséhez		11	35	17.0
1 " kocsánytalan, molyhos és magyar tölg csemete felneveléséhez	85	5	20	4.0
2 " kocsánytalan, molyhos és magyar tölg csemete felneveléséhez		5.5	25	6.5
3 " kocsánytalan, molyhos és magyar tölg csemete felneveléséhez	6.5	35	12.0	

b) A faiskolában szükséges
1000 darab

	Bor- távolság mellől	Cse- mete	Szőkés- sés terület
3 éves iskolázott lúcz fenyő csemete felneveléséhez	15	3	4.5
4 " " " " " "	20	5	10.0
5 " " " " " "	25	8	20.0
4 " " jegenyefenyő " " " "	15	4	6.0
5 " " " " " "	20	8	16.0
6 " " " " " "	20	10	20.0
2 " " erdei és feketefenyő csemete felneveléséhez	15	5	7.5
3 " " erdei és feketefenyő csemete felneveléséhez	20	8	16.0

	Sor	Csemete	Szűkebb terület	
			távolság mellett	
			cm	m ²
4 éves iskolázott erdei és fekete fenyő csemete felneveléséhez	30	20	60.0	
3 " " vörös fenyő csemete felneveléséhez	25	10	25.0	
4 " " " " " " " "	35	20	70.0	
5 " " " " " " " "	40	25	100.0	
4 " " havasi fenyő " " " "	20	15	30.0	
5 " " " " " " " "	20	20	40.0	
6 " " " " " " " "	25	25	62.5	
2 " " akác szuháng " " " "	60	15	90	
2 " " " " " " " "	80	25	200	
3 " " " " " " " "	100	50	500	
4 " " " " " " " "	100	100	1000	
3 " " tölgy " " " "	30	20	60.0	
4 " " " " " " " "	40	30	120.0	
5 " " " " " " " "	50	40	200.0	
2 " " szelid geszt. " " " "	30	15	45.0	
3 " " " " " " " "	40	25	100.0	
4 " " " " " " " "	50	30	150.0	
2 " " kőris " " " "	25	15	37.0	
3 " " " " " " " "	30	20	60.0	
4 " " " " " " " "	40	30	120.9	
2 " " juhar " " " "	30	20	60.0	
3 " " " " " " " "	40	30	120.0	
4 " " " " " " " "	50	40	200.0	
3 " " szil " " " "	30	20	60.0	
4 " " " " " " " "	35	25	87.5	
2 " " éger " " " "	30	10	30.0	
3 " " " " " " " "	35	15	52.5	

Az elvetett mag betakarása.

Az elvetett magra a szerint, a mint betakarásra kötöttebb vagy porhanyósabb talajt helyezünk s a szerint, a mint tavasszal vagy őszzsel vetünk, vékonyabb vagy vastagabb takarót kell adni. Az átlagos adatok a következők:

a betakarás	kötött	porhanyó földdel	földdel
az akácznál	2-3	4-5	cm lehet
az égernél	0.5	1.0	" "
a gesztenyénél	3-4	5-6	" "
a juharnál	1.0	1.5	" "
a kőris és gyertyánál	1-1.5	1.5-2	" "
a szilnél	0.3	0.5	" "
az erdei fenyőnél	1.0	2.0	" "
a fekete "	1-1.5	1.5-2	" "
a lucz "	1.0	2.0	" "
a jegenye "	1.5	2.0	" "
a havasi "	1.5	2.0	" "
a vörös "	0.8	1.0	" "

Ha a vetés őszzsel történik, kötöttebb földdel is oly mélyen lehet takarni, mint a fentebbiek szerint porhanyó földdel.

Az erdősítés költségei.

	Jó	Közép- szerű	Kedve- zőtlen
	talajviszonyok között szükséges napszám		
	kat. holdanként		
I. A talaj megművelés költségei.			
a) Teljes megművelés.			
1. A talajt borító gyomnövényzet lekaszá- lásához szükséges kézi napszám	3	4	6
2. Az alom, moha és másféle gaz összegereb- lyeléséhez szükséges kézi napszám	3	4	7
3. A talajról a gyom vagy gyepek könnyű ledar- aszolásához kézi napszám	11	17	22
4. A talaj felkarcolásához vasgeregelyével kézi napszám	3	4	6
5. A nyers talaj megfogásához ígás n.	0.3	4	0.6
6. Gyomos, gyepes és itt-ott vékonyabb gyö- kerekkel átszótt talaj egyszeri felszántásá- hoz 15–20 cm mélyen járó ekével a talaj minősége szerint ígás napszám	1.2	2.4	3.6
7. Ugyanilyen talaj felszántásához 40 cm mélyen járó ekével ígás napszám	2.8	3.7	4.8
8. A felszántott föld megfogásához ígás n.	0.10	0.15	0.20
9. Felszántott területen vető és ültető sorok készítése az lhrig-féle vonalozó ekével ígás napszám	0.10	0.20	0.30
10. A talaj teljes megműveléséhez kapával 10 –15 cm mélyre kézi napszám	17	30	50
11. A talaj mély megműveléséhez mezőgazda- sági köztés használatával való erdősítések- nél kapával kézi napszám	40	52	65
12. Vágás terület kiirtásához a tuskók és gyö- kerek mennyisége és a föld kötöttségéhez képest kézi napszám	20	60	100
b) Részleges megművelés.			
13. Horonyvetés számára a pászták kétszeri felszántásához szükséges eke napszám : ha a pászták 50 cm szélesek és egymás- tól 1.5 m-re fekszenek	0.8	1.6	2.4
ha a pászták 75 cm szélesek és egymás- tól 1.5 m-re fekszenek	1.2	2.4	3.6
14. Pásztás vetés számára a pászták megműve- léséhez kapával : ha a pászták szélessége 30 cm	3	5	6
" " " " 40 "	4	6	8
" " " " 50 "	6	7	9
15. Bogárhátas pászták készítéséhez jegenye fenyő vetés számára, alátelepítések- nél	8	10	12

	Jó	Közép- szerű	Kedve- zötlen
	talajviszonyok között kézi napszám		
	1000 f.-m-enként		
16. Horony készítéséhez kapával megművel- tlen talajon 15 cm mély és ugyanily széles megműveléssel	3	5	6
17. Horony húzására kapával felszántott föld- ben vagy már megművelt pásztaikon 5 cm mélyen	1	1.5	2.0
18. Foltok készítéséhez a talajnak 10 cm mélyen való felporhanyításával kapával: ha a foltok 20 cm átmérőjűek	0.7	1.2	1.7
" " " 30 " " "	1.0	1.7	2.5
" " " 40 " " "	2.0	3.2	4.5
19. Dombos fészkek készítéséhez jegenyefenyő- vetés számára, alátelepítéseknél	4.0	5.0	6.0
II. A vetés költségei.			
1. Teljvetés.			
	Kat. holdanként kézi napszám		
20. Tölgymakk egyenletes szétszórásához szük- séges: begereblyélés nélkül	3.5	4	4.5
begereblyéléssel	5.7	8	10
Makkszükséglet: 6—8 hl.			
21. Tölgymakk-vetéshez és a makk betakará- sához megműveletlen területen oly módon, hogy 4—5 méter távolságban húzott árkok- ból a kiásott föld a sorközökben egyenle- tesen elvetett makkra szóratik	10	14	18
Makkszükséglet: 5—6 hl.			
22. Fenyőmagvak elvetéséhez és begereblyélé- séhez	3.5	4.5	5.5
Magszükséglet: 4.0 kg erdei, 8 kg lucz-, 9 kg fekete-, 9 kg vörös és 30 kg jegenye fenyő szárnyatlan mag.			
23. Bükkmakk, gyertyán-, juhar- és kőrismag elvetéséhez és betakarásához	5	6	7
Magszükséglet: 2.5 hl bükkmakk, 24 kg gyertyán-, 28 kg juhar- és 25 kg kőrismag.			
24. Nyir-, éger- és szilmag elvetéséhez és könnyű betakarásához	4	5	6
Magszükséglet: 19 kg szil-, 11 kg éger-, 23 kg szilmag.			
2. Lyukvetés.			
25. Makkrakáshoz ültető fával megműveletlen talajon:			
ha a lyukak 1 m sortávolságban egymás- tól 0.5 m távol ültetnek	6	9	12
" " " 1 m sortávolságban egymás- tól 0.75 m távol ültetnek	4	6	8
" " " 1 m sortávolságban egymás- tól 1.00 m távol ültetnek	3	4.5	6

	Jó	Közép- szorú	Kedve- zőtlen
talajviszonyok között kési napszam			
kat. holdanként			
Makkszükséglet ha egy lyukba egy makk tétetik: 0.6—0.4—0.3 hl csoportos tölgy, 0.8—0.6—0.4 " kocsanos " 1.2—0.9—0.6 " cser "			
26. Makkrakás ültető bottal, ültető furóval vagy ültető saruval (oly eszközökkel, hol a makk az eszköz üregében vagy csatornáján eresztik be a lyukba) szükséges: ha a lyukak 1 m sortávolságban egymás- tól 0.5 m távol ültetnek	4	6	8
" " " 1 m sortávolságban egymás- tól 0.75 m távol ültetnek	3	4.5	6
" " " 1 m sortávolságban egymás- tól 1.00 m távol ültetnek	2	3	4
Makkszükséglet: ha minden lyukba 1 makk helyeztetik az előbbi tétel alatt kimutatott mennyiség; ha minden lyukba 2—3 makk helyeztetik, annak két-három- szorosa.			
3. Fészkes vetés.			
27. Makkrakáshoz kapa után megműveletlen talajon szükséges: ha a kapával készített fészkek 1 m távol álló sorokban egymástól 0.5 m távolságban készítettnek	8	12	16
0.75 " " " " "	6	8	11
1.00 " " " " "	4	6	8
Makkszükséglet: mint a 26. tét. alatt.			
4. Fészkes- és foltvetés.			
28. 1000 elkészített fészkek vagy folt bevetésé- hez és a mag betakarásához szükséges: fenyőmagvagnál	0.2	0.3	0.4
nyir-, éger-, szilmagnál	0.3	0.4	0.5
más lomblevelű fák magvainál	1.0	1.3	1.6
Magszükséglet a szerint a mint a foltok 20, 30 vagy 40 cm átmérőjűek:			
erdei fenyőből . . . . . 0.2 0.25 0.3 kg			
lucz- és vörös fenyőből 0.4 0.6 0.8 "			
fekete fenyőből . . . . . 0.25 0.4 0.6 "			
jegenye " . . . . . 1.25 2.0 2.5 "			
nyirből . . . . . 0.60 0.9 1.1 "			
égerből . . . . . 0.30 0.45 0.5 "			
szilből . . . . . 1.00 1.5 1.9 "			
juharból . . . . . 1.4 1.8 2.0 "			
kőris- és gyertyánból . 1.1 1.3 1.6 "			
tölgyből . . . . . 0.2—0.3 hl			
bükkből . . . . . 0.1—0.1 "			
1000 fészkek vagy folt után kézi napszam			

	Jó	Közép- szerű	Kedve- zőtlen
	talajviszonyok között keel napozás		
	1000 fészek vagy folt, után		
29. 1000 f.-m elkészített pászta vagy horony bevetéséhez és a mag betakarásához szükség- es:			
fenyőmagvaknál	0.3	0.4	0.5
nyír-, éger-, szilmagnál	0.5	0.7	0.9
tölgy-, bük-, kőris-, juhar- és gyertyán- magnál	1.2	1.6	2.0
Magszükséglet a pászták szélességé- hez képest erdei fenyőből: 0.3—0.5; fekete fenyőből: 0.6—0.8; lucz- és vörös fenyőből: 0.8—0.9; jegénye fenyőből: 2.7—3.3; ju- harból: 1.4; kőris- vagy gyertyánból: 1.6 —2.0; szilből: 1.9—2.1; égerből: 0.7—0.9; nyírből: 1.2—1.7 kg, továbbá tölgyből: 0.3—0.5; bükkből: 0.16—0.25 hl.			

III. A fészkek vagy foltok száma és a hornyok vagy pászták hosszúsága egy kat. holdon.

A fentebb I. 14—19. és II. 28—29. tételek alatt közölt munka- és
magmennyiségből az egy kat. holdra eső mennyiséget az itt következő
táblázat adatai segítségével lehet kiszámítani egyszerű szorzás által.

A sorok távolsága középtől kö- zépig mérve	A fészkek vagy foltok száma egy kat. holdon, ha azok a sorokban kö- zéptől középig mérve						A hornyok és pászták összes hossza egy kat. holdon	A sorok távolsága középtől kö- zépig mérve
	0.75	1.0	1.25	1.5	2.0	2.5		
m	m távol készítettnek egymástól						folyó m	m
1.0	7678	5755	4600	3837	2558	2302	5755	1.0
1.5	5115	3837	3069	2558	1918	1535	3837	1.5
2.0	3837	2878	2302	1918	1439	1151	2877	2.0
3.0	3074	1918	1535	1279	959	767	1918	3.0

IV. Az ültetés költségei.

	Jó	Közép- szerű	Kedve- zőtlen
a) Közönséges kapával való ültetésnél.	viszonyok között 1000 darabonként kézi napszám		
1. A csemeték kiemeléséhez, a föld felkapálásához, ültető lyukak készítéséhez és a csemeték elültetéséhez szükséges:			
1—2 éves tülelevelű csemetéknél	1.2	1.6	2.0
3—4 " " " " " "	2.5	3.0	3.5
5—6 " " " " " "	4.5	5.0	6.0
1—2 " apró lomblevelű csemetéknél	1.5	2.0	3.0
2—3 " iskolázott " " " " " " " " "	3.0	4.0	7.0
4—5 " " " " " " " " " " " " "	8	10	12
Nagyobb (1.0—1.5 m magas) suhángoknál	10	15	20
b) Tincses ültetésnél.			
2. Ha az előbbi ültetési módnál a csemeték tincsekben (3—4 db.) ültetnek ki, szükséges:			
1—2 éves fenyőcsemetéknél	1.4	1.8	2.2
2—3 " " " " " " " " " " " " "	2.6	3.3	3.8
c) Ültetővas használatánál.			
3. A csemeték kiemeléséhez, a Buttlár-féle, Wartemberg-féle vassal, vagy ültető lándzsával, homoru ásóval stb. lyukütéshez és a csemeték elhelyezéséhez szükséges:			
1—2 éves csemetéknél	0.8	1.0	1.2
3—4 " " " " " " " " " " " " "	2.0	3.0	4.0
d) Dombos ültetésnél.			
4. Sekély talajon, vagy vizenyős helyeken megfelelő nagyságú dombok kiszítéséhez, a csemeték elültetéséhez, és megerősítéséhez szükséges:			
2—3 éves tülelevelű csemetéknél	10.0	15.0	20.0
1—2 " lomblevelű " " " " " " " " " " " " "	15.0	20.0	25.0
e) Árkos ültetésnél.			
5. Ha a talaj alsó rétege silány s e miatt 0.65 m mély és ugyanily széles árkok hányatnak ki s a felsőbb rétegek jobb földjével töltetnek ki, a talaj ezen előkészítéséhez és a csemetéknek egymástól 1.25 m távolságban való elültetéséhez szükséges:			
1—2 éves csemetéknél, ha ezek az árkokban			
csak egy sorban ültetnek el	32	36	40
két " " " " " " " " " " " " "	18	21	24
három " " " " " " " " " " " " "	14	17	20
2—3 éves csemetéknél, ha ezekből ugyanazon árkokban			
csak egy sor ültetetik	35	40	45
két " " " " " " " " " " " " "	22	27	32

	Jó	Közép- szerű	Kedve- zőtlen
<i>f) Gumós ültetésnél.</i>			
6. A csemeték kiemeléséhez, ültető lyukak készítéséhez és a csemeték elültetéséhez csemete-furóval vagy homoru ásóval szükséges:			
2—3 éves csemetéknél	1.5	2.0	2.5
4—5 „ „	2.0	2.5	3.0
<i>g) Dugványozásnál.</i>			
7. 1000 db. 0.3—0.5 m hosszú dugványvessző elkészítéséhez 1—2 éves hajtásokból és a dugványok elültetéséhez szükséges			
1000 db. 0.6—1.0 m hosszú dugvány készítéséhez és elültetéséhez	3	4	5
1000 db. 1.0—1.5 m hosszú dugvány készítéséhez és elültetéséhez	4	5	7
1000 db. 1.6—2.5 m hosszú dugvány készítéséhez és elültetéséhez	8	11	15
1000 db. 2.6—3.0 m hosszú dugvány készítéséhez és elültetéséhez	10	14	18
1000 db. 2.6—3.0 m hosszú dugvány készítéséhez és elültetéséhez	14	18	24

V. Az ültetéshez szükséges csemetemennyiség.

A szükséges csemetemennyiség (M) a következő képletek szerint számítható ki:

1. A hármas kötésű ültetésnél:	$M = \frac{T}{cs^2} \times 1.155$	} T alatt a beültetendő terület m^2 -ekben, cs alatt a csemeték egymástól való távolsága és s alatt a csemetesorok egymástól való távolsága m-ekben értendő.
2. Négyes hálózatnál:	$M = \frac{T}{cs^2}$	
3. Ötös hálózatnál:	$M = \frac{2T}{cs^2}$	
4. Soros ültetésnél:	$M = \frac{T}{cs \times s}$	

Még egyszerűbb a csemetemennyiség kiszámítása az itt következő táblázat segítségével, mely a gyakorlatban előforduló csemete- és sortávolságoknak megfelelő holdankénti szükségletet mutatja.

Csemete távolság mellett	Egy kat. holdra szükséges csemete-mennyiség						Csemete távolság mellett
	a hármas			a soros ültetésnél, ha a sorok távolsága			
	négyes	ötös	1.0 m 1.5 m 2.0 m				
m	h á l ó z a t n á l						m
0.75	11.817	10.231	20.462	7.673	5.115	3.837	0.75
1.00	6.647	5.755	11.510	5.755	3.837	2.878	1.00
1.25	4.254	3.680	7.360	4.604	3.069	2.302	1.25
1.50	2.954	2.558	5.116	3.837	2.558	1.918	1.50
2.00	1.662	1.439	2.878	2.878	1.918	1.439	2.00

A különféle faválasztékok termeléséhez szükséges munkamennyiség.

(Förster G. R. és Wagner Vilmos adatai szerint.)

Az itt következő táblázatok közül azok, melyeket Förster-nek „Centralblatt für das gesammte Forstwesen“ 1880. és 1881. évfolyamában megjelent tanulmánya után közlünk, a Salzkammergut magas hegységi erdeiben gyűjtött tapasztalati adatok alapján állítottak össze; hazánkban is tehát főleg a magas hegységi erdőgazdaságokban lesznek alkalmazhatók. Wagner adatai ellenben átlagos adatok, melyek természetesen kevesebb pontossággal másutt is használhatók.

A táblázatokban előforduló következő megkülönböztetések „kedvező“, „középszerű“, „kedvezőtlen“, a vágás- és szállításra befolyó helyi viszonyokra vonatkoznak.

A munka-napszám mindenütt 8 órai munkaidővel számított.

I. Épület-, műszer- és tűzifa-hántás.

(Förster G. R. szerint.)

Faválaszték és annak minősége	Egy darab lehántásához szükséges	
	nedv- keringés idejében	nedv- keringés idején kívül
	favágó napszám	
1. Szálfa:		
23 m hosszúságon felül, ha az 3.5 kbm nagyobb tömör tartalmu	0.058	0.115
21 m hossz. felül, ha az 3.49—2.10 kbm tart.	0.053	0.105
17 " " " " " 2.09—1.10 " "	0.043	0.085
15 " " " " " 1.09—0.75 " "	0.038	0.075
13 " " " " " 0.74—0.50 " "	0.034	0.068
13 " " " " " 0.49—0.30 " "	0.033	0.065
12 " " " " " 0.29—0.14 " "	0.030	0.060
2. Rönkö.		
3 méter hosszú, tekintet nélkül a vastagságra	0.005	0.011
4 " " " " " " "	0.009	0.018
5 " " " " " " "	0.013	0.026
6 " " " " " " "	0.015	0.030
7 " " " " " " "	0.018	0.035
8 " " " " " " "	0.020	0.040
3. Tűzifa:		
1—2 méter hosszú rönkökben űrméterenként .	0.025	0.050

II. Tűzifa termelés.

(Förster G. K. adatai szerint.)

A termelt fa minősége		Egy úrméter tűzifa termeléséhez szükséges : hosszútörzsről, kevés ágú törzsekből										
		tarvágásban		száraló és ritkító vágásban				áterdöléseknél, hó- és széltörésekben				
		ked-vező	közép-szerű	ked-vező	közép-szerű	zötlen	ked-vező	közép-szerű	zötlen	ked-vező	közép-szerű	zötlen
helyi viszonyok között favágó napszám												
Egy méter hosszu:		0.37	0.46	0.55	0.49	0.56	0.63	0.57	0.65	0.72		
kemény hasábfa	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
dorongfa	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
lágý hasábfa	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
„ dorongfa	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
kemény tűzifa rönkö	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
lágý	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
80 ⁰ / ₁₀ kemény, 20 ⁰ / ₁₀ lágý fából készített tűzifa rönkö	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
80 ⁰ / ₁₀ lágý 20 ⁰ / ₁₀ kemény	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
1/2 részben lágý, 1/2 részben kemény fából készített tűzifa rönkö	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Két méter hosszu:		0.25	0.30	0.45	0.36	0.44	0.51	0.45	0.52	0.60		
kemény rönkö	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
lágý	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
80 ⁰ / ₁₀ kemény, 20 ⁰ / ₁₀ lágý fából készült tűzifa rönkö	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
80 ⁰ / ₁₀ lágý, 20 ⁰ / ₁₀ kemény	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
50 ⁰ / ₁₀ kemény, 50 ⁰ / ₁₀ lágý	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•

Jegyzet. A tűzifatermelési munkához számítandó: a döntés, legalyazás, darabolás, 50 méter átlagos távolságból való összehordás és összerakás. Középvastagu, ágas fánál a munkamennyiség 10% -kal, vékonyabb, rövid törzsű fánál 30% -kal emelendő.

Az előbbi adatok a magas hegységi erdők nehezebb viszonyaira vonatkoznak. A közép- és előhegységi erdőkben a munkaszükséglet Förster szerint kevesebb, nevezetesen: 1 méter kemény tűzifa előállítására a rendes vágásokban átlag 0.30—0.35 napszám, áterdölésekben 0.32—0.40 napszám, tisztító vágásokban 0.42—0.45 napszám szükséges; 1 méter lágy tűzifa előállítására ellenben rendes vágásokban 0.25—0.32, áterdölésekben 0.30—0.37, tisztító vágásokban 0.42—0.45 napszám.

Rakodóhelyeken 2 méter hosszú rönkökből 1 m hosszú hasábfára készítésére: kemény fánál 0.26—0.32, lágy fánál 0.24—0.29; egy méter hosszú dorongfa készítésére kemény fánál 0.16—0.23, lágy fánál 0.14—0.21 napszám szükséges. 1 méter hosszú rönköknek ugyanolyan hosszú hasábfára való feldolgozása végül űrméterenként 0.9—1.0 napszámot vehet igénybe.

III. Tűzifa termelés.

(Wagner Vilmos adatai szerint.)

A vágás neve és a törzsek minősége	Egy űrméter tűzifa termeléshez szükséges favágó napszám					
	kedvező		középszerű		kedvezőtlen	
	helyi viszonyok között, ha a tűzifa					
	ke- mény	lág y	ke- mény	lág y	ke- mény	lág y
fanemekből állítatik elő						
Tarvágásban:						
Vastag, hosszú, ágnélküli törzsekből	0.260	0.235	0.365	0.330	0.420	0.375
Kevésbé vastag, nem nagyon hosszú, ágakkal bíró törzsekből	0.365	0.330	0.470	0.420	0.575	0.520
Rövid vagy vékony és sok ággal bíró törzsekből	0.630	0.570	0.705	0.635	0.775	0.700
Szállaló vágásokban és áterdöléseknél:						
Vastag, hosszú ágnélküli törzsekből	0.470	0.420	0.525	0.470	0.680	0.610
Kevésbé vastag és hosszú, ágakkal bíró törzsekből	0.630	0.565	0.680	0.610	0.735	0.665
Rövid, vékony, sok ággal bíró törzsekből	0.775	0.700	0.840	0.765	0.890	0.810

A tűzifa termeléshez tartozó munkához számítandó a fa ledöntése, leágazása, feldarabolása, felhasogatása, összehordása és 10 cm magas aszréteggel való felrakása.

IV. Fűrészrönkö termelés.

(Förster G. R. adatai szerint.)

		Egy darab fűrészrönkö termelésére hosszú, kevés águ törzsekből									
		tarvágásban				szájaló és ritkító vágásban					
		ked-vező	közép-szerű	kedve-zőtlen		ked-vező	közép-szerű	kedve-zőtlen			
		helyi viszonyok között szükséges favágó napszám									
ha az	6 méter	0.25	0.30	0.35	0.30	0.35	0.40	0.30	0.26	0.30	0.34
" "	3-5 "	0.16	0.20	0.24	0.25	0.27	0.29	0.26	0.20	0.24	0.27
Kemény rönkőnél:											
ha az	3-6 méter	0.18	0.23	0.28	0.23	0.27	0.31	0.26	0.26	0.30	0.34
" "	3-6 "	0.16	0.19	0.22	0.18	0.22	0.25	0.20	0.20	0.24	0.27
" "	3-6 "	0.08	0.10	0.12	0.10	0.12	0.14	0.12	0.12	0.14	0.16
" "	7-8 "	0.23	0.28	0.33	0.29	0.34	0.38	0.31	0.31	0.35	0.39
" "	7-8 "	0.18	0.23	0.28	0.23	0.27	0.30	0.25	0.25	0.28	0.31
" "	9-12 "	0.28	0.33	0.38	0.34	0.38	0.41	0.36	0.36	0.39	0.42
" "	9-12 "	0.20	0.25	0.30	0.26	0.29	0.32	0.28	0.28	0.31	0.33
" "	3-6 "	0.28	0.33	0.38	0.32	0.37	0.42	0.37	0.37	0.42	0.47
" "	7-8 "	0.40	0.48	0.55	0.55	0.60	0.65	0.60	0.60	0.65	0.70
" "	9-12 "	0.45	0.53	0.60	0.60	0.65	0.70	0.65	0.65	0.70	0.75
Lágy rönkőnél:											
ha az	3-6 méter	0.18	0.23	0.28	0.23	0.27	0.31	0.26	0.26	0.30	0.34
" "	3-6 "	0.16	0.19	0.22	0.18	0.22	0.25	0.20	0.20	0.24	0.27
" "	3-6 "	0.08	0.10	0.12	0.10	0.12	0.14	0.12	0.12	0.14	0.16
" "	7-8 "	0.23	0.28	0.33	0.29	0.34	0.38	0.31	0.31	0.35	0.39
" "	7-8 "	0.18	0.23	0.28	0.23	0.27	0.30	0.25	0.25	0.28	0.31
" "	9-12 "	0.28	0.33	0.38	0.34	0.38	0.41	0.36	0.36	0.39	0.42
" "	9-12 "	0.20	0.25	0.30	0.26	0.29	0.32	0.28	0.28	0.31	0.33
" "	3-6 "	0.28	0.33	0.38	0.32	0.37	0.42	0.37	0.37	0.42	0.47
" "	7-8 "	0.40	0.48	0.55	0.55	0.60	0.65	0.60	0.60	0.65	0.70
" "	9-12 "	0.45	0.53	0.60	0.60	0.65	0.70	0.65	0.65	0.70	0.75

Jegyzet. A termelési munkához számítandó: a döntés, legalyazás, hántás, darabolás és 50 méter átlagos távolságra való összehordás és a felületes máglyázás.

Középvastagságú ágasabb törzsek feldolgozásánál a kimutatott munkaszükséglet 10⁰/₀-al, vékony rövidtörzsű vastagabb ágakkal bírő fánál pedig 30⁰/₀-kal emelendő.

E táblázat adatai is a magas hegységi erdőkre vonatkoznak. Közép- és előhegységi erdőkben a munkaszükséglet kevesebb. Nevezetesen egy 32 cm-nél vastagabb kemény rönkö előállítására 4–5 m hosszúság mellett 0.13–0.18, 5–6 m hossz. mellett 0.19–0.22, 6–8 hossz. mellett 0.23–0.26; egy 32 cm-nél vékonyabb kemény rönkö előállítására ugyanilyen hosszúságok mellett 0.05–0.13, 0.14–0.16 és 0.16–0.20; egy 32 cm átlagos vastagságú lágy rönkönél: 0.10–0.13, 0.13–0.15, 0.16–0.20; egy 21–31 cm vastagnál: 0.06–0.08, 0.09–0.10, 0.10–0.12 és végül egy 21 cm átlagos vastagságúnál: 0.03–0.04, 0.04–0.05 és 0.05–0.06 favágó napszám szükséges.

A máglyázás, ha a rönkökből legalább 10 rakatik egy rakásra, 32 cm-nél vastagabb anyagnál 0.025 napszámot, 32 cm-nél vékonyabb anyagnál pedig 0.012 napszámot igényel darabonként.

V. Szálfatermelés.

(Förster G. R. adatai szerint.)

A szálfa minősége és méretei	Egy drb szálfa termeléséhez szükséges					
	tarvágásban			szálaló és ritkító vágásban		
	kedvező	középszerű	kedvetlen	kedvező	középszerű	kedvetlen
	belyi viszonyok között favágó napszám					
Szálfa legalább 23 m hosszúság és 3.5 kbm köbtartalom mellett . . .	0.84	0.92	1.00	0.90	1.07	1.24
Szálfa legalább 21 m hossz. és 2.10–3.49 kbm köbtartalom mellett . . .	0.60	0.68	0.75	0.65	0.73	0.80
Szálfa legalább 17 m hossz. és 1.10–2.09 kbm köbtartalom mellett . . .	0.41	0.49	0.56	0.46	0.54	0.61
Szálfa legalább 15 m hossz. és 0.75–1.09 kbm köbtartalom mellett . . .	0.31	0.36	0.41	0.36	0.41	0.46
Szálfa legalább 13 m hossz. és 0.50–0.74 kbm köbtartalom mellett . . .	0.22	0.26	0.30	0.27	0.31	0.35
Szarufa legalább 13 m hossz. és 0.30–0.49 kbm köbtartalom mellett . . .	0.12	0.16	0.20	0.16	0.20	0.24
Szarufa legalább 12 m hossz. és 0.14–0.29 kbm köbtartalom mellett . . .	0.07	0.09	0.11	0.10	0.13	0.15
Szarufa legalább 9 m hosszúság és 0.14 kbm köbtartalom mellett . . .	0.05	0.07	0.08	0.07	0.09	0.10
Rudfa, vastagabb	.	.	.	0.05	0.07	0.08
Rudfa, középvastagságú	.	.	.	0.02	0.04	0.06
Rudfa, vékony	.	.	.	0.01	0.03	0.04

Jegyzet. A termelési munkához számítandó: a döntés, legalyazás, hántás, csucslevágás és 50 m átlagos távolságra való közelités. E táblázat adatai is a magas hegységi erdőkre vonatkoznak. A közép- és előhegységekben e munka átlagosan 45 cm-nél vastagabb törzseknél (mellmagasságban mérve): 0.31–0.45; 41–45 cm vastagoknál: 0.25–0.33; 36–40 cm vastagoknál: 0.19–0.25; 31–35 cm vastagoknál: 0.13–0.19; 26–30 cm vastagoknál: 0.08–0.13; 21–25 cm vastagoknál: 0.06–0.08; 11–20 cm vastagoknál: 0.03–0.05; és 10 cm vastagoknál 0.01 napszámra tehető.

VI. Épület- és műszerfa termelés folyó méterenként.
(Wagner Vilmos adatai szerint.)

A fa átmérője	Egy folyóméter épületfa termeléséhez szükséges napszám		A fa átmérője	Egy folyóméter épületfa termeléséhez szükséges napszám	
	lágý	ke-mény		lágý	ke-mény
	fanemeknél			fanemeknél	
10 cm vastagságig .	0.010	0.013	25 cm-től 30 cm-ig	0.030	0.040
10 cm-től 15 cm-ig	0.015	0.020	30 cm-től 35 cm-ig	0.040	0.053
15 cm-től 20 cm-ig	0.020	0.025	35 cm-től 40 cm-ig	0.050	0.066
20 cm-től 25 cm-ig	0.025	0.033	minden 5 cm után még	0.010	0.013

A termelési munkához tartozik a fa ledöntése, legalyazása, lekérgezése és a végek levágása.

VII. Épület- és műszerfa termelés köbméterenként.
(Wagner Vilmos adatai szerint.)

A vágás neve és a törzsek minősége	Egy köbméter épületfa termeléséhez szükséges favágó napszám					
	kedvező		középszerű		kedvezőtł.	
	helyi viszonyok között					
	tavas-szal	télen	tavas-szal	télen	tavas-szal	télen
T a r v á g á s b a n :						
Nyulánk, ág nélküli törzsekből .	0.24	0.27	0.28	0.30	0.32	0.35
Kevésbé nyulánk, ágas törzsekből	0.32	0.35	0.36	0.40	0.40	0.44
Rövid, vastag águ törzsekből .	0.43	0.48	0.47	0.53	0.55	0.60
S z á l a l ó v á g á s o k b a n é s á t e r d ő l é s e k n é l :						
Nyulánk, ág nélküli törzsekből .	0.36	0.40	0.43	0.48	0.51	0.57
Kevésbé nyulánk, ágas törzsekből	0.43	0.48	0.51	0.57	0.59	0.66
Rövid vastag águ törzsekből .	0.55	0.60	0.63	0.70	0.71	0.80

VIII. Tüzifa szállítás.

(Förster G. R. adatai szerint.)

I. Természetes földcsuszátásokon, 1—2 méter hosszú rönkökben.

A szállítási távolsága méterekben	Egy úrméter tűzifának 1—2 m hosszú rönkökben való leszállításához												
	egyenletes						sziklás hegyoldatokon						
	esésű hegyoldatokon						merek részekben át						
	állabokon keresztül	meghatározott irányú csuszátásokon	szűk árkokban facsuszátók segítségével	széles árkokban	állabokon keresztül	szakadékos részekben át	állabokon keresztül	merek részekben át	állabokon keresztül	szakadékos részekben át	állabokon keresztül	szakadékos részekben át	
40	0-058	0-044	0-051	0-066	0-036	0-044	0-044	0-044	0-051	0-066	0-088	0-029	0-044
40—60	0-066	0-058	0-062	0-073	0-044	0-051	0-051	0-066	0-066	0-080	0-095	0-036	0-051
60—80	0-073	0-066	0-073	0-080	0-051	0-066	0-066	0-073	0-073	0-095	0-106	0-043	0-066
80—100	0-080	0-073	0-080	0-088	0-066	0-073	0-073	0-080	0-080	0-103	0-117	0-058	0-073
100—120	0-088	0-080	0-088	0-095	0-073	0-080	0-080	0-088	0-088	0-112	0-128	0-066	0-080
120—140	0-103	0-088	0-095	0-110	0-080	0-088	0-088	0-095	0-095	0-124	0-139	0-073	0-088
140—160	0-110	0-103	0-106	0-117	0-088	0-103	0-095	0-110	0-110	0-136	0-150	0-088	0-103
160—180	0-124	0-110	0-117	0-124	0-103	0-110	0-110	0-117	0-117	0-144	0-161	0-095	0-110
180—200	0-131	0-124	0-124	0-139	0-110	0-124	0-117	0-124	0-124	0-153	0-170	0-110	0-117
200—300	0-183	0-176	0-176	0-191	0-161	0-176	0-169	0-176	0-176	0-204	0-219	0-161	0-168
300—400	0-234	0-227	0-227	0-241	0-212	0-227	0-220	0-227	0-227	0-256	0-271	0-212	0-220
400—500	0-285	0-278	0-278	0-292	0-263	0-278	0-271	0-278	0-278	0-307	0-322	0-263	0-270
500—600	0-336	0-329	0-329	0-343	0-314	0-329	0-322	0-329	0-329	0-358	0-373	0-314	0-321
600—700	0-387	0-380	0-387	0-394	0-365	0-380	0-373	0-380	0-380	0-409	0-424	0-365	0-372
700—800	0-438	0-423	0-430	0-445	0-416	0-423	0-416	0-423	0-431	0-460	0-475	0-416	0-423

2. Száraz csusztatókon 1–2 m hosszú rönkökben.

Szállítási távolság méterekben	Egy űrméter tűzifa becsusztatásához szükséges							
	verőfényes oldalon fekvő				árnyas oldalon fekvő			
	nagy		mérsékelt		nagy		mérsékelt	
	e s é s ű c s u s z t a t ó n , h a a f a							
fagyos	száraz	fagyos	száraz	fagyos	száraz	fagyos	száraz	
f a v á g ó n a p s z á m								
70	0·022	0·026	0·033	0·040	0·015	0·022	0·026	0·033
140	0·026	0·029	0·040	0·051	0·022	0·026	0·029	0·037
210	0·029	0·040	0·051	0·058	0·026	0·029	0·037	0·040
280	0·037	0·051	0·058	0·073	0·029	0·037	0·040	0·051
350	0·044	0·058	0·073	0·080	0·040	0·044	0·051	0·062
420	0·058	0·073	0·080	0·091	0·051	0·058	0·062	0·073
490	0·062	0·076	0·084	0·096	0·054	0·062	0·067	0·076
560	0·066	0·080	0·091	0·102	0·058	0·066	0·073	0·080
630	0·071	0·086	0·096	0·106	0·065	0·071	0·076	0·086
700	0·077	0·092	0·102	0·110	0·073	0·077	0·080	0·092
870	0·088	0·103	0·110	0·125	0·080	0·087	0·091	0·103
1050	0·095	0·117	0·124	0·131	0·092	0·095	0·103	0·110
1230	0·110	0·132	0·139	0·143	0·098	0·110	0·114	0·125
1400	0·125	0·143	0·150	0·157	0·107	0·125	0·125	0·132

3. Vizes csusztatókon. 1–2 m hosszú rönkökben vagy hasábokban.

E munkához, beleértve a bedobást, lecsusztatást, a csusztatóba vezetett víz szabályozását, kunyhók építését és a felügyeletet, szükséges:

1000 méter távolságig átlagosan	0·05–0·10 napszám,
1500 " " "	0·08–0·14 "
2000 " " "	0·11–0·18 "
2500 " " "	0·14–0·22 "
3000 " " "	0·17–0·25 "
3500 " " "	0·20–0·28 "
4000 " " "	0·23–0·31 "
4500 " " "	0·26–0·34 "

4. Kézi szánon.

Egy űrméter kemény vagy lágy hasáb- és dorongfa leszállításához

méter távolságára	ked-vező	közép-szerű	kedve-zőtlen	méter távolságára	ked-vező	közép-szerű	kedve-zőtlen	méter távolságára	ked-vező	közép-szerű	kedve-zőtlen
	viszonyok közt				viszonyok közt				viszonyok közt		
	napszám				napszám				napszám		
200	0·05	0·07	0·09	1000	0·25	0·37	0·50	2600	0·43	0·66	0·89
300	0·06	0·09	0·12	1200	0·28	0·42	0·56	2800	0·45	0·69	0·93
400	0·08	0·12	0·15	1400	0·31	0·46	0·62	3000	0·47	0·71	0·96
500	0·10	0·14	0·18	1600	0·33	0·50	0·67	3500	0·51	0·76	1·01
600	0·13	0·18	0·24	1800	0·35	0·53	0·72	4000	0·56	0·81	1·07
700	0·16	0·23	0·30	2000	0·37	0·57	0·77	4500	0·59	0·85	1·12
800	0·19	0·27	0·36	2200	0·39	0·60	0·81	5000	0·63	0·90	1·17
900	0·22	0·32	0·43	2400	0·41	0·63	0·85	6000	0·70	0·97	1·25

IX. Tüzifa szállítás.

(Wagner Vilmos adatai szerint.)

1. Csusztatókon.

Ha az út hossza	Egy ürméter tűzifa lecsusztatásához szükséges a mellékmunkálatokkal együtt			
	igen kedvező	kedvező	középszerű	kedvetlen
	helyi viszonyok között favágó napszám			
60 méter . . .	0.033	0.040	0.055	0.083
60 — 120 " . . .	0.039	0.052	0.071	0.110
120 — 180 " . . .	0.047	0.067	0.092	0.143
200 — 300 " . . .	0.056	0.087	0.119	0.186
300 — 400 " . . .	0.063	0.113	0.154	0.241
400 — 600 " . . .	0.076	0.146	0.200	0.313
600 — 800 " . . .	0.091	0.189	0.260	0.406
800 — 1000 " . . .	0.109	0.245	0.338	0.506

2. Kézi szánon.

Ha az út hossza	Egy ürméter tűzifa elszállításához szükséges a mellékmunkálatokkal együtt			
	igen kedvező	kedvező	középszerű	kedvetlen
	helyi viszonyok között napszám			
100 méter . . .	0.050	0.066	0.100	0.200
100 — 200 " . . .	0.065	0.092	0.140	0.280
200 — 300 " . . .	0.082	0.128	0.196	0.392
300 — 400 " . . .	0.106	0.179	0.274	0.548
400 — 600 " . . .	0.137	0.250	0.393	0.767
600 — 800 " . . .	0.178	0.350	0.550	0.975
800 — 1000 " . . .	0.231	0.490	0.715	1.180

X. Rönkö szállítás.

(Förster G. B. adatai szerint.)

1. Csusztató utakon.

Egy darab 4—8 méter hosszú rönkö lecsusztatására szükséges
 500 méter távolságra: 0.12—0.20; 1000 méterre: 0.25—0.30
 1500 " " 0.33—0.40; 2000 " 0.40—0.50
 2500 " " 0.48—0.60; 3000 " 0.60—0.70

2. Természetes földcsuszátókon és kézi szánon.

A szállítás távolsága	4—5 méter			6—8 méter			9—12 méter		
	hosszu rönkő elszállításához szükséges darabonként								
	ked- vező	közép- szerű	kedve- zőtlen	ked- vező	közép- szerű	kedve- zőtlen	ked- vező	közép- szerű	kedve- zőtlen
viszonyok között, tekintet nélkül a vastagságra, n a p s z á m									

a) természetes földcsuszátókon :

100	0.05	0.08	0.12	0.07	0.11	0.15	0.08	0.12	0.16
200	0.07	0.10	0.14	0.10	0.13	0.17	0.12	0.15	0.19
300	0.09	0.13	0.16	0.12	0.16	0.19	0.14	0.18	0.21
400	0.12	0.16	0.19	0.15	0.19	0.22	0.17	0.21	0.24
500	0.14	0.18	0.21	0.18	0.22	0.25	0.20	0.24	0.27
600	0.16	0.20	0.23	0.21	0.24	0.28	0.23	0.27	0.30
700	0.18	0.22	0.25	0.24	0.28	0.31	0.26	0.30	0.33
800	0.21	0.25	0.28	0.27	0.31	0.34	0.29	0.33	0.36
900	0.23	0.27	0.32	0.30	0.34	0.37	0.32	0.36	0.39
1.000	0.25	0.30	0.36	0.33	0.38	0.41	0.35	0.39	0.42

b) kézi szánon :

100	0.08	0.13	0.17	0.12	0.23	0.34	0.13	0.26	0.38
200	0.09	0.14	0.18	0.13	0.24	0.35	0.14	0.27	0.39
300	0.10	0.15	0.19	0.14	0.25	0.36	0.15	0.28	0.40
400	0.11	0.16	0.21	0.15	0.26	0.37	0.16	0.29	0.41
500	0.12	0.17	0.22	0.16	0.28	0.39	0.17	0.30	0.43
600	0.13	0.18	0.23	0.17	0.29	0.41	0.18	0.32	0.45
700	0.14	0.20	0.25	0.18	0.31	0.44	0.19	0.34	0.48
800	0.15	0.21	0.27	0.19	0.33	0.47	0.20	0.36	0.51
900	0.16	0.23	0.29	0.20	0.35	0.50	0.22	0.38	0.54
1.000	0.17	0.24	0.31	0.21	0.37	0.53	0.24	0.41	0.57

3. Facsusztatókon.

A szállítás távolsága	32 centiméternél vékonyabb			32—45 cm vastag			45 centiméternél vastagabb		
	rönkö lecsusztatásához szükséges darabonként								
	ked- vező	közép- szerű	kedve- zőtlen	ked- vező	közép- szerű	kedve- zőtlen	ked- vező	közép- szerű	kedve- zőtlen

helyi viszonyok között napszám

a) ha a rönkök 3—5 méter hosszuk :

280	0.01	0.03	0.04	0.02	0.04	0.07	0.03	0.06	0.09
560	0.02	0.04	0.05	0.04	0.06	0.08	0.05	0.08	0.11
840	0.03	0.05	0.06	0.05	0.08	0.10	0.07	0.11	0.14
1.100	0.04	0.06	0.07	0.07	0.09	0.12	0.09	0.13	0.17
1.400	0.05	0.07	0.08	0.08	0.11	0.14	0.11	0.15	0.19
1.700	0.06	0.08	0.09	0.10	0.13	0.15	0.14	0.18	0.21
2.000	0.07	0.09	0.10	0.12	0.15	0.17	0.17	0.20	0.23

b) ha a rönkök 5—7 méter hosszuk :

280	0.02	0.03	0.05	0.03	0.06	0.09	0.05	0.11	0.17
560	0.03	0.05	0.06	0.05	0.08	0.11	0.09	0.15	0.21
840	0.04	0.06	0.08	0.07	0.10	0.13	0.13	0.20	0.26
1.100	0.05	0.07	0.10	0.09	0.12	0.16	0.17	0.24	0.31
1.400	0.06	0.09	0.11	0.11	0.14	0.18	0.21	0.28	0.35
1.700	0.08	0.10	0.12	0.13	0.17	0.20	0.26	0.33	0.39
2.000	0.10	0.12	0.14	0.16	0.19	0.22	0.31	0.37	0.43

4. Vizes csusztatókon.

Egy darab 3—8 m hosszú rönkö lecsusztatásához szükséges, vízbedobással, kiszedéssel s a víz szabályozásával együtt:

1000 m táv.	0.05—0.09	napszám;	3000 m táv.	0.15—0.18	napszám
1500 " "	0.07—0.10	"	3500 " "	0.17—0.20	"
2000 " "	0.10—0.13	"	4000 " "	0.19—0.22	"
2500 " "	0.13—0.16	"	4500 " "	0.21—0.24	"

XI. Szálfa szállítás.

(Förster G. R. adatai szerint.)

1. Természetes földcsuszátatokon.

		Egy darab szálfa lecsusztatásához, ha annak minimális hossza																		
		23 méter		21 méter		17 méter		15 méter		13 méter		18 méter		12 méter						
méter távol- ságra		3.5-nél több						és köbtartalma köbméterekben kifejezve												
		kedve- ző	közép- szert	kedve- ző	közép- szert	kedve- ző	közép- szert	kedve- ző	közép- szert	kedve- ző	közép- szert	kedve- ző	közép- szert	kedve- ző	közép- szert					
		2.10—3.49		1.1—2.09		0.75—1.09		0.5—0.74		0.3—0.49		0.14—0.29								
50	0.50	0.60	0.70	0.86	0.54	0.73	0.18	0.24	0.30	0.12	0.16	0.20	0.08	0.10	0.11	0.05	0.06	0.07	0.03	0.04
100	0.66	0.93	1.20	0.50	0.74	0.98	0.28	0.40	0.52	0.20	0.25	0.30	0.12	0.14	0.16	0.08	0.09	0.11	0.04	0.06
150	0.80	1.30	1.70	0.62	0.96	1.31	0.40	0.55	0.69	0.30	0.37	0.45	0.18	0.21	0.25	0.12	0.14	0.16	0.05	0.07
200	0.94	1.61	2.20	0.72	1.16	1.59	0.49	0.67	0.84	0.41	0.49	0.57	0.24	0.29	0.34	0.16	0.19	0.22	0.07	0.09
250	1.06	1.85	2.64	0.81	1.32	1.84	0.59	0.79	0.99	0.48	0.58	0.67	0.28	0.35	0.40	0.19	0.22	0.26	0.08	0.11
300	1.20	2.10	3.10	0.90	1.55	2.19	0.68	0.93	1.18	0.54	0.67	0.79	0.32	0.40	0.47	0.22	0.26	0.31	0.09	0.13
350	1.32	2.41	3.52	0.99	1.73	2.46	0.78	1.05	1.32	0.60	0.75	0.89	0.36	0.45	0.53	0.24	0.29	0.35	0.10	0.14
400	1.44	2.68	3.92	1.08	1.91	2.74	0.86	1.17	1.47	0.66	0.82	0.98	0.40	0.50	0.59	0.26	0.33	0.39	0.12	0.16
450	1.54	2.87	4.20	1.17	2.02	2.86	0.94	1.26	1.57	0.70	0.87	1.03	0.44	0.54	0.63	0.28	0.35	0.42	0.13	0.17
500	1.60	3.04	4.48	1.26	2.13	2.99	1.00	1.33	1.66	0.74	0.91	1.08	0.46	0.56	0.66	0.30	0.37	0.44	0.14	0.18
600	1.80	3.24	4.68	1.35	2.31	3.27	1.08	1.41	1.74	0.79	1.03	1.26	0.48	0.59	0.70	0.32	0.39	0.46	0.16	0.22

helyi viszonyok között szükséges napszám

2. Csusztató utakon.

Egy darab szálfa lecsusztatásához, melynek					
méter távol- ságra	3·5-nél több	2·1—3·5	1·1—2·1	0·5—1·1	0·3—0·5
	köbméter a köbtartalma, szükséges				
	a helyi viszonyok szerint napszám				
500	0·25—0·35	0·21—0·29	0·17—0·23	0·14—0·21	0·08—0·13
1000	0·55—0·65	0·31—0·39	0·27—0·33	0·18—0·28	0·13—0·17
1500	0·85—0·95	0·46—0·54	0·34—0·37	0·28—0·38	0·18—0·27
2000	1·30—1·40	0·65—0·75	0·56—0·64	0·37—0·59	0·27—0·33
2500	1·50—1·70	0·85—0·95	0·75—0·85	0·56—0·75	0·36—0·55
3000	1·80—2·20	1·10—1·30	0·90—1·10	0·75—0·85	0·55—0·75

XII. Szálfa szállítás.

(Wagner Vilmos adatai szerint.)

Ha az ut hossza	Egy köbméter épületfa továbbításához szükséges		
	kedvező	közép- szerű	kedve- zőtlen
	helyi viszonyok között napszám		
50 méter	0.030	0.060	0.200
50 — 100 "	0.040	0.100	0.400
100 — 150 "	0.060	0.130	0.600
150 — 200 "	0.100	0.160	0.830
200 — 300 "	0.150	0.200	0.930
300 — 400 "	0.200	0.300	1.030
400 — 500 "	0.235	0.360	1.130
500 — 600 "	0.270	0.430	1.230
600 — 700 "	0.300	0.490	1.330
700 — 800 "	0.330	0.560	1.430
800 — 900 "	0.350	0.600	1.490
900 — 1000 "	0.370	0.630	1.560

XIII. Apróbb faválasztékok termelése.

F a v á l a s z t é k	Szükséges napszám
100 drb 3 m hosszú, 15—18 cm vastag kerítés karó termeléséhez kemény fából	5—6
100 drb 3 m hosszú, 12—15 cm vastag kerítés karó termeléséhez kemény fából	3—4
100 drb kerítés támkaró termeléséhez kemény fából	2,5—3
100 drb " " " " lágy fából	2—2,5
100 drb 2,5—3 m hosszú, 8 cm vastag kerítés vessző termeléséhez	2,5—3
100 drb 2 m hosszú mogyoróvesszőnek vágásához, hasításához és abroncsnak való előkészítéséhez	0,5—1
100 kötés kerítés rözse termeléséhez	3—4
100 drb 4 m hosszú erdei lécz termeléséhez kemény fából	3
100 drb 1 m hosszú, 5—6 cm vastag faszög termeléséhez	2
1 drb 3 m hosszú 26—28 cm átmérőjű kerítés oszlop termeléséhez, kemény fából	0,09
1 szekér vessző vagy tövis termeléséhez	0,5—1,0
1 drb 2,5—4 m hosszú, alsó végén 30 cm, felső végén 20 cm vastag rözse kötés termeléséhez és kötéséhez, tölgyvesszőből	0,12
1 drb hasonló méretű rözsekötés termeléséhez fűzfa vesszőből	0,08
1 folyóméter 15 cm vastag, 30 cm széles rözse kötél fonásához, a rözse termelésével együtt:	
a) tölgyvesszőből	0,06
b) fűzvesszőből	0,03
100 drb 1—1,25 m hosszú, 5 cm vastag rözse-karó előállításához, a falevágással együtt	1,5—2,0
1 úrméter tűzifának kétrészre való fűrészeléséhez és felhasításához:	
a) keményfánál	0,6
b) lágyfánál	0,4
1 úrméter tűzifa több részre való felvágásánál minden egyes rész után az előbb kimutatott napszámhoz:	
a) keményfánál hozzászámítandó	0,25
b) lágyfánál " " "	0,15

Fűrészárú-termelés.

A fűrészgépek hajtásához szükséges erő. Keretfűrészekenél: 1 pengés egyszerű keret hajtásához $2\frac{1}{2}$ lóerő; több pengés keretekenél pedig 1 penge számára 2–4 lóerő s minden további penge után még 0.5–0.75 lóerő. Minél szélesebb a keret, annál több lóerő szükséges 1 penge számára, a 18"-es keretnél például (4–12 pengére) 6–9 lóerő; 24"–30"-esnél pedig (8–18 pengére) 12–18 lóerő szükséges.

Körfűrészekenél: Egy egyszerű deszkaszegélyező körfűrész (0.2–0.3 m átmérőjű penge) hajtására 1.5–2 lóerő; bútúzó fűrész hajtására (1.0–1.2 m átmérőjű penge) 8–10 lóerő; egy gerendák fűrészelésére és tönkök szegélyezésére használt kettős körfűrész hajtására (0.6–0.8 m átmérőjű pengék) 10–15 lóerő.

Boritékfa (fournir)-gépeknél: egy félkeretes fűrész hajtására 3 lóerő; a boritékfa-hasítógép hajtására 6 lóerő; a boritékfa-hámozógép hajtására pedig 4 lóerő szükséges.

A fűrészgépek munkaképessége. Egy egy vagy két pengés egyszerű keret felvág 12 órai munkaidő alatt naponként 2.5–5.5 m^3 fenyő tönköt, egy vízerőre berendezett sok pengés keret 7.5–10.0 m^3 -t; egy gőzerővel hajtott 18"-es keret 6–8 m^3 -t; egy 24–30"-es keret pedig 10–13 m^3 -t. Átlagosan a gőzfűrészkeretek munkaaedménye, naponként 12 órai munkaidőt számítva, 8–10 m^3 -re tehető. Az éjjelnappal szakadatlanul dolgozó fűrészek munkaaedménye kétszeresen veendő. Nagy átlagban egy sok pengés keret egy év alatt 5000–6000 m^3 tönköt képes felválni. A körfűrészek a keretek mellett többnyire segédszolgálatot teljesítenek. Ezek közül egy kettős tönkszegélyező körfűrész három keretet képes szegélyezett tönkökkel ellátni, a deszkaszegélyező körfűrészekből minden 1.5–2 keretre egy alkalmaztatik.

A boritékfa gépek közül a félkeretes gép naponként 40–70 m^2 1.5 mm vastag boritéklemezt, a hasítógép naponként átlag 3000 m^2 0.5–0.75 mm vastag lemezt és a hámozó gép 1200 m^2 0.2–1.0 mm vastag boritéklemezt állít elő.

A tiszta árú kihozatal a keretfűrészekenél: fenyőfánál 50–62%, a tölgyfánál pedig 35–46%; a boritékfa előállításánál félkeretes géppel 1 m^3 padlóból előállítható 320 m^2 1.5 mm-es boritéklemez és 12 m^2 10 mm-es hulladéklemesz; a tiszta kihozatal tehát mintegy 48%, a még értékesíthető hulladéklemesz is számítva pedig 60%. A hasítógépnél a kihozatal már nagyobb; egy m^3 padlóból ugyanis mintegy 1000 m^2 0.75 mm-es boritékfát és 7 m^2 10 mm-es hulladéklemesz lehet előállítani, úgy, hogy a tiszta árú kihozatal 75%, a hulladéklemesz 7%. A hámozó géppel pedig egy m^3 gömbölyű fából előállítható 455 m^2 1 mm-es lemez, a kihozatal tehát 45.5%.

A termelési költségek a közönséges fűrészekkel előállított fenyő fűrészanyagoknál Szécsi szerint m^3 -enként átlag 2.20–3.80 frtra, tölgyfűrész áránál 5.0–5.40 frtra tehető; a boritéklemeznél pedig a fontebbi vastagságú lemezeket véve alapul, m^2 -enként a félkereten metszett lemeznél 12–15 kr, a hasított lemezeknél 4–6 kr, a hámozottnál pedig 1–2 krral számíthatók az előállítási költségek, a nyers anyag értékét nem számítva.

Donga-termelés.

(Az „Erdészeti segédtablák“, Illés és Danhelovsky után.)

Francia donga.

A francia dongatermelésnél csak oldaldongák készíttetnek, ezekből állíták ugyanis elő felhasználásnál a feneket is. A francia dongák sima, egyenes lapokkal bíró négyoldalu hasáb (deszka) alakúak és sokféle méretekkel bírnak. Hosszuságuk 18, 24, 30, 36, 42, 48, 54 párisi hüvelyk, vastagságuk 1, $1\frac{1}{4}$, $1\frac{1}{2}$, $1\frac{3}{4}$, 2 párisi hüvelyk; szélességük 3–6 p. hüvelyk között váltakozik s e tekintetben két osztályzat létezik: az I. osztályba számítatnak a $4\frac{1}{2}$ –6 p. hüvelykes dongák, melyekből 1000 darabnak legalább 5000 hüvelyket kell szélességben kiadni; a II. osztályba számítatnak a 3– $4\frac{1}{2}$ hüvelykes dongák s ezekből 1000 darabnak legalább 3800 hüvelyk szélességgel kell bírni.

Adás-vevésnél, ugyszinte a munkabérek megállapításánál és a dongatermelésre felhasználandó fatörzsek vagy állabok dongatartalmának becslésénél alapul az ugynevezett normál-donga szolgál, melyre mint általános mértékegységre a másféle méretekkel bíró dongák méreteik arányában számítatnak át. A normál-donga méretei következők: hosszúság 36 p. hüvelyk; vastagság 1 p. hüvelyk; szélesség $4\frac{1}{2}$ –6 p. hüvelyk. Métermértékben kifejezve a normal-donga méreteitől dongabecsléseknél a következők fogadhatók el: hosszúság = 1 méter; vastagság = 3 cm; szélesség 15 cm.

A dongabecslés Illés szerint legegyszerűbben a következő módon történik. A fa átmérőjét oly magasan, a mennyire csak az átlalóval elérni lehet, megmérjük, s az eredményből a kéreg vastagságát kétszeresen véve leűttetjük, azután szemre megbecsüljük, hogy a törzs hány 1 méter hosszú, dongának alkalmas rönköt tartalmaz s a nyert számot a becslési könyv azon rovatába írjuk, mely a megmért alsó átmérőnek megfelel. A netalán előfo dülő ágakra, s másféle hibákra azonban a rönköszámából, mely tört részeket is tartalmazhat, becslés útján előbb bizonyos megfelelő részt leűttünk. Ha a megbecsülendő törzsek ily módon mind felvétettek, a becslőkönyv egyes rovatait összegezzük s az eredményt minden rovatnál szorozzuk az egy rönköből készíthető dongák számával. Hogy bizonyos átmérő mellett egy darab, 1 méter hosszú rönköből hány donga készíthető, Illés szerint a következő képletből lehet kiszámítani:

$m = a - 40$, hol m a dongaszámot, a pedig a rönkö átmérőjét jelenti, kéreg nélkül, centiméterekben kifejezve. Ha azonban az átmérő 70 centiméternél nagyobb, a rönköből két sor dongát, s ha igen vastag, többet is lehet kihalászni; ez esetben tehát a 2-ik és 3-ik sorból vagy gyűrűből kikerülő dongák számát is meg kell határozni, mi ugy történik, hogy a második sornál az előbbi képletbe 40 helyett $40 + 30$ -at, a harmadiknál $40 + 30 + 30$ -at, s így tovább minden sornál 30-al többet helyettesítünk. Egy 150 cm. vastag rönköből tehát az előbbieket szerint kihalászható 4 sor donga és pedig:

az első	sorból: $m_1 = 150 - 40 = 110$ drb;
a második	" $m_2 = 150 - 70 = 80$ "
a harmadik	" $m_3 = 150 - 100 = 50$ "
a negyedik	" $m_4 = 150 - 130 = 20$ "

	összesen . . 260 drb.

E képlet kissé magas eredményeket ad, mivel az egy törzsből nyerhető rönkök átlagos átmérőjéül az alsó átmérő vétetett; e mellett a dongák lehasítása sem történhetik oly pontosan, mint itt feltételeztetett. Ezért a számítás eredményéből a viszonyok szerint 5–15%-ot le kell űtni.

Egy másik eljárás szerint megbecsülendő a törzsből kikerülő 1 m hosszú rönkök száma s minden egyes rönkönek kéreg nélküli felső átmérője s azután az egy rönköből hasítható dongák száma a következő képlet segítségével számítandó ki:

$$\text{a dongák száma: } m = (a_1 + a_2 + a_3 + \dots + a_n) \times 0.9 - n$$

hol a_1 az első, a_2 a második, a_3 a harmadik stb., a_n az utolsó dongagyűrű belső átmérőjét centiméterekben, n pedig a dongagyűrűk számát jelenti. Az előbbi példát véve fel, egy 150 cm. vastag rönkönél: $a_1 = 110$, $a_2 = 80$, $a_3 = 50$, $a_4 = 20$ és $n = 4$ lenne, a dongák száma pedig $= (110 + 80 + 50 + 20) \cdot 0.9 - 4 = 260 \times 0.9 - 4 = 230$ darab. E képlet tehát az előbbinél minden esetben kisebb eredményt s talán pontosabbat ad. Tömeges becsléseknél mindamellett egyszerűségénél fogva az első jobban használható.

Legpontosabb eredményt nyerünk azonban, ha a dongabecslésekre a következő 238, továbbá a 239 és 240. oldalon található táblázatokat alkalmazzuk, melyek, miután tapasztalati adatokból állítottak össze, a valóságot leginkább megközelítő eredményt is adnak.

A 238-ik oldalon levő táblázatból az egy méter hosszú tönkökből kikerülő donga mennyiségét tudhatjuk meg. Ha tehát azt alkalmazzuk a becslésre, először meg kell határoznunk, hogy az illető törzsből hány darab dongára alkalmas (tisztá, egyenes, könnyen hasítható, vékonyabb végén legalább 38 centiméter szijács nélküli átmérővel bíró, 1 méter hosszú) tönköcskét lehet kivágni; azonkívül tudnunk kell a magassággal kisebbedő átmérőknek az illető állabban észlelt apadását, valamint a kéreg és szijács vastagságát. Ezen adatokból megállapítván minden tönköcskének kéreg- és szijács nélküli (2–2 centiméterre kikerekített) felső átmérőjét, kiolvassuk a táblából az azoknak megfelelő dongamennyiségeket, melyeknek összege megadja az illető törzsből nyerhető dongák számát.

Például: egy 100 centiméter alsó átmérővel bíró tölgytörzsből ki lehet vágni szembecslés szerint 8 darab dongára alkalmas 1 méter hosszú tönköcskét, melyek tekintettel a szijács- és kéregnek az illető állabban tapasztalt vastagságára s az átmérők apadására, alábbi kéreg- és szijács nélküli felső átmérőket, s ezeknek megfelelőleg a tábla szerint következő dongaszámokat eredményeznek:

1 tönk, 86 cm átmérő,		69 db. donga,	
1	" 84	"	" 65
2	" 82	"	" $62 \times 2 = 124$
2	" 80	"	" $58 \times 2 = 116$
1	" 78	"	" 54
1	" 76	"	" 51

Összesen 8 tönk . . . . . 479 db. donga.

A 239 és 240-ik oldalon levő tábla segélyével megtudhatjuk az egyes törzsekből nyerhető dongák számát közvetlenül, ha megmérjük az illető törzs átmérőjét (szijáccsal és kéreggel) a mellmagasságban (1,3 méter a föld fölött), meghatározzuk a törzs magasságát azon pontig, a meddig az dongára alkalmas, és felkeressük a táblában azt a számot, a mely a felvett átmérőnek és magasságnak felel meg.

E két tábla alkalmazásánál szem előtt tartandók a következők:

1. A táblákban kimutatott dongamennyiségek számos tényleges eredménynek átlagát képezvén, a nyerhető dongák számát e táblák segélyével csakis megközelítő pontossággal határozhatjuk meg, mely azonban a gyakorlati célnak inkább megfelel, mint bármely elméleti uton eszközölt számítás, kivált egész állabok becslésénél.

2. A 238-ik oldalon levő táblából a nyerhető dongák számát csak a szijácsnélküli átmérők szerint tudhatjuk meg minden viszonyok közt helyesen, mert a szijács és kéreg vastagsága az egyes állabokban különböző. A táblában a szijács 4 centiméterrel (az átmérőnek mindkét végén 2—2 cm), a kéreg pedig 38—72 cm szijácsnélküli átmérő mellett 4 centiméterrel, 74—92 cm szijácsnélküli átmérő mellett 5 centiméterrel, s 94—130 cm szijácsnélküli átmérő mellett 6 centiméterrel van számítva. Hasonló módon a köbtartalmak és az 1000 dongára szükséges fatömegek is csak akkor fognak pontosan megfelelni, ha a szijács- és kéregvastagság a fentebbi, és ha az átmérők apadása az egyes tönköcskéknél méterenként 1 centimétert tesz, mint a hogy a táblában feltételeztetett. Ugyanazon szijács- és kéregvastagság vétetett fel a 236-ik oldalon kezdődő táblában is; ha tehát a szijács és kéreg vastagsága tényleg nagyobbak találhatik, akkor a tábla szerint nyerhető dongamennyiség a szijácsnélküli átmérőnek megfelelőleg kisebbbitendő. Ha például egy 112 cm alsó átmérőjű és 11 méter magasságig dongára alkalmas törzsnél a szijács és kéreg együtt nem 10, hanem 12 centimétert tesz, akkor az illető törzsből nem 799, hanem a 110 cm alsó átmérőnek megfelelő 770 darab donga számítandó, mivel a szijácsnélküli átmérő ($112 - 12 = 100$) nem egyenlő azzal, a mely a táblában 112 cm teljes átmérő mellett feltételeztetik ($112 - 10 = 102$), hanem a 110 cm teljes átmérőnek ($110 - 10 = 100$) felel meg.

3. Ha a különben dongára alkalmas törzs külsőleg itélve némileg hibásnak mutatkozik, akkor a dongák számát a hibák kiterjedésének arányában le kell szállítani.

Egy méter hosszú tönkökből nyerhető francia dongák.

A tönk felső átmérője			A tönk köbtartalma			A nyerhető dongák száma	1000 db dongára szükséges gömb. fa		
szíjács nélkül	szíjács-csal	kéreg-gel	szíjács nélkül	szíjács-csal	kéreg-gel		szíjács nélkül	szíjács-csal	kéreg-gel
centiméter			tömörkőbméter			darab	tömörkőbméter		
38	42	46	0.116	0.142	0.170	5.5	21.1	25.8	30.9
40	44	48	0.129	0.156	0.185	7.5	17.2	20.8	24.7
42	46	50	0.142	0.170	0.200	9.5	14.9	17.9	21.0
44	48	52	0.156	0.185	0.216	11.5	13.6	16.1	18.8
46	50	54	0.170	0.200	0.233	13.0	13.1	15.4	17.9
48	52	56	0.185	0.216	0.251	14.5	12.8	14.9	17.3
50	54	58	0.200	0.233	0.269	16.5	12.1	14.1	16.3
52	56	60	0.216	0.251	0.287	18.5	11.7	13.6	15.5
54	58	62	0.233	0.269	0.307	20.5	11.4	13.1	15.0
56	60	64	0.251	0.287	0.327	22.0	11.4	13.0	14.9
58	62	66	0.269	0.307	0.347	23.5	11.4	13.0	14.8
60	64	68	0.287	0.327	0.369	25.5	11.4	12.8	14.5
62	66	70	0.307	0.347	0.390	27.0	11.4	12.8	14.4
64	68	72	0.327	0.369	0.413	29.0	11.3	12.7	14.2
66	70	74	0.347	0.390	0.436	31.0	11.2	12.6	14.1
68	72	76	0.369	0.413	0.460	33.0	11.2	12.5	13.9
70	74	78	0.390	0.436	0.484	38.5	10.1	11.3	12.6
72	76	80	0.413	0.460	0.509	44.0	9.4	10.4	11.6
74	78	83	0.436	0.484	0.548	47.5	9.2	10.2	11.5
76	80	85	0.460	0.509	0.574	51.0	9.0	10.0	11.2
78	82	87	0.484	0.535	0.601	54.0	9.0	9.9	11.1
80	84	89	0.509	0.561	0.629	58.0	8.8	9.6	10.9
82	86	91	0.535	0.588	0.658	62.0	8.6	9.5	10.6
84	88	93	0.561	0.615	0.687	65.5	8.6	9.4	10.5
86	90	95	0.588	0.643	0.716	69.0	8.5	9.3	10.4
88	92	97	0.615	0.672	0.747	72.5	8.5	9.3	10.3
90	94	99	0.643	0.701	0.778	76.0	8.4	9.2	10.2
92	96	101	0.672	0.731	0.809	79.5	8.4	9.2	10.2
94	98	104	0.701	0.762	0.858	83.0	8.4	9.2	10.3
96	100	106	0.731	0.793	0.891	86.5	8.4	9.2	10.3
98	102	108	0.762	0.825	0.925	90.5	8.4	9.1	10.2
100	104	110	0.793	0.858	0.959	94.0	8.4	9.1	10.2
102	106	112	0.825	0.891	0.994	100.0	8.3	8.9	9.9
104	108	114	0.858	0.925	1.030	105.0	8.2	8.8	9.8
106	110	116	0.891	0.959	1.066	110.0	8.1	8.7	9.7
108	112	118	0.925	0.994	1.103	115.0	8.0	8.6	9.6
110	114	120	0.959	1.030	1.140	120.0	8.0	8.6	9.5
112	116	122	0.994	1.066	1.179	125.0	8.0	8.5	9.5
114	118	124	1.030	1.103	1.217	130.0	7.9	8.5	9.4
116	120	126	1.066	1.140	1.257	135.0	7.9	8.4	9.3
118	122	128	1.103	1.179	1.297	140.0	7.9	8.4	9.3
120	124	130	1.140	1.217	1.338	145.0	7.9	8.4	9.2
122	126	132	1.179	1.257	1.379	150.0	7.9	8.4	9.2
124	128	134	1.217	1.297	1.421	155.0	7.9	8.4	9.2
126	130	136	1.257	1.338	1.463	160.0	7.9	8.4	9.1
128	132	138	1.297	1.379	1.507	165.0	7.9	8.4	9.1
130	134	140	1.338	1.421	1.550	170.0	7.9	9.4	9.1

Egész törzsekből nyerhető francia dongák.

A törzs átmé- rője méllmag- közéggel cm.	A törzs magassága méterekben, a meddig az dongára alkalmas									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	a nyerhető dongák darabszáma									
46	5	9	.	.	.	.	.	.	.	.
48	7	13	17	.	.	.	.	.	.	.
50	9	17	23	28	.	.	.	.	.	.
52	11	20	28	35	40	44	.	.	.	.
54	13	24	34	42	49	54	58	.	.	.
56	14	27	38	49	58	65	70	75	.	.
58	15	29	42	54	64	73	80	86	90	.
60	17	32	46	60	72	83	92	100	106	111
62	19	36	51	65	79	92	103	113	121	128
64	21	40	57	73	89	103	117	129	140	149
66	23	44	64	82	100	116	131	145	158	169
68	24	47	68	89	108	126	143	158	172	185
70	26	50	73	95	116	136	154	171	186	201
72	27	53	76	100	121	142	162	180	197	212
74	29	56	81	104	127	149	170	191	210	227
76	31	59	86	111	135	158	180	202	223	242
78	33	63	92	119	145	170	195	218	240	262
80	38	70	100	129	157	184	210	235	259	282
82	43	78	110	140	169	197	224	251	276	301
84	45	86	121	153	184	214	243	271	298	324
86	47	91	133	170	204	236	267	297	326	353
88	50	96	141	183	223	258	290	322	353	382
90	53	102	148	193	236	277	314	350	383	414
92	57	108	157	204	249	294	337	377	413	446
94	61	116	168	218	266	312	357	402	445	481
96	64	122	177	229	280	329	377	423	468	510
98	67	129	188	244	298	350	401	450	497	542
100	70	135	197	256	313	368	421	473	523	570
102	73	141	207	269	329	386	441	494	546	596
104	76	147	215	281	344	405	463	519	573	625
106	79	153	224	293	359	422	484	544	602	658
108	81	157	231	302	371	437	501	563	624	683
110	83	162	239	313	385	454	521	586	650	712
112	85	166	246	323	397	469	539	607	673	738
114	88	171	252	332	409	483	556	627	696	763
116	91	176	259	340	420	497	572	645	717	787
118	94	182	267	350	431	511	588	664	738	811
120	98	189	277	362	445	526	606	684	760	835
122	103	197	288	376	461	544	625	706	785	862
124	106	204	298	389	477	562	645	727	808	888
126	110	213	311	405	496	584	670	754	837	918
128	113	219	322	420	514	605	694	781	866	949
130	117	227	333	436	534	628	720	810	898	984
132	121	234	344	450	553	651	746	839	930	1019
134	125	242	355	465	571	674	774	870	964	1056
136	128	249	366	480	590	696	800	901	1000	1094
138	132	257	378	495	609	719	826	931	1034	1134
140	136	264	389	510	628	741	852	961	1067	1171

Egész törzsekből nyerhető francia dongák.

A törzs átmé- réje méltmag- kéreggel cm.	A törzs magassága méterekben, a meddig az dongára alkalmas									
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
a nyerhető dongák darabszáma										
46	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
48	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
50	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
52	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
54	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
56	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
58	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
60	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
62	133	137	.	.	.	.	.	.	.	.
64	156	161	165	.	.	.	.	.	.	.
66	178	185	190	194	.	.	.	.	.	.
68	196	205	212	217	221	.	.	.	.	.
70	214	225	234	241	246	250	.	.	.	.
72	226	238	249	257	264	269	273	.	.	.
74	242	256	268	279	287	293	298	302	.	.
76	259	275	289	301	311	319	325	330	334	.
78	282	299	314	328	340	350	358	364	369	373
80	303	323	340	355	369	381	392	400	405	409
82	323	344	363	381	396	409	421	431	439	445
84	348	370	391	410	427	442	455	466	475	482
86	378	402	424	445	463	480	494	507	519	528
88	409	434	458	480	500	519	535	549	562	574
90	443	470	495	518	540	568	578	594	608	622
92	476	515	532	557	580	602	622	640	656	670
94	513	544	572	599	624	647	669	688	705	720
96	546	578	608	636	663	688	711	733	753	771
98	583	618	650	680	708	734	759	782	803	823
100	615	656	690	722	752	780	806	830	853	875
102	643	688	729	764	796	826	854	880	904	927
104	675	722	767	806	840	872	902	929	955	979
106	710	759	805	849	887	920	951	980	1007	1031
108	738	789	837	882	925	961	997	1027	1056	1083
110	770	824	875	923	968	1010	1045	1077	1107	1135
112	799	856	909	959	1006	1051	1091	1125	1157	1187
114	827	888	944	996	1045	1091	1136	1175	1208	1239
116	854	917	977	1032	1084	1132	1178	1221	1258	1291
118	880	946	1008	1066	1120	1171	1219	1264	1306	1342
120	907	975	1040	1101	1158	1211	1261	1308	1353	1393
122	936	1007	1074	1137	1197	1253	1305	1354	1400	1444
124	965	1038	1107	1173	1236	1295	1350	1401	1449	1495
126	997	1073	1145	1214	1279	1341	1399	1453	1504	1551
128	1030	1108	1183	1254	1322	1386	1447	1504	1557	1607
130	1067	1147	1224	1298	1368	1435	1498	1558	1614	1666
132	1104	1186	1266	1342	1415	1485	1551	1613	1672	1727
134	1144	1228	1309	1388	1464	1536	1605	1670	1732	1790
136	1185	1272	1355	1436	1514	1589	1661	1729	1793	1854
138	1228	1318	1404	1487	1568	1645	1719	1789	1840	1920
140	1269	1362	1451	1536	1618	1698	1775	1848	1918	1984

Német donga.

A német donga kétféle. Van oldaldonga és fenékdonga. Az oldaldonga bütűjén (Frosch) vastagabb, mint hasán (Bauch). Itt a vastagsági méret legkisebb s a bütűnél körülbelül egy harmaddal kisebb. A fenékdongánál megfordítva a has a legvastagabb s ennél a bütű körülbelül két harmaddal vékonyabb. Elsőnél a vastagság a bütű, másodiknál a hasban méretik. A német dongák hossza és vastagsága igen különböző s az akó vagy hektoliter tartalomtól függ, melylyel a belőlük készitendő hordó birni fog. A különböző akó és hektoliter tartalomnak megfelelő oldal és fenékdonga hosszúság és oldaldonga vastagság a következő két táblázatban van összefoglalva. Ha esetleg oly dongák méreteit kellene meghatározni, melyeknek megfelelő akó vagy hektoliter tartalom a táblázatba nincs felvéve, a kérdéses akó vagy hektoliter tartalomból harmadik gyököt vonunk s az eredményt szorozzuk az 1 akós vagy hektoliteres donga hosszúságával és vastagságával: az eredmény a keresett méreteket fogja adni. A fenékdongák méretei egyenlők a fél akóra akótartalomnak megfelelő oldaldongák méreteivel, ezért a fenékdongák hossza a táblázatba nem is vétetett fel.

A szélesség a németdongáknál nem oly szűk határok között mozog, mint a francia dongáknál. Szabály, hogy a nagyobb dongáknál a szélesség a bütű vastagságnak $1\frac{1}{4}$ -szeresénél, kisebb dongáknál $1\frac{3}{4}$ – $2\frac{1}{2}$ -szeresénél kisebb ne legyen. A fenékdongák aránylag legszélesebbek. Ezekből egy hordónál 6–10 darab szokott alkalmaztatni.

A német dongák „táblák”-ba rakatnak s „akó” vagy „hektoliter” számra értékesittetnek. A táblák hosszúsága és szélessége egyenlő a donga hosszúságával. A termelésnél azonban, tekintettel az összeszáradásra, valamivel szélesebbre rakatnak a táblák, azaz több donga rakatik egymasmellé, mint a mennyinek szélessége a donga hosszúságát kiadja. E főlőssleg az erdőben 5–13, az eladásnál ellenben 5–8 cm szokott lenni. Fenékdongáknál a főlőssleg nem oly szükséges és általában kisebb.

Az akó vagy hektoliter szám, mely szerint a dongák értékesittetnek, következőleg számittatik ki: egy hordóra 3 tábla oldal- és 2 tábla fenékdonga szükséges, ez a mennyiség tehát annyi akót képvisel, a mennyi a belőlük készülő hordó tartalma. Ha tehát valamely dongakészlet akó vagy hektoliter tartalmát akarjuk tudni, a táblák számát osztjuk az oldaldongáknál 3-al, a fenékdongáknál 2-vel s az eredményt szorozzuk az illető dongaméretnek megfelelő akószámmal. Pl. 45 tábla 10 hektoliteres oldal- és 30 tábla 10 hektoliteres fenékdonga hány hektolitert képvisel? Felelet:

$$\begin{array}{l} 45 : 3 = 15 \text{ hordóra való oldaldongát} \\ 30 : 2 = 15 \text{ " " fenékdongát} \end{array} \} \times 10 = 150 \text{ hektoliter} \\ \text{dongát.}$$

Ha az oldal- és fenékdongák akószáma külön-külön számítandó ki, vagy az oldal- és fenékdongák különféle akós hordónak felelnek meg, a számítást az előbbi módon tesszük meg, de az oldaldongák ekként nyert akó vagy hektoliter számából $\frac{1}{3}$ -dot, a fenékdongákéból pedig $\frac{2}{3}$ -ot a hiányzó fenék, illetőleg oldaldongákra számítunk le, vagy pedig, a mi ezzel tökéletesen egy, de rövidebb eljárás: az oldaldongák táblaszámát szorozzuk először az akótarta-

lommal s azután $\frac{2}{9}$ -del, a fenékdongák táblaszámát pedig szorozzuk az akótartalommal s osztjuk 6-al. E szerint:

$$\begin{array}{l}
 35 \text{ tábla } 15 \text{ hektoliteres oldaldonga} = \frac{35 \times 15 \times 2}{9} = 116\frac{2}{9} \text{ hektoliter} \\
 \text{és } 21 \text{ " } 20 \text{ " fenékdonga} = \frac{21 \times 20}{6} = 70 \text{ hektoliter} \\
 \hline
 \text{összesen . . . } 186\frac{2}{9} \text{ hektoliter.}
 \end{array}$$

Ha többféle oldal- és fenékdonga hektoliter száma határozandó meg, az oldaldongák táblaszámait először csak az illető hektoliter tartalommal szorozzuk, az ekként nyert eredményeket összeadjuk, s csak a főösszeget szorozzuk $\frac{2}{9}$ -del; hasonlóan járhatunk el a fenékdongáknál is, csak hogy itt a főösszeget a helyett, hogy $\frac{2}{9}$ -del szoroznók, 6-al osztjuk. Például ha volna 10 tábla 30 hektoliteres, 25 tábla 25 hektoliteres, 8 tábla 10 hektoliteres oldaldonga és 30 tábla 35 hektoliteres, 19 tábla 22 hektoliteres, 5 tábla 12 hektoliteres s 12 tábla 2 hektoliteres fenékdonga, a számítás következő lenne:

$$\begin{array}{l}
 10 \text{ tábla } 30 \text{ hektoliteres} = 300 \\
 25 \text{ " } 25 \text{ " } = 625 \\
 8 \text{ " } 10 \text{ " } = 80 \\
 \hline
 \text{összesen} = 1005 \times \frac{2}{9} = 223.\text{33} \text{ hektoliter.}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{l}
 30 \text{ tábla } 35 \text{ hektoliteres} = 1050 \\
 19 \text{ " } 22 \text{ " } = 418 \\
 5 \text{ " } 12 \text{ " } = 60 \\
 12 \text{ " } 2 \text{ " } = 24 \\
 \hline
 \text{összesen} = 1552 : 6 = 258.\text{66} \text{ hektoliter} \\
 \text{együtt . . . } 481.\text{99} \text{ hektoliter.}
 \end{array}$$

Ez a számítási mód azonban csak akkor helyes, ha az oldal- és fenékdongák megfelelő arányban vannak, azaz, ha a fenékdongák hektoliter száma épen felét teszi ki az oldaldongák hektoliter számának; ellenkező esetben, ha t. i.: csak fenékdongánk vagy csak oldaldongánk volna, avagy egyikből vagy másikkól feleslegünk lenne, az előbbi számítást még módosítanunk kellene. Nevezetesen ily esetekben az oldaldongák hektoliter számát a fölöslegnek $\frac{1}{8}$ -ával növelni kell, ellenben a fenékdongák hektoliter számát a fölöslegnek $\frac{1}{4}$ -ével apasztani. Például, ha a számítás eredménye 980 hektolitert adott volna s ebből 760 hektolitert az oldaldongák és 220 hektolitert a fenékdongák tettek volna, a hektoliter szám véglegesen így volna megállapítandó:

$$\begin{array}{l}
 220 \text{ hektoliter fenékdonga} = 220 \text{ hektoliter.} \\
 440 \text{ " oldaldonga} = 440 \text{ " } \\
 320 \text{ " " } = 320 \text{ " } \\
 320 \text{ " " } = 40 \text{ " } \\
 \hline
 8 \text{ összesen . . } = 1020 \text{ hektoliter.}
 \end{array}$$

A törzsek becslése német dongára igen nehéz, ezért legezészerűbb a felhasználandó törzseket francia normál dongára megbecsülni s a nyert eredményt átszámítani. Az átszámításnál 1000 francia normál donga egyenértékűnek vehető 250 akó német dongával,

Hektoliteres német dongák méretei centiméterekben.

Hordó- tartalom	Hosszu- sága az oldal- dongák- nak	Vastagsága		Hordó- tartalom	Hosszu- sága az oldal- dongák- nak	Vastagsága	
		az oldal- dongák- nak a bütön	a fenék- dongák- nak a hasban			az oldal- dongák- nak a bütön	a fenék- dongák- nak a hasban
hekto- liter	centiméter			hekto- liter	centiméter		
0.2	36.7	2.26	1.98	46	225.1	9.13	7.44
0.4	46.3	2.61	2.26	47	226.7	9.19	7.48
0.5	49.9	2.74	2.36	48	228.3	9.25	7.53
0.6	53.0	2.85	2.45	49	229.8	9.31	7.58
0.8	58.3	3.05	2.61	50	231.4	9.36	7.62
1	62.8	3.21	2.74	51	232.9	9.42	7.67
2	79.1	3.81	3.21	52	234.4	9.47	7.71
3	90.6	4.22	3.54	53	235.3	9.53	7.75
4	99.7	4.56	3.81	54	237.4	9.58	7.80
5	107.4	4.84	4.03	55	238.9	9.64	7.84
6	114.1	5.08	4.23	56	240.3	9.69	7.89
7	120.2	5.30	4.40	57	241.7	9.74	7.93
8	125.6	5.50	4.56	58	243.1	9.79	7.97
9	130.7	5.69	4.70	59	244.5	9.84	8.00
10	135.3	5.86	4.84	60	245.9	9.89	8.04
11	139.7	6.02	4.96	61	247.3	9.94	8.08
12	143.8	6.17	5.03	62	248.6	9.99	8.12
13	147.7	6.31	5.20	63	249.9	10.04	8.16
14	151.4	6.44	5.30	64	251.2	10.09	8.20
15	154.9	6.57	5.40	65	252.5	10.13	8.24
16	158.3	6.69	5.50	66	253.8	10.18	8.27
17	161.5	6.81	5.60	67	255.1	10.23	8.31
18	164.6	6.93	5.69	68	256.4	10.28	8.34
19	167.6	7.03	5.77	69	257.6	10.32	8.38
20	170.5	7.14	5.86	70	258.8	10.37	8.42
21	173.3	7.24	5.94	71	260.1	10.41	8.45
22	176.0	7.34	6.02	72	261.3	10.46	8.49
23	178.6	7.44	6.09	73	262.5	10.50	8.52
24	181.2	7.53	6.17	74	263.7	10.54	8.56
25	183.6	7.62	6.24	75	264.9	10.59	8.59
26	186.1	7.71	6.31	76	266.1	10.63	8.63
27	188.4	7.80	6.38	77	267.2	10.67	8.66
28	190.7	7.89	6.44	78	268.4	10.71	8.69
29	193.0	7.96	6.51	79	269.5	10.75	8.73
30	195.2	8.04	6.57	80	270.6	10.80	8.76
31	197.3	8.12	6.63	81	271.7	10.84	8.79
32	199.4	8.20	6.69	82	272.9	10.88	8.82
33	201.5	8.27	6.75	83	274.0	10.92	8.85
34	203.5	8.34	6.81	84	275.1	10.96	8.89
35	205.5	8.42	6.87	85	276.2	11.00	8.92
36	207.4	8.49	6.93	86	277.3	11.04	8.95
37	209.3	8.56	6.98	87	278.3	11.08	8.98
38	211.2	8.63	7.03	88	279.3	11.12	9.01
39	213.0	8.69	7.09	89	280.4	11.15	9.04
40	214.8	8.76	7.14	90	281.5	11.19	9.07
41	216.6	8.82	7.19	92	283.6	11.27	9.13
42	218.3	8.89	7.24	94	285.6	11.34	9.19
43	220.1	8.95	7.29	96	287.6	11.42	9.25
44	221.7	9.01	7.34	98	289.6	11.49	9.31
45	223.4	9.07	7.39	100	291.5	11.56	9.36

Akós német dongák méretei bécsi hüvelyekben.

Hordó- tartalom	Hosszu- sága az oldal- dongák- nak	Vastagsága		Hordó- tartalom	Hosszu- sága az oldal- dongák- nak	Vastagsága	
		az oldal- dongák- nak a bütün	a fenék- dongák- nak a hasban			az oldal- dongák- nak a bütün	a fenék- dongák- nak a hasban
akó	bécsi hüvelyk			akó	bécsi hüvelyk		
$\frac{1}{4}$	12.4	.	.	48	71.7	2.96	2.42
$\frac{1}{2}$	15.7	.	.	49	72.2	2.98	2.44
$\frac{3}{4}$	17.9	.	.	50	72.7	3.00	2.45
1	19.7	1.07	0.92	51	73.1	3.02	2.47
2	24.8	1.25	1.07	52	73.6	3.04	2.48
3	28.4	1.39	1.17	53	74.1	3.05	2.49
4	31.3	1.49	1.25	54	74.6	3.07	2.51
5	33.7	1.58	1.32	55	75.0	3.09	2.52
6	35.8	1.66	1.39	56	75.5	3.10	2.53
7	37.7	1.72	1.44	57	75.9	3.12	2.55
8	39.4	1.79	1.49	58	76.3	3.13	2.56
9	41.0	1.84	1.54	59	76.8	3.15	2.57
10	42.5	1.89	1.58	60	77.2	3.17	2.58
11	43.9	1.95	1.62	61	77.6	3.18	2.60
12	45.2	1.99	1.66	62	78.1	3.20	2.61
13	46.4	2.04	1.69	63	78.5	3.21	2.62
14	47.5	2.08	1.72	64	78.9	3.23	2.63
15	48.6	2.12	1.76	65	79.3	3.24	2.65
16	49.7	2.16	1.79	66	79.7	3.26	2.66
17	50.7	2.20	1.82	67	80.1	3.27	2.67
18	51.7	2.23	1.84	68	80.5	3.29	2.68
19	52.6	2.27	1.87	69	80.9	3.30	2.69
20	53.5	2.30	1.89	70	81.3	3.32	2.70
21	54.4	2.33	1.92	71	81.7	3.33	2.71
22	55.3	2.36	1.95	72	82.1	3.34	2.72
23	56.1	2.39	1.97	73	82.4	3.36	2.74
24	56.9	2.42	1.99	74	82.8	3.37	2.75
25	57.7	2.45	2.02	75	83.2	3.38	2.76
26	58.4	2.48	2.04	76	83.5	3.40	2.77
27	59.2	2.51	2.06	77	83.9	3.41	2.78
28	59.9	2.53	2.08	78	84.3	3.42	2.79
29	60.6	2.56	2.10	79	84.6	3.44	2.80
30	61.3	2.58	2.12	80	85.0	3.45	2.81
31	62.0	2.61	2.14	81	85.3	3.46	2.82
32	62.6	2.63	2.16	82	85.7	3.48	2.83
33	63.3	2.66	2.18	83	86.0	3.49	2.84
34	63.9	2.68	2.20	84	86.4	3.50	2.85
35	64.5	2.70	2.22	85	86.7	3.51	2.86
36	65.1	2.73	2.23	86	87.1	3.53	2.87
37	65.7	2.75	2.25	87	87.4	3.54	2.88
38	66.3	2.77	2.27	88	87.7	3.55	2.89
39	66.9	2.79	2.29	89	88.1	3.56	2.90
40	67.5	2.81	2.30	90	88.4	3.57	2.91
41	68.0	2.83	2.32	91	88.7	3.59	2.92
42	68.6	2.85	2.33	92	89.0	3.60	2.93
43	69.1	2.87	2.35	93	89.4	3.61	2.94
44	69.6	2.89	2.36	94	89.7	3.62	2.95
45	70.2	2.91	2.38	95	90.0	3.63	2.96
46	70.7	2.93	2.39	98	90.9	3.67	2.98
47	71.2	2.95	2.41	100	91.6	3.69	3.00

Vasuti talpfa-termelés.

Vasuti talpfa készítésre természetes állapotban a tölgy, a keskeny évygyűrűs, gyanta tartalmu vörös- és erdei fenyő használatnak; impregnálva pedig főleg a bükk.

A m. kir. államvasutaknál használt talpfák méretei a következők:

az ütköző talpfák:

	I. rendű	II. rendű
	pályáknál	
hossza	2·50 m	2·20 m
magassága	0·15 m	0·14 m
alsó szélessége	0·30 m	0·25 m
felső szélessége	0·25 m	0·17 m

a közbelső talpfák:

hossza	2·50 m	2·20 m
magassága	0·15 m	0·14 m
alsó szélessége	0·25 m	0·20 m
felső szélessége	0·17 m	0·14 m

a váltó talpfák:

hossza	0·7—6·50 m	0·7—6·50 m
magassága	0·15 m	0·14 m
szélessége	0·25 m	0·25 m

A szélességi méretek a talpfa azon részére vonatkoznak, hol a szintalpak megerősítetnek, az ezen ponton kívül eső végek keskenyebbek is lehetnek, de itt és az I. rendű pályáknál az ütköző talpfák szélessége legalább 0·20 m, a közbelsőké legalább 0·15 m, a II. rendű pályáknál pedig az ütköző talpfák szélessége legalább 0·12 m, a közbelsőké legalább 0·10 m kell hogy legyen.

Ha azt kell megbecsülni, hogy egy kihasználásra kerülő erdőből hány darab vasuti talpfa kerül ki, mindenekelőtt a tönköket kell megbecsülni, melyek talpfa készítésre alkalmasak s ezekből kiszámítani a talpfák számát. Egy tönkből 1 vagy több talpfa készíthető.

Általában felvehető, hogy egy tönkből, ha a szijács mentes átmérő:

0·22 m, kikerül belőle	1 drb	II. r. közbelső talpfa
0·27 m	1	I. " " "
0·32 m	2	II. " " "
0·34 m	2	I. " " "
0·39 m	2	I. " ütköző "
0·43 m	4	II. " közbelső "
0·50 m	4	I. " " "
0·55 m	6	II. " (4 ütköző, 2 közb.) talpfa
0·63 m	6	I. " (4 " 2 ") "

A kihozatal a szerint, a mint a tönk előnyösen vagy kevésbé előnyösen használható ki, 73—46°/₁₀ közt változik. Egy elsőrendű talpfa köb tartalma mintegy 0·09 m³ s ennek előállítására egyes feldolgozás mellett, 0·16 m³ gömbölyű anyag szükséges. Egy köbméter tönkfából tehát nagy átlagban 5—6 darab talpfát lehet termelni.

Hat—nyolcz egyes krajnai munkás egy nap alatt 25—30 darab bükk talpfát készít.

A termelési költségek az I. rendű ütközőnél darabonként 28 kr-ra, közbelső talpfánál 24 kr-ra; a II. rendű talpfánál pedig 15 kr-ra tehető. A váltó talpfák készítéséért köbméterenként mintegy 3 fit fiztetetik.

Zsindely-termelés.

A zsindely neve és mérete	1000 dbonként szüks. napszam	
	horony- nyal	horony nélkül
I. Kézzel készített zsindely.		
Tölgyfából.		
0.5 méter hosszú, 13—16 cm széles, 3—4 cm vastag zsindely előállításához	16	12
0.6 méter hosszú, 13—16 cm széles, 3—4 cm vastag zsindely előállításához	19	16
Fenyőfából.		
1 méter hosszú 6—10 cm széles drániczának előállításához, a fadóntással, kötéssel és az utakhoz való szállítással együtt	.	7
0.5—0.6 m hosszú, 8—13 cm széles, 1.3—1.5 cm vastag zsindelynek előállításához . .	8	5

1000 darab 0.5 méter hosszú, 8—13 cm. széles és átlagosan 1.5 cm vastag zsindely készítésére jól hasadó tönkből 1.0 ūrm³, kevésbé jól hasadóból pedig 1.5—2.0 ūrm³ szükséges.

II. Géppel készített zsindely.

A Gangloff-féle zsindelygéppel, melynek hajtására 2—3 lóerő szükséges s üzeménél 3 munkás van elfoglalva, naponként 12 óra alatt 1.200 darab gyalult vagy 2.400 darab gyalulatlan zsindelyt lehet előállítani. A költségek, a nyers anyagot nem számítva, ezrenként mintegy 2 frt 50 kr-ra tehetők.

Ezer darab 50 cm hosszú ilyen gépszindely termelésére mintegy 1.8 m³ közepszerű tönkfa szükséges.

Faszén-termelés.

Állandó szénitőhelyeken.	A termelt faszén mennyis. %-ban	
	súly szerint	térfogat szerint
Bükk hasábfából	20	53
" dorongfából	19	59
Erdei fenyő hasábfából	23	62
" dorongfából	18	57
Jegenyefenyő hasábfából	24	63
" dorongfából	20	50
Lúczfenyő hasábfából	25	65
" dorongfából	22	50
Nyírhasábfából	20	62
Tölgy hasábfából	20	53
" dorongfából	19	58

Ideiglenes erdei szénítőhelyeken.	A termelt faszén mennyis. $\frac{0}{0}$ -ban	
	súly szerint	térfogat szerint
Bükk hasábfából	19	47
„ dorongfából	16	50
Erdei fenyő hasábfából	20	52
„ „ dorongfából	16	42
Jegenyefenyő hasábfából	19	52
Lúczfenyő hasábfából	19	56
„ dorongfából	18	52
Nyír hasábfából	19	55
Tölgy hasábfából	19	47
„ dorongfából	16	50

Egy hektoliter faszén termelése, minden mellékmunkát beszámítva, az állandó szénítő helyeken kemény hasábfából 3—5 krba; lágyól 2—4 krba kerül; az ideiglenes erdei szénítő helyeken pedig keményfából 4·5—8 krba és lágyfából 4—7 krba kerül.

Ha a szénítő rakásba berakott fa mennyisége nem jegyezett fel, a rakásnak űrtartalma a következő képlettel számíttatik ki.

Űrtartalma = $0,04 k^2 m$, hol k a rakás talpának takaró nélkül számított kerületét, m pedig a rakás magasságát jelenti méterekben kifejezve.

Cserkéreg-termelés.

Cserzésre leginkább a tölgy és a lúcz fenyő kérge használtatik, de alkalmas a vörös fenyő, éger, nyírfa és fűz kérge is. Ezek csersav tartalma a következő:

a legjobb minőségű fiatal tölgy kéregé	16—20 $\frac{0}{0}$
a középszerű tölgy kéregé	10—12 $\frac{0}{0}$
a vén tölgy kéregé	8—10 $\frac{0}{0}$
a lúcz fenyő kéregé	5—15 $\frac{0}{0}$
a vörös fenyő kéregé	8—16 $\frac{0}{0}$
a mezgés éger kéregé	8—20 $\frac{0}{0}$
a nyír kéregé	6—13 $\frac{0}{0}$
a fűzfa kéregé	8—10 $\frac{0}{0}$

Legjobb ezek közül a tölgy kéreg, mely a kereskedelemben 4 értékosztályba soroztatik, u. m.:

első rendű (prima) vagy szinkéreg a legfeljebb 12 cm átmérőjű fákról lehántott egészen sima zöldesszürke ezüst fényű kéreg, mely közé legfeljebb 5 $\frac{0}{0}$ másodrendű kéreg vegyithető;

eredeti (original), mely felerészben első és felerészben másodrendű kéregből áll;

másodrendű (secunda) vagy cserepes kéreg, a szinkérget adó fának tövéreől vagy idősebb fákról hántott mohamentes kéreg, mely már kisebb mértékben cserepes; és

harmadrendű (tertia) vagy durva kéreg, a másodrendű kérget adó fák tövéről, mely már erősebben fel van cserepesedve, de moha-mentes.

A lehántott és megszáritott kéreg kévékbe köttetik vagy űrméterekbe rakatik. A kévék mérete különböző s ezért súlyuk is 7—35 kg között változik; leggyakoribb az 1 m hosszú és 1 m kerületű kéve, melynek súlya mintegy 15 kg. Egy űrméter száraz kéreg súlya 100—125 kg.

A leghelyesebb mértékegység az eladásnál a súly mérték, de használtatik ezen és az előbbi mértékeken kívül mértékegységül a vargafa űrmétere is, mely esetben az egységet az a kéregmennyiség képezi, mely egy űrméter hántott fáról (vargafáról lekerül. Baur vizsgálatai szerint egy űrm³ vargafa

szinkérget adó fánál . . .	90 kg	nyers vagy	46 kg	száraz kérget ad;
cserepes kérget adó fánál	150 kg	" "	85 kg	" " "
16 éves törzsnél . . .	142 kg	" "	72 kg	" " "
25 " " . . .	176 kg	" "	98 kg	" " "

Honi tapasztalatok szerint 1·1 űrméter vargafáról 70—82, kivételesen 93 kg, nagy átlagban tehát 76 kg száraz kéreg nyerhető.

Álló fánál egy munkás naponként 1—2 métermázsza kérget hánt, kopogtatással pedig mintegy 0·75 métermázsát. A felapritás baltával vagy géppel történik.

Baltával egy munkás naponként 30—40 kg-t, géppel pedig 2 munkás 400—500 kg-t aprít fel. A termelési költségek (t. i. a fák megtisztítása, levágása, a kéreg lehántása, szárítása, összehordása, befedése, kötözése, a zsinegek és a kezelési kiadások) az erdőről való elszállítás előtt átlag 1 frt 10 kr — 1 frt 80 kr-ra tehetők.

A lüczkéreg legjobb a 60—80 éves korban, mert a fiatalabb fák kérge kevesebb csersavat tartalmaz. A 80—100 éves törzsekről lehántott kéreg tömör tartalma a fatartalomnak mintegy 10⁰/₁₀-át teszi. A lüczkéreg többnyire űrméterekbe rakva adatik el az erdőben, vagy zuzott állapotban métermáz-ánként. Egy űrméter száraz kéreg 150—175 kg-ot ad. A hántás ugyszólva semmibe sem számítható, mert a ledöntött lücz fenyő törzseket ugys le kellene hántani.

A felaprózás többnyire cserkőlyükben történik. A kész zuzott kéreg termelési költségei a szerint, a mint a kérget messziről vagy közélről kell szállítani az eladási helyig, igen változó. 20—30 kilométer utat véve számításba 1 métermázsza zuzott lüczkéreg termelési költségei 1 frt 30 — 1 frt 60 krba számíthatók.

Épületkő-termelés.

	Köbméterenként szükséges	
	kőfejtő	kézi
	n a p s z á m	
1. Terméskő fejtéséhez és őiberakásához :		
a) laza kőzeteknél, melyeknek fejtéséhez csakány vagy feszítőrúd is elegendő (agyagpala, márga, homokkő): hegyoldalon szabadon álló bányákban	0.15—0.35	0.50—0.55
hegyben lévő bányákban, hol földtakarítás is szükséges	0.21—0.40	0.55—0.60
b) keményebb kőzeteknél, hol részben löpor is alkalmazandó (agyagkő, agyagpala, keményebb homokkő, mészkő, tömött conglomeratok): hegyoldalon szabadon álló bányákban	0.50	0.50
hegyben lévő bányákban, hol földtakarítás is szükséges	0.65	0.60
c) kizárólag löporral repeszthető kőzeteknél: granit, bazalt, keselykő, porphir, keményebb mészkövek stb.): ha a bánya szabadon áll	0.80	0.75
ha a kőfejtés földtakarítással van egybekötve	0.95	0.90
2. Koczkakő termeléséhez és idomításához :		
a) puha kőzetből (homokkő, márga)	3.5—4.2	.
b) keményebb kőzetből (agyagpala, mészkő, homokkő)	4.5—5.0	.
c) igen kemény kőzetekből (bazalt, granit stb.)	5.6—6.5	.
3. Útkavics termeléséhez és szabályos idomokba rakásához :		
a) patakkőből, ha egyes darabok 2—3 részre töretnék	.	0.60
b) kötöttebb kavicsos talajról nyerhető kőből, ha a nagyobb darabok 2—3 részre töretnék	.	0.75
c) ha a kavicskő között sok föld van, s azt átrostálás útján el kell távolítani	.	1.10
d) fejtett terméskövekből, még pedig: az 1. tétel a) pontja alatt felsorolt kőzeteknél	.	0.65
az 1. tétel b) pontja alatt felsorolt kőzeteknél	.	1.35
az 1. tétel c) pontja alatt felsorolt kőzeteknél	.	2.35

Téglatermelés.

	1000 drbonként szükséges	
	téglavető	kézi
	n a p s z á m	
1. Közönséges 29 cm hosszú, 14 cm széles, 6·5 cm vastag téglatermelésénél: *)		
a) Az agyagásáshoz, vízmerítéshez, gyúráshoz, téglavetéshez, a téglák kiterítéséhez, és a félszáraz tégláknak élreállításához . . .	1·20	2·50
b) Ha az agyag iszapolása is szükséges, az a) alatti munkával együtt	1·20	4·50
c) A tégláknak a szárító helyről a szárító pajtákba hordásához és elhelyezéséhez . . .	.	0·75
d) A tégláknak a szárító pajtákból a kemenczékbe helyezéséhez	0·25	1·20
e) A tégláknak közönséges mezei kemenczékben való kiegészítéséhez	1·00	1·00
2. Közönséges 35—40 cm hosszú, 16·5 cm sz. fedélcserép termelésénél:		
a) az 1-ső tétel a) pontja alatt említett munkához	1·20	2·50
b) az 1-ső tétel b) pontja alatt említett munkához	1·20	4·50
c) az 1-ső tétel c) pontja alatt említett munkához	.	0·50
d) az 1-ső tétel d) pontja alatt említett munkához	0·25	1·00
e) az 1-ső tétel e) pontja alatt említett munkához	0·60	0·60
3. 40 cm hosszú, 16 cm széles, 7·5 cm vast., belül üres téglatermelésénél:		
a) az 1-ső tétel a) pontjában megjelölt munkához	2·00	2·00
b) az 1-ső tétel b) pontjában megjelölt munkához	2·00	5·00
c) az 1-ső tétel c) pontjában megjelölt munkához	.	0·50
d) az 1-ső tétel d) pontjában megjelölt munkához	0·50	0·50
e) az 1-ső tétel e) pontjában megjelölt munkához	1·00	1·00
A téglakészítéshez szükséges tüzelőanyag 1000 darabonként:		
1. állandó zárt kemenczékben:		
3·3 köbméter lágyfa, vagy 2·5 köbméter keményfa;		
2. szabadon álló ideiglenes kemenczékben:		
4·1 köbméter lágyfa, vagy 3·2 köbméter keményfa.		

*) 25 cm h., 12 cm sz., 6·5 cm vastag téglatermelésénél a munkabér 20%-kal, a tüzelőanyag pedig 30%-kal kisebb.

Csusztatók, vontató-utak és közönséges erdei utak építéséhez szükséges munka- és anyagmennyiség.

(Wagner V. és Schindler adatai után.)

A táblázat használatánál kedvező, közép-szerű és kedvezőtlen viszonyok alatt a következők értendők:

Kedvezők a viszonyok, ha kövezett utak építésénél a hajlás 5, más utaknál pedig legfeljebb 15 fokig terjed, a talaj könnyen felásható, nagyobb mérvű földásásra vagy feltöltésre nincs szükség, s csak kisebb hasadásokat és völgyránczokat kell áthidalni.

Közép-szerűeknek vehetők a viszonyok, ha a hajlás kövezett utaknál 5–15, más utaknál 15–25 fok között változik, a talaj nehezebben ásható, nagyobb mérvű földásások és feltöltések, s itt-ott körepszítések is szükségesek.

Kedvezőtlenek a viszonyok, ha a hajlás 25–40 foknyi, a föld tömött, nehezen ásható, nagyobb bevágásokat és töltéseket kell készíteni, szélesebb nyílásokat és völgyeket kell áthidalni, sziklákat kell repszíteni s egyes részekben patakokat szabályozni.

Önként értetik azonban, hogy ha a patakszabályozás hosszabb részekre kiterjesztendő, vagy sok sziklát kell repszíteni, avagy nagyobb bevágások és feltöltések hosszabb vonalakon foganatosítandók, ezek külön, egységek szerint számítandók.

	Ked- vező	Közép- szerű	Kedve- zőtlen
	viszonyok között szüks. napszám		
a) Rönkö-, szálf- és tűzifa-csusztatók.			
1. Egy folyóméter száraz rönkö- és szálf- csusztatónak elkészítéséhez szálfából, a fa ledöntésével, legalyazásával és 100–120 méternyire szállításával együtt szükséges:			
a) ha a csusztató 6–7 darab hosszfaból készül	0·35	0·50	0·75
anyag: 6·1–7·1 f.-m 20–25 cm szálf			
b) ha a csusztató 4–5 darab hosszfaból készül	0·20	0·30	0·50
anyag: 4·1–5·1 f.-m 20–25 cm szálf			
2. Egy folyóméter vizes-csusztató elkészítéséhez, szálfák és rönkök számára, az anyag előkészítésével együtt szükséges:			
a) ha a csusztató felső széles. 1 m., mag. 0·6–0·75 m és a földbe van eresztve .	0·80	1·00	.
b) ha bakokon áll	1·00	1·75	.
anyag: a bakokon kívül 7–8 f.-m szálf			
3. Egy folyóméter száraz tűzifa-csusztató elkészítéséhez, az anyag előállításával együtt szükséges:			
a) 0·75–0·80 m felső szélesség és 0·6 m mélység mellett	0·25	0·35	0·58

	Ked- vező	Közép- szerű	Kedve- zőtlen
	viszonyok között szüks. napszám		
b) 0·6 m felső szélesség és 0·4—0·5 méter mélység mellett	0·15	0·25	0·45
anyag: 6—8, illetve 8—10 f.-m szálfá			
4. Egy folyóméter vizes tűzifa- csusztató elkészítéséhez, az anyag elő- állításával együtt szükséges, ha a csusztató			
a) 0·8 m széles, 0·5 m mély és 6—7 drb lágú fából készül	1·00	1·15	.
b) 0·8 m széles, 0·5 m mély és 5 darab kemény fából készül	1·25	1·40	.
c) 0·6 m széles, 0·3 m mély és 1 drbból válu alakban készül	0·65	0·75	.
d) 0·7 m széles, 0·35 m mély és 3 drbból válu alakban készül	0·75	0·90	.
b) Fa- és vaspályák.			
5. Egy folyóméter fapálya előállítá- sához kettőbe fűrészelt kemény gömbölyű fából, az anyag előállításával és 100—120 méternyire szállításával együtt szükséges, ha a pálya hosszgerendái ászokfákon fe- kűsznek, hosszlécczel szereltetnek fel, és a két talpfa közötti töltés:			
a) emberi erővel eszközlendő szállításra .	1·00	1·60	2·00
b) lóerővel eszközlendő szállításra rendez- tetik be	1·50	2·10	3·00
anyag: 2·1 f.-m fűrészelt talpfa 2·0 hosszlécz 0·65 ászokfa, és 2 darab vasszeg.			
6. Átszállítható vaspályának előállítá- sához 0·7—1·0 méter vágánnyal, vágá- sokban a csusztatóig, vagy rakpartokon az usztató csatornától a rakásokig, szük- séges az ászokfák elkészítésével együtt, folyóméterenként	0·20	0·22	0·26
anyag: 0·65 f.-m gömbölyű tölgyfa, 12·5 kg vas-sín, 2 db karmantyura 2 kg önt. vas, 2 " szeg = 0·07 kg			
7. Egy folyóméter 1 méter vágányu erdei vaspálya készítéséhez szükséges:			
a) ha a sinek hosszalpakra rakatnak . .	1·56	1·85	2·23
b) " " csak kereszt-ászokkra ra- katnak	1·25	1·55	2·00
c) Gyalogutak, lóösvények.			
8. Egy folyóméter gyalogut előállítá- sához hegygerinczek vagy hegy- oldalak hosszában és kanyarulatokban, ha az ut fél szélességben a hegyoldalba vágatik			

	Ked- vező	Közép- szerű	Kedve- zőtlen
	viszonyok között szüks. napszám		
és keményebb, kavicsos réteggel való borításához, itt-ott vízlevezető árkok készítéséhez szükséges, ha az anyag a közelben található, folyóméterenként:			
a) 3-4 m szélességnél	0·30	0·50	0·80
b) 4-5 " "	0·40	0·80	1·00
c) 5-6 " "	0·50	1·00	1·30
d) 6-7 " "	0·60	1·20	1·50
18. Ha a 17-ik tétel alatt leirt ut két felől vízlevezető csatornákkal láttatik el, a vizenyős helyek kövel, rőzsével vagy fával boríttatnak, s ezenkívül vizek mentén partvédművek, a hegyoldal felől támfalak, korlátfák és kisebb hidak is építtetnek, szükséges folyóméterenként:			
a) 3-4 m szélességnél	0·50	0·80	1·20
b) 4-5 " "	0·75	1·14	1·50
c) 5-6 " "	1·00	1·50	1·85
19. Ha a 18. tétel szerint kiépített ut:			
1. 4-5 m szélességnél:			
a) rostált patakkavicscsal	0·90	1·28	1·65
b) tört kavicscsal boríttatik	1·00	1·50	1·85
2. 5-6 m szélességnél:			
a) patakkavicscsal	1·15	1·65	2·00
b) tört kavicscsal boríttatik	1·45	1·90	2·25
Ha erdei utak építésénél nagyobb földtömegek mozgósítandók, a szükséglet a következő módon közbegységenként számítható:			
20. Egy köbméter föld förlásáshoz szükséges az első 2 méter mélységig . .	0·22	0·30	0·44
Minden következő 2 méter mélységnél több	0·22	0·22	0·22
21. Egy köbméter föld vagy kavics elszállításához 20 méter távolságra targonczával, felrakással és kitöltéssel együtt szükséges	0·12	0·13	0·15
Minden további 10-20 m távolságért több	0·03	0·03	0·03

7) Rőzseutak.

Rendesen 2·5-4 méter szélességben, posványos, süppedékes helyeken készíttetnek. A rőzsekévék 30-40 cméter vastagok és oly hosszúak, mint a minő széles az ut, melynek tengelyére merőlegesen helyeztetnek el, kedvező viszonyok között szorosán egymásmellett egy rétegben, nagyon nedves, posványos helyeken azonban 2-3, sőt több rétegben is. Az ut két oldalán a víz levezetésére csatornák készíttetnek, az ezekből kikerülő föld a rőzseréteg fölé teríttetik, s erre 15-25 centiméter vastag kavicsréteg adatik.

	Ked- vező	Közép- szerű	Kedve- zőtlen
	viszonyok között szüks. napszám		
22. Egy folyóméter ilyen ut elkészítéséhez szükséges, a rözse vágással és kötéssel együtt:			
a) egy rözseréteg alkalmazása mellett . .	0.45	0.80	1.25
anyag: 2.5 darab rözsekéve és 0.75 köbm kavicsos föld			
b) két sor rözse alkalmazása mellett . . .	0.65	1.00	1.50
anyag: 5 darab rözsekéve és 0.90 köbm kavicsos föld			
c) három sor rözse alkalmazása mellett .	0.85	1.20	1.70
anyag: 7.5 darab rözsekéve és 1.1 köbm kavicsos föld			
23. Ha a rözseréteg vagy rétegek nagyobb szilárdság kedvéért az ut két szélén és a közepén hosszirányban elhelyezett 15 cm átmérőjű kolbászokkal és 1.3–1.6 m hosszú, 5 cm vastag czövekekkel is megerősíttetnek oly módon, hogy a páratlan számu rözsekévek a két szélső, a párosak ellenben a középső rözsekolbászszal kötötnek össze, akkor a 23-ik tétel alatti szükséglethez hozzáadandó	0.15	0.15	1.15
és anyagban: 3.0 folyóméter rözsekolbász 3.5 darab czövek.			
<i>g) Dorongutak.</i>			
24. Rendesen 2.5–4 m szélességben készülnek oly módon, hogy az utvonal irányában a föld felülete kiegyenlítettik, s hosszában 2–4 db 18–21 cm vastag rúd helyeztetik el úgy, hogy a két külső 8 cméternyire, a két belső pedig 5 cméternyire kiérjen a földből. Ezekre keresztben, szorosan egymásmellé 13–15 cméter vastag dorongok jönnek, melyek végül 8–10 cméternyire földdel fedetnek be.			
Egy folyóméter ilyen ut elkészítéséhez szükséges:			
a) ha az ut 2.5 m széles	0.34	0.50	0.75
anyag: 4.0 f.-m. 20 cm-es gömbölyű fa 15.0 „ 13–15 cm-es dorongfa 0.4 köbm kavicsos föld			
b) ha az ut 3.0 m széles	0.34	0.50	0.75
anyag: 4.0 f.-m 18–21 cm-es gömbölyű fa 18.0 „ 13–15 „ dorongfa és 0.5 köbm kavicsos föld			

	Ked- vező	Közép- szerű	Kedve- zőtlen
	viszonyok között szüks. napszám		
c) ha az ut 3·25 m széles	0·34	0·50	0·75
anyag:			
4 f.-m 18—21 cm-es gömbölyű fa			
19·5 f.-m 13—15 cm-es dorongfa és			
0·6 köbm kavicsos föld			
d) ha az ut 3·5 m széles	0·34	0·50	0·75
anyag:			
4 f.-m 18—21 cm-es gömbölyű fa			
21 " 13—15 " dorongfa és			
0·7 köbm kavicsos föld			
e) ha az ut 4 m széles	0·34	0·50	0·75
anyag:			
4 f.-m 18—21 cm-es gömbölyű fa			
24 " 13—15 " dorongfa és			
0·8 köbm kavicsos föld.			
h) Kövezett utak.			
25. Egy folyóméter 4 méter széles kőut planirozásához, árkokkal való sze- gélyezéséhez, alapkövezéséhez és 10 cméter vastag kavics-réteggel való ellátásához szükséges:			
planirozásra	1·00	2·00	3·50
árokészítésre	0·12	0·15	0·18
a szegélykövek lerakására, az alapköve- zésre és kavicsolásra	0·80	1·00	1·35
felügyeletre	0·15	0·15	0·15
anyagokban:			
1·0 köbm tört és gömbölyű kő és			
0·4 " kavics és homok			
26. Egy folyóméter 4·5 m széles kőut elkészítéséhez a 25. tét. alatt leírt módon szükséges:			
planirozásra	1·12	2·25	3·75
árokészítésre	0·12	0·15	0·18
alapkövezésre és kavicsolásra	0·90	1·12	1·50
felügyeletre	0·15	0·15	0·15
anyagokban:			
1·3 köbm kő			
0·5 " kavics és homok			
27. Egy folyóméter 5 méter széles ut elkészítéséhez a 25. tét. alatt leírt módon szükséges:			
planirozásra	1·50	3·00	4·50
árkolásra	0·12	0·15	0·18
alapkövezésre és kavicsolásra	1·12	1·50	1·80
felügyeletre	0·15	0·15	0·15
anyagokban:			
1·4 köbm kő			
0·6 " kavics és homok			

	Ked- vező	Közép- szerű	Kedve- zőtlen
	viszonyok között szüks. napszám		
28. Egy folyóméter 6 m széles kövezett út elkészítéséhez a 25. t. alatt leírt módon szükséges:			
planírozásra	1·90	3·50	5·20
árkolásra	0·12	0·15	0·18
alapkövezésre és kavicsolásra	1·50	2·25	3·00
felügyeletre	0·15	0·15	0·15
anyagokban:			
1·5 köbm kő			
0·8 „ kavics és homok			
Ha a kövezett erdei utak más méretekben készíttetnek, a szükséglet köbméterek után a következő tételek szerint számítandó.			
29. Egy köbméter úttöltés készítéséhez, ha a föld 60 m-nyi távolságr. hozatik, kiegyenlítették és ledöngöltetik, szükséges .	0·72	1·00	1·35
30. Egy köbméter árokásáshoz, padka és gyalogösvény készítéssel és a felesleges föld eltávolításával együtt szükséges . .	0·45	0·60	0·75
31. Egy köbméter alapkövezés elkészítéséhez terméskőből vagy törtkőből szükséges	0·45	0·60	0·75
anyag:			
1·1 köbm. terméskő, vagy			
1·3 „ tört kő			
32. Egy köbméter útkavicsoláshoz, ha a tört kavics 25 m-nyi távolságra targoncán szállítandó, szükséges:			
a) új utaknál	0·15	0·22	0·30
b) régi utaknál, sártakarítással	0·20	0·30	0·36
33. Egy köbméter útkavicsoláshoz, ha a kavics vagy törtkő szekereken az utra szállítatik és kis csomókba lerakatik . .	0·06	0·06	0·06
anyag: 1·0 köbméter kavics vagy törtkő.			
i) Átereszek és csatornák.			
34. Egy 6·5—7·0 méter hosszú 0·25—0·30 □ m nyílású ut-áteresz elkészítéséhez szüks. ha az oldalfalak 60 cm, a befedés 15—20 cm és a csatorna burkolat 8—10 cm vastag kövekből készíttetnek, szükséges:			
kőmives napszám	10	12	15
kézi napszám	8	10	12
anyag:			
14·5 köbm kő			
0·6 „ oltatlan mész			
2·5 „ homok			
35. Ha az áteresz 8 m hosszú és 0·30 □ m. nyílású szükséges:			

	Ked- vező	Közép- szerű	Kedve- zőtlen
	viszonyok között szüks. napszám		
kőmives napszám	12	14	17
kézi napszám	10	12	14
anyag:			
16.5 köbm kő			
0.66 „ oltatlan mész			
3.0 „ homok			
36. Ha az áteresz 9 m hosszú és 0.40 □ m nyílásu, szükséges			
kőmives napszám	14	16	19
kézi napszám	12	14	16
anyag:			
18.5 köbm kő			
0.8 „ oltatlan mész			
3.5 „ homok			
37. Más hosszúságok mellett, ha az áteresz nyílása 0.3–0.4 □ m között van, folyóméterenként átlagosan szá- mitható:			
kőmives napszám	1.5	1.8	2.1
kézi napszám	1.2	1.5	1.8
anyag:			
2.06 köbm kő			
0.086 „ oltatlan mész és			
0.37 „ homok			
k) Terméskő-támfalak.			
38. Egy köbméter terméskőből épített szaraz támfalazathoz szükséges:			
kőmives napszám	0.50	0.57	0.65
kézi napszám	0.70	0.85	1.00
anyag:			
1.5 köbm terméskő			
39. Egy köbméter terméskőből mohába rakott támfalazathoz szükséges:			
kőmives napszám	0.58	0.64	0.70
kézi napszám	0.70	0.85	1.00
anyag:			
1.25 köbm terméskő			
0.10 „ moha			
40. Egy köbméter terméskőből vako- latba rakott támfalazathoz szükséges:			
kőmives napszám	0.58	0.64	0.70
vakolatkészítő napszám	0.14	0.14	0.14
kézi napszám	1.00	1.08	1.15
anyag:			
1.20 köbm kő			
0.10 „ oltott mész			
0.22 „ homok			

	Kézi	Kő- mives	Ács
	n a p s z á m		
4) Kerékvetők és utkorlátok.			
41. Egy darab kerékvetőnek elkészítéséhez 1·8 m hosszú, 20—25 cm vast. gömbölyű fából, a fa levágásával, a 0·8 m hosszú földfeletti résznek négyélűre faragásával, a felső végnek legömbölyítésével, a gödör kivájásával és az elhelyezéssel együtt szükséges:			
a) keményfánál ácsnapszám			0·27
„ kézinapszám	0·15		
b) lágyfából ácsnapszám			0·21
„ kézinapszám	0·18		
42. Egy folyóméter utkorlátnak elkészítéséhez, $\frac{13}{16}$ vagy $\frac{16}{18}$ cm felül legömbölyített, gyalult fából, 3—4 m távolságra álló oszlopokkal, melyek egy méter mélyen a földbe ásandók, szükséges:			
a) ha a korlát keményfából készül	0·25		0·40
b) ha a korlát lágyfából készül	0·22		0·33
1 folyóm. 20—25 cm vastag fa karfának és minden 3—4 hossz méterre 2 folyóm. 20—25 cm vastag fa oszlopnak.			
43. Ha a 42. tét. alatt leirt korlát gömbölyű fából készül, a fa lekérgezéséhez, sima legalyazáshoz, a kötéshez, gödörösáshoz és felállításához szükséges:			
a) ha a korlát keményfából készül	0·25		0·22
b) ha a korlát lágyfából készül	0·22		0·15
anyag: mint a 46. tételnél.			

Az erdőben fekvő tőkék értéke.

I. Az erdőtalaj értéke.

I. A talaj gazdasági értéke. (T_g)

A talaj gazdasági értékét úgy számítjuk ki, hogy a talajtól okszerű erdőgazdasági művelés mellett egy forduló alatt várható, összes időszakonként befolyó bevételek értékét kamatos kamatokkal a forduló végére kiszámítjuk, ebből az erdőítési költségeknek ugyancsak a forduló végére kiszámított utóértékét levonjuk és az eredményt mint minden forduló végén befolyó örökös korszaki járadékot tőkésítjük,

s végül ebből az évi kiadásoknak, mint örökös évi járadéknak tőke értékét levonjuk. Képletben kifejezve ezt a számítást:

$$T_g = \frac{V + B_a 1,0 p^{f-a} + B_b 10 p^{f-b} + \dots + B_q 1,0 p^{f-q} - e 1,0 p^f}{1,0 p^f - 1} - K$$

(V = a végső vagy főhasználat értéke a termelési költségek nélkül; B_a, B_b, B_q stb. a forduló $a, b, \dots, q$ -dik évében köztes-, elő-, mellékhasználatokból befolyó bevételek értéke, az előállításukra fordított költségek nélkül; e = erdősítési és telkesítési költségek; K = a kezelésre, őrizésre, adóra stb. évenként kiadott költségeknek tőkeértéke, t. i. = $\frac{k}{0,0 p}$, ha k az évi kiadásokat jelenti; ha azonban ezen évi kiadásokkal szemben évi örökös bevételekre is számítani lehet, minők például az évenként befolyó vadászati bérek stb., akkor ezeket az évi kiadások összegéből le kell űtni; f = a forduló ideje; p = a perzent vagy kamatláb).

2. A talaj befektetési értéke. (T_b)

Egyenlő a talaj megszerzésére és esetleg telkesítésére (erdőgazdasági művelésre alkalmassá tételére) fordított kiadásoknak kamatos kamatokkal a telkesítés befejezése idejére kiszámított értékével, levonva belőle a telkesítés ideje alatti esetleg befolyt jövedelmeknek ugyanazon időre kamatos kamatokkal kiszámított értékét.

3. A talaj forgalmi értéke. (T_f)

Egyenlő a talaj árával, vagyis azzal az értékkel, melyet érte, más hasonló minőségű erdőtalajok tényleges eladási ára szerint számítva, kaphatnánk.

II. A faállomány értéke.

1. Az állomány gazdasági értéke. (A_g)

Egy n éves állomány gazdasági értékét megkapjuk, ha a forduló végéig várható bevételek értékét kamatokkal a forduló végére kiszámítjuk, ebből a talaj értékének és az évi kiadások tőkéjének a forduló végéig számított (az $f - n$ évekre eső) kamatait levonjuk és az eredményt a jelenre (n -dik évre) visszaszámítjuk. Képletben kifejezve:

$$A_g = \frac{V + B_q 1,0 p^{f-q} + \dots - (T + K) 1,0 p^{f-n} - 1}{1,0 p^{f-n}}$$

vagy ha T helyett T_g értékét helyettesítjük:

$$A_g = \frac{(V + B_q 10 p^{f-q} + \dots)(1,0 p^n - 1) - \left(\frac{B_a}{1,0 p_a} - e\right)(1,0 p^f - 1,0 p^n)}{1,0 p^f - 1}$$

(n = az állomány kora; a többi betű jelentése mint a T_g képletében.)

2. Az állomány befektetési értéke. (A_b)

Az n éves állomány befektetési értékét úgy számítjuk ki, hogy a talaj és az évi kiadások tőkéjének az n -dik évig kiszámított kamatos kamataihoz hozzáadjuk az erdősítési költségeket az n -dik évig kiszámított kamatos kamataival és az összegből levonjuk az állományból esetleg korábban már nyert bevételek értékét az n -dik évig számított kamatos kamatokkal együtt.

$A_b = (T + K)(1,0 p^n - 1) + e 1,0 p^n - B_n 1,0 p^{n-n}$
vagy ha T helyett T_g értékét helyettesítjük:

$$A_b = \frac{(V + B_q 1,0 p^{f-q} + \dots)(1,0 p^n - 1) - \left(\frac{B_n}{1,0 p^n} - e\right)(1,0 p^f - 1,0 p^n)}{1,0 p^f - 1.}$$

Ez esetben tehát az állomány befektetési értéke egyenlő az állomány gazdasági értékével.

(A betűk jelentése ugyanaz, mint a T_g és A_g képletében.)

3. Az állomány forgalmi értéke. (A_f)

Ez alatt azt az értéket értjük, melyet az állományért kaphatunk abban az esetben, ha letaroljuk és értékesítjük, vagy pedig a melyet az állománynak más hasonló állományok eladásánál elért árakhoz képest tulajdoníthatunk.

III. A növedék értéke.

1. A növedék gazdasági értéke. (N_{gn} és N_{gm})

Ha egy jelenleg n éves állomány bizonyos számú évek alatt (az m -dik évtől az n -ik évig) képződött növedékének értékét akarjuk kiszámítani, az n éves állomány gazdasági értékéből levonjuk az m éves állomány gazdasági értékét. Ha pedig egy most m éves állománynak az n -dik évig képződő növedékéről van szó, akkor ugyanezt a számítást tesszük meg, de az eredményt az n -dik évről az m -dik évre még visszaszámítjuk. E szerint:

$$N_{gn} = A_{gn} - A_{gm} \text{ és } N_{gm} = \frac{A_{gn} - A_{gm}}{1,0 p^{n-m}}$$

2. A növedék befektetési értéke. (N_{bn} , N_{bm})

Épen ugy számítjuk ki, mint az előbbi, tehát:

$$N_{bn} = A_{bn} - A_{bm} \text{ és } N_{bm} = \frac{A_{bn} - A_{bm}}{1,0 p^{n-m}}$$

3. A növedék forgalmi értéke. (N_{fn} , N_{fm})

$$N_{fn} = A_{fn} - A_{fm}; N_{fm} = \frac{A_{fn} - A_{fm}}{1,0 p^{n-m}}$$

IV. A szabályos fakészlet értéke.

1. A szab. fakészlet gazdasági értéke. (S_{zkg})

Szabályos fakészlet alatt egy olyan üzemosztály fakészletét értjük, melyben egyenlő területen annyi különböző koru állomány (korfok) fordul elő, a hány a forduló (f) éveinek száma; az első korfok azonban 0 éves (vágás), az utolsó pedig $(f-1)$ éves. Egy ilyen üzemosztály szab. fakészletét tehát ugy számíthatnók ki, hogy a különböző koru állományok gazdasági értékét kiszámítva összegezzük. De kiszámíthatjuk rövidebben ezen képletek segítségével is:

$$S_{zkg} = \frac{(V + T + K)(1,0 p^f - 1) + B_n 1,0 p^{f-n}(1,0 p^n - 1) + \dots + B_q 1,0 p^{f-q}(1,0 p^q - 1)}{f \times 0,0 p \times 1,0 p^f}$$

$-(T + K)$; vagy ha T helyett T_g értékét helyettesítjük:

$$S_{zkg} = \frac{V + B_n + \dots + B_q - e}{1 \times 0,0 p} - (K + T_g)$$

Mindkét képlet a szab. készlet értékét az üzemosztály 1 holdjára vonatkozólag adja; ha tehát az egész üzemosztály szabályos fakészletének értékét akarjuk kiszámítani, akkor az előbbi képletek szerint nyert eredményt a területtel még szorozni kell. (A betűk jelentése ugyanaz, mint a T_g képletében.)

2. A szab. fakészlet befektetési értéke. (S_{skb})

Kiszámíthatjuk a $0 - (f - 1)$ koru állományok befektetési értékének összegezése útján, vagy pedig röviden ezen képletekkel:

$$S_{skb} = \frac{(T+K+e)(1,0p^f-1) - B_a(1,0p^{f-a}-1) - \dots - B_q(1,0p^{f-q}-1)}{f \times 0,0p}$$

— ($T + K$) vagy T helyett T_g értékét helyettesítve:

$$S_{skb} = \frac{V + B_a + \dots + B_q - e}{f \times 0,0p} - (K + T_g)$$

Ez a két képlet is csak egy hold értékét adja. (A betűk jelentése, mint a T_g képletében.)

3. A szab. fakészlet forgalmi értéke. (S_{skf})

Ezt is a különböző koru állományok forgalmi értékéből számíthatjuk ki összeadás útján. Kiszámíthatjuk azonban sokkal kevesebb fáradsággal ezen képlet szerint is:

$$S_{skf} = \frac{01}{f} \left(A_{f10} + A_{f20} + A_{f30} + \dots + A_{f(f-10)} + \frac{A_{f(f)}(f)}{2} \right) - \frac{A_{f(f)}}{2}$$

Ebben a képletben, mely szintén 1 hold értékét adja, A_{f10} , A_{f20} ... stb. a 10, 20, 30 stb. éves 1—1 holdnyi állomány forgalmi értékét és f a forduló éveinek számát jelenti.

V. Az erdő értéke.

1. Az erdő gazdasági értéke. (E_g)

Kiszámíthatjuk, ha az n éves állomány gazdasági értékéhez a talaj értékét hozzáadjuk. A képlet rövidítve ez:

$$E_g = \frac{V + B_q 1,0p^{f-q} + T - K(1,0p^{f-n}-1)}{1,0p^{f-n}}$$

vagy T helyett T_g értékét helyettesítve:

$$E_g = \frac{(V + B_q 10p^{f-q} + \frac{B_a}{1,0p^a} - e) 1,0p^n}{10p^{f-1}} - K$$

Ezek a képletek oly erdőkre vonatkoznak, melyeknek állományminősége normális, vagy legalább azt megközelíti és a melyeknek üzemmódja, fordulója és faneme a jövőre is megtartatik.

Ha olyan erdő értékét kell meghatározni, melyben a jelenlegi állomány nem normális, vagy a melynek üzemmódja, fordulója vagy faneme az első forduló után megváltozni fog, akkor kiszámítjuk a jelenlegi állomány gazdasági értékét és ehhez hozzáadjuk a talaj gazdasági értékét, de ez utóbbit már a normális állapotnak, s illetve az új üzemmódnak, fordulónak vagy fanemnek megfelelő

jövendőbeli bevételek és kiadások alapján számítjuk ki. A képlet, mely szerint számítunk, tehát ez:

$$E_g = \frac{V + B_g 1,0p^{f-q} - K(1,0p^{f-n} - 1) + Tg}{1,0p^{f-n}}$$

(E képletben V , B_g , f , K a jelenlegi nem normális állományból várható bevételeket, illetve a jelenlegi fordulót és jelenlegi kiadásokat jelentik, Tg ellenben a normális erdő, illetve a jövődöbeli forduló, üzemmód vagy fanemnek megfelelő adatok alapján kiszámítandó talajgazdasági értéket jelenti.)

2. Az erdő befektetési értéke. (E_b)

Egyenlő az állomány és a talaj befektetési értékének összegével. Kiszámítható ezen képletekkel is:

$$E_b = (T + K + e) 1,0p^{n-a} - (B_a 1,0p^{n-a} + K)$$

vagy T helyett T_g értékét helyettesítve:

$$E_b = \frac{(V + B_q 10p^{f-q} + \frac{B_a}{1,0p^n} - e) 1,0p^n}{1,0p^{f-1}} - K$$

(A betűk jelentése ugyanaz mint a T_g képletében).

3. Az erdő forgalmi értéke. (E_f)

Egyenlő az állomány és a talaj forgalmi értékének összegével, vagy pedig azzal az értékkel, melyet az erdőnek hasonló minőségű erdők tényleges eladásánál elért árak alapján tulajdoníthatunk.

VI. A szabályos állapotú erdő (üzem-osztály) értéke.

1. Gazdasági érték. ($\ddot{U}_g$)

Kiszámítható, ha a szabályos készlet értékéhez a talaj értéke hozzáadatik. Képletben kifejezve:

$$\ddot{U}_g = \frac{(V+T+K)(10p^{f-1}) + B_a 10p^{f-a}(1,0p^a - 1) + B_q 10p^{f-q}(10p^{q-1}) - K}{f \times 0,0p \times 1,0p^f}$$

vagy ha T helyett T_g értéke helyettesítetik:

$$\ddot{U}_g = \frac{V + B_a + \dots + B_q - e}{f \times 0,0p} - K$$

Mindkét képlet 1 kat. hold erdő értékét adja. Ha tehát az egész üzem-osztály értékét akarjuk tudni, az eredményt az üzem-osztály területével még szorozni kell. (A betűk jelentése ugyanaz, mint a T_g képletében.)

2. Befektetési érték. ($\ddot{U}_i$)

Sziintén a szab. fakészlet és a talaj értékének összeadása után számítható ki. Vagy pedig ezen képletek szerint:

$$\ddot{U}_i = \frac{(T+K+e)(1,0p^{f-1}) - B_a(10p^{f-a}-1) - \dots - B_q(1,0p^{f-q}-1) - K}{f \cdot 0,0p}$$

vagy T helyett T_g értékét helyettesítve:

$$\ddot{U}_i = \frac{V + B_a + \dots + B_q - e}{f \cdot 0,0p} - K$$

Ezek a képletek is csak egy hold értékét adják.

3. Forgalmi érték. ($\bar{U}_f$)

Egyenlő a szab. fakészlet és a talaj forgalmi értékének összegével:

$$\bar{U}_f = \frac{10}{f} \left(A_f 10 + A_f 20 + \dots + A_f (f-10) + \frac{A_f (f)}{2} \right) - \frac{A_f (f)}{2} + T_f$$

Ebben a képletben, mely szintén egy hold értékét adja, a betűk jelentése ugyanaz, mint az Sz_k képletében.

VII. Járadék.

1. A talaj járadéka.

A talaj járadéka egyenlő azzal a jövedelemmel, melyet a talaj erdőgazdasági művelés mellett hozna, ha jövedelme évenként egyenletesen folyna be. Értéke egyenlő a talaj gazdasági értékének évi kamatjával:

$$T_j = T_g \times 0,0p.$$

2. Az állomány járadéka.

Az állomány maga jövedelmet nem hajt és ezért a gyakorlati életben állomány-járadékról nem is lehet szó. Elméletileg egyenlő az állomány értékének megfelelő évi kamattal:

$$A_j = A \times 0,0p.$$

3. Az erdő járadéka.

Erdőjáradéka tulajdonképen csak egész üzem-osztályoknak, illetve tartamos üzemre berendezett erdőbirtoknak lehet. Ennek a járadéka egyenlő a tiszta jövedelemmel, vagyis a bevételek és kiadások különbségével, a szabályos állapotú erdőknél pedig az erdő gazdasági értékének megfelelő évi kamattal:

$$\bar{U}_j = \bar{U}_g \times 0,0p = \left(\frac{V + B_a + \dots + B_q - e}{f \cdot 0,0p} - K \right) 0,0p =$$

$$\bar{U}_j = \frac{V + B_a + \dots + B_q - e}{+} - K 0,0p = \frac{V + B_a + \dots + B_q - e}{+} - k$$

Ebben a képletben V , B_a , B_q , e és k egy holdra vonatkoznak, tehát $\bar{U}_j$ is egy holdnyi erdő járadékát fejezi ki, úgy, hogyha az egész üzem-osztály járadékát akarjuk tudni, akkor az eredményt az üzem-osztály területével még szorozni kell.

Megjegyzés. Az előbbi képletek használatánál a kamatszámítási tényezők $0,0p$, $\frac{1}{0,0p}$, $\frac{1}{1,0p^{f-1}}$ stb. a következő kamatos kamattáblákból kereshetők ki, a megadott utasítások szerint.

Kamatos kamattáblák.

A tőke utóértéke.

Az ezen címet viselő táblázat azon értéket mutatja, melylyel a tőke egysége (közönségesen 1 forint) bizonyos számú (n) év után birni fog, ha ezen idő alatt 2 , $2\frac{1}{2}$ ... 50% -kal kamatozik s a kamatos kamatok a tőkéhez csatoltatnak. Például: 50 forint $3\frac{1}{2}\%$ -kal

elhelyezve 15 év alatt mily összegre növekszik kamatos kamatjaival? A 236-ik oldalon levő táblázat szerint 1 forintból ily feltételek mellett 1.6753 forint lesz, tehát 50 forintból: $50 \times 1.6753 = 82.650$ forint, azaz 82 forint 65 krajczár.

A tőke előértéke.

Ezen táblából viszont azon értéket lehet kiolvasni, melylyel egy kamatos kamatokkal növekvő tőke egysége (n) év előtt birt, vagy a melylyel egy (n) év múlva befolyó tőke egysége jelenleg bir. Egy 3⁰/₀-al elhelyezett tőkéből például 1 forint 20 év előtt a tábla szerint 0.55368 forint értékkel birt; egy jelenleg 75 forintot tevő tőkének 20 év előtti értéke tehát $75 \times 0.55368 = 41.526$ forint, vagy kereken 41 forint 53 kr volt.

A járadék végértéke.

E tábla bizonyos számú (n) éven át, évenként megszakítás nélkül befolyó járadék-egység végértékét, vagyis azon összeget mutatja, melyet az évről-évre befolyó, s a befolyás után kamatos kamatokkal növekvő járadék-részletek az utolsó részlet befolyása idejében kitenni fognak. — Egy erdei mellékhaszonvétele 30 éven át évenként 3 forint jövedelmet hajt; kérdés: mekkora ezen járadéknak végértéke 30 év múlva, ha a befolyt részletek 5⁰/₀-al kamatoznak? A tábla szerint egy 1 forintos járadék 30 év alatt 5⁰/₀ mellett 66.4388 forintba növekszik, 3 forintnyi járadék tehát: $3 \times 66.4388 = 199.3164$ forintba, vagy 199 forint 32 krajczárra.

A járadék kezdő értéke.

E táblából viszont valamely (n) éven át, évenként befolyó vagy fizetendő járadék egységének jelenlegi értékét lehet kikeresni. Például: egy hold erdő után évenként 0.3 forint adót kell fizetni; kérdés: mily összeget képvisel ez az adó tartozás jelenleg az első fordára nézve, ha ez 60 évet tesz és a kamatláb 5⁰/₀? A tábla szerint egy 60 éven át évenként befolyó 1 forintos járadék összegének kezdőértéke = 18.9293 forint, 0.3 forintos járadék összegéé, tehát $0.3 \times 18.9293 = 5.67879$ forint, vagy kereken 5 forint 68 kr.

Örökösen ismétlődő korszaki járadékok kezdő értéke.

Az ezen táblában foglalt szám adatok olyan járadékok összegének kezdőértékét mutatják, melyek minden (n)-ik évben befolyanak a nélkül, hogy megszűnnének. Pl.: Egy hold erdőtalaj befásítására minden 60-ik évben ki kell adni 12 forintot. Kérdés: mekkora tőkének felel meg ezen mostantól kezdve minden 60-ik évben kiadandó erdősírtési költség összege, ha a kamatláb 3⁰/₀, vagy más szavakkal: mekkora tőkét kellene most 3⁰/₀ mellett elhelyezni, hogy annak kamatos kamataiból minden 60-ik évben 12 frtot lehessen erdősírtésre kiadni? A tábla szerint 1 forintos ilyen járadék kezdőértéke 0.2044 forint, 12 forintos járadéké tehát: $12 \times 0.2044 = 2.4528$ forint = 2 forint 45 kr.

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{A tőke utóértéke:} \\ T_u = T \times 1.0 p^n \end{array} \right\} \quad \text{A tőke utóértéke.} \quad \left\{ \begin{array}{l} \text{Kamatossitási} \\ \text{tényező} = 1.0 p^n \end{array} \right\}$$

H a a k a m a t l á b

$$p = \left\{ \begin{array}{l} 2^0/0 \\ 2^1/2^0/0 \\ 3^0/0 \\ 3^1/2^0/0 \\ 4^0/0 \\ 4^1/2^0/0 \\ 5^0/0 \end{array} \right.$$

Év
n a tőke egysége n év múlva kamatos kamatokkal a következő összegre növekszik:

1	1.0200	1.0250	1.0300	1.0350	1.0400	1.0450	1.0500
2	1.0404	1.0506	1.0609	1.0712	1.0816	1.0920	1.1025
3	1.0612	1.0769	1.0927	1.1087	1.1249	1.1412	1.1576
4	1.0824	1.1038	1.1255	1.1475	1.1699	1.1925	1.2155
5	1.1041	1.1314	1.1593	1.1877	1.2167	1.2462	1.2763
6	1.1262	1.1597	1.1941	1.2293	1.2653	1.3023	1.3401
7	1.1487	1.1887	1.2299	1.2723	1.3159	1.3609	1.4071
8	1.1717	1.2184	1.2668	1.3168	1.3686	1.4221	1.4775
9	1.1951	1.2489	1.3048	1.3629	1.4233	1.4861	1.5513
10	1.2190	1.2801	1.3439	1.4106	1.4802	1.5530	1.6289
11	1.2434	1.3121	1.3842	1.4600	1.5395	1.6229	1.7103
12	1.2682	1.3449	1.4258	1.5111	1.6010	1.6959	1.7959
13	1.2936	1.3785	1.4685	1.5640	1.6651	1.7722	1.8856
14	1.3195	1.4130	1.5126	1.6187	1.7317	1.8519	1.9799
15	1.3459	1.4483	1.5580	1.6753	1.8009	1.9353	2.0789
16	1.3728	1.4845	1.6047	1.7340	1.8730	2.0224	2.1829
17	1.4002	1.5216	1.6528	1.7947	1.9479	2.1134	2.2920
18	1.4282	1.5597	1.7024	1.8575	2.0258	2.2085	2.4066
19	1.4568	1.5986	1.7535	1.9225	2.1068	2.3079	2.5269
20	1.4859	1.6386	1.8061	1.9898	2.1911	2.4117	2.6533
21	1.5157	1.6796	1.8603	2.0594	2.2788	2.5202	2.7860
22	1.5460	1.7216	1.9161	2.1315	2.3699	2.6337	2.9253
23	1.5769	1.7646	1.9736	2.2061	2.4647	2.7522	3.0715
24	1.6084	1.8087	2.0328	2.2833	2.5633	2.8760	3.2251
25	1.6406	1.8539	2.0938	2.3632	2.6658	3.0054	3.3864
26	1.6734	1.9003	2.1566	2.4460	2.7725	3.1407	3.5557
27	1.7069	1.9478	2.2213	2.5316	2.8834	3.2820	3.7335
28	1.7410	1.9965	2.2879	2.6202	2.9987	3.4297	3.9201
29	1.7758	2.0464	2.3566	2.7119	3.1187	3.5840	4.1161
30	1.8114	2.0976	2.4273	2.8068	3.2434	3.7453	4.3219
31	1.8476	2.1500	2.5001	2.9050	3.3731	3.9139	4.5380
32	1.8845	2.2038	2.5751	3.0067	3.5081	4.0900	4.7649
33	1.9222	2.2589	2.6523	3.1119	3.6484	4.2740	5.0032
34	1.9607	2.3153	2.7319	3.2209	3.7943	4.4664	5.2533
35	1.9999	2.3732	2.8139	3.3336	3.9461	4.6673	5.5160
36	2.0399	2.4325	2.8983	3.4503	4.1039	4.8774	5.7918
37	2.0807	2.4933	2.9852	3.5710	4.2681	5.0969	6.0814
38	2.1223	2.5557	3.0748	3.6960	4.4388	5.3262	6.3855
39	2.1647	2.6196	3.1670	3.8254	4.6164	5.5659	6.7048
40	2.2080	2.6851	3.2620	3.9593	4.8010	5.8164	7.0400

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{A tőke utóértéke} \\ T_n = T \times 1.0 p^n \end{array} \right\} \quad \text{A tőke utóértéke.} \quad \left\{ \begin{array}{l} \text{Kamatossítási} \\ \text{tényező} = 1.0 p^n \end{array} \right\}$$

H a a k a m a t l á b

$p =$	2 ⁰ / ₁₀₀	2 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	3 ⁰ / ₁₀₀	3 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	4 ⁰ / ₁₀₀	4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	5 ⁰ / ₁₀₀
Év n	a tőke egysége n év múlva kamatos kamatokkal a következő összegre növekszik:						
41	2.2522	2.7522	3.3599	4.0978	4.9931	6.0781	7.3920
42	2.2972	2.8210	3.4607	4.2413	5.1928	6.3516	7.7616
43	2.3432	2.8915	3.5645	4.3897	5.4005	6.6374	8.1497
44	2.3901	2.9638	3.6715	4.5433	5.6165	6.9361	8.5571
45	2.4379	3.0379	3.7816	4.7024	5.8412	7.2482	8.9850
46	2.4866	3.1139	3.8950	4.8669	6.0748	7.5744	9.4343
47	2.5363	3.1917	4.0119	5.0373	6.3178	7.9153	9.9060
48	2.5871	3.2715	4.1323	5.2136	6.5705	8.2715	10.4013
49	2.6388	3.3533	4.2562	5.3961	6.8333	8.6437	10.9213
50	2.6916	3.4371	4.3839	5.5849	7.1067	9.0326	11.4674
51	2.7454	3.5230	4.5154	5.7804	7.3910	9.4391	12.0408
52	2.8003	3.6111	4.6509	5.9827	7.6866	9.8639	12.6428
53	2.8563	3.7014	4.7904	6.1921	7.9941	10.3077	13.2749
54	2.9135	3.7939	4.9341	6.4088	8.3138	10.7716	13.9387
55	2.9717	3.8888	5.0821	6.6331	8.6464	11.2563	14.6356
56	3.0312	3.9860	5.2346	6.8653	8.9922	11.7628	15.3674
57	3.0918	4.0856	5.3917	7.1056	9.3519	12.2922	16.1358
58	3.1536	4.1878	5.5534	7.3543	9.7260	12.8453	16.9426
59	3.2167	4.2925	5.7200	7.6117	10.1150	13.4234	17.7897
60	3.2810	4.3998	5.8916	7.8781	10.5196	14.0274	18.6792
65	3.6225	4.9780	6.8300	9.3567	12.7987	17.4807	23.8399
70	3.9996	5.6321	7.9178	11.1128	15.5716	21.7841	30.4264
75	4.4158	6.3722	9.1789	13.1985	18.9453	27.1470	38.8327
80	4.8754	7.2096	10.6409	15.6757	23.0498	33.8301	49.5614
85	5.3829	8.1570	12.3357	18.6179	28.0436	42.1585	63.2544
90	5.9431	9.2289	14.3005	22.1122	34.1193	52.5371	80.7304
95	6.5617	10.4416	16.5782	26.2623	41.5114	65.4708	103.035
100	7.2446	11.8137	19.2186	31.1914	50.5049	81.5885	131.501
110	8.8312	15.1226	25.8282	43.9986	74.7597	126.705	214.202
120	10.7652	19.3581	34.7110	62.0643	110.663	196.768	348.912
130	13.1227	24.7801	46.6486	87.5478	163.808	305.575	568.341
140	15.9965	31.7206	62.6919	123.495	242.475	474.549	925.767
150	19.4996	40.6050	84.2527	174.202	358.923	736.959	1507.98
160	23.7699	51.9779	113.229	245.729	531.293	1144.48	2456.34
170	28.9754	66.5361	152.170	346.625	786.444	1777.33	4001.11
180	35.3208	85.1718	204.503	488.948	1164.129	2760.15	6517.39
190	43.0559	109.027	274.835	689.710	1723.191	4286.43	10616.1
200	52.4849	139.564	369.356	972.904	2550.750	6656.69	17292.6

Ha az adott $\%$ 2-nél kisebb vagy 5-nél nagyobb, kettős évek és két akkora $\%$, illetve fél évek és fél akkora $\%$ szerint keresendő ki az eredmény.

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{A tőke előértéke:} \\ T_e = T \times \frac{1}{1.0p^n} \end{array} \right\}$$

A tőke előértéke.

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{Leszámítolási} \\ \text{tényező} = \frac{1}{1.0p^n} \end{array} \right\}$$

H a a k a m a t l á b

$$p = \left\{ \begin{array}{c} 2^0/0 \\ 2^{1/2}/0 \\ 3^0/0 \\ 3^{1/2}/0 \\ 4^0/0 \\ 4^{1/2}/0 \\ 5^0/0 \end{array} \right.$$

Év
n az n év múlva lejáró tőkének egysége most a következő értékkel bir:

1	0.98038	0.97561	0.97087	0.96618	0.96154	0.95694	0.95238
2	0.96117	0.95181	0.94260	0.93351	0.92456	0.91573	0.90703
3	0.94232	0.92960	0.91514	0.90194	0.88900	0.87630	0.86384
4	0.92385	0.90595	0.88849	0.87144	0.85480	0.83856	0.82270
5	0.90573	0.88385	0.86261	0.84197	0.82193	0.80245	0.78353
6	0.88797	0.86230	0.83748	0.81350	0.79031	0.76790	0.74622
7	0.87056	0.84127	0.81309	0.78599	0.75992	0.73483	0.71068
8	0.85349	0.82075	0.78941	0.75941	0.73069	0.70319	0.67684
9	0.83676	0.80073	0.76642	0.73373	0.70259	0.67290	0.64461
10	0.82035	0.78120	0.74409	0.70892	0.67556	0.64393	0.61391
11	0.80426	0.76214	0.72242	0.68495	0.64958	0.61620	0.58468
12	0.78849	0.74356	0.70138	0.66178	0.62460	0.58966	0.55684
13	0.77303	0.72542	0.68095	0.63940	0.60057	0.56427	0.53032
14	0.75787	0.70773	0.66112	0.61778	0.57748	0.53997	0.50507
15	0.74301	0.69047	0.64186	0.59689	0.55526	0.51672	0.48102
16	0.72845	0.67362	0.62317	0.57671	0.53391	0.49447	0.45811
17	0.71416	0.65720	0.60502	0.55720	0.51337	0.47318	0.43630
18	0.70016	0.64117	0.58739	0.53836	0.49363	0.45280	0.41552
19	0.68643	0.62553	0.57029	0.52016	0.47464	0.43330	0.39573
20	0.67297	0.61027	0.55368	0.50257	0.45639	0.41464	0.37689
21	0.65978	0.59539	0.53755	0.48557	0.43883	0.39679	0.35894
22	0.64684	0.58086	0.52189	0.46915	0.42196	0.37970	0.34185
23	0.63416	0.56670	0.50669	0.45329	0.40573	0.36335	0.32557
24	0.62172	0.55288	0.49193	0.43796	0.39012	0.34770	0.31007
25	0.60953	0.53939	0.47761	0.42315	0.37512	0.33273	0.29530
26	0.59758	0.52623	0.46369	0.40884	0.36069	0.31840	0.28124
27	0.58586	0.51340	0.45019	0.39501	0.34682	0.30469	0.26785
28	0.57437	0.50088	0.43708	0.38165	0.33348	0.29157	0.25509
29	0.56311	0.48866	0.42435	0.36875	0.32065	0.27901	0.24295
30	0.55207	0.47671	0.41199	0.35628	0.30832	0.26700	0.23138
31	0.54125	0.46511	0.39999	0.34423	0.29646	0.25550	0.22036
32	0.53063	0.45377	0.38834	0.33259	0.28506	0.24450	0.20987
33	0.52023	0.44270	0.37703	0.32134	0.27409	0.23397	0.19987
34	0.51003	0.43191	0.36604	0.31048	0.26355	0.22390	0.19035
35	0.50003	0.42137	0.35538	0.29998	0.25342	0.21425	0.18129
36	0.49022	0.41109	0.34503	0.28983	0.24367	0.20503	0.17266
37	0.48061	0.40107	0.33498	0.28003	0.23430	0.19620	0.16444
38	0.47119	0.39128	0.32523	0.27056	0.22529	0.18775	0.15661
39	0.46195	0.38147	0.31575	0.26141	0.21662	0.17967	0.14915
40	0.45289	0.37243	0.30656	0.25257	0.20829	0.17193	0.14205

$$\left\{ T_e = T \times \frac{1}{1.0 p^n} \right\} \quad \text{A tőke előértéke.} \quad \left\{ \text{Leszámítolási} \right. \\ \left. \text{tényező} = \frac{1}{1.0 p^n} \right\}$$

H a a k a m a t l á b

$p = \left\{ \begin{array}{l} 2\% \\ 2\frac{1}{2}\% \\ 3\% \\ 3\frac{1}{2}\% \\ 4\% \\ 4\frac{1}{2}\% \\ 5\% \end{array} \right.$							
Év n	az n év múlva lejáró tőkének egysége most a következő értékkel bír:						
41	0.44401	0.36335	0.29763	0.24403	0.20028	0.16453	0.13528
42	0.43530	0.35448	0.28896	0.23578	0.19257	0.15744	0.12884
43	0.42677	0.34584	0.28054	0.22781	0.18517	0.15066	0.12270
44	0.41840	0.33740	0.27237	0.22010	0.17805	0.14417	0.11686
45	0.41020	0.32917	0.26444	0.21266	0.17120	0.13796	0.11130
46	0.40215	0.32115	0.25674	0.20547	0.16461	0.13202	0.10600
47	0.39427	0.31331	0.24926	0.19852	0.15828	0.12634	0.10095
48	0.38654	0.30567	0.24200	0.19181	0.15219	0.12090	0.09614
49	0.37896	0.29822	0.23495	0.18532	0.14634	0.11569	0.09156
50	0.37153	0.29094	0.22811	0.17905	0.14071	0.11071	0.08720
51	0.36424	0.28385	0.22146	0.17300	0.13530	0.10594	0.08305
52	0.35710	0.27692	0.21501	0.16715	0.13010	0.10138	0.07910
53	0.35010	0.27017	0.20875	0.16150	0.12509	0.09701	0.07533
54	0.34323	0.26358	0.20267	0.15603	0.12028	0.09284	0.07174
55	0.33650	0.25715	0.19677	0.15076	0.11566	0.08884	0.06833
56	0.32991	0.25088	0.19104	0.14566	0.11121	0.08501	0.06507
57	0.32344	0.24476	0.18547	0.14073	0.10693	0.08135	0.06197
58	0.31710	0.23879	0.18007	0.13598	0.10282	0.07785	0.05902
59	0.31088	0.23297	0.17483	0.13138	0.09886	0.07450	0.05621
60	0.30478	0.22728	0.16973	0.12693	0.09506	0.07129	0.05354
65	0.27605	0.20089	0.14641	0.10688	0.07813	0.05721	0.04195
70	0.25003	0.17755	0.12630	0.08999	0.06422	0.04590	0.03287
75	0.22646	0.15693	0.10895	0.07577	0.05278	0.03684	0.02575
80	0.20511	0.13870	0.09398	0.06379	0.04338	0.02956	0.02018
85	0.18577	0.12259	0.08107	0.05371	0.03566	0.02372	0.01581
90	0.16826	0.10836	0.06993	0.04522	0.02931	0.01903	0.01239
95	0.15240	0.09577	0.06032	0.03808	0.02409	0.01527	0.00971
100	0.13803	0.08465	0.05203	0.03206	0.01980	0.01226	0.00760
110	0.11323	0.06613	0.03872	0.02273	0.01337	0.00789	0.00467
120	0.09289	0.05166	0.02881	0.01611	0.00904	0.00508	0.00287
130	0.07618	0.04036	0.02143	0.01142	0.00610	0.00327	0.00176
140	0.06251	0.03152	0.01595	0.00807	0.00412	0.00211	0.00108
150	0.05129	0.02463	0.01187	0.00575	0.00278	0.00136	0.00066
160	0.04207	0.01924	0.00883	0.00407	0.00188	0.00087	0.00041
170	0.03452	0.01503	0.00657	0.00289	0.00127	0.00056	0.00025
180	0.02831	0.01174	0.00489	0.00205	0.00086	0.00036	0.00015
190	0.02322	0.00915	0.00364	0.00145	0.00058	0.00023	0.00009
200	0.01906	0.00716	0.00271	0.00103	0.00039	0.00015	0.00006

Ha az adott kamatláb 2-nél kisebb vagy 5-nél nagyobb, kettős évek és kettős %o, illetve fél évek és fél %o szerint kell kikeresni az eredményt.

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{A járadék összege:} \\ J_n = j \times \frac{1.0 p^n - 1}{0.0p} \end{array} \right.$$

A járadékok összege
vagy végértéke.

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{Járadék összege-} \\ \text{zési} \\ \text{tényező} = \frac{1.0p^n - 1}{0.0p} \end{array} \right.$$

H a a k a m a t l á b

$p = \left\{ \begin{array}{l} 2\% \\ 2\frac{1}{2}\% \\ 3\% \\ 3\frac{1}{2}\% \\ 4\% \\ 4\frac{1}{2}\% \\ 5\% \end{array} \right.$

Év
n az évenként bejövő járadék egysége n éven át a követ-
kező összegre növekszik:

1	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000
2	2.0200	2.0250	2.0300	2.0350	2.0400	2.0450	2.0500
3	3.0604	3.0756	3.0909	3.1062	3.1216	3.1370	3.1525
4	4.1216	4.1525	4.1836	4.2149	4.2465	4.2782	4.3101
5	5.2040	5.2563	5.3091	5.3625	5.4163	5.4707	5.5256
6	6.3081	6.3877	6.4684	6.5502	6.6330	6.7169	6.8019
7	7.4343	7.5474	7.6625	7.7794	7.8983	8.0192	8.1420
8	8.5830	8.7361	8.8923	9.0517	9.2142	9.3800	9.5491
9	9.7546	9.9545	10.1591	10.3685	10.5828	10.8021	11.0266
10	10.9497	11.2034	11.4639	11.7314	12.0061	12.2882	12.5799
11	12.1687	12.4835	12.8078	13.1420	13.4864	13.8412	14.2068
12	13.4121	13.7956	14.1920	14.6020	15.0258	15.4640	15.9171
13	14.6803	15.1404	15.6178	16.1180	16.6268	17.1599	17.7130
14	15.9739	16.5190	17.0863	17.6770	18.2919	18.9321	19.5986
15	17.2934	17.9319	18.5989	19.2957	20.0236	20.7841	21.5786
16	18.6393	19.3802	20.1569	20.9710	21.8245	22.7193	23.6575
17	20.0121	20.8647	21.7616	22.7050	23.6975	24.7417	25.8404
18	21.4123	22.3863	23.4144	24.4997	25.6454	26.8551	28.1324
19	22.8406	23.9460	25.1169	26.3572	27.6712	29.0636	30.5390
20	24.2974	25.5447	26.8704	28.2797	29.7781	31.3714	33.0660
21	25.7833	27.1833	28.6765	30.2695	31.9692	33.7831	35.7193
22	27.2990	28.8629	30.5368	32.3289	34.2480	36.3034	38.5052
23	28.8450	30.5844	32.4529	34.4604	36.6179	38.9370	41.4305
24	30.4219	32.3490	34.4265	36.6665	39.0826	41.6892	44.5020
25	32.0303	34.1578	36.4593	38.9499	41.6459	44.5652	47.7271
26	33.6709	36.0117	38.5580	41.3131	44.3117	47.5706	51.1135
27	35.3443	37.9120	40.7096	43.7591	47.0842	50.7113	54.6691
28	37.0512	39.8598	42.9309	46.2906	49.9676	53.9933	58.4026
29	38.7922	41.8563	45.2188	48.9108	52.9663	57.4230	62.3227
30	40.5681	43.9027	47.5754	51.6227	56.0849	61.0071	66.4388
31	42.3794	46.0003	50.0027	54.4295	59.3283	64.7524	70.7608
32	44.2270	48.1503	52.5028	57.3345	62.7015	68.6662	75.2988
33	46.1116	50.3540	55.0778	60.3412	66.2095	72.7562	80.0638
34	48.0338	52.6129	57.7302	63.4532	69.8579	77.0303	85.0670
35	49.9945	54.9282	60.4621	66.6740	73.6522	81.4966	90.3203
36	51.9944	57.3014	63.2759	70.0076	77.5983	86.1640	95.8363
37	54.0343	59.7339	66.1742	73.4579	81.7022	91.0413	101.628
38	56.1149	62.2273	69.1594	77.0289	85.9703	96.1382	107.710
39	58.2372	64.7830	72.2342	80.7249	90.4091	101.464	114.095
40	60.4020	67.4026	75.4013	84.5503	95.0255	107.030	120.800

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{A járadék összege:} \\ J_n = j \times \frac{1.0p^n - 1}{0.0p} \end{array} \right\} \quad \text{A járadékok összege} \\ \text{vagy végértéke.} \quad \left\{ \begin{array}{l} \text{Járadék összege-} \\ \text{zési} \\ \text{tényező} = \frac{1.0 p^n - 1}{0.0p} \end{array} \right\}$$

H a a k a m a t l á b

$p = \left\{ \begin{array}{l} 2\% \\ 2\frac{1}{2}\% \\ 3\% \\ 3\frac{1}{2}\% \\ 4\% \\ 4\frac{1}{2}\% \\ 5\% \end{array} \right.$							
Év n	az évenként bejövő járadék egysége n éven át a következőösszegre növekszik:						
41	62.6100	70.0876	78.6633	88.5095	99.8265	112.847	127.840
42	64.8622	72.8398	82.0232	92.6074	104.820	118.925	135.232
43	67.1595	75.6608	85.4839	96.8486	110.012	125.276	142.993
44	69.5027	78.5523	89.0484	101.238	115.413	131.914	151.143
45	71.8927	81.5161	92.7199	105.782	121.029	138.850	159.700
46	74.3306	84.5540	96.5015	110.484	126.871	146.098	168.685
47	76.8172	87.6679	100.397	115.351	132.945	153.673	178.119
48	79.3535	90.8596	104.408	120.388	139.263	161.588	188.025
49	81.9406	94.1311	108.541	125.602	145.834	169.859	198.427
50	84.5794	97.4843	112.797	130.998	152.667	178.503	209.348
51	87.271	100.921	117.181	136.583	159.774	187.536	220.815
52	90.016	104.444	121.696	142.363	167.165	196.975	232.856
53	92.817	108.056	126.347	148.346	174.851	206.839	245.499
54	95.673	111.757	131.137	154.538	182.845	217.146	258.774
55	98.587	115.551	136.072	160.947	191.159	227.918	272.713
56	101.558	119.440	141.154	167.580	199.806	239.174	287.348
57	104.589	123.426	146.388	174.445	208.798	250.937	302.716
58	107.681	127.511	151.780	181.551	218.150	263.229	318.851
59	110.835	131.699	157.333	188.905	227.876	276.075	335.794
60	114.052	135.992	163.053	196.517	237.991	289.498	353.584
65	131.126	159.118	194.333	238.763	294.968	366.238	456.798
70	149.978	185.284	230.594	288.938	364.290	461.870	588.529
75	170.792	214.888	272.631	348.530	448.631	581.044	756.654
80	193.772	248.383	321.363	419.307	551.245	729.558	971.229
85	219.144	286.279	377.857	503.367	676.090	914.632	1245.09
90	247.157	329.154	443.349	603.205	827.983	1145.27	1594.61
95	278.085	377.664	519.272	721.781	1012.79	1432.68	2040.69
100	312.232	432.549	607.288	862.612	1237.62	1790.86	2610.03
110	395.56	564.90	827.61	1228.58	1843.99	2793.47	4264.03
120	488.26	734.30	1123.70	1764.69	2741.56	4350.40	6958.24
130	606.13	951.20	1521.62	2472.79	4070.19	6768.33	11346.82
140	749.82	1228.82	2056.40	3499.85	6036.88	10523.3	18495.35
150	924.98	1584.20	2775.09	4948.62	8948.07	16354.7	30139.55
160	1138.49	2039.12	3740.95	6992.25	13257.3	25410.6	49106.73
170	1398.77	2621.44	5038.99	9874.99	19636.1	39474.1	80002.27
180	1716.04	3366.87	6783.44	13941.4	29078.2	61314.4	130327.8
190	2102.79	4321.08	9127.85	19677.4	43054.8	95231.7	212302.9
200	2574.24	5542.56	12278.5	27768.7	63743.8	147904.1	345831.2

Ha az adott kamatláb (p) 2-nél kisebb vagy 5-nél nagyobb, kikeressük kettős évek és kettős $\frac{0}{100}$ illetve fél évek és fél akkora $\frac{0}{100}$ szerint a járadéknak, mint tőkének utóértékét s az eredményből levonva 1-et, a maradékot osztjuk 0.0p-vel.

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{A járadék tőkeértéke:} \\ J_t = j \times \frac{1.0 p^n - 1}{1.0 p^n \cdot 0.0 p} \end{array} \right\} \text{A járadék kezdő- vagy tőkeértéke.} \left\{ \begin{array}{l} \text{Járadék tőkésítési té-} \\ \text{nyező} = \frac{1.0 p^n - 1}{1.0 p^n \cdot 0.0 p} \end{array} \right\}$$

H a a k a m a t l á b

$$p = \left\{ \begin{array}{l} 2\% \\ 2\frac{1}{2}\% \\ 3\% \\ 3\frac{1}{2}\% \\ 4\% \\ 4\frac{1}{2}\% \\ 5\% \end{array} \right.$$

Év n egy minden év végén, összesen n-szer bejövő járadék egy- sége, az első év kezdetén, következő tőkeértékkel bir:

1	0.9804	0.9756	0.9709	0.9662	0.9615	0.9569	0.9524
2	1.9416	1.9274	1.9135	1.8997	1.8861	1.8727	1.8594
3	2.8839	2.8560	2.8286	2.8016	2.7751	2.7490	2.7232
4	3.8077	3.7620	3.7171	3.6731	3.6299	3.5875	3.5459
5	4.7135	4.6458	4.5797	4.5151	4.4518	4.3900	4.3295
6	5.6014	5.5081	5.4172	5.3286	5.2421	5.1579	5.0757
7	6.4720	6.3494	6.2303	6.1145	6.0021	5.8927	5.7864
8	7.3255	7.1701	7.0197	6.8740	6.7327	6.5959	6.4632
9	8.1622	7.9709	7.7861	7.6077	7.4353	7.2688	7.1078
10	8.9826	8.7521	8.5302	8.3166	8.1109	7.9127	7.7217
11	9.7868	9.5142	9.2526	9.0016	8.7605	8.5289	8.3064
12	10.5753	10.2578	9.9540	9.6633	9.3851	9.1186	8.8633
13	11.3484	10.9832	10.6350	10.3027	9.9856	9.6829	9.3936
14	12.1062	11.6909	11.2961	10.9205	10.5631	10.2228	9.8986
15	12.8493	12.3814	11.9379	11.5174	11.1184	10.7395	10.3797
16	13.5777	13.0550	12.5611	12.0941	11.6523	11.2340	10.8378
17	14.2919	13.7122	13.1661	12.6513	12.1657	11.7072	11.2741
18	14.9920	14.3534	13.7535	13.1897	12.6593	12.1600	11.6896
19	15.6785	14.9789	14.3238	13.7098	13.1339	12.5933	12.0853
20	16.3514	15.5892	14.8775	14.2124	13.5903	13.0079	12.4622
21	17.0112	16.1845	15.4150	14.6980	14.0292	13.4047	12.8212
22	17.6580	16.7654	15.9369	15.1671	14.4511	13.7844	13.1630
23	18.2922	17.3321	16.4436	15.6204	14.8568	14.1478	13.4886
24	18.9139	17.8850	16.9355	16.0584	15.2470	14.4955	13.7986
25	19.5235	18.4244	17.4131	16.4815	15.6221	14.8282	14.0939
26	20.1210	18.9506	17.8768	16.8904	15.9828	15.1466	14.3752
27	20.7069	19.4640	18.3270	17.2854	16.3296	15.4513	14.6430
28	21.2813	19.9649	18.7641	17.6670	16.6631	15.7429	14.8981
29	21.8444	20.4535	19.1885	18.0358	16.9837	16.0219	15.1411
30	22.3965	20.9303	19.6004	18.3920	17.2920	16.2889	15.3725
31	22.9377	21.3954	20.0004	18.7363	17.5885	16.5444	15.5928
32	23.4683	21.8492	20.3888	19.0689	17.8736	16.7889	15.8027
33	23.9886	22.2919	20.7658	19.3902	18.1476	17.0229	16.0025
34	24.4986	22.7238	21.1318	19.7007	18.4112	17.2468	16.1929
35	24.9986	23.1452	21.4872	20.0007	18.6646	17.4610	16.3742
36	25.4888	23.5563	21.8323	20.2905	18.9083	17.6660	16.5469
37	25.9695	23.9573	22.1672	20.5705	19.1426	17.8622	16.7113
38	26.4406	24.3486	22.4925	20.8411	19.3679	18.0500	16.8679
39	26.9026	24.7303	22.8082	21.1025	19.5845	18.2297	17.0170
40	27.3555	25.1028	23.1148	21.3551	19.7928	18.4016	17.1591

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{A járadék tőkeértéke:} \\ J_t = j \times \frac{1.0 p^n - 1}{1.0 p^n \cdot 0.0 p} \end{array} \right\} \quad \text{A járadék kezdő- vagy tőkeértéke.} \quad \left\{ \begin{array}{l} \text{Járadék tőkésítési té-} \\ \text{nyező} = \frac{1.0 p^n - 1}{1.0 p^n \cdot 0.0 p} \end{array} \right\}$$

H a a k a m a t l á b

$p = \left\{ \begin{array}{l} 2\% \\ 2\frac{1}{2}\% \\ 3\% \\ 3\frac{1}{2}\% \\ 4\% \\ 4\frac{1}{2}\% \\ 5\% \end{array} \right.$							
Év n	egy minden év végén, összesen n-szer bejövő járadék egy- sége, az első év kezdetén, következő tőkeértékkel bir:						
41	27.7995	25.4661	23.4124	21.5991	19.9931	18.5661	17.2944
42	28.2348	25.8206	23.7014	21.8349	20.1856	18.7235	17.4232
43	28.6616	26.1664	23.9819	22.0627	20.3708	18.8742	17.5459
44	29.0800	26.5038	24.2543	22.2828	20.5488	19.0184	17.6628
45	29.4902	26.8330	24.5187	22.4954	20.7200	19.1563	17.7741
46	29.8923	27.1542	24.7754	22.7009	20.8847	19.2884	17.8801
47	30.2866	27.4675	25.0247	22.8994	21.0429	19.4147	17.9810
48	30.6731	27.7732	25.2667	23.0912	21.1951	19.5356	18.0772
49	31.0521	28.0714	25.5017	23.2766	21.3415	19.6513	18.1687
50	31.4236	28.3623	25.7298	23.4556	21.4822	19.7620	18.2559
51	31.7878	28.6462	25.9512	23.6286	21.6175	19.8679	18.3390
52	32.1449	28.9231	26.1662	23.7958	21.7476	19.9693	18.4181
53	32.4950	29.1932	26.3750	23.9573	21.8727	20.0663	18.4934
54	32.8383	29.4568	26.5777	24.1133	21.9930	20.1592	18.5651
55	33.1748	29.7140	26.7744	24.2641	22.1086	20.2480	18.6335
56	33.5047	29.9649	26.9655	24.4097	22.2198	20.3330	18.6985
57	33.8281	30.2096	27.1509	24.5504	22.3267	20.4144	18.7605
58	34.1452	30.4484	27.3310	24.6864	22.4296	20.4922	18.8195
59	34.4561	30.6814	27.5058	24.8178	22.5284	20.5667	18.8758
60	34.7609	30.9087	27.6756	24.9447	22.6235	20.6380	18.9293
65	36.1975	31.9646	28.4529	25.5178	23.0467	20.9510	19.1611
70	37.4986	32.8979	29.1234	26.0004	23.3945	21.2021	19.3427
75	38.6771	33.7227	29.7018	26.4067	23.6804	21.4036	19.4850
80	39.7445	34.4518	30.2008	26.7488	23.9154	21.5653	19.5965
85	40.7113	35.0962	30.6312	27.0368	24.1085	21.6951	19.6838
90	41.5869	35.6658	31.0024	27.2793	24.2673	21.7992	19.7523
95	42.3800	36.1692	31.3227	27.4835	24.3978	21.8828	19.8059
100	43.0984	36.6141	31.5989	27.6554	24.5050	21.9499	19.8479
110	44.338	37.355	32.043	27.922	24.666	22.047	19.907
120	45.355	37.934	32.373	28.111	24.774	22.109	19.943
130	46.191	38.385	32.619	28.245	24.847	22.150	19.965
140	46.874	38.739	32.802	28.341	24.897	22.175	19.978
150	47.435	39.014	32.938	28.407	24.930	22.192	19.987
160	47.896	39.230	33.039	28.455	24.953	22.203	19.992
170	48.274	39.390	33.114	28.489	24.968	22.210	19.995
180	48.584	39.530	33.170	28.513	24.979	22.214	19.997
190	48.839	39.632	33.212	28.527	24.985	22.217	19.998
200	49.047	39.713	33.243	28.542	24.990	22.219	19.999

Ha az adott kamatláb (p) 2-nél kisebb vagy 5-nél nagyobb, kikeressük kettős évek és kettős %_o, illetve fél évek és fél %_o szerint a járadék-egységnek mint tőkének előértékét s ezt levonva 1-ből, a maradékot osztjuk 0.0p-vel.

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{A korszaki járad. tüke-} \\ \text{értéke } K_{jt} = \frac{K_j}{1.0 p^n - 1} \end{array} \right\}$$

Korszaki járadék.

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{A korszaki járadék} \\ \text{tőkésítési} \\ \text{tényezője} = \frac{1}{1.0 p^n - 1} \end{array} \right\}$$

H a a k a m a t l á b

$$p = \left\{ \begin{array}{l} 2\% \\ 2\frac{1}{2}\% \\ 3\% \\ 3\frac{1}{2}\% \\ 4\% \\ 4\frac{1}{2}\% \\ 5\% \end{array} \right.$$

Év
n egy minden n-dik évben, örökké ismétlődő korszaki járadék egysége az első korszak kezdetén a következő tőkeértékkel bír:

1	50.0000	40.0000	33.3333	28.5714	25.0000	22.2222	20.0000
2	24.7525	19.7531	16.4204	14.0400	12.2549	10.8666	9.7561
3	16.3377	13.0054	10.7843	9.1981	8.0087	7.0839	6.3442
4	12.1312	9.6327	7.9676	6.7786	5.8873	5.1943	4.6402
5	9.6079	7.6099	6.2785	5.3280	4.6157	4.0620	3.6195
6	7.9263	6.2620	5.1533	4.3620	3.7690	3.3084	2.9403
7	6.7256	5.2998	4.3502	3.6727	3.1652	2.7711	2.4564
8	5.8255	4.5787	3.7485	3.1565	2.7132	2.3691	2.0944
9	5.1258	4.0183	3.2811	2.7556	2.3623	2.0572	1.8138
10	4.5663	3.5703	2.9077	2.4355	2.0823	1.8084	1.5901
11	4.1089	3.2042	2.6026	2.1740	1.8537	1.6055	1.4078
12	3.7280	2.8995	2.3487	1.9567	1.6638	1.4370	1.2565
13	3.4059	2.6419	2.1343	1.7732	1.5036	1.2950	1.1291
14	3.1301	2.4215	1.9509	1.6163	1.3667	1.1738	1.0205
15	2.8913	2.2307	1.7922	1.4807	1.2485	1.0692	0.9268
16	2.6825	2.0640	1.6537	1.3624	1.1455	0.9781	0.8454
17	2.4985	1.9171	1.5317	1.2584	1.0550	0.8982	0.7740
18	2.3351	1.7868	1.4236	1.1662	0.9748	0.8275	0.7109
19	2.1891	1.6704	1.3271	1.0840	0.9035	0.7646	0.6549
20	2.0578	1.5659	1.2405	1.0103	0.8395	0.7084	0.6049
21	1.9392	1.4715	1.1624	0.9439	0.7820	0.6578	0.5599
22	1.8316	1.3859	1.0916	0.8838	0.7300	0.6121	0.5194
23	1.7334	1.3079	1.0271	0.8291	0.6827	0.5707	0.4827
24	1.6436	1.2365	0.9682	0.7792	0.6397	0.5330	0.4495
25	1.5610	1.1710	0.9143	0.7335	0.6003	0.4986	0.4190
26	1.4850	1.1108	0.8646	0.6916	0.5642	0.4671	0.3913
27	1.4147	1.0551	0.8188	0.6529	0.5310	0.4382	0.3658
28	1.3495	1.0035	0.7764	0.6172	0.5003	0.4116	0.3424
29	1.2889	0.9557	0.7371	0.5841	0.4720	0.3870	0.3209
30	1.2325	0.9111	0.7006	0.5535	0.4458	0.3643	0.3010
31	1.1798	0.8696	0.6666	0.5250	0.4214	0.3432	0.2826
32	1.1305	0.8307	0.6349	0.4983	0.3987	0.3236	0.2656
33	1.0843	0.7944	0.6052	0.4735	0.3776	0.3054	0.2498
34	1.0409	0.7603	0.5774	0.4503	0.3579	0.2885	0.2351
35	1.0001	0.7282	0.5513	0.4285	0.3394	0.2727	0.2214
36	0.9616	0.6981	0.5268	0.4081	0.3222	0.2579	0.2087
37	0.9253	0.6696	0.5037	0.3889	0.3060	0.2441	0.1968
38	0.8910	0.6428	0.4820	0.3709	0.2908	0.2311	0.1857
39	0.8586	0.6175	0.4615	0.3539	0.2765	0.2191	0.1753
40	0.8278	0.5935	0.4421	0.3379	0.2631	0.2076	0.1656

$$\left. \begin{array}{l} \text{A korszaki járadék} \\ \text{tőkeér-} \\ \text{téke} \end{array} \right\} K_{jt} = \frac{kj}{1.0 p^n - 1} \left. \begin{array}{l} \text{Korszaki járadék.} \\ \text{A korszaki járadék} \\ \text{tőkésítési} \\ \text{tényezője} \end{array} \right\} = \frac{1}{1.0 p^n - 1}$$

H a a k a m a t l á b

$p = \left\{ \begin{array}{l} 2\% \\ 2\frac{1}{2}\% \\ 3\% \\ 3\frac{1}{2}\% \\ 4\% \\ 4\frac{1}{2}\% \\ 5\% \end{array} \right.$							
Év n	egy minden n -dik évben, örökké ismétlődő korszaki járadék egysége, az első korszak kezdetén, a következő tőkeértékkel bír:						
41	0.7986	0.5707	0.4237	0.3228	0.2504	0.1969	0.1504
42	0.7709	0.5492	0.4064	0.3085	0.2385	0.1869	0.1479
43	0.7445	0.5287	0.3899	0.2950	0.2272	0.1774	0.1399
44	0.7194	0.5092	0.3743	0.2822	0.2166	0.1685	0.1323
45	0.6955	0.4907	0.3595	0.2701	0.2066	0.1600	0.1252
46	0.6727	0.4731	0.3454	0.2586	0.1970	0.1521	0.1186
47	0.6509	0.4563	0.3320	0.2477	0.1880	0.1446	0.1123
48	0.6301	0.4402	0.3193	0.2373	0.1795	0.1375	0.1064
49	0.6102	0.4249	0.3071	0.2275	0.1714	0.1308	0.1008
50	0.5912	0.4103	0.2955	0.2181	0.1637	0.1245	0.0955
51	0.5729	0.3964	0.2845	0.2092	0.1565	0.1185	0.0906
52	0.5555	0.3830	0.2739	0.2007	0.1495	0.1128	0.0859
53	0.5387	0.3702	0.2638	0.1926	0.1430	0.1074	0.0815
54	0.5226	0.3579	0.2542	0.1849	0.1367	0.1023	0.0773
55	0.5072	0.3462	0.2450	0.1775	0.1308	0.0975	0.0733
56	0.4923	0.3349	0.2361	0.1705	0.1251	0.0929	0.0696
57	0.4781	0.3241	0.2277	0.1638	0.1197	0.0885	0.0661
58	0.4643	0.3137	0.2196	0.1574	0.1146	0.0844	0.0627
59	0.4511	0.3037	0.2119	0.1513	0.1097	0.0805	0.0596
60	0.4384	0.2941	0.2044	0.1454	0.1050	0.0768	0.0566
65	0.3813	0.2514	0.1715	0.1197	0.0847	0.0607	0.0438
70	0.3334	0.2159	0.1446	0.0989	0.0686	0.0481	0.0340
75	0.2928	0.1861	0.1223	0.0820	0.0557	0.0382	0.0264
80	0.2580	0.1610	0.1037	0.0681	0.0454	0.0305	0.0206
85	0.2282	0.1397	0.0882	0.0568	0.0370	0.0243	0.0161
90	0.2023	0.1215	0.0752	0.0474	0.0302	0.0194	0.0125
95	0.1798	0.1059	0.0642	0.0396	0.0247	0.0155	0.0098
100	0.1602	0.0925	0.0549	0.0331	0.0202	0.0124	0.0077
110	0.1277	0.0708	0.0403	0.0233	0.0136	0.0080	0.0047
120	0.1024	0.0545	0.0297	0.0164	0.0091	0.0051	0.0029
130	0.0825	0.0421	0.0219	0.0116	0.0061	0.0033	0.0018
140	0.0667	0.0326	0.0162	0.0082	0.0041	0.0021	0.0011
150	0.0541	0.0252	0.0120	0.0058	0.0028	0.0014	0.0007
160	0.0439	0.0196	0.0089	0.0041	0.0019	0.0009	0.0004
170	0.0357	0.0153	0.0066	0.0029	0.0013	0.0006	0.0002
180	0.0291	0.0119	0.0049	0.0020	0.0009	0.0004	0.0002
190	0.0238	0.0093	0.0037	0.0015	0.0006	0.0002	0.0001
200	0.0194	0.0072	0.0027	0.0010	0.0004	0.0001	0.0001

Ha az adott kamatláb 2-nél kisebb vagy 5-nél nagyobb, kikeressük kettős évek és kettős $\frac{0}{100}$, illetve fél évek és fél $\frac{0}{100}$ szerint a járadék-egységnek mint tőkének utóértékét s ebből levonva 1-et, a maradékkal osztjuk az egységet (1-et).

Adatok a Reichenbach-féle távolságméréshez.

I. Távolságmérővel megmért ferde vonalak átszámítása vízszintesre.

A Reichenbach-féle távolságmérés azon módjánál, midőn mérés közben a lécz, melyen a leolvasás történik, függélyes (vertikális) irányban tartatik, a távcső két vízszintes szála közé eső léczhosszból a mérő-műszer középpontja és a lécz álláspontja között fekvő egyenes vonalnak megfelelő vízszintes távolság a következő képlet szerint számítható ki:

$$Tv = a \cos a + bl \cos^2 a,$$

mely egyenletben Tv a két pont keresett vízszintes távolságát; a a mérőműszer úgynevezett összeadó állandóját; b a műszer szorzó állandóját; l a léczen leolvasott hosszúságot (az alsó és felső vízszintes szál közé eső léczdarab hosszát) és a azon szöveget jelenti, melyet a mérő-műszer irányugara mérés alkalmával a vízszintes síkkal képezett, s melyet a vertikális körön kellett leolvasni.

Ezen tényezők közül a műszer két állandóját: a és b -t, minden műszernél külön, kísérlet útján kell meghatározni; a léczhosszaság: l közvetlen leolvasása céljából pedig a léczet be kell osztani, még pedig a legcélszerűbben úgy, hogy annak legkisebb osztás része a mérésnél használt hosszegységnek (nálunk rendszeren egy ölnök) annyid részét képezze, mint a mennyinek a műszer szorzó állandóját b -t találtuk. Ha például a b szorzót 98.723-nak találtuk, akkor a léczen az egy ölet jelző legkisebb osztásrész $\frac{1}{98.723} = 0,010\ 129$ ölet, vagy métermértékben, 19.₂ mm-t kell hogy kitegyen. Az ilyen beosztású léczen aztán a b és l szorzatát a leolvasott hosszegységek száma közvetlenül adja meg, úgy hogy a számításnál ez a szorzás egészen elmarad, mert a fentebbi képlet a következő egyszerűbb alakot ölti:

$$Tv = a \cos a + h \cos^2 a, \text{ hol } h = bl.$$

Ha $a = 0$, mi akkor áll be, ha a mérés vízszintes területen történik, akkor a megmért vonal-hossza:

$$Tv = a + h,$$

vagyis a leolvasott léczhosszasághoz csupán a műszer összeadó állandója a adandó hozzá.

Ha ellenben a mérés hegyoldalon történik, a vízszintes távolságot csak úgy kapjuk meg helyesen, ha úgy az a állandót mint a h léczleolvasást a fennebbi képlet szerint reducáljuk.

A mi az a állandót illeti, ez a közönséges busszola műszereknél egészben véve csekély, például a m. kir. mechanikai tanműhely által

újabban készített nagyobb Belházy-féle műszereknél rendszeren 45 *cm* vagyis 0·23 öl. Ezért a gyakorlatban ezen állandót sokan egészen elhanyagolják, bár ez nem helyes, mert ha csekély is az értéke, mindamellett még mindig nagyobb mint az a legkisebb tört rész, mely a mérésnél még figyelembe veendő. De ok nincs az elhanyagolásra, mert az összeadó állandó hozzáadása a léczleolvasás eredményéhez számba vehető fáradsággal vagy időpazarlással nem jár. Más-ként áll a dolog azonban ezen állandónak a reductiojával.

Miként már előbb is említettett, ezen állandó értéke csekély, rendszeren 0·3—0·5 *m* között áll, a mi 0·2—0·3 ölnek felel meg. Elhanyagolni egészen nem lehet, de reductiója gyakorlati szempontból már csakugyan nem bir nagy jelentőséggel.

Legjobban kitűnik ez a következő számadatokból, melyek azt mutatják, hogy az összeadó állandó értéke mennyivel csökkenhet a különböző lejtfokoknál, ha értéke 0·2 vagy 0·3 öl,

ha $a = 0\cdot20$ öl :

0°—12°	hajlásszögnél a	$\cos a$	$= 0\cdot20$ öl;
13°—21°	"	"	$= 0\cdot19$ "
22°—28°	"	"	$= 0\cdot18$ "
29°—34°	"	"	$= 0\cdot17$ "
35°—38°	"	"	$= 0\cdot16$ "
39°—43°	"	"	$= 0\cdot15$ "
44°—47°	"	"	$= 0\cdot14$ "

ha $a = 0\cdot3$ öl :

0°—10°	hajlásszögnél a	$\cos a$	$= 0\cdot30$ öl;
11°—17°	"	"	$= 0\cdot29$ "
18°—23°	"	"	$= 0\cdot28$ "
24°—27°	"	"	$= 0\cdot27$ "
28°—31°	"	"	$= 0\cdot26$ "
32°—35°	"	"	$= 0\cdot25$ "
36°—48°	"	"	$= 0\cdot24$ "
39°—41°	"	"	$= 0\cdot23$ "
42°—44°	"	"	$= 0\cdot22$ "
45°—46°	"	"	$= 0\cdot21$ "
47°—48°	"	"	$= 0\cdot20$ "

A mint ezekből látható, az a állandó első esetben a 38°-ig csak 0·04 rész öllel változik, úgy hogy ha értékét tizedöleekben fejezzük ki, ez a változás figyelembe sem jön. A második esetben szintén csekély a változás, mert 0·3-ból csak a 35°-on felül lesz kikerekítéssel 0·2 tized. A reductio tekintetében tehát elég, ha minden egyes műszer összeadó állandójára nézve felkeresztetik az a hajlásszög, a melyen alul értéke változatlan marad, s illetve a melyen felül 0·1 öllel apasztandó.

A ki különben pontosan akar eljárni, a század-rész öleket is számításba veheti minden nehézség nélkül, ha az előbbihez hasonló összeállítást készít.

A fennebb említett újabban készült Belházy-féle műszerekre nézve, melyeknek a állandója, miként említettett 0.23 öl, ezen táblázat a következő:

a állandó redukált értéke:

0°—12°	foku hajlásszögnél	=	0.23	öl;
13°—20°	"	=	0.22	"
21°—25°	"	=	0.21	"
26°—32°	"	=	0.20	"
33°—36°	"	=	0.19	"
37°—40°	"	=	0.18	"
41°—44°	"	=	0.17	"
45°—47°	"	=	0.16	"

Ezen adatokat különben könnyebb kezelhetés szempontjából jobb külön táblázat helyett a fentebbi egyenlet második részének: $h \cos^2 a$ -nak kiszámítására szolgáló, itt következő táblázattal összekapcsolni, oly módon, hogy az a értékei az illető fokok közé eső helyen a papír szélére iratnak.

A $h \cos^2 a$ kiszámítására, miként a most mondottakból is következik, a következő oldalon kezdődő táblázat szolgál, melyben a gyakorlatban előforduló hajlásszögeknek és azok 10'-nyi különbséggel vett alrészének megfelelő $\cos^2$ -ek, s illetőleg ezen $\cos^2$ -eknek a mérésnél használt hosszegység (nálunk rendszeren öl) 10, 20 . . . . 90-szeresével való szorzatai vannak kitüntetve.

A táblázat használatához nem sok magyarázat szükséges, s mindenestre elégséges berendezésének megértésére a következő példa is.

Ha egy Belházy-féle busszólával, melynek a állandója 0.23 öl, a léczleolvasás (vagyis az előbbi képlet h tényezője) 69.9 öl volt, a hajlásszög pedig a leolvasás alkalmával 27°—30'-nek találtatott, a megmért vonalnak (a mérőműszer középpontja és a lécz közötti távolságnak) megfelelő vízszintes távolság a következőkép számíttatik ki:

az összeadó állandónak redukált értéke, ($a \cos a$)	0.20;
60 öl lécz leolvasásnak redukált értéke a 12. lapon levő táblázat 27°—30'-et mutató vízszinte rés 60-at mutató függélyes sora szerint	47.21;
9 öl léczleolvasásnak reducált értéke a 27° 30 és 90-es soroknak megfelelő számtétel egy tized részét véve	7.08;
és 0.9 öl léczleolvasásnak reducált értéke, az előbb nyert számtétel század részét véve	0.71;

összesen . 55.20,

vagyis tized ölekre kikerekítve, 55.2 öl.

Félreértések kikerülése céljából ismételten is megjegyeztetik különben, hogy ezen táblázat csak azon távolságmérési módnál használható, melynél a lécz mindig függőlegesen (vertikálisan) tartatik, a mi egyébiránt ugy elméletileg, mint gyakorlatilag is a leghelyesebb eljárás.

Fok és perc	10	20	30	40	50	60	70	80	90	Fok és perc
	hosszegységnek megfelelő vízszintes távolság									
0'	10·00	20·00	30·00	40·00	50·00	60·00	70·00	80·00	90·00	0'
10'	10·00	20·00	30·00	40·00	50·00	60·00	70·00	80·00	90·00	10'
20'	10·00	20·00	30·00	40·00	50·00	60·00	70·00	80·00	90·00	20'
30'	10·00	20·00	30·00	40·00	50·00	60·00	69·99	79·99	89·99	30'
40'	10·00	20·00	30·00	39·99	49·99	59·99	69·99	79·99	89·99	40'
50'	10·00	20·00	29·99	39·99	49·99	59·99	69·99	79·98	89·98	50'
1 ^o —	10·00	19·99	29·99	39·99	49·98	59·98	69·98	79·98	89·97	1 ^o —
10'	10·00	19·99	29·99	39·98	49·98	59·97	69·97	79·97	89·96	10'
20'	9·99	19·99	29·98	39·98	49·97	59·97	69·96	79·96	89·95	20'
30'	9·99	19·99	29·98	39·97	49·97	59·96	69·95	79·94	89·94	30'
40'	9·99	19·98	29·97	39·97	49·96	59·95	69·94	79·93	89·92	40'
50'	9·99	19·98	29·97	39·96	49·95	59·94	69·93	79·92	89·91	50'
2 ^o —	9·99	19·98	29·96	39·95	49·94	59·93	69·91	79·90	89·89	2 ^o —
10'	9·99	19·97	29·96	39·94	49·93	59·91	69·90	79·89	89·87	10'
20'	9·98	19·97	29·95	39·93	49·92	59·90	69·88	79·87	89·85	20'
30'	9·98	19·96	29·94	39·92	49·90	59·89	69·87	79·85	89·83	30'
40'	9·98	19·96	29·93	39·91	49·89	59·87	69·85	79·83	89·80	40'
50'	9·98	19·95	29·93	39·90	49·88	59·85	69·83	79·80	89·78	50'
3 ^o —	9·97	19·95	29·92	39·89	49·86	59·84	69·81	79·78	89·75	3 ^o —
10'	9·97	19·94	29·91	39·88	49·85	59·82	69·79	79·76	89·73	10'
20'	9·97	19·93	29·89	39·86	49·83	59·80	69·76	79·73	89·70	20'
30'	9·96	19·93	29·88	39·85	49·81	59·78	69·74	79·70	89·66	30'
40'	9·96	19·92	29·88	39·84	49·80	59·75	69·71	79·67	89·63	40'
50'	9·96	19·91	29·87	39·82	49·78	59·73	69·69	79·64	89·60	50'
4 ^o —	9·95	19·90	29·85	39·81	49·76	59·71	69·66	79·61	89·56	4 ^o —
10'	9·95	19·89	29·84	39·79	49·74	59·68	69·63	79·58	89·52	10'
20'	9·94	19·89	29·83	39·77	49·71	59·66	69·60	79·54	89·49	20'
30'	9·94	19·88	29·82	39·75	49·69	59·63	69·57	79·51	89·45	30'
40'	9·93	19·87	29·80	39·74	49·67	59·60	69·54	79·47	89·40	40'
50'	9·93	19·86	29·79	39·72	49·65	59·57	69·50	79·43	89·36	50'
5 ^o —	9·92	19·85	29·77	39·70	49·62	59·54	69·47	79·39	89·32	5 ^o —
10'	9·92	19·84	29·76	39·68	49·59	59·51	69·43	79·35	89·27	10'
20'	9·91	19·83	29·74	39·65	49·57	59·48	69·40	79·31	89·22	20'
30'	9·91	19·82	29·72	39·63	49·54	59·45	69·36	79·26	89·17	30'
40'	9·90	19·80	29·70	39·60	49·50	59·40	69·30	79·20	89·10	40'
50'	9·90	19·79	29·69	39·59	49·48	59·38	69·28	79·17	89·07	50'
6 ^o —	9·89	19·78	29·67	39·56	49·45	59·34	69·23	79·13	89·02	6 ^o —
10'	9·88	19·77	29·65	39·54	49·42	59·31	69·19	79·08	88·96	10'
20'	9·88	19·76	29·63	39·51	49·39	59·27	69·15	79·03	88·90	20'
30'	9·87	19·74	29·62	39·49	49·36	59·23	69·10	78·97	88·85	30'
40'	9·87	19·73	29·60	39·46	49·33	59·19	69·06	78·92	88·79	40'
50'	9·86	19·72	29·58	39·43	49·29	59·15	69·01	78·87	88·73	50'
7 ^o —	9·85	19·70	29·55	39·41	49·26	59·11	68·96	78·81	88·66	7 ^o —
10'	9·84	19·69	29·53	39·38	49·22	59·07	68·91	78·75	88·60	10'
20'	9·84	19·67	29·51	39·35	49·19	59·02	68·86	78·70	88·53	20'
30'	9·83	19·66	29·49	39·32	49·15	58·98	68·81	78·64	88·47	30'
40'	9·82	19·64	29·47	39·29	49·11	58·93	68·75	78·58	88·40	40'
50'	9·81	19·63	29·44	39·26	49·07	58·89	68·70	78·51	88·33	50'

Fok és perc	10	20	30	40	50	60	70	80	90	Fok és perc
	hosszegységnek megfelelő vízszintes távolság									
8°—	9·81	19·61	29·42	39·23	49·03	58·84	68·64	78·45	88·26	8°—
10'	9·80	19·60	29·39	39·19	48·99	58·79	68·59	78·39	88·18	10'
20'	9·79	19·58	29·37	39·16	48·95	58·74	68·53	78·32	88·11	20'
30'	9·78	19·56	29·34	39·13	48·91	58·69	68·47	78·25	88·03	30'
40'	9·77	19·55	29·32	39·09	48·86	58·64	68·41	78·18	87·96	40'
50'	9·76	19·53	29·29	39·06	48·82	58·59	68·35	78·11	87·88	50'
9°—	9·76	19·51	29·27	39·02	48·78	58·53	68·29	78·04	87·80	9°—
10'	9·75	19·49	29·24	38·98	48·73	58·48	68·22	77·97	87·72	10'
20'	9·74	19·47	29·21	38·95	48·69	58·42	68·16	77·90	87·63	20'
30'	9·73	19·46	29·18	38·91	48·64	58·37	68·09	77·82	87·55	30'
40'	9·72	19·44	29·15	38·87	48·59	58·31	68·03	77·74	87·46	40'
50'	9·71	19·42	29·12	38·83	48·54	58·25	67·96	77·67	87·37	50'
10°—	9·70	19·40	29·10	38·79	48·49	58·19	67·89	77·59	87·29	10°—
10'	9·69	19·38	29·07	38·75	48·44	58·13	67·82	77·51	87·20	10'
20'	9·68	19·36	29·03	38·71	48·39	58·07	67·75	77·43	87·10	20'
30'	9·67	19·34	29·00	38·67	48·34	58·01	67·68	77·34	87·01	30'
40'	9·66	19·31	28·97	38·63	48·29	57·94	67·60	77·26	86·92	40'
50'	9·65	19·29	28·94	38·59	48·23	57·88	67·53	77·17	86·82	50'
11°—	9·64	19·27	28·91	38·54	48·18	57·82	67·45	77·09	86·72	11°—
10'	9·62	19·25	28·87	38·50	48·12	57·75	67·37	77·00	86·62	10'
20'	9·61	19·23	28·84	38·46	48·07	57·68	67·30	76·91	86·52	20'
30'	9·60	19·21	28·81	38·41	48·01	57·62	67·22	76·82	86·42	30'
40'	9·59	19·18	28·77	38·36	47·96	57·55	67·14	76·73	86·32	40'
50'	9·58	19·16	28·74	38·32	47·90	57·48	67·06	76·64	86·22	50'
12°—	9·57	19·14	28·70	38·27	47·84	57·41	66·97	76·54	86·11	12°—
10'	9·56	19·11	28·67	38·22	47·78	57·33	66·89	76·45	86·00	10'
20'	9·54	19·09	28·63	38·17	47·72	57·26	66·81	76·35	85·89	20'
30'	9·53	19·06	28·59	38·13	47·66	57·19	66·72	76·25	85·78	30'
40'	9·52	19·04	28·56	38·08	47·60	57·11	66·63	76·15	85·67	40'
50'	9·51	19·01	28·52	38·03	47·53	57·04	66·55	76·05	85·56	50'
13°—	9·49	18·99	28·48	37·98	47·47	56·96	66·46	75·95	85·45	13°—
10'	9·48	18·96	28·44	37·92	47·41	56·89	66·37	75·85	85·33	10'
20'	9·47	18·94	28·40	37·87	47·34	56·81	66·28	75·75	85·21	20'
30'	9·46	18·91	28·37	37·82	47·28	56·73	66·19	75·64	85·10	30'
40'	9·44	18·88	28·33	37·77	47·21	56·65	66·09	75·53	84·98	40'
50'	9·43	18·86	28·28	37·71	47·14	56·57	66·00	75·43	84·85	50'
14°—	9·41	18·83	28·24	37·66	47·07	56·49	65·90	75·32	84·73	14°—
10'	9·40	18·80	28·20	37·60	47·01	56·41	65·81	75·21	84·61	10'
20'	9·39	18·77	28·16	37·55	46·94	56·32	65·71	75·10	84·48	20'
30'	9·37	18·75	28·12	37·49	46·87	56·24	65·61	74·98	84·36	30'
40'	9·36	18·72	28·08	37·44	46·79	56·15	65·51	74·87	84·23	40'
50'	9·34	18·69	28·03	37·38	46·72	56·07	65·41	74·76	84·10	50'
15°—	9·33	18·66	27·99	37·32	46·65	55·98	65·31	74·64	83·97	15°—
10'	9·32	18·63	27·95	37·26	46·58	55·89	65·21	74·52	83·84	10'
20'	9·30	18·60	27·90	37·20	46·50	55·80	65·10	74·41	83·71	20'
30'	9·29	18·57	27·86	37·14	46·43	55·71	65·00	74·29	83·57	30'
40'	9·27	18·54	27·81	37·08	46·35	55·62	64·90	74·17	83·44	40'
50'	9·26	18·51	27·77	37·02	46·28	55·53	64·79	74·04	83·30	50'

Fok és perc	10	20	30	40	50	60	70	80	90	Fok és perc
	hosszegységnek megfelelő vízszintes távolság									
16° —	9·24	18·48	27·72	36·96	46·20	55·44	64·68	73·92	83·16	16° —
10'	9·22	18·45	27·67	36·90	46·12	55·35	64·57	73·80	83·02	10'
20'	9·21	18·42	27·63	36·84	46·05	55·25	64·46	73·67	82·88	20'
30'	9·19	18·39	27·58	36·77	45·97	55·16	64·35	73·55	82·74	30'
40'	9·18	18·36	27·53	36·71	45·89	55·07	64·24	73·42	82·60	40'
50'	9·16	18·32	27·48	36·65	45·81	54·97	64·13	73·29	82·45	50'
17° —	9·15	18·29	27·44	36·58	45·73	54·87	64·02	73·16	82·31	17° —
10'	9·13	18·26	27·39	36·52	45·64	54·77	63·90	72·03	82·16	10'
20'	9·11	18·22	27·34	36·45	45·56	54·67	63·79	72·90	82·01	20'
30'	9·10	18·19	27·29	36·38	45·48	54·57	63·67	72·77	81·86	30'
40'	9·08	18·16	27·29	36·32	45·40	54·47	63·55	72·63	81·71	40'
50'	9·06	18·12	27·19	36·25	45·31	54·37	63·43	72·50	81·56	50'
18° —	9·05	18·09	27·14	36·18	45·23	54·27	63·32	72·36	81·41	18° —
10'	9·03	18·06	27·08	36·11	45·14	54·17	63·20	72·22	81·25	10'
20'	9·01	18·02	27·03	36·04	45·05	54·06	63·07	72·08	81·10	20'
30'	8·99	17·99	26·98	35·97	44·97	53·96	62·95	71·95	80·94	30'
40'	8·98	17·95	26·93	35·90	44·88	53·85	62·83	71·80	80·78	40'
50'	8·96	17·92	26·87	35·83	44·79	53·75	62·71	71·66	80·62	50'
19° —	8·94	17·88	26·82	35·76	44·70	53·64	62·58	71·52	80·46	19° —
10'	8·92	17·84	26·77	35·69	44·61	53·53	62·45	71·38	80·30	10'
20'	8·90	17·81	26·71	35·62	44·52	53·42	62·33	71·23	80·14	20'
30'	8·89	17·77	26·66	35·54	44·43	53·31	62·20	71·09	79·97	30'
40'	8·87	17·73	26·60	35·47	44·34	53·20	62·07	70·94	79·81	40'
50'	8·85	17·70	26·55	35·40	44·24	53·09	61·94	70·79	79·64	50'
20° —	8·83	17·66	26·49	35·32	44·15	52·98	61·81	70·64	79·47	20° —
10'	8·81	17·62	26·43	35·25	44·06	52·87	61·68	70·49	79·30	10'
20'	8·79	17·59	26·38	35·17	43·96	52·76	61·55	70·34	79·13	20'
30'	8·77	17·55	26·32	35·09	43·87	52·64	61·41	70·19	78·96	30'
40'	8·75	17·51	26·26	35·02	43·77	52·53	61·28	70·04	78·79	40'
50'	8·74	17·47	26·21	34·94	43·68	52·41	61·15	69·88	78·62	50'
21° —	8·72	17·43	26·15	34·86	43·58	52·29	61·01	69·73	78·44	21° —
10'	8·70	17·39	26·09	34·78	43·48	52·18	60·87	69·57	78·27	10'
20'	8·68	17·35	26·03	34·71	43·38	52·06	60·74	69·41	78·09	20'
30'	8·66	17·31	25·97	34·63	43·28	51·94	60·60	69·25	77·91	30'
40'	8·64	17·27	25·91	34·55	43·18	51·82	60·46	69·10	77·73	40'
50'	8·62	17·23	25·85	34·47	43·08	51·70	60·32	68·93	77·55	50'
22° —	8·60	17·19	25·79	34·39	42·98	51·58	60·18	68·77	77·37	22° —
10'	8·58	17·15	25·73	34·31	42·88	51·46	60·03	68·61	77·19	10'
20'	8·56	17·11	25·67	34·22	42·78	51·34	59·89	68·45	77·00	20'
30'	8·54	17·07	25·61	34·14	42·68	51·21	59·75	68·28	76·82	30'
40'	8·51	17·03	25·54	34·06	42·57	51·09	59·60	68·12	76·63	40'
50'	8·49	16·99	25·48	33·98	42·47	50·97	59·46	67·95	76·45	50'
23° —	8·47	16·95	25·42	33·89	42·37	50·84	59·31	67·79	76·26	23° —
10'	8·45	16·90	25·36	33·81	42·26	50·71	59·17	67·62	76·07	10'
20'	8·43	16·86	25·29	33·72	42·16	50·59	59·02	67·45	75·88	20'
30'	8·41	16·82	25·23	33·64	42·05	50·46	58·87	67·28	75·69	30'
40'	8·39	16·78	25·17	33·55	41·94	50·33	58·72	67·11	75·50	40'
50'	8·37	16·73	25·10	33·47	41·84	50·20	58·57	66·94	75·30	50'

Fok és perc	10	20	30	40	50	60	70	80	90	Fok és perc
	hosszegységnek megfelelő vízszintes távolság									
24° —	8·35	16·69	25·04	33·38	41·73	50·07	58·42	66·77	75·11	24° —
10'	8·32	16·65	24·97	33·30	41·62	49·94	58·27	66·59	74·92	10'
20'	8·30	16·60	24·91	33·21	41·51	49·81	58·12	66·42	74·72	20'
30'	8·28	16·56	24·84	33·12	41·40	49·68	57·96	66·24	74·52	30'
40'	8·26	16·52	24·77	33·03	41·29	49·55	57·81	66·07	74·32	40'
50'	8·24	16·47	24·71	32·94	41·18	49·42	57·65	65·89	74·13	50'
25° —	8·21	16·43	24·64	32·86	41·07	49·28	57·50	65·71	73·93	25° —
10'	8·19	16·38	24·57	32·77	40·96	49·15	57·34	65·53	73·72	10'
20'	8·17	16·34	24·51	32·68	40·85	49·01	57·18	65·35	73·52	20'
30'	8·15	16·29	24·44	32·59	40·73	48·88	57·03	65·17	73·32	30'
40'	8·12	16·25	24·37	32·50	40·62	48·74	56·87	64·99	73·12	40'
50'	8·10	16·20	24·30	32·40	40·51	48·61	56·71	64·81	72·91	50'
26° —	8·08	16·16	24·23	32·31	40·39	48·47	56·55	64·63	72·70	26° —
10'	8·06	16·11	24·17	32·22	40·28	48·33	56·39	64·44	72·50	10'
20'	8·03	16·06	24·10	32·13	40·16	48·19	56·23	64·26	72·29	20'
30'	8·01	16·02	24·03	32·04	40·05	48·05	56·06	64·07	72·08	30'
40'	7·99	15·97	23·96	31·94	39·93	47·91	55·90	63·89	71·87	40'
50'	7·96	15·92	23·89	31·85	39·81	47·77	55·74	63·70	71·66	50'
27° —	7·94	15·88	23·82	31·76	39·69	47·63	55·57	63·51	71·45	27° —
10'	7·92	15·83	23·75	31·66	39·58	47·49	55·41	63·32	71·24	10'
20'	7·89	15·78	23·67	31·57	39·46	47·35	55·24	63·13	71·02	20'
30'	7·87	15·74	23·60	31·47	39·34	47·21	55·08	62·94	70·81	30'
40'	7·84	15·69	23·53	31·38	39·22	47·06	54·91	62·75	70·60	40'
50'	7·82	15·64	23·46	31·28	39·10	46·92	54·74	62·56	70·38	50'
28° —	7·80	15·59	23·39	31·18	38·98	46·78	54·57	62·37	70·16	28° —
10'	7·77	15·54	23·32	31·09	38·86	46·63	54·40	62·17	69·95	10'
20'	7·75	15·50	23·24	30·99	38·74	46·49	54·23	61·98	69·73	20'
30'	7·72	15·45	23·17	30·89	38·62	46·34	54·06	61·79	69·51	30'
40'	7·70	15·40	23·10	30·80	38·49	46·19	53·89	61·59	69·29	40'
50'	7·67	15·35	23·02	30·70	38·37	46·05	53·72	61·39	69·07	50'
29° —	7·65	15·30	22·95	30·60	38·25	45·90	53·55	61·20	68·85	29° —
10'	7·62	15·25	22·87	30·50	38·12	45·75	53·37	61·00	68·62	10'
20'	7·60	15·20	22·80	30·40	38·00	45·60	53·20	60·80	68·40	20'
30'	7·58	15·15	22·73	30·30	37·88	45·45	53·03	60·60	68·18	30'
40'	7·55	15·10	22·65	30·20	37·75	45·30	52·85	60·40	67·95	40'
50'	7·53	15·05	22·58	30·10	37·63	45·15	52·68	60·20	67·73	50'
30° —	7·50	15·00	22·50	30·00	37·50	45·00	52·50	60·00	67·50	30° —
10'	7·47	14·95	22·42	29·90	37·37	44·85	52·32	59·80	67·27	10'
20'	7·45	14·90	22·35	29·80	37·25	44·70	52·15	59·60	67·04	20'
30'	7·42	14·85	22·27	29·70	37·12	44·54	51·97	59·39	66·82	30'
40'	7·40	14·80	22·20	29·59	36·99	44·39	51·79	59·19	66·59	40'
50'	7·37	14·75	22·12	29·49	36·87	44·24	51·61	58·98	66·36	50'
31° —	7·35	14·69	22·04	29·39	36·74	44·08	51·43	58·78	66·13	31° —
10'	7·32	14·64	21·96	29·29	36·61	43·93	51·25	58·57	65·89	10'
20'	7·30	14·59	21·89	29·18	36·48	43·77	51·07	58·37	65·66	20'
30'	7·27	14·54	21·81	29·08	36·35	43·62	50·89	58·16	65·43	30'
40'	7·24	14·49	21·73	28·98	36·22	43·46	50·71	57·95	65·20	40'
50'	7·22	14·44	21·65	28·87	36·09	43·31	50·53	57·74	64·96	50'

Fok és perc	10	20	30	40	50	60	70	80	90	Fok és perc
	hosszegységnek megfelelő vízszintes távolság									
32° —	7·19	14·38	21·58	28·77	35·96	43·15	50·34	57·54	64·73	32° —
10'	7·17	14·33	21·50	28·66	35·83	42·99	50·16	57·33	64·49	10'
20'	7·14	14·28	21·42	28·56	35·70	42·84	49·98	57·12	64·25	20'
30'	7·11	14·23	21·34	28·45	35·57	42·68	49·79	56·90	64·02	30'
40'	7·09	14·17	21·26	28·35	35·43	42·52	49·61	56·69	63·78	40'
50'	7·06	14·12	21·18	28·24	35·30	42·36	49·42	56·48	63·54	50'
33° —	7·03	14·07	21·10	28·13	35·17	42·20	49·24	56·27	63·30	33° —
10'	7·01	14·01	21·02	28·03	35·04	42·04	49·05	56·06	63·06	10'
20'	6·98	13·96	20·94	27·92	34·90	41·88	48·86	55·84	62·82	20'
30'	6·95	13·91	20·86	27·81	34·77	41·72	48·68	55·63	62·58	30'
40'	6·93	13·85	20·78	27·71	34·63	41·56	48·49	55·41	62·34	40'
50'	6·90	13·80	20·70	27·60	34·50	41·40	48·30	55·20	62·10	50'
34° —	6·87	13·75	20·62	27·49	34·37	41·24	48·11	54·98	61·86	34° —
10'	6·85	13·69	20·54	27·38	34·23	41·08	47·92	54·77	61·61	10'
20'	6·82	13·64	20·46	27·28	34·09	40·91	47·73	54·55	61·37	20'
30'	6·79	13·58	20·38	27·17	33·96	40·75	47·54	54·33	61·13	30'
40'	6·76	13·53	20·29	27·06	33·82	40·59	47·35	54·12	60·88	40'
50'	6·74	13·47	20·21	26·95	33·69	40·42	47·16	53·90	60·64	50'
35° —	6·71	13·42	20·13	26·84	33·55	40·26	46·97	53·68	60·39	35° —
10'	6·68	13·37	20·05	26·73	33·41	40·10	46·78	53·46	60·14	10'
20'	6·66	13·31	19·97	26·62	33·28	39·93	46·59	53·24	59·90	20'
30'	6·63	13·26	19·88	26·51	33·14	39·77	46·40	53·02	59·65	30'
40'	6·60	13·20	19·80	26·40	33·00	39·60	46·20	52·80	59·40	40'
50'	6·57	13·15	19·72	26·29	32·86	39·44	46·01	52·58	59·15	50'
36° —	6·55	13·09	19·64	26·18	32·73	39·27	45·82	52·36	58·91	36° —
10'	6·52	13·03	19·55	26·07	32·59	39·10	45·62	52·14	58·65	10'
20'	6·49	12·98	19·47	25·96	32·45	38·94	45·43	51·92	58·41	20'
30'	6·46	12·92	19·39	25·85	32·31	38·77	45·23	51·69	58·16	30'
40'	6·43	12·87	19·30	25·74	32·17	38·60	45·04	51·47	57·91	40'
50'	6·41	12·81	19·22	25·62	32·03	38·44	44·84	51·25	57·65	50'
37° —	6·38	12·76	19·13	25·51	31·89	38·27	44·65	51·03	57·40	37° —
10'	6·35	12·70	19·05	25·40	31·75	38·10	44·45	50·80	57·15	10'
20'	6·32	12·64	18·97	25·29	31·61	37·93	44·26	50·58	56·90	20'
30'	6·29	12·59	18·88	25·18	31·47	37·76	44·06	50·35	56·65	30'
40'	6·27	12·53	18·80	25·06	31·33	37·60	43·86	50·13	56·39	40'
50'	6·24	12·48	18·71	24·95	31·19	37·43	43·66	49·90	56·14	50'
38° —	6·21	12·42	18·63	24·84	31·05	37·26	43·47	49·68	55·89	38° —
10'	6·18	12·36	18·54	24·73	30·91	37·09	43·27	49·45	55·63	10'
20'	6·15	12·31	18·46	24·61	30·77	36·92	43·07	49·22	55·38	20'
30'	6·12	12·25	18·37	24·50	30·62	36·75	42·87	49·00	55·12	30'
40'	6·10	12·19	18·29	24·39	30·48	36·58	42·67	48·77	54·87	40'
50'	6·07	12·14	18·20	24·27	30·34	36·41	42·48	48·54	54·61	50'
39° —	6·04	12·08	18·12	24·16	30·20	36·24	42·28	48·32	54·36	39° —
10'	6·01	12·02	18·03	24·04	30·06	36·07	42·08	48·09	54·10	10'
20'	5·98	11·97	17·95	23·93	29·91	35·90	41·88	47·86	53·84	20'
30'	5·95	11·91	17·86	23·82	29·77	35·72	41·68	47·63	53·59	30'
40'	5·93	11·85	17·78	23·70	29·63	35·55	41·48	47·40	53·33	40'
50'	5·90	11·79	17·69	23·59	29·48	35·38	41·28	47·18	53·07	50'

Fok és perc	10	20	30	40	50	60	70	80	90	Fok és perc
	hosszegységnek megfelelő vízszintes távolság									
40° —	5·87	11·74	17·60	23·47	29·34	35·21	41·08	46·95	52·81	40° —
10'	5·84	11·68	17·52	23·36	29·20	35·04	40·88	46·72	52·56	10'
20'	5·81	11·62	17·43	23·24	29·05	34·87	40·68	46·49	52·30	20'
30'	5·78	11·56	17·35	23·13	28·91	34·69	40·48	46·26	52·04	30'
40'	5·75	11·51	17·26	23·01	28·77	34·52	40·27	46·08	51·78	40'
50'	5·72	11·45	17·17	22·90	28·62	34·35	40·07	45·80	51·52	50'
41° —	5·70	11·39	17·09	22·78	28·48	34·17	39·87	45·57	51·26	41° —
10'	5·67	11·33	17·00	22·67	28·34	34·00	39·67	45·34	51·00	10'
20'	5·64	11·28	16·91	22·55	28·19	33·83	39·47	45·11	50·74	20'
30'	5·61	11·22	16·83	22·44	28·05	33·66	39·27	44·88	50·48	30'
40'	5·58	11·16	16·74	22·32	27·90	33·48	39·06	44·64	50·22	40'
50'	5·55	11·10	16·65	22·21	27·76	33·31	38·86	44·41	49·96	50'
42° —	5·52	11·05	16·57	22·09	27·61	33·14	38·66	44·18	49·70	42° —
10'	5·49	10·99	16·48	21·97	27·47	32·96	38·46	43·95	49·44	10'
20'	5·46	10·93	16·39	21·86	27·32	32·79	38·25	43·72	49·18	20'
30'	5·44	10·87	16·31	21·74	27·18	32·61	38·05	43·49	48·92	30'
40'	5·41	10·81	16·22	21·63	27·03	32·44	37·85	43·25	48·66	40'
50'	5·38	10·76	16·13	21·51	26·89	32·27	37·64	43·02	48·40	50'
43° —	5·35	10·70	16·05	21·40	26·74	32·09	37·44	42·79	48·14	43° —
10'	5·32	10·64	15·96	21·28	26·60	31·92	37·24	42·56	47·88	10'
20'	5·29	10·58	15·87	21·16	26·45	31·74	37·03	42·33	47·62	20'
30'	5·26	10·52	15·79	21·05	26·31	31·57	36·83	42·09	47·36	30'
40'	5·23	10·47	15·70	20·93	26·16	31·40	36·63	41·86	47·09	40'
50'	5·20	10·41	15·61	20·81	26·02	31·22	36·43	41·63	46·83	50'
44° —	5·17	10·35	15·52	20·70	25·87	31·05	36·22	41·40	46·57	44° —
10'	5·15	10·29	15·44	20·58	25·73	30·87	36·02	41·16	46·31	10'
20'	5·12	10·23	15·35	20·47	25·58	30·70	35·81	40·93	46·05	20'
30'	5·09	10·17	15·26	20·35	25·44	30·52	35·61	40·70	45·79	30'
40'	5·06	10·12	15·17	20·23	25·29	30·35	35·41	40·47	45·52	40'
50'	5·03	10·06	15·09	20·12	25·15	30·17	35·20	40·23	45·26	50'
45° —	5·00	10·00	15·00	20·00	25·00	30·00	35·00	40·00	45·00	45° —
10'	4·97	9·94	14·91	19·88	24·85	29·83	34·80	39·77	44·74	10'
20'	4·94	9·88	14·83	19·77	24·71	29·65	34·59	39·53	44·48	20'
30'	4·91	9·83	14·74	19·65	24·56	29·48	34·39	39·30	44·21	30'
40'	4·88	9·77	14·65	19·53	24·42	29·30	34·19	39·07	43·95	40'
50'	4·85	9·71	14·56	19·42	24·27	29·13	33·98	38·84	43·69	50'
46° —	4·83	9·65	14·48	19·30	24·13	28·95	33·78	38·60	43·43	46° —
10'	4·80	9·59	14·39	19·19	23·98	28·78	33·57	38·37	43·17	10'
20'	4·77	9·53	14·30	19·07	23·84	28·60	33·37	38·14	42·91	20'
30'	4·74	9·48	14·21	18·95	23·69	28·43	33·17	37·91	42·64	30'
40'	4·71	9·42	14·13	18·84	23·55	28·26	32·97	37·67	42·38	40'
50'	4·68	9·36	14·04	18·72	23·40	28·08	32·76	37·44	42·12	50'
47° —	4·65	9·30	13·95	18·60	23·26	27·91	32·56	37·21	41·86	47° —
10'	4·62	9·24	13·87	18·49	23·11	27·73	32·36	36·98	41·60	10'
20'	4·59	9·19	13·78	18·37	22·97	27·56	32·15	36·75	41·34	20'
30'	4·56	9·13	13·69	18·26	22·82	27·39	31·95	36·51	41·08	30'
40'	4·54	9·07	13·61	18·14	22·68	27·21	31·75	36·28	40·82	40'
50'	4·51	9·01	13·52	18·02	22·53	27·04	31·54	36·05	40·56	50'

II. Vízszintes távolságoknak megfelelő ferde (lejtős) vonalak kiszámítása.

Valamint igen gyakran előfordul azaz eset, hogy egy távolság-
mérővel megmért ferde (lejtős) vonalat át kell számítani a megfelelő
vízszintes távolságra, úgy arra is van eset a gyakorlati életben,
hogy egy megadott vízszintes távolságból a bizonyos hajlásnak meg-
felelő ferde vonalat kell kiszámítani. Így például, ha valamely vágás-
vonalat, a térképről lemért vízszintes távolság alapján, bizonyos
hajlásszöggel bíró hegyoldalon távolságmérővel kell kitűzni.

Ilyen esetben a ferde távolságot a vízszintesből, a megelőző
táblázat előtt közölt képletből:

$Tv = a \cos a + h \cos^2 a$, könnyen ki lehet számítani, ha előbb
a hajlásszög közvetlen felvétel útján megállapítatik.

A ferde távolság ugyanis annyi, mint $\frac{Tv}{\cos a} = a + h \cos a$.

De a Reichenbach-féle távolságmérő használatánál tulajdonképen
nem a ferde távolságot kell tudni, hanem azon lécz leolvasást (h),
mely ezen távolságnak megfelel. Ez pedig a következő módon talál-
ható az előbbi képletből:

$$h = \frac{Tv}{\cos^2 a} - \frac{a \cos a}{\cos^2 a} = (Tv - a \cos a) \frac{1}{\cos^2 a}$$

Ezen képletben Tv ismeretes, $a \cos a$ pedig, ha mint már említ-
tetett, a hajlásszög (a) megmértetett, közvetlenül megtalálható az
előbbi táblázat előtt közölt utasítás szerint készített kis kimutatásból
abban az esetben nevezetesen, ha a = 0.23 öl, $a \cos a$ értéke a

0—12 ^o	fokok közé eső hajlásszögeknek	= 0.23
13—20 ^o	" " " "	= 0.22
21—25 ^o	" " " "	= 0.21
26—32 ^o	" " " "	= 0.20
33—36 ^o	" " " "	= 0.19
37—40 ^o	" " " "	= 0.18
41—44 ^o	" " " "	= 0.17
45—47 ^o	" " " "	= 0.16

E szerint tehát csak az $\frac{1}{\cos^2 a}$ tényező kiszámítása adhat mun-
kát. Ennek megkönnyítésére szolgál a következő táblázat, melyben a
különböző hajlásszögeknek megfelelő $\frac{1}{\cos^2 a}$ értékek vannak kimu-
tatva 10-el 20-al . . . 90-el szorozva úgy, hogy a táblázatból tulaj-
donképen nem csak az $\frac{1}{\cos^2 a}$ tényezőt, hanem ennek bármely értéket
képviselő $(Tv - a \cos a)$ -val való szorzatát meg lehet találni. Abban
az esetben például, ha a térképről lemért vízszintes távolság 40.25 öl,
a hajlásszög pedig a műszer felállításánál 15°—30'-nek találtatott
az a léczleolvasás, melyet egy Belházy-féle újabb műszer alkalmazá-
sánál a vertikálisan tartott lécznek mutatni kell, a következő lesz:

$Tv - a \cos a = 40.25 - 0.22 = 40.03$; ebből megfelel a táblázat
szerint 40 ölnék = 43.08 . . . . . = 43.08
3 ölnék = 3.23 tehát 0.03 ölnék = 0.03

a keresett léczztávolság tehát = 43.11 öl. A ki-
tűzendő vonal végső pontja tehát ott lesz, a hol a lassan előre vagy
hátra vitt lécz ennyit mutat.

298 Vízszintes távolságoknak megfelelő ferde (lejtős) vonalak
kiszámítása.

Fok és percz	10	20	30	40	50	60	70	80	90
	vízszintes hosszegységnek megfelelő ferde távolság								
0° —	10·00	20·00	30·00	40·00	50·00	60·00	70·00	80·00	90·00
10'	10·00	20·00	30·00	40·00	50·00	60·00	70·00	80·00	90·00
20'	10·00	20·00	30·00	40·00	50·00	60·00	70·00	80·00	90·00
30'	10·00	20·00	30·00	40·00	50·01	60·01	70·01	80·01	90·01
40'	10·00	20·00	30·00	40·00	50·01	60·01	70·01	80·01	90·01
50'	10·00	20·00	30·01	40·01	50·01	60·01	70·01	80·02	90·02
1° —	10·00	20·01	30·01	40·01	50·02	60·02	70·02	80·02	90·03
10'	10·00	20·01	30·01	40·02	50·02	60·02	70·03	80·03	90·04
20'	10·01	20·01	30·02	40·02	50·03	60·03	70·04	80·04	90·05
30'	10·01	20·01	30·02	40·03	50·04	60·04	70·05	80·06	90·06
40'	10·01	20·02	30·02	40·03	50·04	60·05	70·06	80·06	90·07
50'	10·01	20·02	30·03	40·04	50·05	60·06	70·07	80·08	90·09
2° —	10·01	20·02	30·04	40·05	50·06	60·07	70·08	80·10	90·11
10'	10·01	20·03	30·04	40·06	50·07	60·08	70·10	80·11	90·13
20'	10·02	20·03	30·05	40·07	50·09	60·10	70·12	80·14	90·15
30'	10·02	20·04	30·06	40·08	50·10	60·11	70·13	80·15	90·17
40'	10·02	20·04	30·07	40·09	50·11	60·13	70·15	80·18	90·20
50'	10·02	20·05	30·07	40·10	50·12	60·14	70·17	80·19	90·22
3° —	10·03	20·05	30·08	40·11	50·14	60·16	70·19	80·22	90·24
10'	10·03	20·06	30·09	40·12	50·16	60·19	70·22	80·25	90·28
20'	10·03	20·07	30·10	40·14	50·17	60·20	70·24	80·27	90·31
30'	10·04	20·07	30·11	40·15	50·19	60·22	70·26	80·30	90·33
40'	10·04	20·08	30·12	40·16	50·21	60·25	70·29	80·33	90·37
50'	10·05	20·09	30·14	40·18	50·23	60·27	70·32	80·36	90·41
4° —	10·05	20·10	30·15	40·20	50·25	60·29	70·34	80·39	90·44
10'	10·05	20·11	30·16	40·21	50·27	60·32	70·37	80·42	90·48
20'	10·06	20·11	30·17	40·23	50·29	60·34	70·40	80·46	90·51
30'	10·06	20·12	30·19	40·25	50·31	60·37	70·43	80·50	90·56
40'	10·07	20·13	30·20	40·27	50·34	60·40	70·47	80·54	90·60
50'	10·07	20·14	30·21	40·28	50·36	60·43	70·50	80·57	90·64
5° —	10·08	20·15	30·23	40·31	50·39	60·46	70·54	80·62	90·69
10'	10·08	20·16	30·25	40·33	50·41	60·49	70·57	80·66	90·74
20'	10·09	20·17	30·26	40·35	50·44	60·52	70·61	80·70	90·78
30'	10·09	20·19	30·28	40·37	50·47	60·56	70·65	80·74	90·84
40'	10·10	20·20	30·30	40·40	50·51	60·61	70·71	80·81	90·91
50'	10·10	20·21	30·31	40·42	50·52	60·62	70·73	80·83	90·94
6° —	10·11	20·22	30·33	40·44	50·55	60·66	70·77	80·88	90·99
10'	10·12	20·23	30·35	40·47	50·59	60·70	70·82	80·94	91·05
20'	10·12	20·25	30·37	40·49	50·62	60·74	70·86	80·98	91·11
30'	10·13	20·26	30·39	40·52	50·65	60·78	70·91	81·04	91·17
40'	10·14	20·27	30·41	40·55	50·69	60·82	70·96	81·10	91·23
50'	10·14	20·29	30·43	40·58	50·72	60·86	71·01	81·15	91·30
7° —	10·15	20·30	30·45	40·60	50·76	60·91	71·06	81·21	91·36
10'	10·16	20·32	30·47	40·63	50·79	60·95	71·11	81·26	91·42
20'	10·17	20·33	30·50	40·66	50·83	61·00	71·16	81·33	91·49
30'	10·17	20·35	30·52	40·69	50·87	61·04	71·21	81·38	91·56
40'	10·18	20·36	30·54	40·72	50·91	61·09	71·27	81·45	91·63
50'	10·19	20·38	30·57	40·76	50·95	61·13	71·32	81·51	91·70

Vízszintes távolságoknak megfelelő ferde (lejtős) vonalak 299
iszámítása.

Fok és percz	10	20	30	40	50	60	70	80	90
vízszintes hosszegységnek megfelelő ferde távolság									
8° —	10·20	20·40	30·59	40·79	50·99	61·19	71·39	81·58	91·78
10'	10·21	20·41	30·62	40·82	51·03	61·24	71·44	81·65	91·85
20'	10·22	20·43	30·65	40·86	51·08	61·29	71·51	81·72	91·94
30'	10·22	20·45	30·67	40·89	51·12	61·34	71·56	81·78	92·01
40'	10·23	20·46	30·70	40·93	51·16	61·39	71·62	81·86	92·09
50'	10·24	20·48	30·73	40·97	51·21	61·45	71·69	81·94	92·18
9° —	10·25	20·50	30·75	41·00	51·26	61·51	71·76	82·01	92·26
10'	10·26	20·52	30·78	41·04	51·30	61·56	71·82	82·08	92·34
20'	10·27	20·54	30·81	41·08	51·35	61·62	71·89	82·16	92·43
30'	10·28	20·56	30·84	41·12	51·40	61·68	71·96	82·24	92·52
40'	10·29	20·58	30·87	41·16	51·45	61·74	72·03	82·32	92·61
50'	10·30	20·60	30·90	41·20	51·50	61·80	72·10	82·40	92·70
10° —	10·31	20·62	30·93	41·24	51·56	61·87	72·18	82·49	92·80
10'	10·32	20·64	30·97	41·29	51·61	61·93	72·25	82·58	92·90
20'	10·33	20·66	31·00	41·33	51·66	61·99	72·32	82·66	92·99
30'	10·34	20·69	31·03	41·37	51·72	62·06	72·40	82·74	93·09
40'	10·36	20·71	31·07	41·42	51·78	62·13	72·49	82·84	93·20
50'	10·37	20·73	31·10	41·46	51·83	62·20	72·56	82·93	93·29
11° —	10·38	20·76	31·13	41·51	51·89	62·27	72·65	83·02	93·40
10'	10·39	20·78	31·17	41·56	51·95	62·34	72·73	83·12	93·51
20'	10·40	20·80	31·21	41·61	52·01	62·41	72·81	83·22	93·62
30'	10·41	20·83	31·24	41·66	52·07	62·48	72·90	83·31	93·73
40'	10·43	20·85	31·28	41·70	52·13	62·56	72·98	83·41	93·83
50'	10·44	20·88	31·32	41·76	52·20	62·63	73·07	83·51	93·95
12° —	10·45	20·90	31·36	41·81	52·26	62·71	73·16	83·62	94·07
10'	10·47	20·93	31·40	41·86	52·33	62·79	73·26	83·72	94·19
20'	10·48	20·96	31·43	41·91	52·39	62·87	73·35	83·82	94·30
30'	10·49	20·98	31·47	41·96	52·46	62·95	73·44	83·93	94·42
40'	10·51	21·01	31·52	42·02	52·53	63·03	73·54	84·04	94·55
50'	10·52	21·04	31·56	42·08	52·60	63·11	73·63	84·15	94·67
13° —	10·53	21·07	31·60	42·13	52·67	63·20	73·73	84·26	94·80
10'	10·55	21·09	31·64	42·19	52·74	63·28	73·83	84·38	94·92
20'	10·56	21·12	31·69	42·25	52·81	63·37	73·93	84·50	95·06
30'	10·58	21·15	31·73	42·30	52·88	63·46	74·03	84·61	95·18
40'	10·59	21·18	31·77	42·36	52·96	63·55	74·14	84·73	95·32
50'	10·61	21·21	31·81	42·42	53·03	63·64	74·24	84·85	95·45
14° —	10·62	21·24	31·87	42·49	53·11	63·73	74·35	84·98	95·60
10'	10·64	21·27	31·91	42·55	53·19	63·82	74·46	85·10	95·73
20'	10·65	21·31	31·96	42·61	53·27	63·92	74·57	85·22	95·88
30'	10·67	21·34	32·01	42·68	53·35	64·01	74·68	85·35	96·02
40'	10·69	21·37	32·06	42·74	53·43	64·11	74·80	85·48	96·17
50'	10·70	21·40	32·10	42·80	53·51	64·21	74·91	85·61	96·31
15° —	10·72	21·44	32·15	42·87	53·59	64·31	75·03	85·74	96·46
10'	10·74	21·47	32·21	42·94	53·68	64·41	75·15	85·88	96·62
20'	10·75	21·50	32·26	43·01	53·76	64·51	75·26	86·02	96·77
30'	10·77	21·54	32·31	43·08	53·85	64·61	75·38	86·15	96·92
40'	10·79	21·57	32·36	43·15	53·94	64·72	75·51	86·30	97·08
50'	10·80	21·61	32·41	43·22	54·02	64·82	75·63	86·43	97·24

300 Vizszintes távolságoknak megfelelő ferde (lejtős) vonalak
kiszámítása.

Fok és percz	10	20	30	40	50	60	70	80	90
vizszintes hosszegységnek megfelelő ferde távolság									
16° —	10.82	21.64	32.47	43.29	54.11	64.93	75.75	86.58	97.40
10'	10.84	21.68	32.52	43.36	54.20	65.04	75.88	86.72	97.56
20'	10.86	21.72	32.58	43.44	54.30	65.15	76.01	86.87	97.73
30'	10.88	21.75	32.63	43.51	54.39	65.26	76.14	87.02	97.89
40'	10.90	21.79	32.69	43.58	54.48	65.38	76.27	87.17	98.06
50'	10.92	21.83	32.75	43.66	54.58	65.49	76.41	87.32	98.24
17° —	10.94	21.87	32.81	43.74	54.68	65.61	76.55	87.48	98.42
10'	10.95	21.91	32.86	43.82	54.77	65.72	76.68	87.63	98.59
20'	10.97	21.95	32.92	43.90	54.87	65.84	76.82	87.79	98.77
30'	10.99	21.99	32.98	43.98	54.97	65.96	76.96	87.95	98.95
40'	11.01	22.03	33.04	44.06	55.07	66.08	77.10	88.11	99.13
50'	11.04	22.07	33.11	44.14	55.18	66.21	77.25	88.28	99.32
18° —	11.06	22.11	33.17	44.22	55.28	66.34	77.39	88.45	99.50
10'	11.08	22.15	33.23	44.31	55.39	66.46	77.54	88.62	99.69
20'	11.10	22.20	33.29	44.39	55.49	66.59	77.69	88.78	99.88
30'	11.12	22.24	33.36	44.48	55.60	66.71	77.83	88.95	100.07
40'	11.14	22.28	33.42	44.56	55.71	66.85	77.99	89.13	100.27
50'	11.16	22.33	33.49	44.65	55.82	66.98	78.14	89.30	100.47
19° —	11.19	22.37	33.56	44.74	55.93	67.12	78.30	89.49	100.67
10'	11.21	22.42	33.62	44.83	56.04	67.25	78.46	89.66	100.87
20'	11.23	22.46	33.69	44.92	56.16	67.39	78.62	89.85	101.08
30'	11.25	22.51	33.76	45.02	56.27	67.52	78.78	90.03	101.29
40'	11.28	22.55	33.83	45.11	56.39	67.66	78.94	90.22	101.49
50'	11.30	22.60	33.90	45.20	56.51	67.81	79.11	90.41	101.71
20° —	11.33	22.65	33.98	45.30	56.63	67.95	79.28	90.60	101.93
10'	11.35	22.70	34.05	45.40	56.75	68.09	79.44	90.79	102.14
20'	11.37	22.75	34.12	45.49	56.87	68.24	79.61	90.98	102.36
30'	11.40	22.80	34.19	45.59	56.99	68.39	79.79	91.18	102.58
40'	11.42	22.85	34.27	45.69	57.12	68.54	79.96	91.38	102.81
50'	11.45	22.90	34.34	45.79	57.24	68.69	80.14	91.58	103.03
21° —	11.47	22.95	34.42	45.90	57.37	68.84	80.32	91.79	103.27
10'	11.50	23.00	34.50	46.00	57.50	68.99	80.49	91.99	103.49
20'	11.53	23.05	34.58	46.10	57.63	69.15	80.68	92.20	103.73
30'	11.55	23.10	34.66	46.21	57.76	69.31	80.86	92.42	103.97
40'	11.58	23.16	34.73	46.31	57.89	69.47	81.05	92.62	104.20
50'	11.61	23.21	34.82	46.42	58.03	69.63	81.24	92.84	104.45
22° —	11.63	23.26	34.90	46.53	58.16	69.79	81.42	93.06	104.69
10'	11.66	23.32	34.98	46.64	58.30	69.96	81.62	93.28	104.94
20'	11.69	23.38	35.06	46.75	58.44	70.13	81.82	93.50	105.19
30'	11.72	23.43	35.15	46.86	58.58	70.30	82.01	93.73	105.44
40'	11.74	23.49	35.23	46.98	58.72	70.46	82.21	93.95	105.70
50'	11.77	23.55	35.32	47.09	58.87	70.64	82.41	94.18	105.96
23° —	11.80	23.60	35.41	47.21	59.01	70.81	82.61	94.42	106.22
10'	11.83	23.66	35.49	47.32	59.16	70.99	82.82	94.65	106.48
20'	11.86	23.72	35.58	47.44	59.31	71.17	83.03	94.89	106.75
30'	11.89	23.78	35.67	47.56	59.46	71.35	83.24	95.13	107.02
40'	11.92	23.84	35.76	47.68	59.61	71.53	83.45	95.37	107.29
50'	11.95	23.90	35.85	47.80	59.76	71.71	83.66	95.61	107.56

Vízszintes távolságoknak megfelelő ferde (lejtős) vonalak 301
kiszámítása.

Fok és percz	10	20	30	40	50	60	70	80	90
vízszintes hosszegységnek megfelelő ferde távolság									
24° —	11·98	23·96	35·95	47·93	59·91	71·89	83·87	95·86	107·84
10'	12·01	24·03	36·04	48·05	60·07	72·08	84·09	96·10	108·12
20'	12·05	24·09	36·14	48·18	60·23	72·27	84·32	96·36	108·41
30'	12·08	24·15	36·23	48·31	60·39	72·46	84·54	96·62	108·69
40'	12·11	24·22	36·33	48·44	60·55	72·65	84·76	96·87	108·98
50'	12·14	24·28	36·43	48·57	60·71	72·85	84·99	97·14	109·28
25° —	12·17	24·35	36·52	48·70	60·87	73·04	85·22	97·39	109·57
10'	12·21	24·42	36·62	48·83	61·04	73·25	85·46	97·66	109·87
20'	12·24	24·48	36·72	48·96	61·21	73·45	85·69	97·93	110·17
30'	12·28	24·55	36·83	49·10	61·38	73·65	85·93	98·20	110·48
40'	12·31	24·62	36·93	49·24	61·55	73·85	86·16	98·47	110·78
50'	12·34	24·69	37·03	49·38	61·72	74·06	86·41	98·75	111·10
26° —	12·38	24·76	37·14	49·52	61·90	74·27	86·65	99·03	111·41
10'	12·41	24·83	37·24	49·66	62·07	74·48	86·90	99·31	111·73
20'	12·45	24·90	37·35	49·80	62·25	74·70	87·15	99·60	112·05
30'	12·49	24·97	37·46	49·94	62·43	74·92	87·40	99·89	112·37
40'	12·52	25·04	37·57	50·09	62·61	75·13	87·65	100·18	112·70
50'	12·56	25·12	37·68	50·24	62·80	75·35	87·91	100·47	113·03
27° —	12·60	25·19	37·79	50·38	62·98	75·58	88·17	100·77	113·36
10'	12·63	25·27	37·90	50·54	63·17	75·80	88·44	101·07	113·71
20'	12·67	25·34	38·02	50·69	63·36	76·03	88·70	101·38	114·05
30'	12·71	25·42	38·13	50·84	63·55	76·26	88·97	101·68	114·39
40'	12·75	25·50	38·25	51·00	63·75	76·49	89·24	101·99	114·74
50'	12·79	25·58	38·36	51·15	63·94	76·73	89·52	102·30	115·09
28° —	12·83	25·65	38·48	51·31	64·14	76·96	89·79	102·62	115·44
10'	12·87	25·73	38·60	51·47	64·34	77·20	90·07	102·94	115·80
20'	12·91	25·81	38·72	51·63	64·54	77·44	90·35	103·26	116·16
30'	12·95	25·90	38·84	51·79	64·74	77·69	90·64	103·58	116·53
40'	12·99	25·98	38·97	51·96	64·95	77·93	90·92	103·91	116·90
50'	13·03	26·06	39·09	52·12	65·16	78·19	91·22	104·25	117·28
29° —	13·07	26·15	39·22	52·29	65·37	78·44	91·51	104·58	117·66
10'	13·12	26·23	39·35	52·46	65·58	78·69	91·81	104·92	118·04
20'	13·16	26·32	39·47	52·63	65·79	78·95	92·11	105·26	118·42
30'	13·20	26·40	39·60	52·80	66·01	79·21	92·41	105·61	118·81
40'	13·25	26·49	39·74	52·98	66·23	79·47	92·72	105·96	119·21
50'	13·29	26·58	39·87	53·16	66·45	79·73	93·02	106·31	119·60
30° —	13·33	26·67	40·00	53·33	66·67	80·00	93·33	106·66	120·00
10'	13·38	26·76	40·13	53·51	66·89	80·27	93·65	107·02	120·40
20'	13·42	26·85	40·27	53·70	67·12	80·54	93·97	107·39	120·82
30'	13·47	26·94	40·41	53·88	67·35	80·82	94·29	107·76	121·23
40'	13·52	27·03	40·55	54·06	67·58	81·10	94·61	108·13	121·64
50'	13·56	27·13	40·69	54·25	67·82	81·38	94·94	108·50	122·07
31° —	13·61	27·22	40·83	54·44	68·05	81·66	95·27	108·88	122·49
10'	13·66	27·32	40·97	54·63	68·29	81·95	95·61	109·26	122·92
20'	13·71	27·41	41·12	54·82	68·53	82·24	95·94	109·65	123·35
30'	13·76	27·51	41·27	55·02	68·78	82·53	96·29	110·04	123·80
40'	13·81	27·61	41·42	55·22	69·03	82·83	96·64	110·44	124·25
50'	13·85	27·71	41·56	55·42	69·27	83·12	96·98	110·83	124·69

302 Vízszintes távolságoknak megfelelő ferde (lejtős) vonalak kiszámítása.

Fok és percz	10	20	30	40	50	60	70	80	90
vízszintes hosszegységnek megfelelő ferde távolság									
32° —	13·91	27·81	41·72	55·62	69·53	83·43	97·34	111·24	125·15
10'	13·96	27·91	41·87	55·82	69·78	83·73	97·69	111·64	125·60
20'	14·01	28·01	42·02	56·03	70·04	84·04	98·05	112·06	126·06
30'	14·06	28·12	42·18	56·24	70·30	84·35	98·41	112·47	126·53
40'	14·11	28·22	42·33	56·44	70·56	84·67	98·78	112·89	127·00
50'	14·16	28·33	42·49	56·66	70·82	84·98	99·15	113·31	127·48
33° —	14·22	28·43	42·65	56·87	71·09	85·30	99·52	113·74	127·95
10'	14·27	28·54	42·81	57·08	71·36	85·63	99·90	114·17	128·44
20'	14·33	28·65	42·98	57·30	71·63	85·96	100·28	114·61	128·93
30'	14·38	28·76	43·14	57·52	71·91	86·29	100·67	115·05	129·43
40'	14·44	28·87	43·31	57·75	72·19	86·62	101·06	115·50	129·93
50'	14·49	28·99	43·48	57·97	72·47	86·96	101·45	115·94	130·44
34° —	14·55	29·10	43·65	58·20	72·75	87·30	101·85	116·40	130·95
10'	14·61	29·21	43·82	58·43	73·04	87·64	102·25	116·86	131·46
20'	14·67	29·33	44·00	58·66	73·33	87·99	102·66	117·32	131·99
30'	14·72	29·45	44·17	58·90	73·62	88·34	103·07	117·79	132·52
40'	14·78	29·57	44·35	59·13	73·92	88·70	103·48	118·26	133·05
50'	14·84	29·68	44·53	59·37	74·21	89·05	103·89	118·74	133·58
35° —	14·90	29·81	44·71	59·61	74·52	89·42	104·32	119·22	134·13
10'	14·96	29·93	44·89	59·86	74·82	89·78	104·75	119·71	134·68
20'	15·03	30·05	45·08	60·10	75·13	90·16	105·18	120·21	135·23
30'	15·09	30·18	45·26	60·35	75·44	90·53	105·62	120·70	135·79
40'	15·15	30·30	45·45	60·60	75·76	90·91	106·06	121·21	136·36
50'	15·21	30·43	45·64	60·86	76·07	91·28	106·50	121·71	136·93
36° —	15·28	30·56	45·84	61·12	76·40	91·67	106·95	122·23	137·51
10'	15·34	30·69	46·03	61·38	76·72	92·06	107·41	122·75	138·10
20'	15·41	30·82	46·23	61·64	77·05	92·45	107·86	123·27	138·68
30'	15·48	30·95	46·43	61·90	77·38	92·85	108·33	123·80	139·28
40'	15·54	31·08	46·63	62·17	77·71	93·25	108·79	124·34	139·88
50'	15·61	31·22	46·83	62·44	78·05	93·66	109·27	124·88	140·49
37° —	15·68	31·36	47·03	62·71	78·39	94·07	109·75	125·42	141·10
10'	15·75	31·50	47·24	62·99	78·74	94·49	110·24	125·98	141·73
20'	15·82	31·63	47·45	63·27	79·09	94·90	110·72	126·54	142·35
30'	15·89	31·78	47·66	63·55	79·44	95·33	111·22	127·10	142·99
40'	15·96	31·92	47·88	63·84	79·80	95·75	111·71	127·67	143·63
50'	16·03	32·06	48·09	64·12	80·16	96·19	112·22	128·25	144·28
38° —	16·10	32·21	48·31	64·42	80·52	96·62	112·73	128·83	144·94
10'	16·18	32·36	48·53	64·71	80·89	97·07	113·25	129·42	145·60
20'	16·25	32·50	48·76	65·01	81·26	97·51	113·76	130·02	146·27
30'	16·33	32·65	48·98	65·31	81·64	97·96	114·29	130·62	146·94
40'	16·40	32·81	49·21	65·61	82·02	98·42	114·82	131·22	147·63
50'	16·48	32·96	49·44	65·92	82·40	98·88	115·36	131·84	148·32
39° —	16·56	33·12	49·67	66·23	82·79	99·35	115·91	132·46	149·02
10'	16·64	33·27	49·91	66·54	83·18	99·82	116·45	133·09	149·72
20'	16·72	33·43	50·15	66·86	83·58	100·29	117·01	133·72	150·44
30'	16·80	33·59	50·39	67·18	83·98	100·77	117·57	134·36	151·16
40'	16·88	33·75	50·63	67·50	84·38	101·26	118·13	135·01	151·88
50'	16·96	33·92	50·87	67·83	84·79	101·75	118·71	135·66	152·62

Vízszintes távolságoknak megfelelő ferde (lejtős) vonalak 303
kiszámítása.

Fok és percz	10	20	30	40	50	60	70	80	90
vízszintes hosszegységnek megfelelő ferde távolság									
40° —	17·04	34·08	51·12	68·16	85·21	102·25	119·29	136·33	153·37
10'	17·13	34·25	51·38	68·50	85·63	102·75	119·88	137·00	154·13
20'	17·21	34·42	51·63	68·84	86·05	103·25	120·46	137·67	154·88
30'	17·30	34·59	51·89	69·18	86·48	103·77	121·07	138·36	155·66
40'	17·38	34·76	52·14	69·52	86·91	104·29	121·67	139·05	156·43
50'	17·47	34·94	52·40	69·87	87·34	104·81	122·28	139·74	157·21
41° —	17·56	35·11	52·67	70·23	87·79	105·34	122·90	140·46	158·01
10'	17·65	35·29	52·94	70·58	88·23	105·88	123·52	141·17	158·81
20'	17·74	35·47	53·21	70·94	88·68	106·42	124·15	141·89	159·62
30'	17·83	35·65	53·48	71·31	89·14	106·96	124·79	142·62	160·44
40'	17·92	35·84	53·76	71·68	89·60	107·52	125·44	143·36	161·28
50'	18·01	36·03	54·04	72·05	90·07	108·08	126·09	144·10	162·12
42° —	18·11	36·21	54·32	72·43	90·54	108·64	126·75	144·86	162·96
10'	18·20	36·41	54·61	72·81	91·02	109·22	127·42	145·62	163·83
20'	18·30	36·60	54·90	73·20	91·50	109·79	128·09	146·39	164·69
30'	18·40	36·79	55·19	73·59	91·99	110·38	128·78	147·18	165·57
40'	18·50	36·99	55·49	73·98	92·48	110·97	129·47	147·96	166·46
50'	18·60	37·19	55·79	74·38	92·98	111·57	130·17	148·76	167·36
43° —	18·70	37·39	56·09	74·78	93·48	112·18	130·87	149·57	168·26
10'	18·80	37·60	56·39	75·19	93·99	112·79	131·59	150·38	169·18
20'	18·90	37·80	56·70	75·60	94·51	113·41	132·31	151·21	170·11
30'	19·01	38·01	57·02	76·02	95·03	114·03	133·04	152·04	171·05
40'	19·11	38·22	57·33	76·44	95·56	114·67	133·78	152·89	172·00
50'	19·22	38·44	57·65	76·87	96·09	115·31	134·53	153·74	172·96
44° —	19·33	38·65	57·98	77·30	96·63	115·96	135·28	154·61	173·93
10'	19·44	38·87	58·31	77·74	97·18	116·61	136·05	155·48	174·92
20'	19·55	39·09	58·64	78·18	97·73	117·27	136·82	156·36	175·91
30'	19·66	39·31	58·97	78·63	98·29	117·94	137·60	157·26	176·91
40'	19·77	39·54	59·31	79·08	98·85	118·62	138·39	158·16	177·93
50'	19·88	39·77	59·65	79·54	99·42	119·30	139·19	159·07	178·96
45° —	20·00	40·00	60·00	80·00	100·00	120·00	140·00	160·00	180·00
10'	20·12	40·23	60·35	80·47	100·59	120·70	140·82	160·94	181·05
20'	20·24	40·47	60·71	80·94	101·18	121·41	141·65	161·88	182·12
30'	20·36	40·71	61·07	81·42	101·78	122·13	142·49	162·84	183·20
40'	20·48	40·95	61·43	81·90	102·38	122·86	143·33	163·81	184·28
50'	20·60	41·20	61·80	82·40	103·00	123·59	144·19	164·79	185·39
46° —	20·72	41·45	62·17	82·89	103·62	124·34	145·06	165·78	186·51
10'	20·85	41·70	62·55	83·40	104·25	125·09	145·94	166·79	187·64
20'	20·98	41·95	62·93	83·90	104·88	125·86	146·83	167·81	188·78
30'	21·11	42·21	63·32	84·42	105·53	126·63	147·74	168·84	189·95
40'	21·24	42·47	63·71	84·94	106·18	127·41	148·65	169·88	191·12
50'	21·37	42·73	64·10	85·46	106·83	128·20	149·56	170·93	192·29
47° —	21·50	43·00	64·50	86·00	107·50	129·00	150·50	172·00	193·50
10'	21·64	43·27	64·91	86·54	108·18	129·81	151·45	173·08	194·72
20'	21·77	43·54	65·31	87·08	108·86	130·63	152·40	174·17	195·94
30'	21·91	43·82	65·73	87·64	109·55	131·46	153·37	175·28	197·19
40'	22·05	44·10	66·15	88·20	110·25	132·30	154·35	176·40	198·45
50'	22·19	44·38	66·57	88·76	110·96	133·15	155·34	177·53	199·72

Két pont szintkülönbségének (magassági különbségének) meghatározása.

Az itt közölt adatokat Pohl János főerdész erdőrendezőnek az Erdészeti Lapokban megjelent Tangens Táblázatok című dolgozata alapján állítottuk össze.

A táblázat arra szolgál, hogy két pont szintkülönbségét hosszadalmas számítások nélkül gyorsan meghatározhassuk, ha ismerjük a két pont közötti vízszintes távolságot és a hajlásszöget.

A táblázat első rovatában a természetben rendszerint előforduló hajlásszögek ($0=45^{\circ}$) vannak $10'$ – $10'$ -nyi különbséggel felsorolva, a többi rovatokban pedig a 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90 hosszegységnyi vízszintes távolságnak megfelelő szintkülönbségek vannak 3, illetőleg 2 tizedesig menő pontossággal kitüntetve.

A táblázatból tehát a különböző hajlásszögeknek megfelelő szintkülönbségek 10, 20, 30–90 hosszegységre nézve közvetlenül kiolvashatók.

Igy például, ha a hajlásszög 10° – $30'$, a vízszintes távolság pedig 50 m: a szintkülönbség a táblázat 10° – $30'$ -al jelölt vízszintes sorának és 50-el jelölt függőleges sorának megfelelő számadat szerint 9·27 m.

A vízszintes távolság azonban csak ritka kivételes esetekben van a hosszegység kerek tizszeresében kifejezve, ezért a szintkülönbségeket a legtöbb esetben csak részletekben kereshetjük ki, s a részletek összeadása útján határozhatjuk meg. A részletek közül a hosszegység tizszereseinek megfelelő szintkülönbségeket az előbbi módon közvetlenül olvassuk ki a táblából, a hosszegység egyeseinek, tizedrészeinek esetleg századrészeinek megfelelő szintkülönbség részleteket pedig úgy határozzuk meg, hogy a táblázat megfelelő adatait 10-el, 100-al, esetleg 1000-el osztjuk.

A táblázat használatát különben legjobban megmagyarázza a következő példa.

Ha két pont között a hajlásszög 12° – $40'$, a vízszintes távolság pedig 47·9 m, akkor a két pont közötti szintkülönbséget a következőképpen kapjuk:

40 m-nek megfelel a táblázat szerint . 8·99 m szintkülönbség

7 m-nek   "   15·73 : 10 = 1·573   "   "

0·9 m-nek   "   20·23 : 100 = 0·202   "   "

47·9 m vízszintes távolságnak tehát . 10·765 = 10·77 m szintkülönbség.

Fok és perc	10	20	30	40	50	60	70	80	90
	hosszegységnek megfelelő szintkülönbség (tangens) ugyanazon hosszegységben								
0° —	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
10'	0.029	0.058	0.088	0.116	0.145	0.175	0.204	0.233	0.262
20'	0.058	0.116	0.175	0.233	0.291	0.349	0.407	0.465	0.524
30'	0.087	0.175	0.262	0.349	0.436	0.524	0.611	0.698	0.785
40'	0.116	0.233	0.349	0.465	0.582	0.698	0.815	0.931	1.047
50'	0.145	0.291	0.436	0.582	0.727	0.873	1.018	1.164	1.309
1° —	0.175	0.349	0.524	0.698	0.873	1.047	1.222	1.396	1.571
10'	0.204	0.407	0.611	0.815	1.018	1.222	1.426	1.629	1.833
20'	0.233	0.465	0.698	0.931	1.164	1.396	1.629	1.862	2.095
30'	0.262	0.524	0.786	1.047	1.309	1.571	1.833	2.095	2.357
40'	0.291	0.582	0.873	1.164	1.455	1.746	2.037	2.328	2.619
50'	0.320	0.640	0.960	1.280	1.600	1.920	2.241	2.561	2.881
2° —	0.349	0.698	1.048	1.397	1.746	2.095	2.444	2.794	3.143
10'	0.378	0.757	1.135	1.513	1.892	2.270	2.648	3.027	3.405
20'	0.407	0.815	1.222	1.630	2.037	2.445	2.852	3.260	3.667
30'	0.437	0.873	1.310	1.746	2.183	2.620	3.056	3.493	3.929
40'	0.466	0.932	1.397	1.863	2.329	2.795	3.260	3.726	4.192
50'	0.495	0.990	1.485	1.980	2.475	2.969	3.464	3.959	4.454
3° —	0.524	1.048	1.572	2.096	2.620	3.144	3.669	4.193	4.717
10'	0.553	1.106	1.660	2.213	2.766	3.319	3.873	4.426	4.979
20'	0.582	1.165	1.747	2.330	2.912	3.495	4.077	4.659	5.242
30'	0.612	1.223	1.835	2.447	3.058	3.670	4.281	4.893	5.505
40'	0.641	1.282	1.922	2.563	3.204	3.844	4.486	5.127	5.767
50'	0.670	1.340	2.010	2.680	3.350	4.020	4.690	5.360	6.030
4° —	0.699	1.399	2.098	2.797	3.496	4.196	4.896	5.595	6.294
10'	0.728	1.457	2.185	2.914	3.642	4.371	5.099	5.828	6.556
20'	0.758	1.516	2.273	3.031	3.789	4.547	5.304	6.062	6.820
30'	0.787	1.574	2.361	3.148	3.935	4.722	5.509	6.296	7.083
40'	0.816	1.633	2.449	3.265	4.081	4.898	5.714	6.530	7.347
50'	0.846	1.691	2.537	3.382	4.228	5.073	5.919	6.765	7.610
5° —	0.875	1.750	2.625	3.500	4.374	5.249	6.124	6.999	7.874
10'	0.904	1.808	2.713	3.617	4.521	5.425	6.329	7.234	8.138
20'	0.934	1.867	2.801	3.734	4.668	5.601	6.535	7.468	8.402
30'	0.963	1.926	2.889	3.852	4.814	5.777	6.740	7.703	8.666
40'	0.992	1.985	2.977	3.970	4.961	5.954	6.946	7.938	8.930
50'	1.022	2.043	3.065	4.087	5.108	6.130	7.151	8.173	9.195
6° —	1.05	2.10	3.15	4.20	5.26	6.31	7.36	8.41	9.46
10'	1.08	2.16	3.24	4.32	5.40	6.48	7.56	8.64	9.72
20'	1.11	2.22	3.33	4.44	5.55	6.66	7.77	8.88	9.99
30'	1.14	2.28	3.42	4.56	5.70	6.84	7.98	9.11	10.25
40'	1.17	2.34	3.51	4.68	5.84	7.01	8.18	9.35	10.52
50'	1.20	2.40	3.59	4.79	5.99	7.19	8.39	9.59	10.78

Fok és perc	10	20	30	40	50	60	70	80	90
	hosszegységnek megfelelő szintkülönbség (tangens) ugyanazon hosszegységben								
7° —	1·23	2·46	3·68	4·91	6·14	7·37	8·60	9·82	11·05
10'	1·26	2·51	3·77	5·03	6·29	7·54	8·80	10·06	11·32
20'	1·29	2·57	3·86	5·15	6·43	7·72	9·01	10·30	11·58
30'	1·32	2·63	3·95	5·27	6·58	7·90	9·22	10·53	11·85
40'	1·35	2·69	4·04	5·38	6·73	8·08	9·42	10·77	12·11
50'	1·38	2·75	4·13	5·50	6·88	8·26	9·63	11·01	12·38
8° —	1·41	2·81	4·22	5·62	7·03	8·43	9·84	11·24	12·65
10'	1·43	2·87	4·30	5·74	7·17	8·61	10·04	11·48	12·91
20'	1·46	2·93	4·39	5·86	7·32	8·79	10·25	11·72	13·18
30'	1·49	2·99	4·48	5·98	7·47	8·97	10·46	11·96	13·45
40'	1·52	3·05	4·57	6·10	7·62	9·14	10·67	12·19	13·72
50'	1·55	3·11	4·66	6·22	7·77	9·32	10·88	12·43	13·99
9° —	1·58	3·17	4·75	6·34	7·92	9·50	11·09	12·67	14·25
10'	1·61	3·23	4·84	6·46	8·07	9·68	11·30	12·91	14·52
20'	1·64	3·29	4·93	6·57	8·22	9·86	11·50	13·15	14·79
30'	1·67	3·35	5·02	6·69	8·37	10·04	11·71	13·39	15·06
40'	1·70	3·41	5·11	6·81	8·52	10·22	11·92	13·63	15·33
50'	1·73	3·47	5·20	6·93	8·67	10·40	12·13	13·87	15·60
10° —	1·76	3·53	5·29	7·05	8·82	10·58	12·34	14·11	15·87
10'	1·79	3·59	5·38	7·17	8·97	10·76	12·55	14·35	16·14
20'	1·82	3·65	5·47	7·29	9·12	10·94	12·76	14·59	16·41
30'	1·85	3·71	5·56	7·41	9·27	11·12	12·97	14·83	16·68
40'	1·88	3·77	5·65	7·53	9·42	11·30	13·18	15·07	16·95
50'	1·91	3·83	5·74	7·65	9·57	11·48	13·40	15·31	17·22
11° —	1·94	3·89	5·83	7·78	9·72	11·66	13·61	15·55	17·49
10'	1·97	3·95	5·92	7·90	9·87	11·84	13·82	15·79	17·77
20'	2·00	4·01	6·01	8·02	10·02	12·02	14·03	16·03	18·04
30'	2·03	4·07	6·10	8·14	10·17	12·21	14·24	16·28	18·31
40'	2·06	4·13	6·19	8·26	10·32	12·39	14·45	16·52	18·58
50'	2·10	4·19	6·29	8·38	10·48	12·57	14·67	16·76	18·86
12° —	2·13	4·25	6·38	8·50	10·63	12·75	14·88	17·00	19·13
10'	2·16	4·31	6·47	8·62	10·78	12·94	15·09	17·25	19·40
20'	2·19	4·37	6·56	8·75	10·93	13·12	15·30	17·49	19·68
30'	2·22	4·43	6·65	8·87	11·08	13·30	15·52	17·74	19·95
40'	2·25	4·49	6·74	8·99	11·24	13·48	15·73	17·98	20·23
50'	2·28	4·56	6·83	9·11	11·39	13·67	15·95	18·22	20·50
13° —	2·31	4·62	6·93	9·23	11·54	13·85	16·16	18·47	20·78
10'	2·34	4·68	7·02	9·36	11·70	14·04	16·38	18·71	21·05
20'	2·37	4·74	7·11	9·48	11·85	14·22	16·59	18·96	21·33
30'	2·40	4·80	7·20	9·60	12·00	14·40	16·81	19·21	21·61
40'	2·43	4·86	7·29	9·73	12·16	14·59	17·02	19·45	21·88
50'	2·46	4·92	7·39	9·85	12·31	14·77	17·24	19·70	22·16

Fok és percz	10	20	30	40	50	60	70	80	90
	hosszegységnek megfelelő szintkülönbség (tangens) ugyanazon hosszegységben								
14° —	2·49	4·99	7·48	9·97	12·47	14·96	17·45	19·95	22·44
10'	2·52	5·05	7·57	10·10	12·62	15·15	17·67	20·19	22·72
20'	2·56	5·11	7·67	10·22	12·78	15·33	17·89	20·44	23·00
30'	2·59	5·17	7·76	10·34	12·93	15·52	18·10	20·69	23·28
40'	2·62	5·23	7·85	10·47	13·09	15·70	18·32	20·94	23·55
50'	2·65	5·30	7·94	10·59	13·24	15·89	18·54	21·19	23·83
15° —	2·68	5·36	8·04	10·72	13·40	16·08	18·76	21·44	24·12
10'	2·71	5·42	8·13	10·84	13·55	16·26	18·97	21·69	24·40
20'	2·74	5·48	8·23	10·97	13·71	16·45	19·19	21·94	24·68
30'	2·77	5·55	8·32	11·09	13·87	16·64	19·41	22·19	24·96
40'	2·80	5·61	8·41	11·22	14·02	16·83	19·63	22·44	25·24
50'	2·84	5·67	8·51	11·34	14·18	17·02	19·85	22·69	25·52
16° —	2·87	5·73	8·60	11·47	14·34	17·20	20·07	22·94	25·81
10'	2·90	5·80	8·70	11·60	14·49	17·39	20·29	23·19	26·09
20'	2·93	5·86	8·79	11·72	14·65	17·58	20·51	23·44	26·37
30'	2·96	5·92	8·89	11·85	14·81	17·77	20·73	23·70	26·66
40'	2·99	5·99	8·98	11·98	14·97	17·96	20·96	23·95	26·94
50'	3·03	6·05	9·08	12·10	15·13	18·15	21·18	24·20	27·23
17° —	3·06	6·11	9·17	12·23	15·29	18·34	21·40	24·46	27·52
10'	3·09	6·18	9·27	12·36	15·45	18·53	21·62	24·71	27·80
20'	3·12	6·24	9·36	12·48	15·60	18·73	21·85	24·97	28·09
30'	3·15	6·31	9·46	12·61	15·76	18·92	22·07	25·22	28·38
40'	3·18	6·37	9·55	12·74	15·92	19·11	22·29	25·48	28·67
50'	3·22	6·43	9·65	12·87	16·08	19·30	22·62	25·74	28·95
18° —	3·25	6·50	9·75	13·00	16·25	19·49	22·74	25·99	29·24
10'	3·28	6·56	9·84	13·13	16·41	19·69	22·97	26·25	29·53
20'	3·31	6·63	9·94	13·25	16·57	19·88	23·20	26·51	29·82
30'	3·35	6·69	10·04	13·38	16·73	20·08	23·42	26·77	30·11
40'	3·38	6·76	10·13	13·51	16·89	20·27	23·65	27·03	30·40
50'	3·41	6·82	10·23	13·64	17·05	20·46	23·87	27·29	30·70
19° —	3·44	6·89	10·33	13·77	17·22	20·66	24·10	27·55	30·99
10'	3·48	6·95	10·43	13·90	17·38	20·85	24·33	27·81	31·28
20'	3·51	7·02	10·53	14·03	17·54	21·05	24·56	28·07	31·58
30'	3·54	7·08	10·62	14·16	17·71	21·25	24·79	28·33	31·87
40'	3·57	7·15	10·72	14·30	17·87	21·44	25·02	28·59	32·17
50'	3·61	7·21	10·82	14·43	18·03	21·64	25·25	28·85	32·46
20° —	3·64	7·28	10·92	14·56	18·20	21·84	25·48	29·12	32·76
10'	3·67	7·35	11·02	14·69	18·36	22·04	25·71	29·38	33·05
20'	3·71	7·41	11·12	14·82	18·53	22·23	25·94	29·65	33·35
30'	3·74	7·48	11·22	14·96	18·69	22·43	26·17	29·91	33·65
40'	3·77	7·54	11·32	15·09	18·86	22·63	26·40	30·18	33·95
50'	3·81	7·61	11·42	15·22	19·03	22·83	26·64	30·44	34·25

Fok és perc	10	20	30	40	50	60	70	80	90
	hosszegységnek megfelelő szintkülönbség (tangens) ugyanazon hosszegységben								
21° —	3·84	7·68	11·52	15·35	19·19	23·03	26·87	30·71	34·55
10'	3·87	7·74	11·62	15·49	19·36	23·23	27·10	30·98	34·85
20'	3·91	7·81	11·72	15·62	19·53	23·43	27·34	31·24	35·15
30'	3·94	7·88	11·82	15·76	19·70	23·63	27·57	31·51	35·45
40'	3·97	7·95	11·92	15·89	19·86	23·84	27·81	31·78	35·75
50'	4·01	8·01	12·02	16·03	20·03	24·04	28·05	32·05	36·06
22° —	4·04	8·08	12·12	16·16	20·20	24·24	28·28	32·32	36·36
10'	4·07	8·15	12·22	16·30	20·37	24·44	28·52	32·59	36·67
20'	4·11	8·22	12·32	16·43	20·54	24·65	28·76	32·86	36·97
30'	4·14	8·28	12·43	16·57	20·71	24·85	28·99	33·14	37·28
40'	4·18	8·35	12·53	16·71	20·88	25·06	29·23	33·41	37·58
50'	4·21	8·42	12·53	16·84	21·05	25·26	29·47	33·68	37·89
23° —	4·24	8·49	12·73	16·98	21·22	25·47	29·71	33·96	38·20
10'	4·28	8·56	12·84	17·12	21·40	25·67	29·95	34·23	38·51
20'	4·31	8·63	12·94	17·25	21·57	25·88	30·20	34·51	38·82
30'	4·35	8·70	13·04	17·39	21·74	26·09	30·44	34·78	39·13
40'	4·38	8·77	13·15	17·53	21·91	26·30	30·98	35·06	39·45
50'	4·42	8·83	13·25	17·66	22·09	26·50	30·92	35·34	39·76
24° —	4·45	8·90	13·36	17·81	22·26	26·71	31·17	35·62	40·07
10'	4·49	8·97	13·46	17·95	22·44	25·92	31·41	35·90	40·38
20'	4·52	9·04	13·57	18·09	22·61	27·13	31·66	36·18	40·70
30'	4·56	9·11	13·67	18·23	22·79	27·34	31·90	36·46	41·02
40'	4·59	9·18	13·78	18·37	22·96	27·55	32·15	36·74	41·33
50'	4·63	9·26	13·78	18·53	23·14	27·77	32·39	37·02	41·65
25° —	4·66	9·33	13·99	18·65	23·32	27·98	32·64	37·30	41·97
10'	4·70	9·40	14·10	18·79	23·49	28·19	32·89	37·59	42·29
20'	4·73	9·47	14·20	18·94	23·67	28·40	33·14	37·87	42·61
30'	4·77	9·54	14·31	19·08	23·85	28·62	33·39	38·16	42·93
40'	4·81	9·61	14·42	19·22	24·03	28·83	33·64	38·44	43·25
50'	4·84	9·68	14·52	19·37	24·21	29·05	33·89	38·73	43·57
26° —	4·88	9·75	14·63	19·51	24·39	29·26	34·14	39·02	43·90
10'	4·91	9·83	14·74	19·65	24·57	29·48	34·39	39·31	44·22
20'	4·95	9·90	14·85	19·80	24·75	29·70	34·65	39·60	44·55
30'	4·99	9·97	14·96	19·94	24·93	29·91	34·90	39·89	44·87
40'	5·02	10·04	15·07	20·09	25·11	30·13	35·16	40·18	45·29
50'	5·06	10·12	15·18	20·23	25·29	30·35	35·41	40·47	45·53
27° —	5·10	10·19	15·29	20·38	25·48	30·57	35·67	40·76	45·86
10'	5·13	10·26	15·40	20·53	25·66	30·79	35·62	41·06	46·19
20'	5·17	10·34	15·51	20·68	25·84	31·01	36·18	41·35	46·52
30'	5·21	10·41	15·62	20·82	26·03	31·23	36·44	41·65	46·85
40'	5·24	10·49	15·73	20·97	26·21	31·46	36·70	41·94	47·18
50'	5·28	10·56	15·84	21·12	26·40	31·98	26·96	42·24	47·52

Fok és perc	10	20	30	40	50	60	70	80	90
	hosszegységnek megfelelő szintkülönbség (tangens) ugyanazon hosszegységben								
28° —	5·32	10·63	15·95	21·27	26·59	31·90	37·22	42·54	47·85
10'	5·35	10·71	16·06	21·42	26·77	32·13	37·48	42·84	48·19
20'	5·39	10·78	16·18	21·57	26·97	32·35	37·74	43·14	48·53
30'	5·43	10·86	16·29	21·72	27·15	32·58	38·01	43·44	48·87
40'	5·47	10·93	16·40	21·87	27·34	32·80	38·27	43·74	49·21
50'	5·51	11·01	16·52	22·02	27·53	33·03	38·54	44·04	49·55
29° —	5·54	11·09	16·63	22·17	27·72	33·26	38·80	44·34	49·89
10'	5·58	11·16	16·74	22·32	27·91	33·49	39·07	44·65	50·23
20'	5·62	11·24	16·86	22·48	28·10	33·72	39·34	44·96	50·57
30'	5·66	11·32	16·97	22·63	28·29	33·95	39·60	45·26	50·92
40'	5·70	11·39	17·09	22·78	28·48	34·18	39·87	45·57	51·27
50'	5·73	11·47	17·20	22·94	28·67	34·41	40·14	45·88	51·61
30° —	5·77	11·55	17·32	23·09	28·87	34·64	40·41	46·19	51·96
10'	5·81	11·62	17·44	23·25	29·06	34·87	40·69	46·50	52·31
20'	5·85	11·70	17·55	23·41	29·26	35·11	40·96	46·81	52·66
30'	5·89	11·78	17·67	23·56	29·45	35·34	41·23	47·12	53·01
40'	5·93	11·86	17·79	23·72	29·65	35·58	41·51	47·44	53·37
50'	5·97	11·94	17·91	23·88	29·85	35·81	41·78	47·75	53·72
31° —	6·01	12·02	18·03	24·03	30·04	36·05	42·06	48·07	54·08
10'	6·05	12·10	18·14	24·19	30·24	36·29	42·34	48·39	54·43
20'	6·09	12·18	18·26	24·35	30·44	36·53	42·62	48·70	54·79
30'	6·13	12·26	18·38	24·51	30·64	36·77	42·90	49·02	55·15
40'	6·17	12·34	18·50	24·67	30·84	37·01	43·18	49·34	55·51
50'	6·21	12·42	18·62	24·83	31·04	37·25	43·46	49·67	55·87
32° —	6·25	12·50	18·75	25·00	31·24	37·49	43·74	49·99	56·24
10'	6·29	12·58	18·87	25·16	31·45	37·74	44·02	50·31	56·60
20'	6·33	12·66	18·99	25·32	31·65	37·98	44·31	50·64	56·97
30'	6·37	12·74	19·11	25·48	31·85	38·22	44·59	50·97	57·34
40'	6·41	12·82	19·24	25·65	32·06	38·47	44·88	51·29	57·71
50'	6·45	12·91	19·36	25·81	32·26	38·72	45·17	51·62	58·08
33° —	6·49	12·99	19·48	25·98	32·47	38·96	45·46	51·95	58·45
10'	6·54	13·07	19·61	26·14	32·68	39·21	45·75	52·28	58·82
20'	6·58	13·15	19·73	26·31	32·89	39·46	46·04	52·62	59·19
30'	6·62	13·24	19·86	26·48	33·09	39·71	46·33	52·95	59·57
40'	6·66	13·32	19·98	26·64	33·30	39·96	46·63	53·29	59·95
50'	6·70	13·41	20·11	26·81	33·51	40·22	46·92	53·62	60·33
34° —	6·75	13·49	20·24	26·98	33·73	40·47	47·22	53·96	60·71
10'	6·79	13·58	20·36	27·15	33·94	40·72	47·51	54·30	61·09
20'	6·83	13·67	20·49	27·32	34·15	40·98	47·81	54·64	61·47
30'	6·87	13·75	20·62	27·49	34·36	41·24	48·11	54·98	61·86
40'	6·92	13·83	20·75	27·66	34·58	41·49	48·41	55·33	62·24
50'	6·96	13·92	20·88	27·84	34·79	41·75	48·71	55·67	62·63

Fok és perc	10	20	30	40	50	60	70	80	90
	hosszegységnek megfelelő szintkülönbség (tangens) ugyanazon hosszegységben								
35° —	7·00	14·00	21·01	28·01	35·01	42·01	49·01	56·02	63·02
10'	7·05	14·09	21·14	28·18	35·23	42·27	49·32	56·36	63·41
20'	7·09	14·18	21·27	28·36	35·45	42·53	49·62	56·71	63·80
30'	7·13	14·27	21·40	28·53	35·66	42·80	49·93	57·06	64·20
40'	7·18	14·35	21·53	28·71	35·88	43·06	50·24	57·42	64·59
50'	7·22	14·44	21·66	28·88	36·11	43·33	50·55	57·77	64·99
36° —	7·27	14·53	21·80	29·06	36·33	43·59	50·86	58·12	65·39
10'	7·31	14·62	21·93	29·24	36·55	43·86	51·17	58·48	65·79
20'	7·35	14·71	22·06	29·42	36·77	44·13	51·48	58·84	66·19
30'	7·40	14·80	22·20	29·60	37·00	44·40	51·80	59·20	66·60
40'	7·44	14·89	22·33	29·78	37·22	44·67	52·11	59·56	67·00
50'	7·49	14·98	22·47	29·96	37·45	44·94	52·43	59·92	67·41
37° —	7·54	15·07	22·61	30·14	37·68	45·21	52·75	60·28	67·82
10'	7·58	15·16	22·74	30·32	37·91	45·49	53·07	60·65	68·23
20'	7·63	15·25	22·88	30·51	38·14	45·76	53·39	61·02	68·64
30'	7·67	15·35	23·02	30·69	38·37	46·04	53·71	61·39	69·06
40'	7·72	15·44	23·16	30·88	38·60	46·32	54·04	61·76	69·48
50'	7·77	15·53	23·30	31·06	38·83	46·60	54·36	62·13	69·89
38° —	7·81	15·62	23·44	31·25	39·06	46·88	54·69	62·50	70·32
10'	7·86	15·72	23·58	31·44	39·30	47·16	55·02	62·88	70·74
20'	7·91	15·81	23·72	31·63	39·54	47·44	55·35	63·26	71·16
30'	7·95	15·91	23·86	31·82	39·77	47·73	55·68	63·64	71·59
40'	8·00	16·00	24·01	32·01	40·01	48·01	56·01	64·02	72·02
50'	8·05	16·10	24·15	32·20	40·24	48·30	56·35	64·40	72·45
39° —	8·10	16·20	24·29	32·39	40·50	48·59	56·68	64·78	72·88
10'	8·15	16·29	24·44	32·58	40·73	48·88	57·02	65·17	73·31
20'	8·19	16·39	24·58	32·78	40·97	49·17	57·36	65·56	73·75
30'	8·24	16·49	24·73	32·97	41·22	49·46	57·70	65·95	74·19
40'	8·29	16·58	24·88	33·17	41·46	49·75	58·05	66·34	74·63
50'	8·34	16·68	25·02	33·37	41·71	50·05	58·39	66·73	75·07
40° —	8·39	16·78	25·17	33·56	41·96	50·35	58·74	67·13	75·52
10'	8·44	16·88	25·32	33·76	42·20	50·64	59·08	67·53	75·97
20'	8·49	16·98	25·47	33·96	42·45	50·94	59·43	67·92	76·42
30'	8·54	17·08	25·62	34·16	42·70	51·24	59·79	68·33	76·87
40'	8·59	17·18	25·77	34·36	42·96	51·55	60·14	68·73	77·32
50'	8·64	17·28	25·93	34·57	43·21	51·85	60·49	69·14	77·78
41° —	8·69	17·39	26·08	34·77	43·46	52·16	60·85	69·54	78·24
10'	8·74	17·49	26·23	34·98	43·72	52·46	61·21	69·95	78·70
20'	8·80	17·59	26·39	35·18	43·98	52·77	61·57	70·36	79·16
30'	8·85	17·69	26·54	35·39	44·24	53·08	61·93	70·78	79·62
40'	8·90	17·80	26·70	35·60	44·50	53·40	62·29	71·19	80·09
50'	8·95	17·90	26·85	35·81	44·76	53·71	62·66	71·61	80·56

Fok és perc	10	20	30	40	50	60	70	80	90
	hosszegységnek megfelelő szintkülönbség (tangens) ugyanazon hosszegységben								
42° —	9·00	18·01	27·01	36·02	45·02	54·02	63·03	72·03	81·04
10'	9·06	18·11	27·17	36·23	45·28	54·34	63·40	72·46	81·51
20'	9·11	18·22	27·33	36·44	45·55	54·66	63·77	72·88	81·99
30'	9·16	18·33	27·49	36·65	45·82	54·98	64·14	73·31	82·47
40'	9·22	18·43	27·65	36·87	46·09	55·30	64·52	73·74	82·95
50'	9·27	18·54	27·81	37·08	46·35	55·63	64·90	74·17	83·44
43° —	9·33	18·65	27·98	37·30	46·63	55·95	65·28	74·60	83·93
10'	9·38	18·76	28·14	37·52	46·90	56·28	65·66	75·04	84·42
20'	9·43	18·87	28·30	37·74	47·17	56·61	66·04	75·48	84·91
30'	9·49	18·98	28·47	37·96	47·45	56·94	66·43	75·92	85·41
40'	9·55	19·09	28·64	38·18	47·73	57·27	66·82	76·36	85·91
50'	9·60	19·20	28·80	38·40	48·00	57·60	67·21	76·81	86·41
44° —	9·66	19·31	28·97	38·63	48·28	57·94	67·60	77·26	86·91
10'	9·71	19·43	29·14	38·85	48·57	58·28	67·99	77·71	87·42
20'	9·77	19·54	29·31	39·08	48·85	58·62	68·39	78·16	87·93
30'	9·83	19·65	29·48	39·31	49·14	58·96	68·79	78·62	88·44
40'	9·88	19·77	29·65	39·54	49·42	59·31	69·19	79·07	88·96
50'	9·94	19·88	29·83	39·77	49·71	59·65	69·59	79·54	89·48
45° —	10·00	20·00	30·00	40·00	50·00	60·09	70·00	80·00	90·00
10'	10·06	20·12	30·17	40·23	50·29	60·35	70·41	80·46	90·52
20'	10·12	20·23	30·35	40·47	50·59	60·70	70·82	80·94	91·05
30'	10·18	20·35	30·53	40·70	50·88	61·06	71·23	81·41	91·58
40'	10·24	20·47	30·71	40·94	51·11	61·41	71·65	81·88	92·12
50'	10·30	20·59	30·89	41·18	51·48	61·77	72·07	82·36	92·66

Erdészeti statisztika

I. Az erdőállomány kiterjedése

(A földművelésügyi ministerium által)

Az erdő által elfoglalt terület Magyarországon az 1907. évi hivatalos országban 2.659.326 kat. holdat, összesen tehát 15,655.419 kat. az egyes törvényhatóságokra s talajminőség, faem és birtok cím

Törvényhatóság	A z e r d ő .			
	véd- erdő	futó homokon álló erdő	feltétlen erdő tala- jon álló erdő	nem feltét- len erdő talajon álló erdő
k a t a s z t e r i				
I. Magyarország.				
I. Budapesti kir. erdőfelügyelőség.				
1. Budapest fő- és székv.	394	356	2.269	.
2. Kecskemét thj. város .	.	7.845	7.234	776
3. Székesfejérvár sz. k. v.	.	.	.	.
4. Esztergom vármegye .	213	551	32.688	726
5. Fejér vármegye . . .	717	2.312	37.859	18.357
6. Jász-N.-K.-Szoln. vm.	.	1.644	2.256	855
7. Pest stb. vármegye . .	2.853	117.555	77.552	27.726
II. Pozsonyi kir. erdőfelügyelőség.				
1. Pozsony sz. k. v. . . .	.	.	3.849	186
2. Bars vármegye . . .	3.755	.	158.852	7.219
3. Nyitra vármegye . . .	3.510	134	203.097	18.226
4. Pozsony vármegye . .	1.897	11.051	117.096	21.758
III. Turóc-szt.-mártoni kir. erdőfelügyelőség.				
1. Árva vármegye . . .	8.278	.	98.342	7.467
2. Liptó vármegye . . .	23.867	.	163.783	3.761
3. Trencsén vármegye .	11.475	.	240.120	12.256
4. Turóc vármegye . .	3.759	.	90.212	2.918

statisztikai adatok.

és eloszlása a magyar államban.

(közölt hivatalos adatok szerint.)

hivatalos adatok szerint 12,996.093 kat. holdat, Horvát - Szlavonholdat tesz ki. — Hogy ezen összes erdőterületből mennyi esik szerint miként oszlik meg, azt az itt következő táblázat mutatja.

t e r ü l e t b ől

összesen	tölgy erdő	bükk és más lomb- erdő	fenyő erdő	az 1879. évi XXXI. t.-cs. 17. §-a alá tartozó összes erdőterület	a 17. §. alá nem tar- tozó erdő

h o l d t e r ü l e t t e l

3.019	2.052	577	390	2.281	738
15.855	884	14.971	.	11.787	4.068
.	.	.	.	.	.
34.178	28.364	5.725	89	29.224	4.954
59.245	39.897	19.056	292	20.902	38.343
4.755	414	4.341	.	534	4.221
925.686	48.542	176.633	511	94.220	131.466
4.035	719	3.206	110	3.662	373
169.826	68.934	74.109	26.693	116.193	53.633
224.967	80.314	110.318	34.335	90.705	134.262
151.802	20.571	78.982	52.249	88.040	68.762
114.087	.	7.571	106.516	96.147	17.940
191.411	.	8.447	182.964	169.564	21.847
263.851	22.970	143.697	97.184	80.985	182.866
96.889	64	33.595	63.230	50.193	46.696

Törvényhatóság	A z e r d ő			
	véd- erdő	futó homokon álló erdő	feltétlen erdő tala- jon álló erdő	nem feltét- len erdő talajon álló erdő
k a t a s z t e r i				
IV. Besztercebányai kir. erdőfelügyelőség.				
1. Selmech- és Bélabánya sz. k. v.	89	.	7.747	.
2. Hont vármegye . . .	1.677	.	134.620	436
3. Nógrád vármegye . .	10.080	.	193.164	1.609
4. Zólyom vármegye . .	8.328	.	247.657	1.847
V. Miskolczi kir. erdőfelügyelőség.				
1. Borsod vármegye . .	1.730	.	164.050	2.780
2. Gömör vármegye . . .	3.898	.	352.360	7.013
3. Heves vármegye . . .	521	.	116.234	821
VI. Kassai kir. erdőfelügyelőség.				
1. Kassa sz. kir. város .	.	.	8.024	55
2. Abauj-Torna vármegye	2.215	.	146.870	48.481
3. Sáros vármegye . . .	1.036	.	212.983	7.748
4. Szepes vármegye . . .	7.666	.	254.480	5.896
VII. Ungvári kir. erdőfelügyelőség.				
1. Bereg vármegye . . .	7.695	.	171.494	74.791
2. Ung vármegye	5.288	.	232.499	19.703
3. Zemplén vármegye . .	467	.	278.517	29.991
VIII. Máramaros-szigeti kir. erdőfelügyelőség.				
1. Máramaros vármegye .	82.118	.	807.235	41.625
2. Ugocsa vármegye . .	365	.	31.767	11.280
IX. Debreczeni kir. erdőfelügyelőség.				
1. Debreczen sz. k. v. .	.	.	.	18.194
2. Szatmár-Németi sz. k. v.	.	.	.	5.730
3. Hajdu vármegye . . .	63	314	4.357	7.343
4. Szabolcs vármegye . .	.	469	10.854	27.985
5. Szatmár vármegye . .	1.609	.	160.057	81.054

t e r ü l e t b ől

összesen	tölgy erdő	bükk és más lomb- erdő	fenyő erdő	az 1879. évi XXXI. t.-cz. 17. §-a alá tartozó összes erdőterület	a 17. §. alá nem tar- tozó erdő

h o l d t e r ü l e t t e l

7.836	1.254	1.858	4.724	7.819	17
136.733	100.127	33.224	3.382	95.509	41.224
204.853	145.540	55.005	4.308	53.724	151.129
257.832	30.580	82.060	145.192	207.352	50.480
168.560	116.665	51.696	199	81.942	86.618
363.271	123.310	146.292	93.669	221.389	141.882
117.076	85.806	31.270	.	62.682	54.394
8.079	2.617	2.558	2.904	8.026	53
197.566	104.787	83.659	9.120	83.819	113.747
221.767	24.010	161.623	36.134	77.492	144.275
268.042	3.291	31.480	233.271	177.809	90.233
253.980	64.441	172.919	16.620	221.648	32.332
257.490	32.792	199.701	24.997	196.871	60.619
308.975	73.664	231.954	3.357	89.424	219.551
930.978	32.358	557.099	341.521	676.924	254.054
43.412	18.102	25.310	.	22.614	20.798
18.194	15.554	2.640	.	18.013	181
5.730	5.136	594	.	5.715	15
12.077	9.356	2.721	.	9.140	2.937
39.308	30.833	8.199	276	8.467	30.841
242.720	126.252	116.353	115	124.317	118.403

Törvényhatóság	A z e r d ő -			
	véd- erdő	futó homokon álló erdő	feltétlen erdő tala- jon álló erdő	nem feltét- len erdő- talajon álló erdő
	k a t a s z t e r i			
X. Nagyvárad				
kir. erdőfelügyelőség.				
1. Nagyvárad thj. frh. v. . .	.	.	.	274
2. Békés vármegye	.	.	.	9.552
3. Bihar vármegye	19.857	.	431.262	58.581
4. Szilágy vármegye . . .	563	.	109.006	75.095
XI. Kolozsvári				
kir. erdőfelügyelőség.				
1. Kolozsvár sz. k. v. . . .	.	.	1.679	1.385
2. B.-Naszód vármegye . . .	7.170	.	319.813	54
3. Kolozs vármegye	8.974	.	253.926	88
4. Szolnok-Doboka vm. . .	4.793	.	249.327	844
XII. Marosvásárhelyi				
kir. erdőfelügyelőség.				
1. Marosvásárhely sz. k.v.	.	.	1.309	29
2. Csik vármegye	40.338	.	353.554	.
3. Maros-Torda vármegye . .	13.330	.	322.281	3.112
4. Udvarhely vármegye . . .	24.581	.	174.084	.
XIII. Brassói				
kir. erdőfelügyelőség.				
1. Brassó vármegye	14.482	.	91.469	1.289
2. Fogaras vármegye	34.975	.	127.520	3.838
3. Háromszék vármegye . . .	12.143	1.123	384.613	2.889
4. N.-Küküllő vármegye . . .	3.325	.	174.165	1.822
XIV. Nagyszebeni				
kir. erdőfelügyelőség.				
1. Alsó-Fehér vármegye . . .	6.696	.	116.558	34.333
2. K.-Küküllő vármegye . . .	36	.	25.912	24.153
3. Szeben vármegye	32.320	.	213.698	35.981
4. Torda-Aranyos vm.	12.241	.	131.007	24.247

t e r ü l e t b ől

összesen	tölgy erdő	bükk és más lomb- erdő	fenyő erdő	az 1879. évi XXXI. t.-cs. 17. §-a alá tartozó összes erdőterület	a 17. §. alá nem tar- tozó erdő

h o l d t e r ü l e t t e l

274	274	.	.	274	.
9.552	6.169	3.383	.	4.301	5.251
509.700	221.086	262.671	25.943	338.376	171.324
184.664	120.462	64.202	.	47.406	137.258
3.064	1.963	1.101	.	3.059	5
327.037	18.656	120.889	187.492	313.241	13.796
262.988	89.035	68.590	105.363	141.770	121.218
254.964	80.557	169.423	4.984	100.685	154.279
1.338	1.241	91	6	1.304	34
393.892	1.197	41.167	351.528	362.323	31.569
338.723	27.612	134.238	176.873	173.236	165.487
198.629	27.128	137.117	34.384	140.786	57.843
107.240	14.455	65.286	27.498	107.156	84
166.333	6.324	111.154	48.856	150.753	15.580
400.768	53.671	254.593	92.504	210.313	190.455
179.312	7.298	101.917	1.098	154.873	24.439
157.587	68.997	83.995	4.595	112.510	45.077
50.101	27.955	22.117	20	25.841	24.260
281.999	55.293	127.839	98.867	278.739	3.260
167.495	29.105	74.127	64.263	126.760	40.735

Törvényhatóság	A z e r d ő			
	véd- erdő	futó homokon álló erdő	feltétlen erdő tala- jon álló erdő	nem feltét- len erdő talajon álló erdő
k a t a s z t e r i				
XV. Dévai kir. erdőfelügyelőség.				
1. Arad sz. kir. város . . .	.	.	.	.
2. Arad vármegye	18.583	.	237.403	69.619
3. Hunyad vármegye . . .	96.389	.	519.243	13.891
XVI. Temesvári kir. erdőfelügyelőség.				
1. Temesvár sz. k. város	.	.	.	.
2. Versecz thj. frh. város	.	.	1.307	.
3. Krassó-Szörény vm. . .	47.278	.	765.461	86.823
4. Temes vármegye	191	13.266	52.229	60.757
XVII. Szegedi kir. erdőfelügyelőség.				
1. Baja thj. frh. város . . .	.	260	.	.
2. Hód-Mező -Vásárhely thj. frh. város	.	.	.	.
3. Pancsova thj. frh. v. . .	.	.	3	296
4. Szabadka sz. k. v. . . .	.	13.501	112	.
5. Szeged sz. k. v.	545	6.933	.	3
6. Ujvidék sz. k. v.	.	.	255	895
7. Zombor sz. k. v.	.	.	.	.
8. Bács-Bodrog várm. . . .	1.482	11.968	23.593	14.400
9. Csanád vármegye	.	.	424	1.522
10. Csongrád vármegye . . .	.	2.413	556	1.766
11. Torontál vármegye . . .	.	80	5.077	12.230
XVIII. Pécsi kir. erdőfelügyelőség.				
1. Pécs sz. k. v.	.	.	4.217	.
2. Baranya vármegye	114	.	95.822	42.793
3. Somogy vármegye	77	5.557	42.883	177.555
4. Tolna vármegye	.	216	36.937	16.204
XIX. Szombathelyi kir. erdőfelügyelőség.				
1. Sopron sz. k. v.	.	.	8.824	987
2. Sopron vármegye	233	.	65.963	36.316
3. Vas vármegye	43	.	94.397	169.078
4. Zala vármegye	3.986	1.243	93.029	151.337

t e r ü l e t b ől

összesen	tölgy erdő	bükk és más lomb- erdő	fenyő erdő	az 1879. évi XXXI. t.-cz. 17. §-a alá tartozó összes erdőterület	a 17. §. alá nem tar- tozó erdő

h o l d t e r ü l e t t e l

325.605	166.380	158.867	358	109.564	216.041
629.523	118.196	441.707	69.619	387.109	242.414
1.307	701	606	.	1.249	58
899.562	209.110	667.356	23.096	778.645	120.917
126.443	99.885	26.515	43	72.113	54.380
260	.	260	.	12	248
299	137	162	.	184	115
13.613	.	13.613	.	13.247	366
7.481	.	7.481	.	7.043	438
1.150	839	311	.	1.140	10
51.443	32.305	19.138	.	29.689	21.754
1.946	522	1.424	.	1.766	180
4.735	.	4.735	.	2.007	2.728
17.387	8.689	8.698	.	6.464	10.923
4.217	2.505	1.712	.	4.184	33
138.729	41.796	95.506	1.427	105.637	33.092
226.072	123.968	90.144	11.960	100.019	126.053
53.357	27.437	25.820	100	32.137	21 220
9.811	4.514	2.502	2.795	9.809	2
102.512	44.718	31.184	26.610	81.483	21.029
263.518	63.214	68.866	131.438	63.163	200.355
249.595	105.164	120.311	24.120	139.710	109 885

Törvényhatóság	A z e r d ő -			
	véd- erdő	futó homokon álló erdő	feltétlen erdő tala- jon álló erdő	nem feltét- len erdő talajon álló erdő
k a t a s z t e r i				
XX. Győri kir. erdőfelügyelőség.				
1. Győr sz. k. v.	.	.	1	128
2. Komárom sz. k. v. . . .	.	.	.	7.551
3. Győr vármegye	34	2.434	10.173	10.531
4. Komárom vármegye . .	848	2.410	44.482	10.517
5. Moson vármegye	12	.	8.177	33.671
6. Veszprém vármegye . .	2.294	2.946	110.525	
XXI. Közv. a földm. min. alá rendelve.				
1. Fiume város és kerülete	94	.	955	.
Magyarország összesen	603.590	206.581	10,473.373	1,712.549
2. Horvát-Szlavon- ország.				
1. Belovár-Kőrös megye . .	.	.	42.900	278.434
2. Lika-Krbava vármegye .	.	454	360.930	102.000
3. Modrus-Fiume "	29 608	.	334.872	1 031
4. Pozsega "	32.516	.	221.775	91.487
5. Szerém "	.	.	35.678	195.240
6. Varasd "	20	.	128.500	30.032
7. Verőcze "	160	45	167.733	149.186
8. Zágráb "	150	.	103.910	352.665
Összesen	62.454	499	1,396.298	1,200.075
A magyar állam erdőterülete összesen				
Magyarország	603.590	206.581	10,473.373	1,712.549
Horvát-Szlavonország . .	62.454	499	1,396 298	1,200.075
Főösszeg	666.044	207.080	11,869.671	2,912.624

t e r ü l e t b ől

összesen	tölgy erdő	bükk és más lomb- erdő	fenyő erdő	az 1878. évi XXXI. t.-cz. 17. §-a alá tartozó összes erdőterület	a 17. §. alá nem tar- tozó erdő

h o l d t e r ü l e t t e l

129	.	129	.	128	1
20.192	7.319	12.374	499	8.912	11.280
58.271	39.804	17.554	913	35.866	22.405
18.706	4.725	13.910	71	10.042	8.664
149.436	66.463	78.834	4.139	77.956	71.480
1.049	525	369	155	678	371
12,996.093	3,556.594	6,433.521	3,005.978	8,173.795	4,822.298
321.334	71.198	249.701	435	295.985	25.349
463.384	14.440	362.735	86.209	463.384	.
365.511	1.273	159.184	205.054	287.426	78.085
345.778	99.107	243.831	2.840	218.022	127.756
230.918	185.378	455	.	208.526	22.392
158.552	26.506	127.599	4.447	38.950	119.602
317.124	104.679	212.445	.	72.393	244.731
456.725	82.014	371.062	3.649	399.860	56.865
2,659.326	584.595	1,772.097	302.634	1,984.546	674.780
12,096.093	3,556.594	6,433.521	3,005.978	8,173.795	4,822.298
2,659.326	584.595	1,772.097	302.634	1,984.546	674.780
15,655.419	4,141.189	8,205.618	3,308.612	10,158.341	5,497.078

Erdőügyi administratio.

M. kir. földmivelési miniszterium.

Az erdészeti ügyeket a földmivelésügyi ministeriumban két főosztály (az I/A. és I/B. főosztály) és nyolcz ügyosztály (az I/A. 1., I/A. 2., I/A. 3., I/A. 4., I/B. 1., I/B. 2., I/B. 3. és I/B. 4. ügyosztály) végzi.

I/A. főosztály. Főnökök: Horváth Sándor, ministeri tanácsos, a Szt. István r., a Lipót r., a III. o. vask. r. és a F. J. r. l. Helyettese: az 1. és 3. ügyosztályra nézve Lászlóffy Gábor, min. tanácsosi czimmal és jelleggel felruházott főerdőtanácsos, a F. J. r. l., a 2. és 4. ügyosztályra nézve Nagy Károly főerdőtanácsos.

1. ügyosztály: Erdőfelügyelet. Az 1879. évi XXXI. törvényezikk végrehajtásával kapcsolatos ügyek közül: az erdők fenntartásáról való gondoskodás; az erdőrendészeti ügyek, erdei érték és árszabályok jóváhagyása; a törvény 165. §-ban említett kopár területek kijelölése és beerdősítésének elrendelése; a kopár területek beerdősítésére alakult társulatok ügyei; az állami erdőhivatalok, a selmeczbányai erdészeti főiskola és az erdőőri szakiskolák által kezelt állami erdei facsemetekertek ügyei az ezekben termelt csemetek, valamint a kincstári erdős csemetekertjeiből kopár területek beerdősítésére átengedett csemetek kiosztása; a kopár területek beerdősítésének segélyezése, az erdei termékek szállítása szárazon és vizen; az országos erdei alap ügyei; az erdőfelügyelőségek adminisztratív és dologi ügyei, a személyi ügyek kivételével. A Magyar Ornithologiai Központ ügyei. Hasznos madarak nemzetközi és hazai védelme. Szakegyletek és társulatok ügyei. Szakirodalom. Osztályvezető: Lászlóffy Gábor ministeri tanácsosi czimmal és jelleggel felruházott főerdőtanácsos a F. J. r. l. Személyzet: Kochlitz Dezső főerdőtanácsos, Doroszlai Gábor erdőfelügyelő, dr. Hammersberg Géza, Tichy Kálmán és Czillinger János alerdőfelügyelők.

2. ügyosztály: Erdőgazdasági üzemtervek, kísérletügy és erdőstatisztika. Az 1879. évi XXXI. t.-czikk végrehajtásával kapcsolatos ügyek közül a törvény 2. §-ában említett véderdők kijelölése, a véderdők használati terveinek jóváhagyása, a törvény 17. §-ának hatálya alá tartozó erdők ideiglenes és rendszeres gazdasági üzemtervének jóváhagyása, a jóváhagyott használati tervektől, ideiglenes és rendszeres gazdasági üzemtervektől eltérő használatok és intézkedések engedélyezése, illetőleg hivatalból való elrendelése, az üzemtervtől eltérő használatok nyilvántartása. Az erdészeti kísérleti ügy és az erdészeti kísérleti állomások dologi ügyei. Az erdők törzskönyvének vezetése. Erdőstatisztika. Az állami erdőtisztek gyermekeinek nevelését segélyező alap ügyei. Osztályvezető: Nagy Károly főerdőtanácsos, Személyzet: Térfi Béla erdőtanácsosi czimmal és jelleggel felruházott főerdőmérnök, Selymessy Ferencz főerdőmérnök, Dezsényi Jenő alerdőfelügyelő, Spettmann János és Ráduly János főerdőmérnök Intzédi Géza erdőmérnök, Vidos Miklós erdőmérnök.

3. ügyosztály: Állami erdőtisztek, altisztek és szolgák személyi ügyei, erdészeti szakképzés. A magyar és horvát-szlavon kincstári erdőknél, állami kezelésbe vett erdőknél, erdőfelügyelőségeknél és erdőőri szakiskoláknál alkalmazott erdőtisztek, altisztek és szolgák személyi ügyei (kinevezés, nyugdíjazás, fegyelmi eljárás, szolgálatból való elbocsátás, áthelyezés, személyi érdekeket érintő felfolyamodások). Az 1890: XIX. t.-czikk végrehajtásával kapcsolatos ügyek. A selmeczbányai erdészeti főiskola, és az erdőőri szakiskolák adminisztratív és dologi ügyei. Az állami erdőhivatalok adminisztratív ügyei. Az 1898: XIX. t.-cz. I. cím 2. és 3. fejezetének végrehajtásával kapcsolatos ügyek.

Az erdészeti államvizsgák és erdőőri szakvizsgák. Osztályvezető: Arató Gyula főerdőtanácsos. Személyzet: Héjas Kálmán és Csopay Kornél erdőtanácsosok, Balogh Ernő erdőtanácsosi czímmel és jelleggel felruházott főerdőmérnök. Tóth Miklós és Szécsi Imre főerdőmérnökök, Fröhlich Brunó erdőmérnök.

4. ügyosztály: Állami kezelésbe vett erdők. Az 1898. XIX. t. czikk I. czím 1. és 4. fejezetének, valamint a törvény II. czímének végrehajtásával kapcsolatos ügyek. Az állami erdőhivatalok, és az erdőőri szakiskolák által kezelt állami gyümölcsfa iskolák ügyei, az ezekben termelt csemeték és ojtványok kiosztása. Osztályvezető: Péch Kálmán főerdőtanácsos. Személyzet: Ratkovszky Károly erdőtanácsos, Korzenszky Antal, Gruber Gyula és Gurányi István főerdőmérnökök.

I/B. főosztály. Főnökök: Téglás Károly minisiteri tanácsosi czímmel és jelleggel felruházott főerdőtanácsos. Helyettese: Nagy Vincze erdőigazgató. A fakereskedelmi, faipari s erdőgazdasági vám és tarifaügyek, valamint a kincstári erdészet hozzájárulásával létesülő vasutak ügyeinek ellátására ügyosztályvezetői hatáskörrel szolgálattételre a főosztály főnöke mellé beosztva: Schmidt Károly főerdőtanácsos, a III. o. orosz Szt.-Anna r. és a IV. o. japáni Szt.-Kincsr. l.

1. ügyosztály: Magyarországi kincstári erdők. (Igazgatás. Fő- és mellékhaszonvételek.) Az erdőigazgatóságok, főerdőhivatalok, erdőhivatalok, adminisztratív és dologi ügyei, a személyi ügyek kivételével. Az üzem vezetése; fa-, szén-, fűrészarú és egyéb fatermékek előállítása, szállítása és értékesítése; az árszabályok és adás-vételi szerződések jóváhagyása; munka- és fuvarbér szabályok megállapítása. Pénz- és számviteli ügyek. Vizszabályozási és ármentesítési ügyek, melyeknél a kincstári erdészet érdekelve van. A kincstári erdők halászati ügyei. Osztályvezető: Téglás Károly minisiteri tanácsosi czímmel és jelleggel felruházott főerdőtanácsos. Személyzet: Szabó József és Kaan Károly erdőtanácsosok, Szokolóczy József és Barsy Richárd főerdőmérnökök.

2. ügyosztály: Magyarországi kincstári erdők. (Birtokrendezési és kegyuri ügyek.) Urbéri, szolgálmi, birtokrendezési és censuális ügyek. Birtokvételi, eladási és csereügyek. Az 1884. évi XXVI. t.-cz. alapján létesített erdővásárlási alap ügyei. Az ingatlan vagyon törzskönyvezése. Kegyuri jogok és kötelezettségek. A kegyuri építkezések ügyei, a műszaki felülvizsgálat kivételével. Kedvezmények és kegyadományok. Az erdőmunkások és a munkás-társulások ügyei. Szerződések nyilvántartása. Osztályvezető: Kozma István erdőtanácsos. Személyzet: Kovács Aladár erdőtanácsos, Tomassék Miklós főerdőmérnök. Tomasoovszky Imre és Szántó Zenó erdőmérnökök.

3. ügyosztály: Horvát-Szlavonországi kincstári erdők. (Igazgatás. Fő- és mellékhaszonvételek. Birtokrendezés.) A horvát-szlavonországi kincstári erdőköt kezelő zágrábi erdőigazgatóság vinkovezei főerdőhivatal és sušaki erdőhivatal adminisztratív és dologi ügyei; a személyi ügyek kivételével. Az üzem vezetése: fő- és mellékhaszonvételek előállítása, szállítása és értékesítése; az árszabályok, adás-vételi és bérleti szerződések jóváhagyása és nyilvántartása; munkabérek megállapítása. Kedvezmények és kegyadományok. Pénz- és számviteli ügyek. Az erdővédelem. Birtokvételi, eladási és csereügyek. Urbéri, szolgálmi, birtokrendezési és censuális ügyek. Az ingatlan vagyon törzskönyvezése. A kincstári erdészet hozzájárulásával épített közutak ügyei. Vizszabályozási és ármentesítési ügyek, melyeknél a kincstári erdészet érdekelve van. A kincstári erdők halászati ügyei. A Horvát-Szlavon országokkal egyesített volt katonai határőrvidék beruházási alapjához tartozó erdők keze-

lési és értékesítési ügyei. Véleményadás a társosztályok által tárgyalt, Horvát-Szlavonországokat érintő ügyekben. A horv.-szlav.-dalm. kir. oszágos kormányhoz, valamint a horvátországi összes hatóságokhoz intézett iratok lefordítása. A beérkezett összes beadványok iktatás előtti lefordítása illetve kivonatolása. Osztályvezető: Nagy Vincze erdőigazgató. Személyzet: Kacsanovszky József és Petényi Keresztély főerdőmérnökök, Solc Svetozár segéderdőmérnök, Nemes József fordító, Dr. Móor Elemér díjtalan számgyakornok.

4. ügyosztály: Kincstári erdőrendezés és építkezés. Az erdőrendezőségek adminisztratív és dologi ügyei, a személyi ügyek kivételével. Erdőfelmérési, becslési és üzemrendezési ügyek. Az erdőmivelési, erdősitési és favágatási tervek jóváhagyása, és azok végrehajtásának ellenőrzése. A csemetekertek ügyei. Az I/A. és I/B. főosztályok ügykörébeu felmerülő építkezési ügyeinek műszaki tárgyalása és a kegyuri építkezések műszaki felülvizsgálása. Kiállítási ügyek. Osztályvezető: Kovács Gábor erdőtanácsos. Személyzet: Martián Livius erdőtanácsosi czimmal és jelleggel felruházott főerdőmérnök, Pfeiffer Gyula és Lőfi Jenő főerdőmérnökök és Clement Károly erdőmérnök.

Földmivelésügyi ministeri számvevőség erdészeti csoportja. Főnök: Nagy Elek, főerdőszámtanácsos.

I. Közigazgatási osztály. Osztályvezető: Gergő Károly főerdőszámtanácsos. Személyzet: Demeczky Jenő, Wenk Gyula és Tergovics Artur erdőtanácsosok; Vallent Emil és Kovács András erdőszámvizsgálók, dr. Donovics Tibor számgyakornok, szolgálattételre beosztva: Eördögh Bertalan erdőmérnök.

II. Könyvelési osztály. Osztályvezető: Lukács József főerdőszámtanácsos. Személyzet: Huttya Pál, Kovács Ferencz, Vozarik Ferencz Geyer H. Viktor és Nádaskay Richárd erdőszámvizsgálók; Belházy Géza, Szabó Sándor és Vicenik Nándor erdőszámmellenőrök; Pataky Lajos számtiszt; Mannert Ferencz, Thury Dénes, dr. Kettinger Ferencz és Pap Tihamér számgyakornokok.

Erdészeti segédhivatal. Vezető: Vicenik Ferencz segédhivatali főigazgató; beosztva: Stégmeier Jódön segédhivatali igazgató, Érsek Gusztáv és Gaal József irodatisztek, Balogh Ádám és Veréb Mihály irodasegédtisztek.

Kincstári erdőhatóságok.

M. kir. erdőigazgatóság Besztercebányán.

Hivatalfőnök: Kócsy János főerdőtanácsos, a III. o. vask. r. l. Személyzet: Chrenóczy Nagy Antal, Piso Kornél és Pájer István erdőtanácsosok; Hubert Aladár, Zachár Gyula, Kovács Béla és Kolossy Imre főerdőmérnökök; Kossányi Béla erdőmérnök; Velics Rezső, Pilz Alfréd, Szabó Endre, Barsi Árpád, Balás Emil és Gruber Rezső segéderdőmérnökök; Jurkovich János, Kriváchy Andor és Hering Albert erdőmérnökjelöltek; Tóth László, Biester Hugó és Navratil Gyula erdőmérnögyakornokok. Orvosok: Breznóbányán: . . . . .; Fekete-Balagon: dr. Tartoll János orvos.

Erdőszámvevőség. Főnök: Wilhelm Gyula erdőszámtanácsos. Személyzet: Szöllösi Rezső erdőszámtanácsos; Winkler Guidó és báró Metzger Rezső erdőszámvizsgálók; Novotny Károly és Orbán György erdőszámmellenőrök; Horváth Emil számgyakornok.

Alárendelt erdőgondnokságok: m. kir. ellenőrködő erdőgondnokság Breznóbányán: főerdőmérnök: Pataki József; m. kir. erdőgondnokság Óhegyen: segéderdőmérnök: Bózer Jenő; m. kir. erdőgondnokság Rezsőparton: főerdőmérnök: Draskovich József; m. kir.

erdőgondnokság Garamszentandrás: erdőmérnök: Török Aladár; m. kir. erdőgondnokság Erdőbádonyban: segédmérnök: Szecsődy József; m. kir. erdőgondnokság Zólyomban: erdőtanácsos: Korai Frigyes; m. kir. erdőgondnokság Zolyomlipcsén: erdőmérnök: Pauer Jenő; m. kir. erdőgondnokság Karámon: főerdőmérnök: Belházy Gyula; m. kir. erdőgondnokság Kisgaramon: . . . . .; m. kir. erdőgondnokság Dobrócsen: erdőmérnök: Fritz Rezső; m. kir. erdőgondnokság Benesházán: erdőmérnök: Lengyel Viktor; jeczenyei m. kir. erdőgondnok. Garampéteriben: segéderdőmérnök: Illés László; m. kir. erdőgondnokság Garampéteriben: főerdőmérnök: Payer Sándor; vaczoki m. kir. erdőgondnokság Benesházán: erdőmérnök: Huszár Kornél; m. kir. erdőgondnokság Sziklán: erdőmérnök: Vaitzik Ede; m. kir. erdőgondnokság Mihálytelken: erdőmérnök: Irinyi Aurél; luczatói m. kir. erdőgondnokság Zólyomlipcsén: főerdőmérnök: Ambrus Lajos; m. kir. erdőgondnokság Beszterczebányán: főerdőmérnök: Ráner Sándor; cserpataki m. kir. erdőgondnokság Kisgaramon: erdőmérnök: Gombossy József.

M. kir. erdőigazgatóság Máramarosszigeten.

Hivatalfőnök: Tomcsányi Gusztáv min. tanácsos a III. oszt. vask. r. l. Személyzet: Miskolczy János a Fer. Józ. r. l., Czékus György, Emericz Győző, az V. bolg. polg. é. r. tul. erdőtanácsosok; Glós László, Hoós Ernő, Molnár Imre, Kostenszky Béla, Bohuniczky Endre és Biró Zoltán főerdőmérnökök; orvosok: Felsővissón: dr. Mátrai Ignác főorvos, Körösmezőn: dr. Schmidt Imre és Rahón: dr. Füleý László; segéderdőmérnökök: Törzs István, Mózs Ferencz, Rusznyák Győző, Bránszky László és Fáy Ede; erdőmérnökjelöltek: Kolecsányi László, Braxatoris Zoltán, Jonásch Kornél és Fábian János; erdőmérnökgyakornok: Molesányi Gábor, Klusberger József, Marinović Milán és Barsi Nándor; irodatiszt: Boér József.

Erdőszámvevőség. Főnök: Szilágyi József főerdőszámtanácsos. Személyzet: Jamnitzky Antal, Koppányi Lajos és Hidvéghy János erdőszámtanácsosok; Szamolányi Gyula erdőszámvizsgáló; Tessényi Károly erdőszámellenőr.

Alarendelt erdő- és faraktárgondnokságok: m. kir. erdőgondnokság Rahón: főerdőmérnök: Günther József; m. kir. erdőgondnokság Felsővissón: erdőtanácsos: Spanyol Géza; m. kir. erdőgondnokság M.-Szigeten: erdőtanácsos: Kincses József; m. kir. erdőgondnokság Rónaszéken: főerdőmérnök: Szvetelszky Géza; fekete-tiszai m. kir. erdőgondnokság (székhely: Körösmező): segéderdőmérnök: Röhrich Ernő; m. kir. erdőgondnokság Nagybocskón: erdőmérnök: Nemes Béla; mezőháti m. kir. erdőgondnokság (székhely: Körösmező): erdőmérnök: Kovásy Kálmán; vaséri m. kir. erdőgondnokság (székhely: Felsővissó): főerdőmérnök: Kolozs József; terebesfehérpataki m. kir. erdőgondnokság: főerdőmérnök: Bészler Kálmán; tiszabogdányi m. kir. erdőgondnokság: segéderdőmérnök: Letz Lajos; kevelei m. kir. erdőgondnokság (székhely: Körösmező): segéderdőmérnök: Kacsó András; fehértiszai m. kir. erdőgondnokság (székhely: Tiszabogdány): segéderdőmérnök: Zimay János; gyertyánligeti m. kir. erdőgondnokság: erdőmérnök: Hoffmann Dezső; havasmezői m. kir. erdőgondnokság: segéderdőmérnök: Salix Gyula; tiszaközi m. kir. erdőgondnokság (székhely: Rahó): erdőmérnök: Weisz Ferencz; m. kir. faraktárgondnokság Nagy-Bocskón: Bartha Gábor főerdőmérnök: Nyitrai József erdőmérnök.

M. kir. erdőigazgatóság Kolozsvárott.

Hivatalfőnök: Marosi Ferencz, főerdőtanácsos. Személyzet: Várnai Ödön, Rejtő Adolf, Matavovszky Árpád, Dercsényi Kálmán erdőtanácsosok; Debreczy Ödön főerdőmérnök; Lattyák

Sándor és Chabada Géza erdőmérnökök; Schwartz Béla, Leitner Endre, Vojtás Árpád és Bacsilla Lajos segéderdőmérnökök; Cserneczky Károly és Jamnik István erdőmérnökjelölt; Körös Gyula, Lesenyi Ferenc és Schwanczer Gusztáv erdőmérnökgyakornokok; Debreczeni Ödön irodatiszt.

Erdőszámvétség. Főnök: Budai Zsigmond főerdőszámtanácsos, Személyzet: Wolf Attila főerdőtanácsos; Boda Dénes erdőszámtanácsos; Inkei Ödön és Huszt Aladár számellenőr; Debreczy Béla számgyakornok.

Alárendelt erdő- és faraktárgondnokságok: m. kir. ellenőrködő erdőgondnokság Topánfalván: . . . . . ;
 mocsári m. kir. erdőgondnokság (székhely: Görgényszentimre):
 főerdőmérnök: Pausinger Károly; m. kir. erdőgondnokság Fogarason:
 erdőtanácsos: Aladics Emil; m. kir. erdőgondnokság Gyalu: erdő-
 mérnök: Katona László; laposnyai m. kir. erdőgondnokság (szék-
 hely: Görgényszentimre): erdőmérnök: Sándor Jenő; m. kir. erdő-
 gondnokság Sárkányban: segéderdőmérnök: Györke István; m. kir.
 erdőgondnokság Abrudfalván: főerdőmérnök: Mike Imre; iszticsói m.
 kir. erdőgondnokság (székhely: Görgényszentimre): főerdőmérnök:
 Szadeczky Miklós; m. kir. erdőgondnokság Désen: erdőtanácsos:
 Horvát Béla; albáki m. kir. erdőgondnokság (székhely: Topánfalva);
 erdőmérnök: Erősdí Bálint; m. kir. erdőgondnokság Bihardobresten:
 erdőmérnök: Szabó Ignác; m. kir. erdőgondnokság Topánfal-
 ván: erdőmérnök: Jancsó Gyula; vidrai m. kir. erdőgondnokság
 (székhely: Topánfalva): főerdőmérnök: Nyúl Sándor; m. kir. erdő-
 gondnokság Strézakerczisorán: főerdőmérnök: Bayer Agoston; m.
 kir. erdőgondnokság Kovásznán: erdőmérnök: Puskas István; m.
 kir. erdőgondnokság Bélesen: erdőmérnök: Huszár Pál.

M. kir. erdőigazgatóság Lugoson.

Hivatalfőnök: Szenes József főerdőtanácsos, Személyzet: Csipkay János főerdőtanácsos Bereczky Gyula, Nagy Károly és Vadas Gyula erdőtanácsosok; Fenyves Lajos és Csegezy Pál főerdő-
 mérnökök, Kohout János, Brannich Kálmán, Cselei József, Dienes Béla, Krause Tivadar, ifj. Benkő Rezső, Lippóczy Béla és Hajdu Gyula segéderdőmérnökök; Früstök István erdőmérnökjelölt.

Erdőszámvétség. Főnök: Kralovanszky János erdőszámtanácsos, Személyzet: Halmágyi Zoltán és Szabó Kálmán erdőszámvizsgálók; Nyári Gyula számellenőr.

Alárendelt erdőgondnokságok: m. kir. erdőgondnokság Kossován: erdőmérnök: Egyed Miklós; m. kir. erdőgondnokság Német-facset: főerdőmérnök: Kaufmann Béla F. J. r. l.; padurányi m. kir. erdőgondnokság (székhely: N.-Facset): erdőmérnök: Oszterlamm Ernő; m. kir. erdőgondnokság Bálinczon: erdőtanácsos: Murányi Károly; m. kir. erdőgondnokság Németgladna: főerdőmérnök: Biró Lajos; m. kir. erdőgondnokság Lugoson: főerdőmérnök: Székely István; m. kir. erdőgondnokság Pancsován: főerdőmérnök: Fekete János a kor. ar. é. k. t.; m. kir. erdőgondnokság Lunkányon: erdő-
 mérnök: Hell Miklós.

M. kir. főerdőhivatal Liptóújváron.

Hivatalfőnök: Orosz Antal erdőtanácsos, Személyzet: de Poltere Gerard a fr. „Merite Agricole“ r. l., Plech József és Balaton Antal főerdőmérnökök; Spengel Sándor és Vaitzik Emil erdőmér-
 nökök; Loványi Heribert, Fromm János, Volfinau Gyula és Glock Géza segéderdőmérnökök; Bárány Károly erdőmérnökjelölt; Onczay László, Papp Jenő és Sobó Sándor erdőmérnökgyakornokok; dr. Saád Andor főorvos.

Erdőszámvevőség. Főnök: Gözsy Gyula erdőszámtanácsos.
Személyzet: . . . . . erdőszámintéző; Nagy Ágoston és
Markovich Béla számgyakornokok.

Alárendelt erdőgondnokságok: m. kir. erdőgondnokság Liptószadán: főerdőmérnök: Szalagyi Emil; m. kir. erdőgondnokság Feketevágon (u. p. Királylehotá): segéderdőmérnök: Toperczer Árpád; m. kir. erdőgondnokság Vichodnán: erdőmérnök: Iszapi Gyula; m. kir. erdőgondnokság Fenyőházán: erdőtanácsos: Szabó Ferencz; m. kir. erdőgondnokság Maluzsinán: erdőmérnök: Kelemen Béla; m. kir. erdőgondnokság Rózsahegyen: erdőtanácsos: Bachó János; m. kir. erdőgondnokság Szvarinban (u. p. Kir. Lehotá): erdőmérnök: Haderdány András; m. kir. erdőgondnokság Teplicskán: erdőmérnök: . . . . . ; tátrai m. kir. erdőgondnokság Felkán: erdőmérnök: Heim János; m. kir. faraktárgondnokság Liptóújváron: ellátja Vaitzik Emil erdőmérnök.

M. kir. főerdőhivatal Ungváron.

Hivatalfőnök: Békény Aladár erdőtanácsos. Személyzet: Rochlitz Nándor, Zachár Jakab, Székely József és Burdát János erdőtanácsosok; Briestyanszky Endre és ifj. Kőrös László főerdőmérnökök; Kelen Gyula, Matusovits Károly és Gasparik Pál erdőmérnökök; Plotényi Jenő, Mankovich Itezső és Thegze László segéderdőmérnökök; ifj. Briestyanszky Endre, Kozony József és Szilágyi Ernő erdőmérnökjelöltek; Győry Jenő és Manksinszky Gyula erdőmérnökgyakornokok

Erdőszámvevőség. Főnök: Sailer György főerdőszámtanácsos; Személyzet: Ács József és Gyeney Lajos erdőszámintéző.

Alárendelt erdő- és faraktárgondnokságok: m. kir. erdőgondnokság Fenyvesölgyön: segéderdőmérnök: Mocsáry Béla; m. kir. erdőgondnokság Radványcon: főerdőmérnök: Seenger Nándor; m. kir. erdőgondnokság Ókemenczén: erdőmérnök: Tölgyes József; m. kir. erdőgondnokság Turjaremetén: erdőmérnök: Sréter Ágoston; m. kir. erdőgondnokság Sőháton: erdőmérnök: Pásztor Sándor; m. kir. erdőgondnokság Beresényifalván: főerdőmérnök: Ladányi Frigyes; csontosói m. kir. erdőgondnokság Nagybereznán: erdőmérnök: Ranku Miladin; poroskői m. kir. erdőgondnokság Turjaremetén: erdőmérnök: Soltész Gyula; m. kir. erdőgondnokság Havasközön: . . . . . ; m. kir. erdőgondnokság Hátmegen: erdőmérnök: Kőfalusi Viktor; m. kir. erdőgondnokság Ungváron: főerdőmérnök: Lánecz Antal.

M. kir. főerdőhivatal Nagybányán.

Hivatalfőnök: Hubay Zsigmond főerdőtanácsos. Személyzet: Ocsárd Károly és Radó Pál erdőtanácsosok; Masztics Ádám főerdőmérnök; Szepesi Gusztáv erdőmérnök; Mayer Aurél, Lányi Ákos és Szeőts Béla segéderdőmérnökök; Kővári György és Blickhard József erdőmérnökjelölt; Pellion Árpád erdőmérnökgyakornok.

Erdőszámvevőség. Főnök: Brannich Gyula erdőszámtanácsos. Személyzet: Fülöp Andor erdőszámellenőr; Kováts Artúr erdőszámintéző; Török Ferencz számgyakornok.

Alárendelt erdőgondnokságok: fernezelyi m. kir. erdőgondnokság (székhely: Nagybánya): erdőmérnök: Fischer Károly; m. kir. erdőgondnokság Kapnikbányán: segéderdőmérnök: Terray Gyula; m. kir. erdőgondnokság Láposbányán: főerdőmérnök: Kendé Dániel; m. kir. erdőgondnokság Kohóölgyön: erdőmérnök: Jeszenszky Kálmán; m. kir. erdőgondnokság Tökésen: segéderdőmérnök: Zachar Mihály.

M. kir. főerdőhivatal Lippán.

Hivatalfőnök: Hammer Károly főerdőtanácsos. Személyzet: Földes János és Nemes Károly erdőtanácsosok; Krajcsovits Ferenc Seenger Lajos, Ludmann Miksa, Puchreiner Henrik és Szepessy Elek erdőmérnökök; ifj. Szabó Kálmán, Héjj János István és Nechay Oszvald segéderdőmérnökök; Pécsi Otto erdőmérnökjelölt; Schillinger Béla és Fail Ernő erdőmérnökgyakornokok.

Erdőszámvevőség. Főnök: Bánovits Dezső főerdőszámtanácsos. Személyzet: Preinesbarger Béla erdőszámtanácsos; Sükkösd Ferenc erdőszámvizsgáló.

Alárendelt erdő- és faraktárgondnokságok: m. kir. erdőgondnokság Aradon: főerdőmérnök: Bedő Lajos; m. kir. erdőgondnokság Máriaradnán: főerdőmérnök: Bécsy Dezső; m. kir. erdőgondnokság Ópáloson: erdőmérnök: Bögözy Antal; m. kir. erdőgondnokság Dorgoson: erdőmérnök: Sikó Áron; m. kir. erdőgondnokság Tótváradon: főerdőmérnök: Tompa Ferenc; m. kir. erdőgondnokság Sistaroveczen: erdőtanácsos: Cseres Gyula; m. kir. erdőgondnokság Valemárén: főerdőmérnök: Balogh Dezső; m. kir. erdőgondnokság Pécskán: főerdőmérnök: Terényi Sándor; m. kir. erdőgondnokság Marosborsán: erdőmérnök: Rónay Imre; m. kir. erdőgondnokság Lippán: főerdőmérnök: Konok Tamás; alsódombrói m. kir. erdőgondnokság Marosborsán: segéderdőmérnök: Jávorszky Zoltán.

M. kir. erdőhivatal Tótsóváron.

Hivatalfőnök: . . . . . Személyzet: Merényi Gyula és Molcsányi Ernő erdőtanácsosok; Várjon Géza főerdőmérnök; Enyedi János és Papp István erdőmérnökök; More László, Törzs Artur, Komán Artur és Szabó Lajos segéderdőmérnökök; Bernard József, Jurán Miksa és Groszmann Imre erdőmérnökjelöltek.

Erdőszámvevőség. Főnök: Rezy Vilmos erdőszámtanácsos. Személyzet: Szilárd Iván erdőszámvizsgáló; Ujházi Ágost erdőszámellenőr; ifj. Merényi Gyula számgyakornok.

Alárendelt erdő- és faraktárgondnokságok: m. kir. ellenőrködő erdőgondnokság Miskolczon: erdőtanácsos: Gründl Gyula; m. kir. erdőgondnokság Diósgyőrön: főerdőmérnök: Ormay Gyula; m. kir. erdőgondnokság Aranyidán: segéderdőmérnök: Orosz Tamás; m. kir. erdőgondnokság Mocsolyástelepen: főerdőmérnök: Regenhart Pál; m. kir. erdőgondnokság Ujhután: erdőmérnök: Zai Ádám; m. kir. erdőgondnokság Parasznyán: . . . . .; m. kir. erdőgondnokság Óvizen: segéderdőmérnök: Linhart Ödön; m. kir. erdőgondnokság Delnekakasfalván: főerdőmérnök: Kriszta Gyula; m. kir. erdőgondnokság Szomolnokhután: erdőmérnök: Szecskey Dezső; m. kir. erdőgondnokság Zborón: főerdőmérnök: Linszky Károly m. kir. erdőgondnokság Kecserpeklélen: erdőmérnök: Hámon József; szentléleki m. kir. erdőgondnokság Diósgyőrön: főerdőmérnök: Fischl József; m. kir. erdőgondnokság Hertneken: segéderdőmérnök: Baumann Béla; m. kir. faraktárgondnokság Tótsóváron: segéderdőmérnök: Schmuck Hugó.

M. kir. erdőhivatal Apatinban.

Hivatalfőnök: Párnai Attila főerdőtanácsos. Személyzet: Kuzma Gyula főerdőtanácsos; Iváncsó Bertalan erdőtanácsos; Remenyik Gusztáv és Daniek Géza erdőmérnökök; Harko Lajos erdőmérnökgyakornok.

Erdőszámvevőség. Főnök: Florek János erdőszámtanácsos. Személyzet: Schaeffer Mihály és Kováts Gyula erdőszámellenőrök.

Alárendelt erdőgondnokságok: m. kir. erdőgondnokság Palánkán: főerdőmérnök: Trauer Gyula; m. kir. erdőgondnokság Apatinban: erdőmérnök: Szelezky János; m. kir. erdőgondnokság Doroszlón: erdőmérnök: Sándor Elek; m. kir. erdőgondnokság Bézdanban: segéderdőmérnök: Szalóky Sándor.

M. kir. erdőhivatal Gödöllőn.

Hivatalfőnök: . . . . . Személyzet: Gabnay Ferencz és Winkler Miklós főerdőmérnök; Garlathy Oszkár erdőmérnök; Günther Frigyes és Hauszmann Béla segéderdőmérnökök; Keiner Rezső és Bachmann Otto erdőmérnökjelöltek.

Erdőszámvevőség. Főnök: Balogh Miklós főerdőszámtanácsos. Személyzet: Groh Gyula erdőszámellenőr.

Alárendelt erdő- és faraktárgondnokságok: m. kir. erdőgondnokság Nagymaroson: erdőmérnök: Vermes Győző; m. kir. erdőgondnokság Isaszeghen: erdőtanácsos: Krause Géza a tosc. Lip. r. l.; m. kir. erdőgondnokság Babathon: főerdőmérnök: Ivanich Ferencz; m. kir. erdőgondnokság Visegrádon: erdőtanácsos: Lágler Gyula; m. kir. erdőgondnokság Galgamácsán: főerdőmérnök: Furherr János; m. kir. erdőgondnokság Budakeszin: főerdőmérnök: Mezey Rezső; m. kir. erdőgondnokság Valkón: erdőtanácsos: Rajtsán János a F. J. r. l. és a tosc. Lip. r. l.; m. kir. faraktárgondnokság Budapesten: segéderdőmérnök: Krause Dezső.

M. kir. erdőhivatal Zsarnóczán.

Hivatalfőnök: Muzsnay Géza erdőtanácsos. Személyzet: Temesváry Béla és Szilágyi Bertalan erdőtanácsosok; Egry Ferencz és Hajdu Dezső erdőmérnökök; Bertram J. Albert, Szorkovszky Libor, Toperczer Oszkár, Kriska Sámuel Erdey János segéderdőmérnökök; Debreczeny András erdőmérnökjelölt.

Erdőszámvevőség. Főnök: Eröss Gyula főerdőszámtanácsos. Személyzet: Méhes Péter Pál erdőszámvizsgáló; Hügyecz Vilmos erdőszámügyi; Pruszká Gyula számgyakornok.

Alárendelt erdőgondnokságok: m. kir. erdőgondnokság Jálnán: erdőmérnök: Böhm Vilmos; m. kir. erdőgondnokság Bródon: főerdőmérnök: Koller János; m. kir. erdőgondnokság Garamréven: erdőtanácsos: Divald Béla; m. kir. erdőgondnokság Geletneken: erdőmérnök: Vollnhofer Pál; m. kir. erdőgondnokság Kőrmöczbányán: erdőtanácsos: Pálka Gyula; m. kir. erdőgondnokság Selmezbányán: erdőtanácsos: id. Körös László; m. kir. erdőgondnokság Szélaknán: . . . . .

M. kir. erdőhivatal Bustyaházán.

Hivatalfőnök: Ormai Kálmán erdőtanácsos. Személyzet: Szepesi Tivadár erdőtanácsos; Preiszner Nándor, Ondrus Gyula, Ressel István és Gréger Géza főerdőmérnökök; Lux Árpád erdőmérnök; orvosok: Dr. Katona Zoltán (Bustyaházán); dr. Várady László (Királymezőn); Papp László, Barna Endre és Pap Sándor segéderdőmérnökök; Adriányi Pál erdőmérnökjelölt; Erös Gyula erdőmérnökgyakornok.

Erdőszámvevőség. Főnök: Mentler Sándor erdőszámtanácsos. Személyzet: Butykay Elemér erdőszámtanácsos; Erhardt Lajos erdőszámellenőr.

Alárendelt erdő- és faraktárgondnokságok: m. kir. erdőgondnokság Huszton: erdőmérnök: Jeszenszky Ferencz; m. kir. erdőgondnokság Bruszturán: erdőmérnök: Hollós Gyula; királymezői alsó m. kir. erdőgondnokság Királymezőn: erdőmérnök: Figuli Lajos; királymezői felső m. kir. erdőgondnokság Királymezőn: segéderdő-

mernők: Török Béla; m. kir. erdőgondnokság Dombón: főerdő-
mérnök: Dragán Gyula; m. kir. erdőgondnokság Felsőszinevéren:
segéderdőmérnök: Szepesi Artúr; m. kir. erdőgondnokság Némét-
mokrán: segéderdőmérnök: Petricsek István; m. kir. erdőgondnok-
ság Bustyaházán: erdőmérnök: Ziegler Mihály; m. kir. erdőgond-
nokság Técsön: erdőmérnök: Hoffmann Brunó; m. kir. erdőgond-
nokság Alsókalocsán: erdőmérnök: Füstös Zoltán; m. kir. farak-
tárgondnokság Bustyaházán: Guáry Kálmán erdőmérnök.

M. kir. erdőhivatal Szászsebesen.

Hivatalfőnök: Levitzky Albert főerdőtanácsos. Személyzet:
Bodor Jenő főerdőtanácsos; Keleti Lajos erdőtanácsos; Földes
Tamás és Fúzy Zoltán főerdőmérnökök; Jánosi Pál és Schalát Béla
segéderdőmérnökök; Surjanszky Kálmán, Lorge Emil és Dénes
Zoltán erdőmérnökjelölt; Hreblay László, Istvánffy József, br.
Marschall Ernő és Horváth Béla erdőmérnökgyakornokok.

Erdőszámvevőség. Főnök: Uitz Mátyás erdőszámintanácsos.
Személyzet: Kuntz Gyula erdőszámvizsgáló; Solti Andor és Erdélyi
Mihály erdőszámellenőrök; Schoob István szágyakornok.

Alárendelt erdő- és faraktárgondnokságok: m. kir. erdőgond-
nokság Szászvároson: főerdőmérnök: Bihari Ödön; gotali m. kir.
erdőgondnokság (székhely: Szászsebesen): erdőmérnök: Paul Péter;
m. kir. erdőgondnokság Kudsíron: erdőmérnök: Érsek Árpád; m.
kir. erdőgondnokság Déván: erdőmérnök: Vály Ferencz; m. kir.
erdőgondnokság Vajdahunyadon: főerdőmérnök: Jákó Jenő; sugági
m. kir. erdőgondnokság (székhely: Szászsebes): erdőmérnök: Bedő
Zoltán; m. kir. erdőgondnokság Zalatnán: erdőtanácsos: Molnar
Károly a kor. ar. é. ker. tul.; bisztrai m. kir. erdőgondnokság
(székhely: Szászsebes): erdőmérnök: Lányi Gyula; körösbányai m.
kir. erdőgondnokság: segéderdőmérnök: Danielisz Elek.

M. kir. erdőhivatal Orsován.

Hivatalfőnök: Ritter Károly erdőtanácsos. Személyzet: Wür-
sching Frigyes erdőtanácsos; Rend Domokos és Aschner Vilmos
főerdőmérnökök; Hayden Gyula, Baumgartner Emánuel és Papp
András segéderdőmérnökök; Orosz Zoltán, Ilykovits László és Szilvai
József erdőmérnökjelöltek; Várnai Géza erdőmérnökgyakornok.

Erdőszámvevőség. Főnök: Ádám Sándor főerdőszámintanácsos.
Személyzet: Örenesák Károly erdőszámvizsgáló; Jámbori János erdő-
számellenőr; Cserői Árpád szágyakornok.

Alárendelt erdőgondnokságok: m. kir. erdőgondnokság Ber-
zászkan: erdőmérnök: Kakas Ödön; m. kir. erdőgondnokság Ohaba-
bisztrán: erdőmérnök: Gura Károly; m. kir. erdőgondnokság Temes-
szlatinán: erdőmérnök: Kovalitzky Vladimir; m. kir. erdőgond-
nokság Dalboseczen: erdőmérnök: Klimkó Gyula; m. kir. erdő-
gondnokság Ogradinán: segéderdőmérnök: id. Szabó Kálmán; m.
kir. erdőgondnokság Herkulesfürdőn: erdőmérnök: Lipcsey László;
m. kir. erdőgondnokság Ruszabányán: főerdőmérnök: Scholz Gyula;
m. kir. erdőgondnokság Orsován: főerdőmérnök: Elek István.

Kir. erdőigazgatóság Zágrábban.

Hivatalfőnök: Havas József ministeri tanácsos, a III. oszt.
vask. r. I. Személyzet: Tölg Vilmos főerdőtanácsos; Ruzicska
Ágoston, Tordony Emil, Polacsek Károly, Ulreich Gyula, Rozmanith
Albert, a koronás arany érdemkereszt és a II. o. ez. vit. ér. tul.
és Krajnyák János erdőtanácsosok; Zajc Carmeló, Márton György
és Kmetőnyi Emil, főerdőmérnökök; Stromszky László erdőmérnök;
Marics Antal erdőmérnökjelölt; Gösswein Lajos, Berzenkovits Antal,
Slijepčević Illés, Kőrösi János és Volczer Árpád erdőmérnökgyakor-
nokok.

Erdőszámvevőség. Főnök: Klokočevics Imre főerdőszámtanácsos. Személyzet: Krizsán Mihály, Thuránszky Béla és Solc Henrik erdőszámtanácsosok; Jovics Lázár erdőszámvizsgáló; Baretics Bertalan erdőszámmellenőr.

Alárendelt erdőgondnokságok: kir. erdőgondnokság Pitomačán: főerdőmérnök: Brausil Miksa; kir. erdőgondnokság Ravnagorán: segéderdőmérnök: Schaab Bálint; kir. erdőgondnokság Draganečen (székhely: Cazma): erdőmérnök: Hohoss János; kir. erdőgondnokság Ivanovoselon: erdőmérnök: Láhner Károly; kir. erdőgondnokság Rujevacon: segéderdőmérnök: Višnič Milán; kir. erdőgondnokság Vojničon: erdőmérnök: Steller Ede; kir. erdőgondnokság Noviban: erdőmérnök: Zwickelsdorfer János; kir. erdőgondnokság Sokolovacon: erdőmérnök: Kundrát Emil; kir. erdőgondnokság Ogulinban: erdőmérnök: Janussek István; kir. erdőgondnokság Glinán: erdőmérnök: Matherni Róbert; kir. erdőgondnokság Ivanskán: segéderdőmérnök: Masztics Gusztáv; kir. erdőgondnokság Fužinén: erdőmérnök: Szilágyi László; kir. erdőgondnokság Mrkopáljon: segéderdőmérnök: Horváth Sándor; kir. erdőgondnokság Kaljen: erdőmérnök: Munteanu Atadeus; kir. erdőgondnokság Vranovinán: erdőmérnök: Ambrózy Román; kir. erdőgondnokság Jaszenakon: segéderdőmérnök: Frommeyer Antal; Karstfelerdősítési felügyelőség Zenggben: főerdőmérnök: Nyitrai Ottó.

Kir. főerdőhivatal Vinkovczen.

Hivatalfőnök: Bokor Róbert főerdőtanácsosi címmel és jelleggel felruházott erdőtanácsos. Személyzet: Dianovszky Pál és Czeisberger Ernő erdőtanácsosok; Zezulka János, Horváth Géza és Kayser Sándor főerdőmérnökök; Jurovich Otto, Brateljevič Mihály Lengyel Sándor, Szukics Ferencz és Aaron Oktávián erdőmérnökgyakornokok.

Erdőszámvevőség. Főnök: Dióssy Dezső erdőszámtanácsos. Személyzet: Tomcsányi Miklós erdőszámtiszt.

Alárendelt erdőgondnokságok: kir. erdőgondnokság Niemcén: főerdőmérnök: Boór Károly; kir. erdőgondnokság Vrbanjen: főerdőmérnök: Drenovác Mihály; kir. erdőgondnokság Uj-Gradiskán: erdőmérnök: Bogsch Árpád; kir. erdőgondnokság Morovičon: erdőmérnök: Hamar László; kir. erdőgondnokság Raicon: erdőmérnök: Mayer Béla; kir. erdőgondnokság Jasenovacon: főerdőmérnök: Hajdu Rezső; kir. erdőgondnokság Zupanjen: főerdőmérnök: Barkóczyai Ferencz; kir. erdőgondnokság Lipovljanén: főerdőmérnök: Sóska Gyula; kir. erdőgondnokság Jaminán (székhely: Morovič): erdőmérnök: Boerin Virgil.

Kir. erdőhivatal Sušákon.

Hivatalfőnök: Mariányi János főerdőtanácsosi címmel és jelleggel felruházott erdőtanácsos. Személyzet: Hantos Ernő erdőtanácsos; Perz Vilmos és Reschner Rezső főerdőmérnökök; Suszter Rezső, Urbanszky István és Vassányi Mihály erdőmérnökök; Kakódy Dániel segéderdőmérnök; Bevelaqua István, Muždeka Damjan és Fodor Vincze erdőmérnökgyakornok.

Erdőszámvevőség. Főnök: Bosnyák Mihály erdőszámtanácsos. Személyzet: Horváth Fülöp és Mudrovics Márcus erdőszámmellenőrök; Mosesovits Imre erdőszámgyakornok.

Alárendelt erdőgondnokságok: kir. ellenőrködő erdőgondnokság Otocsáczon: segéderdőmérnök: Jellmann Béla; kir. erdőgondnokság Svetirokon: erdőmérnök: Melcsiczky Pál; kir. erdőgondnokság Krasnón: segéderdőmérnök: Braxator Hellmuth; kir. erdő-

gondnokság Gospiçon: segéderdőmérnök: Stejanovits Illés; kir. erdőgondnokság Brlogon: ellátja: Jellmann Béla segéderdőmérnök; kir. erdőgondnokság Ljeskeváczon: erdőmérnök: Zudor Béla; kir. erdőgondnokság Kosinjon: segéderdőmérnök: Finke Mihály; kir. erdőgondnokság Karlobagon: segéderdőmérnök: Skultéti Győző; kir. erdőgondnokság Skaren: segéderdőmérnök: Ott Kákoly; kir. erdőgondnokság Udbinán: segéderdőmérnök: Budisavljevics Tódor.

M. kir. erdőrendezőségek.

Magyar kir. erdőrendezőség Besztercebányán. Erdőrendező: Medveczky Ernő főerdőmérnök.

M. kir. erdőrendezőség Máramarosszigeten. Erdőrendező: Gyarmathy Mózes főerdőmérnök.

M. kir. erdőrendezőség Apatinban. Erdőrendező: Nagy László erdőmérnök.

M. kir. erdőrendezőség Nagybányán. Erdőrendező: Beyer Jenő erdőmérnök.

M. kir. erdőrendezőség Kolozsvárt. Erdőrendező: Köhrich Márton, erdőtanácsos.

M. kir. erdőrendezőség Lugoson. Erdőrendező: Hamernyik Béla, erdőmérnök.

M. kir. erdőrendezőség Liptóújváron. Erdőrendező: Kostialik János, erdőmérnök.

M. kir. erdőrendezőség Ungváron. Erdőrendező: Takács Miklós, főerdőmérnök.

M. kir. erdőrendezőség Lippán. Erdőrendező: Buhescu Terentius, főerdőmérnök.

M. kir. erdőrendezőség Tótsóváron. Erdőrendező:
.....

M. kir. erdőrendezőség Zsarnóczán. Erdőrendező: .....

M. kir. erdőrendezőség Szászsebesen. Erdőrendező: Béky Albert, főerdőmérnök.

M. kir. erdőrendezőség Bustyaházán. Erdőrendező: Sebők Ernő erdőmérnök.

M. kir. erdőrendezőség Orsován. Erdőrendező: Gasparecz Lajos erdőmérnök.

M. kir. erdőrendezőség Gődöllön. Erdőrendező: Becker Róbert erdőmérnök.

Kir. erdőrendezőség Zágrábban. Erdőrendező: Sztripszky Ágost erdőmérnök.

Kir. erdőrendezőség Vinkovcán. Erdőrendező: Jakab István erdőmérnök.

Kir. erdőrendezőség Sušákon. Erdőrendező: Dehoczky György erdőtanácsosi cím. és jell. főlrubázott főerdőmérnök.

M. kir. kincstári birtokkezelőség Delibláton Ajtay Jenő erdőmérnök és Bársony József segéderdőmérnök.

Állami kezelésbe vett községi erdők ügyeit intéző m. kir.
erdőhatóságok.

I. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Budapest.

Hivatalfőnök: Rappensberger Andor főerdőtanácsos.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Kecskeméten. Vezetője: Muraközy János főerdőmérnök.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Vác-on. Vezetője: Sipos Mihály erdőmérnök.

II. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Nyitra.

Hivatalfőnök: Tóth Gyula erdőtanácsos.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Nyitrán. Vezetője: Weszely Alajos főerdőmérnök.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Privigyén. Vezetője: Friedrik Árpád segéderdőmérnök.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Szeniczen. Vezetője: Pfäusser Lajos erdőmérnök.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Pozsonyban. Vezetője: Bosnyai István főerdőmérnök.

III. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Trencsén.

Hivatalfőnök: Környei Ferencz erdőtanácsos.

1. Budatini m. kir. járási erdőgondnokság Zsolnán. Vezetője: Székács Vincze erdőmérnök.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Illaván. Vezetője: Pascu Viktor segéderdőmérnök.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Nagybitsén. Vezetője: Zachár László segéderdőmérnök.

4. Gerebesi m. kir. járási erdőgondnokság Budatinban. Vezetője: Zalay László erdőmérnök.

5. M. kir. járási erdőgondnokság Trencsénben. Vezetője: Hyna Ottó főerdőmérnök.

IV. M. kir. állami erdőhivatal

Székhelye: Alsókubin.

Hivatalfőnök: Porubszky Gyula erdőtanácsos. Besztva: Zathureczky Nándor segéderdőmérnök.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Alsókubinban. Vezetője: Herrmann János segéderdőmérnök.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Turdosinban (Medvedze). Vezetője: Török János segéderdőmérnök.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Turócszentmártonban. Vezetője: Hibbján János főerdőmérnök.

V. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Liptószentmiklós.

Hivatalfőnök: Roszinszky János erdőtanácsos.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Liptószentmiklóson. Vezetője: Csemiczky Aladár erdőmérnök.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Liptóújváron. Vezetője: Zuskin Ferencz főerdőmérnök.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Rózahegyen. Vezetője: Schmidt Ferencz erdőmérnök.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Németsécsén. Vezetője: Novák György segéderdőmérnök.

VI. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Besztercebánya.

Hivatalfőnök: Karvas Emil erdőtanácsos. Beosztva: Modrovich Ferencz erdőmérnökgyakornok.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Aranyosmaróton. Vezetője: Nádai Dénes segéderdőmérnök.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Zsarnócakohón. Vezetője: Payer Arthur erdőmérnök.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Besztercebányán. Vezetője: Erdődi György főerdőmérnök.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Lővetbányán. Vezetője: Asbóth István segéderdőmérnök.

5. M. kir. járási erdőgondnokság Zólyomban. Vezetője: Lange Pál főerdőmérnök.

6. M. kir. járási erdőgondnokság Újbányán. Vezetője: Pribnow Pál főerdőmérnök.

VII. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Balassagyarmat.

Hivatalfőnök: Kondor Vilmos főerdőtanácsos, az ar. é. k. és a kor. é. k. tulajdonosa. Beosztva: Szency Géza erdőmérnökgyakornok.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Egerben. Vezetője: Kötzmann Géza erdőmérnök. Beosztva: Csatay Gyula erdőmérnökgyakornok.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Ipolyságon. Vezetője: Botka György erdőmérnök.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Balassagyarmaton. Vezetője: Pálffy Mihály segéderdőmérnök.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Losoncson. Vezetője: Hajdu János főerdőmérnök.

5. M. kir. járási erdőgondnokság Bakabányán. Vezetője: Utszinyi György erdőmérnök.

VIII. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Rimaszombat.

Hivatalfőnök: Pékh József erdőtanácsos.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Miskolcson. Vezetője: Kovács Gusztáv főerdőmérnök. Beosztva: Wisnyovszky Ferencz erdőmérnökgyakornok.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Nyustyán. Vezetője: Fábián Béla segéderdőmérnök. Beosztva: Heincz János erdőmérnökjelölt és Jaczó András erdőmérnökgyakornok.

3. *M. kir. járási erdőgondnokság Rimaszombaton.* Vezetője: Bánik György főerdőmérnök.

4. *M. kir. járási erdőgondnokság Rozsnyón.* Vezetője: Lakner Lajos segéderdőmérnök.

IX. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Lőcse.

Hivatalfőnök: Nádas Béla erdőtanácsos.

1. *M. kir. járási erdőgondnokság Gölniczbányán.* Vezetője: Lollok József erdőmérnök.

2. *M. kir. járási erdőgondnokság Lőcsén.* Vezetője: Polgárdi Béla erdőmérnök.

3. *M. kir. járási erdőgondnokság Podolinban.* Vezetője: Riesz László főerdőmérnök.

4. *M. kir. járási erdőgondnokság Szepesófalun.* Vezetője: Bertsik Andor segéderdőmérnök.

5. *M. kir. járási erdőgondnokság Szepesszombaton.* Vezetője: Zimann Ede erdőmérnök.

6. *M. kir. járási erdőgondnokság Szepesolaszi.* Vezetője: Hornung Gusztáv erdőmérnök.

X. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Eperjes.

Hivatalfőnök: Szántó Mihály erdőtanácsos.

1. *M. kir. járási erdőgondnokság Kassán.* Vezetője: Bodor Zoltán főerdőmérnök.

2. *Szepesi m. kir. járási erdőgondnokság Kassán.* Vezetője: Biloveszky Béla főerdőmérnök.

3. *M. kir. járási erdőgondnokság Bártfán.* Vezetője: Dávid János főerdőmérnök.

4. *M. kir. járási erdőgondnokság Eperjesen.* Vezetője: Hábel Lambert erdőmérnök.

XI. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Sátoraljaújhely.

Hivatalfőnök: Ujfaluassy Mihály erdőtanácsos.

1. *M. kir. járási erdőgondnokság Homonnán.* Vezetője: Becher Adolf segéderdőmérnök.

2. *M. kir. járási erdőgondnokság Sátoraljaújhelyen.* Vezetője: Papp Béla erdőmérnök.

3. *M. kir. járási erdőgondnokság Szinnán.* Vezetője: Léber György segéderdőmérnök.

4. *M. kir. járási erdőgondnokság Varannón.* Vezetője: Bodor Gábor főerdőmérnök.

XII. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Ungvár.

Hivatalfőnök: Cornides György főerdőtanácsos.

1. *Nagybereznai m. kir. járási erdőgondnokság Ungváron.* Vezetője: Niederland Rezső segéderdőmérnök.

2. *M. kir. járási erdőgondnokság Ungváron.* Vezetője: Diószeghy Lajos erdőmérnök.

XIII. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Beregszász.

Hivatalfőnök: Förster Gyula a kor. ar. é. k. tul. erdőtanácsos. Beosztva: Kellényi Armand erdőmérnökjelölt.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Beregszászon. Vezetője: Gaál Imre segéderdőmérnök.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Munkácson. Vezetője: Koschätzky Rezső erdőmérnök.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Nagyszőlősen. Vezetője: Petricsek István segéderdőmérnök. Beosztva Zseléznyák Péter erdőmérnökjelölt.

XIV. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Máramarossziget.

Hivatalfőnök: Karácsony Sándor erdőtanácsos. Beosztva: Gyenge István főerdőmérnök. Kelecsényi Mihály segéderdőmérnök és Kálmán Béla erdőmérnökgyakornok.

1. Dragomérfalvai m. kir. járási erdőgondnokság Rozánián. Vezetője: Iváskó Sándor erdőmérnök.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Felsővissón. Vezetője: Köllő Pál főerdőmérnöki címmel és jelleggel felruházott erdőmérnök.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Huszton. Vezetője: Dán Elek főerdőmérnök.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Máramarosszigeten. Vezetője: Timók János főerdőmérnök.

5. M. kir. járási erdőgondnokság Ökörmezőn. Vezetője: Pokorny István segéderdőmérnök.

6. Tecsői m. kir. járási erdőgondnokság Máramarosszigeten. Vezetője: Gulyás Jenő erdőmérnök.

7. M. kir. járási erdőgondnokság Rahón. Vezetője: Pukács Endre segéderdőmérnök.

XV. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Nagykároly.

Hivatalfőnök: Gábor Sándor erdőtanácsos.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Nagybányán. Vezetője: Nemetz János segéderdőmérnök.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Szatmárnemetiben. Vezetője: Kovács Pál erdőmérnök.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Hajduböszörményben. Vezetője: Asbóth Mihály erdőmérnök.

XVI. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Nagyvárad.

Hivatalfőnök: Rónai Antal főerdőmérnök. Beosztva: Déry Károly erdőmérnökgyakornok.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Belényesen. Vezetője: Molnár Antal segéderdőmérnök.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Nagyváradon. Vezetője: Comaniciu János segéderdőmérnök.

XVII. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Zilah.

Hivatalfőnök: Derzsi Gábor erdőtanácsos.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Szilágysomlyón. Vezetője: Imonek Gotthárd segéderdőmérnök.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Zilahon. Vezetője: Szvoboda Mihály erdőmérnök.

XVIII. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Décs.

Hivatalfőnök: Benedek Albert erdőtanácsos. Beosztva: Pémet Pál erdőmérnökgyakornok.

1. Betleni m. kir. járási erdőgondnokság Décsen. Vezetője: Kumann Jenő segéderdőmérnök.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Décsen. Vezetője: Deák Ános főerdőmérnök.

3. Nagylondai m. kir. járási erdőgondnokság Décsen. Vezetője: Mion Bernát segéderdőmérnök.

XIX. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Besztercze.

Hivatalfőnök: a beszterczei m. kir. erdőigazgatóság főnöke. Beosztva: Vagács Sándor segéderdőmérnök.

1. Besenyői m. kir. járási erdőgondnokság Beszterczen. Vezetője: Gly József segéderdőmérnök.

2. Jaádi m. kir. járási erdőgondnokság Beszterczen. Vezetője: Berenczi Béla erdőmérnök.

XX. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Kolozsvár.

Hivatalfőnök: Zárecky Pál főerdőtanácsos. Beosztva: Iró Béla erdőmérnökgyakornok.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Bánffyhunyadon. Vezetője: Szász János segéderdőmérnök.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Hidalmáson. Vezetője: Runyi Albert segéderdőmérnök.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Kolozsváron. Vezetője: Csáádi Attila főerdőmérnök.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Tekén. Vezetője: Závicsa József segéderdőmérnök.

XXI. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Torda.

Hivatalfőnök: Eresényi Béla főerdőtanácsos.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Topánfalván. Vezetője: Köpfler Károly főerdőmérnök. Beosztva: Stefány Gyula erdőmérnökjelölt.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Tordán. Vezetője: Gyurcsó József erdőmérnök.

XXII. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Marosvásárhely.

Hivatalfőnök: Imre Dénes főerdőtanácsos.

1. Régeni alsó m. kir. járási erdőgondnokság Szászrégenben.
Vezetője: Garda János főerdőmérnök. Beosztva: Egyed György erdőmérnökjelölt.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Marosvásárhelyen. Vezetője: Nyiri Dénes főerdőmérnök.

3. Régeni felső m. kir. járási erdőgondnokság Szászrégenben.
Vezetője: Horváth József erdőmérnök.

4. Szovátai m. kir. járási erdőgondnokság Nyárádszeredán.
Vezetője: Demény Lajos erdőmérnök.

XXIII. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Csikszereda.

Hivatalfőnök: Bodor Gyula erdőtanácsos. Beosztva: Daempff István főerdőmérnök, Magyar János, Barabási József és Berecz János erdőmérnökjelöltek, Vető Gyula, Sztankó Zoltán, Gerecz Sándor, Szabó Benedek és Papolczy József erdőmérnökgyakornokok.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Csikszentmártonban. Vezetője: Rákosi István segéderdőmérnök.

2. Csikszeredai m. kir. járási erdőgondnokság Csikszeredán.
Vezetője: Bartha Sándor erdőmérnök.

3. Csikszépeizi m. kir. járási erdőgondnokság Csikszeredán.
Vezetője: Máthé Ambrus főerdőmérnök.

4. Gyergyóalfalui m. kir. járási erdőgondnokság Gyergyószentmiklóson. Vezetője: Gohn Emil segéderdőmérnök.

5. Gyergyószentmiklósi m. kir. járási erdőgondnokság Gyergyószentmiklóson. Vezetője: Králl János segéderdőmérnök.

6. M. kir. járási erdőgondnokság Gyergyótölgyesen. Vezetője: Fejér Kálmán erdőmérnök.

XXIV. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Székelyudvarhely.

Hivatalfőnök: Esztegar Bálint erdőtanácsos. Beosztva: Szy Dénes erdőmérnökgyakornok.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Székelykeresztúron. Vezetője: Lukátsffi Elek erdőmérnök.

2. Korond m. kir. járási erdőgondnokság Székelyudvarhelyen.
Vezetője: Pál János erdőmérnök.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Székelyudvarhelyen. Vezetője: Kovács Pál főerdőmérnök.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Vargyason. Vezetője: Pásztohy Ernő erdőmérnök.

XXV. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Sepsiszentgyörgy.

Hivatalfőnök: Nagy György erdőtanácsos. Beosztva: Valics János erdőmérnökgyakornok.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Baróton. Vezetője: Borbáth Gerő főerdőmérnök.

2. *M. kir. járási erdőgondnokság Bereczken.* Vezetője: Bechine Ferencz erdőmérnökjelölt.

3. *M. kir. járási erdőgondnokság Kézdivásárhelyen.* Vezetője: Márton Benedek erdőmérnök.

4. *M. kir. járási erdőgondnokság Kovásznán.* Vezetője: Joós Elek főerdőmérnök.

5. *M. kir. járási erdőgondnokság Nagyborosnyón.* Vezetője: Imreh Ferencz segéderdőmérnök.

6. *M. kir. járási erdőgondnokság Sepsiszentgyörgyön.* Vezetője: Hágér Gyula segéderdőmérnök.

XXVI. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Brassó.

Hivatalfőnök: Jakab József erdőtanácsos. Beosztva: Wehofer Mihály erdőmérnökgyakornok.

1. *M. kir. járási erdőgondnokság Brassóban.* Vezetője: Cseh Pál főerdőmérnök.

2. *M. kir. járási erdőgondnokság Földváron.* Vezetője: Tompa Kálmán főerdőmérnök.

3. *M. kir. járási erdőgondnokság Hosszúfaluban.* Vezetője: Donáth Sándor főerdőmérnök.

XXVII. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Fogaras.

Hivatalfőnök: Várnai Sándor erdőtanácsos. Beosztva: Vorák Sándor erdőmérnökjelölt és Fónai János erdőmérnökgyakornok.

1. *Alsóárpási m. kir. járási erdőgondnokság* (ideiglenesen) *Fogarason.* Vezetője: Arnaut Miklós segéderdőmérnök.

2. *M. kir. járási erdőgondnokság Fogarason.* Vezetője: Zankó Emil főerdőmérnök.

3. *M. kir. járási erdőgondnokság Sárkányon.* Vezetője: Wildmann Kálmán segéderdőmérnök.

4. *M. kir. járási erdőgondnokság Zernesten.* Vezetője: Wény János segéderdőmérnök.

XXVIII. K. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Segesvár.

Hivatalfőnök: Somogy Lajos erdőtanácsos.

1. *M. kir. járási erdőgondnokság Kőhalmon.* Vezetője: Kadácsi Bálint erdőmérnök. Beosztva: Mamira József erdőmérnökgyakornok.

2. *M. kir. járási erdőgondnokság Medgyesen.* Vezetője: Pfundtner Károly főerdőmérnök.

3. *M. kir. járási erdőgondnokság Nagysinken.* Vezetője: Schmidt Vilmos segéderdőmérnök.

4. *M. kir. járási erdőgondnokság Segesváron.* Vezetője: Szalántzy László erdőmérnök.

5. *M. kir. járási erdőgondnokság Szentágotán.* Vezetője: Franciscy Vilmos segéderdőmérnök.

XXIX. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Nagyszében.

Hivatalfőnök: Sámegh Ignác erdőtanácsos. Beosztva: Seemayer Bódog erdőmérnökjelölt; Török Miklós és Craciun Bain erdőmérnökgyakornokok.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Nagydísznódon. Vezetője: Spielhaupter György erdőmérnök.

2. Nagytalmácsi m. kir. járási erdőgondnokság Nagyszébenben. Vezetője: Henrich Győző erdőmérnök.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Nagyszébenben. Vezetője: Lencsés Ambrus erdőmérnök.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Szászsebesen. Vezetője: Schwartz Rezső erdőmérnök.

5. M. kir. járási erdőgondnokság Szelistyén. Vezetője: Plachy Teofil erdőmérnök.

6. M. kir. járási erdőgondnokság Szerdahelyen. Vezetője:

7. M. kir. járási erdőgondnokság Ujgyházán. Vezetője: Campan János erdőmérnök.

XXX. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Dicsőszentmárton.

Hivatalfőnök: Szántner János főerdőmérnök.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Dicsőszentmártonban. Vezetője: Vajda Ákos erdőmérnök.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Erzsébetvároson. Vezetője: Lucze Manó főerdőmérnök.

XXXI. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Nagyenyed.

Hivatalfőnök: Dezső Zsigmond főerdőmérnök.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Gyulafehérváron. Vezetője: Nagy Samu erdőmérnök.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Nagyenyeden. Vezetője: Horváth Viktor erdőmérnök.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Zalatnán. Vezetője: Dudutz Károly főerdőmérnök. Beosztva: Zadráczil János erdőmérnökgyakornok.

XXXII. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Déva.

Hivatalfőnök: Bodnár Richárd erdőtanácsos. Beosztva: Fröhlich György segéderdőmérnök, Borbély Sámuel erdőmérnökgyakornok.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Brádon. Vezetője: Michalus Sándor főerdőmérnök.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Déván. Vezetője: Létai Gyula erdőmérnök.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Hátszegen. Vezetője: Popovits Ottó erdőmérnök.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Marosillyén. Vezetője: Ács Sándor főerdőmérnök.

5. M. kir. járási erdőgondnokság Petrosényben. Vezetője: Szijgyártó József segéderdőmérnök.

6. M. kir. járási erdőgondnokság Szászvároson. Vezetője: Schuster József főerdőmérnök.

XXXIII. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Arad.

Hivatalfőnök: Páll Miklós erdőtanácsos. Beosztva: Horváth Dezső erdőmérnökgyakornok.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Aradon. Vezetője: Ittu Mihály erdőmérnök. Beosztva: Jancsó István erdőmérnök.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Borossebesen. Vezetője: Schurina Vilmos erdőmérnök.

XXXIV. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Temesvár.

Hivatalfőnök: Jávorszky Albert erdőtanácsos.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Fehértemplomban. Vezetője: Radonics Vazul segéderdőmérnök.

2. Újmoldovai m. kir. járási erdőgondnokság Fehértemplomban. Vezetője: Szuppek József főerdőmérnök. Beosztva: Alberti János erdőmérnökjelölt és Kocziha János erdőmérnökgyakornok.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Verseczen. Vezetője: Miklós Lajos erdőmérnök. Beosztva: Fiedler Jenő erdőmérnökjelölt. Fehértemplomi vagyonszállási pénztár. Pénztárnok: Hudák Lajos erdőmérnök; ellenőr: Braila Illés erdőmérnök.

XXXV. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Szeged.

Hivatalfőnök: Kiss Ferencz főerdőtanácsos.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Szabadkán. Vezetője: Kallivoda Andor erdőtanácsosi címmel és jelleggel felruházott főerdőmérnök.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Szegeden. Ellátja a m. kir. állami erdőhivatal főnöke.

XXXVI. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Ujvidék.

Hivatalfőnök: Márton Sándor erdőtanácsos. Beosztva: Muraközy Pál erdőmérnökgyakornok.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Nagybecskereken. Vezetője: Horváti Ferencz főerdőmérnök.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Ujvidéken. Vezetője: Schusqr András erdőmérnök.

XXXVII. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Pécs.

Hivatalfőnök: Almássy István erdőtanácsosi címmel és jelleggel felruházott főerdőmérnök.

1. Pécsi m. kir. járási erdőgondnokság Pécsen. Vezetője: Seh Jenő főerdőmérnök.

2. *Siklói m. kir. járási erdőgondnokság Pécsen.* Vezetője:

.....

3. *M. kir. járási erdőgondnokság Szekszárdon.* Vezetője: Halász Géza erdőmérnök.

XXXVIII. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Kaposvár.

Hivatalfőnök: Fás Gyula erdőtanácsos.

1. *Igali m. kir. járási erdőgondnokság Kaposváron.* Vezetője: Horváth Miklós segéderdőmérnök.

2. *Kaposvári m. kir. járási erdőgondnokság Kaposváron.* Ellátja a m. kir. állami erdőhivatal főnöke.

3. *Nagyatádi m. kir. járási erdőgondnokság Kaposváron.* Vezetője: Bükhel János erdőmérnök.

XXXIX. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Zalaegerszeg.

Hivatalfőnök: Apáti László erdőtanácsos.

1. *M. kir. járási erdőgondnokság Alsólendván.* Vezetője: Ihrig Vilmos segéderdőmérnök.

2. *M. kir. járási erdőgondnokság Nagykanizsán.* Vezetője: Halász József főerdőmérnök.

3. *M. kir. járási erdőgondnokság Tapolczán.* Vezetője: Vigh József erdőmérnök.

4. *M. kir. járási erdőgondnokság Zalaegerszegen.* Vezetője: Monspárt István erdőmérnök.

XL. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Szombathely.

Hivatalfőnök: Szigeti Rezső erdőtanácsos.

1. *M. kir. járási erdőgondnokság Kőrmenden.* Vezetője: Tomka Jenő erdőmérnök. Beosztva: Nagy Mihály erdőmérnökgyakornok.

2. *M. kir. járási erdőgondnokság Szentgotthárdon.* Vezetője: Vég Gyula főerdőmérnök.

3. *M. kir. járási erdőgondnokság Szombathelyen.* Vezetője: Szabó Kálmán erdőmérnök.

XLI. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Sopron.

Hivatalfőnök: Parragh Béla főerdőmérnök.

1. *Csepregi m. kir. járási erdőgondnokság Sopronban.* Vezetője: Anderko Ábel főerdőmérnök.

2. *M. kir. járási erdőgondnokság Sopronban.* Vezetője: Krausz Ernő főerdőmérnök.

XLII. M. kir. Állami erdőhivatal.

Székhelye: Komárom.

Hivatalfőnök: Kövári László főerdőtanácsos.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Esztergomban. Vezetője: Körmeny Károly erdőmérnök.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Komáromban. Vezetője: Pöschl Ferencz főerdőmérnök.

XLIII. M. kir. Állami erdőhivatal.

Székhelye: Veszprém.

Hivatalfőnök: Hangay Géza főerdőtanácsos.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Székesfehérváron. Vezetője: Binder Béla erdőmérnök.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Veszprémben. Vezetője: Porubszky Károly főerdőmérnök.

M. kir. erdőigazgatóság.

Székhelye: Besztercze.

Hivatalfőnök: Laitner Elek ministeri tanácsos, a F. J. r. lovag- és tiszti keresztjének tulajdonosa. Beosztva: Török Albert felmérési felügyelő; Dologh Jenő erdészeti főmérnök, Puskás Ferencz, erdőtanácsos, Petrás Jakab, Bartha Ábel, Bodoni Miklós, Köhler Béla és Schlosser István főerdőmérnökök; Katona István és Takács János erdőmérnökjelöltek; Maróthy Emil, Riedl Gyula Marsalkó Ferencz, Schudich Nándor, Ponner Nándor és Daum Alfréd erdőmérnökgyakornokok.

Erdőszámvevőség. Főnök: Tóth Lajos főerdőszámtanácsos. Személyzet: Szécsi Géza erdőszámtiszt.

1. Iteai m. kir. erdőgondnokság Dombháton. Vezetője: Rutényi Károly erdőmérnök.

2. Radnai m. kir. erdőgondnokság Óradnán. Vezetője: . . .

3. Szamosvölgyi-alsó m. kir. erdőgondnokság Óradnán. Vezetője: Puskás Károly főerdőmérnök.

4. Szamosvölgyi-felső m. kir. erdőgondnokság Dombháton. Vezetője: Koralewsky Géza főerdőmérnök.

5. Naszódi m. kir. erdőgondnokság Naszódon. Vezetője: Kuka József segéderdőmérnök.

6. Szálavölgyi m. kir. erdőgondnokság Naszódon. Vezetője: Jánghing János főerdőmérnök.

7. Dornavölgyi m. kir. erdőgondnokság Borgóprundon. Vezetője: . . .

8. Borgói-felső m. kir. erdőgondnokság Borgóprundon. Vezetője: Bodó Károly főerdőmérnök.

9. Borgói-alsó m. kir. erdőgondnokság Borgóprundon. Vezetője: Bálint Mihály erdőmérnök. Beosztva: Paczner Károly erdőmérnökjelölt.

10. Sajói m. kir. erdőgondnokság Beszterczen. Vezetője: Polakovics György erdőmérnök.

11. Rebravölgyi m. kir. erdőgondnokság Naszódon. Vezetője: . . .

Kir. erdőfelügyelőségek.

1. Budapesti erdőfelügyelőség. Székhelye: Budapest. Törvényhatóságok: Pest-, Esztergom-, Fejér-, Szolnok-megyék, Budapest főváros, Kecskemét törvényhatósági joggal felruházott város és Székesfehérvár sz. kir. város.
Erdőterület: 342.738 k. hold.
Erdőfelügyelő: Neogrády Kálmán.
2. Pozsonyi erdőfelügyelőség. Székhelye: Pozsony. Törvényhatóságok: Bars-, Nyitra-, Pozsonymegyék és Pozsony sz. kir. város.
Erdőterület: 550.630 k. hold.
Erdőfelügyelő: Sággy Kálmán főerdőtanácsos; alerdőfelügyelő: Matusovits Péter.
3. Turócszentmártoni erdőfelügyelőség. Székhelye: Turócz-Szent-Márton. Törvényhatóságok: Trencsén-, Turócz-, Árva-, Liptómegek.
Erdőterület: 666.238 hold.
Erdőfelügyelő: Kelecsényi Ferencz; alerdőfelügyelő: Konczwald Ferencz.
4. Besztercebányai erdőfelügyelőség. Székhelye: Besztercebánya. Törvényhatóságok: Nógrád-, Hont-, Zólyom-megyék, Selmech- és Bélabánya sz. kir. város.
Erdőterület: 607.254 k. hold.
Erdőfelügyelő: Laukó Sándor; alerdőfelügyelő: Babos József.
5. Miskolczi erdőfelügyelőség. Székhelye: Miskolcz. Törvényhatóságok: Heves-, Borsod-, Gömörmegek.
Erdőterület: 648.907 k. hold.
Erdőfelügyelő: Zachár István; alerdőfelügyelő: Craus Géza.
6. Kassai erdőfelügyelőség. Székhelye: Kassa. Törvényhatóságok: Szepes-, Sáros-, Abauj-Tornamegek és Kassa sz. k. város.
Erdőterület: 695.454 k. hold.
Erdőfelügyelő: Pető Lajos; alerdőfelügyelő: Czimra József.
7. Ungvári erdőfelügyelőség. Székhelye: Ungvár. Törvényhatóság: Ung-, Zemplén- és Beregmegek.
Erdőterület: 820.445 k. hold.
Erdőfelügyelő: Napboltz Jenő, erdőfelügyelői czimmal és jelleggel felruházott alerdőfelügyelő.
8. M.-szigeti erdőfelügyelőség. Székhelye: M.-Sziget. Törvényhatóságok: Máramaros és Ugocsamegek.
Erdőterület: 974.390 k. hold.
Erdőfelügyelő: Szentimrey Dániel; alerdőfelügyelő: dr. Hoffmann Gyula és Lehrmann Béla.
9. Debreczeni erdőfelügyelőség. Székhelye: Debreczen. Törvényhatóságok: Szabolcs-, Hajdu-, Szatmármegek, Debreczen és Szatmár szab. kir. városok.
Erdőterület: 318.029 k. hold.
Erdőfelügyelő: Sziklai Emil; alerdőfelügyelő: Ferentzy Lajos.
10. Nagyváradai erdőfelügyelőség. Székhelye: Nagyvárad. Törvényhatóságok: Bihar-, Békés- és Szilágymegek és Nagyvárad törv. hat. joggal felr. város.
Erdőterület: 704.190 k. hold.
Erdőfelügyelő: Kolosy Béla; alerdőfelügyelő: Véssei Mihály.

11. Kolozsvári erdőfelügyelőség. Székhelye: Kolozsvár
Törvényhatóságok: Szolnok-Doboka-, Besztercze-Naszód-,
Kolozs megyék és Kolozsvár sz. kir. város.

Erdőterület: 848.053 k. hold.

Erdőfelügyelő: Gyöngyössy Béla főerdőtanácsos; alerdő-
felügyelő: Simonfy Ákos.

12. Marosvásárhelyi erdőfelügyelőség. Székhelye:
Marosvásárhely. Törvényhatóságok: Maros-Torda-, Csik-,
Udvarhely megyék és Marosvásárhely sz. kir. város.

Erdőterület: 932.582 k. hold.

Erdőfelügyelő: Krajcsovits Béla főerdőtanácsos; alerdő-
felügyelő: Hepke Artur és Blajtny Tibor.

13. Brassói erdőfelügyelőség. Székhelye: Brassó. Tör-
vényhatóságok: Nagy-Küküllő-, Fogaras-, Brassó- és Háromszék
megyék.

Erdőterület: 853.653 k. hold.

Erdőfelügyelő: Garlathy Oszkár; alerdőfelügyelő: Eránosz
Antal János.

14. Nagyszombeni erdőfelügyelőség. Székhelye: Nagy-
Szeben. Törvényhatóságok: Alsó-Fehér-, Szeben-, Kis-Küküllő-
és Torda-Aranyos megyék.

Erdőterület: 657.183 k. hold.

Erdőfelügyelő: Bogdán Géza; alerdőfelügyelő: Pászthy
Ferencz.

15. Dévai erdőfelügyelőség. Székhelye: Déva. Törvény-
hatóságok: Arad-, Hunyad megyék és Arad sz. kir. város.

Erdőterület: 955.128 k. hold.

Erdőfelügyelő: Székely Mózes; alerdőfelügyelő: Goró
Ferencz.

16. Temesvári erdőfelügyelőség. Székhelye: Temesvár.
Törvényhatóságok: Temes-, Krassó-Szörénymegyék, Temesvár
sz. kir. város és Versecz törvényhatósági joggal felruházott város.

Erdőterület: 1.027.312 k. hold.

Erdőfelügyelő: Dömötör Tihamér.

17. Szegedi erdőfelügyelőség. Székhelye: Szeged. Tör-
vényhatóságok: Csongrád-, Csanád-, Bács-Bodrog-, Torontál-
megyék, Szeged, Szabadka, Zombor, Ujvidék sz. kir. városok és
Baja, Hódmezővásárhely, Panesova törv.-h. j. felr. városok.

Erdőterület: 98.314 k. hold.

Erdőfelügyelő: Pitroff Kornél.

18. Pécsi erdőfelügyelőség. Székhelye: Pécs. Tör-
vényhatóságok: Tolna-, Baranya-, Somogy megyék és Pécs
szab. kir. város.

Erdőterület: 422.375 k. hold.

Erdőfelügyelő: Pánczél Ottó.

19. Szombathelyi erdőfelügyelőség. Székhelye: Szom-
bathely. Törvényhatóságok: Zala-, Vas-, Sopron megyék és
Sopron sz. kir. város.

Erdőterület: 625.436 k. hold.

Erdőfelügyelő: Kögl Árpád; alerdőfelügyelő: Földvár y
Miksa.

20. Győri erdőfelügyelőség. Székhelye: Győr. Tör-
vényhatóságok: Győr-, Komárom-, Veszprém-, Moson megyék,
Győr és Komárom sz. kir. városok.

Erdőterület: 246.734 k. hold.

Erdőfelügyelő: Véssei Ferencz.

21. Fiume város és területe. Az erdőfelügyelőségi teendőket
a földművelésügyi ministerium I—A1. ügyosztálya látja el.

Közigazgatási erdészeti bizottságok.

I. Vármegyékben.

- Abauj-Torna* vármegye. Székhelye: Kassa. Elnök: Szalay László ny. főispán. Tagok: Tomeskó Lajos, Pongrácz Jenő (alelnök).
- Alsó-Fehér* vármegye. Székhelye: Nagyenyed. Elnök: Báró Bánffy Kazimir. Tagok: Gáspár János, Zeyk Kálmán.
- Arad* vármegye. Székhelye: Arad. Elnök: Dálnoki Nagy Lajos. Tagok: Purgly László, Páll Miklós.
- Árva* vármegye. Székhelye: Alsókubin. Elnök: Zmeskál György alispán. Tagok: dr. Izsóf Ferencz, Scholcz Ottó. Jegyző: id. Divéky István.
- Baranya* vármegye. Székhelye: Pécs. Elnök: Steuge Ferencz. Tagok: Driesz Lajos és Jeszenszky Imre.
- Bars* vármegye. Székhelye: Aranyosmarót. Elnök: Majláth István. Tagok: Kosztolányi Sándor, Dombay Vilmos.
- Bács-Bodrog* vármegye. Székhelye: Zombor. Elnök: Vojnits István. Tagok: Pitroff Kornél, dr. Mikosevits Kanut és Ondrus Gyula.
- Békes* vármegye. Székhelye: Gyula. Elnök: Ambrus Sándor. Tagok: Dombi Lajos és gróf Wenkheim Dénes.
- Bereg* vármegye. Székhelye: Beregszász. Elnök: dr. Gulácsy István. Tagok: Butykay Ferencz, Ozeiner Nándor.
- Besztercze-Naszód* vármegye. Székhelye: Besztercze. Elnök: Fejérvári Jenő. Tagok: Csallner Dániel, dr. Tripón Gábor.
- Bihar* vármegye. Székhelye: Nagy-Várad. Elnök: Papp János. Tagok: Fetser Antal és Markovits Károly. Szakértő kültagok: Balogh Kálmán és Sahlender Károly.
- Borsod* vármegye. Székhelye: Miskolcz. Elnök: dr. Tarnay Gyula. Tagok: Huszty Béla, Szepesi Béla.
- Brassó* vármegye. Székhelye: Brassó. Elnök: Jekelius Ágost alispán. Tagok: dr. Schnell Károly és Schiel Gusztáv.
- Csanád* vármegye. Székhelye: Makó. Elnök: Hervay István. Tagok: Szücs János, Nagy Károly és Tökegy Jenő.
- Csik* vármegye. Székhelye: Csikszereeda. Elnök: Fejér Sándor alispán. Tagok: Pál Gábor id. és Nagy Imre.
- Csongrád* vármegye. Székhelye: Szentés. Elnök: dr. Cicatricis Lajos. Tagok: Kiss Zsigmond, Reök Iván.
- Esztergom* vármegye. Székhelye: Esztergom. Elnök: Mattyasovszky Lajos. Tagok: Etter Gyula és Geiger Ferencz.
- Fejér* vármegye. Székhelye: Székesfehérvár. Elnök: Szűts Jenő. Tagok: V. Végh István és gróf Cziráky Antal.
- Fogaras* vármegye. Székhelye: Fogaras. Elnök: Széll József főispán. Tagok: Belle Sándor alispán és Hófer Adolf.
- Gömör* vármegye. Székhelye: Rimaszombat. Elnök: Lukács Géza. Tagok: Kubinyi Géza, Csaszakóczy Károly.
- Győr* vármegye. Székhelye: Győr. Elnök: dr. Ziskay Antal. Tagok: Kegler Lajos, Csemesz István.
- Hajdu* vármegye. Székhelye: Debreczen. Elnök: Pénzes Sándor. Tagok: dr. Balthazár Dezső, Veszprémy István.
- Háromszék* vármegye. Székhelye: Szepsiszentgyörgy. Elnök: báró Szentkereszthy Béla főispán. Tagok: Ujvárossy József és Szentiványi Miklós.
- Heves* vármegye. Székhelye: Eger. Elnök: Majzik Viktor. Tagok: Keglevich Gyula gr., Beniczky György.
- Hont* vármegye. Székhelye: Ipolyság. Elnök: Marek Károly, alispán. Tagok: Bolgár János, Barkó István. Kültagok: Kleinkauf Károly, Ivánka István.
- Hunyad* vármegye. Székhelye: Déva. Elnök: Pogány Béla alispán. Tagok: Kendeffy Gábor és Roth Flóris.

- Jász-Nugykun-Szolnok* vármegye. Székhelye: Szolnok. Elnök: dr. Benkó Albert. Tagok: dr. Kuszka István, gr. Szapáry György.
- Kisküküllő* vármegye. Székhelye: Dicsőszentmárton. Elnök: báró Kemény Ákos. Tagok: Csató Gábor, Pekry Sándor, gr. Haller Jenő. Jegyző: dr. Keszeg Ferenc. Előadó: a kir. erdőfelügyelő.
- Kolozs* vármegye. Székhelye: Kolozsvár. Elnök: Matskásy Pál. Tagok: Báró Bánffy Ernő és dr. Albrecht Lajos.
- Komárom* vármegye. Székhelye: Komárom. Elnök: Ghiczy Dénes. Tagok: Baranyai Géza és Kania Vilmos.
- Krassó-Szörény* vármegye. Székhelye: Lugos. Elnök: dr. Medve Zoltán főispán. Tagok: Issekutz Aurel, Szentpály Kázmér.
- Liptó* vármegye. Székh.: Liptószentmiklós. Elnök: Kiszély Árpád dr. főispán. Tagok: Mikó Péter, Szentiványi Károly, Előadó: Kossány Róbert. Jegyző: Matuska László.
- Marostorda* vármegye. Székhelye: Marosvásárhely. Elnök: gróf Haller János főispán. Tagok: Deák Lajos és Csongvai Lajos.
- Máramaros* vármegye. Székhelye: Máramarossziget. Elnök: Báró Perényi Zsigmond főispán. Tagok: dr. Kőkényesdi Mihály, Hitter Győző, dr. Lator Sándor, Füstös Kálmán; előadó a kir. erdőfelügyelő.
- Moson* vármegye. Székhelye: Moson. Elnök: Óshegyi József. Tagok: dr. Bobest István, Hegedűs János.
- Nagyküküllő* vármegye. Székhelye: Segesvár. Elnök: Somogyi István főispán. Tagok: dr. Baumgarten Károly, dr. Krausz Frigyes.
- Nógrád* vármegye. Székhelye: Balassagyarmat. Elnök: Hanzely Gyula. Tagok: dr. Mocsáry Sándor, Baintner Ottó. Kültag: Kondor Vilmos.
- Nyitra* vármegye. Székhelye: Nyitra. Elnök: Juhász Vince. Tagok: gróf Apponyi Gyula alelnök és Grosz Hugó.
- Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun* vármegye. Székhelye: Budapest. Elnök: Fazekas Ágost. Tagok: Holló Lajos dr., gróf Vigyázó Ferenc.
- Pozsony* vármegye. Székhelye: Pozsony. Elnök: Petőcz Jenő. Tagok: Dalwitz Hugó, id. Burián Pál.
- Sáros* vármegye. Székhelye: Eperjes. Elnök: Semsey Boldizsár főispán. Tagok: Báró Ghyllány Imre, Bornemissza Lajos alelnök.
- Somogy* vármegye. Székhelye: Kaposvár. Elnök: Kacs Kovics Lajos. Tagok: Plachner Sándor és gr. Széchenyi Aladár.
- Sopron* vármegye. Székhelye: Sopron. Elnök: Hajas Antal. Tagok: Bauer Ottó, gr. Széchenyi Jenő.
- Szabolcs* vármegye. Székhelye: Nyiregyháza. Elnök: Lázár Kálmán. Tagok: Megyeri Géza, dr. Meskó László.
- Szatmár* vármegye. Székhelye: Nagykaroly. Elnök: Hosvay Aladár. Tagok: Nemestóti Szabó Antal és Kacsó Károly.
- Szeben* vármegye. Székhelye: Nagyszében. Elnök: Valbaum Frigyes főispán. Tagok: dr. Lemhényi Lívius és dr. Henrich Dániel. Jegyző: Zay Markwart.
- Szepes* vármegye. Székhelye: Lőcse. Elnök: Prihadny Oszkár. Tagok: Lupkovits Pál és dr. Máriássy Mihály.
- Szilágy* vármegye. Székhelye: Zilah. Elnök: Péchy Imre. Tagok: Cell Vilmos, Dull János.
- Szolnok-Doboka* vármegye. Székhelye: Deés. Elnök: gr. Bethlen Balázs. Tagok: Govrik Ferenc és Hatfaludy József.
- Temes* vármegye. Székhelye: Temesvár. Elnök: Ferenczy Sándor. Tagok: gr. Gyűrki Viktor és Török Sándor.
- Torda-Aranyos* vármegye. Székh.: Torda. Elnök: dr. Betheg Miklós főispán. Tagok: Lovassy Andor alispán, báró Jósika Gábor. Jegyző: gf. Bethlen Sándor.
- Trencsén* vármegye. Székh.: Trencsén. Elnök: Baross Jusztin. Tagok: Sipeki Balázs és Zsámbokréthy Emil. Jegyző: Baross Gábor.

Tolna vármegye. Székhelye: Szegszárd. Elnök: gr. Apponyi Géza. Tagok: Török Béla, Kováts S. Endre.

Torontál vármegye. Székhelye: Nagybecskerek. Elnök: Dellimanics Lajos. Tagok: gróf Karátsonyi Jenő, Francz J. H. és báró Hauser Károly.

Turóc vármegye. Székhelye: Turócszentmárton. Elnök: Cserei Emil. Tagok: Bulyovszky Simon és Róth Emil. Jegyző: Zathureczky Mi lós dr.

Udvarhely vármegye. Székhelye: Székelyudvarhely. Elnök: Sebesy János alispán. Tagok: Sándor Mózes, Soó Gáspár.

Ugocea vármegye. Székhelye: Nagyszöllős. Elnök: Horthy Vilmos. Tagok: Rathonyi Ákos, dr. Volenszky Kálmán; előadó a kir. erdőfelügyelő.

Ung vármegye. Székhelye: Ungvár. Elnök: Lőrinczy Jenő. Tagok: dr. Sebő Sándor, Bradács Gyula.

Vas vármegye. Székhelye: Siombathely. Elnök: Herbszt Géza. Tagok: Bezerédj István, dr. Szabó László.

Veszprém vármegye. Székhelye: Veszprém. Elnök: Koller Sándor. Tagok: dr. Óvári Ferencz és Kránitz Kálmán.

Zala vármegye. Székhelye: Zalaegerszeg. Elnök: Árvay Lajos. Tagok: Csertán Károly, Bosnyák Géza és Vizlendvay Sándor.

Zemplén vármegye. Székhelye: Sátoraljaujhely. Elnök: báró Sennyey Miklós. Tagok: Matolay Etele, dr. Molnár Béla.

Zólyom vármegye. Székhelye: Besztercebánya. Elnök: dr. Répási Máttyás. Tagok: Badini Lajos, dr. Tilles Béla.

II. Városokban.

Baja város. Elnök: Bruck Samu dr. Tagok: Drescher Gyula, Nyiraty János dr. és dr. Werner Adolf.

Budapest székesfőváros. Elnök: Hirsch István. Tagok: dr. Frivaldszky Sándor, Horváth A. János.

Debreczen szabad királyi város. Elnök: Szilágyi Imre. Tagok: Tóth István, Csanák János.

Győr szabad királyi város. Elnök: Id. Spáth Gyula. Tagok: Szabó István, Németh Elek.

Hódmező-Vásárhely város. Elnök: Lázár Lajos. Tagok: ifj. Tóth István, Koncz Pál és Szabó Elemér.

Kassa szabad királyi város. Elnök: Rélay Róbert. Tagok: Vörös Pál, Korláth Ferencz.

Kecskemét törvényhatósági joggal felruházott város. Elnök: Bagi László. Tagok: Szappanos István, Kovács Sándor.

Kolozsvár szabad királyi város. Elnök: Szvaesina Géza. Tagok: dr. Szentkirályi Ákos, Gidófalvi István.

Maros-Vásárhely szabad királyi város. Elnök: dr. Bernády György. Tagok: Tóthfalusi József és dr. Soós László.

Nagy-Várád törvényhatósági joggal felruházott város. Elnök: Rádl Ödön. Tagok: dr. Hoványi Géza, Miskolczi Barna.

Pancsova város. Elnök: Graff János Pál. Tagok: dr. Bogdanov János és dr. Musitzky Döme.

Pécs szabad királyi város. Elnök: Muttayánszky Béla. Tagok: Szuly János és Horváth István.

Pozsony szabad királyi város. Elnök: Dalvitz Hugó. Alelnök: Weinert Győző. Tag: dr. Weidenhoffer Károly.

Selmecz-Bélabánya szabad királyi város. Elnök: Jezovits Károly. Tagok: Farbak István és Oszwald Gusztáv. Kültag: Bencze Gergely.

Sopron szabad királyi város. Elnök: dr. Schreiner Károly. Tagok: Laehne Vilmos, dr. Szilvássy Márton.

Szabadka város. Elnök: dr. Békeffy Gyula. Tagok: Regényi Lajos, dr. Vojnics Ferencz.

Szatmár szabad királyi város. Elnök: Korányi János. Tagok: Jákó Mihály, dr. Antal Sándor.

Szeged város. Elnök: dr. Vegmann Ferencz. Tagok: Obláth Lipót és dr. Becsei Károly.

Ujvidék város. Elnök: Bruck Ferencz. Tagok: Herger Ágost és dr. Leitner Benő.

Versecz törvényhatósági joggal felruházott város. Elnök Zoffmann Sándor. Tagok: Waldherr József és Herczog József.

M. kir. vallás- és közoktatásügyi ministerium.

VIII. ügyosztály. Erdészeti előadó: főerdőtanácsos: Trsztyánszky László.

IX. ügyosztály. Főerdőtanácsos: . . . . . ; erdészeti előadó: Szalai Ernő erdőtanácsos; főerdőmérnök: Hinfner György; segéderdőmérnök: Náray Lajos.

A ministerium közvetlen felügyelete alatt álló erdőgondnokságok: m. kir. közalap. erdőgondnokság Pilismaróthon: főerdőmérnök: Tirts Rezső; m. kir. közalap. erdőgondnokság Pilisszentkereszten: erdőmérnök: Bajmóczi József; m. kir. közalap. erdőgondnokság Vágapátfalun: főerdőmérnök: Genersich Sándor; m. kir. közalap. erdőgondnokság Znióváralján: főerdőmérnök: Gerő Virgil; segéderdőmérnök: Zvarik Egyed; m. kir. közalap. erdőgondnokság Telkin: segéderdőmérnök: Klausberger Károly; m. kir. közalap. erdőgondnokság Somlővásárhely: erdőtanácsos: Velics János; m. kir. közalap. erdőgondnokság Bátaszéken: főerdőmérnök: Partos Vilmos; erdőmérnökgyakornok: Traum János; m. kir. közalapítv. erdőgondnokság Szekszárdon: erdőtanácsos: Hoffmann Sándor; m. kir. közalapítványi erdőgondnokság Vaiszlón: erdőmérnök: Kodolányi Gyula; m. kir. közalap. erdőgondnokság Pécsvaradon: erdőmérnök: Kubicza István; m. kir. közalap. erdőgondnokság Nagyköveresen: erdőtanácsos: Janátka József; ligeti m. kir. közalap. erdőgondnokság Nagyköveresen: erdőmérnök: Ryll Viktor; m. kir. közalap. erdőgondnokság Erszegen: erdőmérnök: Janotyik Károly; erdőmérnökgyakornok: Tarcsányi Kálmán; m. kir. közalap. erdőgondnokság Vöröskön: erdőmérnök: Ferenczfi József, erdőmérnökgyakornok: Szép Géza.

Magán-erdőbirtokosok erdőtisztí személyzete.

I. Magyarországon.

Abauj-Torna vármegyében:

Esztergomi papnővelde uradalmánál: főerdész: Wagner Gyula (Beszter).

Gr. Forgách István nagy-szaláncai uradalmában erdőgondnok: Bidló Ignác erdőfelügyelő (N.-Szalánc).

Gr. Forgách Sándor pethő-szinyei uradalmában: erdőfelügyelő: Bidló Ignác (Nagyszalánc); erdőgondnok: Löbel Remán (Petőszinye.)

Gr. Hadik-Barkóczy-féle hitb. uradalom: erdőmester: Stropf Pál (Varannó, Zemplén).

Gr. Hadik-Barkóczy Endréné, Zichy Klára grófnőnél: főerdész: Born Brunó (Telkibánya).

Jászói prépostság jászói uradalmában: főerdész: . . . . . (Jászó); főerdész: Biloveszky József (Jászó).

Gr. Károlyi László füzér-radványi hitbiz. uradalmában erdőmester: Schudich Nándor (Füzér); erdőgondnok: Örley István (Füzérkamlós); erdőgondnok: Bidló Hubert (Füzér).

Kassa szab. kir. város Abauj-Torna- és Sárosvármegyei erdeinél: erdőtanácsos: Karsai Károly (Kassa); erdőgondnokok: Rédey József és Barcs Kálmán főerdőmérnökök (Kassa); faraktártiszt: Bellus Endre (Kassa).

Rozsnyói r. kath. püspökség uradalmánál: (Lásd Gömör vármegyénél).

Báró Solymossy Elek tornai uradalmában: erdész: Kante Szilárd (Miglincz).

Gróf Szapáry László uradalmában: erdőgondnokok: Schumann Miksa (Telkibánya); Protovinszky Henrik (Fony).

Szepesi r. k. püspökség és káptalan közös birtokán: erdőgondnok: Nagy József (Kis-Ida).

Báró Waldbott Frigyes uradalmában: erdész: Lux Henrik (Regéczhutta).

Gr. Zichy Jakab uradalmában: erdőgondnok: Szedlácsek János (Bodókövárja).

Gr. Zichy Rezsőné uradalmában: erdőgondnok: Bakkay József főerdész (Hilyo).

Alsó-Fehér vármegyében:

Balázsfalvi gör. kath. érsekség és káptalan Alsó-Fehér és Kis-Küküllő vármegyei erdeinél: főerdész: Precup Győző (Balázsfalva).

Gyulafehérvári róm. kath. püspökségnél: erdőtiszt: Urbán Gyula főerdész (Gyulafehérvár).

Nagy-Enyed r. t. városnál: főerdész: ifj. Belházy Gyula.

A nagyenyedi Bethlen főiskolánál: főerdész: Szücs Elemér (N.-Enyed).

Arad vármegyében:

Id. Gr. Almássy Kálmán hitbizományi uradalmában: erdész: Hyross Béla (Gyulavári).

Báró Bohus család uradalmában: erdész: Leitner Jakab Károly (Kaszója).

József főherceg Ö. cs. és kir. Fensége uradalmában: erdészek: Aistleitner Hugó (Szingye), Szkalák Károly (Agya), Gothard János (Miske); erdészeti ellenőr: Holtborn Károly, Aistleitner Hugó (Kis-Jenő).

Gr. Hunyady Károly soborsini uradalmában: erdész: Kulász Lipót (Soborsin).

Kintzig János uradalmában: uradalmi intéző: Klima József.

Gróf Potoczky örökösök uradalmában: jószágigazgató és erdőtiszt: Harwich Ernő (Gurahoncz).

Hg. Sulковский József Mária uradalmában: erdőmester: Haberfelner Béla (Barakony); erdész: Antal Miklós (Aranyág).

Gr. Wenkheim Frigyes Arad- és Békés vármegyei uradalmában: erdőmester: Fogassy Gyula (Borossebes); főerdész: Tausch Rezső (Kertes); erdészek: Perkó Ferencz (Szelezsán), Nagy

István (Dézna), Fillinger Jenő (Menyházafürdő) és Hoffmann Antal (Székudvar).

Gróf Zoltowszky Szaniszló és Zsigmond uradalmában: főerdész: Szaudtner Adolf erdész: Faller Károly (Petris).

Árva vármegyében:

Az árvai közbirtokossági uradalomnál: Hivatalfőnök: Fertsek Ferencz erdőmester: (Árvaváralja); főnökhelyettes: Jureczky Mór főerdész (Árvaváralja); erdőgondnokok: Kovács Antal; főerdész (Polhora); Oláh József főerdész (Vita-nova); Janik Károly erdész (Muttne); Csákány Gyula erdész (Zakamene); Michna Bertalan erdész, (Podbjel); Lilge Károly erdész (Árvaváralján); segédszemélyzet: Rusnyák Tamás segéderdész (Árvaváralja).

Bács-Bodrogh vármegyében:

Gr. Chotek Ottó és Rezső uradalmában: erdőtiszt: Tippmann Norbert (Felsőerdő).

A kalocsai érsekség bácsi és pestvármegyei uradalmában: Erdőhivatal Kalocsán: hivatalfőnök: Mattanovich Károly erdőmester. Alárendelt erdőgondnokságok: Ósükösi erdőgondnokság: Bucsányi József főerdész, beosztva Alberti János erdőgyakornok. Bajaszentistváni erdőgondnokság: Hárs Richárd főerdész. Doromlái erdőgondnokság: Party József erdész. Bácsi erdőgondnokság: Nemes Béla erdész.

A Puthon bárónő kis-szállási uradalmában: erdész: Morava Károly (Terézhalom Jankovác mellett).

A karlocazi gör. kel. érsekség vaiszkai uradalmában: erdőtiszt: Ljustina Mihály (Karlóca)

Baranya vármegyében:

Biedermann Rezső báró Baranya- és Somogy vármegyei uradalmában: főerdészek: Schwabik Ferencz (Dencsháza) és Basler Károly (Almamellék).

Gr. Draskovich Iván baranya-sellyei hitb. uradalmában: főerdész: Csizék László (Baranya-Sellye).

Engel Adolf és fiainál: körerdész: Sziklai Géza (Pécsvárad).

Hg. Eszterházy Miklós uradalmában: (1, Sopron vármegyénél).

Frigyess főherczeg Ő. cs. és kir. Fensége bellyei hitb. uradalmában. Erdőhivatal: Főherczeglakon: erdőfelügyelő: Dokupil Adolf: erdész: Moldvay Vilmos; alárendelt erdőgondnokságok: tökösi erdőgondnokság: erdész: Majerszky István (Tökös); erdészsegéd: Dunszt Viktor (Petres). erdőgyakornok: Hénel Jenő; kopácsi erdőgondnokság: főerdész: Haring Vilmos (Bellye); dályoki erdőgondnokság: erdész: Schaller Károly (Izabellaföld); karapáncsai erdőgondnokság: erdész: Pfenningberger Felix. erdészsegéd: Losterfer Rezső (Karapáncsa); vörösmarti erdőgondnokság: főerdész: Máhr Károly (Vörösmart); monostori erdőgondnokság: erdész: Vázsonyi Henrik (Pélmonostor).

Pécs sz. kir. városnál: erdőmester: Suha Rezső (Pécs); erdőmérnök: Tripammer Károly (Pécs).

A pécsi róm. kath. püspökség Baranya- és Tolna vármegyei uradalmában: intéző főerdész: Wenk Ferencz (Hosszu-Hetény); kezelő főerdész: Schmiedt Ignác (Nádasd).

A pécsi róm. kath. káptalan uradalmában: főerdész: Ruz Imre (Bakonya).

A pécsi róm. kath. papnővelde uradalmában: főerdőmérnök: Bálint Ferencz (Magyarhertelen).

A pécsi székesegyház uradalmában: főerdész: Kolossváry Andor (Pécs).

Gr. Majláth György bakóczai hitb. uradalmában: erdőmester: Tatarek Kálmán (Bakócza).

Hg. Montenuovo Alfréd uradalmában (Baranya-, Somogy- és Tolna vármegyékben): főerdész: Péter Ignác (Ráczttöts); közerdész: Schindler József (Szálka).

Hg. Schaumburg-Lippe Adolf dárdai uradalmában: erdőmester: Schrader András (Dárda); erdészek: Urbán József, Urbán Antal (Laskafalu), Kellner Gerhard (Torjancz), Felmud Ferencz (Bolmány); erdészjelölt: Kaffka Károly (Dárda).

Bars vármegyében:

Beszterczebányai r. kath. püspökség uradalmában: erdőmester: Mihályfy Mihály (Lutilla); erdész: Barrois Andor (Bars-Berzencze).

Gr. Breuner Ágost örökősei uradalmában: főerdész: Heidrich Károly (Zseliz).

Gróf Erdődy Imréné-Migazzy Irma grófnő csáradai és kiskoszmályi hitb. erdőknél: erdőmester: Szivós Gyula (Galgóc).

Esztergomi érsekség: erdőmester: . . . . . (Nagysalló); főerdész: . . . . . (Kisapáti).

Esztergomi főkapitán: főerdész: Szarkássy János (Zsitvaapáti).

József Ágost főherczeg ő fensége kistapolcsányi és szkiezói uradalmában: főerdész: Borsiczky Otto.

Körmöczbánya sz. kir. és főbányaváros Bars- és Turóc-zvármegyei uradalmában: erdőmester: Lende Ede (Körmöczbánya); erdészek: Róth Emil (A.-Stubnya) és Skrbek Károly (F.-Turcsek).

Hg. Oldenburg uradalmában: erdész: Knizsek József (Brogán).

A lovag Schoeller-féle lévai uradalomban: főerdész: Hoffmann Ferencz (Léva).

Selmez és Béalabánya sz. kir. városnál: (lásd Hont vármegyénél).

Thonet Testvérek uradalmában: főerdész: Friebe János (Nagy-Ugrócz); erdészek: Szvitok János (N.-Ugrócz) és Livara Ferencz (Kulacsna).

Békés vármegyében:

Gr. Almássy Dénes gyulavári uradalmában: erdész: Hanzély István.

Gr. Wenkheim Dénes dobozi uradalmában: erdész: Wejsiczky Károly (Doboz).

Horgosi Kárász Imre uradalmában: erdész: betöltetlen.

Gr. Wenkheim Frigyesnél: (lásd Arad vármegyét).

Gr. Wenkheim Géza pósteleki uradalmában: erdészek: Milota Jaroslav és Dworzák Albert (Póstelek).

Bereg vármegyében:

Munkács városánál: főerdész: Kún István (Munkács).

Gróf Schönborn-Buchheim Frigyes, Károly munkács Szt.-Miklósi uradalmában: erdőfelügyelő: Kunsch Mátyás; főerdőrendező: Zahn József (Munkács); műszaki segéd: Lobisch Ede és Sechser Sándor, erdőgyakornok Petz József (Munkács); Erdőgondnokságok: Munkácson: főerdész: Tribusz Gusztáv; Szolyván

erdőmester: Kiszely Gyula; Polenán: erdész: Ács Ferencz Alsóvizniczén; erdész: Rajnoha Gyula Alsóvereczkén; főerdész: Komka Zoltán; Hátmegen: (betöltetlen); Szentmiklóson: főerdész: Hertelendy József.

Besztercze-Naszód vármegyében:

Besztercze városnál: erdőmester: Binder Károly (Besztercze).

Bihar vármegyében:

Gr. Almássy Dénes uradalmában: (I. Békés vármegyénél).

Gr. Bethlen Aladár uradalmában: urad. főtiszt: Szűcs Aladár (Elesd). Pagonykezelők: Letsch János (Pestes), Gáspár Lipót (Sólyomkő), Virág Géza (Brátka), Pataky Ferencz (Csarnóháza).

A Jászói prépostságnál: (lásd Abauj-Torna vármegyét.)

Junghaus E. uradalmában: főerdész: Stecher Xavér (Lunkaszpré).

Nagyvárad iat. szertartásu püspökségnél: erdőmester: Balogh Kálmán; főerdész: Somogyi Géza (Nagy-Várad); főerdészek: Ferencsik Ödön (Beél), Györy Géza (Vaskoh); Sterba Szabolcs (Miklóslázur); erdész: Marossi Antal (Tenke), Heim Károly (Agris), Somogyi Ferencz (Ókrös); Békefi Miklós (Kristyór), Hesz Ágoston (Lunka); erdészjelölt: Nagyváthi Béla; erdőgyakornok: Kardos Kálmán.

Nagyvárad i görög kath. szert. püspökségnél: erdőmester: Tóbiás Miklós (Belényes); erdészek: Kozma János (Fenes), Magyar Gusztáv (Petrósz), Novák György (Remete).

Nagyvárad i latin szertartásu káptalannál: erdőmester: Török László. erdészjelölt: Faulvetter Ignác (Nagy-Várad); főerdész: Bencsik Sándor, (Sályi); erdészek: Herrmann Lajos (Bagamér), Petrus József (Urszád), Revóczy Béla (Rontó), Jász Károly (Kis-Jenő).

Sergesi uradalomban: főerdész: Stieraudt Keresztély.

Gr. Stubenberg József uradalmában: erdőmester: Fichtner Gyula (Székelyhid); erdész: Pólya Andor (Székelyhid).

Hagymádfalvi uradalmában: erdész: Kuppán József (Hagymádfalva).

Gr. Zichy Rafael uradalmában: erdőmester: . . . . .
. . . . . (Alsó-Lugoson); erdészek: Omischl Mihály (Alsólugos), Wanyek Arnold (Feketeerdő), Roschlapil Károly (Magaslak), Moenich Károly (Czigányfalva).

Gr. Zichy Ödön szabadrendelkezésű uradalmában: urad. felügyelő: Cserny Győző; erdőgyakornok: Letsch Béla (Ré); főerdész: Fieber Vilmos (Remecz); pagonykezelők; erdészek: Kovács György (Rév), Manzinger György (Tizfalu), Dorninger Lajos (Tötös) és Wodl József (Lok).

Borsod vármegyében:

Egri papnevelő intézet uradalmában: főerdész: . . .
. . . (Apátfalva).

Gr. Erdődy Gyula uradalmában: főerdész: . . . . .
(Gyömrő).

Lovag Weseli Károly uradalmában: erdőmester: Brucsek Vincze (Visnyó); erdész: Péczér Mihály (Szilvás)

A báró Radvánszky család uradalmában: főerdész: üresedésben (Sajó-Kaza).

A Szathmári r. kath. püspökség uradalmában: erdőmester: Endersz Frigyes (Zsércz).

Brassó vármegyében:

Brassó városnál: erdőmester: Orlovsky Gyula, erdész-jelölt: Király Dénes (Brassó); főerdészek: Gunesch Gottfried (Brassó), Hain Gusztáv (Brassó); Albrich Gyula (Zernest).

Csanád vármegyében:

(Az Erdészeti Zsebnaptár értesülése szerint Csanád vármegyében felesketett magán uradalmi erdőtiszt nincs).

Csik vármegyében:

(Az Erdészeti Zsebnaptár értesülése szerint Csik vármegyében felesketett magán uradalmi erdőtiszt nincs).

Csongrád vármegyében:

(Az erdészeti Zsebnaptár értesülése szerint Csongrád vármegyében felesketett magán uradalmi erdőtiszt nincs).

Esztergom vármegyében:

Az esztergomi érsek, bíbornok hercegprimás uradalmában. Központi erdőmesteri hivatal Esztergomban: erdőtanácsos: Csupor István; erdőmérnök: . . . . . (Esztergom). Alárendelt erdészeti kerületek: 1. esztergomi kerület (Esztergom- és Hont vm.-ben): kezeli a központi erdőmesteri hivatal; kemenczei kerület (Hont és Nógrád vm.-ben): kezelőtiszt: Gálffy István főerdész (Kemencze); nagy-sallói kerület (Bars, Nyitra, Komárom és Pozsony vm.-ben): kezelőtiszt: Schmid Ernő erdőmérnök (Nagy-Salló); nyerges-ujfalusi kerület (Esztergom és Komárom vm.-ben): kezelőtiszt: Vaszary Antal főerdész (Nyerges-Újfalu);

Esztergomi főkáptalan és papnöveide Esztergomban, Hont- és Bars vármegyei uradalmában: erdőhivatal Esztergomban: erdőmester: Taxner Béla; erdészsegédtsízt: Jándi Arthur; erdőgyakornok: . . . . .; erdőgondnokság Zsitvaapátin: főerdész: . . . . .; erdőgondnokság Letkésen; főerdész: Kraffszky Ferencz; erdőgondnokság Keszthölczön: erdész: Pintér Ferencz; erdőgondnokság Dömösön: erdész: . . . . .

Esztergom városnál: erdőmester: Nozdroviczky Miklós (Esztergom).

Herzeg Pálffy Miklós bátorkezű kőbőlkuti hitbizományi uradalmában: erdőmester: Bittner Gusztáv (Malaczka); főerdész: Witt Frigyes (Bátorkezű).

Fejér vármegyében:

József főherceg Ö cs. és kir. Fensége: alcuthi uradalmában: erdész: Traxelmayer Frigyes (Kőböljárás).

Zirci apátság előszállási uradalmában: erdőmester: Ferenczi Sándor (Zircz, Veszprém megye).

Veszprémi káptalan (lásd Veszprém megyénél).

Gróf Esterházy Miklós Mórícz esákvári hitbizományi uradalmában: főerdész: Balogh Goldizsár (Csákvár).

Gróf Nádasdy Tamás nádasdladányi hitbizományi uradalmában: főerdőmérnök: Tavassy Lajos (Bakony-Nána Veszprém megye).

Gróf Cziráky Antal lovasberény-nadapi hitbizományi uradalmában: főerdész: Varga János (Nadap).

Fogaras vármegyében:

(Az erdészeti Zsebnaptár értesülése szerint Fogaras vármegyében felesketett magán uradalmi erdőtiszt nincs.)

Gömör vármegyében:

Gr. Andrásy Dénes uradalmában: erdőhivatali főnök: Mayer Géza erdőmester (Krasznahorka-Várallyán); erdőhivatali segéd: Levendovszky Nándor erdőgyakornok; segéderdész: Tamás Frigyes (Gócs); erdészek: Kostenszky Pál (Dernő), Stripszky P. Mihály (Csetnek); főerdész: Peiszerle Pál (Monok Zemplénnemze).

Gr. Andrásy Géza uradalmában (Gömör, Zemplén, Abauj-Torna v. m.) Erdőfelügyelőség Betlérén (Gömör m.). Hivatalfőnök és erdőfelügyelő: Dénes Géza (Betlér); főerdézi ranggal famester: Peiszerle Samuel (A.-Sajó). Erdőgondnokság Betlérén: erdész Dienes Barnabás (Veszverés-Huta). Erdőgondnokság Oláhpatakon (Gömör m.): főerdész: Gintner Bálint (Oláhpatak). Nagy-kemencei erdőhivatal (Zemplén m.): vezető erdőtiszt: Peiszerle József főerdész (Hazzsina). Erdészek: Peiszerle Simon (Agyidőczy), Zsemlicska Károly (Kis-Kemence), Majernyk János (Porupka), Hannig Ferdinand (Parnó), Ruzicska János (Takta-Kenez). Szádvári erdőhivatal (Gömör és Abauj-Torna m.): ideigl. vezető erdőtiszt: . . . . . (Szilicze, Kisfalu pusztá, Gömör meze).

A csetneki közbirtokosságnál: erdőtiszt: Kirinyi Béla (Csetnek).

Dobsina városnál: erdőmester: Schmieđt Román és Kellner Viktor (Dobsina).

Fülöp Szász Coburg Gothai herceg uradalmában (Szepes, Gömör, Nógrád, Hont, Pestpilissoltkiskun, Heves és Borsod v. m.): Erdőigazgatóság Jolsván (Gömör). Erdőigazgató: Podhrádszky András; központi főerdőmérnökök: Hensch Emil és Csoma Gusztáv. Erdőrendezőség Jolsván (Gömör m.). Erdőrendező: Szénássy Béla erdőmérnök; id. erdőmérnök: Biok Zoltán. Erdőszámvevőség Jolsván: főszámvevő és okmánytárnok: Tindly József számvevő; Gál György erdőmérnök. Alárendelt erdőhivatalok: Erdőhivatal Garamszécsen (Gömör m.). Főnök: Okolicsányi Lajos erdőmester; pagonykezelők: Bradofka Károly főerdőmérnök (Garamszécsen), Lux János főerdőmérnök (Ágostonlak), Kolbenhayer Gyula főerdőmérnök (Helpa); fűrészkészítő: Fozmann Gyula erdőmérnök. Erdőhivatal Királyhegyalján (Gömör m.). Főnök: Hering Samu erdőmester; segédtiszt: Holman János erdőmérnökjelölt; pagonykezelők: Lányi Aladár erdőmérnök (Vereskő); Király Emil erdőmérnök. (Sztraczena); Podhrádszky Pál erdőmérnök (Vernár); Krausz János segéderdőmérnök (Garamfő) egyszersmind a puztamezei fűrészkészítéssel megbízva; fűrészkészítő: Hankó Pál főerdőmérnök (Vereskő). Erdőhivatal Murányalján (Gömör m.). Főnök: Przbiszlávsky Adolf erdőmester; pagonykezelő: Höléczi Gusztáv erdőmérnök (Murányalján); fűrészkészítő: Kochen Valdemár erdőmérnök (Murányalján). Erdőhivatal Nagyrőczen (Gömör m.). Főnök: Gaszner Imre erdőmester; pagonykezelők: Szontágh Andor erdőmérnök (Nagyrőcze); Szilvássy László erdőmérnök; (Kövi), Bárdossy Miklós erdőmérnök (Luben); fűrészkészítő: Aschner István főerdőmérnök; (Kisrőcze). Murányuradalmi erdőpénztári hivatal Murányalján (Gömör m.). Pénztári főnök: Pauks László erdőmester; pénztári ellenőr: Lukovits Attila főerdőmérnök. Baloghvári erdőhivatal Meleghegyen (Gömör m.). Főnök: Csaszgóczy Károly erdőmester; pagonykezelők: Szepesházy Kálmán főerdőmérnök (Felső-Balogh), Benczkó József erdőmérnök (Ratkón). Erdőhivatal Káposztafaluban (Sze-

pesm.). Főnök: Barger Guidó erdőmester; fűrészkészítő: Antony Gyula segéderdőmérnök. Erdőhivatal Edelényben (Borsodm.). Főnök: Kachelmann Walther erdőmester. Erdőhivatal Cserépfaluban (Borsodm.). Főnök: Antony Károly erdőmester; segéd-tiszt: Révay Ferencz erdőmérnökgyakornok. Csábrág-füleki erdőhivatal Ipolynyéken (Hontm.). Főnök: Pilz Ottó erdőmester; segéd-tiszt: Buday Aladár erdőmérnökgyakornok; pagonykezelők: Ferster Ede segéderdőmérnök (Csábrág), Plenczer Rezső főerdőmérnök (Fülek). Erdőhivatal Szent-Antalban (Hontm.). Főnök: Hoznek Gyula erdőmester; pagony és fűrészkészítő: Wolfram Sándor s.-erdőmérnök (Pusztá-Teplicska). Erdőhivatal Pusztavacsán (Pest-Pilis-Solt-Kis-kun vm.). Főnök: Müller Róbert erdőmester; segéd-tiszt: Szathmáry Lajos erdőmérnökjelölt.

Jolsva városnál: erdész: . . . . . (Jolsva).

A rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaság erdőbirtokainál: erdőhivatal Rima-Brezón: hivatalfőnök: dezséri Bobok Tivadar erdőmester; erdőszámtiszt: Spéczián Gusztáv. Alarendelt erdőgondnokságok: Feketepatakon: kezelő erdő-tiszt: Aronffy Ernő; Rima-Brezón: kezelő erdő-tiszt: Glózer László, egyszerűsmind a vashegyi erdőgondnokság kezelésével is megbizva; Rimócán: kezelő erdő-tiszt: Mitske Gusztáv.

Rimaszombat városnál: erdész: Mőlczer Gyula (Rimaszombat).

Rozsnyó városánál: erdőmester: Schmidt János (Rozsnyó).

A rozsnyói r. kath. püspökségnél Gőmör és Abauj-Torna vármegyei erdőbirtokánál: erdőgondnok: Pauchly Rezső (Rozsnyó).

Győr vármegyében:

A pannonhalmi főapátságánál: erdőmester: Vaszary Ervő (Ravazd). Novotny Henrik erdész (P.-Jánosháza).

Hajdu vármegyében:

H.-Hadház — H.-Bösszörményi közbirtokosság erdeje állami kezelésbe vétetett, miért is m. kir. erdőmérnök Asbóth Mihály (Bocskaykert).

Debreczen sz. k. városnál: erdőmester: Török Gábor (Debreczen); erdészek: Botos Lajos (Nagy-Csöre), László János (Haláp), Szűts Kálmán (Gut, Szabolcs vm.).

Háromszék vármegyében:

A gróf Bély-féle keresztvári és bodolai uradalomban: erdész: Málnási Lajos (Keresztvár).

Gr. Mikes Ármin sepsi-bükszádi uradalmában: urad. erdőfelügyelő: Becsky Antal (Sepsibükszád).

Heves vármegyében:

Az egri érsekségnél: erdőmester: Gesztes Lajos (F.-Tárkány); főerdész: Bayer Róbert (Solymos); erdész: Nagy Sándor (Bakta).

Az egri főkáptalan Borsod- és Heves vármegyei uradalmában: erdőmester: Tornay Gyula (Sajó-Várkony); erdészek: Hauptvogel Frigyes (Bogács), Lábos Elek (Bátor).

Gyöngyös városnál: erdész: . . . . . (Gyöngyös, (Pusztá Bene).

Gr. Károlyi Mihály hitbizományi uradalmában: erdőmester: Ferenczi Ede (Parád); erdészek: Weinert Tivadar (Sirok), Urbantsek Ignác (Parád), Zemanek Adolf (Sirok-Kökút); erdőhivatali segéd: fűresedésben.

Hont vármegyében :

Esztergomi érsekség és főkáptalan: (Lásd Esztergom vármegyénél).

Huszár István-féle hitbizomány: erdőmester: Hudák Aladár (Perőcsény).

Korpona városnál: erdőmester: Geschwind Lipót (Korpona).

Gr. Ledebur Mária uradalmában erdész: Cservicsek Béla (Ledény).

Herczeg Pálffy Miklós (lásd Esztergom vármegye): erdész: Rajner Mátyás (Kisgyarmat).

Lovag Roszvadovsky urad. a gazdatiszt kezelése alatt.

Gr. Sierstorpff uradalmában: erdőmester: Preisler János.

Selmecz-Bélabánya sz. k. városnál: erdőmester: Zólyomi Imre (Selmeczbánya).

Gr. Zichy-féle seniorális uradalomban: (lásd Nógrád vármegyénél).

Hunyad vármegyében :

Báró Jósika Sámuel uradalmában: főerdőmérnök: Csató Pál (Branyicska).

Kendeffy örökösöknél: főerdész: Barthos Gyula (Malomvíz).

Gr. Lónyai Menyhért örökösseinél: erdész: Karaba András.

A Muszári és rudai bányatársulatnál: főerdész: Molnár Lajos (Brád).

Nagyhalmagy Értékesítő rtsg.-nál: Ajtay Sándor erdőtiszt.

Salgó-Tarjáni köszénbánya részvénytársulatnál: főerdész: Fábry Alajos (Petrozsény).

Szászváros rend. tanácsu városnál erdőmester: Bocz Géza (Szászváros).

Gr. Thoroczkay Miklósné uradalmában: erdőmérnök: Gothard József.

Urikány-Zsilvölgyi köszénbánya társulatnál: erdőmérnök: Székely György (Lupény).

Jász-N.-Kun-Szolnok vármegyében :

(Az Erdészeti Zsebnaptár értesülése szerint Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegyében felesketett magán uradalmi erdőtiszt nincs).

Kis-Küküllő vármegyében :

Erdélyi r. kat. status: Alsó-Fehér, Kis-Küküllő és Torda-Aranyos megyében fekvő radnóthi és Kis-Küküllő megyében fekvő felső-bajomi uradalmi erdőknél: erdőtanácsos: Nagy László (Kolozsvár).

Kolozs vármegyében :

Gróf Andrássy Gyula-féle hitbizomány, Kolozs- és Torda-Aranyos vármegyében fekvő erdeinél: főerdész: Taszler Rezső (Magyar-Fenes).

Gr. Bánffy György kalotaszegi uradalmában: főerdész: Venczel Gusztáv (Bánffy-Hunyad).

Erdélyi r. kath. status kolozsmonostori és nagy-almási uradalmában: erdőtanácsos: Nagy László (Kolozsvár).

Jósika Anna báróné sztolnai (Kolozs vm.) és magyar-létai (Torda-Aranyos vm.) birtokán: ellenőrök: főerdész: Kleisl Gyula (Hudad; erdész: Kiss Béla (Sztolna).

Kolozsvár th. város, Kolozs-, Szolnok-Doboka-, Torda-Aranyos vármegyében és Kolozsvár szab. kir. város! határában fekvő erdeinél: főerdész: Bizony Ferencz (Kolozsvár).

Urmánczy János erdőbirtokán: erdőgondnok: Majer Miklós (Jósikafalva).

Komárom vármegyében:

Esztergomi érsekség: (lásd Esztergom vármegyénél).

Esztergomi főkáptalan: (lásd Esztergom vármegyénél).

Gr. Eszterházy Ferencz örökösei tata-tóvárosi hitbizományi uradalmában: főerdész (erdőmérnök): ifj. Véssey Ferencz (Tata).

Gr. Eszterházy Miklós Mórítz csákvár-gesztesi hitbiz. uradalmában: főerdész: Balogh Boldizsár (Csákvár); vidéki erdészek: Veisz Gyula (Császárs), Schlesinger Alajos (Pusztá-Mindszent).

M. kir. Ménesbirtok Kisbér és Bábólnán: erdészeti intéző: Rieb József (Nagy-Bér).

Hg. Metternich Richárdné bajnai uradalmában: körerdész: Snaider László (Pusztá-Gyarmat).

Herczeg Pálffy Miklós: I. Esztergom vármegye

Szabó-Ferrarisz Arturnál: erdész: Huber János (Sikvölgy).

Krassó-Szörény vármegyében:

A krassói erdő részvénytársaság birtokán: Istvánhegyen: főerdész: Mihályik Pál.

A nadrági vasipar társulat nadrági uradalmában: Erdőgondnokság Nadrágon: czimzetes főerdész: Zadrazil János; erdőmérnök Br. Babarczy László. Erdőgondnokság Krivinán: erdész: Bocsiát P. Valér.

A szab. osztrák-magyar államvasut-társaság erdő és uradalmi igazgatósága Oraviczán: Központi szolgálat: Igazgató: Tavi Gusztáv ny. min. tan. Főfelügyelő, igazgató helyettes: dabasi Halász Géza nyug. k. erdőfelügyelő. I. Erdészeti és mezőgazdasági ügyosztály: erdőmester: Boitner Gyula; főerdész: Dimitrievics György és ifj. Demel Hugó. 2. Erdőmérnöki ügyosztály: czimzetes erdőmester Pöhl János; főerdész: Damsberg Rezső, Seymann Ernő és Richter József; erdőgyakornokok: Erlicz János, Pető János és Inda János. Alárendelt erdőhivatalok: I. *Erdőhivatal Oraviczán*: erdőmester: Szentpály Kázmér; czimzetes főerdész: Reif Vendelin; erdész: . . . . . Ezen erdőhivatalnak alárendelt erdőgondnokságok: Oraviczán; főerdész: Schöpflin Alajos; Kákován: erdőmester: Tanádi Emil; Berlistyén; főerdész: Müller Venczel; Szokoláron: erdőmester: Mitták Vilmos; Szászkabányán: főerdész: id. Kriszten Adolf; Román-Szászkán: főerdész: Rumann Gottfried; Uj-Moldován: főerdész: Nováček Róbert; II. *Erdőhivatal Román Bogsánban*: hivatalfőnök: Stéger Antal erdőmester; czimzetes főerdész: Janicsk Ferencz; Ezen erdőhivatalnak alárendelt erdőgondnokságok: Román-Bogsánban: főerdész: Zimmermann Gusztáv; Német-Bogsánban: czimzetes főerdész: Hirschpek Ágoston; Dognácskán főerdész: Rumann Ernő; Királykegyén: czimzetes főerdész: Jáger Lipót; Prebulon: főerdész: Huszty László. III. *Erdőhivatal Resicán*: erdőmester: Kubányi Endre; főerdész: id. Demel Hugó és Tamás Gyula. Ezen erdőhiva-

talnak alárendelt erdőgondnokságok: Resiczabányán: főerdész; Nickmann Róbert; Komán-Resiczán: főerdész: . . . .
 . . . ; Ferenczfalván: főerdész: Fülöp Béla; főerdész: Dammsberg Antal; Krassován: erdőmester: Brebenár József; IV. Erdőhivatal Steyerlakon: ezimzetes erdőmester: Keszler Ede. Ezen erdőhivatalnak alárendelt erdőgondnokságok: Steyerlakon (északi erdőgondnokság): főerdész Nickmann Rezső; Steyerlakon (déli erdőgondnokság): főerdész: Danescu Sándor.

A volt 13. számú román-bánáti határőrezredből alakult vagy onközségnél: Erdőhivatal Karánsebesen: hivatalfőnök: Balás Sándor erdőigazgató; főerdőmester: Diaconovich Sándor; erdőrendező erdőmester: Segercsán Vazul; főerdészek: Lyuba Péter, Písó János; erdészek: Mariecz Vazul és Mihajleszku Péter. Alárendelt erdőgondnokságok: Karánsebesen: erdőmester: Pepa Constantin; Teregován: erdőmester: Campian Gusztáv; Bozovicson: főerdész: Moldován János; Ohaba-Bisztrán; főerdész: Dobren János; Orsován: erdőmester: Borczun Péter; erdész: Pasku T. Pál.

Ifj. b. Wodiáner Albert kapriorai uradalma: erdőgondnokság Kapriorán: főerdész: Kemka Gyula.

Liptó vármegyében:

(Az Erdészeti Zsebnaptár értesülése szerint Liptó vármegyében felesketett magán uradalmi erdőtiszt nincs).

Máramaros vármegyében:

Gr. Teleki család dolhai uradalmában: erdőmester: Forberger Pál (Dolha.); Szopkó Bruno erdész (Rókamező); Bikfalvi József főerdész, Kulmann Károly erdész (Dolha).

Maros-Torda vármegyében:

Báró Bánffy család gödemesterházi uradalmában Erdőhivatal: Szász-Régen: erdőmester: Schmidt Ferencz; alárendelt erdőgondnokságok: Gödemesterházán: főerdész: Mojzer Károly erdőgyakornok; Bőhm István; Ratosnya: vezetője az erdőmester erdőgyakornok: Sperling Viktor.

Az Első szász-régeni tutajkereskedő társulatnál: főerdész: . . . . . (Sász-Régen).

Kemény Kálmán báró vécsi uradalmában: erdész: Blätterbauer József (Palota Ilva).

Moson vármegyében:

Frigyes főherczeg Ö. cs. és kir. Fensége magyaróvári uradalmában: erdőfelügyelő: Fischer-Colbric Emil (Magyar-Óvár).

A szentkereszti apátságánál: főerdész: Karaszek Vilmos (Király-Udvar).

Gr. Wenkheim Frigyes lébény-szent-miklósi uradalmában: körerdész: Popper Manó (Lébény).

Nagy-Küküllő vármegyében:

Segesvár sz. kir. városnál: főerdőmérnök: Pomáriu Alfréd (Segesvár).

Nógrád vármegyében:

Gr. Berchtold Richárd uradalmában: erdész: (betöltetlen) (Nagy-Oroszi).

Észak-magyarországi egyesült köszénbánya és iparvállalat r. t.-nál: erdész: . . . . . (Mátraszele).

Esztergomi érsekség: (lásd Esztergom vármegyénél.)
 Esztergomi r. k. főkáptalan: (l. Esztergom vármegyénél).

Gr. Forgách Antal uradalmában: igazgató és erdőmester: Velibil Karoly (Gács).

Gr. Forgách József uradalmában: főerdész. Pompe Hugó (Vilke).

Fülöp-Szász-Coburg Gothai herceg uradalmaiban: (lásd Gömör vármegyét).

Gr. Károlyi Erzsébet bujági uradalmában: főerdész: Mányay Imre (Buják).

Pappenheim Siegfried gróf és grófné uradalmában: főerdész: Mányai Imre; erdőgyakornok: . . . . .

Rima-murány-salgó-tarjáni vasmű r. t. (lásd Gömör vm.).

Salgótarjáni kőszénbánya r. t. uradalmában: erdész:

Adorján József (Zagyva-Róna).

Sváb Sándor uradalmában: főerdész: Schözl György (Diósjenő).

Váczi püspökség: erdőmester: ifj. Havas János.

A gróf Zichy-féle seniorális-i uradalom. Erdőhivatal Divényben: erdőfelügyelő: Giller János: erdészjelölt: (betöltetlen) Erdőgondnokságok: A.-Esztergályon: főerdész: Bende Mihály; Nagy-Libercsén: főerdész: Rainiss István; Etréfalván: főerdész: Szászy József.

Nyitra vármegyében:

Gr. Apponyi Antal uradalmában: fővadász: Fuchs Alajos (Jablonicz); erdész: Szemann József (Stank-Hluboka), Mazanecz Ferencz (Nádas).

Gr. Apponyi Lajos uradalmában: főerdész: . . . . . (N.-Appony).

Cs. és kir. uradalom: Erdőgondnok . . . . . (Holics), erdőgondnok: . . . . . (Sasvár); főerdész: Tiefenthaler Edgár (Sasvár).

Gr. Erdődy Ferencz hitb. uradalmában: erdőmester: Szivos Gyula (Galgócz); körerdész: Zurek János (Drahócz).

Gróf Forgách Károly ghymesi hitb. uradalmában: erdőmester: Krascsenics Imre.

Gróf Károlyi Alajos uradalmában: fővadász: Brandeisz Antal (Tótmegyer). (l. Pozsony megye.)

Nyitrai püspökség: erdőmester: Péch Dezső (Nyitrán).

Nyitrai káptalan: erdőmester: Furbász Adolf (Szkacsány).

llg. Odescalchy Géza nyitra-szerdahelyi uradalmában: fővadász: Dvorzsák Károly (Nyitra-Szerdahely).

néh. Gróf Pálffy János bajmócezi uradalmában: főerdész: . . . . . (Neczpál).

Gr. Pálffy József hitb. uradalmában: erdőmester: Moker Tivadar (Erdőháza); erdész: Gábiel Gusztáv (Vittenez).

Br. Springer uradalmában: erdőtiszték: Khol Antal (Verbó), Khol Rezső (Lubina).

Br. Stummer Ágoston uradalmában: erdőmester: Rafflesberg Hugó; erdészek: Keller László (Kulhány), Schauk Ernő (Sztara-Hora), Pattering Arnold (Podhragy), Rieger Károly (Ujmalom), Oppitz József (Duhonyka), segéd: Szullik István (Prasic).

Szakolcza városnál: erdőmester: Ruttkay Géza (Szakolcza).

Szokolóczy Gyula uradalmában: fővadász: Schedelbauer Flóris (Huorka).

Gr. Zedtvitz Curt uradalmában: fővadász: Dvorzsák Károly (Moraván).

Pest-P. S. és K.-K. vármegyében:

Budapest székes fővárosnál: erdőmester: Guckler Károly (I. ker., Retek-u. 44., 46.); főerdész: Koren Ödön és erdész Marschovszky Ede.

József főherczeg Öcs. és kir. Fensége pilis-csabai uradalmában: erdész: Szigeti János (Pilis-Csaba); erdészsegéd: Matzon Ottó (Pilis-Csaba).

Fülöp-Szász-Coburg-Gothai herczeg uradalmában: erdőmester: Müller Róbert; segédtiszt: Szathmáry Lajos.

Kalocsai érsekség pestvármegyei és bácsi uradalmában: Erdőhivatal Kalocsán, hivatalfőnök: Mattanovits Károly erdőmester. Alárendelt erdőgondnokságok: Bajaszentistváni erdőgondnokság: Hárs Rikárd főerdész. Ósűkösi erdőgondnokság: Bucsanýi József főerdész. Doromlasi erdőgondnokság: Party József erdész. Bácsi erdőgondnokság: Nemes Béla főerdész.

Kecskemét sz. kir. városnál: főerdész: Nagy Pál (Kecskemét).

Kácskévei cs. és kir. uradalomnál: cs. és kir. főerdész: Praxa János; erdőgyakornok: ifj. Müller József.

Váczi püspökség: főerdész ifj. Havas József.

Kalocsai főkáptalan: erdőmester: Lenhard Antal (Dusnok).

Nagy-Kőrös városnál: erdész: Batta Ferencz.

Gr. Vigyázó Sándornál: erdész: Engli Vilmos (Pusztacsabony, u. p. Duna-Vecse).

Br. Prónay Dezső aca-esővári uradalmában: főerdész: Szöcs Károly.

Gróf Tisza István nagy-kovácsi uradalmában: erdész: Hallama Mihály, segédtiszt: Erős Rezső.

Pozsony vármegyében:

Bazin sz. kir. városnál: erdőmester: Bissell Gyula (Bazin). Esztergomi érseki uradalom. (I. Bars megyénél.)

Gróf Eszterházy Mihály cseklézi hitbiz. uradalmánál: Schusztér Lajos jószágfelügyelő és erdőmester (Cseklész).

Gr. Károlyi Alajos stomfai s egyéb más uradalmában: főerdőtanácsos: Hoffmann Antal F. I. r. l. (40) (Stomfa); pagonyvadász: Kopál Ferencz (Borostyánkő).

Modor városnál: erdőmester: Filipek Sándor (Modor).

Néhai Gr. Pálffy János uradalmában: főerdész: Bielek Ede; erdészeti ellenőr: Simon Károly (Czajla)

Hg. Pálffy Miklós hitb. uradalmában: erdőmester: Bittner Gusztáv (Malaczká); főerdészek: Jenikovszky Lipót és Prohaszka Mátyás (Malaczkán), Velancsics István (Miklós-teleken), Hodum János (Dévény); erdész: Kaffka István (Konyha); erdész: Rettich Károly; urad. erdőmérnök: Hádor József (Malaczká).

Gr. Pálffy senior uradalmában: erdőmester: Schuster Lajos, gr. Eszterházy erdőmestere (Cseklész).

Gr. Pálffy József magán uradalmában: főerdész: Janek János (Szomolány), erdész: Rudroff Ottó (Szomolány).

Herczeg Pálffy Miklós gajári uradalma: erdőmester: Bittner Gusztáv (Malaczká) és Haasl József erdész (Gajáron).

Gróf Pálffy István uradalmánál: Zinzer Arthur erdész Csesztén.

Pozsony sz. kir. városnál: erdőmester: Fehér Pál (Pozsony).

Pozsony káptalannál: fővadász: Fray Vilmos (Vásárút).

Hg. Hohenlohe merwa-szt.-jánosi uradalmában: főerdész: Stark Miksa (M.-Szt.-János).

Szt.-György sz. kir. városnál; erdőmester: Rolland Gusztáv (Szt.-Györgyön).

Gr. Wenckheim István uradalmában: jószágigazgató és főerdész: Sommer Károly (Nagy-Levárd).

Sáros vármegyében:

Alapi Salamon Aladár és Tivadar örökössei uradalmában: Vernóczy Ferencz főerdész., (Plavniczán).

Alapi Salamon Géza birtokán: erdész: Pietsch Antal (Kurcsin). Haber János (Kishárs).

Gr. Andrássy Dénes uradalmában somos és somosujfalusi hitb. erdőknél: erdész: . . . . . (Monok); erdőmester: Mayer Géza (K.-H.-Váralja).

Özv. gr. Wengerszky Hugóné birtokán: erdész: Hach József (Sebes-Váralja).

Thonet testvérek birtokán: erdész: Fink Oszkár (Alsókomárnok).

Somogy vármegyében:

Hg. Eszterházy Miklós hitb. uradalmában: (l. Sopron várm.).

Esztergomi r. k. főkáptalan somogy-szobbi és tapsonyi uradalmában: főerdész: Dobó Jenő (Somogy-Szobb).

Gr. Festetich Tasziló csurgó-taranyi és balaton-szentgyörgyi uradalmában: erdőmester: Hám Ferencz (Csurgó), főerdészek: Villányi Ambrus (Tarany); Tatarek Rudolf (Háromfa-Agarév); Hajnóczy Zsigmond (Szenta); erdész: Horváth Károly (Vörs).

Gr. Festetich Pál böhönyei uradalmában: főerdész: Mayer Gyula (Böhönye).

Gróf Festetics Vilmos uradalmában: erdőmester: Rodler Róbert (Toponár).

Gr. Hunyady Ferencz szili uradalmában: erdész: Göttmann Venczel (Szill).

Gr. Hunyady József kéthelyi és mesztegnyei uradalmában: főerdész: Kozek Cölesztin (Mesztegnye).

Inkey Antal bogáti uradalmában: erdész: Szalmási Ferencz (A.-Bogát).

Br. Inkey József iharos-berényi uradalmában: főerdész: Mikolasek György (Iharosberény).

Br. Inkey Pál iharosi uradalmában: főerdész: Metzli Kamill (Iharos).

Pallini Inkey Antal tardi uradalmában: erdész: Burián János (Pusztá-Tard).

Gr. Jankovich Tivadar szöllös-győröki uradalmában: főerdész: Kabelka János (Szöllös-Győrök).

Jankovich Besán Gyula öreglaki uradalmában: főerdész: Schmiedt Ferencz (Buzsák).

Kendeffy Gábor és Lajos pogány-szent-péteri uradalmában: főerdész: Neiger Lajos (Pogány-Szent-Péter).

Magyarországi kegyes tanítórend mernyei uradalmában: főerdész: Odor Ignác (Taszár).

Mándy Samu uradalmában: erdész: . . . . . (Simongát).

Somssich Andor hitb. uradalmában: erdész: Lossos Ferencz (Sárd).

Szent-Benedek rendi tihanyi apátságánál: főerdész: Martincsák Kornél (Endréd).

Gr. Széchényi Bertalan segesdi hitb. uradalmában: főerdész: Girtl Vincze (Kaposvár).

Gr. Széchényi családnál: erdőmester: Linszky Antal (Bacs).

Gr. Széchényi Ferencz tarnóczi uradalmában: főerdész: Pelezmán József (Tarnóca).

Gr. Széchényi Géza csokonyai uradalmában: erdősz: Puskás Jenő (Erdőcsokonya).

Gr. Széchényi Andor, Pál marczali uradalmában: főerdész: Zwerina József (Marczali).

Gr. Széchényi Péter homok-szent-györgyi uradalmában: erdősz: Halka Dániel (Homok-Szent-György).

Ifj. gr. Széchényi Imre somogyvári uradalmában: főerdész: Tomka Akos (Somogyvár).

Gr. Széchényi Viktor köröshegyi uradalmában: erdősz: Jirovecz Emil (P.-Szemes).

Gr. Széchényi István kálmáncsai uradalmában: erdősz: Hajek Antal (Kálmánca).

Veszprémi püspökség karádi erdőhivatalánál: Csik Gyula erdőmester (Karád); erdőmérnök: Bauer Miklós (Karád).

Gr. Zichy Béla lengyeltóti hitb. uradalmában: főerdész: Zbinyovszky Lajos (Tuskós pta).

Gr. Zichy N. János vrászlói uradalmában: erdősz: Varga János (Vrászló).

Gr. Zichy Ödön surdi és beleznai hitb. uradalmában: erdősz: Krivának Ferencz (Belezna); körerdősz: Stroblich Antal (Surd).

Sopron vármegyében:

Gr. Berchtold Józsefnénél: erdőintéző: Polenszky Rezső (Peresznye).

Herczeg Eszterházy Miklós hitbizományi uradalmában (Moson, Sopron, Vas, Zala, Tolna, Baranya Somogy vármegyékben.) Az eszterházai hercegi kormányzó alá rendelt kismartoni központi igazgatóságban az erdészeti osztály szakfőnöke: Mikolás Vincze erdőtanácsos (Kismarton). Személyzet: Bock László erdőmérnök; Praznovszky Kálmán erdőmérnök-jelölt; Kellényi Armand és Majtényi István erdőmérnök-gyakornokok. *I. Közvetlen a közp. igazgatóság alá rendelt vadász- és erdőgondnokságok:* hercegi erdőgondnokság Kismartonban: erdőmester: Rimler Pál; hercegi erdőgondnokság Kapuvárott: erdőmester: Vermes György; pagonyerdész: Wessely Ferencz (Eszterháza). *II. A központi igazgatóság alá rendelt erdőfelügyelőségek:* a) Hercegi erdőfelügyelőség Lakompak (Sopron- és Vas megye). Hivatalfőnök: Wocher Jenő erdőmester; alárendelt erdőgondnokságok: hercegi erdőgondnokság Lakompakon: erdőmérnök: Kálmán Viktor; hercegi erdőgondnokság Kaboldon: erdőmester: Börzsönyi Gyula; hercegi erdőgondnokság Dér-földön: erdőmérnök: Maurer Antal; hercegi erdőgondnokság Lékán: erdőmester: Vlaszaty Ödön. b) Hercegi erdőfelügyelőség Dombóvár (Tolna-, Baranya- és Somogy megye). Hivatalfőnök: Schréter Károly erdőfelügyelő; alárendelt erdőgondnokságok: hercegi erdőgondnokság Dombóvár: erdőmester: Wocher Lajos; hercegi erdőgondnokság Tolnatamási: erdőmérnök: Niklosz Károly; hercegi erdőgondnokság Gyulaj: erdőmérnök: Löw Jenő. Erdőfelügyeleti szempontból a dombóvári erdőfelügyelőség alárendelt bérleti erdők: a) baranya-szent-lőrinczi főbérletnél: főerdész: Warinszky József (Baranya-Szent-Lőrincz); b) a kaposvári bérletnél (Magy. Ált. Hitelbank) erdőhivatal Kaposvár: erdőmester: Furmann Antal; erdőgondnokság Zseliz-Kislakon: főerdész: Kutasi Béla. c) Hercegi erdőfelügyelőség Alsó-Lendván (Zala-

mege). Hivatalfőnök: sipeki Balás Béla erdőfelügyelő; a badacsony-csobánczi uradalmak erdőkezelését egyelőre ellátja az erdőfelügyelő Alsó-Lendváról. Erdőfelügyeleti szempontból a lendvai erdőfelügyelőség alá rendelt bérleti erdészet: erdőgondnokság Lenti: erdőmester: Polnisch Árpád; erdőgondnokság Kerka-Szent-Király: főerdész: Ronchetti Gáspár; erdőgondnokság Bánok-Szent-György: erdőmester: Doleschall Aladár; erdőgondnokság Zsitkóc: erdőmester: Jenek Rezső; erdőgondnokság Zala-Baksa: főerdész: Rottler József.

Győri püspökség. Ehirdővatal Szanyban: erdőmester és jószágkormányzó: Gellért László.

Br. Rummerskirch Arthur bérlőnél: főerdész: Nürnberger József (Keczöl). (Hg. Eszterházy bérlője.)

Sopron sz. kir. városnál: erdőmester: Zűgn Nándor; erdész: Muck András (Sopron).

Gr. Széchényi Béla uradalmaiban: főerdész: Russ Dénes (Röjtök).

Gr. Zichy-Meskó Jakab uradalmában: főerdész: . . . . . (Füles); erdész: Kremser János (Füles).

Szabolcs vármegyében:

Gr. Forgách László mándoki uradalmában: uradalmi erdőfelügyelő: Repászky István (Mándok).

Gróf Majláth József uradalmában: erdész: Mach Alajos (Ófehértó).

Br. Podmanitzky Géza nyirbaktai uradalmában: erdész: Balogh György (Nyirbakta).

Szatmár vármegyében:

Felső-Bánya sz. kir. város erdeje állami kezelésbe vétetett.

Gróf Hadik-Barkóczy hitbiz. urad. főerdész: Ha'assy László (Jánk).

Gr. Károlyi Alajos hitbizományi uradalmában: erdőtanácsos: Ajtai János (Erdőd); főerdőmérnök: Szimon Béla (Sikárló); erdőmérnök: Oszadál Jenő (Uj-Huta); erdészek: Burda Károly (Erdőd-Gyarmat), Leitner Endre (Szinfalu); erdőmérnökök: Bock László és Rákossy Márton (Károlyi-Erdőd). S. erdőmérnök-jelölt: Langhammer János.

Gr. Károlyi Gyula örök uradalmában: erdész: Somfai István (Nántü).

Gr. Károlyi Gyuláné uradalmában: alerdész: Schnell Lajos (Krasznabéltek).

Gróf Károlyi László uradalmában: alerdészek: Juris József (Vitka) és Hedanek Rezső (Bikszád).

Nagy-Bánya sz. kir. város: erdőügyi tanácsos: Bálint Imre (Nagy-Bánya).

Gróf Pappenheim Siegfriedné szül. Károlyi Erzsébet uradalmában: erdész: . . . . . (Fény).

Gr. Teleki László Gyula uradalmában: Syllaba Ernő főerdész (Jeder u. p. Nagy-Somkut).

Szatmár-Németi szab. kir. városnál: Leber Antal erdőtanácsos (Szatmár).

Br. Vécsey László uradalmában: főerdész: . . . . . (Sárközujlak).

Szeben vármegyében:

Nagy-Szeben városnál: erdőmester: Fuhrmann Pál (Nagy-Szeben).

Szász-egyetem szász-hétbirói uradalmában: erdőmester: Pfalz Károly; főerdész: Wittling Emil; erdész: Michaelis Frobert (Nagy-Szeben).

Szepes vármegyében:

Gr. Csáky Vidor birtokán: erdőmester: Gruber Károly (Szepessűmeg); főerdész: Kummer Károly (Szepesolaszi).

Gr. Csáky Albin birtokán: erdőmester: Farkas Pál (Nagy-kunczfa).

Gölniczbánya városnál: erdőmester: Apáti Vilmos.

Késmárk városnál: erdész: Mauks Vilmos (Tátraháza).

Igló városnál: Retter Frigyes erdőmester (Iglóhutta); erdész: Estefányi Rezső (Iglóvéghely).

Lőcse városnál: erdőmérnök: Tar József (Tarczafő); főerdőmérnök: Halmi László (Lőcse).

Probstner Árpád és Gyula birtokán: erdész: . . . . . (Sz.-Jakab falu).

Alapi Salamon Tivadar örök. uradalmában: erdőkezelő: Simsay István (Alsólápos).

Szepesi püspökségnél: erdőmester: Pankovich Béla (Szepesapolcza); erdész: Janoviczky Béla (Sz.-Véghely).

Öhringeni hg. Hohenlohe Kraft uradalmában: erdőigazgató: Kegel Árpád (Javorina); főerdész: Römer Henrik (Landok).

Fülöp-Szász-Coburg gothai fej. herceg káposztafalvi uradalmában: erdőmester: Barger Guidó (Káposztafalva); főerdész: Farkas György (Káposztafalva); segédtszt: Wolfram Sándor (Káposztafalva).

Gróf Zamoysky András felsőzuzgoi uradalmánál: erdőkezelő: Kovács János (Felsőzuzgó); poprádremetei uradalmában: Godawa János.

Szilágy vármegyében:

Gr. Bánffy György szilágyecsehi uradalmában: alerdész: Fazekas János (Mosóbánya).

Báró Bornemisza Elemér felsőszivágyi uradalmában: erdész: Pechtol János (Felsőszivágy).

Gr. Degenfeld Sándor hadadi uradalmában: főerdész: Kleisl Gyula (Hadad); alerdészek: Tóth Pál (Hadad); Rigán Sámuel (Erked); erdész: Miklós Gergely (Felsőberekcső).

Báró Jósika Lajos uradalmában: főerdész: Eckhardt Rezső (Kettősmező).

Gr. Károlyi László kegyei uradalmában: főerdész: Örley István (Kegye).

Gr. Károlyi Antal szarvadi uradalmában: erdész: Buchala Samu (Tasnád-Szarvad).

Özv. Péchy Mihályné sz. Degenfeld Mária grófnő birtokán: kezelő főerdész: Kleisl Gyula (Hadad).

Br. Wesselényi Béla zsigó uradalmában: főerdész: Nagy Sándor (Zsigó); erdőkezeléssel is megbízott gazdatiszt: Pap Miklós (Solymos); alerdész: Schneider József (Zsigó).

Báró Wesselényi Miklós uradalmában: főerdész: Elsnitz Albert (Korond); erdész: Fekete Ferencz (Bréd); alerdészek: Deák Ferencz (Szeér), Kollár János (Hadad).

Szolnok-Doboka vármegyében:

Gr. Bethlen Pál bethleni uradalmában: erdész: Reithoffer Ferencz (Bethlen).

Br. Jósika Lajos csáki-gorbói hitb. uradalmában: erdőmester: Turcsa Tivadar (Csáki-Gorbó).

Gróf Korniss Károly szentbenedeki és nyiresi uradalmában: erdőgondnok: Fogassy Géza (Szentbenedek).

Gr. Teleki László Gyula erdélyrészi uradalmában: erdész: Stenka Lajos (Kendi-Lona).

Br. Bánffy Albert-féle hitbizomány Szolnok-Doboka és Kolozs vármegyében fekvő erdeinél: erdőmester: Halliárszky Samu (Szilágy-Somlyó).

Temes vármegyében:

Br. Baich Milós örökösseinek markovecki és varadiai uradalmában: erdész: Neuber Alajos (Markovecz).

Báró Nopcsa Elekné ujaradi uradalmában: erdész: Rondonelli Jenő (Keszincz).

Gr. Wimpfen örökösök máslak és hódos uradalma: főerdész: Spanily Adolf (Charlottenburg); erdész: Kozák János (Kizdia).

Tolna vármegyében:

Gr. Apponyi Géza högyész-apáti uradalmában: főerdészek: Kadernoska János (Högyész), körerdészek: Szauer Antal (Högyész-Vadkert), Csomor Antal (Bátaapáti).

Gr. Apponyi Sándor lengyeli uradalmában: főerdész: Rinaldi Ottó (Lengyel).

Hg. Eszterházy Miklós tolnai hitb. uradalmában: (l. Sopron vármegyénél).

Hg. Montenuovo Alfréd tolnai uradalmában (lásd Baranya vármegyénél).

Pécsi r. kath. püspökség tolnai uradalmában: (l. Baranya vármegyénél).

Gróf Wimpfen Simon simontornyai uradalmában: főerdész: Csernák Károly (Simontornya).

Torontál vármegyében:

A San-Marcoi hercegnő szerb-csanádi uradalmában: erdőtiszt: Schebor Ferencz (Szerb-Csanád).

A zágrábi érsekség billédi uradalmában: erdőtiszt: . . . . . (Perjámos).

Torda-Aranyos vármegyében:

Gr. Andrássy Tivadar hesdúti hitb. uradalmában: főerdész: Taszler Rezső (M.-Fenes); erdész: nincs betöltve (Járaviz).

Kolozsvár sz. kir. város Torda-Aranyos- és Kolozs vármegyében fekvő erdeinél: főerdész: Bizony Ferencz (Kolozsvár).

Trencsén vármegyében:

Ballestrem Ferencz gróf listavai és sztrecsényi uradalmában: erdőmester: Lattem Vilmos; erdőtitkár: Schwab Rezső pénztárnok: Koziol Vilmos; főerdészek: Matter Rezső és Hauszer László (Facsó); erdészek: Riedl Adolf (Ocsád); erdészjelöltek: Járos Ferencz (Predmerszka); Pasziczky Gusztáv (Trencsénmakó); Ohovszky Károly (Csadeszka); Mikovszky János (Beszkid); Pfingsgrat Pál (Facsó); Matter Károly (Klokon); Melbun J. (Frivalduadás); Orthofer Pál (Kenyczed); Zukácska Mihály (Podhanye); Gazsy János (Turó); Krizsán Károly (Sztrecsén).

Földbirtok és telekbank R.-t. Budapest, birtokán: I. Dubniczi uradalom: Hivatalfőnök: Bscheidner János erdőmester (Dubnicz); erdészek: Kodou János (Missén); Kocsi Károly

(Szelecz); Markl József (Dubnicz); . . . . . (Barát-Lehota);
erdőmérnök: Schrötter Alajos (Dubnicz); segéderdész: Hauke Albert
(Dubnicz). 2. Bobothi uradalom: Schatt János erdész; Buresch
Ágoston erdőgyakornok. 3. Ó-Besztercei uradalom: Ullmann
József főerdész; Kochwasser Rudolf és Livora József erdőhivatali-
segéd.

Gr. Csáky László örökösei budatini: uradalmában
Bukva János főerdész (Budatin).

Dréher Antal uradalmában: főerdész: Malypeter J.
(Liborcsán); erdészek: Kardasch Gergely (Felső-Sznye), Lochmüller
Rudolf (Felső-Szucs), Caduff Antal (Dretoma), Budil Ferencz (Li-
borcsaudvar); Dodek Ferencz mérnökjelölt (Liborcsaudvar); Sposcé
Arthur erdészjelölt (Felsőszernye).

Lovag Háhn Samu uradalma: főerdész: Gontkó Ignác,
erdőgyakornok; Bartasovszky Lipót és Kutsche Nándor (Vág-Váralja);
főerdész: Doleschál Rezső (Marikov); erdész: Labbey Jenő (Styavnik).

Gr. Degenfeld Sándor uradalmában: főerdész: Perroy Pál
(Kassza); erdész: Hrodegh Rezső (Kassza); erdészjelölt: Kögl János.

Gr. Königsegg Gusztáv hitbizományi uradalmában: fő-
erdész: Vaitzik Gyula (Poroszka).

Gr. Majláth György birtokán: főerdész: Kindernay
Kálmán (Terhely); erdész: Horváth Ferencz (Riesnicza).

Gr. Pongrácz Adolf birtokán: erdőmester: Treitler
Ferencz (Krasnyán).

Schreiber József birtokán: főerdész: Hausknotz Mihály
(Lednicz-Róna); erdészek: Müller Alajos (Lednicz) és Zopf Ferencz
(Zubák).

Trencséntepliczi fürdő r.-t. birtokán: erdőmester:
Krepler Ferencz.

Windischgrätz Ottó herczeg uradalmában: erdő-
felügyelő: Sinek Victor (Bicsicza); tisztartó: Kresz Hugó (Bicsicza);
főerdész: Kreuzel József (Kő-Poruba); Horszák József (Kunyerád).

Gr. Zay Miklós birtokán: főerdész: Bednárovics Győző
(Zay-Ugrócz); erdészek: Bertók Soma (Dubnicska), Gresznyarik
Kálmán (Ksinna), Szluncsik Adolf (Zsittna), Dudek Ferencz (Nagy-
Szlatina).

Turóc vármegyében:

Kőrmöczbánya sz. kir. és főbánya városnál: fő-
erdész: Róth Emil (Alsó-Stubnya); erdész: Skrbek Károly (Felső-
Turcsék).

Br. Révay Gyula birtokán: főerdész: Duschek János
(Kis-Selmech).

Br. Révay Ferencz birtokán: főerdész: Dittert Gyula
(Mosócz).

Udvarhely vármegyében:

(Az Erdészeti Zsebnaptár értesülése szerint Udvarhely várme-
gyében felesketett magán uradalmi erdőtiszt nincs).

Ugocsa vármegyében:

(Az Erdészeti Zsebnaptár értesülése szerint Ugocsa vármegyé-
ben felesketett magán uradalmi erdőtiszt nincs).

Ung vármegyében:

Herczeg Odescalchi Jenő Zoárd antalóczi
uradalmában: erdész Stenczinger Ede (Antalóc).

Gr. Széchenyi Lászlóné, szül. Wanderbild Gladys
uradalmában: főerdész: Früstök Gyula (Remetevasgyár).

Gr. Sztáray Sándor nagy-mihályi uradalmában: főerdész: Pulchardt Miksa (Vinna); erdőszek: Rónai Árpád (Hegygomlás), Hammer Károly (Jósza).

Vas vármegyében:

Almássy-féle borostyánkői uradalom: erdész: Xhenemont Ferencz (Borostyánkő).

Hg. Batthyány Strattmann Ödön birtokán: főerdész: Sipos Antal (Körmend).

Gr. Cziráky Antal kenyeri uradalmában: alerdész: Nadhera Ferencz (Kenyeri).

Gr. Draskovits Pál németujvári uradalmában: kezelőerdőtiszt: Simenszky Kálmán, ny. m. kir. főerdőtanácsos (Szombathely).

Gr. Erdődy Ferencz uradalmában: főerdész: Faugh József (Jánosháza); fővadász: Bendl Adolf (Jánosháza).

Gr. Erdődy Ferencz és Tamás uradalmában: főerdész: Schleifer Bernát (Szöllős).

Estői Mária Terézia bajor kir. hercegnő uradalmában: főerdész: Scherg Lőrincz (Sárvár).

Hg. Eszterházy uradalmában: (I. Sopron vármegyénél).

Schmidt Ferencz üveghutai birtokán: Witt Ferencz (Szalónak-Üveghuta).

Gr. Szapáry László birtokán: főerdész: Österer Károly (Muraszombat).

Zirczi Apátság birtokán: erdész: Szporny Gyula (Csöröftnek).

Gr. Erdődy Gyula vörösvári birtokán: főerdész: . . .
. . . (Vas-Vörösvár).

Veszprém vármegyében:

Gr. Eszterházy Ferencz örökösei devecseri uradalmában: ifj. Véssey Ferencz főerdész (Tata); erdész: Wlasich László Hidegkut.

Gr. Eszterházy Imre birtokán: erdőszek: Rác Vendel (Szt-Király), Saághy Lajos (Kéde), Lamp Lajos segéderdész (Lovászatona), Hirsch Rudolf (Bakony-Szt-László); alerdész: Mihályi Lajos (Pálhálás).

Gr. Eszterházy Pál pápa-ugodi hitbizományi uradalmában: erdőmester: Dufek Pál (Ügöd); pagonyerdőszek: Löw György (Fenyőfő).

Klosterneuburgi kanonokrend suuri- és duna-neszmélyi (Komárommegyében) birtokán: főerdész: Ringeisen Lajos (Suur).

Gr. Nádasdy Tamás bakony-nánai hitbizományi birtokán: főerdőmérnök: Tavasy Lajos (B.-Nána).

Gr. Eszterházy Sándor marczaltői birtokán: Gürtler Antal (Marczaltő).

Sz.-Fejérvári püspökség: főerdész: Riffer Sándor (Teés).

Br. Todesko örökösseinél: pagonyerdőszek: Traub József (Ur-kút), Szabó Antal (Nagy-Vázsony).

Veszprémi káptalannál: erdőmester: Patzl Jenő (Veszprém); erdész: Tankó Sándor (Veszprém).

Veszprémi püspökségnél: főerdész: Pollák Ferencz (Farkas-Gyepű).

Gr. Witzleben-Altdöbern birtokán: főerdész: Geissler Frigyes (Várpalota).

Zirczi apátságnál: erdőmester: Ferenczi Sándor (Zircz); erdész: Cséti Viktor (M.-Polyán).

Zala vármegyében:

Gr. Andrassy Aladár birtokán: főerdész: Wilde Ferencz (Letenye).

Hg. Batthyány-Strattmann Ödön hitb. birtokán: erdőmester: Pálfi Alajos (N.-Kanizsa).

Budapesti központi papnevelő kiskomáromi birtokán: erdőmester; Taxner Béla (Esztergom); főerdész: Herczmanszky Alajos (K.-Komárom).

Ifj. gr. Eszterházy Pál birtokán: erdész: Pákay Ferencz (Lesencze-István).

Gr. Eszterházy Pál birtokán: erdész: Závodnik István (Káptalanfa).

Hg. Eszterházy Miklós uradalmában: (l. Sopron vármegyénél).

Gr. Festetics Jenő birtokán: főerdész: Kovács János (Damása).

Gr. Festetics Tassiló birtokain: erdőmester: Tomka Kálmán (Keszthely); főerdész: . . . . . (Vállus), Schmilliár Károly (Zalaszántó); erdőgyakornok: Lange János.

Magyarországi kegyes tanítórend dörgicsei birtokán: főerdész: Ódor Ignác (Somogy-Taszár.)

Nagykanizsa városnál: erdőmester: Csigaházy Anial (N.-Kanizsa).

Pallini-Inkey László birtokán: főerdész: Bán Barnabás (Csehi).

Szegedy István birtokán: erdész: Mall Vilmos (Pusztasólyos).

Veszprémi püspökség sümegi erdőhivatalánál: erdőmester: Csik Gyula (Karád); főerdész: Kolczonay Antal (Monostorapáti); főerdész: Vendel János (Sümeg).

Zalavári sz.-benedekrendi apátságánál: erdész: Marincsak Kornél (Somogy-Endréd).

Gr. Eszterházy Sándor pulai birtokán: számadó erdész: Dusbaba Béla (Pula).

Gr. Zichy Agoston bellatincezi birtokán: főerdész: Pfäcsék János (Bellatincz).

Zemplén vármegyében:

Gr. Andrassy Géza uradalmában: erdőfelügyelő: Dénes Géza (Rozsnyó); főerdész: Peiszerle József (Várjeszenő).

Gr. Andrassy Gyula hitbizományi birtokán: főerdész: May Lóbert (Zemplén).

Gr. Andrassy Dénes hitb. birtokán: főerdész: Peiszerle Pál (Monok).

Gr. Andrassy Sándor hitb. birtokán: főerdész: Sztlaui Ferencz (Homonna).

Gr. Hadik-Barkóczy Endre hitb. birtokán: erdőmester: Strompf Pál (Varannó).

A jászóvári prépostság uradalmában: főerdész: Allender György (Lelesz).

Neuberger Felix fia erdőbirtokán: erdész: Müller Richard (Juhászlak).

Reuss Plaúfi herceg uradalmában: erdőfelügyelő: Horák László (Laborcztér).

Gr. Serényi Ottóné uradalmában: erdész: Henschell Illibald (Harczos).

Lovag Skoda Károly erdőbirtokán: főerdész: Buday Sándor (Virava).

Özv. gr. Széchényi Imréné birtokán: erdőmester: Fischer Ede (Örmező).

Gróf Tiele-Winkler uradalmában: főerdész: Willimsky Ede (Uetzás); erdészjelölt: Borowka Hubert (Kelen) és Planetorz Henrik (Uetzás).

Br. Waldboth Frigyes uradalmában: főerdész: Spissák Gyula (Erdőbénye); erdész: Orbán Imre (Erdőhorvát).

Gróf Wenckheim István takesányi uradalmában: főerdész: Grund József (Takesány); erdőrendező: Pipperek Richárd (Takesány); erdész: Radler Adolf (Takesány); erdész: Kováric Teophil (Telepóc); alerdész: Victorin Henrik (Méhesfalva).

Herczeg Windisch-Graetz Lajos uradalmában: erdész: Petrásovits József (Makkoshotyka).

Wollmann Kázmérné erdőbirtokán: erdész: König Károly (Roskócz).

Zólyom vármegyében:

Besztercebánya sz. kir. városnál: Erdőhivatal Besztercebányán: erdőmester: Herdina László.

Breznóbánya sz. kir. városnál: erdőmester: Rozim József; erdész: Göndör Ferencz B.

Frigyes főherceg véglesi uradalmában: központi erdész: Hausmann Lipót; főerdészek: Täuber Rikárd (Hérencsvölgy), Hétel Béla (Ocsova).

Zólyom sz. kir. városnál: erdész: Boroskay János (Zólyom).

II. Horvát- és Szlavon-országokban.

A kir. országos kormány belügyi főosztályának erdészeti ügyosztálya Zágrábban.

Kir. osztálytanácsos és országos erdészeti előadó: Fischbach Róbert; I. oszt. kir. országos erdőfelügyelők: Bona de Marino, Dojković Vilmos és Kern Antal; II. oszt. országos erdőfelügyelők: Petrović István és Koprić András; beosztva: Kosović Bogoslav I. osztályu kir. megyei erdőfelügyelő; kir. erdőbiztosok: Szentgyörgyi Lajos, Gureković Milán, Jakopec József és dr. Nenadić György.

A. Közigazgatási hatósági erdőtiszték.

Zágráb megye.

I. oszt. Kir. megyei erdőfelügyelő: Puk Imre; kir. járási erdészek: Pleša Miklós; kir. járási erdészek: Köröskény Velimir Dugoselon, König János Sziszeken, Ress Antal Károlyvároson, Sutlic Ede, Draganicsen, Erny Rezső Zágrábban, Benić Emil Pisarovinán, Schubert Miklós Vel. Gorica, Grünwald József Jaszván, Balićević Antal Sv. Ivan Zelinán, Blažić Dinko Stubicán, dr. Vučković Vazulj Samoboron; kir. erdőgyakornok: Petrović Péter Zágrábban.

Belovár-Kőrös megye.

II. oszt. Kir. megyei erdőfelügyelő: Puljević-Nikolić Péter; kir. erdész: Makšić Ratiszlav. Kir. járási erdészek: Dvoržak Ráfael Kőrösön, Koritić Ottó Vrbovecen, Odžić János Čazma, Veiner Milán Kutinán, Gulina József, Grubisnopoljen, városi erdész: Bömel Gyula Kaposvár.

Modrus-Fiume megye:

I. oszt. Kir. megyei erdőfelügyelő: Matizović Károly; kir. járási erdészek: Sablić Rezső Ogulinban, Kauders Alfonz Orkvenicán, Lepušić Milán Susákon, Majnarić József Delnicén, Jovanovac Antal Fuzsinén, Georgiević Péter Csabarban, Popović Pál Vrbovszkon.

Verőcze megye.

I. oszt. Kir. megyei erdőfelügyelő: Cesarić György Eszéken; kir. járási erdészek: Dumendjić Adolf Djakováron, Zibrat Milan Verőczén, Krajac Božo Eszéken, Köröskényi Sándor Nasicén, Kolibaš Rezső Slatinán.

Varasd megye.

I. oszt. Kir. megyei erdőfelügyelő: Schmidinger Rikárd Varasdon; kir. járási erdészek: Rayman István és Grünwald József Varasdon, Bugarović Ljubomir Ivanecen, Teklić Slavoljub Ludbregen, Gerstmann Arnold Zlataron, Plesko Bartal Krapinán. Grlić Gvörgy Novi Marof.

Pozsega megye.

II. oszt. Kir. megyei erdőfelügyelő: Havlicsek Sándor Pozsegán; kir. járási erdészek: Stanislavljević Kresimir Pozsegán, Ferenczffy András Kaptolon, Ugrenović Sándor dr. Pakracon; Pačnik Vilmos Daruvárt; városi erdész: Jančiković Antal Pozsegán.

Szerém megye.

II. oszt. Kir. megyei erdőfelügyelő: Gürth Károly Vukovárt; kir. járási erdészek: Mirković Milán Irigén, Weiner Dusan Ilkon.

Lika-Krbava megye.

II. oszt. Kir. megyei erdőfelügyelő: Čmelik Vilmos Gospičon; kir. járási erdész: Demetrović György Gospičon, Strgar Budimir Udbinón, Stojčević Gospičon, Haneise Levin és Dereta Mihály Gračacon.

B. Határörvidéki vagyonszégi erdőtisztek.

Otocsáci vagyonszég gazdasági hivatala Otocsáczon.

Főnök: Perz Sándor főerdőmester: Althaler Ferencz erdőmester-erdőrendező; Jorbić János pénztári ellenőr; erdőgyakornokok: Zabundjija Milan, Pečina Mihály és Marijan Péter; erdőgondnokok: Adamek László főerdész Otocsáczon, (üresedésben) Perušićon, Kos Milán erdészjelölt Sinacon. Prstec Milán erdész Korenicán, Biendić József erdész Krasnon, Majsterović János erdész Zavaljén.

Oguliní vagyonszég gazdasági hivatala Ogulinban.

Főnök: Lassman Károly főerdőmester: Csop András erdőmester; Simić István főerdész; Bubanj Vjekoslav számvivő; Crnadak Milán és Turkalj Zlatko erdészek; erdőgyakornokok: Drenovac Svetozár és Brnja Károly; erdőgondnokok: Bauer Vjekoslav főerdész Ogulinban, Gvozdanović Milan erdész Plaškin; Seidel Oskar erdész Brinjén; Rukavina József erdész Drežnikon; Pišić Vilmos erdész Modrušon.

Sluini vagyonszociális gazdasági hivatala Rakovac-Károlyvároson.

Főnök: Frkié István főerdőmester; főerdész: üresedésben
erdőrendező: üresedésben; erdőgyakornok: üresedésben; Murgió
János erdőszjelölt Valisselón, Markié Mihály erdősz Károlyvároson.

I. báni vagyonszociális gazdasági hivatala Glinán.

Főnök: üresedésben; Prpić István erdőszellenőr; erdőgond-
nokok: Ogrizović Gedeon erdősz Glinán és Dimitrović Radivoj
Klasnicón.

II. báni vagyonszociális gazdasági hivatala Petrinyén.

Főnök: Renner Antal erdőmester; főerdész-erdőrendező:
üresedésben; Zec Dušan erdősz; Jasić Dusan, erdőszjelölt; erdő-
gondnokok: Lazić János erdősz Dubiczán, Dremil Oskár erdősz
Dvorban, Vlatković Péter erdősz Blinjén és Duduković Milán
erdőgyakornok.

Gjurgjeváci vagyonszociális gazdasági hiva-
tala Belováron.

Főnök: Slapnicar Ede főerdőmester; Lach Gusztáv erdő-
mester-erdőrendező; Fuscics Ferencz főerdész; Grdinié Mátyás fő-
erdész; Grdinić Miklós erdősz; Heisinger Levin erdősz; Kovács
Péter, Cseovic János erdőszjelölt; erdőgondnokok: Wiethe
Károly főerdész Kapronczán, Franjes György erdősz Novigradon,
Milković János erdősz Gjurgjevácson, Kaderovak Leo főerdész
Belováron, Loncsarics András erdősz Racsán, Ozdić Vladimír erdősz
Gólán, Susztics József erdősz Pitomacsán, Fuxa Vaclav főerdész
Grubišnjipoljén.

Kőrösi vagyonszociális gazdasági hivatala
Belováron.

Főnök: Márk Antal főerdőmester, Beck János erdőmester-
erdőrendező; Mayer Imre főerdész; Muhvics Antal és Budiszelić
Mihály erdőszek; erdőgondnokok: Kovacsina Mátyás főerdész és
Slipčić Fülöp erdősz Szt. Iván Zsabnon, Solarics Tivadar főerdész
Csázmán és Herák Emil erdősz és Csikós István erdősz Kloster-Iva-
nicson, Begna Henrik és Kvittovecz Simon erdőszek Garesniczán,
Kiselják József főerdész Ivánskán és Crkvenácz József erdősz, Szever
Dénes főerdész Belováron és Ferencsics István erdősz.

Gradiskai vagyonszociális gazdasági hivatala
Uj-Gradiskán.

Főnök: Rukavina Rezső főerdőmester; Hajek Bogoslav erdő-
mester-erdőrendező; Potočnjak Vjenceslav főerdész; Vidmar Vilko,
Paradzskovic György, Dodig István, Fruzić András erdőgyakornok;
erdőgondnokok: dr. Petracics András erdősz Banovajara-
rugán, Hradil Károly főerdész Novskán, Prpić Péter erdősz Oku-
csániban, Peručić András erdőszjelölt Novogradiskán, Peicsics
Győző főerdész Novakapelán, Buján József erdősz Oriovácson.

Bródi vagyonszociális gazdasági hivatala Vin-
koveczén.

Főnök: Maslek Milán főerdőmester, helyettes főnök Vidale
Jaromir erdőmester; Tropper János erdőmester; Anderka Gyula
főerdész, Benaković József Alković József és Derecsin Zlatko erdő-
szek. Építőmérnök: Patzák Antal; Tropper Antal, Levakovic Antal
Puchcs Ferencz erdőszjelöltek; erdőgondnokok: Kocsas György

főerdész és Muravics János erdész Trnjanin, Abramovics Miklós erdész Cernán, Vlahovics Illés főerdész és Kresek Izidor erdész Vinkovczen, Böellein Kálmán főerdész Rajevoselón, Istaković Balázs főerdész és Stanicsics Dániel erdész Otokon, Agics Oszkár főerdész és Ivics Ferencz erdészjelölt Podvinjén, Tomljenovics Antal erdész Pleterniczán.

Péterváradi vagyonsközség gazdasági hivatala Mitroviczán.

Főnök: Metlás János főerdőmester, Skorić Milán erdőmester helyettes főnök, Zsivanovics Zsiva főerdész-erdőrendező; Popović Dušan, Kovacevics Gábor és Maticsevics Miksa főerdészek, Stanics János, Neskovics Borivoj, Manojlović Péter és Mihajlovics János erdészek, Gubics Miklós erdészjelölt; erdőgondnokok: Matics János főerdész és Simunovics Zsiván erdész Morovicson, Milutinovics Száva főerdész és Belanovics Száva erdő-gyakornok Morovicson Pejicsics Obrad főerdész és Ostojics Dušan erdész Klenákon, Zegurac Pál erdész Ogaron, Stanojevics Pál erdész Kupinován, Stankovics Vladimir főerdész és Schnajder Lukács erdészjelölt Suresinban, Radojčić Svetožár erdész Kameniczán.

C. Magánuradalmak.

Gróf Pejačević Tivadar nasicei uradalma: Főnök: Gröger Ferencz erdőfelügyelő; Bilinski Stanko főerdész; Nikolasevics Gyula erdészassistentens: Rohr Péter erdészjelölt; Kadrzsavak Károly járási főerdész, Wolf Róbert erdész.

Zágrábi érsekség uradalma: Főnök: Trötzer Károly erdőmester; erdőgondnokok: Drazics György erdész Maksimírban; Helebrandt János erdész Pokupskán; Nagler Hinkó erdész Vrgoljen.

Zágrábi káptalan uradalma: Főnök: Cerny László főerdész.

Djakovári püspökség uradalma: Főnök: Marakovics Rezső főerdész; Hefner József erdész-erdőrendező; erdészjelölt úresedésben; erdőgondnokok: Marusics Mihály erdész Drenjén, Gajatovics Milán erdész Levanjskán, Sztrapajevics György erdész Trnaván.

Turapolje nemes község uradalma V.-Goriczán: Főnök: Klöckner József főerdész.

Gróf ehrenfelsi Norman Rezső Valpóvoi és Podgorácsi uradalma: Főnök: Hankonyi István erdőfelügyelő; Zeithamnil Veceslav erdészjelölt; erdőgondnokok: Kral Ferencz erdészjelölt Valpován, Mifka Kresimir erdész Harkanovácson, Rozgonyi László erdész Koskán, Kopf István erdész Budinciban, Krnic László erdész Podgorácson.

Gróf ehrenfelsi Norman Rezső Bizováczi uradalma: Főnök: Göderer Albert erdőmester; Dvorzak Nándor erdész; erdőgondnokok: Gottwert András főerdész Petrieviciben, Lukenics Melechiev erdész Martinicén.

Székelyi Mailáth Stefánia Dolnji Miholjáci uradalma: Főnök: Linka Róbert erdőmester; erdőgondnokok: Urban Ferencz erdész Miholjacson, Matolnik János erdész Moslaviczán, Kriskovics Lambert erdész Viljevón, és Zsivunstka Ottó erdészjelölt Lacsicen.

Gróf Eltz vukovári uradalma: Főnök: Brandstetter Gyula erdőmester; erdész-ellenőr: Peheim János; assistensek: Kögl János, Mazzura József és Franek Károly erdészjelöltek; erdőgondnokok: Prikmaier Ferencz erdészjelölt Vukováron; Gaboson

üresedésben; Zloch Tamás erdész Petroviciben, Kundervoska Kávy erdész Tompojevcén, Jabukovics Imre erdész Šarengradon.

Herczeg Odescalchi iloki uradalma: Főnök: Hönel Ede főerdész; Philipović Slavko erdész, Knittig Adolf, Skamrala Lajos és Brunner Allred erdészjelöltek; erdőgondnokok: Repka Sándor erdész Erdevikon, Rieger Ferenczerdész Ilokon, Terrer Albert erdész Suseken és Schotterer Lajos erdészjelölt, Poppe Herbert erdészjelölt Lezsimíron, Schwieger Rikárd erdész Grgureviciban.

Herczeg Thurn és Taxis lekeniki uradalma: Főnök: Hanika János erdőmester; erdőgondnokok: Tocauer Adolf erdész Cerjén, Csernitezky Károly erdész Jurjevácson, Pitschmann Károly erdész Ozaljban, Brossig Lajos erdész Pescenicán és Pták György erdőgyakornok, Neubauer Károly erdész Siljakoviczán.

Herczeg Thurn és Taxis lokvei uradalma: Főnök: Hayne Otto erdőmester; Slavik Károly és Kučera János erdészjelöltek; Simon Gusztáv erdész; erdőgondnokok: Pohl Ede erdész Bródon és Susterics János erdészjelölt, Dousa Emanuel erdész Crnilugban és Formanek Hugó erdészjelölt, Hotovy Henrik erdészjelölt Skradon, Hínska Vincze erdész Zalesinán, Prichta Antal főerdész Klanócz, Pták József erdészjelölt, Hiebel Nándor erdész és Zecha Nándor Lokván, Berger Rudolf Delnicén.

Schaumburg-Lippe herceg verőczei uradalma: Főnök: Müller György erdőfelügyelő; Münich Tivadar titkár; erdőgondnokok: Müller György erdőfelügyelő Verőczén, Henking Herman és Cofseban Károly erdészek; Götting Ottó főerdész Slatinán; Novák Venczel erdész és Richter Henrik erdészjelölt; Czapek Antal főerdész Mikleuőn és Gebhardt Alfréd erdész; Deml Ede főerdész Dobrovicsen és Subr Venczel erdész.

Ghyczy de Eadem Assa et Ablanckürth család csabari uradalma: Főnök: John Herman főerdész; Livier József mérnök.

Báró Guttman de Gelse vocsini uradalma: Főnök: Koch Károly erdőmester; Müller Vilmos erdőmérnök; erdőgondnokok: Jagodics Antal erdész Vocsinon, Nagy Károly erdész Thirgartenben, Singer Vilmos erdész Drenovacon, Stjeskal Ferenc erdész Zvečevon.

Gróf Jankovich Elemér suhopoljei uradalma: Petrovicky Ferencz főerdész.

Gróf Jankovich Aladár cabuni uradalma: Ferenczffy Emil erdész.

Jankovich Géza terézpoljei uradalma: erdész: üresedésben.

Gróf Jankovich László gradívai uradalma: Stark Dezső főerdész.

Gróf Pejacevich László uradalma Rétfalun. Marek János erdész.

Gróf Batthyány Zsigmond klenovniki uradalma: Petrovicski Ferencz segéderdész.

Gróf Draskovich János trakosesoni uradalma: Krejcar Bódog segéderdész.

Gróf Bombeles Márk opekei uradalma: Főnök: Wittman Pál erdőmester, Wittman Rezső erdész.

Pakrac-Buč-kamenskoj uradalom. Főnök; Erban Nándor; erdőgondnok: Pixa Ernő Draganicén.

Kutjevói uradalom. Erdőgondnok Kutjevon: Pichler Milán urad. erdőmérnök, Erdőgondnok Irenovacon: Malčić Ignác erdész.

Szerb görög keleti klastromok uradalma. Kezelő: Ljuština Mihály erdész.

Gróf Chotek Rezső čerevićei uradalma. Főnök:

Behutinszky Robert főerdész; Zitny Večeslav erd. ellenőr, Mrasek Vilmos erdészjelölt. Erdőgondnokok: Hautich Ferenc erdész Čerevican és Ružička Vincze erdész Neštínén.

A körösi görög kath. püspökség sídi uradalma. Ellátja; Weiner Dušan kir. járási erdész.

Gróf Khuen-Héderváry nuštari uradalma. Főnök: Siruček Večeslav erdőgondnokok: Mašek Antal erdészjelölt Nuštaron; Piša János erdészjelölt Markušičon és Berger Arnold erdész Banovcin.

Gróf Erdődy István jaskai uradalma. Kezelő: Pasovszky Károly erdész.

Gróf Erdődy Rezső novímarofi uradalom. Kezelő Steiner Károly erdész.

Tüköry Alajos örökösének daruvár-siráci uradalma. Főerdész Vukovjén: Zivnustka Ferenc; erdész Sirácon: Kopp Károly; erdőmérnök: Schauer László.

Egyesületek és tanintézetek.

I. Országos erdészeti egyesület.

(Helyisége: Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca 6. II. em. 10.)

Alakult 1866. évi december hó 9-en.

Elnöke:

I. alelnöke: Kálnoki dr. Bedő Albert, ny. államtitkár, stb.

II. alelnöke: Horváth Sándor ministeri tanácsos, a Szent Istvánr., Lipótr. III. oszt. vask. r. és a F. J. r. l.

Választmányi tagok: Almásy Andor, ny. m. kir. erdőigazgató; Ambrózy Lajos báró földbirtokos; Arató Gyula m. kir. főerdőtanácsos; Bittner Gusztáv urad. erdőmester; Csik Imre min. tanácsos; Csupor István primási erdőtanácsos; dr. Darányi Ignác v. b. t. t. orsz. képvis. földbirtokos stb.; Eszterházy Miklós herceg cs. és kir. kamarás, földbirtokos; Fekete Lajos, ny. ministeri tanácsos és főiskolai tanár, a III. o. vask. r. l.; Gaul Károly, a Techn. Múzeum igazgatója; Havas József, min. tanácsos, a III. o. vask. r. l.; Hirsch István, ny. ministeri tanácsos; Hoffmann Antal, urad. erdőfelügyelő; Jákói Géza országgyűlés képviselő; Kaán Károly m. kir. erdőtanácsos; Kiss Ferenc m. kir. főerdőtanácsos; Nemeskéri Kiss Pál cs. kir. kam.; Kócsy János m. kir. főerdőtanácsos; Krajcsóvic Béla, m. kir. főerdőtanácsos; Laitner Elek min. tanácsos, a F. J. r. t. ker. és lov. ker. tul.; Lászlóffy Gábor, min. tanácsos, a F. J. r. l.; Máday Izidor ny. miniszteri tanácsos; Marosi Ferenc m. kir. főerdőtanácsos; Muzsnay Géza, főiskolai tanár; Nagy Károly m. kir. főerdőtanácsos; Osztróuezky Géza, ny. főispán, földbirtokos; Péch Kálmán, m. kir. főerdőtanácsos; Podhrádszky András, hercegi erdőigazgató; Schmidt Ferenc, urad. erdőmester; Soltz Gyula, ny. min. tan., orsz. főerdőmester, a Lipótr. és a II. o. jap. Szt.-Kincs r. l.; gróf Széchenyi Bertalan, földbirtokos; Tavi Gusztáv, ny. ministeri tanácsos, a F. J. r. l.; Téglás Károly, min. tanácsos; Tomcsányi Gyula, ny. min. tan., a III. o. vask. r. l.; Tomcsányi Gusztáv, min. tanácsos, a III. o. vask. r. l.; Török Gábor városi erdőmester; dr. Tuzson János műegyet. magántanár; Vadas Jenő, ministeri tanácsos, főiskolai tanár; Vuk Gyula, fakereskedő, F. J. r. l.

Számadásvizsgáló bizottság: Elnök: Szalai Ernő m. kir. erdőtanácsos. Tagok: Balogh Ernő m. kir. erdőtanácsos, Gruber Gyula m. kir. főerdőmérnök, Marsovszky Ede, főv.

erdőtiszt és Térffi Béla m. kir. erdőtanácsos valamennyi Budapesten.

Titkár: Bund Károly; F. J. r. l. s.-titkár: Czillinger János; pénztáros: Gaal Károly a. É. K.

Az egyesület tagjainak száma (1910. végén) 1992, ezek közül 861 alapító és 1131 rendes tag.

Alapító tag lehet minden kellő műveltségű állampolgár, ki az egyesületet Magyarország erdőgazdasági érdekeinek előmozdítására irányuló törekvésében támogatni óhajtván, részére legalább 300 K készpénz-alapítványt tesz, vagy a ki legalább 300 K készpénz-alapítványi tőkééről szóló kötvényt állít ki, s abban kötelezi magát, hogy ezen tőke után a törlesztés idejéig évenként 5%-os kamatot fizet.

Rendes tagnak vétetnek fel azok, kik a belépés alkalmával kijelentik, hogy évenkénti 18 K tagsági díj lefizetése mellett, az egyesületnek állandóan vagy legalább 5 éven át tagjai kívánnak maradni.

E kötelezettségek fejében minden egyesületi tag részi vehet a választmányi üléseken, hol azon esetben, ha a választmánynak nem tagja, véleményezési joggal bír és a közgyűléseken, hol ezenkívül szavazati joga is van.

Igénybe veheti bárminő erdészeti kérdésben az egyesület szaktanácsát, s használhatja az egyesületi könyvtárt; igényt tarthat arra, hogy az egyesület által vagy az egyesület segítségével kiadott irodalmi termékeket a választmány vagy közgyűlés által meghatározandó árkedvezmény mellett szerezhesse meg, s hogy az egyesület közlönyét, az „Erdészeti Lapok“-at az alapítványi kamat, illetőleg tagsági díj fejében ingyen kapja. Joga van használni az egyesület által kiállított oklevelen nyert tagsági címet, s egyáltalában élhet mindazon kedvezményvel, melyet az egyesület erkölcsi támogatásával, tanácsával, a szorult helyzetben levő tagtársaknak és erdészeti pályára készülő fiaiknak, továbbá elhalt egyesületi tagok özvegyeinek és árváinak anyagi segélyezésével nyújthat.

Az egyesület közlönye, az „Erdészeti Lapok“ 4—5 ivnyi tartalommal félhavi füzetekben jelenik meg, s ez idő szerint 2350 példányban adatik ki. Nem egyleti tagok részére előfizetési díja egy évre 16 K.

Az egyesület vagyonát 1910. év végén a következő értékek képezték: 1. alkotmány-utczai 6. számú háromemeletes székháza, melynek értéke az építési számadások szerint 388.330 K 52 f. 2. értékpapír 436.400 K; 3. magán kötelezvényekkel biztosított alapítványi tőke 54.433 K 81 f; leltári tárgyak 31.920 K 26 f; könyvtár 25.084 K 51 f, készpénz: 11.963 K 12 f. Az egyesület vagyona tehát készpénzben számítva kerek számban 950.000 Kra tehető. Ebben befoglaltatnak:

1. a Deák Ferencz alapítvány (27.500 K tőkével), melynek kamataiból évenként 100 drb arany pályadíj tüzetik ki erdészeti szakmunkák megírására;

2. a gróf Tisza Lajos alapítvány (50.741 K 45 f tőkével), melynek kamatai szorult helyzetben levő magyar erdőtisztek és erdészeti altisztek segélyezésére fordíttatnak;

3. a Wagner Károly alapítvány (52.106 K 43 f tőkével), melynek kamataiból elhalt erdőtisztek és erdészeti altisztek özvegyei és árvái nyernek évenként segélyt;

4. a Bedő Albert alapítvány (41.213 K 01 f tőkével), melynek kamataiból magyar erdőtisztek erdészeti pályára készülő szegény sorsu fiainak adatik a selmeczi erdőakadémián ez idő szerint két 800—800 koronás évi ösztöndíj;

5. Erzsébet Királyné alapítvány (23 630 K 43 f tőkével) kamataiból erdőtisztí árva leányok segélyeztetnek;

6. egy székesfehérvári ismeretlen alapítvá-

nya (3.249 K 97 f álló tőkével). Ez atóbbinak rendeltetése még nincs megállapítva;

7. Luczenbacher Pál alapítvány (10.532 K 50 f tőkével), melynek kamataiból erdőtisztek özvegyei és árvái segélyeztetnek;

8. Titkári nyugdíjalap: jelenleg 66.249 K 48 f tőkével;

9. Horváth Sándor alapítvány (16.448 K 98 f tőkével) oly egyesületi tagok jutalmazására, kiknek munkássága az erdőgazdaság gyakorlati vagy tudományos művelése terén sikeresnek és hasznosnak találhatik.

10. Faragó B alapítvány, melynek kamataiból erdőtisztek és altisztek árvái segélyeztetnek 8.328 K 66 ft képvisel.

11. Altiszti segélyalapítvány 1.616 K 10 f.

12. Jubileumi alapítvány 6.429 K 78 f.

2. Arad-Temes-Déva-Lugos-Vidéki Erdészeti Egyesület.

Alakult: 1906. december 15-ikén. Aradon.

Elnök: Báró Solymosy Lajos birtokos. Apateleak.

I. Alelnök: Székely Mózes kir. erdőfelügyelő Déva.

II. Alelnök: Halász Géza urad. főfelügyelő, Oravicza.

Választmányi tagok: Balázs Sándor erdőigazgató; Bodnár Richárd m. kir. erdőtanácsos; Boitner Gyula erdőmester; Csipkay János m. kir. főerdőtanácsos; Dömötör Tihamér kir. erdőfelügyelő; Dr. Fábry Sándor vasuti vezérigazgató; Ajtay Sándorny. erdőmester; Földes János m. kir. erdőtanácsos; Hammer Károly m. kir. főerdőtanácsos; Hubay Zsigmond m. kir. főerdőtanácsos; Kendeffy Gábor földbirtokos; Kubányi Endre erdőmester; Molcsányi Ernő m. kir. erdőtanácsos; Nemes Károly m. kir. erdőtanácsos; Páll Miklós m. kir. erdőtanácsos; Ritter Károly m. kir. erdőtanácsos; Szenes József m. kir. főerdőtanácsos; Szentpály Kázmér erdőmester; Tavi Gusztáv urad. igazgató; Török Sándor m. kir. erdőtanácsos.

Titkár: Fogassy Gyula erdőmester, Borossebes.

Pénztáros: Bécsy Dezső m. kir. főerdőmérnök, Máriaradna.

Számvizsgálóbizottság: időről-időre választva.

Az egyesületnek van: 3 alapító és 125 rendes tagja, összesen 128.

3. Baranya-, Somogy-, Tolnamegyei Erdészeti és Vadászati Egyesület.

Alakult 1906. évi április hó 22-én.

Székhelye: Pécs.

Elnök: sárvári és felsővidéki gróf Széchényi Bertalan, cs. és kir. kamarás, a főrendiház tagja, nagybirtokos, stb.

I. Alelnök: Pánczél Ottó kir. erdőfelügyelő.

II. Alelnök: Márffy Emil főrendiházi tag, stb.

Titkár: Kolossváry Andor urad. főerdész.

Pénztárnok: Seeh Jenő m. kir. főerdőmérnök.

Választmányi tagok: Almássy István m. kir. főerdőmérnök; Csik Gyula veszprémi püspökségi erdőmester; Dokupil Adolf főhercegi urad. erdőmester; Dr. Egrý Béla ügyvéd, országgyűlési képviselő; gróf Draskovich Iván nagybirtokos; Hám Ferencz urad. fővadász-mester; Horváth István főszolgabíró; báró Inkey József nagybirtokos; Kacsovich Lajos Somogyvármegye alispánja; Kolossváry Andor pécsi székesegyház-uradalmi főerdész; Sárközy György főszolgabíró; Schréter Károly herceg Eszterházy féle uradalmak erdőfelügyelője; Seeh Jenő m. kir. főerdőmérnök; Suha Rezső Pécs sz. kir. város erdőmestere; Bakkhely

János m. kir. erdőmérnök; Szuly János ügyvéd; Tatarek Kálmán urad. erdőmester; Dr. Vámos Károly jószágkormányzó; ifj. gróf Zichy Ödön nagybirtokos; Hoffmann Sándor m. kir. közalap. erdőtanácsos.

Az egyesület tagjainak száma 1910. augusztus hó 1-én: 29 alapító és 191 rendes, összesen 220 tag.

Az egyesület tagja lehet minden oly fedhetlen és kellő műveltségű állampolgár, aki az erdészeti tudományokkal, az erdőgazdasággal vagy erdészeti iparral, továbbá vadászattal vagy vadtenyésztéssel foglalkozik, vagy ezeket pártolásra méltatván a kitűzött cél elérésében támogatni kívánja az egyesületet. Tagok lehetnek továbbá azon városok, községek, testületek, intézetek és birtokosok, melyek a hazai erdőgazdaság és vadászat ügyét az egyesületbe való belépés által pártolni kívánják.

A tagok alapítók, kik egyszer s mindenkorra legalább 100 K tőkét készpénzben lefizetnek, s rendesek, kik az egyesületbe való belépéssel kijelentik, hogy évenként 5 K tagsági díj fizetése mellett állandóan vagy legalább 3 évig az egyesület tagjai kívánnak maradni.

A leltári tárgyakon kívül az egyesület vagyona készpénzben 3.955 K 65 f-t tesz ki, melyből az erdőgazdaságban és a vadászati aliszti szolgálatban érdemeket szerzett erdő- illetve vadőrök között évenként jutalomdíjak osztatnak ki.

4. Borsod-, Gömör-, Hevesmegyék erdészeti egyesülete.

Alakult: 1905. évi április hó 3-án.

Védő: Gróf Serényi Béla v. b. t. t. földművelésügyi m. kir. miniszter.

Elnök: Gesztes Lajos érseki erdőmester.

I. Alelnök: Borhi Borhy György udvari tanácsos stb. a H. G. E. elnöke földbirtokos.

II. Alelnök: Hering Samu hercegi erdőmester.

Titkár: Mitske Gusztáv társulati erdőgondnok.

Segédtitkár: Fábián Béla m. kir. erdőmérnök.

Pénztáros: Szénássy Béla Coburg-hercegi erdőrendező.

Választmányi tagok: Dezséri Bobok Tivadar társ. erdőmester; Csaszkkóczy Károly hercegi erdőmester; Dénes Géza uradalmi erdőfelügyelő; Ferenczy Ede uradalmi erdőmester; Fischl József m. kir. főerdőmérnök; Kellner Viktor Dobsina város erdőmestere; Kolbenheyer Gyula hercegi erdőmester; Kostenszky Pál urad. főerdész; Mayer Géza uradalmi erdőmester; Okolicsányi Lajos hercegi erdőmester; Pauchly Rezső püsp. erdőmester; Pékh József m. kir. erdőtanácsos; Tornay Gyula főkáptalani erdőmester; Vadas Jenő min. tanácsos, főiskolai tanár; Zachár István kir. erdőfelügyelő.

Az egyesület tagjainak száma (1910. végén) 131, ezek közül 16 alapító tag és 115 rendes tag.

Az egyesületnek tagja lehet a magyar honosságu erdőbirtokosokon és a törvényesen képesített erdőtiszteken kívül mindazon magyar testület és jogi személy, aki az erdőgazdaság iránt érdeklődik, az egyesületet közreműködésével támogatni kívánja, s akit az igazgató választmány tagul befogad.

A tagok három félek:

a) alapító tagok, akik az egyesület pénztárába egyszer s mindenkorra 150 koronát fizetnek be. Ennek fejében a tagsági díjtól egyszer s mindenkorra felmentetnek;

b) rendes tagok, akik legalább három éven át 6 korona agsági díjat fizetnek;

c) tiszteletbeli tagok, akik bár ezen kerületi szakegyesületbe nem tartoznak, de hazai erdészetünk gyámolításán, előbbrevitelén fáradoznak és ezen törekvéseket szóval és másként támogatják.

Minden tag részt vehet az egyesületnek kirándulásokkal és tanulmányutakkal kapcsolatos rendes vagy rendkívüli közgyűlésein, továbbá a választmányi üléseken is, szavazati joggal azonban csak az első kettőn bir. Használhatja az egyesület szakkönyvtárát. Tiszteletbeli tagok a rendes tagok jogaival birnak, de tagsági díjat nem fizetnek.

Az egyesületbe lépni szándékozók ezen kívánságukat a titkári hivatalnál — most Rimócza, u. p. Rimabánya (Gömör vármegye) — jelentik be, felvételük fölött a választmány titkos szavazással dönt s az eredményről az illetőket értesíti.

Az egyesület közlönye a „Magyar Erdész“ erdészeti és vadászati szaklap, mely füzetekben minden hó 1-én és 15-én jelenik meg. Előfizetési díja egy évre 14 K.

Az egyesület vagyona 1910. év végével volt 6.592 K 53 f, amelyből 4.980 K 85 f alapítványi tőke, „Erdészek háza“ internátus alapja 673 K 54 f, 844 K 51 f irodalmi alap és 93 K 63 f készpénz.

5. Szepesvármegyei erdészeti Egyesület.

Alakult: 1910. évi június hó 14-én.

Székhelye: Lőcse.

Elnök: Nádas Béla m. kir. erdőtanácsos.

Alelnök: Barger Guidó Coburg-hercegi urad. erdőmester.

Titkár: Halmi László városi főerdőmérnök.

Pénztáros: Janoviczky Béla szepesi püsp. urad. főerdész.

Az egyesület tagjainak száma 1911. július 1-én. 74, ezek közül 14 alapító tag és 60 rendes tag.

Az egyesület tagja lehet a szepesvármegyei, magyar honosági, felesketett erdőtiszteken, erdőbirtokosokon és erdészeti iparral foglalkozókon kívül mindazon magyar testület és jogi, vagy magán-személy, aki erdészeti szakügyek iránt érdeklődik, az egyesületet közreműködésével támogatni kívánja s akit az egyesület tagul befogad.

A tagok 3-félék:

a) alapító tagok, akik az egyesület pénztárába egyszer mindenkorra 100 Kt készpénzben fizetnek be. Ennek fejében a tagsági díjtól egyszer s mindenkorra felmentetnek;

b) rendes tagok, akik legalább 3 éven át évenként 3 K tagsági díjat fizetnek;

c) tiszteletbeli tagok, kik megyei erdészetünk gyámolításán fáradoznak és törekvéseinket bármiként támogatják.

Az egyesületbe lépni szándékozók ezen kívánságukat az elnöknel jelentik be.

Minden tag résztvehet az egyesületnek kirándulásokkal kapcsolatos rendes, vagy rendkívüli közgyűlésein és ezeken szavazati joggal bir. A tiszteletbeli tagok a rendes tagok jogaival birnak, de tagdíjat nem fizetnek.

Az egyesület hivatalos közlönyei a „Szepesi Lapok“ és a „Szepesi Hírnök“ című lapok.

Selmeczbányai m. kir. erdészeti főiskola.

A főiskolai hallgatók sorába való felvétel és beiratás, 10 K beiktatási és 10 K segélyező-egyesületi díj befizetése mellett, a téli félévre október 6. és 7-ik, a nyári félévre pedig márczius 6. és 7-ik napján történik.

Rendes hallgatókúl oly ifjak vétetnek fel, akik gymnasiumi vagy reáliskolai érettségi bizonyítványt nyertek.

Vendég hallgatókúl oly egyének vétetnek fel, akik csak egyes tantárgyakat kívánnak hallgatni.

A szakképzés az eddigi általános erdészeti tanfolyam megszüntetésével, az erdőmérnöki szakosztályban történik s a tanulmányi idő 4 évre terjed ki.

Kötelező tantárgyak: 1. Mennyiségtan 1-ső rész. (Előadó tanár: dr. Walek Károly.) 2. Ábrázoló mértan 1-ső rész. 3. Szerkesztési rajz 1-ső rész. 4. Technikai rajz 1-ső és 2-dik rész. (E. t. Dr. Fodor László.) 5. Chemia I. rész (anorganikus). 6. Chemia II. rész (organikus). 7. Talajtan. 8. Klimatan. 9. Agrikultur fizika és chemia. (E. t. Bencze Gergely.) 10. Kísérleti fizika 1-ső rész. 11. Gyakorlati electrotechnika. (E. t. Bolleman Géza.) 12. Növénytan 1-ső és 2-dik rész. 13. Növénykörtan. 14. Fák anatómiája és fiziológiája 15. Gyümölcsfa-tenyésztéstan. (E. t. Dr. Kövessi Ferencz.) 16. Mechanika és erdészeti géptan. (E. t. Kövesi Antal.) 17. Általános geológia (E. t. Dr. Böckh Hugó.) 18. Nemzetgazdaságtan. 19. Közigazgatási és magánjog. 20. Kereskedelmi és váltójog. 21. Erdészeti, vadászati és urbéri törvények. (E. t. Dr. Bartha Béla.) 22. Középitéstan 1-ső és II-dik rész. 23. Ut- és vasutépítéstan 24. Viz- és hidépítéstan. (E. t. Sobó Jenő a F. I. r. l.) 25. Erdőműveléstan. 26. Erdővédelemtan. 27. Erdészeti állattan. 28. Halászatlan. 29. Erdészeti kísérletek. (E. t. Vadas Jenő.) 30. Erdőrendezéstan 1-ső és 2-dik rész. 31. Erdőbecsléstan. 32. Erdőértékszámítástan. 33. Erdészeti statistika és administráció. (E. t. Fekete Zoltán) 34. Erdőhasználatlan és erdészeti iparműtan 1-ső és 2-dik rész. 35. Mezőgazdasági encyclopaedia és legelőgazdaság. 36. Vadászat és fegyvertan. 37. Lövészet és gyakorlat (E. t. Krippel Móric.) 38. Erdészeti földméréstan 1-ső és 2-dik rész. 39. Erdészeti szállító eszközök és berendezések 1-ső és 2-dik rész. 40. Vadpatak szabályozás. (E. t. Jankó Sándor.) 41. Számvitel. (E. Láng Aurel.) 42. Közegészségtan. (E. dr. Tóth Imre.)

Adjunktusok és tanársegédek: az erdőrendezéstani tanszéknél tanársegéd: Rónai György; az erdőműveléstani tanszéknél tanársegéd: Papp Gusztáv; az erdőhasználatlan tanszéknél tanársegéd: Muttnyánszky Jenő; az erdészeti chemia tanszéknél adjunktus: Dr. Zemplén Géza az erdészeti földméréstani tanszéknél tanársegéd: Bartók Ernő; és a növénytan tanszéknél: Lintia Valér.

A semesterenkint hallgatóndó tárgyakat a hallgatók, bizonyos megszorítás mellett, szabadon választhatják, azonban ajánlatos, hogy a hallgatók tanulmányaikat abban rendben folytassák, a melyet a szakosztály tanszab. megszab.

A főiskolán minden félév végén nyilvános rendes szóbeli vizsgálatokat s ezek után minden félév végén és október hó elején nyilvános pótló szóbeli vizsgálatok tartatnak.

Aki valamely tantárgyból az első félév végén tartott rendes vizsgálaton meg nem felelt, ebből a tantárgyból a második félév végén pótló vizsgálatot tehet s ha ezt sem állja ki, a pótlóvizsgálatot a következő október hó elején megismételheti. Aki pedig valamely tantárgyból a nyári félévben nem állotta ki a vizsgát, október hó

előjén pótlóvizsgálatot tehet s ha ezt sem állja ki, a pótlóvizsgálatot a nyári semester elején megismételheti.

A vizsga eredményét, valamint az előadások látogatására vonatkozó szorgalmi osztályzatot is a semester végén az illető tárgy előadó tanára jegyzi be a hallgató leczkekönyvébe, és pedig: „jeles“, „jó“ vagy „elégséges“ megjelölés megfelelő használatával. Ki nem elégitő osztályzat nem jegyeztetik be, azért a vizsgaeredmény hiánya rossz osztályzatnak tekintendő. Ki nem elégitő vizsga az előbb említett pótvizsgák idejében ismétlendő.

A főiskolán harmincz 600 koronás erdészeti állami-, egy Ferencz-József nevet viselő 600 koronás (aranyban) és egy gróf Andrássy Dénes-féle 400 koronás ösztöndíj van rendszeresítve. Ezekben kívül az országos erdészeti egyesület Bedő Albert alapítványának kamatai is selmeczbányai erdőmérnökhallgatók ösztöndíjazására fordíttatnak. Jelenleg két hallgató élvez ebből 800 koronás ösztöndíjat.

Az állami ösztöndíjak az évenkénti üresedések számában a főiskolai tanács javaslata alapján, a földművelésügyi magyar kir. miniszterium által oly vagyontalan hallgatók részére adományoztatnak, kik a főiskolán legalább egy semestert eltöltöttek s ez alatti magukat ugy szorgalom, mint jó vizsgaeredmény és jó magaviselet által kitüntették. Az egyszer nyert ösztöndíjt a hallgató a főiskola elvégzéséig élvezi, ha ez idő alatt a szabályzatban körülírt kötelezettségeinek teljesen megfelel.

Az erdőmérnöki tanfolyam teljes elvégzése után a hallgató leczkekönyve (index) a következő szözszerinti elbocsátási záradékkal látatik el:

„Hogy N. N. ur az erdőmérnöki szakosztályt a kötelezőleg előírt rendes tantárgyakból tett vizsgálatok alapján teljesen végezte s ez alatt az egyes félévekben az index belső lapjain kimutatott magaviseletet tanusította, ezennel hivatalosan bizonyíttatik.“

Ennélfogva a záradék hiánya vagy az előbbtől eltérő záradék azt tanusítja, hogy az index tulajdonosa a főiskolát szabályszerű módon teljesen nem végezte.

M. kir. erdőéri szakiskolák.

M. kir. erdőéri szakiskola jelenleg 4 van: Szeged város határában Királyhalmán (posta és vasutállomás Szabadka), Temesvár város mellett Vadászerdön (posta és vasutállomás Temesvár) Liptóujvárt és Görgényszentimrén.

A királyhalmi szakiskola igazgatója: Teodorovits Ferencz m. kir. erdőtanácsos; tanársegéd: Tihanyi László m. kir. erdőmérnök; intézeti erdőőr: Rózsa István.

A vadászerdei szakiskola igazgatója: Török Sándor m. kir. erdőtanácsos, F. J. r. l.; tanára: Illés Vidor m. kir. főerdőmérnök; segédtanára: Szaltzer Lajos, m. kir. erdőmérnök; beosztva: Muck András m. kir. segéderdőmérnök; kezelő erdőtiszt: Ormos Zsigmond m. kir. erdőmérnök; intézeti főerdőőr: Kolb Gyula.

A liptóujvári erdőéri szakiskola igazgatója: Benkő Rezső m. kir. főerdőtanácsos; segédtanár: Kelle Artur m. kir. segéderdőmérnök; intézeti főerdőőr: Felber Rezső.

A görgényszentimrei erdőéri szakiskola igazgatója: Szaknary Ferencz m. kir. főerdőmérnök; tanársegéd: Puksa Endre segéderdőmérnök; beosztva: Csernaczk Károly m. kir. erdőmérnökjelölt; intézeti főerdőőr: Bély György.

A királyhalmi erdőőri szakiskola 1883-ban, a vadászerdei 1885-ben, a lipótvári 1886. év őszén és a görgény-szentimrei 1893. őszén nyílt meg.

Az erdőőri szakiskolák célja az erdőőri teendők végzésére alkalmas egyéneket nevelni. A felvételre való kijelölés iránt a földművelésügyi m. kir. miniszter a szakiskolai igazgatók tanácsának javaslata alapján határoz; s a folyamodványok minden év június 15-éig ahhoz a szakiskolához nyújtandók be, melybe a pályázó felvétetni kíván.

A felvétetni kívánók kimutatni tartoznak, hogy

1. 17 éves korukat a pályázat naptári évében meghaladják, de a 25. élet évét még el nem érik (kivételnek a „Tanúsítvány”-nyal ellátott tovább szolgáló katonai altisztek, akik 28 éves korig folyamodhatnak felvételért);

2. ép, erős, egészséges, munkához és az időjárás viszontagságaihoz szokott és edzett testalkattal s különösen jó látó, halló és beszélő képességgel bírnak. Ez kinestári erdészeti orvos, honvéd törzsorvos, vagy megyei főorvos bizonyítványával igazolandó;

3. az elemi népiskola hatodik (illetőleg valamely középiskola második) osztályát sikeresen elvégezték;

4. erkölcsi magaviseletük jó;

5. katonai kötelezettségben állanak-e;

6. akik valamely alkalmazásban állanak, gazdájuknak bizonyítványával azt, hogy az alkalmaztatás mióta tart s mire terjed;

7. hatósági bizonyítvánnyal szüleik állandó foglalkozását, kiskoruknál a szülők vagyoni helyzetét, árváknál, vagy ha fentartásukról saját maguknak kell gondoskodni, önmaguk vagyoni helyzetét;

8. saját költségen való felvételért folyamodók kir. közjegyző előtt kiállított nyilatkozattal azt, hogy az évi 330 K. ellátási költséget szüleik, vagy önmaguk lefizetni fogják.

A felvételre kijelölt folyamodók az intézetbe való belépés alkalmával orvosilag megvizsgáltatnak és az elemi népiskola VI. osztályára megállapított tantárgyakból felvételi vizsgát tesznek, s a nem alkalmasak elbocsátatnak.

A tanulók részint állami, részint saját költségen vétetnek fel, mely utóbbi esetben egy évre 330 koronát fizetnek. Az állami költségen felvett tanulók, ha a tanfolyam teljes bevégezése előtt önként hagyják el az intézetet, vagy hanyagság miatt elbocsátatnak, a rájuk fordított költségeket megtéríteni tartoznak.

Mindenik tanuló tartozik magával hozni 6 új inget, alsónadrágot, zsebkendőt, 10 pár kapuzát, vagy harisnyát s egy pár erdőjárásra alkalmas bagaria csizmát.

A tanfolyam 2 évig tart. A tanfolyam első évének 2 utolsó hónapjában (július és augusztus hó) a tanítás szünetel; a szünet ideje alatt a tanulók fele július illetve augusztus hónapban szabadságra bocsátatnak.

A tanítás elméleti és gyakorlati, főszűly azonban az utóbbira van fektetve. Az elméleti tanításnál a Bedő Albert által írt „Erdőőr” című könyv szolgál vezérfonalul. A gyakorlati tanítás kedvéért a tanulók az erdőben, a csemetekertekben és az intézetnél előforduló minden munkálatokat, tisztítást, s az intézeti erdő és telep nappali és éjjeli őrzését tartoznak végezni.

A szakiskola tanulói az intézetben töltött idő alatt az intézet részéről ruháztatnak, minél fogva a kinestári erdőőrök egyenruháját viselik jelvény és fegyver nélkül.

Minden félévben vizsgálatok tartatnak. Az iskola bevégezéséről bizonyítványok állittatnak ki, melynek alapján azok a tanulók, akik a két éves tanfolyamot sikeresen elvégezték, ugyanannál a szakiskolánál az erdőőri szakvizsga letételére bocsátatnak, de teljes

törvényes minősítéssel bíró erdőőrök csak akkor lehetnek, ha 24-ik életévüket betöltvén a hatósági erdőőri esküt letették.

A királyhalmi erdőőri szakiskolába évenként 12, a vadász-erdeibe 20, a lipóújváriba 26, a görgényszentimreibe 26 tanuló vétetik fel.

Azok számára, akik az erdőőri szakiskola két éves tanfolyamának elvégzése és az erdőőri szakvizsga sikeres letétele után az erdészeti műszaki segédszolgálat terén kiterjedtebb ismereteket s teljesebb gyakorlatot kívánnak szerezni, egyelőre a vadász-erdei szakiskolánál egy éves továbbképző tanfolyam nyitattott. A felvétel iránt a földművelésügyi m. kir. minister határoz; s a folyamodványok minden év július hó végéig annál a szakiskolánál nyujtandók be, a melynél a folyamodó az erdőőri szakvizsgálatot letette.

A továbbképző tanfolyamra felvétetni kívánók kimutatni tartoznak, hogy

1. 30 éves korukat a pályázat naptári évében el nem érik;
2. valamelyik erdőőri szakiskola két éves tanfolyamát jó sikerrel elvégezték;
3. az erdőőri szakvizsgálatot legalább „jól alkalmas“ osztályzattal letették.

Akik nem közvetlenül az erdőőri szakvizsga letétele után folyamodnak, azok a kérvényhez még csatolni tartoznak az erdőőri szakiskolákba való felvételhez fentebb 4., 5. és 6. pontok alatt fel- emlitett okmányokat, a saját költségen való felvételért folyamodók pedig ezeken kívül a 8. pont alatt említett „Nyilatkozatot“.

Az utóbb említettek felvételre csak akkor tarthatnak számot, ha a közbeeső — legfeljebb 3 évi — időt valamely erdőgazdaságnál, vagy a katonaságnál töltötték.

A továbbképző tanfolyam tananyagát általában a szakiskolák tananyaga képezi, de a főszűly az erdőgazdaság gyakorlati szak- kérdéseinek alaposabb tárgyalására helyeztetik, hogy a tanulók az erdészeti műszaki segédszolgálatban, valamint a vadtenyésztésben és a vadászat gyakorlása terén való fokozottabb jártaság mellett kisebb erdőbirtok gazdasági berendezése, kezelése és az értékesítési teendők terén önállóbb, kiterjedtebb ismereteket és gyakorlottságot szerezhessenek.

Az ellátás, az ellátási költségek viselése, a kötelességek és tilalmak, a foglalkoztatás, fegyelem stb. tekintetében a továbbképző tanfolyamra felvettek a többi szakiskolai tanulókkal egyforma elbánás alá esnek.

A továbbképző tanfolyamot sikerrel végzett tanulók a tanfolyam elvégzéséről bizonyítványt kapnak.

A vadász-erdei m. kir. erdőőri szakiskolánál felállított tovább- képző tanfolyamra évenként 12 tanuló vétetik fel.

A m. kir. erdészeti kísérleti állomások.

Központi kísérleti állomás Selmezbányán :

Vezető: Vadas Jenő ministeri tanácsos és akadémia tanár.

Adjunktus: Róth Gyula.

Külső kísérleti állomások :

Királyhalmán: Vezető az erdőőri szakiskola igazgatója.

Segéd " " " segédtanára.

Vadás:erdőn: Vezető az erdőőri szakiskola igazgatója.

Segéd " " " segédtanára.

Liptóújvárt: Vezető az erdőőri szakiskola igazgatója.

Segéd " " " segédtanára.

G.-Szt.-Imrén: Vezető az erdőőri szakiskola igazgatója.

Segéd " " " segédtanára.

A m. kir. földm. ministerium által 91.928. I/A. 2. 1905. szám alatt kiadott működési szabályzat.

I. Cél és állomáshely.

Az erdőgazdaság körében felmerülő gyakorlati és elméleti kérdéseknek kísérletek és tudományos kutatások útján való kiderítése végett Selmezbányán egy központi, a négy erdőőri szakiskolánál pedig egy-egy külső erdészeti kísérleti állomás létesítettik.

II. Szolgálati viszony, vezetés.

A m. kir. központi erdészeti kísérleti állomás közvetlenül a földmivelésügyi m. kir. ministerium fenhatósága alatt áll.

Az erdőőri szakiskoláknál létesített m. kir. erdészeti kísérleti állomások ellenben azon hivatásuknál fogva, hogy a központi erdészeti kísérleti állomás által előirt kísérleteket és kutatásokat eszközözzék s az adatokat a központi állomásnak beszolgáltatassák, ennek alá vannak rendelve. Szabadságukban áll azonban külön költség felszámítása nélkül önálló kísérleteket is tenni s azokról a szakköröknek beszámolni.

A központi erdészeti kísérleti állomás vezetője a selmezbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola erdőműveléstani tanára, míg a külső kísérleti állomások az illető erdőőri szakiskola igazgatójának vezetése alatt állanak.

III. Személyzet.

A központi állomás személyzete a vezetőből, egy VIII. fizetési osztályba sorozott adjunktusból és két főerdőőrrel áll.

A vezetője a selmezbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola erdőműveléstani tanára.

Adjunktus csak törvényes minősítéssel bíró erdőtiszt lehet; a kinevezést a földmivelésügyi minister eszközzi.

Az ezen kívül időnként még szükséges erdőtiszt segédmunkaerő kirendelése iránt a központi állomás vezetőjének megokolt javaslatára a földmivelésügyi minister esetről-esetre intézkedik.

Az altiszti személyzetet a központi állomás vezetőjének előterjesztésére az erdőőri szakiskolát végzett növendékek közül szintén a földmivelésügyi minister nevezi ki.

A központi állomás ezenkívül igénybe veheti továbbá, eddigi hivatásuk érintetlenül hagyása mellett, az erdészeti főiskola kertészét és a kis-iblyei erdő őrzésével megbízott erdészeti altisztet is.

A külső kísérleti állomások az illető erdőőri szakiskola igazgatójának vezetése alatt állanak, a kinek a szakiskola tanársegédje segítkezik.

IV. A központi erdészeti kísérleti állomás vezetőjének, adjunktusának és altisztjeinek kötelességei.

A központi állomás vezetőjének teendői a következők:

a) A központi erdészeti kísérleti állomás közvetlen vezetése;
b) az évi költségvetés készítése és a földművelésügyi minisztériumhoz való felterjesztése; a jóváhagyott költségvetés keretén belül a felmerülő kiadások fedezése az V. pontban foglaltak értelmében; számadástétel;

c) évi munkaterv bemutatása és jelentéstétel a földművelésügyi minisztériumhoz, levelezés a külső kísérleti állomásokkal, a külföldi erdészeti kísérleti állomásokkal, a kincstári erdőhatóságokkal, erdőbirtokosokkal stb.;

d) a jóváhagyott munkaterv kivitelének ellenőrzése; a kísérletek és kutatások eredményeinek rendszeres összeállítás és közzététele;

e) az erdészeti kísérleti állomás képviselése az országban és külföldön, a földművelésügyi minisztérium által megállapított módon;

f) a segédzemélyzet beosztására, segélyezésére vagy jutalmazására vonatkozó javaslatlétel;

g) a szükséges leltári tárgyak beszerzése és nyilvántartása.

Az adjunktus feladata a kísérleti területeken eszkielendő felvételek megejtése, a gyűjtött adatok feldolgozása és egyáltalán a vezető mellett való segítkezés.

A két főerdőőr egyike a belső irodai és laboratóriumi, a másika pedig a külső, csemetekerti és egyéb kísérleti munkálatoknál segítkezik. Munkakörüket az állomásvezető állapítja meg.

V. Költségek, számadás.

Az erdészeti kísérleti állomások költségei, a mennyiben nem képeznek kincstári erdőkben végzett kísérleteknél felmerült dologi kiadásokat, az országos erdei alapot terhelik.

A kincstári erdőkben végzett kísérletek dologi költségei ellenben az illető erdőhatóság költségvetését terhelik és általa a kísérletet fogantató közeg részéről láttamozott bérjegyzék, illetve számla alapján a munkálat természetének megfelelő hitelrovt terhére utalványoztatnak.

Szintugy az illető erdőhatóságot terhelik a kísérleti ügy érdekében kiránduló kincstári erdőtisztek által a fennálló utiszabályok értelmében felszámítható utazási költségek is.

Az országos erdei alapot terhelő kiadások a következők:

1. Személyi járandóságok:

- a) A központi állomás vezetőjének évi tiszteletdíja . . . . . 1.400 K,
b) a központi állomás adjunktusának járandósága (fizetése, törvényszerű személyi pótléka és lakpénze,
c) a külső állomások vezetőinek egyenkint 600—600 K, ösz-
szesen . . . . . 2.400 K,
d) a külső állomások segédeinek egyenkint 300—300 K, ösz-
szesen . . . . . 1.200 K,
e) a központi állomásnál alkalmazott két főerdőőr járandósága (fizetése, törvényszerű személyi pótléka és lakpénze).

A tiszteletdíjakat és járandóságokat a földművelésügyi minis-
terium utalványozza

2. Az erdészeti kísérleti állomások összes alkalmazottjainak a kísérleti ügyekben történt kiküldetésük alkalmával az állami erdészeti néel alkalmazottakát megillető szabályszerű napidíjak és utazási költségek járnak, melyek a központi erdészeti kísérleti állomás által negyedévenként bemutatott utazási naplók alapján a földművelésügyi minis-
ter által utalvánvoztatnak.

A központi erdészeti kísérleti állomás személyzete által az erdészeti főiskola tanerdejébe, a külső állomások személyzete által az illető erdőőri szakiskola erdejébe tett kirándulásoknál csakis azon napidíjak és utazási költségek érvényesítettnek, melyek az illetőnek ily kirándulásoknál különben is járnak.

3. A kísérleti állomások felszerelésének költségei és azon kísérletek dologi kiadásai, melyek nem kincstári erdőkben végeztenek.

Ide tartozik az erdészeti főiskola tanerdejében, illetve növény- és csemetekertjében végzett kísérletek költsége is, a mennyiben a végzett munkálatok nem történtek közvetlenül az oktatás céljából.

Ezen kiadások fedezésére a központi állomás a külső állomások vezetői számára megfelelő pénzellatmány kiutalványozását hozza javaslatba a földművelésügyi minis-
teriumnál. Az elszámolás ugyancsak a központi állomás útján évenként történik.

A központi állomás által évenként bemutatandó költségvetésben külön tárgyalandók azon kiadások, melyek az országos erdei alapot terhelik, s külön azok, melyek a kincstári erdőkben levő kísérleti területeken előreláthatólag felmerülnek.

VI. Az erdészeti kísérleti állomások felszerelése.

Azon leltári tárgyakon és anyagokon kívül, melyek különlegesen a kísérleti állomások által saját céljukra szereztenek be, a központi állomás szabadon használhatja az erdészeti főiskola gyűjteményeit, könyvtárát, laboratóriumát, tanerdejét, növény- és csemetekertjét; mindenik külső állomás pedig az illető erdőőri szakiskola taneszközeit, erdejét és csemetekertjét, a tanczél, illetve a csemetekertek különleges hivatásának csorbítása nélkül.

VII. Kísérleti területek kijelölése.

Kísérleti területek kijelölésére első sorban a kincstári erdők és csemetekertek állanak a kísérleti állomások rendelkezésére.

A kijelölés a központi erdészeti kísérleti állomás által az illető erdőhatósággal és erdőrendezőséggel egyetértőleg történik. Vitás esetekben a földművelésügyi m. kir. minis-
terium dönt.

A kísérleti területek épségben maradásáért azon kezelő erdő-
tisztek és erdészeti altisztek felelősek, kiknek kerületében a kísérleti terület fekszik, illetve a kiknek az a kísérleti állomás részéről meg-
őrzés végett átadatott.

Magánerdőbirtokon létesítendő kísérleti területekre nézve a központi állomás az illető erdőbirtokossal lép érintkezésbe.

VIII. Kincstári erdőhatóságok közreműködése.

A kincstári erdőhatóságok személyzetének közreműködésére nézve, ha rövid idejű és a szolgálat hátrányával nem jár, a kísérleti állomás írásbeli vagy szóbeli megkeresésére az erdőhatóság főnöke, különben pedig a földművelésügyi minis-
terium határoz.

A kísérleti állomások a dolog természetéhez mérten vagy az erdőhatóságokkal, vagy közvetlenül az erdőgondnokságokkal állanak érintkezésben, s viszont az erdőgondnokságok is közvetlenül érintkeznek a kísérleti állomásokkal.

IX. Az erdészeti főiskola tanári karának közreműködése.

A központi kísérleti állomás az erdészeti főiskola tanáraival és tanársegédeivel közvetlen érintkezésben áll, azoknak közreműködését vagy szakvéleményét bármikor kikérheti, s viszont ezek a folyamatban lévő kísérleteken és vizsgálódásokon az oktatás érdekében bármikor résztvehetnek.

A központi kísérleti állomás részéről valamely kísérlet megajtására felkért tanár az erre a kérdésre vonatkozólag esetleg szükséges levelezést önállóan végzi és munkálataiért teljes felelősséggel tartozik.

X. Az erdészeti kísérletügy iránya.

Az erdészeti kísérleti állomások tevékenysége első sorban a gyakorlati erdészetre közvetlenül kihatással bíró kérdésekre terjesztendők ki és erdészet-természettudományi kísérletek és kutatások kezdetben csak oly terjedelemben veendők elő, a mennyire az a gyakorlati kísérletek eredményeinek tudományos megvilágítására szükséges, illetve ezektől függetlenül a kísérleti állomás személyzete és az erdészeti főiskolai tanárok részéről a gyakorlati kísérleti ügy s illetőleg a tanári hivatás csorbitása nélkül a rendelkezésre álló eszközökkel teljesíthetők.

XI. Ügykezelés.

A központi erdészeti kísérleti állomás levelezését saját pecsétje alatt, a külső kísérleti állomások az illető erdőőri szakiskola pecsétje alatt hivatalból teljesítik.

Az erdőőri szakiskoláknál a kísérleti ügyre vonatkozó levelezésről külön iktatókönyv fektetendő fel.

Budapesten, 1906. évi szeptember hó 6-án.

Darányi s. k.

földművelésügyi m. kir. minister.

Erdőtörvény.

1879. évi XXXI. törvényczikk.

Szentesítést nyert 1879. évi június hó 11-én. — Kihirdettetett az országgyűlés mindkét házában 1879. évi június hó 14-én. — Életbe lépett 1880. évi július hó 1-én.)

Első czim.

Az erdők fentartásáról.

I. FEJEZET.

Általános határozatok.

1. §. Az erdők használatát és kezelését, mások jogainak épen tartása mellett, csak a jelen törvényben meghatározott intézkedések korlátozzák.

2. §. (Véderdők.) Azon erdőkben vagy erdőrészekben, melyek magasabb hegyek kő-görgetegjein, havasok fensíkjaiban vagy hegytetőkön és gerinczeken, meredek hegyoldalakon és ezek lejtőin, hegyomlások, kő- vagy hó-görgetegek és vízmosások tamadásának és terjedésének megakadályozására szolgálnak, vagy a melyek elpusztulása folytán, alantabb fekvő területek termőképessége vagy közlekedési utak biztonsága veszélyeztetnék, vagy szélvészrek rombolásának út nyitnatnék — az irtás és tarvágat tiltatik.

(Véderdők kijelölése.) Ezen erdők, a földművelés-, ipar- és kereskedelmi ministerium által a szükséges előmunkálatok alapján, a tulajdonos és a közigazgatási bizottság meghallgatásával, lehetőleg a jelen törvény kihirdetése napjától számítandó 5 év alatt, részletenkint ki fognak jelöletni, terjedelmük a helyi viszonyokhoz képest meg fog határozatni és köztudomásra hozatni, s ezen időponttól kezdve teljes adómentességben, vagy a viszonyokhoz képest adókedvezményben részesítendők.

3. §. (Használati mód megállapítása.) A 2. §. alá eső véderők használási módját — a mennyiben az a 17. §-ban említett rendszeres üzemterv által nem volna megállapítva — a birtokosok által előterjesztett javaslat alapján, az erdőfelügyelő és a közigazgatási bizottság meghallgatásával, a földművelés-, ipar- és kereskedelmi minister határozza meg.

4. §. (Irtás.) Az irtás tiltatik oly erdőkben, melyeknek eltávolítása által a futóhomok terjedésének út nyitnatnék, vagy melyeknek talaja másnemű gazdasági művelésre (szántóföld, rét, kert vagy szőlő) állandóan nem alkalmas.

Az ily talajon álló erdők föltétlenül fentartandók.

5. §. (Tarváगतok, újra erdősités.) Ha a 2. §-ban megjelölt véderdőkben, tarváगत, vagy e törvény reuéletével ellenkező másnemű vágás vagy épen irtás — vagy a 4. §. határozatai alá eső futóhomokon álló erdőkben, vagy oly erdőkben, melyeknek talaja másnemű gazdasági művelésre nem alkalmas, -irtás eszközöltetik: a kivágott vagy irtott terület, legfeljebb 6 év alatt újra beerdősítendő.

6. §. (Tuskó-, gyökérirtás.) A 2. és 4. §§. alá eső erdőkben, a tuskó- és gyökérirtás tilos.

7. §. (Legeltetés.) A 2. §. alá eső véderdőkben és futóhomokon álló erdőkben a legeltetés mindaddig tilos, míg az a fák- és sarjadékok- vagy a talajban kárt okozhat, — ez iránt az erdőfelügyelőnek vagy a tulajdonosnak megkeresésére, de mindenesetre az erdőfelügyelő véleményének meghallgatása után, a közigazgatási bizottság határoz.

(Nyilvános jelek.) Azon erdőrészek, melyekre nézve legeltetési tilalom áll fenn, az erdőbirtokos által nyilvános jelekkel látandók el.

8. §. (Alomgyűjtés.) A 2. §. alá tartozó véderdőkben és a futóhomokon álló erdőkben almot gyűjteni tilos.

9. §. (Tűzelés.) Az erdőben s azok közelében 100 méternyi távolságon belül — csak az erdőégek megakadályozására szükséges övrendszabályok megtartása, s idegeneknek még ezen felül, csak az erdészeti személyzet engedélye mellett, szabad tüzet rakni; azonban az erdőörök az általuk őrzött területeken, a favágók a vágásokban, a kőfejtők a kőbányákban, és a nyájukat legeltető pásztorok főzés és főlmelegedés végett, oly veszélytelen helyen, melyeken az erdőbirtokos a tüzgerjesztést világosan el nem tiltotta, a kellő övrendszabályok megtartása mellett, rakhatnak tüzet.

A ki tüzet rak, minden esetben tartozik azt távozása előtt teljesen eloltani.

Különösen száraz időjárás alkalmával, az erdőrendészeti hatóság a tüzelést az erdőben egészen eltilthatja.

10. §. A megelőző §. határozatai alá nem esnek, a rendszeres üzletből folyó szükséges tüzelések.

11. §. (Tűzoltás.) A ki erdőben vagy annak közelében elhagyott tüzet talál, tartozik azt lehetőleg eloltani, ha pedig azt eloltani már nem bírja, vagy ha erdőéget vesz észre, vagy annak tudomására jut, tartozik azt az útjában első legelső ház lakosainak tudtára adni, ezek pedig tartoznak az erdőégről az erdőbirtokost, vagy annak háznépét, vagy az erdőfelügyelettel megbízott személyzetet haladéék nélkül értesíteni, vagy a legközelebbi községi előjáróságnak (lehetőleg a szolgabírónak, mezei rendőrkapitánynak) bejelenteni.

12. §. A szolgabíró (mezei rendőrkapitány), illetőleg a községi előjáró, mihielyt valamely erdőéget tudomására jut, azon község lakosságát, melynek határában az erdő létezik, s a körülményekhez képest, a szomszédos községek lakosságát is, az oltásra kirendeli.

A kirendelték a községi előjárókkal együtt, kötelesek az oltáshoz szükséges oltószerekkel, egymint csakánnyal, kapával, baltával stb. tüstént az égés helyére sietni.

(Tűzoltás vezetése.) Az oltás vezetése a helyszínén levő rangban első erdőtisztet, különben a szolgabíró (illetőleg a városi kapitányt) s ha ezek közül senki sem volna jelen, — azon község előjáróját illeti, melynek határában vagy legközelebbi szomszédságában az erdőéget van.

13. §. Az oltásvezetőnek, az oltás iránt tett rendelkezéseit, a megjelentek feltétlenül s minden munkabérré vagy jutalomra való igény nélkül, teljesíteni tartoznak.

Az oltás bevégezése után az égés helye egy — s ha szükségesnek mutatkozik — több napig, az e végre kirendelt erdőörök, illetve községi lakosok által őrizet alatt tartandó.

14. §. (Rovar-károk.) Az erdőbirtokosok az erdei rovarok pusztításai vagy azok terjedésének megakadályozására nézve, az erdőrendészeti hatóságnak esetenkénti intézkedéseit végrehajtani tartoznak.

15. §. (Rovar-károk elleni hatósági intézkedések.) A közigazgatási bizottságnak a rovarkárok megakadályozása iránt tett intézkedései ellen, a felelősség felfüggesztő hatással nem bír, s azokat mind a közvetlen érdekeit, mind a szomszédos erdőbirtokosok, haladéktalanul teljesíteni tartoznak.

Ez alól kivételt képez azon eset, ha a közigazgatási bizottság által az erdőnek vagy az erdő egy részének kivágatása rendeltetnék el, mely esetben a földművelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterhez beadott felelősség felfüggesztő hatással bír.

Ha az erdőbirtokosok a közigazgatási bizottság meghagyásainak, a kiszabott idő alatt eleget nem tesznek, az intézkedő hatóság, a szükséges munkálatokat az erdőfelügyelő által, a késedelmes erdőbirtokos költségére végrehajthatja.

(Községek tömeges kirendelése, költségek kivételése.) Nagyobb veszély esetére a községek tömeges közreműködése, a helyi munkabérek megtérítése mellett, hivatalból igénybe vehető.

Az esetben, ha a rovarkárok megakadályozása céljából, nagyobb kiadásokkal járó munkálatok voltak eszközözendők, mely kiadásoknak azonban az illető megvédett erdőrészek egy évi állami adóját meghaladni nem szabad, — a költségeket az érdekelt erdőtulajdonosok, a megvédett erdőterületek arányában viselik, mi iránt az érdekelt meghallgatása után, a közigazgatási bizottság határoz. Ezen határozat ellen azonban az érdekelt felek birtokon kívül a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministeriumhoz felebbezhetnek.

16. §. (Községi adó.) Az 1876. évi V. t.-czikk 33. §-ának azon rendelkezése, hogy „az első pont alatt említett közigazgatási költségek kivételének alapjául a községekhez közigazgatásilag csatolt puszta, illetőleg havasok után fizetett egyenes adóknak csak fele része vétehető” — minden rendszeres gazdasági terv szerint kezelt erdőre is alkalmazandó.

II. FEJEZET.

Különös határozatok az állam, a törvényhatóságok, a községek, az egyházi testületek és egyházi személyek, az alapítványok, a hitbizományok és közbirtokosságok erdeiről.

17. §. (Gazdasági üzemi tervek.) Az állam, a törvényhatóságok, a községek, az egyházi testületek és egyházi személyek — mint ilyenek — birtokában levő, továbbá a köz- és magánalapítványok- és hitbizományokhoz tartozó erdők, valamint a közbirtokossági erdők is (ezen elnevezés alatt értetvén az úrbéri rendezés alkalmából, mint erdő illetőség, a volt urbéreszek tulajdonába átment erdők is) addig, míg közösen használtatnak, gazdasági rendszeres fizemterv szerint kezelendők.

Ugyanezen szabály áll a bányaipar és más iparvállalatok céljaira alakult részvénytársulatok erdeire is. Ezen megszorítás azonban nem alkalmazandó az illető társulatok azon erdeire, melyeket a törvény életbelépte előtt birtokba vettek, s ezt egy év leforgása alatt igazolni is képesek; ha azonban ezen erdők letaroltatnak, ismét csak mint erdők kezelendők.

(Üzemi tervkellékei.) Ezen gazdasági tervek — tekintettel az erdők terjedelmére, állapotára, az erdőbirtokos szükségleteire és az erdők okszerű jövedelmezésére — akként készítendők, hogy az erdők jókarbantartása s használatuk tartamossága biztosítottak, s a fatenyésztésen kívül, az erdei melléktermények használata is szabályoztassék.

Az erdőkezelési és erdőőrzési személyzet létszáma, valamint ott, hol az erdő a volt urbéreseket megillető szolgálommal van terhelve, — ezen szolgálomnak — úgy a mint az 1848. évi január hó 1-én érvényben volt, és a mint ma is gyakorlatban van, minősége, terjedelme és értéke, valamint a szolgálmányosok által teljesített vagy teljesítendő vizontszolgálatok minősége, terjedelme és értéke, a gazdasági tervben szintén kimutatandó.

A gazdasági terv készítésénél követendő részletes szabályok külön ministeri utasításban fognak kibocsátatni.

18. §. Az előző §-ban megjelölt erdőbirtokosok tartoznak a gazdasági tervet ezen törvény kihirdetése napjától számítandó öt év alatt önköltségükön elkészíttetni; ha azonban annak végleges kidolgozása előtt új fölmérés vagy hosszabb időtígyenlő egyéb munkala-

tok válnának szükségessé, a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister, a közigazgatási bizottság, az esetben pedig, ha az erdő több törvényhatóság területére terjedne ki, az illető bizottságok meghallgatása után, annak elkészítésére 3 éven túl nem terjedhető időhaladékat engedélyezhet, az időközben alkalmazandó kezelési szabályokat azonban a közigazgatási bizottság, illetőleg bizottságok meghallgatása után, rendeleti úton megállapítja.

(Üz em t e r v e l k é s z í t é s é n e k h a t á r í d é j e.) Törvényhatóságok és községek erdeire nézve a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minister, az illető közigazgatási bizottság meghallgatása után, rendeleti úton a gazdasági terv elkészítésére öt évnél rövidebb határidőt is szabhat.

A gazdasági terv, ha az erdő egy törvényhatóság területére terjedne ki, az illető közigazgatási bizottságnak — ha pedig több törvényhatóság területeire terjedne ki, közvetlenül a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministeriumnak két példányban bemutatandó. — Utóbbi esetben a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minister a terveket sorrendben leküldi mindazon törvényhatóságoknak, melyeknek területére az erdő kiterjed.

A közigazgatási bizottság a hozzá közvetlenül betérjesztett vagy a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minister által a törvényhatóság útján leküldött terveket, a kir. erdőfelügyelő meghallgatása után és saját véleményének kíséretében, — a mennyiben azok az állam tulajdonát képező, valamint a közvetlen állami kezelés alatt álló egyéb erdők gazdaságára vonatkoznak — az illető kezelő ministerhez, a mennyiben pedig a 17. §-ban megnevezett többi erdőbirtokos által bemutatott gazdasági tervek — a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministerhez terjeszti föl.

A közigazgatási bizottság által, az illető ministerhez fölterjesztett gazdasági tervek, ennek részéről a közigazgatási bizottság véleményének kíséretében — a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministerhez átteendők.

A földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister az illető kezelő minister által hozzá áttett gazdasági tervek fölött, az illető kezelő ministerrel egyetértőleg, — a közigazgatási bizottság részéről közvetlenül felterjesztett gazdasági tervek fölött pedig önállóan határoz, és szükség esetében ezek módosítását, vagy egészen új gazdasági tervnek készítését is rendelheti el.

19. §. (Üz em t e r v m e l l ő z é s e.) Gazdasági terv készítése a jelen fejezet határozatai alá eső erdők közül csak azon erdőknél mellőzhető, a melyek rendes gazdálkodásra nem alkalmasak, mi fölött az illető erdőbirtokos bejelentése folytán a közigazgatási bizottság és felelősség útján a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister határoz.

20. §. A földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister által megállapított gazdasági tervtől önkényszerűen eltérni nem szabad; ha azonban a megváltoztatást fontos okok kívánják, az iránt a birtokos a közigazgatási bizottság útján mely véleményét ehhez csatolja, az illető ministerhez folyamodhatik, esetleg az által a módosításra köteleztethetik is.

21. §. (Erdőtisztek.) A 17. §-ban megnevezett erdőbirtokosok, a gazdasági terv szerinti erdőkezelés biztosítása végett, kötelesek szakértő erdőtiszteket tartani, s azokat a közigazgatási bizottságnak, — a mennyiben a m. kir. kormány által nevezetnének ki, — tudomásvétel, egyébként pedig ezen állásukban való hivatalos megerősítés végett, bejelenteni, és ha ezen erdőtisztek a megkívánt képességgel bírnak, megerősítésük meg nem tagadható.

A közigazgatási bizottság beleegyezésével, közös erdőtiszt tartására, több erdőbirtokos is egyesülhet.

22. §. (Erdőőrök.) A 17. §-ban megnevezett erdőbirtokosok, az erdők megőrzése végett elegendő számú erdőőröket is kötelesek tartani.

(Erdőkezelés és erdőörzés egyesítése.) Csekélyebb terjedelmű vagy kisebb értékű erdőknél, a közigazgatási bizottság megengedheti, hogy az erdőkezelés az erdőörzéssel ugyanazon egy személyben vagy személyekben egyesíthessék, továbbá, hogy közös erdőör tartására több erdőbirtokos egyesülhessen.

23. §. (Erdőkezelő és őrző személyzet hivatalbóli alkalmazása.) Ha az állam tulajdonát képező vagy közvetlen állami kezelés alatt álló erdők kezelésénél a szükséges számú kezelő és őrző személyzet kellő időben való alkalmazása elmulasztatnék, a közigazgatási bizottság a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszternek jelentést tesz, ki az illető szakminisztériumot a szükséges orvoslás megtételére felhívja; ha pedig a 17-ik §-ban megnevezett többi erdőbirtokosok érdeinél merül fel az eset, akkor a közigazgatási bizottság azokat, határidő kitűzése mellett felhívja, hogy a kellő személyzet alkalmazását, az 50. §-ban kiszabott bírság terhe alatt teljesítsék, a mennyiben pedig községi erdők forognának szóban, a közigazgatási bizottság az illető birtokosok költségére eszközli a kinevezést.

Ha pedig a törvényhatóság mulasztaná el a törvényhatósági tulajdont képező erdőben az okszerű kezelésre megkívántató számban alkalmazni az erdőszemélyzetet, ez esetben az illető kir. szakközeg vagy a főispán fölterjesztése folytán, azt neki a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter rendeli el.

24. §. Magán-személyeknek a 17. §-ban említett erdőbirtokokkal, osztatlan tulajdonát képező erdeikben, e törvény intézkedései, a magán-személyekre nézve is kötelezők.

III. FEJEZET.

Az erdőrendészeti hatóságokról és közegekről.

25. §. (Elsőfoku erdőrendészeti hatóság.) Az elsőfoku erdőrendészeti hatóságot a közigazgatási bizottság gyakorolja s ennél fogva:

1. örködik a felett, hogy az erdők kezelésénél, a törvény határozatai és az ebből folyó ministeri rendeletek, szorosan megtartassanak és a törvény szerint hozzá utasított gazdasági tervek (3. és 17. §§.) szorosan követessenek. — Ez utóbbi czélból a közigazgatási bizottság a hozzá benyújtott gazdasági tervek egyik jóváhagyott példányát magánál megtartja;

ha az illető erdőbirtok több törvényhatóság területén fekszik, mindegyik érdekelt törvényhatóságnál a gazdasági terv egy jóváhagyott példánya teendő le;

2. a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter által kiadott rendeleteket és utasításokat végrehajtja;

3. a törvény által hozzá utasított esetekben, rendeleteket és utasításokat bocsát ki, melyeket tudomásvétel végett, a szomszéd törvényhatóságokkal is közöl, és a tudomására jutott törvényellenes cselekményeket, az illető kir. erdőfelügyelő véleményének meghallgatása után, azonnal betiltja; halasztást nem tűrő esetekben azonban, a kir. erdőfelügyelő véleményének meghallgatása előtt is intézkedhetik, erről a kir. erdőfelügyelőt egyidejűleg értesítvén;

4. a közigazgatási bizottság esketi fel az erdőtiszteket és örködik a felett, hogy az alkalmazott tiszti és altiszti személyzet a 36. és 37. §-okban körülírt kötelezettségekkel birjon, egyszersmind pontos névjegyzéket vezet a törvényhatóság területén alkalmazott, összes fölesketett erdőtisztek és erdőőrökről;

5. intézkedik az erdőéges támadásának vagy terjedésének, valamint az erdei rovarok pusztításainak megakadályozása iránt;

6. a felügyelete alatt álló erdők állapotáról, a törvényhatóságnak évenként jelentést tesz;

7. teljesíti mindazt, a mit a jelen törvény különösen a hatáskörébe utal.

26. §. (Albizottság választása.) A közigazgatási bizottság a jelen törvényben meghatározott teendői végrehajtására saját kebeléből egy külön három tagu bizottságot választ, melynek ülésében az erdőfelügyelő is, mint véleményező tag részt vesz. Ezen albizottság működéséről, a közigazgatási bizottságnak rendes üléseiben jelentést tesz.

(Szakértő kultagok.) A belügyminister a törvényhatóságnak indokolt fölterjesztése folytán megengedheti, hogy az a jelen törvény értelmében a közigazgatási bizottság megbízott tagjai által végzendő ügyek elintézésére, a közigazgatási bizottságon kívül álló, de erdészeti ügyekben jártas tagokat is választhasson.

Ezen tagok azonban a közigazgatási bizottság üléseiben, csak az erdészeti ügyek tárgyalásában és a 120. §-ban megjelölt esetben — a másodfoku bíraskodásban vesznek részt, mely ügyekben szavazati joggal bírnak.

27. §. (Másodfoku erdőrendészeti hatóság.) A másodfoku s egyszersmind a legfőbb erdőrendészeti hatóságot, az egész országra nézve, a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister gyakorolja, ki a szükséges szabályrendeleteket és utasításokat, ezen törvény alapján adja ki.

28. §. (Erdőfelügyelők.) Az összes erdők felett gyakorlandó felügyelet czéljából, a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister az országot, az erdőterületekhez képest, kerületekre osztja fel, s mindenik erdőkerület élén egy, Ő Felsege által a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister előterjesztésére kinevezendő kir. erdőfelügyelő áll, a szükséges segéd-személlyel ellátva.

29. §. (Erdőfelügyelők minősítvénye.) Királyi erdőfelügyelő csak oly magyar honpolgár lehet, ki elméleti szakképzettségét valamely erdészeti akadémia teljes bevégezéséről, valamint belföldön tett erdészeti államvizsgálatról szóló bizonyítványok által igazolja s legalább 8 évig erdészeti, még pedig részben gyakorlati erdei szolgálatban volt.

30. §. (Erdőfelügyelők feladata.) A királyi erdőfelügyelő örködik a felett, hogy kerületében a jelen törvény határozatait, s a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministernek, valamint a közigazgatási bizottságnak rendeletei pontosan végrehajtsanak.

Tartozik különösen meggyőződést szerezni arról, vajjon a megállapított gazdasági tervek mindenkor megtartatnak-e?

A törvénybe vagy hatósági rendeletbe ütköző erdőkezelést, az illetékes közigazgatási bizottságnak azonnal bejelenti.

31. §. (Az erdőfelügyelő részéről teendő közvetlen intézkedés.) Ha a kir. erdőfelügyelő az erdőbirtokosok részéről oly világosan törvénybe ütköző erdőkezelést tapasztal, mely a hatóság haladék nélküli beavatkozását teszi szükségessé, a törvénybe ütköző cselekményt ideiglenesen saját felelősségére betiltani köteles, miről a közigazgatási bizottságot azonnal értesíti.

(Rendőri közegek közreműködése.) Ily betiltás végrehajtásához egy a törvényhatósági, mint községi rendőri közegek, az erdőfelügyelő felhívására, rögtön közreműködni tartoznak.

32. §. (Véleményadás és javaslatétel.) A kir. erdőfelügyelő, a közigazgatási bizottság felhívására, erdőügyekben véleményt s javaslatot ad. Ugyisint, ha a közigazgatási bizottság hatáskörébe tartozó intézkedések szüksége forog fenn, felhívás nélkül is tartozik erre a közigazgatási bizottságot figyelmeztetni.

33. §. (A közigazgatási bizottság és erdőfelügyelő összeütközése.) Ha a közigazgatási bizottság a kir. erdőfelügyelő előterjesztésére, a szükséges intézkedéseket megtenni késik, vagy oly erdőrendészeti intézkedéseket tenne, melyeket a kir.

erdőfelügyelő törvénybe vagy ministeri rendeletbe ütközőknek vél, vagy a melyeket a helyes erdőgazdászat érdekeivel összeegyeztethetőknek nem tart, ez esetben tartozik a kir. erdőfelügyelő, a főispán utján, a földmivélés-, ipar- és kereskedelmi ministerhez, indokolt fölterjesztést tenni.

34. §. (Kerületek beutazása.) A kir. erdőfelügyelő köteles kerületét évenként legalább egyszer beutazni, s magának az erdők állapotáról meggyőződést szerezni, és eként szerzett tapasztalatait, — véleménye kíséretében, a közigazgatási bizottság utján, a földmivélés-, ipar- és kereskedelmi ministernek fölterjeszteni.

35. §. (Erdők megvizsgálása.) Minden erdőbirtokos köteles megengedni, hogy a kir. erdőfelügyelő vagy annak helyettese, erdejét bármikor bejárja, hogy magának az erdők állapotáról meggyőződést szerezzen.

36. §. (Erdőtisztek minősítvénye.) Erdőtiszt a 17. §-ban megnevezett erdőbirtokosok erdeiben csak oly egyén lehet, a ki:

a) feddhetlen életű;

b) az erdőakadémiai tanfolyamot teljesen és sikerrel bevégezte, s az erdészeti államvizsgát belföldön letette.

(Régebben alkalmazott erdőtisztok.) A jelen törvény hatályba-leptét megelőzőleg alkalmazásba lépett erdőtisztok azonban ezen minőségükben a jelen §. b) pontjában megszabott elméleti képesség igazolása nélkül is meghagyhatók; azonban előléptetésben csakis a b) pontban említett erdészeti államvizsga letétele után részesülhetnek.

37. §. (Erdőörök minősítvénye.) Erdőör, ki egyuttal a vadászatra való felügyeletet is gyakorolhatja, csak oly egyén lehet, a ki:

a) feddhetlen életű;

b) életének 24-ik évét betöltötte;

c) a 17. §-ban megnevezett birtokosok erdeiben, e törvény kihirdetésétől számított 10 év letelte után, kizárólag csak oly egyének lesznek alkalmazhatók, kik a fenn elősorolt kelléken felül, bizonyítvánnyal képesek igazolni, hogy az erdőőri szakvizsgát a földmivélés-, ipar- és kereskedelmi minister által, a belügyi ministerrel egyetértőleg kiadandó utasítás szerint, jó sikerrel kiállották.

38. §. (Erdőtisztek és erdőörök eskütétele. Eskümintá.) A 17. §-ban megnevezett birtokosok erdeiben az erdőfelügyelettel megbízott egyének és pedig, az erdőtisztok — a közigazgatási bizottság, az erdőörök pedig a szolgabíró (rendezett tanácsú városokban a mezei rendőri kapitány, fővárosban a főkapitány) előtt a következő esküt tartoznak tenni:

„En N. N. esküszöm a mindentudó és mindenható Istenre, hogy a gondviselésem alá bízott erdőre, a vadállományra és szóval mindenre, a mi az erdőhöz tartozik, szorgalommal és föltétlen hűséggel felvigyázok, és azt bárminemű kártól lehetőleg megvédem; — hogy azokat, kik az erdőt vagy bármi ahhoz tartozót valamiképen károsítani megkísérlenék, vagy tetteleg károsítanák, személyválogatás nélkül, a törvény értelmében megzalogolom és lelkiismeretem szerint késedelem nélkül följelentem és bevallom; ártatlanra soha semmit reá nem fogok, az erdőőrizetet vagy szolgálatomat előljárom tudta és beleegyezése avagy mellőzhetlen szükség nélkül el nem hagyom, s mindarról, a mi gondviselésem alá bízatik, minden időben számot adok. Isten ugy segéljen.“

A 17. §-ban meg nem nevezett erdőbirtokosoknak is szabadságukban áll, erdőtisztjeiket s erdőőreiket hatóságilag föleskettetni, ezekre nézve azonban az erdőbirtokos a közigazgatási bizottság előtt kimutatni tartozik, hogy ők: a 36. §. a), illetőleg a 37. §. a) és b) pontjaiban kijelölt kellékekkel birnak.

39. §. (Eskü-bizonylat.) Az eskü letételéről rovatos bizonyítvány állittatik ki, melyben világosan kiteendő, hogy az eskületéltre bocsátott, a 36. és 37. §§-ban, az a) b) c) pontok alatt foglalt kellékek közül melyeknek felel meg.

40. §. A hatóságilag fölesketett erdőtisztek és erdőőrök, szolgálatukban közbiztonsági közegeknek tekintendők és mint ilyenek, löfegyvert is viselhetnek. Ezen fegyverük vadászatjegy-adómentes.

41. §. (Erdei naplók vezetése. Erdői napló kellei.) Az állami erdők és a 17. §-ban megnevezett többi erdőbirtokosok fölesketett erdőőrei kötelesek, a mennyiben a 37. §. c) pontjában kikötött föltételeknek megfelelnek, a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister által meghatározandó minta szerint, erdei rovatos naplót vezetni, melybe a felügyeletükre bizott erdőterületen elkövetett minden erdei kihágást bejegyeznek, akár önmaguk közvetlenül jöttek azoknak tudomására, akár mások közleménye által.

Ezen naplónak magában kell foglalnia lehetőleg a tettesek nevét, polgári állását és lakhelyét, a tett elkövetésére vonatkozó bizonyítékokat s a kártétel megjelölését.

Az erdőőrök a naplót önmaguk tartoznak írni és aláírni.

A bejegyzéseken változtatni vagy azokat kitörölni vagy kivakarni nem szabad. Minden pótlás vagy helyreigazítás a kelet kitélével külön bejegyzendő.

Mindazon eseteknek, melyekben az erdőbirtokos vagy ennek megbízottja és a kár okozója vagy szavatosa (84. §.) között kiegyezés nem jött létre, vagy melyeket a községi bíró el nem intézett, ezen napló alapján szerkesztett kimutatása, minden hónap 1. és 16-dik napján az illető szolgabíróhoz (rendezett tanácsu városokban a mezei rendőri kapitányhoz, a fővárosban a ker. előljáróságához) beküldendő.

42. §. (Erdői naplók magánerdőknel.) A magán-erdőbirtokosok szintén jogosítva vannak fölesketett erdőtiszteik vagy erdőőreik által kihágási naplót vezettetni; az ez utóbbiak által vezetett napló azonban csak az esetben egyenértékű a 41. §-ban meghatározott naplóval, ha ezen erdőőrök eskü-letéleti bizonyítványuk szerint, a 37. §. c) pontjában kijelölt kellékeknek megfeleltek.

Az ily erdőbirtokosok azonban tartoznak a kihágási napló vezetésével megbízott erdőtisztet vagy erdőőrt, a felügyelete alá tartozó erdőterület megjelölésével, a közigazgatási bizottságnak bejelenteni.

43. §. (Erdőszemélyzet szolgálatbóli kilépése.) Ha valamely fölesketett erdőtiszt vagy erdőőr a szolgálatból kilép, az erdőbirtokos erről a közigazgatási bizottságot, illetőleg a szolgabíró, mezei rendőri kapitányt, kerületi előljáróságot, 15 nap alatt értesíteni tartozik.

44. §. Az erdőtisztek azon erdőbirtokosok erdeire nézve, kiknél szolgálatban állanak, a hatóságok által szakértőkül nem alkalmazhatók.

45. §. (Erdőszemélyzet egyenruhája és külső jelvénye.) A fölesketett erdőtisztek, midőn szolgálatban vannak, egyenruhát, az erdőőrök pedig a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister által megállapítandó, könnyen felismerhető jelvényt kötelesek viselni.

IV. FEJEZET.

Az erdőbirtokosok által, saját erdeikben elkövetett erdőrendészeti áthágásokról.

46. §. Az ezen törvény fentebbi intézkedései ellen, az erdőbirtokosok által elkövetett cselekmények és mulasztások, mint erdőrendészeti áthágások, a következő §§. szerint büntetendők.

47. §. (Irtás. Tarvágat. Ujraerdősítés. Ujraerdősítés végrehajtása.) A ki erdőt irt, a 2. §. alá tartozó területeken, vagy a mely erdők eltávolításával a futóhomok terjedé-

sének út nyittatik, holdanként 100—400 forintig, oly területeken pedig melyeknek talaja másnemű gazdasági művelésre (szántóföld, rét, kert vagy szőlő) allandóan nem alkalmas, holdankint 50—300 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik.

Ha a 2. §. alá eső véderdő-területeken tiltott tarvágot eszközöltetett, holdankint 50—300 frtig terjedhető pénzbüntetés szabandó ki.

Azonkívül az erdőrendészeti hatóság a felsorolt esetekben s kivágott vagy elpusztított területeknek újra erdősitését rendeli el, s annak foganatosítására határidőt szab, mely azonban hat éven túl nem haladhat. A beerdősítési munkálatok a legközelebbi alkalmas időszakban azonnal megkezdendők s folytatandók mindaddig, míg a beerdősítés megtörtént az erdőfelügyelő által igazoltatik.

48. §. Ha az erdőbirtokos a kivágott vagy kiirtott erdőnek, az 5. §-ban rendelt beerdősítését célzó munkálatokat egész terjedelmükben teljesíteni elmulasztotta, holdankint és évenként 10—100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

49. §. (Üzemterv benyújtásának elmulasztása.) Ha az egyházi személyek, egyházi testületek, köz- és magánalapítványok, hitbizományi birtokosok, törvényhatóságok, községek, közbirtokosságok és a 17. §-ban említett testületek és részvénytársulatok, a gazdasági tervet a törvényes időben, az illető törvényhatóságnál, esetleg (18. §.) a földművelés-, ipar- és kereskedelmi ministeriumnál — mely utóbbi esetben az átadásról szóló elismervényt kell az illető hatóságnál beadni — bemutatni önhibájuk miatt elmulasztják, 500 holdat meg nem haladó erdőknél 100—300 forintig, azontul pedig 300—1000 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

Ezen büntetés minden újabb félévi mulasztás után ismétlendő.

50. §. (Erdőszemélyzet alkalmazásának elmulasztása.) Ha a 17. §-ban megjelölt erdőbirtokosok nem alkalmazták a megállapított üzemterv szerint szükséges számú kezelő és őrző személyzetet, a közigazgatási bizottság által felhívandók, hogy azt a meghagyás kézhezvételétől számítandó 3 hónap alatt eszközöljék, s ha ezen idő alatt a meghagyásnak eleget nem tesznek, 500 holdat meg nem haladó erdőknél 100—300 forintig, 500 holdat meghaladóknál 300—1000 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők, s egyuttal a 23. §-ban foglalt intézkedések foganatosítandók.

51. §. (Tuskó-, gyökérirtás, legeltetés és alomgyűjtés iránti rendszabályok megszegése.) A tuskó- és gyökérirtásról, a legeltetésről, alomgyűjtésről és fölesketett erdőtiszték és erdőőrök szolgálati kilépéséről szóló 6., 7., 8. és 43. §§. áthágásai 5—25 frtig, ismétlés esetében 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetnek.

52. §. (Üzemterv ellenére eszközölt túlvágatás.) A 17. §-ban elősorolt erdőbirtokosoknál, a megállapított gazdasági terv ellenére eszközölt netaláni túlvágatás esetében, az erdőbirtokos pénzbüntetéssel büntetendő, mely a megállapított mennyiségen túl vágott fa-többlet értékének egy negyed részénél kisebb és egész értékénél nagyobb nem lehet; ezenkívül pedig az erdő allagában, a túlhasználat által okozott hiányt, a közigazgatási bizottság által megszabandó idő alatt, az évi vágatási terület megszorítása, esetleg a vágatásnak bizonyos időre való teljes beszüntetésével is, helyre-pótolni tartozik.

53. §. (Üzemtervtől való egyéb eltérés.) A 17. §-ban elősorolt erdőbirtokosoknál, a megállapított gazdasági tervtől való minden meg nem engedett eltérés — a mennyiben arra nézve a fentebbi §§. nem intézkednek — 25—500 forintig, s ismétlés esetén 1000 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

54. §. (Erdőbirtokos felelőssége.) Az erdőrendészeti áthágásoknál a bírság és költségekre nézve az erdőbirtokos felelős: a vele együtt lakó házastárs, a vele házi közösségben élő gyermekei,

erdő- vagy gazdatiszteiért, s a gyámok és gondnokok: gyámoltjaik és gondnokoltjaikért.

Ha azonban az erdőbirtokos, illetőleg gyám vagy gondnok kimutatja, miszerint az áthágás tudta nélkül történt, s azt megakadályozni felügyeleti kötelességének szigoru gyakorlata mellett sem volt képes — ez esetben felelőssége megszűnik.

Az erdőbirtokosnak az újra beerdősítésre nézve, a 47. és 48. §§-ban megállapított kötelezettsége, ez esetben is fennmarad.

55. §. Azon erdőbirtokos, a ki erdejében másnak oly cselekvényt enged meg, mely a fentebbiek szerint erdőrendészeti áthágást képez, ha az valóban elkövetett, úgy büntetendő, mint ha azt ő maga követte volna el.

56. §. (Eljárási költségek behajtása.) Az erdőrendészeti áthágás miatt elítélt, az eljárási költségekben s elmarasztalendő. Fölmentő ítélet esetében az eljárási költségeket az erdei alap (208. §.) viseli.

57. §. A kiszabott pénzbüntetés az elmarasztalt hagyatékat csak akkor terheli, ha az ítélet annak életében jogerejüvé vált. Egyéb erdőrendészeti intézkedések foganatosítását vagy befejezését, az erdőbirtokos halála nem akadályozza.

58. §. (Büntethetőség és pénzbüntetés elévülése.) Az erdőrendészeti áthágások büntethetősége, ha ezen törvény által megállapított pénzbüntetés legmagasb összege 100 frtot meg nem halad — az áthágás elkövetésének napjától számítva egy év alatt, más esetekben két év alatt, a kiszabott pénzbüntetés pedig a határozat jogerőre emelkedésétől számított három év alatt elévül.

Ha azonban az áthágás oly természetű, melynél fogva a jelen törvény 47. és 48. §§. értelmében, az erdőbirtokos az újra beerdősítésre vagy valamely átalakításra köteleztetik, akkor ennek megállapítása végett, az eljárás az elévülési idő eltelte után is megindítandó.

59. §. Az elévülés megszakad az illető áthágásra nézve, a kiszabott határidőn belül, az illetékes hatóságnál bárki által tett írásbeli vagy jegyzőkönyvbe foglalt bejelentés által.

60. §. (Erdőrendészeti áthágás által másnak okozott kár.) Erdőrendészeti áthágások által másoknak okozott károk megtérítése polgári eljárás útján érvényesítendő.

V. FEJEZET.

A hatóságokról, az illetékességről és eljárásról, az erdőbirtokosok által saját erdeikben elkövetett erdőrendészeti áthágásokra nézve.

61. §. (Hatóságok.) A jelen törvényben elősorolt erdőrendészeti áthágásokra nézve elsőfoku hatóság azon közigazgatási bizottság, melynek területén azok elkövetettek, másodfoku hatóság a földművelés-, ipar- és kereskedelmi ministerium.

62. §. (Erdőrendészeti áthágások bejelentése.) A IV. fejezetben elősorolt erdőrendészeti áthágások miatt, az eljárás hivatalból megindítandó.

A községi előljárók és a községi egyéb hivatalos közegek, továbbá az erdőtisztek és erdőőrök, mezei rendőri és közbiztonsági közegek, végre a csőszök és pásztorok, a tudomásukra jutott erdőrendészeti áthágásokat megyékben a községi előljárási-, illetőleg a szolgabírónál, törvényhatósági joggal felruhazott vagy rendezeti tanácsu városokban a kapitánynál, vagy a tanács által e részben megbízott tisztviselőnél, végül Budapesten az illető kerületi előljárási ságnál bejelenteni kötelesek.

63. §. (Erdőrendészeti áthágások tárgyalása.) Ezen hatósági közegek a történt följelentésről az illető erdőfelügyelőt azonnal értesítik; kinek kötelessége a följelentés alaposágáról előzetes meggyőződést szerezni, s a mennyiben a följelentés alaptalannak

nem mutatkozik, az eljárás megindítását indítványozni. Ennek folytán a tényálladéknak szükség esetén a helyszínén való fölvételére és megállapítására 3 héten túl nem terjedhető tárgyalási határnap tűzetik ki, melyre ugy a kir. erdőfelügyelő, valamint az érdekelt felek, az esetleg szükséges szakértőkkel és tanukkal együtt meghívandók.

64. §. A felek a tárgyalásnál magukat meghatalmazottak által is képviseltethetik. A meghatalmazás érvényéhez két tanu aláírása szükséges.

Azon körülmény, hogy a megidézett felek a tárgyalásra meg nem jelentek, a tárgyalás megtartását nem akadályozhatja.

65. §. (Jegyzőkönyv felvétele.) A tárgyalásról, mely alatt a kir. erdőfelügyelő a meghívott egyénekhez tárgyszerű kérdéseket intézhet, — a tényálladékot, valamint az előadások lényegét világosan kitüntető rövid jegyzőkönyv veendő fel, mely a jelenoltak által aláírandó.

66. §. Ezen jegyzőkönyvet az arra vonatkozó iratokkal, esetleg fölvételekkel és rajzokkal, a jelen törvény 62. §-ában megnevezett hatósági közegek, legkésőbb 8 nap alatt tüzetes jelentés kíséretében, közvetlenül az illető közigazgatási bizottság elé terjeszteni kötelesek.

67. §. (Első fok u határozat.) A közigazgatási bizottság, a mennyiben az ügyet kiderítettnek találja, első fokban határozatot hoz, s azt a kir. erdőfelügyelővel is közli, ellenkező esetben a tárgyalást kiegészíteti, s annak eszközzésére megfelelő határnapot szab.

68. §. (Első fok u határozat felebbezése.) A közigazgatási bizottság határozata, annak az illetők által való kézhez vételével számítandó 15 nap alatt, ugy az érdekeltek, valamint a kir. erdőfelügyelő által a földmivéls-, ipar- és kereskedelmi ministerhez felebbezhető, kinek határozata végérvényes. A főispán és szakelőadónak az 1876. évi VI. törvényczikk 22. §-án alapuló felebbezési joga ez esetre is kiterjesztetik.

Második czim.

Az erdei kihágásokról.

I. FEJEZET.

Általános határozatok.

69. §. (Erdei kihágások meghatározása.) A jelen törvény második czim II. fejezetének A) és B) pontja alatt meghatározott lopások és másnak erdejében elkövetett károsítások erdei kihágást képeznek, ha

a) lopás esetében, a lopott dolog értéke — a külön megtérítendő kár beszámítása nélkül —

b) károsítás esetében pedig az okozott kár összege 30 frtot nem halad túl.

A cselekmény e minősége nem változik az által, hogy a jelen szakaszban meghatározott érték vagy kár összege a tettes elítéltetése előtt általa elkövetett több erdei kihágásból származik.

70. §. A közös erdőben, a közbirtokos által elkövetett lopás vagy károsítás — ha ez által más közbirtokos joga megsértetik, az előbbi szakaszban meghatározott feltételek alatt — szintén erdei kihágást képez.

71. §. (Veszélyes cselekmények és mulasztások.) A jelen törvény második czim II. fejezetének C) pontja alatt meghatározott veszélyes cselekmények és mulasztások — tekintet nélkül a veszély nagyságára, s a mennyiben a különös határozatokban az ellenkező nem rendeltetik — az esetben is erdei kihágást képeznek, ha nem idegen erdőben követtetnek el.

72. §. Mulasztás által csupán azon esetben követtetik el erdei kihágás, melyekre vonatkozólag ez a törvény intézkedésében kimondatik.

73. §. (Vétségek, illetőleg büntettek.) Ha a lopott dolog értéke vagy okozott kár összege 30 forintot felül halad, a cselekmény, a büntetőtörvénykönyv értelmében vétséget, illetőleg büntettet képez.

Több külön erdei lopásnak, az érték szerinti minősítésénél, a büntetőtörvényeknek rendelkezései tartandók meg.

74. §. Büntettet képez az erdei lopás, habár a lopott dolog értéke 30 forintot nem halad túl, ha erre vonatkozólag valamelyike azon körülményeknek forog fenn, melyeknél fogva a lopás, tekintet nélkül a lopott dolog értékére, a büntetőtörvények szerint büntettnak állapítatik meg.

A büntetőtörvényeknek a fegyverviselésre vonatkozó megállapítása, erdei lopást illetőleg, csakis löfegyverre értendő.

A visszaesésnek a büntetőtörvénykönyv 338. §-ában meghatározott hatálya, erdei lopásra nézve megszűnik, ha az utolsó elkövetését megelőző büntetés kiállása óta 3 év már eltelt.

75. §. (Büntetések: pénzbüntetés.) Erdei kihágás miatt pénzbüntetés, s mindenik kihágásért, valamint a kihágást elkövetett mindenik személyre nézve, külön tételben állapítandó meg.

76. §. (Elzárás.) A pénzbüntetés behajthatatlansága esetében elzárás alkalmazandó; ez okból a büntetés megállapításánál, egyuttal az e helyett alkalmazandó elzárás tartama is megállapítandó.

77. §. (Elzárás tartama.) A pénzbüntetésnek elzárásra való elváltatásánál következő szabályok követendők.

Három forintot fölül nem muló pénzbüntetés helyett egy napi elzárás, azon fölül pedig minden további 1 frttól 3 frtig terjedő összeg helyett szintén egy napi elzárás számítandó.

78. §. (Elzárási büntetés maximuma.) Tíz napnál hosszabb ideig terjedő elzárás, erdei kihágás miatt nem állapítható meg.

79. §. A karosultat illető megtérítés vagy kártalanítás helyett elzárásnak nincs helye.

80. §. (Kísérlet, részesség, szándék, gondatlanság.) A lopás kísérlete is büntetendő.

Az erdei kihágások egyéb eseteiben a kísérletet illetőleg, a kihágásokra nézve fennálló szabályok alkalmazandók.

A részesség, továbbá a szándék és gondatlanság, valamint a büntetést kizáró vagy enyhítő körülmények tekintetében — a mennyiben a jelen törvény kivételt nem állapít meg — a rendőri kihágásokra vonatkozó szabályok rendelkezései, az erdei kihágások eseteiben is alkalmazandók.

81. §. (Utások által elkövetett kihágások.) Ha valakit utközben akár az erdőben, akár annak közelében oly baj ért, mely miatt kénytelen volt erdei kihágást elkövetni, de ezt az erdőfelügyelettel megbízott személynek azonnal, vagy a legközelebbi község-előljárónak 24 óra alatt följelenti, ugy ezen cselekmény nem büntetetik mint kihágás.

Az okozott kár vagy az eltulajdonított dolog értéke azonban ez esetben is megtérítendő.

82. §. (Indítványtétel.) Erdei kihágás miatt, a büntető eljárásnak, csak a sértett fél panaszára van helye.

A 109. és 110. §§-ban, valamint a 116. §-ban meghatározott kihágások miatt azonban az eljárás hivatalból indítandó meg.

83. §. (Több erdei kihágás büntetése.) Ha valaki több erdei kihágást követett el, melyek miatt még meg nem büntetett, a pénzbüntetés mindenik erdei kihágásért külön állapítandó meg.

A pénzbüntetés helyett alkalmazandó elzárás azonban a 78. §-ban meghatározott időtartamot ez esetben sem haladhatja felül.

84. §. (A tettessel együtt felelős személyek.) A családtagok, a gyámság és gondnokság alatt álló egyének, a cselé-

dek, az iparos tanoncok és segédek és a gyári munkások által elkövetett erdei kihágások eseteiben az értéknek, a kárnak és a költségeknek megtérítésére nézve a családfők, a gyámok és gondnokok, a gazdák, s illetőleg az iparosok és gyárosok is felelősséggel tartoznak, azon esetben, ha a kötelességszerű felügyeleti jog gyakorlását elmulasztották. Ezen esetben utóbb nevezettek az érték, kár és költségek megtérítésében a tettessel együtt, mindazonáltal visszereseti joguk épségben tartása mellett, elmarasztalandók; de ellenük a végrehajtás csak azon esetben fogantatosítható, ha annak a tettes elleni fogantatosítása, ez utóbbinak vagyontalansága következtében, részben vagy egészben eredménytelen maradt.

Ugyanezen szabály szerint felelősek az erdei termékeknek az erdőben feldolgozására vagy az erdőből elszállítására jogositottak megbízottjaikért és munkásaikért, a mennyiben ezek az erdei kihágást megbízatásuk körében követték el.

85. §. (Érték- és árszabályzatok.) Az eltulajdonított dolog értékének és a kártérítési összegnek, valamint a hajtó-pénzek megállapíthatása végett, mindenik közigazgatási bizottság saját területe számára, a kir. erdőfelügyelőkkel egyetértve, egy — s ha a vidék különböző részein e tekintetben jelentékeny különbsétek mutatkoznak, több érték- és ár-szabályzatot állapít meg, s azt a földművelés-, ipar- és kereskedelmi miniszternek jóváhagyás végett fölterjeszti, s jóváhagyás után közhírré teszi.

Ezen szabályzat három évről három évre, vagy az időközben beállott jelentékenyebb árváltozások esetében korábban is újból állapíttatik meg.

Ha egymással összefüggő erdőterületek több törvényhatóság területén fekszenek, a szabályt az érdekelt közigazgatási bizottságok és erdőfelügyelők közösen állapítják meg.

Az érték- és árszabályzat készítésénél követendő elv és eljárás ministeri utasítás által határozatik meg.

86. §. (Erdei kihágások elévülése.) Az erdei kihágások büntetősége, a kihágás elkövetésének napjától számított két év alatt évül el.

87. §. Az elévülés szünetelésére és ismétli megkezdésére nézve, a büntetőtörvények rendelkezései alkalmazandók.

88. §. (Erdei kihágások büntetésének elévülése.) Az erdei kihágás miatt megállapított büntetés végrehajthatása megszűnik, az ítéletnek jogerőre emelkedésétől számított 3 év elteltével.

Ezen elévülés mindazonáltal, az ítélet végrehajtására irányzott és az elítélt ellen intézett hatósági cselekmény által félbeszakíttatik, azonban a félbeszakító cselekmény elrendelésének, illeőleg fogantatosításának napján újra kezdetét veszi.

89. §. (Kártérítési kötelezettség elévülése.) Az ítéletben megállapított megtérítés, vagy kártalanítás elévülésére nézve, erdei kihágás esetében is, a polgári törvények rendelkezései követendők.

II. FEJEZET.

Különös határozatok.

A) Az erdei lopásról.

90. §. (Lopás büntetései.) A ki valamely erdőben létező élő fát vagy ott létező levágott, de eladásra vagy felhasználásra még fel nem dolgozott fát lop (69. §.), az ellopott fa értékét, s kártérítésül ezen érték egy negyed részét tartozik megtéríteni; ezen felül pedig a két összeggel egyenlő pénzbüntetéssel büntetendő.

91. §. A lopott fa értékét és kártérítésül ezen értékkel egyenlő összeget tartozik megfizetni, ezenfelül pedig e két összeggel egyenlő pénzbüntetéssel büntetendő az, a ki az erdőben:

a) szórtan fentartott hagyonczt, fölfát, vagy magfát, avagy az évesnél fiatalabb csemetét lop;

b) ritkás erdőből több, vagy zárt erdőből annyi egymás mellett álló fát lop, hogy ez által hézag támad;

c) a termő föld megkötésére védezközüül szolgáló, vagy száradás végett meghagyott tuskót kiás és ellop, avagy habár nem az ezen pontban megjelölt célok valamelyikére szolgáló tuskót lop el, de az annak ellopása végett kiásott gödröt nem tölti be.

92. §. A ki valamely élőfa ágait, galyait letöri vagy levágja, s ellopja (illetőleg jogtalanul eltulajdonítja), ezen tárgy értékét s kártérítésül az érték felét tartozik megtéríteni, s egyszersmind a két összeggel egyenlő pénzbüntetésre ítélendő.

A ki pedig valamely élőfáról annak kérgét lehasítja és ellopja, a fa és a kéreg értékét tartozik megtéríteni, s ezen felül azon értékkel egyenlő pénzbüntetéssel büntetendő.

93. §. A ki valamely elszáradt vagy az elemek által letört fát, ágat, galyat vagy tuskót lop el (illetőleg eltulajdonít), ezen tárgy értékét egyszerszen tartozik megtéríteni s ezen értékkel egyenlő pénzbüntetéssel büntetettetik.

94. §. A ki valamely nem-élő fa kérgét hántja le s ellopja, vagy már lehántott fakérget lop, a fakéreg értékét megtéríteni tartozik, s egyszersmind ezen értékkel egyenlő pénzbüntetéssel büntetettetik.

A ki száraz vagy zöld faleveleket vagy mohot lop, a lopott tárgy értékét s kártérítésül ugyanannyit fizetni tartozik, ezenfelül pedig az értékkel egyenlő pénzbüntetéssel büntetendő.

95. §. A ki gubacsot, tölgy, bükk, fenyő vagy más erdei magot vagy erdei gyümölcsöt, gombát, korhadékot, földet, agyagot, tőzeget, meszet, gyepbantot, fagyókeret, fűvet vagy egyéb erdei terméket lop (eltulajdonít), annak értékének megtérítésén felül, az értékkel egyenlő pénzbüntetéssel büntetettetik.

Ha pedig a tettes az erdei magot, gubacsot vagy gyümölcsöt elveszte vagy leszakgatta, a fentebbi pontban meghatározott fizetésén felül kártérítésül az értékkel egyenlő összeget is tartozik fizetni.

96. §. A ki fanedvet (gyanta, terpentín, nyír és jávorlé) lop, a lopott tárgy értékét megtéríteni, s kártérítésül azzal egyenlő összeget tartozik fizetni, s azonfölül a két összeggel egyenlő pénzbüntetésre ítélendő.

97. §. (Orgazdaság. Bűnpártolás.) Az orgazdaság és bűnpártolás, a mennyiben erdei kihágást képező cselekményből származó dologra, illetőleg ily kihágás tettesére vonatkozólag követtetik, 5 frttól 25 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettetik.

Orgazdák és bűnpártolók az értéket, a kárt és a költségeket, a tettesekkel egyetemlegesen megfizetni tartoznak.

98. §. Ha a visszaesés az orgazdára nézve forog fenn, ennek cselekménye, tekintet nélkül az erdei kihágásban bűnös tolvajra, s büntetőtörvények rendelkezései szerint minősítendő.

Erdei kihágásokra vonatkozó orgazdaság esetében, a visszaesés hatálya 3 év alatt szűnik meg.

99. §. (Kísérlet.) A fentebbi fejezetben meghatározott cselekmények kísérlete is büntetendő.

A kísérlet büntetésénél a büntetőtörvények erre vonatkozó rendelkezései alkalmazandók.

Ha az eltulajdonítani szándékolt dolognak, a büntetés kimérésénél alapul szolgáló értéke nem határozható meg, a kísérlet 10 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

B) Az erdei kártételekről.

100. §. (Legeltetési kihágás.) A ki oly erdőben, melyben a legeltetésre nincs joga, szándékosan vagy gondatlanságból legeltet, az okozott kár és esetleg a hajtópénz megtérítésén felül, pénzbüntetéssel a következő mértékben büntetendő:

1. egy darab szarvasmarháért	50 kr.
2. " " kecskéért	50 "
3. " " ló, öszvér vagy szamárért	40 "
4. " " juhért	15 "
5. " " sertésért, makkoltatás idején	30 "
6. " " sertésért, makkoltatási időn kívül	10 "
7. " " szopós csikóért	5 "
8. " " ludért	2 "
9. egyéb baromfiért darabonként	1 "

Ha a legeltetés 15 éven aluli, vagy tilalom alatt álló erdőben, vagy pedig véderdőkben, avagy futóhomokban álló erdőkben történik, a fentebbi 1—7 alatt felszámított pénzbüntetés mindenik darab állatért kétszeresen veendő.

Ha pedig a legeltetés, hat éven aluli, mesterséges ültetvények, vagy erdei vetések közt, avagy faiskolában történt, a pénzbüntetés háromszoros összegben szabandó ki.

101. §. Az előző §. határozatai az esetben is alkalmazandók, ha a legeltetésre jogosított, ebbeli jogosultságát, a legeltetés helyére, idejére vagy a legeltetett állatok fajára vagy azok számára nézve túllépte.

102. §. Legeltetési kihágás esetében, a kártérítési összeg a 100. §-ban megszabott pénzbüntetés felénél, s ha az említett szakasz 1—7. pontja alatt felsorolt állatokkal 15 éven aluli vagy laza talajú erdőben vagy nedves időjáráskor történt, vagy ha a kárt tevő egy napnál tovább legeltetett, annak teljes összegénél kevesebb nem lehet.

103. §. A 100. §-ban meghatározott büntetés felére szállítható le, ha valaki az azon §-ban megjelölt valamely állatot, másnak erdejébe legeltetési szándék nélkül ugyan, de jogtalanul behajt; vagy a felügyeletére bízott állatot másnak erdejébe gondatlanságból bemenni engedi.

Ha mindazonáltal valamely állat, csak is az erdőbe való menekülés által óvathatott meg a fenyegető közvetlen veszélytől, ez esetben büntetésnek nincs helye; az okozott kár azonban ez esetben is megtérítendő.

104. §. (Hajtópénzek.) Jogtalan legeltetés, vagy valamely állatnak idegen erdőbe való jogtalan behajtása esetében, a kártérítések és a pénzbüntetésen fölül, az állatok után hajtópénz is fizetendő.

A hajtópénz nagyságát, mindenik állat-nemre nézve a közigazgatási bizottság a 85 §. értelmében határozza meg.

A szárnyas állatokat behajthatlanság esetében jogukban áll az erdőőrizzettel megbízott egyéneknek lelőni, mely esetben a lelőtt állatok a helyszínén hagyandók s az állat tulajdonosa által elvihetők.

105. §. (Károsítások.) A ki élőfát le- vagy bevágás, megfúrás, rovatozás, gyűrűzés, jelzés, lehámozás, fűrészelés, a gyökerek feltakarása, gyantanyilások fel- vagy tovább szakítása, vagy bármely más módon megrongál, az okozott kár megtérítésén fölül, 15 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A ki pedig az élőfa galyját vagy ágát letöri, levágja, megvagdálja, vagy a fát más hasonló módon megrongálja, az élőfa értékének egy tizedrészétől annak egész értékeig terjedhető kártérítést tartozik fizetni, s azonfölül 10 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

106. §. A levágott fáknak vagy más erdei termékeknek, a kerítésnek, ároknak, medernek, partnak, töltésnek, hidnak, átmetszetnek, útnak, ergettyűnek vagy csusztatónak, vízfogónak, vagy a fa-úsztatásra szolgáló más eszközöknek, továbbá tilalmi táblának, jelző vagy útmutató póznának, a távolsági vagy bármely más az erdőművelés vagy használat czéljából alkalmazott jelnek, vagy műveknek megromlása, ugyszintén a szénelgetésre összehordott vagy ölbe rakott fák szétbontása, ötven krajczártól huszonöt forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Az okozott kár mindenik esetben megtérítendő.

107. §. A ki másnak erdejében jogtalanul földet, érezt, kőszemet, követ, gyepet vagy egyéb talaj-alkatrészeket ás, vagy az erdőbe követ vagy más a talajra nézve kártékony anyagot hord, a kár és az odahordott anyag elhordása által okozott költség megtérítésén fölül, ötven krajczártól 10 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

108. §. A ki idegen erdőben faizás, vagy alomhordási vagy egyéb termékszedésre engedélylyel bír, de a fát, galyját, almot vagy egyéb erdei terméket, nem a meghatározott mennyiségben, időben, vagy nem azon erdőrészből viszi, melyből annak vételére jogosítva van, ötven krajczártól tíz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ugyanezen büntetéssel büntetendő az is, a ki az alomgyűjtésnél, vagy galyszedésnél vasgereblyét vagy vágó eszközt használ, vagy pedig az őt illető faizási vagy erdőtermék szedési jogával visszaélve, azt vagy másra ruházza, vagy másnak érdekében gyakorolja, vagy pedig a szedett fát, illetőleg erdei terméket eladja, egyáltalán, ha a megjelölt jogának határain túllép.

C) A veszélyes cselekményekről és mulasztásokról.

109. §. (Tű z e l é s.) Két forinttól száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik:

1. a ki a 9. §. határozmányainak megsértésével, az erdőben vagy annak közelében tüzet gerjeszt;

2. a ki az általa vagy hozzájárulásával avagy jelenlétében gerjesztett tüzet kellő felügyelet nélkül hagyja, vagy a tűzveszélynek kikerülésére szükséges, és a létezett viszonyok közt eszközölhetővé vált intézkedéseket elmulasztja;

3. a ki a jelen törvény 11. §-ának eleget tenni elmulasztja.

(Erdőégések oltása.) 4. a ki erdőégés esetében annak oltására kötelezve lévén, ezen kötelezettségének alapos ok nélkül nem tesz eleget, vagy az oltást vezető hatósági közeg rendelkezését alapos ok nélkül nem teljesíti.

110. §. Azon közigazgatási hivatalnok, ide számítva a községi előljárót is, a ki erdőégés esetében, a hivatalánál fogva őt illető intézkedések körül kötelességét megszegi, szintén az előbbi §-ban meghatározott büntetéssel büntetendő.

Megycl közigazgatási hivatalnok ellen ily vád esetében, az elsőfoku bíróságot a legközelebbi erdei kihágási bíróságok közül, a másodfoku erdei kihágási bíróság bíróság által határozza meg.

E büntetés mindazonáltal nem zárja ki a közigazgatási tisztviselő s községi előljárónak, a törvényhatóságok és községek rendezéséről szóló törvényzettekben megállapított felelősségét.

111. §. (Veszélyes cselekmények.) A ki valamely erdőbe jogtalanul vagy engedély nélkül, vagy az engedélyezett helyen kívül ergettyűt (csusztatót) készít; meszet vagy szenet éget; szurkot, hamuzsirt vagy kátrányt főz; kormot készít, fűrész- vagy egyéb gödröt és fa-rakodó vagy dolgozó helyet, vagy műhelyet felállít; épület-, szerszám- vagy egyéb használatra szánt fát farag, vagy más hasonló

munkát teljesít: öt forinttól husz forintig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő, és a fent elősorolt cselekmények által esetleg okozott kárt, szakértői becslés alapján megtéríteni köteles.

Ily esetben, ha az erdőbirtokos kívánja, az ezen czélokra netán felállított építmények és művek, a kihágást elkövetőnek vagy annak költségén, a ki ezért magánjogi felelősséggel tartozik — elhordandók, s az előbbi állapot visszaállítandó.

112. §. (Veszélyes eszelekmény vagy mulasztás folytán származott erdőégés.) Ha a 109. §. 1., 2., 3. alatt meghatározott eszelekmény vagy mulasztás folytán, gondatlanságból tűzkár származott, a cselekmény vagy mulasztás vétséget képez, s a büntetőtörvények rendelkezései szerint lesz büntetendő.

Ugyanezen szabály alkalmazandó az esetben is, ha a tűzvész, a mész- vagy szénégetés, a szurok- vagy kátrányfőzés avagy a koromkészítés vagy hamunyerés végett gerjesztett tűzből gondatlanság folytán származott, ugyszintén, ha a tűz, az égés következtében nyeredő hamu jogtalan eltulajdonításának céljából gerjesztett, habár tűzvész nem származott.

113. §. (Erdőben engedély nélküli járáskelés.) A ki az erdőben engedély nélkül kocsival tilos uton jár, vagy habár azon erdőségben makkoltatásra vagy legeltetésre jogosított is, marhát tilos uton hajt; a ki engedély nélkül új utat tör, vagy hat évesnél fiatalabb utánnövények közt jár, ötven krajczártól 20 frtig terjedhető büntetéssel büntetendő.

114. §. A ki idegen erdőben a nélkül, hogy ahhoz jogosultsága volna, a közutakon kívül találtatik, ha ottani jelenléte közbiztonsági vagy az erdőtulajdon biztonsága szempontjából aggályosnak tűnik fel, az erdész-személyzet tagjai által, az erdőből kiutasítható és ha fejsze, fűrész, vagy az erdőtermék szedésére alkalmas más eszköz vagy fegyver volna birtokában, az tőle elveendő; azonban az illető által az elvett tárgy 14 nap alatt, további intézkedés végett, a legközelebbi közigazgatási hatóságnak jelentés mellett átadandó.

A mennyiben tettes az erdőben tartózkodásra, illetőleg fegyverviselésre vonatkozó jogosultságát a hatóság előtt sem tudná igazolni, az által a fentnevezett s nála talált tárgyak elkobzandók.

Ha az erdőből kiutasított személy, a meghagyásnak nem tesz eleget, öt frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő; ha pedig ellenszegül, cselekménye közhatósági közeg elleni erőszak büntetési képez, s a büntető törvények rendelkezései szerint lesz büntetendő.

Kivételes intézkedések.

115. §. (Faeladási igazolványok.) Ha valamely vidéken az erdei lopások igen gyakoriakká válnak, a közigazgatási bizottságok — az erdőtulajdonosok kérelmére, vagy a nélkül — fölterjesztett javaslata folytán a belügyminister elrendelheti, hogy azon területen, valamint azokon is, a hol a lopott erdőtermékek eladatni szoktak, ily termékek eladása és vétele csak azon föltétel alatt legyen eszközölhető, hogy az eladó, az eladni szándékolt erdőtermék jogos szerzését, annak — a községelöljáróság által láttamozott — bizonyítványával igazolja, kitől azon erdőterméket szerezte.

A bizonyítványban körülírandó az eladni szándékolt erdőtermék neve, minősége, nagysága, száma és mértéke.

Azon esetben, ha a közigazgatási bizottság a jelen szakaszban határozott fölterjesztést, az érdekeltek kérelme nélkül rendelte el, ez iránti határozata az illető megye területén közzendő, és a törvényhatósági épületnek a határozatok kifüggesztésére szolgáló helyén kifüggesztendő. Minden érdekeltnek joga van, a kifüggesztéstől szá-

mitott 15 nap alatt, főlegbezni a belügyministerhez. Ha pedig a közgazgatási bizottság az érdekelteknek a jelen §-ban meghatározott kivételes intézkedés elrendelése iránti kérelmüket mellőzendőnek találja, a folyamodóknak ez esetben is joguk van, a megtagadó határozat ellen, ugyancsak 15 nap alatt szintén a belügyministerhez főlegbezni, a ki — ha az intézkedéseknek akár mellőzését, akár elrendelését szükségesnek látja, eziránt a közigazgatási bizottság határozatának megváltoztatásával is intézkedhetik.

116. §. A ki az előbbi §-ban megjelölt rendelet megszegésével erdőterméket elad vagy vesz, 2 frttől 10 frtig terjedő pénzbüntetéssel, s a mennyiben más erdei kihágás is forogna fenn, egyszersmind az erre elrendelt büntetéssel is büntetendő.

III. FEJEZET.

A bíróságokról, az illetékességről, és az eljárásról, erdei kihágások eseteiben.

117. §. (Első fokú erdei kihágási bíróság.) Erdei kihágások eseteiben a bírói hatóságot első fokban gyakorolják:

1. megyékben a szolgabírák;
2. rendezett tanácsu, valamint törvényhatósági joggal felruházott városokban a kapitány vagy a tanács által e részben megbízott tisztviselője;

3. Budapest mindenik kerületében az illető kerületi előljáró.

118. §. (Községi bíró.) Tíz forintot felül nem haladó lopások vagy ugyanezen összeget felül nem haladó kártételek eseteiben, az elsőfoku bíraskodás kis és nagy községekben, a szolgabírón kívül, a községi bírót is, akadályoztatása esetében pedig ennek helyettesét illeti.

Ez esetekben a sértett fél választásától függ, vajjon a szolgabíró vagy a községi bíró eljárását kívánja-e igénybe venni.

E választási jog azonban panasztétellel megszűnik.

119. §. (Másodfoku erdei kihágási bíróság.) Erdei kihágási ügyekben a másodfoku bírói hatóságot a főispánból (fővárosban a főpolgármesterből) akadályoztatása esetében az alispánból, illetőleg polgármesterből vagy annak helyetteséből, mint elnök, és a közigazgatási bizottságnak két tagjából alakított bíróság gyakorolja.

120. §. (Másodfoku erdei kihágási bíróság alakítása.) A másodfoku erdei kihágási bíróság alakítása czéljából, a közigazgatási bizottság a közgyűlés által választott, vagy a jelen törvény 26-ik §-ban megjelölt erdészeti szakértő tagok közül, négy rendes és négy póttagot választ, a kik közül lehetőleg fölváltva — a többi a főispán (főpolgármester) akadályoztatásuk esetében az alispán, illetőleg a polgármester elnöklete alatt, mint társas bíróság képezik az erdei kihágási másodfoku bíróságot.

121. §. (Semmiségi panasz.) A jelen törvény 158. §-ban meghatározott semmiségi panasz esetében, a Curia, mint legfőbb fellelőszék határoz.

122. §. Az erdei kihágási másodfoku bíróság üléseire a királyi ügyész meghívandó.

A királyi ügyész távolléte azonban az eljárást és határozatokat nem akadályozza.

123. §. (Másodfoku erdei kihágási bíróság székhelye, egybehívása.) A másodfoku bíróság ülései a törvényhatóság székhelyén tartatnak.

Az ülésekre az elnök meghívja a tagokat, s az értesíti a királyi ügyészt is, az ülés tartásának napjáról, órájáról és helyéről.

124. §. (Erdei kihágási bíróságok jegyzőkönyveinek vezetése.) A jegyzőkönyvvezető teendőit az elsőfoku bíróságnál — a kisebb polgári peres ügyekben való eljárásról szóló törvény 5-ik §-ában megjelölt személyek végzik.

A másodfoku bíróságnál a jegyzőkönyvvezetésre, a törvényhatóság jegyzői személyzetéből, az elnök rendel ki tagot.

125. §. (Erdei kihágási bíróságok tagjainak eskütétele.) Ugy az első foku, valamint a másodfoku erdei kihágási bíróság tagjai e hivatásukra nézve — a menyyiben a kisebb polgári peres ügyekben való eljárásról szóló törvény értelmében föl nem eskettettek volna — külön esküt tesznek le.

Az idézett törvénynek a községi bíráskodással megbízott közegekre vonatkozó rendelkezése, az erdei kihágások eseteiben eljáró községi bírakra is alkalmazandó.

A másodfoku bíróságnak a jelen szakasz intézkedései alá nem eső tagjai, a közigazgatási bizottság ülésén, szintén a fentidézett törvénycikk 7. §-ában megállapított esküt teszik le.

126. §. Az első foku erdei kihágások bírósága, egy másik hasonló bíróságnak, erdei kihágási ügyben hozzá intézett megkereséseit teljesíteni köteles.

127. §. (Rendőri közegek közreműködése.) A rendőri közegek kötelesek az erdei kihágási bíróságnak hivatása körében kiadott meghagyásait, s ha más törvényhatóságnak lennének közegei, megkereséseit pontosan teljesíteni.

128. §. A főlesketett erdőtisztek es erdőőrök az elkövetett erdei kihágás, és az ezt elkövetett személy nyomozásnál, szintén mint rendőri közegek járnak el.

129. §. Az előbbi szakaszban megjelölt személyeknek, az erdei kihágás vagy a kihágást elkövetőnek nyomozásában fogatosított és hatáskörükbe eső cselekményei hatálya és hitelességére nézve, a törvénynek és a szabályoknak a rendőri közegekre vonatkozó intézkedései alkalmazandók.

130. §. (Illetékesség.) Az eljárás rendszerint a tettes lakhelyének, illetőleg tartózkodási helyének bírósága előtt indítandó meg. Ha azonban a tettes közvetlenül a kihágás elkövetésén éretett, vagy ha tőle zálog vétetett, vagy ha ő zálogot adott, az eljárás a tett elkövetésének bírósága előtt is megindítható.

Tettenkapás az is, ha a tettes nem éretett ugyan közvetlenül a kihágás elkövetésén, hanem a közvetlen rajtaérés kikerülése végett megfutamodván, vagy elrejtőzván, folytonos üldöztetése közben elfogatott, illetőleg fölfedeztetett; ugyszintén, ha folytonos üldöztetése közben az őt üldöző rendőri közeg (127. és 128. §§.) vagy több üldöző által avagy az üldözésben részt nem vett, de többek által fölismeretett, habár menekülése vagy elrejtőzése sikerült is volna.

131. §. A tettes vagy tettesek, avagy ezek egyikének illetékessége, a részeseik illetékességét is megállapítja.

132. §. Ha az erdei kihágást elkövető ellen az eljárás folyamában más büntetendő cselekmény jelensége is felmerül, az erdei kihágás miatti eljárás azonnal felbeszakítandó és az iratok, további eljárás és ítélelhozatal végett, azon bírósághoz teendők át, mely azon másik büntetendő cselekményre nézve illetékes.

133. §. (Illetékességi összeütközések.) Első foku erdei kihágási bíróságok illetékességi összeütközése esetében, ha valamennyinek másodfoku bíróságát ugyanazon közigazgatási bizottság képezi, a határozati jog ezt illeti.

Ha pedig az illetékességi összeütközésben levő erdei kihágási bíróságok másodfoku bírósága nem ugyanaz, ugyszintén másodfoku erdei kihágási bíróságok illetékességi összeütközése esetében, az illetékesség kérdésében a belügyminister határoz.

134. §. Rendes bíróság és erdei kihágási bíróság közötti illetékességi összefüggés esetében, az illetékesség fölötti határozat az 869 : IV. t.-cz. 25. §-a alapján a ministeriumot illeti.

135. §. Erdei kihágások esetében, a mennyiben a jelen törvény mást nem állapít meg, a kihágásokra nézve hatályban levő eljárás továbbra is fentartatik.

136. §. (Eljárás iránti indítványtétel.) Azon esetekben, melyekben a jelen törvény rendeletei szerint, az eljárás csak a sértett fél panaszára indítható meg, a panasz a büntetőtörvények rendelkezései szerint erre jogosított személyeken kívül, a sértett fél erdőkezelő tisztje által is — külön meghatalmazás nélkül előterjeszhető.

Az erdőkezelő tiszt jogosítva van továbbá a sértett felet, az eljárás további folyama alatt is, a bíróság előtt képviselni, és a megengedett jogorvoslatot használni.

A panasz szóval is előterjeszhető.

Ha a panasz írásban terjesztetik be, s ahhoz több erdei kihágást s kihágót tartalmazó jegyzék mellékeltetett, az indítvány mindazon kihágási esetekre és személyekre, melyek a jegyzékben, mint ilyenek megjelölve vannak, kiterjesztettnek tekintendő.

137. §. (Hivatalból indított eljárás.) Azon erdei kihágások eseteiben, melyekben a jelen törvény (109., 110. és 116. §§.) szerint, hivatalból eszközzendő az eljárás, tartozik az illetékes bíró, a neki feljelentett vagy hivatalos tudomására jutott kihágást illetőleg, külön indítvány nélkül is megindítani az eljárást.

138. §. (Kártérítési igények leszállíthatása.) Oly erdei kihágási ügyekben, melyekben az érték, illetőleg a kár nagysága állapítja meg az erdei kihágási bíróság illetékességét s az érték, illetőleg kár nagyobb volna, mint a mely az ezen bíróság illetékességére nézve a jelen törvény 69. és 118. §-aiban meg van állapítva, joga van a sértett félnek az elsőfoku bíróság ítéletének hozataláig, megtérítési, illetőleg kártalanítási igényeit, a 69. §., illetőleg a 118. §-ban meghatározott összegre vagy azon alul is leszállítani; erdei lopások esetében azonban csak akkor, ha a lopott tárgy értéke 50 forintot meg nem halad.

Az ekként eszközölt leszállítás a bíróság illetéktelenségét megszünteti.

139. §. (Ismeretlen vagy külföldi tettesek.) Ismeretlen egyének vagy külföldiek, tettenkapás vagy folytonos üldöztetés esetében, a legközelebbi község előljárósága elé, ha pedig az erdei kihágás bírója közelebb volna, ez elé vezetendők.

140. §. (Kihallgatás.) A községi előljáró, az elővezetett személylyel azonnal jegyzőkönyvet vesz föl, s ha ez kiletét s azt igazolja, hogy az országban állandó lakással bír, azonnal szabadon bocsátandó, ellenkező esetben pedig, az erdei kihágási bíróságnak haladéktalanul átadandó.

141. §. Az erdei kihágási bíró tartozik a hozzá elővezetett vagy a községi előljáró által átküldött személyt azonnal kihallgatni, s a kihallgatásról jegyzőkönyvet fölvenni. Ha az elővezetettnek előadása, az ellene felhozott gyanút elhárítja, vagy ha az állítólag általa okozott kár valószínű összegére nézve biztosítékot ad vagy alkalmas kezeset állít, azonnal szabadon bocsátandó.

142. §. (Letartóztatás.) Letartóztatható és a 139. és 140. §§. rendelkezései szerint elővezetendő a tetten kapott vádlott az esetben is, ha a rendőrség vagy az erdő őrizetére szolgáló személyzet tagja által, a kihágás abbanhagyására felszólíttatván, a felszólításnak nem felel meg.

143. §. Elővezetést rendelhet el az erdei kihágási bíróság azon esetben, ha a megjelenésre megidézett vádlott a kitűzött időben a

biróság előtt meg nem jelent, s elmaradását alapos meentséggel nem igazolja.

144. §. (Vizsgálati fogság.) Vizsgálati fogság, erdei kihágási ügyben, csak az esetben rendelhető el, ha az ismeretlen vagy az országban állandó lakással nem bíró vádlott megszökésétől lehet tartani.

A vizsgálati fogság 48 óránál hosszabb ideig egyáltalában nem tarthat és a büntetésbe beszámítandó.

145. §. Az előbbi szakaszban meghatározott idő előtt is, azonnal megszüntetendő a vizsgálati fogság, mihelyt a letartóztatott vádlott kilétét és azt igazolja, hogy az országban állandó lakással bír, vagy pedig, ha kilétének igazolásán felül, a vád tárgyát képező kihágásból származott kárnak és büntetésnek valószínű összegére nézve biztosítékot ad, vagy alkalmas kezeset állít.

146. §. (Kihágásnál használt tárgyak lefoglalása.) Ha a kihágás megállapítása vagy folytatásának megakadályozása végett szükséges, a rendőri közegek, illetőleg az erdőőrök jogosítva vannak, a kihágást elkövetőnél létező azon eszközöket, melyekkel a kihágást elkövette, annak kocsját, szánját és vonó marháját, valamint a kárban talált állatokat lefoglalni.

Az ekként lefoglalt tárgyak, — ha csak azok a sértett fél által egyezség folytán a tulajdonosnak vissza nem adattak — állatoknál legfőlebb 48 óra — egyéb tárgyaknál pedig legfeljebb 14 nap alatt az esetben is átadandók a község előljáráóságának, ha vádlott nem is vezettetnék elé.

Az átadás alkalmával jegyzőkönyv veendő fel, melyben a vád tárgyát képező kihágás körülményesen, az okozott kár összegének megjelölése mellett körülírandó, s egyszersmind a lefoglalt tárgyak is a leltár fölvételére megállapított szabályok szerint följegyzendők.

147. §. (Lefoglalt tárgyaknak megőrzése.) Az előző szakasz értelmében lefoglalt tárgyak megőrzése és fentartása a községet, a rendelkezési jog azonban a kihágási bíróságot illeti.

148. §. (Lefoglalt tárgyaknak kiadása.) A lefoglalt tárgyak kiadandók a tulajdonosnak, — ha az a kár valószínű összegért biztosítékot ad.

149. §. Biztosíték-adás nélkül is visszaadandó a lefoglalt tárgyak azon része, melynek értéke a kár, a költségek és a pénzbüntetés valószínű összegét felülmulja.

150. §. (Tettes üldözése.) A tetten kapott vagy folytonosan üldözött tolvaj által eltulajdonított erdei termékek, a rendőri vagy erdei közegek által onnan vehetők el, a hová azok elhelyeztettek.

(Ház kutatás.) Ezen eseteken kívül az eltulajdonított erdei termékek kutatása czéljából, a házmotózás elrendelése és foganatosítása tekintetében, a fennálló szabályok és a törvényes gyakorlat irányadók.

151. §. (Erdei kihágások tárgyalása.) Az erdei kihágások soron kívül, a leggyorsabban tárgyalandók és intézendők el és ott, a hol az erdei kihágások gyakoriak, azok elintézésére, legalább minden hónapban, tárgyalási napok tartandók.

152. §. (Felelbezés.) A ki magát az elsőfoku bíróság ítéletével sértve találja, ez ellen a másodfoku bírósághoz felelbezhet.

A felelbezés az ítélet kihirdetésétől, vagy — ha az írásban közöltetett volna, — a kézbesítéstől számítandó 48 óra alatt, akár szóval, akár írásban jelentendő be.

A 48 óra letelte után bejelentett felelbezés hivatalból visszautasítandó.

Törvénykezési szünnapok nem számíttatnak.

153. §. A törvényes időben szóval vagy írásban bejelentett felelbezés az ítélet végrehajtását megakasztja.

154. §. (Erdei kihágási ügyek tárgyalása a másodfoku bíróság előtt.) A másodfoku bíróság, az ügynek az előadó általi tüzetes, a cselekmény minőségére, a netalán okozott kár nagyságára, vádlott bűnösségére vagy ártatlanságára, valamint a súlyosító és enyhítő körülményekre részletesen kiterjedő előadvány, — s az esetben, ha a kir. ügyész jelen van, annak meghallgatása — után határoz.

Az előadó előterjeszti egyszersmind az ítélet vagy végzés tervét is.

Az előadói tisztet a bírák, vagy szükség esetén az elnök által e célra kirendelt törvényhatósági jegyző teljesíti. — Ez utóbbi azonban szavazattal ez esetben sem bír.

155. §. Az előadó után a kir. ügyész indokolt előterjesztésében tartozik nyilatkozni az iránt, vajjon a vád tárgyát képező cselekmény nem képez-e a rendes bíróságok hatósági körébe eső büntetendő cselekményt?

Ha a kir. ügyész azon nézetben van, hogy a törvény a jelen §-ban meghatározott irányban megsértetett, az eljárás megszüntetését s az ügynek az illetékes bírósághoz való áttételét indítványozza.

156. §. (Kir. ügyész előterjesztése s indítványtétel.) Az esetben, ha a kir. ügyész, az iratokból és az előadványból azon meggyőződésre jutna, hogy az elsőfoku bíróság megsértette az eljárásra nézve fennálló valamelyik lényeges szabályt, vagy hogy a cselekmény erdei kihágást képez ugyan, de arra a jelen törvénynek nem azon rendelkezése lett volna alkalmazandó, mely alá azt az elsőfoku bíróság foglalta, e körülményekre is tartozik előterjesztésében kiterjeszkedni s ennek megfelelő indítványt tenni.

157. §. (Kir. ügyész előterjesztése fölötti határozathozatal.) A másodfoku bíróság mindenekelőtt a kir. ügyésznek a 155. §-ban körülírt előterjesztése fölött határoz, s ha a kir. ügyésznek azon nézetéhez járul, hogy az elsőfoku bíróság hatósága körén túl terjeszkedett, az eljárást megsemmisíti s az ügyet a rendes bírósághoz teszi át, s egyszersmind erről az első fokban eljáró bírót is értesíti.

A másodfoku bíróságnak ezen határozata, melylyel a fenforgó ügyet az erdei kihágási bíróság hatósági körébe nem tartozónak állapítja meg, mind a kir. ügyész és a felekre, mind pedig a bíróságokra nézve végérvényes s ez utóbbiak ellenkező felfogása indokából, az eljárás és elintézés nem tagadható meg s az ügy nem atasítható vissza.

158. §. (Kir. ügyész részéről semmiségi panasz bejelentése.) Ha a másodfoku bíróság a kir. ügyész indítványa ellenére, az ügyet az erdei kihágási bíróság hatósági körébe tartozónak nyilvánítaná, a kir. ügyésznek jogában áll, a határozat, illetőleg az ítélet kihirdetésekor, az ellen semmiségi panaszát szóval vagy ugyanazon napon esti 6 óráig írásban bejelenteni s az indokok bővebb kifejtését, a bejelentés utáni 24 óra alatt, írásban benyújtani.

159. §. (Semmiségi panasz esetébeni eljárás.) A kir. ügyész által emelt semmiségi panasz folytán, az ügyiratok a legfőbb ítélőszékhez terjesztendők.

A legfőbb ítélőszék elbírálása csupán a kir. ügyész által a 158. §. értelmében semmiségi panaszszal megtámadott kérdésre szorítkozik, s a mennyiben a semmiségi panaszt alaposnak találja, a 157. §. esetében az egész eljárást megsemmisíti s az iratokat a rendes bírósághoz való áttétel végett, a másodfoku erdei kihágási bírósághoz visszaküldi.

160. §. A kir. ügyésznek a 156. §. alapján tett előterjesztései mellőzése miatt, perorvoslatnak helye nincsen.

161. §. (Pótvizs átalrendelése.) A törvényes időben felebbezett ügyben joga van a másodfoku bíróságnak, ha a vizs-

gálatot nem találja kielégítőnek, annak pótlását az első bíróság ítéletének feloldása nélkül is elrendelni.

A másodfoku erdei kihágási bíróságnak határozatai, a 158-ik §-ban foglalt eset kivételével végérvényesek.

162. §. (Pénzbüntetés és kártérítési összeg behajtása.) Ha a jogerejűvé vált ítélettel elmarasztalt fél, a kártérítés és a pénzbüntetés összegét az ítéletben meghatározandó határidő alatt be nem fizeti, végrehajtásnak van helye.

A végrehajtásnak közigazgatási uton elrendelése és foganatosítása iránt az eljárt elsőfoku erdőbíróság hivatalból intézkedik.

A végrehajtás iránt egyébként a jelen törvény, a perrendtartás, valamint az 1876. évi XV. törvényzcikknek, az egyenes és közvetett adók stb. végrehajtás útján behajtásáról szóló rendelkezéseire való tekintettel, a következő 164. §-ban érintett ügyrendtartás részletesen intézkedik.

163. §. A végrehajtást teljesítő közeg eljárásának szabályszerűsége ellen fölmerült panasz fölött, első fokban a közigazgatási bizottság s másodfokban a belügyminister határoz.

164. §. (Ügyrendtartás.) Az ügyrendtartást a belügyminister, egyetértőleg a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterrel, rendeletileg állapítja meg és teszi közzé.

Harmadik czim.

A kopár területek beerdősítéséről.

165. §. (Beerdősítendő területek.) Oly kopár területek, melyeken hegyomlások, hó vagy kő-görgetegek megakadályozása, szélvész és vizek rombolásának, valamint a futóhomok tovább terjedésének meggátlása végett, a talaj megkötése közigazgatási szempontból szükséges, — beerdősítendő s azontúl a 2-ik illetőleg a 4-ik §. szerint kezelendők.

(Beerdősítendő területek meghatározása.) A beerdősítendő területeket a kir. erdőfelügyelő előmunkálatai alapján, az érdekelt földbirtokosok, községek és törvényhatóságok, valamint az illetékes közigazgatási bizottság meghallgatása után, a földművelés-, ipar- és kereskedelmi minister határozza meg, s azok beerdősítését, ha azt az érdekelt vagy érdekelték önként tenni nem akarnák, esetről-esetre a törvényhatóság útján a 177. §. értelmében elrendelheti, még pedig, ha több törvényhatóság területén fekszik a birtok, akkor a szükséges intézkedések megtételével, valamint a további felügyelettel ezek egyikét megbizva és a többit erről értesíti.

A beerdősítés kötelezettsége első helyen azt vagy azokat terheli, kinek vagy kiknek birtoka, általa megvédetik.

166. §. (Beerdősítési társulatok alakítása.) A beerdősítendő terület tulajdonosának jogában áll az erdősítést kizárólag önjerején eszközölni.

Ha az illető terület tulajdonosa azonban e jogával élni nem kíván és kimutatható, hogy a beerdősítés által a szomszéd birtokok is részben vagy egészben megóvatnak a hegyomlások, hó vagy kő-görgetegek, szélvész és vizek rombolásának vagy a futóhomok terjedésének veszélyétől, melynek különben ki vannak téve, akkor, ha valamely területnek beerdősítése a 165. §. értelmében elrendeltetett, az érdekelt birtokosok társulattá alakulni kötelesek.

A társulatok megalakítását a földművelés-, ipar- és kereskedelmi miniszternek ebbeli leirata alapján, a közigazgatási bizottság, mint erdőrendészeti elsőfoku hatóság (25. §.) küldöttség kirendelése által eszközöli.

Ezen küldöttség, melynek a kir. erdőfelügyelő hivatalból tagja, az érdekelt feleknek, valamint szükség esetén, részrehajlatlan szakértőknek is meghallgatásával és a birtokosok által, ha ez követelhetnék, köteleességszerűleg bemutatott térképek nyomán, az érdekeltség fokának megállapítása iránt, a felek barátságos megegyeztetését megkísérli, siker esetében a társulatot megalakultnak nyilvánítja, ellenkező esetben pedig az érdekelttségben való részvétel kötelezettségét, valamint az érdekeltség fokát hivatalból állapítja meg, s erről a közigazgatási bizottságnak jelentést tesz.

167. §. A közigazgatási bizottság a jelentés alapján és ha követelhetnék, egyes érdekelt felek ellenvetéseit meghallgatva, a társulat alakulása iránt határoz.

(Felelbezés.) A meg nem elégedő fél részére 30 napon belül nyitva áll, a reá nézve sérelmesnek vélt határozat ellenében, a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterhez való felelbezés, a ki végörvényesen határoz.

168. §. (Beerdősítési társulatok szervezése.) Ha a 30 napon belül felelbezés nem jelentetett be, avagy a felelbezésre a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszternek, a közigazgatási bizottság határozatát helybenhagyó végzése leérkezett, az alakulás rögtön fogantatandó.

A társulat tényleges megalakulása végett, a közigazgatási bizottság egyik tagját az érdekeltet összehívására megbizja, ki a gyűlést megnyitván, annak tagjait a szervezkedésre felszólítja.

(Társulati tisztviselők választása.) A gyűlés először is elnököt, pénztárnokot általános szótöbbséggel, munkavezetőt és szükség esetében választmányi tagokat, viszonylagos szótöbbséggel választ, alapszabályait és ügyrendjét megállapítja, s mindezeket jóváhagyás végett, a törvényhatóság útján, a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszternek fölterjeszti.

Minden erdősitő társulatnak a kir. erdőfelügyelő, hivatalból véleményező tagja.

169. §. (Elnök teendői.) Az elnök az előző §. értelmében esetleg választott választmányal együtt, különben pedig önállólag intézi a társulat minden ügyeit, intézkedik a részletes műszaki tervezet elkészítése iránt, megállapítja a munkák sorozatát s a végrehajtási időket, elkészíti az évi költségelőirányzat tervezetét s mind ezen munkálatát megerősítés végett, a társulat közgyűlésének előlerjeszti, a közgyűlés által megszavazott összegeket kiveti és behajtás végett, az illető közegeknél a kellő lépéseket megteszi, a társulat vagyona fölött őrökdi és azt nyilvántartja.

170. §. (Társulati tisztviselők.) A társulat tisztviselőszemélyzete áll: az elnökből, pénztárnokból és munkavezetőből, — a mennyiben azonban a társulat pénzbeli ereje nem engedi, hogy külön munkavezetőt tartson, a műszaki teendőket más alkalmazásban levő munkavezetőre vagy erdőszere is bízhatja.

171. §. (Közgyűlés.) Minden erdősitő társulat köteles éventént legalább egy közgyűlést tartani és ennek jegyzőkönyvét az illetékes törvényhatóság útján, a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszternek fölterjeszteni.

172. §. A közgyűlés főbb teendői: az erdősités menetéről és folyamatáról az elnök által beadandó jelentés fonalán a legközelebb fogantatba veendő munkálatok iránt intézkedni; a részletes műszaki tervezet, a munkák sorozatát s a végrehajtási időket, ugyszintén az évi költségelőirányzatot megállapítani; a befolyt évi számadásoknak társulati, de nem választmányi tagok által leendő átvizsgálását elrendelni; a számadást a társulati tagokkal átnézhetes végett alkalmas módon közölni; a választmány vagy egyes társulati tagok által előterjesztendő indítványok, javaslatba hozandó alapszabály-változtatások, ügyviteli rendelkezések fölött tanácskozni, tisztviselőit választani.

Ha a társulat valamely tagjának egy vagy más ügyben kifogása lenne, panaszát a jegyzőkönyvbe lett bemondás útján hozza illetékes tudomásra.

173. §. (Költség-járulékok befizetése, illetőleg behajtása.) A költség-járulékot a társulati tagok, a társulat pénztárába fizetik be. A félévenkinti hátralékokra nézve azonban rendelkezik, hogy azok közigazgatási uton az egyenes adó beszedésére fennálló szabályok szerint, az adóhivatalok által szedessenek be.

Az elnök gondoskodni fog, hogy e hátralék kimutatása az adóhivataloknak pontosan benyujtassék.

Ezen hátralékok után 6⁰/₁₀ késedelmi kamat jár, melynek ⁵/₁₀-od része a társulat, ¹/₆-od része pedig az adóhivatalok javára esik.

Az adóhivatalok az ilykép beszedett hátralékokat évnegyedenként a társulati pénztárakba minden kifogás mellőzésével átszolgáltatandják.

174. §. (Kisajátítási jog.) A megalakult társulatnak a kisajátítási jog megadatik és az 1868. évi LV. t.-cz. értelmében gyakorlandó; a kisajátítandó ár azonban ott, hol katasteri tiszta jövedelem állapított meg, annak huszszorosát meg nem haladhatja.

(Vadászati jog.) A vadászati jogot azon esetben, ha a kisajátított terület a tulajdonos birtoka által körül van véve és 100 holdat meg nem haladó birtokrész — a földbirtokos gyakorolja mindaddig, míg a következő §-ban megállapított visszaváltási joga tart.

175. §. (Visszaváltási jog.) A magánbirtokos vagy jogutódai jogosítva vannak, a kisajátított és beerdősített területnek visszaváltása iránt, a beerdősítés befejezésére következő év első napjától számítandó 6 év alatt nyilatkozni.

A visszaváltás a kisajátítási árnak s a beerdősítési költségeknek 6⁰/₁₀ kamattal leendő megtérítése mellett, törlesztés útján, legfőbb 10 év alatt történhetik.

176. §. Az ily területek tulajdona a visszaváltásra nem jogosult más személyekre az előbbi §-ban említett határidő előtt telekkönyvileg csak akkor kebelezhető be, ha igazoltatik, hogy a visszaváltásra jogosult ebbeli jogával a törvényes határidő alatt élni nem kíván.

177. §. (Az állam által nyújtott kedvezmények.) A beerdősítéseket az állam előmozdítja:

a) a beerdősítés alá vett területeknek adómentessé tételével (1875: VII. t.-cz. 6. §. c) pont;

b) mag és csemetéknek ingyen kiosztásával;

c) pénzkölcsönökkel azon esetben, ha az erdősítés hivatalból rendeltetik el, és az egyesek és társulatok hitelesen kimutatják, hogy a munkát önjerejükön teljesíteni képtelenek;

d) pénzsegéllyel azon esetben, ha a beerdősítés végrehajtása hivatalból elrendeltetnék és az érdekeltek képesek bebizonyítani, hogy a beerdősítés folytán elért előny csekélyebb lesz, mint a beerdősítésre fordított munka és költség.

Ez esetben az állam köteles az elérendett érték és a beerdősítésre fordítandó költség közötti különbözetnek megfelelő tőkeösszeget, a munka előhaladásának megfelelő aránylagos évi részletekben, visszafizetésre való igény nélkül, államsegélyképen engedélyezni.

A törvényhozás évről-évre fogja meghatározni azon összeget, mely a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minster által, egyetértőleg a pénzügyministerrel, beerdősítési célokra kölcsön és államsegélyképen fordítható lesz.

A határidőt, mely alatt egyes esetekben a beerdősítés teljesítendő, az érdekeltektől földbirtokosoktól és a közigazgatási bizottságnak meghallgatása után — ugyszintén az állam által esetleg nyújtott pénzkölcsön visszafizetésének, vagy az államsegély folyóvá tételének föltételeit is, a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minster, a pénzügyministerrel egyetértőleg határozza meg.

Negyedik czim.

Az erdei termékek szállításáról.

I. FEJEZET.

Szállítás szárazon.

178. §. (Általános határozat. Pénzbeli biztosíték.) Minden földbirtokos tartozik megengedni, hogy idegen erdei termékek bármily mivélési ághoz tartozó földjein, illetőleg magán-útjain átszállíttassanak, ha azok az erdőből különben vagy épen nem, vagy csak tetemesen nagyobb költséggel lennének elhordhatók, azon föltétel alatt, hogy a termékek szállítója a netalán okozandó károk, költségek, s a használt magánutak és hidak előbbeni jókarba helyezésére szükséges kiadások megtérítésére nézve, az illetékes elsőfoku erdőrendészeti hatóságnál megfelelő pénzbeli biztosítékot tesz le.

A fuvarosoknak a szállítmányt szabatosan megjelölő igazolványnyal kell ellátva lenniök.

179. §. Az átszállítás szüksége, iránya, tartama és módzatai, és lehető legkevesebb károsítással való keresztülvitele, valamint a biztosítási összeg iránt, a felek meghallgatása, s a körülmények megvizsgálása után, a közigazgatási bizottság határoz. A határozat ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministerhez felfolyamodásnak van helye.

A földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi minister köteles a felfolyamodást 40 nap alatt elintézni, az esetben azonban, ha a ministerium részéről ezen idő alatt intézkedés nem tétetnék — a közigazgatási bizottság határozata végrehajtható.

180. §. (Átszállítás befejeztének bejelentése.) A szállítás befejezése a szállító által az alispánnak (törvényhatósági joggal felruházott városokban, a polgármesternek) bejelentendő, ki a földbirtokost erről 8 nap alatt hivatalosan értesíti.

A szállító által fizetendő kártérítési összeg megállapítására az illető felek mindenekelőtt barátságos egyezsége utasíttatnak; ha ez a szállítás befejeztének, a tulajdonossal írásban történt közlése után 15 nap alatt sikerül, vagy ez idő alatt az illetékes bíróság előtt kártérítés kereset nem indított, — a biztosíték a szállítóknak visszaadatik; ha pedig a kártérítési kereset a fentebbi határidő alatt beadatott, akkor a biztosíték azon bírósághoz, mely a kártérítési keresetre nézve illetékes, hivatalból letéteménykép átteendő.

II. FEJEZET.

Szállítás a vízen.

181. §. (Általános határozatok, a tutajozás és usztatásra nézve.) A tutajozás a hajózható folyókon, valamint azon folyószakaszokon vagy patakokon, melyeken mesterséges vízépítmények létesítése nélkül, eddig is tényleg állandóan gyakorlatban van, a fennálló folyó-, esatorna- és tói hajózási rendszabályok megtartása mellett, mindenki által szabadon gyakorolható.

Azon nem hajózható folyókon, folyószakaszokon és patakokon pedig, melyeken annak előmozdítása érdekében, mesterséges építmények létesítettek, csak hatósági engedély mellett gyakorolható.

A fa-usztatás a hajózható folyók azon szakaszain, melyek hajózásra tényleg használtatnak, általában nem gyakorolható; a nem hajózható folyókon, folyószakaszokon és patakokon pedig, csak az alább meghatározott föltételek alatt szerzett engedély mellett esz közölhető.

182. §. (Engedélyező hatóság.) A fa-usztatásra vagy tutajozásra és az e célra szolgáló vízepitványok felállítására az engedélyt az illető törvényhatóság, vagy törvényhatóságok meghallgatása mellett, a közlekedési miniszterrel egyetértőleg, a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter adja meg.

183. §. A tutajozásra vagy fa-usztatásra az engedély csak annak adható meg, a ki az okozható károokra nézve, elegendő biztosítékot képes nyújtani.

184. §. Olyan folyókon vagy patakokon, melyek mentén árvédelmi czélokából szabályozási munkák hajtattak végre, vagy vannak folyamatban, az engedély csak azon esetben adható meg, ha az usztatás gyakorlása által az árvédelmi építkezések nem veszélyeztetnek.

185. §. Az engedély a vállalat és befektetendő tőke nagyságával arányban álló időtartamra, legfőljebb azonban 50 évig terjedhető időre adható.

186. §. (Engedély-okmány kellékei.) Az engedélyben:
a) megállapítandó azon famennyiség, melyet az engedélyes évenként leszállítani jogosítva van:

b) világosan felsorolandók és megállapítandók azon vízepitványok, melyek a tutajozás vagy usztatás czéljából, nemkülönb azok, melyek a partbirtokosok vagy a víz másnemű használatára jogosítottak érdekében létesítendők;

c) esetleg megállapítandó azon évi járulék, melyet az előtte már engedélyt nyert engedélyeseknek a 191. §. a) pontja értelmében fizetni tartozik; és

d) meghatározandó azon határidő, a meddig tervszerinti berendezésük befejezendő.

187. §. A tutajozás vagy usztatás csak a berendezés teljes befejezése után kezdhető meg.

A szállítandó tutajfák és épületfák, a szállító bélyegével megjelölendők.

A tűzifa csak kötetlen hasábkokban szállítható.

188. §. (Szállítási engedély oly vizekre, hol az usztatás vagy tutajozás gyakorlatban van.) Oly vizen, melyen fa-usztatás vagy tutajozás gyakoroltatik, vagy a melyen erre engedély már adatott ki, újabb engedély csak a jelenlegi jogélvezők, illetőleg engedményesek meghallgatása után adható; még pedig:

1. a mennyiben kitűnik, hogy az illető víz az eddigi jogélvezők számára szállítani engedélyezett famennyiségen felül, még több fa leszállítására is alkalmas, ezen többlet erejéig, történt legyen a kérelmezés akár a fa-usztatás berendezésére kiszabott határidőn belül, akár az usztatási jog tetteges gyakorlatba vétele után;

2. az esetben, ha az illető víz, csak a tényleges jogélvezők számára adott engedélyben foglalt famennyiséget képes leszállítani, de bebizonyítatik, hogy az engedmény birtokosai, a berendezés befejezésétől számított öt éven át, egyszer sem szállították az engedélyben foglalt összes fatömeget, akkor azon tömeg leszállítására adható újabb engedély, mely az illető engedményesek által valamely évben szállított legnagyobb famennyiség és az engedélyezett összeg közti különbözethetnél nem nagyobb; végül:

3. ha valamely víz a tényleges jogélvezők számára szállítani engedélyezett tömegnél több faanyag leszállítására alkalmas, az illetők azonban a berendezés befejezésétől számított 5 év alatt, az engedélyezett tömeget egyszer sem szállították le; ez esetben szállítási engedély adható azon tömegre, mely a szállításra engedélyezett és a tetteges leszállított tömeg közötti különbözethetből, valamint az engedélyezett tömeg határán felül elszállítható mennyiségből áll.

Ily esetben a jogosítottak mindenikének usztatási idő szabatik, mely alatt az usztatást, kártérítés terhe alatt, befejezni tartozik.

189. §. (Szállítási engedély oly vizekre, hol az usztatás vagy tutajozás kizárólagos joggal gyakorolható.) Ha a jogtulajdonos időhöz nem kötött kizárólagos jogot képes kimutatni, másnak újabb engedély, a jelen törvény kihirdetése után számított 50 év alatt, csak a kizárólagos jogtulajdonos beleegyezésével adható.

A kizárólagos usztatási vagy tutajozási joggal bírók azonban kötelesek a szállítás tekintetében, az illető usza-vizre utalt erdőbirtokosoknak — a mennyiben azokkal a fa-usztatás teljesítésére nézve megegyezni nem tudnának, s a mennyiben saját fájuk leszállítása ez által nem akadályoztatnék — az usztatást vagy tutajozást megengedni, vagy azoknak a szállításra előkészített fakészleteit, a helyi árak mellett megvenni, vagy a költségek megtérítése mellett leusztatni.

Ha az illető usza-vizre utalt valamennyi erdőbirtokos fája nem lenne leszállítható, akkor az elsőseg azt illeti, kinek fája a kizárólagos usztatási vagy tutajozási jog birtokosának leszállítandó fakészletéhez legközelebb esik.

190. §. (Többeknek együttesen adott usztatási engedély.) Ha ugyanazon vizen többeknek adatik usztatási engedély, mindenik engedélyesnek usztatási idő szabandó meg, mely alatt az usztatást kártérítés terhe alatt befejezni tartozik.

Az egyes engedélyeseknek megszabandó usztatási idő megállapításánál az elsőseg a korábbi jogélvezőket illeti, a többi szállítási óhajtókra nézve, a kellőleg felszerelt folyamodvány benyújtásának ideje, az ugyanazon időben beadott folyamodványoknál, a szállítandó fa nagyobb becsértéke ad elsőseget.

191. §. (Szállítók kötelezettségei egymás irányában.) Az, ki oly vizen nyer szállítási engedélyt, melyen az usztatás vagy tutajozás már gyakorlatban van, tartozik:

a) az addigi jogélvezőknek, a vállalat berendezésére tett költségek megtérítése fejében, a szállítandó famennyiség és használati idő arányában, az engedélyben megállapítandó évi járulékot fizetni; ugyszintén a fentartási költségeket, valamint az esetleges kártérítéseket is, az engedélyben megállapítandó részben viselni;

b) a szállítás céljából általa netán újabban létesített folyó- vagy patak-szabályozások, vagy más, a szállításra szolgáló építmények használatát, a raktári helyiségek és mestereségek kikötők kivételével, a szállításra korábban jogosultaknak ingyen, — a későbbi engedményeseknek pedig ezen §. a) pontja szerint megengedni. Az általa létesített építmények költségeinek, a szállításra korább jogosultak által leendő megtérítésére, igényt nem tarthat.

192. §. (Engedélyért folyamodás és annak kellékei.) A tutajozásra és fausztatásra szükséges engedély iránti folyamodás a földművelés-, ipar- és kereskedelmi ministeriumnál nyújtandó be.

Folyamodó köteles a szállítandó famennyiséget és annak választékát (sortiment) kimutatni és kérvényéhez a folyó vagy patak azon szakaszának tervrajzát mellékelni, melyen a tutajozás vagy usztatás érdekében vízműveket létesíteni kíván.

Ezen tervrajzban ugy a már létező vízépítmények, különösen malomgátak, minden csatornák, véd- és szabályozási művek, valamint az usztatás vagy tutajozás céljaira felállítani szándékolt vízépítmények, nemkülönbben a folyó vagy patak medrét vagy vízjárását módosító munkálatok, világosan föltüntetendők.

Köteles végre folyamodó tüzetesen kimutatni azt, miként szándékozik a tutajozás vagy fausztatás érdekeit a folyón vagy patakon létező malmok vagy más iparüzletek, vagy az öntözési telepnek, a víz használata iránt korább szerzett jogaival összeegyeztetni.

193. §. A földmivélés-, ipar- és kereskedelmi miniszter a folyamodványt mellékleteivel együtt, véleményezés végett leküldi az érdekelt törvényhatóságnak vagy esetleg törvényhatóságoknak.

194. §. Ha olyan vizen való tutajozásra vagy usztatásra kéretik az engedély, melyen a tutajozás vagy fa-usztatás a folyamodvány beadását megelőző legalább 5 egymásután következő éven át nem gyakoroltatott, vagy ha a tutajozás vagy usztatás volt ugyan gyakorlatban, de az engedélyért folyamodó az usztatás céljából az illető folyón vagy patakon új vízépítményeket szándékozik létesíteni, az érdekelt és jelesen a folyó vagy patak mentén lévő községek, továbbá a folyón vagy patakon létező malom vagy más iparüzletek és az öntözési telepek tulajdonosai, a törvényhatóság alispánja vagy hasonló állású tisztviselője által, a folyamodványok a törvényhatósághoz leérkezése után, 8 nap alatt, kézbesítés útján értesítendők.

A tervek a kihirdetési napon túl, közszemlére 30 napig kitéve maradnak.

Minden a tervezetre vonatkozó nyilatkozatok és észrevételek az illetékes hatósághoz ezen idő alatt nyújtandók be.

Később beadott észrevételek tekintetbe nem vétetnek.

195. §. Ha oly vizen való tutajozásra vagy usztatásra kéretik az engedély, melyen tutajozás vagy usztatás már gyakoroltatik, vagy a melyen erre engedély már adatott és újabb vízépítményeket a folyamodó létesíteni nem szándékozik, azok, kik a tutajozást vagy usztatást tényleg gyakorolják, vagy erre engedélyt nyertek, a törvényhatóság alispánja vagy hasonló állású tisztviselője által, a folyamodványnak a törvényhatósághoz leérkezése után, 8 nap alatt kézbesítés útján értesítendők.

A tervek az értesítés napján túl 30 napig általuk megtekinthetők.

Minden, a tervezetre vonatkozó nyilatkozatok vagy észrevételek ezen idő alatt nyújtandók be.

Később beadott észrevételek tekintetbe nem vétetnek.

A 30 nap eltelte után az összes iratok és tervek az érdekelt részéről beérkezett nyilatkozatokkal együtt, legfőbbjebb további 15 nap alatt a földmivélés-, ipar- és kereskedelmi miniszterhez fölterjesztendők, ki az engedély tárgyában, a 182. §. szerint végérvényesen határoz.

196. §. (Szállítási jog megszűnése.) A fa-usztatás vagy tutajozás joga megszűnik:

a) ha az idő, melyre az engedélyeztetett, lejárt;

b) ha a jogosított a vállalat berendezését az arra megszabott idő alatt elmulasztotta.

197. §. Az esetben, ha a szállítási jog a jelen törvény kihirdetése előtt bármely cím alatt 50 évnél hosszabb vagy határozatlan időre szereztetett meg, a szállítási jog, a jelen törvény kihirdetésétől számított 50 év után megszűnik, még az esetben is, ha a jog annak idejében kizárólagosan szereztetett volna meg; ezen utóbbi esetben azonban, a volt kizárólagos jogtulajdonos az újabb engedély megnyerésére előjoggal bír.

198. §. (Kisajátítási jog, a vizen való szállítás érdekében.) A kisajátítási jog, a jelen törvény értelmében engedélyezendő tutajozás és fa-usztatás céljából szükséges folyó- vagy patakszabályozások, vagy másnemű vízépítmények végrehajtására, vagy az usztatott és tutajozott fának a gereblyéknél való kifogására és elhelyezésére szükséges területek megszerzésére, az 1868. évi LV. törvénycikk értelmében, az engedélyesnek megadatik.

199. §. (Szállítók kötelezettségei partvédelmi tekintetben.) A fa-usztatást vagy tutajozást gyakorlók tartoznak azon partrészeket, épületeket, víz- és útépítményeket, melyek a tutajozás vagy fa-usztatás által veszélyeztetnek, saját költségükön védművekkel biztosítani.

A mennyiben az engedélyben felsorolt ilyenmő vízépitmények azon célra, hogy a veszélyeztetett partrészeket, épületeket, víz- és vízépitményeket, a tutajozás vagy fa-usztatás által való károsítástól megóvják, a gyakorlatban elégtelennek bizonyulnának, a földművelés-, par- és kereskedelmi miniszter, a közmunka- és közlekedési miniszterrel egyetértőleg, a tutajozás vagy fa-usztatás megkezdésétől számítandó három évig újabb biztosítási építkezések létesítését, vagy a meglévők átalakítását az engedély különbeni megszüntetésének terhe alatt elrendelheti.

A tutajozási vagy usztatási engedély megadása után, mások által saját céljaikra felállított épületeket és vízépitményeket, a tutajozás vagy fa-usztatás általi megkárosítás ellen tulajdonosaik, nem pedig az usztatást gyakorlók tartoznak megvédeni.

200. §. (Másnemű vállalkozók kötelezettségei, a vizen való szállítás érdekeivel szemben.) A zsilip-, gát- és malomtulajdonosok, vízépitményeiknek, a tutajozók vagy usztatók költségén és a hatóság által megengedett módon leendő olynemű átalakítását, hogy ez által a tutajozás vagy usztatás lehetővé tétessék, nem gátolhatják.

Ha a tutajozás vagy usztatás másként eszközölhető nem lenne, kötelesek beleegyezni abba, hogy üzletük bizonyos, az usztatási engedélyben előre meghatározott vagy a szükség szerint, a hatóság által később megállapítandó időszakban és tartam alatt szüneteljen; mely szünetelésért a tutajozást vagy usztatást gyakorlók a hatóság által megállapítandó kártérítést a szünetelés beállta előtt előre megfizetni kötelesek.

201. §. (Szállítás által okozott, másrészről pedig a szállítóknak okozott károk megtérítése.) Az usztatás vagy tutajozás által okozott károkért a vállalkozó teljes kártérítéssel tartozik, ha azonban a kár nem csupán tutajozás vagy usztatás miatt támadt, akkor annak csak aránylagos része térítendő meg a vállalkozó által.

Azok, kik az usztatási vagy tutajozási jog gyakorlására szolgáló építményeket, utakat, partokat stb. megrongálják, vagy a jogosan gyakorolt usztatást és tutajozást akadályozzák, az illető jog birtokosának mindenben teljes kártérítéssel tartoznak.

202. §. (Szállítók jogai a partbirtokosokkal szemben.) A fausztatásra vagy tutajozásra jogosítottak s azok munkásai, a mennyiben ez a szállítás eszközlése szempontjából elkerülhetlenül szükséges, közvetlen a víz partján fekvő földeken szabadon járhatnak.

Az okozott károkat azonban a vállalkozók a föld birtokosának megtéríteni kötelesek.

203. §. (Usztatás megkezdése.) A fa-usztatók kötelesek a szállítás megkezdését legalább 8 nappal megelőzőleg mindazon törvényhatóságoknak bejelenteni, melyeknek területén az usztatás eszközöltetni fog, — kötelesek továbbá a fa-usztatók a leusztatandó anyagok útjába eső malomgát- és zsilip-tulajdonosokat, az usztatás indításáról legalább 24 órával előbb értesíteni.

Oly kisebb vizeknél azonban, melyeken az usztatás megkezdhetése közvetlenül van az időjáráshoz kötve, az usztatásnak (a kedvező körülmények be nem állta esetében) a bejelentett napon meg nem kezdése, mulasztásnak nem tekinthető, ha az a 8 napnak letelte után beállott legelső kedvező vízállásnál megindítatik.

204. §. (Usztatás befejezése.) Az usztatás befejezését, a fa-usztatók az azt követő 8 nap alatt, úgy a törvényhatóságoknak, valamint mindazon községeknek is tartoznak bejelenteni, melyeknek területén az usztatás történt.

A községek kötelesek újabb 3 nap alatt, az érdekelt partbirtokosokat hirdetmény útján felhívni, hogy az usztatás által netalán szenvedett káraikra nézve, ha keresetet akarnak indítani —

A mennyiben ezt még nem tették volna — az illetékes bíróságnál 15 nap alatt, az alább leírt következmények terhe alatt megtegyék.

A hirdetmény szokásos módon közzéteendő s a község házában 15 napon át nyilvánosan kifüggesztendő.

A megtörtént kihirdetésről jegyzőkönyv veendő fel, melyben a hirdetmény szóról-szóra beiktatandó, s úgy a községi bíró, valamint a községi jegyző és két helybeli lakos által, kik a kihirdetésnek tanúi voltak, aláírandó.

205. §. (Kártérítési kereset.) A ki a hirdetés után következő 30 nap alatt, kártérítési igénye iránt, a keresetet meg nem indítja, az kereseti jogát elveszti.

206. §. (Büntető határozatok.) A ki engedély nélkül fat usztat vagy oly folyó- vagy patakszakaszokon, melyeken engedély kívánatik meg (181. §.) tutajoz, vagy a ki engedély nélkül vagy a hatósági rendeletről eltérőleg vízépítményeket állít fel, vagy az usztatás és tutajozás céljaira szükséges építkezéseket, folyó- és patak-szabályozási munkálatokat tesz (182. §.), erdőrendészeti áthágást követ el, s 100—1000 frtíg terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A ki az usztatás megkezdését vagy annak befejezését kellő időben be nem jelenti (203. és 204. §§.), 10—100 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

207. §. Ha az engedély nélküli építkezés vagy az usztatás és tutajozás céljaira engedély nélkül foganatosított folyó- és patak-szabályozás másokra nézve káros, tartozik az építkező, a pénzbüntetésen kívül, az előbbeni állapotot saját költségén helyreállítani, különben az, az ő költségén eszközözendő.

Ötödik czim.

Az országos erdei alapról.

208. §. (Erdei alap képezése.) A jelen törvény alapján a kártérítésen felül fenmaradt behajtható pénzbüntésekből és az elkobzott tárgyak eladásából befolyt összegek $\frac{1}{5}$ részben az illető községi szegény- vagy betegápolási alap, $\frac{4}{5}$ részben a képezendő országos erdei alap javára fordíttatnak.

209. §. (Erdei alap kezelése.) Az erdészeti célokra szolgáló országos erdei alapot, a földművelés-, ipar- és kereskedelmiügyi miniszter kezeli.

Hatodik czim.

Zárhatározatok.

210. §. (Az erdőtörvény hatályba léptének határideje.) A jelen törvény életbeléptetésének idejét, annak kihirdetése napjától számítandó egy év alatt, a kormány külön rendelet által határozza meg.

Azon közbeeső időre, míg ezen törvény 2. és 18. §§-nak rendelkezései életbe fognak lépni, a földművelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter, a mennyiben tudomására jönne annak, hogy a 2., 4., 5. és 17. §§-ban az állam felügyelete alá helyezett erdőkben czélszerűtlen, és az erdő-állagot megtámadó üzem folytattatnék, azt esetről-esetre rendeleti uton betiltja s a tulajdonosnak, az erdőfelügyelőnek és a közigazgatási bizottságnak meghallgatásával, azon erdők számára ideiglenes gazdasági tervet állapít meg.

211. §. (Hatályon kívül helyezett törvények.) Az 1807. évi XXI. t.-czikk és az erdélyi részekben fennálló erdészeti szabályok, ezen törvény életbeléptetésével hatályon kívül helyeztetnek, az azoknak értelmében elrendelt zárlatok — a mennyiben azok

magánerdőbirtokosokra vonatkoznak — a jelen törvény kihirdetésétől számítandó egy év alatt — a mennyiben pedig a jelen törvény 17-ik §-ában említett erdőkre intéztettek — azon időponttól fogva feloldottaknak tekintendők, a melyben a zár alatt levő erdőrésze nézve, a jelen törvényben megszabott gazdasági terv érvénybe lép.

212. §. Az 1807: XX. törvényczikk, valamint a mezei rendőrségről szóló 1840: IX. t.-cz., ugyszintén a vizek- és csatornákról szóló 1840: X. t.-cz. intézkedései — a mennyiben a jelen törvényvel ellenkeznek — hatályon kívül helyeztetnek.

213. §. A jelen törvény végrehajtásával, a földművelés-, ipar- és kereskedelmi, továbbá az igazságügyi, pénzügyi, belügyi és közmunka- és közlekedési ministerek bizatnak meg.

1898. évi XIX. törvényczikk

a községi és némely más erdők és kopár területek állami kezeléséről, továbbá a közbirtokosságok és a volt urbéressek osztatlan tulajdonában lévő, közösen használt erdők és kopár területek gazdasági ügyvitelének szabályozásáról.

E l s ő c z i m .

Az erdők állami kezeléséről.

I. FEJEZET.

Általános rendelkezések.

1. §. A következő a)–g) pontok alatt felsorolt erdők és kopár területek, azoknak az erdőgazdasági teendőknek az ellátása végett, melyek szakértő erdőtisztek által végzendők (1879. évi XXXI. t.-cz. 21. §-a), az állam kezelésébe adandók át, u. m.:

a) a kis- és nagyközségek, továbbá az 1873. évi XXX. t.-cz. 2. §-ában említett községek (vagyonközségek), mint ilyenek birtokában levő erdők;

b) az urbéri rendezés alkalmából erdőilletőség fejében a volt urbéressek tulajdonába átment, közösen kezelt erdők;

c) az urbéri rendezés alkalmából legelőilletőség fejében a volt urbéressek tulajdonába átment, közösen kezelt erdők, a mennyiben az 1879. évi XXXI. törvényczikk 2. vagy 4. §-ának hatálya alá esnek;

d) a volt urbéreszeknek ajándékozás, vétel, csere útján, vagy más jogcímen birtokába jutott, közösen kezelt erdők, a mennyiben az 1879. évi XXXI. törvényczikk 2. vagy 4. §-ának hatálya alá esnek;

e) a törvényhatóságok, törvényhatósági joggal felruházott városok és rendezett tanácsú városok, mint ilyenek, tulajdonában levő erdők, ha a jelen törvény életbeléptetése idejében szerződés alapján már az állam által kezeltetnek, vagy a mennyiben ez az eset nem forog fenn, ha jövedelmezőségük külön erdőtiszt tartását nem engedi meg;

f) az egyházi testületek és egyházi személyek, mint ilyenek, birtokában levő erdők, továbbá a köz- és magánalapítványok- és hitbizományokhoz tartozó erdők, a közbirtokossági erdők és az 1879. évi XXXI. törvényczikk 17. §-ának hatálya alá eső részvénytársulati erdők, ha a jelen törvény életbe lépése idejében szerződés alapján már az állam által kezeltetnek, vagy a mennyiben ez az eset nem forog fenn, ha birtokosaik, a jelen törvény életbelépésétől számított hat hónapon belül, külön szakértő erdőtisztet nem alkalmaznak;

g) az 1879. évi XXXI. törvényczikk 165. §-a és az 1894. évi XII. törvényczikk 13. és 14. §-ai szerint beerdősítésre kijelölt kopár

területek közül azok, a melyek a jelen szakasz *a)*—*f)* pontjainak hatálya alá eső erdők birtokosainak tulajdonát képezik, továbbá azok a kopár területek, melyeken az erdősitést az 1879. évi XXXI. t.-cz. 166. §-ában említett társulatnak kell eszközölni;

2. §. A földművelésügyi minister a birtokosok kérelmére, azoknak az erdőgazdasági teendőknek az ellátása végett, melyek szakértő erdőtiszték által végzendők, a következő erdőket és kopár területeket is az állam kezelésébe veheti át, u. m.:

a) az 1. §-ban nem említett birtokosok tulajdonában levő véd-erdőket;

b) az 1879. évi XXXI. törvényczikk 165. §-a és az 1894. évi XII. törvényczikk 13. és 14. §-ai szerint beerdősítésre kijelölt, de a jelen törvény 1. §-ának *g)* pontja alá nem sorozható kopár területeket;

c) az 1879. évi XXXI. törvényczikk 165. §-ának és az 1894. évi XII. törvényczikk 13. és 14. §-ainak hatálya alá nem eső kopár területeket.

3. §. Az 1. §. *c)*, *d)* és *g)* pontjaiban említett erdőkre, illetőleg kopár területekre az 1879. évi XXXI. törvényczikk 17. §-ának és a kapcsolatos rendelkezéseknek hatálya kiterjesztetik, mindamelltt a *c)* pontban említett erdőket illetőleg azzal a megszorítással, hogy ezeknél, miután rendeltetésök a legelő-erdők hivatását szolgálni, nem a faanyagok termelése a főczél, hanem a legeltetés igényeinek a kielégítése, s ennél fogva azok fizemterveiben a legeltetés és az alomgyűjtés csak oly mértékben korlátozható, a mily mértékben ezt a talaj termőképességének biztosítása megkívánja.

A 2. §. *b)* és *c)* pontjai alapján állami kezelésbe vett kopár területek birtokosai kötelesek az erdősitést a földművelésügyi minister által jóváhagyott részletes terv szerint fogantatosítani és a beerdősített területeket az 1879. évi törvényczikk 2-ik, illetőleg 4-ik §-a szerint kezelni.

4. §. A felett a kérdés felett, hogy az 1. §. *e)* pontjában említett erdők, tekintettel jövedelmezőségükre, az állam kezelésébe adandók-e át, vagy a birtokosok azok kezelésére külön erdőtisztet tarthatnak, illetőleg tartani kötelesek, a birtokosok és az illetékes közigazgatási bizottságok meghallgatása után, a belügyi ministerrel egyetértésben, a földművelésügyi minister határoz.

5. §. Az állami kezelés, az állami kezelésbe vett erdők és kopár területek állagával és hasznaival való rendelkezés tekintetében, a birtokosoknak törvények és egyéb j gszabályok által biztosított jogait nem érinti.

6. §. Az állami kezelés megszűnik, ha annak az 1. és 2. §-okban meghatározott feltételei megszűnnek.

Az 1. §. feltételeinek megszűnése esetében az állami kezelés folytatása a 2. §. alapján kérelmezhető.

A megszüntetés iránt a földművelésügyi minister, attól az időponttól számítva, a melyben az állami kezelésnek az 1. és 2. §-okban meghatározott feltételei megszűntek, egy éven belül intézkedni tartozik.

7. §. A földművelésügyi minister az 1. §. *e)* és *f)* pontjaiban, továbbá a 2. §. *a)*—*c)* pontjaiban említett erdők és kopár területek birtokosainak kérelmére a 6. §. esetein kívül is megszüntetheti az állami kezelést a birtokukban levő erdőkre és kopár területekre nézve, de csak a jelen törvény életbe lépése után következő minden tizedik év végén beálló hatálylyal.

A birtokos a megszüntetés iránt a földművelésügyi ministerhez legkésőbb az illető tíz éves időszak nyolczadik naptári évének végéig írásban köteles folyamodni. Ha a folyamodó birtokos erdeje az 1879. évi XXXI. t.-cz. 17. és 21. §-ainak hatálya alá esik, folyamodványában hitelesen igazolni köteles, hogy erdejének szakszerű kezeléséről a törvény követelményének megfelelően gondoskodni képes.

Törvényhatóság, törvényhatósági joggal felruházott város, rendezett tanácsu város, egyházi testület, egyházi személy, köz- vagy magánalapítvány ezenkívül azt is köteles igazolni, hogy az állami kezelés megszüntetéséhez törvényszerinti felsőbb hatósága hozzájárult.

II. FEJEZET.

Az állami kezelés közegeiről.

8. §. Az állami kezeléssel összekötött teendők végzésére a földmivelésügyi minister m. kir. állami erdőhivatalokat, és a szükséghez képest, ezeknek alárendelt m. kir. járási erdőgondnokságokat szervez.

A m. kir. állami erdőhivatalok működési köre egy vagy több törvényhatóság területére, a m. kir. járási erdőgondnokságok működési köre pedig rendszerint egy vagy több főszolgabírói járás területére terjed ki.

A m. kir. állami erdőhivatalok és a m. kir. járási erdőgondnokságok székhelyeit és kerületeit, a közigazgatási bizottság meghallgatása után, a földmivelésügyi minister állapítja meg.

9. §. A m. kir. állami erdőhivatal személyzete a hivatalfőnökből, a szükséghez mért számban alkalmazott központi és járási erdőfisztekből és a szükséges segédszemélyzetből áll.

10. §. A m. kir. állami erdőhivatal személyzetét a földmivelésügyi minister nevezi ki és az szolgálati és fegyelmi tekintetben közvetlenül a földmivelésügyi miniszternek van alárendelve.

III. FEJEZET.

A m. kir. állami erdőhivatal hatásköréről.

11. §. A m. kir. erdőhivatal feladatát az 1. és 2. §-okban felsorolt erdők és kopár területek kezelése körül azok az összes teendők képezik, melyeknek végzéséhez erdészeti szakképzettség szükséges; nevezetesen :

a) kijelöli a birtokosok által rendelkezésre bocsátott hiteles adatok alapján a birtokhatárokat; intézkedik a határok állandó megjelölése iránt; felügyel arra, hogy a határjelek állandóan fentartassanak;

b) teljesíti a birtokok felméréséhez, térképezéséhez és gazdasági beosztásához szükséges mérnöki munkálatokat; kimutatja és nyilván tartja a birtokok területét;

c) elkészíti az ideiglenes és rendszeres gazdasági üzemterveket és azokat a munkálatokat, melyek a rendszeres gazdasági üzemtervek időszaki átvizsgálása végett az erdőrendészeti hatóságnak betérjesztendőek;

d) kijelöli a helyszínén a gazdasági üzemtervek rendelkezései és az erdőrendészeti hatóság külön intézkedései alapján a foganatosítható használatokat; tervet készít és utbaigazítással szolgál a használatok foganatosítására nézve; felügyel a használatok gyakorlásánál a törvények és rendeletek megtartására;

e) kijelöli a helyszínén az erdősítések és mindazokat a teendőket, melyek az erdő védelme, ápolása és a gazdaság emelése érdekében foganatosítandók; tervet és költségvetést készít a végzendő munkákról, utbaigazítással szolgál a kivitelre nézve; ellenőrzi a munkálatok teljesítését;

f) megállapítja az értékesítés alá kerülő fakészletek és más erdei termékek becsértékét, ugyszintén minden más erdei haszonvétel becsértékét; javaslatot tesz az erdei termékek felosztására, vagy azok értékesítésének módjára és feltételeire nézve;

g) felügyel a birtokosok által alkalmazott erdőőrökre; nyilván tartja a tudomására jutott erdei kihágásokat, intézkedik a tetten nem

ért kihágók kinyomozása iránt; jogosítva van az erdei kihágást elkövetők ellen az illetékes bírósághoz külön meghatalmazás nélkül is panaszt előterjeszteni, a birtokost az eljárás további folyama alatt a bíróság előtt képviselni és a megengedett jogorvoslatot használni, valamint a birtokos felhatalmazása esetében a kárra nézve egyezséget kötni;

h) az illetékes erdőrendészeti hatóságnak bejelenti az erdőrendészeti áthágásokat s teljesíti azokat a szakmunkálatokat, melyek az eljárásnál a tényállás megállapítására szükségesek;

i) felvilágosítással szolgál és véleményt ad a birtokosoknak és az illetékes hatóságoknak az 1. és 2. §-okban említett erdők és kopár területek kezelésére vonatkozó minden kérdésben.

A m. kir. állami erdőhivatal jelen szakaszban meghatározott hatáskörének további részleteit és az eljárást a földművelésügyi minster rendeletileg állapítja meg.

12. §. A m. kir. állami erdőhivatal, a közigazgatási bizottság felhívására, a működési köréül kijelölt törvényhatóságban, illetőleg törvényhatóságokban a közigazgatás körében előforduló erdőszeti szakteendőket is teljesíteni köteles; ebbeli hatáskörét a földművelésügyi minster a belügyi minsterrel egyetértően állapítja meg.

13. §. A m. kir. állami erdőhivatalnak a 11. §-ban megállapított hatásköre az állami kezelésbe vett erdőkben és kopár területeken szükséges erdei munkáknak az elkészített tervek és megadott utbizagitások szerint való közvetlen végrehajtására (a határjelek elkészítésére, a fa- és más termékek termelésére, szállítására, raktározására és értékesítésére, az erdősitések foganatosítására stb.) továbbá az anyag- és pénzkezelésre, ugyszinte az erdővédelem közvetlen gyakorlására nem terjed ki.

Ezeket a feladatokat saját munkaerejükkel és saját költségükön az érdekelt birtokosok kötelesek teljesíteni. A földművelésügyi minster azonban megengedheti, hogy a m. kir. állami erdőhivatal a költségek megtérítése ellenében a birtokosok feladatát képező egyes, vagy összes teendők teljesítését is elvállalja.

14. §. Az 1. és 2. §-okban felsorolt erdők és kopár területek birtokosai kötelesek az 1879. évi XXXI. törvényczikk 22., 23., 37., 38. és 50. §-ai szerint alkalmazott erdőőrök és az erdőőrzésnél alkalmazott segédszemélyzet részére, a m. kir. állami erdőhivatal meghallgatásával, szolgálati és fegyelmi szabályokat alkotni és azokat a jelen törvény életbe lépésétől számított hat hónapon belül jóváhagyás végett a közigazgatási bizottsághoz beterjeszteni; kötelesek továbbá a köteleseiket nem teljesítő erdőőrök és segédszemélyzet ellen a jóváhagyott fegyelmi szabályokat szigoruan alkalmazni.

Ha a birtokosok ezen köteleseiknek eleget nem tesznek, a szolgálati és fegyelmi szabályokat, a m. kir. állami erdőhivatal meghallgatásával, a közigazgatási bizottság alapítja meg, illetőleg a köteleseiket megszegő erdőőrökkel és segédszemélyzettel szemben alkalmazandó fegyelmi eljárás iránt, a m. kir. állami erdőhivatal panaszára, a közigazgatási bizottság intézkedik.

A fegyelmi büntetésképen kirótt pénzbírságot a birtokos az elmarasztalttól beszedni és az „Országos erdei alap“ javára a járási főszolgabírónak átszolgáltatni köteles.

15. §. A m. kir. állami erdőhivatal jelen törvényben meghatározott teendőit a fennálló törvények és szabályok, az érvényben levő gazdasági üzemtervek és a birtokosokhoz esetről-esetre kiadott külön hatósági rendeletek részletes intézkedéseinek megfelelően teljesíti; ezeken a korlátokon belül az érdekelt birtokosok kívánságát figyelembe venni tartozik.

16. §. A hatóságok a birtokosokhoz intézett rendeleteiket a mennyiben azok végrehajtásánál a m. kir. állami erdőhivatalnak közreműködni kell, a m. kir. állami erdőhivatallal is közölni tartoznak,

17. §. A m. kir. állami erdőhivatal által kezelt erdők és kopár területek birtokosai kötelesek meghatalmazottat kijelölni, ki őket a m. kir. állami erdőhivatallal szemben képviseli.

IV. FEJEZET.

A m. kir. állami erdőhivatal költségeiről.

18. §. A m. kir. állami erdőhivatal közegei részére a 11. §-ban felsorolt teendők teljesítésekor szükséges kézi munkaerőt, anyagokat és szereket, továbbá a község határában belül szükséges fuvarát és, ha a munkálatok egy nappal tovább tartanak, az elszállásoláshoz szükséges helyiséget az a birtokos, illetőleg azok a birtokosok kötelesek szolgáltatni, a kinek, illetőleg a kiknek erdeje érdekében a munkálatok teljesítetnek.

19. §. A m. kir. állami erdőhivatalnak a 18. §-ban nem említett összes egyéb szükségleteit az állam fedezi; az 1. és 2. §-okban felsorolt erdők és kopár területek birtokosai azonban az államnak kezelési költség czimén törvényhatóságunkint évi átalányt fizetnek.

Az évi átalányt, a m. kir. állami erdőhivatal költségeihez mérten, a közigazgatási bizottság meghallgatásával öt évről — öt évre a földművelésügyi minster állapítja meg; a megállapításnál azonban a földművelésügyi minster figyelembe venni tartozik, hogy a m. kir. állami erdőhivatal a 12. §. szerint olyan teendőket is teljesíteni köteles, a melyekkel járó költségek az 1. és 2. §-okban felsorolt erdők és kopár területek birtokosait nem illetik.

Az ekként megállapított évi átalány, azokban a törvényhatóságokban, melyekben az 1. és 2. §-okban említett erdők a jelen törvény életbe lépése előtt szerződés alapján már az állam által kezeltettek, az állami kezelés iránt kötött szerződések lejártáig. — a többi törvényhatóságokban pedig az első öt év leteltéig, kat. holdankint átlagosan nem lehet nagyobb annál az összegnél, a melyet a birtokosok kezelési költség czimén a jelen törvény életbe lépését megelőző évben kat. holdankint átlag fizetni tartoztak.

A m. kir. állami erdőhivatalok szükségleteit és a birtokosok által fizetendő évi átalányokat a földművelésügyi minster az állami költségvetésben törvényhatóságunkint irányozza elő.

20. §. A földművelésügyi minster által megállapított évi átalányból az egyes birtokosokra eső évi járulékokat az erdők, illetőleg a kopár területek terjedelme alapján és egyszersmind azok jövedelmezőségének is figyelembevételével a közigazgatási bizottság veti ki és tartja nyilván.

21. §. A 20. §. szerint kivetett legmagasabb évi járuléknak egy kataszteri holdra eső összege nem lehet nagyobb, mint a 20. §. szerint ugyanabban a törvényhatóságban kivetett legalacsonyabb évi járulék egy kataszteri holdra eső összegének háromszorosa.

22. §. A közigazgatási bizottságnak az évi járulékok kivetése tárgyában hozott határozata ellen, továbbá a kivetett járulékok beszedésénél és behajtásánál követett eljárás ellen, a közigazgatási bírósághoz panasznak van helye. A panasz a határozat végrehajtását nem függeszti fel.

23. §. A véderdők és kopár területek birtokosait a földművelésügyi minster, a közigazgatási bizottság meghallgatása után, a kivetett évi járulék megfizetésének kötelezettsége alól meghatározott időre részben, vagy — kivételes indokok alapján — egészben felmentheti. Az ekként elengedett évi járulékok a 19. §. szerint megállapított évi átalányból leszámítatnak.

24. §. Az évi járulékok a közadók módjára hajtathatnak be.

Második czim.

A közbirtokosságok és a volt urbéresek osztatlan tulajdonában lévő, közösen használt erdők és kopár területek gazdasági ügyvitelének szabályozásáról.

25. §. A közbirtokosságok és a volt urbéresek osztatlan tulajdonában levő, közösen használt erdők és kopár területek gazdasági ügyeit, a jelen törvény értelmében készült szabályzat szerint, a közös birtokosok gyűlése intézi.

A közös birtokosok gyűlésének határozatait a közös birtokosok által választott elnök és végrehajtó közegek (választmány, erdőgazda, pénztárnok stb.) hajtják végre.

A közös birtokosok gyűlésének jogában áll a jelen törvényben meghatározott hatáskörének egy részét a szabályzatban az elnökre és a végrehajtó közegekre bízni.

26. §. A közös birtokosok gyűlését a bírósággal, a közigazgatási hatósággal és, a mennyiben a közösen használt erdő és kopár terület állami kezelés alatt van, a m. kir. állami erdőhivatallal szemben az elnök képviseli. Kivételes esetekben a közös birtokosok képviselőjével e végnél választott külön meghatalmazott is megbízható.

27. §. A közös birtokosok gyűlését az elnök hívja össze.

Összehívandó a szabályzatban meghatározott időben s azonkívül valahányszor az összehívásnak szüksége beáll, vagy a közös birtokosoknak fejenként számított egytized része, az ok bejelentésével, kívánja.

A gyűlés napja a tárgyalás alá kerülő ügyek kitüntetésével legalább 15 nappal előre kihirdetés által közhírré teendő.

A jelen törvény értelmében készült szabályzat megállapíthatja, hogy a közhírrététel a kihirdetésen kívül más módon is történjék.

A gyűlést az elnök vezeti, kivéve azt az esetet, ha a közigazgatási bizottság kiküldöttje jelen van; ebben az esetben a gyűlést a közigazgatási bizottság kiküldöttje vezeti.

A gyűlés határozatait az elnök mondja ki s ő gondoskodik arról, hogy a határozatok kihirdetessenek és végrehajtsanak.

A hatósági határozatok végrehajtása iránt a gyűlés hatáskörébe nem utalt intézkedéseket az elnök teszi meg.

28. §. A gyűlésen szavazásra a tényleges birtokosok jogosultak.

A határozatok hozatalánál, a mennyiben a jelen törvény másképen nem intézkedik, a közös birtokosoknak az arányrészek szerint számított többsége dönt.

A gyűlésen meg nem jelentek úgy tekintendők, mint a kik a jelenlevők többségének határozatához hozzájárultak.

Fontosabb esetekben a közös birtokosoknak fejenként számított egynegyed része a határozat hozatalának felfüggesztését kívánhatja és a gyűlés vezetésére kivételesen hatósági kiküldöttet kérhet.

A mennyiben a közös birtokosok tulajdonát képező erdő és kopár terület állami kezelés alatt áll, a közös birtokosok gyűlésén a m. kir. állami erdőhivatal közegei is részt vehetnek, de szavazati joggal nem bírnak.

29. §. A szavazásra jogosultakról az arányrészek kitüntetésével jegyzék vezetendő.

Ha az arányrészek egyáltalában meg nem állapíthatók, a jogosultak fejenként egyenlő arányban gyakorolják szavazati jogukat mindaddig, míg a jogosultság aránya bíróilag meg nem állapíttatik.

Ha valakinek a közös erdő és kopár terület használatához való joga vagy jogosultságának aránya kétséges, addig, a míg a vitás kérdés bíróilag eldöntetik, az illetőnek a szavazásra jogosultak jegyzékébe való felvétele felett a közös birtokosok gyűlése határoz.

Ennek a határozatnak a meghozatalában az érdekelt szavazatával részt nem vehet.

30. §. A közös birtokosok gyűlésének jelen törvényben meghatározott hatásköre a közösen használt erdők és kopár területek állagának elidegenítésére, egyénekenként való felosztására és megterhelésére nem terjed ki.

Ez a rendelkezés azonban nem zárja ki azt, hogy a közös birtokosok gyűlése a határjelek kijavítása és kiigazítása körül felmerülő vitás kérdések elintézése végett a szükséges intézkedéseket megtehesse.

31. §. A közösen használt erdők és kopár területek jövedelme, a mennyiben az a gazdasági üzemterv szerint kihasználható terményekből és egyéb rendes haszonvételekből származott, a közös terhek és költségek fedezése után a jogosultak között a jogosultság arányában felosztandó.

Ha azonban a közösen használt erdőkben és kopár területeken a gazdasági üzemtervtől eltérő rendkívüli használatok gyakoroltattak, a földművelésügyi miniszter elrendelheti, hogy a rendkívüli használatból befolyó jövedelemből a közös terhek és költségek fedezésére szükséges összeg gyümölcsözőleg helyeztessék el, a jövedelemnek ezen felül megmaradó része pedig annyi évre felosztva használtassék fel a jelen szakasz első bekezdésében meghatározott célra, a hány évi rendes használatnak a rendkívüli használat megfelelt; — vagy pedig hogy a rendkívüli használatból befolyó jövedelem gazdasági beruházásokra, ingatlan birtok vásárlására, vagy adósságok törlesztésére fordítottassék.

32. §. Ha a közösen használt erdők és kopár területek jövedelméből a közös terheket és költségeket nem lehet fedezni, a közös birtokosok gyűlése a közös terhek és költségek fedezésére járulékot vehet ki, vagy pedig a közös munkával teljesíthető gazdasági teendőknek természetben való lerovását határozhatja el.

33. §. A kivett járulékok a közadók módjára szedetnek, illetőleg hajtának be; de külön számolandók el és a közös birtokosok pénztárának szolgáltatandók át; a közös birtokosok gyűlésének azonban jogában áll a járulékokat saját végrehajtó közegei által is beszedetni.

A természetben lerovandó közös munkát a közös birtokosok a jogosultság arányában teljesítik. A közös munka a közös birtokosok gyűlése által meghatározandó pénzürtékben megváltható, illetőleg a munka nem teljesítése esetében annak pénzürtéke a járulékok módjára behajtható.

34. §. A közös birtokosok határozata szerint eladás útján értékesítendő fatermékek mennyisége és értéke, a mennyiben az erdő állami kezelés alatt van, a m. kir. állami erdőhivatal becslése alapján, más esetekben pedig az erdő kezelésével megbízott erdőtiszt becslése alapján, az eladás előtt pontosan megállapítandó és szintén az eladás előtt meghatározandók az értékesítés egyéb feltételei is.

35. §. A jelen törvény értelmében alkotott szabályzat megállapíthatja, hogy a helybeli lakosság fogyasztására szánt fatermékek, kis részletekben, árszabály szerint értékesíttessenek.

Az árszabályt a m. kir. állami erdőhivatal, illetőleg a kezeléssel megbízott erdőtiszt javaslata alapján, évről-évre, a közös birtokosok gyűlése állapítja meg.

36. §. Az eladásra szánt fatermékeknek az a része, mely a 35. §-ban megállapított módon nem értékesíthető, nyilvános árverésen adandó el.

Kivételnek csak akkor van helye, ha valamely más értékesítési mód alkalmazását a szavazásra jogosult összes közös birtokosoknak legalább háromnegyed része határozza el.

Ennél a határozatnál a szavazatok fejenként számíttatnak, a

háromnegyed rész többségbe pedig a távollevők szavazatai nem tudhatók be.

2.000 koronánál nagyobb becsértéket képviselő fakészlet nyilvános árverésen kívül csak a közigazgatási bizottság jóváhagyásával adható el.

37. §. Az árverési és szerződési feltételeknek és ezek kihirdetése módjának megállapításában, a kihirdetés végrehajtásának ellenőrzésében és az árverésen a közigazgatási bizottság kiküldöttje is közreműködhetik, ha pedig a szavazásra jogosult összes közös birtokosoknak fejenként számítva legalább egynegyed része kívánja, közreműködni tartozik.

Az árverés napja és feltételei legalább 15 nappal előre kihirdetendők.

38. §. Ha a becsérték az első árverésen nem éretik el, második árverés hirdetendő s csak akkor, ha a becsérték a második árverésen sem éretik el, fogadható el a becsértéknél kisebb ajánlat. Ha a becsérték 2.000 koronát meghaladott, a becsértéknél kisebb ajánlatot a közös birtokosok gyűlése csak a jelenlevő szavazásra jogosult közös birtokosok szavazatának háromnegyed részével fogadhat el. Ennél a határozatnál a szavazatok és a többség a 36. §. harmadik bekezdése szerint számítandók.

39. §. Ha a becsérték 2.000 koronánál nagyobb, a közös birtokosok kötelesek az árverési hirdetményt, melybe mindenkor felveendő, hogy utóajánlatok egyáltalában nem fogadhatók el, a közigazgatási bizottságnak betérjeszteni; a közigazgatási bizottságnak pedig jogában áll az árverést megelőzőleg, vagy az árverés után nyolcz napon belül elrendelni, hogy az árverésre vonatkozó iratok az árverés befejezése után az árverési eljárás hivatalból való felülvizsgálása végett hozzá berterjesztessenek. A közigazgatási bizottság az árverési eljárás felülvizsgálása alapján hozott határozatát az iratok betérjesztésétől számított 30 napon belül a közös birtokosok gyűlésével közölni tartozik; ha ez alatt az idő alatt a közigazgatási bizottság nem intézkedik, az árverés következtében szükséges további intézkedések megtehetőek.

40. §. Az elnököt és a 25. §-ban említett többi közegeket a közös birtokosok a 27. §. értelmében összehívott gyűlésen a határozatok hozatalára megszabott módon választják. A megválasztott elnök 8 nap alatt a közigazgatási bizottságnak bejelentendő.

Ha a közös birtokosok az elnököt és a 25. §-ban említett közegeket megválasztani és az elnököt bejelenteni elmulasztják, a közigazgatási bizottság a közös birtokosokat a választás megejtése végett gyűlésre hívja össze; ha pedig a választás ekkor sem sikerül, elnökül és végrehajtó közegekül a szabályzatban megállapított hatáskörrel, ideiglenesen, arra alkalmas közös birtokosokat, vagy szükség esetében a közös birtokosok körén kívül álló más alkalmas egyéneket rendel ki.

41. §. Ha a közös birtokosok az elnök által összehívott gyűlésen meg nem jelennek, vagy a tárgyalásra kitűzött ügyekben határozatot nem hoznak, vagy ha a közigazgatási bizottság jogerőre emelkedett határozatainak végrehajtása iránt a gyűlés hatáskörébe tartozó intézkedéseket meg nem tesz, a közigazgatási bizottságnak jogában áll a gyűlés hatáskörét ideiglenesen az elnökre ruházní.

42. §. Ha az elnök a 25., 26., 27. és 41. §-okban meghatározott köteleseit nem teljesíti, a közigazgatási bizottságnak jogában áll őt tisztétől elmozdítani és a közös birtokosok gyűlését új elnök választására felhívni.

43. §. A közös birtokosok, addig is, a míg a végleges szervezkedés megtörténhetik (48. §.), kötelesek a jelen törvény életbe lépésétől számított két hónap alatt elnököt választani, vagy a mennyiben elnökük már van, azt a jelen törvényben meghatározott elnöki hatás-

kör gyakorlására meghatalmazni és a megválasztott, illetőleg meghatalmazott elnököt a közigazgatási bizottságnak bejelenteni.

Ha a közös birtokosok ennek a köteleességüknek eleget nem tesznek, a 40. §. második bekezdésében meghatározott jogkövetkezmények állanak be.

44. §. A 25. §-ban említett szabályzatot a közös birtokosok a 27. §. értelmében összehívott gyűlésen a határozatok hozatalára megszabott módon állapítják meg.

A szabályzatban az erdő és kopár terület szabatos megjelölésén kívül meg kell állapítani:

a) a közös birtokosok gyűlésének székhelyét, szervezetét és hatáskörét;

b) az elnök hatáskörét;

c) a közös birtokosok határozatainak végrehajtására hivatott közegek jogait és kötelezségeit;

d) az alkalmazottak felfogadásának és alkalmazásának módját és feltételeit, valamint az alkalmazottak szolgálati utasítását;

e) azokat a rendszabályokat, a melyek a jelen §. b), c) és d) pontjaiban felsoroltak ellen kötelelességmulasztás, vagy szabálytalan eljárás esetében az ügyvitel akadálytalan menetének biztosítása végett alkalmazandók;

f) az erdei termékek és más haszonvételek értékesítésének szabályait;

g) a közös költségek kivetésének és beszedésének módját;

h) az anyag- és pénzkezelés szabályait;

i) az erdei haszonvételek természetben való gyakorlásának és a készpénzben befolyó jövedelem felosztásának szabályait.

A szabályzatnak ezek az intézkedései a 25—43. §-okban foglalt rendelkezésektől nem térhetnek el.

45. §. A közös birtokosok kötelesek a jelen törvény életbe lépésétől számított egy éven belül a szavazásra jogosultak jegyzékét összeállítani és a szabályzatot megállapítani s a jegyzékét két példányban, a szabályzatot pedig három példányban a közigazgatási bizottsághoz beterjesztteni.

A jegyzék összeállításánál és a szabályzat megállapításánál a közigazgatási bizottság kiküldöttje is közreműködik.

46. §. A szavazásra jogosultak beterjesztett jegyzékét a közigazgatási bizottság csak a netalán beadott panaszokra való tekintettel veszi bírálat alá. Panasz esetében a vitás kérdést az eddigi gyakorlatnak megfelelően dönti el s ehhez a határozatához képest a netalán szükséges kiigazításokat a jegyzék mindkét példányán megteszi.

A szabályzatot a közigazgatási bizottság a m. kir. állami erdőhivatal és a kir. erdőfelügyelőség meghallgatásával, saját véleménye kíséretében a földművelésügyi miniszterhez terjeszti fel.

A földművelésügyi miniszter a felterjesztett szabályzatnak törvénybe, vagy rendeletbe ütköző intézkedéseit megváltoztatja; más hiányok esetében pedig, záros határidő kitűzésével, a szabályzat módosítását, vagy új szabályzat készítését rendelheti el.

A változatlanul hagyott, vagy kiigazított jegyzéknek és a földművelésügyi miniszter által jóváhagyott szabályzatnak egyik példányát a közigazgatási bizottság visszatartja, másik példányát pedig az elnöknek leküldi.

47. §. Ha a közös birtokosok a szavazásra jogosultak jegyzékét, vagy a szabályzatot a 45. §-ban meghatározott, illetőleg a földművelésügyi miniszter által a 46. §. alapján kitűzött határidőn belül be nem terjesztik, a szavazásra jogosultak jegyzékének összeállítása iránt ideiglenesen a közigazgatási bizottság intézkedik, a szabályzatot pedig, a közigazgatási bizottság javaslata alapján, ideiglenesen a földművelésügyi miniszter állapítja meg.

48. §. A szavazásra jogosultak jegyzéke és a jóváhagyott, ille-

tőleg megállapított szabályzat a földművelésügyi miniszternek a jóváhagyásra vonatkozó határozatával együtt a leérkezéstől számított 15 napon belül kihirdetendő. Ha a földművelésügyi miniszternek a szabályzat jóváhagyására, illetőleg megállapítására vonatkozó határozata ellen 15 napon belül panasz nem adatik be, vagy ha a netalán beadott panasz elintéztést nyert, a szabályzat 30 napon belül a közös birtokosoknak e végből összehívott gyűlésén életbe léptetendő.

A szabályzat életbe léptetésével a 43. §. szerint bejelentett, illetőleg kirendelt elnök és a közös birtokosok által addig alkalmazott végrehajtó közegek működése megszűnik s a közös birtokosok kötelesek a szabályzat életbe léptetése végett összehívott gyűlésen elnökök és végrehajtó közegeket választani és a végleges szervezkedés tekintetében szükséges egyéb intézkedéseket is megtenni.

Ha a közös birtokosok a jelen §. második bekezdésében említett köteletségüknek eleget nem tesznek, a 40. §. második bekezdésében meghatározott jogkövetkezmények állanak be.

49. §. A telekkönyvben fel kell jegyezni, hogy a 25. §. hatálya alá tartozó erdő és kopár terület közös használatát a jelen törvény értelmében alkotott szabályzat rendezi.

A közigazgatási bizottság a szabályzatnak egy hiteles példányát, a 46. §. utolsó bekezdésében említett intézkedésével egyidejűleg, telekkönyvi feljegyzés végett a telekkönyvi hatóságnak hivatalból megküldi.

A telekkönyvi feljegyzés és a feljegyzés törlése tárgyában kövendő eljárást az igazságügyi miniszter rendelelileg szabályozza.

50. §. A jóváhagyott, illetőleg megállapított szabályzatnak módosítására, vagy egészen új szabállyal való helyettesítésére a 44. §-t kell alkalmazni és a módosított, illetőleg az új szabályzatot három példányban be kell terjeszteni a közigazgatási bizottsághoz, mely a 46. §-nak a szabályzatra vonatkozó rendelkezései szerint jár el.

A közigazgatási bizottság a módosított, illetőleg az új szabályzatnak egy hiteles példányát a telekkönyvi okiratgyűjteményben való elhelyezés végett a telekkönyvi hatóságnak hivatalból megküldi.

51. §. Ha a jóváhagyott, illetőleg megállapított szabályzat a 25. §. hatálya alá tartozó valamely erdőre, vagy kopár területre akár azért, mert a közös birtokosok később szerezték, akár más oknál fogva nem terjed ki, a közös birtokosok kötelesek a közigazgatási bizottság által kitűzött záros határidő alatt az ilyen erdőre, vagy kopár területre a szabályzat hatályát kiterjeszteni és e részben a közigazgatási bizottság útján a földművelésügyi miniszter jóváhagyását kieszközölni, vagy pedig az 50. §. első bekezdésében foglalt rendelkezések megtartása mellett külön szabályzatot alkotni.

Ha a közös birtokosok a jelen §-ban meghatározott köteleességüknek eleget nem tesznek, a szabályzat kiterjesztése, illetőleg az új szabályzat megállapítása iránt, a közigazgatási bizottság meghallgatásával, a földművelésügyi miniszter intézkedik.

A 49. §. rendelkezéseit a jelen §. eseteiben megfelelően kell alkalmazni.

52. §. A közigazgatási bizottság kiküldetésekre szükség esetében a m. kir. állami erdőhivatal közegeit is igénybe veheti.

53. §. A hatósági kiküldetések költsége abban az esetben, ha a kiküldetés a közös birtokosok kérelmére történt, vagy a közös birtokosok mulasztása folytán vált szükségessé, az érdekelt közös birtokosokat terheli és a közadók módjára hajtának be.

54. §. A közös birtokosok gyűlésének határozatai ellen, a határozat kihirdetésétől számított 15 nap alatt, a közigazgatási bizottsághoz panasznak van helye.

Panaszszal élhet minden érdekelt fél és a közös birtokosok gyűlésének elnöke, habár nincs is érdekelve.

A közös birtokosok gyűlésének határozata ellen emelt panasz egymagában nem akadályozza a határozat végrehajtását, de a köz-

zgatási bizottság olyan esetekben, midőn a panasz érdemében azonban nem határozhat, a megtámadott határozat végrehajtását előzetes intézkedéssel megtilthatja

A kiküldetések iránti hatósági rendelkezések panaszszal meg nem támadhatók. A kiküldött eljárása ellen azonban a közigazgatási bizottsághoz panasznak van helye.

A közigazgatási bizottság határozatai ellen, továbbá a földmívelésügyi miniszternek a 31., 46., 47. és 51. §-okban említett határozatai ellen a közigazgatási bírósághoz panasznak van helye.

55. §. Azok a közös birtokosok, a kinek a jelen törvény hatályba léptekor még nem volt a 25. §. hatálya alá tartozó erdejük vagy kopár területük és csak később jutnak ilyen erdő vagy kopár terület birtokába, szintén kötelesek a 25—54. §-okhoz alkalmazkodni, melyek nézve azokat a határidőket, melyek az idézett §-ok értelmében a jelen törvény hatályba léptétől számitandók, a közigazgatási bizottság által hozzájuk intézett felszólítástól kell számitani.

56. §. Ha a 25. §. hatálya alá tartozó valamely erdő vagy kopár terület két vagy több törvényhatóság területén fekszik, a földmívelésügyi miniszter határozza meg azt, hogy a jelen törvény „Második cím”-ében említett közigazgatási teendőket melyik törvényhatóság közigazgatási bizottsága teljesítse.

H a r m a d i k c z i m .

Záróhatározatok.

57. §. Az 1. és 2. §-okban említett erdők és kopár területek állami kezelése iránt a birtokosok és a földmívelésügyi miniszter között, illetőleg a birtokosok nevében a törvényhatóságok és a földmívelésügyi miniszter között létrejött szerződések határozatai helyébe a jelen törvény rendelkezései lépnek.

58. §. A jelen törvény életbe lépése előtt az 1. és 2. §-okban említett erdők és kopár területek kezelésére szervezett erdőtisztai intézmények a m. kir. állami erdőhivatalok szervezésével megszűnnek. A megszüntetett erdőtisztai intézményeknél az 1879. évi XXXI. t.-cz. 36. §-ában megszabott minősítéssel alkalmazott személyzetnek megfelelő alkalmazásáról, vagy végellátásáról az állam gondoskodik.

59. §. Olyan kis-, vagy nagyközségnek és vagyonközségnek, melyeknek az 1. §. a) pontja értelmében állami kezelésbe adandó területe legalább 5.000 kat. hold terjedelemmel bír, jogában áll a jelen törvény életbe lépésétől számitott hat hónapon belül, illetőleg ennek az időnek letelte után, a 7. §. második bekezdésében meghatározott időpontokig a földmívelésügyi miniszterhez írásban folyamodni az iránt, hogy erdejét és kopár területét az állami erdőhivatal helyett saját erdőtisztje által kezeltesse.

A földmívelésügyi miniszter az ekként kért engedélyt a közigazgatási bizottság meghallgatása után a belügyi miniszterrel egyetértésben adja meg, de csak abban az esetben, ha az illető erdő jövedelmezőségét a külön erdőtiszt tartásával járó költségek állandó fedezhetőse szempontjából megfelelőnek és a kért külön kezelés sikerét egyéb tekintetben is kellőleg biztosítottának találja.

A földmívelésügyi miniszter engedélye alapján külön erdőtiszt által kezelt erdő és kopár terület kezelését a m. kir. állami erdőhivatal övenként megvizsgálni és tapasztalatairól a földmívelésügyi miniszternek jelentést tenni köteles.

A földmívelésügyi miniszter, ha arról győződik meg, hogy a kezelés az ilyen erdőkben és kopár területeken a czélszerű erdőgazdaság követelményeinek nem felel meg, a külön erdőtiszt tartására adott engedélyt a belügyi miniszterrel egyetértésben visszavonhatja és az erdőnek és kopár területnek az állam kezelésébe való átadását rendelheti el.

A jelen §-ban a kis-, vagy nagyközségeknek és vagyonközségeknek nyújtott kedvezmény által sem az ebben a törvényben, sem az 1879. évi XXXI. törvényczikkben foglalt rendelkezések nem érintetnek.

60. §. A jelen törvényben szabályozott eljárással kapcsolatos beadványok és iratok bélyeg- és illetékmentesek. Ez a bélyeg- és illetékmentesség nem terjed ki a közös birtokosok és alkalmazottak és más harmadik személyek közt létrejött jogügyletekre és a fatermek nyilvános árverésénél felvett árverési jegyzőkönyvekre.

61. §. A közigazgatási bizottságnak a jelen törvényben megállapított hatáskörét, az 54. §. első, harmadik és negyedik bekezdésében említett ügyeket kivéve, az 1879. évi XXXI. t.-cz. 26. §-ában említett háromtagu albizottság gyakorolja.

Az 54. §. első, harmadik és negyedik bekezdésében említett ügyekben, az előbbi bekezdésben említett albizottság meghallgatásával, maga a közigazgatási bizottság határoz.

A jelen §. első bekezdése szerint az ott említett albizottság hatásköréhez tartozó, de halasztást nem tűrő egyes esetekben, az albizottság előadójának meghallgatásával, az albizottság elnöke vagy helyettese saját felelősségére intézkedik, de intézkedését és azt, hogy miért nem tartotta az ülést várhatóan, a legközelebbi ülésnek bejelenteni tartozik.

62. §. A földművelésügyi minster felhatalmaztatik, hogy a jelen törvény végrehajtására vonatkozó rendelkezéseket kiadhassa, azokat módosíthassa, vagy hatályon kívül helyezhesse.

63. §. Jelen törvény az 1890. évi t.-cz. hatályát nem érinti.

64. §. Fiume városát és kerületét illetőleg felhatalmaztatik a földművelésügyi minster, hogy a jelen törvényt az ottani viszonyoknak megfelelőleg léptesse hatályba.

65. §. Jelen törvény végrehajtásával a földművelésügyi, belügyi és igazságügyi ministerek bizatnak meg.

66. §. Jelen törvény életbe lépésének idejét a földművelésügyi minster rendelettel állapítja meg.

1884. évi XXVI. törvényczikk

az urbéri rendezés következtében avagy törvényhozási engedély alapján eladott állami erdők fa-állományáért befolyó pénz felhasználásáról.

1. §.

Az urbéri rendezés következtében, avagy telepítési czélból törvényhozási engedély alapján eladott állami erdők fa-állományáért befolyó pénz kincstári birtokok kiegészítésére alkalmas erdő-részek vásárlására, vagy a kincstár birtokában levő és a rendes üzemen kívül eső mezőgazdasági területek befásítására fordítandó, vagy pedig esetleg a kincstár, mint erdőbirtokos által a helyi érdekű vasutakról szóló 1880 : XXXI. törvényczikk 7. §-a értelmében teljesítendő hozzájárulásra fordítható.

Az erdőértékesítésről és vételről a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi minster évenként a költségvetés indokolásában jelentést tesz.

2. §.

Az ekként begyűlt pénz rendeltetésére való felhasználásáig a budapesti központi állampénztárnál gyümölcsözőleg kezelendő.

3. §.

Ezen törvény végrehajtásával a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi és a pénzügyi minster bizatik meg.

1890: XIX. Törvényczikk,

a volt naszódvidéki községi erdők kezelése tárgyában.

Szentesítést nyert 1890. évi június hó 3-án. — Eletbe lépett 1890. évi július 10-én.)

Az 1890. évi XVIII. törvényczikk 6. §-a értelmében község-gazgonyt képező, volt naszódvidéki erdőknek, kivéve Marosoroszfalu és Monosfalú községeknek Maros-Torda vármegyében fekvő nem revindicált havasbéli erdeit, az 1879. évi XXXI. törvényczikknek megfelelő kezelésére nézve a következők rendeltetnek:

1. §. Minden egyes község erdeiből azon részek, melyek a lakosok közvetlen erdei kihasználására fekvésük és területeik minőségénél fogva alkalmasok, a meynyiben a lakosság tüzi- és épület-fajzasára szükségesek, a házi faipar céljainak is lehető figyelembe-vételével, községenkint kihasítandók.

A kihasítási tervezetet a községi előljáróságnak, a főszolgabírónak meghallgatásával és a kir. erdőfelügyelőnek közbejöttével a m. kir. erdőigazgatóság (4. §.) készíti.

A kihasítási tervezet az illető községben a község-házánál 30 napon át kitétetik és ezen 30 nap alatt felebbezéssel megtámadható.

A felebbezés felett, mely a m. kir. erdőigazgatóságnál nyúj-tandó be, a földművelésügyi minister határoz.

2. §. Minden egyes község erdejének az 1. §-ban említett célra kihasítandó erdőterületen felül fenmaradó részei a többi volt naszódvidéki községeknek erdeiből hasonló kihasítás után fenmaradó részekkel és az ezekkel területi összefüggésben levő községi havasokkal egyesítve kezelendők.

Az illető községeknek az egyes erdőrészekre vonatkozó tulajdonjoga fenmarad és az eddigi határok természetben is fentartandók.

Az erdőgazdaság üzemi céljaira valamint a fát feldolgozó ipartelepek és az ezeknél alkalmazott munkások lakásának elhelyezésére szükséges földterületekre azonban, a kisajátítási jog a földművelésügyi minister részére megadatik.

Az egyesített kezelés alatt álló erdők terményeiből származó jövedelem a közös terhek és a költségek levonása után, a községek között felosztandó, az egyesítve kezelt községi erdők térfogatának, termőképességének és jelenlegi faállományának arányában.

A vonatkozó aránykielcsőt a m. kir. erdőigazgatóság szakmunkálatai alapján, a földművelésügyi minister állapítja meg.

A közös kezelésre rendelt erdőkkel területi összefüggésben álló községi havasok felügyelete és őrzése szintén az erdőigazgatóság feladatát képezi. Az ezen feladat teljesítésénél felmerülő költségek, a közös kezelés alá rendelt erdők tiszta jövedelmének kiszámításánál, terület-arányilag azon községek terhére számolandók el, melyeknek ezen havasok tulajdonat képezik.

3. §. A községi lakosság tüzi- és épületfa-szükségletének fedezésére és a házi faipar céljaira (1. §.) kihasítandó erdőkre nézve községenkint külön üzentervek készítendők.

A 2. §. értelmében egyesítve kezelendő erdők üzentervei akként készítendők, hogy az okszerű kezelés és célszerű jövedelmezés követelményeinek megfelelő összefüggő gazdasági testek alakíttassanak, tekintet nélkül arra, vajjon azok az ugynevezett revindicált havasok közé tartoztak vagy vajjon az illető gazdasági testbe csoportosított erdőrészek egy vagy több község tulajdonai.

4. §. A községek saját külön használatára (1. §.) fentartott erdők, valamint a közös kezelésre (2. §.) rendelt erdők összes gazdasági ügyeinek intézésére (1879: XXXI. törvényczikk 21. §-a), nemkülönb a jelen törvény 1., 2., 3., 5. §-aiban körülírt teendők végzésére Besztercze-Naszód vármegye székhelyén: Beszterczen kellő

erdőtiszti, mérnöki és erdőőri személyzettel ellátott magyar királyi erdőigazgatóság allitattik fel, melynek költségei, valamint a központi kormányzat részéről ezen erdők érdekében kiadott költségek is a 2. §. harmadik bekezdésében említett kezelési költségek közé sorolandók. Az erdőigazgatóság költségeit szükség esetére az állam előlegezi.

5. §. A községek jogosultak a m. kir. erdőigazgatóság által készítendő költségvetésekre és számadásokba betekinteni és azokra észrevételeiket megtenni.

A községek e jogukat a vármegyei törvényhatóság által kijelölendő két kiküldött és az összes községek által választandó nyolcz képviselőből alakított bizottság által gyakorolják, mely bizottságnak elnöke az alispán.

A m. kir. erdőigazgatóság tartozik a költségvetéseket és számadásokat e bizottsággal közölni.

Az említett bizottság alakítására és működésére vonatkozó utasítást, a belügyi és a földmívelésügyi minister rendeleti uton fogják megállapítani.

E bizottság határozatai a vármegyei törvényhatóság elé terjesztendők, melynek határozata ellen, ugy az erdőfelügyelő, mint a bizottság vagy annak valamely tagja által a belügyi ministerhez van felebbezésnek helye, a ki e tárgyban a földmívelésügyi ministerrel egyetértve határoz.

6. §. Faizási jogát, a községnek erre jogosított lakosága (7. §.) csakis az 1. §-ban említett községi erdőrészekben gyakorolhatja.

A legeltetési jog gyakorlata azonban az erdőtörvény és az üzemtervek korlátai között nemcsak a tüzi- és épületfa-szükséglet fedezésére, valamint a házi faipar céljaira fentartott községi erdőkben (1. §.), hanem a községi havasokon, legelőkön és az illető község tulajdonában levő azon erdőterületeken is fentartatik, melyek a 2. §. szerint egyesítve kezeletnek.

7. §. A 6. §-ban említett haszonvételeket gyakorolhatják a tulajdonos község azon lakosai, a kik a községben községi illetőséggel bírnak.

Ezen haszonvételekért a község az 1886: XXII. t.-czikk 112. §-a értelmében díjakat állapíthat meg.

Emez általánosan kötelező díjszabályzat megerősítés végett, a törvényhatósághoz felterjesztendő. Érintetlenül marad a községnek azon joga, hogy a község kötelékébe való felvételt a most idézett törvényczikk 14. §-a alapján külön díj fizetésétől tegye függővé, de az e tárgyban alkotandó szabályrendelet érvényéhez, tekintettel a kivételes viszonyokra, a belügyi minister megerősítése szükséges.

8. §. A 2. §. értelmében egyesítve kezelendő erdők faterméneinek tiszta jövedelméből az egyes községekre eső részek községi célokra fordítandók.

9. §. Az egyesített kezelés alatt álló területekre községi pótdó csak akkor és annyi vethető, a mennyiben az 1890. évi XVIII. törvényczikk 11. §-a értelmében egy község határába összesített, más községek tulajdonát képező területek az illető község közigazgatási költségeit szaporítanak, ezen szaporulat erejéig; de ezen esetben is a törvényhatóság által jóváhagyott kivetés érvényesítése előtt a belügyministerhez felterjesztendő jóváhagyás végett.

10. §. A jelen törvényből kifolyó erdőkezelési és rendezési ügyekre nézve megadatik a bélyeg- és illetékmentesség.

11. §. Felhatalmaztatik a belügyi-, pénzügyi- és földmívelésügyi minister, hogy jelen törvény életbeléptetésének idejét rendelet utján határozza meg; felhatalmaztatnak különösen arra is, hogy az átmeneti intézkedéseket és az eljárás részleteit rendeleti uton szabályozzák.

Jelen törvény végrehajtásával a belügyi-, pénzügyi- és földmívelésügyi minister bizatik meg.

Vadászati törvény.

1883. évi XX. törvénycikk.

(Szentelést nyert 1883. évi márczius hó 19-én. — Kihirdettetett 1883. évi márczius hó 25-én.)

I. FEJEZET.

A vadászati jogról.

1. §. A vadászati jog a földtulajdonnak elválaszthatlan tartozéka.

2. §. Saját földbirtokán a tulajdonos, vagy az, a kinek az jogot vagy engedélyt adott, a vadászatot az ezen törvényben meghatározott korlátok között szabadon gyakorolhatja, ha az:

1. egy tagban vagy összefüggésben álló részekben legalább 200 holdra terjed, holdját 1600 □ ölével számítva, habár több határban fekszik vagy utak, vasutak, csatornák, folyók vagy patakok által hasítottak is; vagy ha a földbirtok:

2. kétszáz holdnál kisebb ugyan, de kertileg műveltetik és kerítéssel vagy árkolattal el van zárva, belső telket, szőlőt vagy állandó szigetet képez;

3. az egy tagban legalább — holdját 1600 □ öllel számított — 50 holdat tevő földbirtokok tulajdonosai összefüggésben levő földjeikre nézve a vadászati jog gyakorlására egyesülhetnek, a mennyiben az egyesített területek a 200—1600 □ öllel számított — holdat megütik.

Ha az iránt, hogy valamely terület ezen szakaszban körülírt területek közé tartozik-e vagy nem, vitás kérdés támad, a fölött első sorban a járás közigazgatási szolgabírája, rendezett tanácscsal bíró városokban a polgármester, — törvényhatósági joggal felruházott városokban a kapitány, — végre Budapesten a kerületi előljáróság, — másod fokban pedig a törvényhatóság első tisztviselője (alispán, polgármester), Budapesten a városi tanács határoz.

3. §. A 2. §. alá nem tartozó földbirtokon és a községek tulajdonát képező területeken, az utóbiak terjedelmére való tekintet nélkül, a vadászati jogot az azon egy határbeli földbirtokosok a községgel együtt legalább is 6 évi tartamra bérbé adni kötelesek; az évi tiszta jövedelem a tulajdonosokat birtokaránylag illeti. Ha az arány ily módon nem lenne megállapítható, az egész jövedelem a községet illeti, mely azt közigazgatási célokra fordítani köteles.

Az egy folytonosságban levő ily terület, ha az 2000 kataszt. holdnál nem nagyobb, egyben adandó, különben több, legalább is 2000 kataszt. hold részletben is adható bérbé. A bérbéadásnál az 1871: XVIII. t.-cz. 110. §-ban megállapított eljárás szabályai tartandók meg, de a bérszerződés mindig a megyei alispán, törvényhatósági joggal felruházott városokban a tanács jóváhagyása alá terjesztendő, kinek határozata ellen a belügyminiszterhez felebbezés intézhető.

A községi birtokok vadászati bérlete, az 1871: XVIII. t.-cz. 36. §-a b) pontjának intézkedése alá nem esik.

Ha valamely külön vadászterületet képező nagyobb erdőterület által egy vagy több birtokosnak 1600 □ öllel számítandó 200 holdnál kisebb terjedelmű birtoka legalább három oldalról körülvéttetik, az ilykép elszigetelt birtok tulajdonosa a vadászati jogot az azt környező vadászterület birtokosának, vagy haszonbérlőjének haszonbérbé adni, ez viszont haszonbérbé venni köteles.

A barátságos egység létre nem jötté esetére a 2-ik §-ban megnevezett közigazgatási hatóság határoz.

4. §. Azon községekben, hol a birtokszabályozás és az urbéri elkülönzés még nem eszközöltetett, a vadászati jog a közös legelő-kön, erdőkben és nádasokban a községet; azon erdőkben és nádasokban, melyek a korábbi földesur tulajdonát képezik, habár a volt urbéreseket illető faizás vagy egyéb szolgálomakkal vannak terhelve, kizárólag a volt földesurat; irtványokon, udvartelki bérfizetés mellett birt (curialis és censualis) és egyéb urbéri természetű tartozásokkal terhelt ingatlanokon pedig, a törvényhozásnak az ily természetű viszonyok iránti további intézkedéseig a jelenlegi birtokosokat illeti.

5. §. Azon községekben, hol a birtokszabályozás és urbéri elkülönzés megtörtént és a korábbi földesur a vadászati jogot a volt urbéresnek tulajdonában magának jövőre is fentartotta, az ily kikötés érvényét veszti. A volt urbéresnek azonban kötelesek, ha a földesur a vadászati jog fentartásaért akár ingatlanban, akár más módon bármi árt adott, ezen szolgálmat azon szabályok szerint megváltani, a melyek az urbéri természetű szolgálományok megváltására külön törvény által megállapítottak.

6. §. A haszonbérő a vadászati jog gyakorlásában csak ezen és a mezei rendőrségi törvény határozatai által korlátozható. A vadászat közben okozott károkat illetőleg a 16. §. rendelkezései alkalmazandók.

II. FEJEZET.

A vadak által tett károk megtérítéséről.

7. §. A fővadak (szarvas, dämvad) által a vetésekben, ültetvényekben, vagy más gazdálkodási és erdészeti ágakban okozott minden kárért azon birtokos vagy haszonbérő, kinek vadászterületén az említett fővad tenyésztetik, teljes kárpótlással tartozik.

E végre megkivántatik, hogy a kár a hatóságnak a kár elkövetésétől számítandó 8 nap alatt felvehető czéljából bejelentessék.

A vetésekben okozott kárnak becslése mindig oly időben eszközözendő, midőn a termékmennyiségben megállapítható; a kár vagy természetben vagy pénzértékben téríthető meg.

8. §. Ragadozó vagy kártékony állatok (III. fejezet, 13. §.) által tett károk, mivel ezen vadak a föld birtokosa által bármikor elpusztíthatók — meg nem téríttetnek.

III. FEJEZET.

A vadászati tilalmakról.

9. §. Az általános vadászati tilalom tart február hó 1-től, augusztus hó 15-ig, mely idő alatt hajtókutyákkal (kopó, tacsó, agár, komondor vagy egyéb hajtó-ebbel) egyáltalán nem szabad vadászni.

Ettől eltérőleg tilos a vadászat:

a) szarvas bikára október hó 15-től, dämvad bikára november hó 15-étől július hó 1-ig;

b) szarvas, dämvad és őz-tehénre január hó 1-től október hó 15-ig;

c) őzbakra január hó 15-től április 1-ig;

d) zergére december 15-től augusztus 1-ig; zerge-gidára pedig minden időben;

e) siket- és nyir-fajdkakasra június hó 1-től március hó 1-ig, jérczókra pedig minden időben;

f) császár-madarakra december hó 1-től, fácánokra és tuzokokra február hó 1-től augusztus hó 15-ig;

g) foglyokra január hó 1-től augusztus hó 1-ig;

h) éneklő madárra minden időben;

i) minden más madárra a 11. és 12. §§-ban meghatározott kivételekkel február hó 1-től augusztus hó 15-ig; a tilalmi időszak alatt sem a vadak fajt elfogni, sem a madarak fészkeit szándékosan érinteni vagy tojásaikat elszedni nem szabad, kivételként ez alól azon tulajdonosok vagy bérlők, kik a tojást ép a vadtenyésztés céljából szedik.

10. §. A tilalmi időszakban az első 14 napot kivéve, vadat általában, vagy ha a tilalom csak némely vadra vonatkozik, illet árnulni, venni, vagy nyilvános helyiségekben étlapra jegyezni nem szabad.

11. §. A madarak közül kivételt képeznek a vándor- és vizimadarak, de ott, hol ez utóbbiak költenek, a párosodás és költés időszaka alatt a tilalom reájuk is kiterjed.

12. §. Tiltott időszak alatt is szabad vadászni a seregekben vonuló vadludakra, vadkacsákra, vad- és szelíd galambokra, keselyűkre, és sasok, sólymok, kányák, vércsék, héják és őlyvek minden nemeire, valamint a nagysuholyra, s végül a höllőkre, szarkákra, varjakra, verebekre, és seregélyekre; a seregélyekre azonban csak szőlők és gyümölcsösökben.

13. §. A ragadozó vagy kártékony állatokat, ugymint: medvét, farkast, rókát, hiuzt, vadmacskát, nyestet, vaddisznót, borzot, tengeri nyulat, hőresögöt, úrgét, görényt, menyétet, nyustot, vidrát saját területén a birtokos bármikor elpusztíthatja azon esetben is, ha a vadászat érbe volna adva; ha azonban a pusztítást vadászati hajtókkal vagy bárminemű vadászokkal akarja végbevitni, erre ez esetben a bérlő beleegyezését tartozik kieszközölni.

Oly vidékeken, hol a vaddisznók nagyobb mérvű károkat okoznak, a vadászterületek tulajdonosai, bérlői, kötelesek az érintett kártékony vadakat lehetőleg pusztítani. Ebbeli kötelezettségük teljesítésére felmerülő alapos panaszok folytán a közigazgatási bizottság, — vagy annak elnöke által záros határidő kitűzése mellett figyelemzetendők; a határidő elmulasztása esetére az érintett vadak elpusztítása a jelen törvény IV. fejezetében megállapított módon hivatalból eszközözendő.

14. §. A vadászati területen talált házi macskákat és kóbor ebeket a vadászatra jogosított elpusztíthatja.

15. §. Szabad időben is tiltatik minden szörmés vagy szárnyas hasznos vadat törökkel, hálókkel, hurkokkal elfogni, vagy megölni, különösen tuzokokat ölmos esők alkalmával behajtani vagy agyon verni.

Kivételnek a fenyves-madarak, melyeket hurokkal és léppel fogni szabad időben megengedettik.

Tenyésztés céljából a befogás csak a vadászat tulajdonosai, bérlői, vagy azok szakértő megbízottjai részére engedtetik meg.

16. §. A vadászat csak lőfegyverrel vagy lóháton bárminemű vadászbekek használatával gyakorolható.

A vadászat gyakorlása közben a vetésekben, ültetvényekben vagy más gazdálkodási és erdészeti ágakban okozott minden kárért, a vadászatot gyakorlók teljes kárpótlással tartoznak. A kár bejelentése, becslése és megtérítése a 7. §-ban megírt módon eszközözendő.

A vadászatra jogosítottakon kívül senkinek sem szabad a vadászati területre bármilyen fajú ebeket bocsátani; kivételnek a nyájőrök, kik azonban kötelesek ebeik nyakára oly nehezéket függeszteni, mely első lábaik térdein alul 3 centiméternyi távolságra lóg alá.

17. §. A sebzett vadat idegen területen űzni nem szabad. Ha a vadászatra jogosultak vadászbekei idegen területre átmennek, ott az illető vadászatra jogosult által letartóztathatók mindaddig, míg gazdáik az okozott károkért teljes elégtételt nem adtak; a kártérítés iránti követelés joga az ebek le nem tartóztathatása esetén is fennmaradván.

18. §. Kerítéssel kellőleg elzárt oly helyeken, melyeken a vad ki nem válthat, a tulajdonos vagy vadászati bérlő a vadászatot minden időben gyakorolhatja és megengedheti.

IV. FEJEZET.

A hivatalból való vadászatról.

19. §. A ragadozó vadak elpusztítása végett a hivatalból való vadászatok megtartását, a mutatkozó szükséghez képest, esetről-esetre a közigazgatási bizottság, illetve annak elnöke engedélyezi; az engedély megadásáról az illető vadászterület tulajdonosának vagy bérlőjének egyidejűleg való értesítése mellett, egyszersmind a belügyministerhez azonnal indokolt jelentést tesz.

20. §. Az előző §. alapján engedélyezett vadászat megtartását az illető terület tulajdonosa vagy bérlője nem gátolhatja.

21. §. Azon esetben, ha a belügyminister arról győződnék meg, hogy valamelyik közigazgatási bizottság, illetve annak elnöke a hivatalból való vadászatot alapos indokok nélkül engedélyezi: az illető közigazgatási bizottságtól a 19. §-ban körvonalozott engedélyezési jogosultság gyakorlását rendeleti úton meghatározott időtartamra magához vonhatja.

22. §. Ily vadászatokon ragadozó vadakon kívül más vadat löni nem szabad.

A ki más vadat lő, az a további vadásztól eltiltandó, s ha az elejtett vad a jelen törvény 12. és 13. §-aiban említettek közé nem tartozik, reá a 26. §-ban megállapított pénzbüntetés alkalmazandó.

Ily hivatalos vadászatokon elejtett ragadozó és duvadak mindig azon tulajdonost vagy bérlőt illetik meg, kinek területén elejtettek.

23. §. Az ily vadászatoknál hajtók gyanánt közreműködni az illető hatóság rendeletére azon községek lakói kötelesek, a melyek érdekében a vadászat tartása engedélyeztetett.

24. §. Ily vadászatok hatósági felügyelet alatt tartatnak, s azokban az illető törvényhatóság főispánjának, vagy annak akadályoztatása esetében alispánjának, — polgármesterének esetről-esetre szóló írásbeli meghívása mellett olyanok is részt vehetnek, kik a fegyveradóról és a vadászati adóról szóló törvény értelmében, — mert vadászati jeggyel ellátva nincsenek — vadászatra jogosultsággal nem bírnak.

25. §. Oly megyékben, a hol a ragadozó vadak a természeti viszonyoknál fogva nagyon elszaporodnak, azok pusztítására, illetve elejtésére a közigazgatási bizottság indokolt felterjesztése alapján a belügyminister jutalomdíjakat (praemiumokat) állapíthat meg.

V. FEJEZET.

Vadászati kihágások és azok büntetéséről.

26. §. A ki a tulajdonosnak, vagy ha a vadászat bérbé van adva, a haszonbérlőnek engedélye nélkül vadász: 10 frttól 50 frtig, és ha a vadászat lőháton történt, 20 frttól 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel sújtandó.

27. §. Ha az orvvadászat éjjel vagy kerített helyen vagy tiltott eszközökkel történt, vagy ha az orvvadász álcázva avagy más-képen ismerhetlenné téve találtatik, vagy ha nevét eltagadja avagy álnévvel azt, ki tetten kapja, félrevezetni igyekszik, vagy azt veszélyesen fenyegeti, ellene fegyvert fog vagy erőszakot használ, 100 frttól 200 frtig terjedhető pénzbüntetésben elmarasztalandó.

Azon felül, a mennyiben az elszámolt esetek a büntető törvényekben is tiltott cselekvényt képeznek, a bűnvádi eljárás külön megindítandó.

28. §. Ha a haszonbérbe adott vadászati téren a tulajdonosok valamelyike a haszonbérletet vagy azt, a ki ennek engedélyével vadász, megtámadja vagy akadályozza: annyiszor, a mennyiszor 10 frttől 50 frtig terjedhető pénzbüntetésben marasztalandó.

29. §. A ki tiltott időben vadász, 5 frttől 50 frtig büntetendő.

30. §. A ki a vadak fiait elfogja, a madarak fészkeit (kivéve a 12. és 13. §§-ban említett ártalmasokét) elrombolja, tojásait elszedi, 1 frttől 10 frtig terjedhető pénzbüntetéssel sújtandó.

31. §. A ki tiltott időben hasznos vadat lő, árul vagy vesz, ha a vad nála találtatik, a következő pénzbüntetésekben marasztalandó: szarvas vagy dämvadbikáért darabonként 60 frt, — szarvasvagy dämvadtehénért 50 frt. — őzért 20 frt, fajt-, fácán- és tüzökért 5 frt, ugy minden más vadért darabonként 3 frt pénzbüntetésben.

Ezen kívül a lefoglalt vad a helyi szegények javára elkobzandó.

32. §. A ki ebét szándékosan valamely reá nézve tilos vadászati tέρre viszi, ugy szintén az is, a ki a nyájörzö ebekre vonatkozó intézkedés ellen vét, 1 frttől 10 frtig büntetetik.

33. §. A megelőző §-okban foglalt kihágások ismétlése esetében a büntetés megkétszerezendő egy módon, hogy a kiszabandó pénzbüntetés a megelőző esetben alkalmazottnak mindig kétszeresét tegye: mely azonban a 300 forintot meg nem haladhatja.

34. §. Ha az ezen fejezetben elősorolt esetekben a vadállományban is kár okoztatott, a vadászatra jogosult azon kihágási bíróság előtt, mely a pénzbüntetés kiszabására illetékes, egyuttal kártérítést is követelhet.

35. §. Ha valaki egyszerre több kihágásért kerül vád alá, a pénzbüntetés minden egyes kihágásért külön szabandó ki.

Ha valaki a vadászati kihágás elkövetésénél szolgálit vagy napszamosait használta segédekül, a segédek ellen kiszabott pénzbüntetésekért szintén felelős.

Ha valaki a vadászati kihágás elkövetéséhez családtagjait a vele közös háztartásban élöket, gyámsága és gondnoksága alatt álló egyéneket, eselédéket, iparos és kereskedő tanoncokat vagy munkásokat használja, az ezek ellen kiszabott pénzbüntetésekért — fizetéseképtelenségök esetében — első sorban felelős. Az eljárás a 44. §-ban megszabott módon alkalmazandó.

36. §. A pénzbüntetések fele mindenkor a feljelentőt illeti a másik fele azon község szegényei javára esik, melynek határában a kihágás elkövettetett.

37. §. A pénzbüntetés a vétkes fizetési képességére való tekintet nélkül szabatik ki, egyszersmind az ítéletben az elzárás tartama is meghatározandó, a mely a pénzbüntetés be nem hajthatása esetében fog alkalmaztatni.

Ezen átváltoztatásnál két forintot felül nem haladó pénzbüntetés helyett hat óránál rövidebb s tizenkét óránál hosszabb ideig tartó elzárás nem állapitható meg.

Két frttől tiz frtig egy napi, azon felül pedig minden tiz frtig terjedő összeg helyett egy-egy napi elzárás állapítandó meg.

Ha az elzárásban levő a pénzbüntetésnek a szenvedett elzárás által még le nem rótt részét lefizeti, azonnal szabadon bocsátandó.

38. §. Ha valamely vidéken az orvvadászat, s a vadnak tilalmi időben való lövetése igen gyakoriakká válnak, a belügyminister a közigazgatási bizottság által, az érdekelt vadászterület tulajdonosa vagy bérlője kérelmére, vagy a nélkül is saját kezdeményezéséből felterjesztett indokolt javaslat folytán elrendelheti, hogy azon vidéken, valamint azokon is, a hol az orozva lött vad eladatni szokott:

a vadak eladása, szállítása vagy vásárlása, a vad jogos szerzését bizonyító igazolványok előmutatása mellett történjék.

Ily igazolványul szolgálnak: az eladóra vagy szállítóra nézve azon vadászati terület tulajdonosának, vagy bérőjének vagy ezek megbízottjának az illetékes községi előljáróság által láttamozandó bizonyítványa, a kitől a vad szereztetett.

A bizonyítványon vagy szállító-levélen megjelölendő a vad faja, neme és mennyisége.

VI. FEJEZET.

Az eljárásról.

39. §. Az előbbi fejezetben meghatározott büntetéseknek kiszabása végett az illetékes bíróság nem csak a vadásztulajdonos vagy haszonbérbe vevő panaszára, hanem a 29., 30., 31. §-ok eseteiben a közrend fentartására felállított hatósági vagy községi előljáróknak feljelentésére hivatalból is tartozik eljárni.

40. §. A vadászati területre való felvigyázattal megbízott személyeknek hit alatt teendő vallomása teljes bizonyító erővel bír, míg annak ellenkezője be nem bizonyítottatik.

41. §. Az előbbi szakaszban említett felvigyázó személyek hitletételére csak akkor bocsáttathatnak, ha;

a) nagykorúak;

b) hamis eskü, hamis tanuzás, hamis vád, lopás, rablás, zsarolás, sikkasztás, zártörés, orgazdaság, csalás vagy okirat-hamisítás büntette miatt soha büntetve nem voltak;

c) az illetékes hatóság előtt felvigyázói minőségük eleve bejelentetvén, e felől hivatalos bizonyítvánnyal vannak ellátva.

42. §. A vadászat tulajdonosa vagy haszonbérője és a felvigyázó személyzet, nemkülönbén a közrend fentartására hivatott közegek jogosítva vannak mindenkit, kit tilos vadászaton kapnak, ha magát fel nem ismerhetővé tette, nevét eltagadta, vagy állandó lakhelye ismeretlen, a legközelebbi községi hatósághoz kísérni, hogy itt kiléte kiderítettessék.

43. §. Vadászati kihágásokra nézve a hatósági illetőséget az elkövetés helye határozza meg.

Ha az elkövetés helye szerint több bírói hatóság lenne illetékes, ezek közül a panaszló szabadon választhat.

44. §. Ha többen társaságban követtek el valamely kihágást a kártérítésért egyetemleg felelősek.

A büntetés mindenik tettesre külön-külön szabandó ki.

45. §. A vadászati kihágások által okozott költségek és közvetlen károk, a mennyiben az eljárás folyama alatt bejelentetnek, a kihágás felett hozandó ítéletben megállapítandók.

Ha alapos megbírálsuk bővebb bizonyítási eljárást igényelne, s a kihágás feletti ítélet hozatalát késleltetné a káros fél követelésével polgári perre utasítandó.

Ha a panaszlott a vád alól felmentetik, költségei a magánvádló ellen megítélendők.

46. §. Ha a vadászati kihágás miatt a kihágási bíróságnál a tett elkövetése napjától számítandó három hó alatt panasz vagy feljelentés nem történik, a kihágás büntethetősége elévül.

Ha azonban a büntető törvények alá tartozó eset forog fenn, az elévülési idő is a büntető törvények értelmében határozottatik meg.

47. §. A vadászati kihágások elítélése ezután is az 1880. évi XXXVII. t.-cz. 41. §-a értelmében illetéke közigazgatási hatóság hatásköréhez tartozik.

A közigazgatási eltirálás alá tartozó kihágások eseteiben követendő eljárásra nézve az elébt. idézett törvény 42. §-a alapján kibocsátott ministeri szabályrendelet, a törvényhozás további intézkedéseig, a vadászati kihágásokra nézve is zsinórmértékül szolgál.

48. §. A vadászatról szóló 1872. évi VI. t.-cz. és az 1876: XLIV. t.-cz. hatályon kívül helyeztetnek.

49. §. A jelen törvény hatályba lépte előtt történt cselekmények, — ugy a büntetés mint kártérítés tekintetében a korábbi törvények határozatai szerint ítélendőek meg.

50. §. Ezen törvény végrehajtásával a belügyi-, igazságügyi-, földmivelés-, ipar-, és kereskedelemügyi ministerek bizatnak meg.

1900. évi XXVIII. törvényczikk.

Az erdőmunkásokról.

(Szentelést nyert 1900. évi december hó 14-én.

I. FEJEZET.

Általános határozat.

1. §. Annak, a ki fatermelésnél, az erdei termékek szállításánál és az azzal kapcsolatos munkálatoknál, valamint az erdőgazdaság egyéb munkálatainál, munka teljesítésére, mint napszámos vagy munkás szerződik, az 1898: II. törvényczikkben körülírt munkás-igazolványnyal kell bírnia. (43. §.)

Külföldi munkásoknál a munkásigazolványt az útlevél vagy a munkás hazájabeli illetékes hatóság által kiállított igazoló okmány pótolja.

II. FEJEZET.

A munkás-szerződés megkötéséről.

2. §. A szerződés feltételeinek megállapítása a felek szabad egyezkedésének tárgya; a törvénynyel ellenkező megállapodások azonban érvénytelenek.

Az olyan szerződés, mely nem ezen törvényben meghatározott módon, vagy olyan munkással kötött meg, a kinek munkásigazolványa nincsen, a közigazgatási hatóság előtt nem érvényesíthető.

3. §. Minden szerződésnek, illetőleg feljegyzésnek (6. §.) tartalmaznia kell:

a) a munka nemének, időtartamának vagy mennyiségének megjelölését;

b) a munkabér megállapítását;

c) a munkások szállításának költségeire, az előlegekre, továbbá a munkaeszközökre, az elszállásolásra, a tüzelő-anyagra és az ivóvízszállításra vonatkozó megállapodásokat.

4. §. Ha a munkások nem közös munkatéren, közösen teljesítendő munkára vállalkoznak, a szerződésben a munkások egyetemleges kötelezettségét megállapítani nem szabad. (41. §.)

5. §. A munkaadó (megbízott) a munkások szállítási költsége czimén a szállítás tényleges költségének megfelelő összeget, előleg vagy kölcsön czimén pedig legfeljebb annyit adhat a munkásnak, a mennyit ez a szerződésben meghatározott munkabér mellett két hét alatt valószínűleg megkereshet. (41. §.)

6. §. A szerződés, ha a munka egészben vagy nagyobb részében annak a törvényhatóságnak területén teljesítendő, a melynek területén a munkások laknak, szóval is megköthető. Minden más esetben köteles a munkaadó a szerződés létrejöttéről s a megállapodásokról

a munkásnak, illetőleg a munkások megbizottjának a megegyezés helyén, írásos feljegyzést átadni, vagy pedig a szerződést két tanú, vagy egy hatósági tanú előtt írásba foglalni.

A szerződés bélyeg- és illetékmentes.

7. §. A szerződéskötésnél hatósági tanuként közszégi előljárók, törvényhatósági tisztviselők, állami erdőtiszték, s a mezejben nem a magán erdőtiszték által kezelt erdőgazdaságban házilag foganatosított munkára alkalmaztatnak a munkások, hatóságilag felesketett magán erdőtiszték is szerepelhetnek.

A tanuskodásért díjat szedni tilos.

8. §. A tanu a szerződési okiraton igazolja azt, hogy a szerződés az ő jelenlétében a munkások előtt felolvastatott, azok anyanyelvén megmagyaráztatott, s azok által elfogadtatott és aláíratott.

Ha a munkásoknak nincsen munkásigazolványuk (1. §.), vagy ha a tanu tudomása szerint a munkások ugyanarra az időre már mással szerződtek volt, a tanu a szerződésnek a fenti értelemben való aláírását megtagadni köteles.

9. §. Ha a szerződési okirat két példányban állittatik ki, az egyik a munkások megbizottjának adandó át, a másik a munkaadónál (megbizott) marad. Ha azonban a szerződés csak egy példányban állittatik ki, a munkaadó (megbizott) köteles azt, az aláírások keltétől számított három nap alatt, ahhoz az elsőfoku közigazgatási hatósághoz betérjeszteni, a melynek területén a munka egészben vagy nagyobb részében teljesítendő lesz. (41. §.)

A hatósághoz betérjesztett okiratról a felek egy koronát kitevő másolási díj lefizetése után bélyegmentes hitelesített másolatot kaphatnak. Az eredeti okirat hivatalos megkeresés folytán csak hatóság-nak adható ki.

10. §. A munkaadó (megbizott) jogosult a szerződés létrejöttét a munkás igazolványába bejegyezni; az igazolványt azonban csak a munkahelyen való megjelenés után köteles a munkás átadni. (41. §.)

11. §. Ha a felek a szerződés érvényességének ideje alatt a szerződés feltételeit egyetértőleg módosítani kívánják, minden tekintetben azt az eljárást kell követniök, melyet a törvény az eredeti szerződés megkötésére megszab.

III. FEJEZET.

A szerződés teljesítéséről és megszüntetéséről.

12. §. Ha a szerződés a munka megkezdésének időpontját nem határozta meg, köteles a munkaadó (megbizott) a munkásokat közvetlenül vagy a megbizottjukhoz intézett szó- vagy írásbeli felszólítással legalább három nappal a munkának tervbe vett megkezdése előtt a munkahelyen való megjelenésre és a szerződés teljesítésére felhívni; a munkások megjelenésekor a munkát megkezdetni; intézkedésre jogosult megbizottjának nevét a munkásokkal közölni. Köteles továbbá a munkaadó a szerződésben kikötött munkabért a szerződés szerinti időben és részletekben kifizetni; a szerződéses viszony megszűntével a munkásoktól átvett munkásigazolványt visszaadni, s ha abba a szerződés létrejötté feljegyeztetett, a szerződés megszüntét igazolni, s általában szerződés szerinti kötelezettségeit teljesíteni. (41. §.)

Ha a szerződés vagy a törvény rendelkezéseit a munkaadó vagy megbizottja megszegi, az okozott teljes kár- és eljárási költségek megfizetésére mindenkor a munkaadó kötelezendő.

A munkaadó visszereseti joga megbizottja ellen érintetlen marad.

Ha a munkásigazolvány a munkaadó (megbízott) kezén elvész, az igazolvány megszerzésének költségét a munkaadó viseli, ha pedig a szerződéses viszony megszűntekor az igazolványt, vagy annak másodlatát a munkásnak bármely okból át nem adja, mindaddig, a míg azt a munkásnak rendelkezésre nem bocsátja, a késedelem minden napjára, a munka helyén abban az időben fizetett napszám-bért köteles annak naponként megfizetni.

13. §. A munkások kötelesek a szerződésben, vagy a munkaadónak a 12. §. szerint közölt felhívásában megjelölt időben, még pedig, ha a szerződés szerint erre kötelezvék: munkaeszközeikkel és segédmunkásaikkal a munkahelyen megjelenni, a munkát megkezdeni, s általában törvényes és szerződés szerinti köteleességeiket teljesíteni. (43. §.)

14. §. Ha a munka elemi akadály (árviz, széldöntés, hófuvás, tűz stb.) miatt egy huzamban három napon át meg nem kezdhető vagy nem folytatható, és a munkaadó a szerződésben nem kötelezte magát a szünetelés idejére bizonyos élelmezési járandóság kifizetésére, vagy ellátás kiszolgáltatására, a munkások a mennyiben munkabérük nem egy bizonyos meghatározott összegben (átalányban) van megállapítva, az előleg (kölcsön) megtérítésének, vagy biztosításának kötelezettsége mellett a szerződéstől elállhatnak.

Az odaszállítás költségének megtérítésére azonban a munkások ilyen esetben nem kötelesek; de a munkaadó sem köteles a visszaszállítás költségét fedezni.

15. §. Ha a munkabér a teljesített munka mennyisége szerint fizetetik, a méréseknél a megfelelő szokásos hiteles mértékeket és eszközöket kell használni. A felmért teljesítmény után a munkabér állérig számítandó és fizetendő ki. (41. §.)

Ha a felek a szerződésben másként nem állapodtak meg az osztályozás- és a mérésekre nézve, az állami erdők kezelésénél fennálló szabályok alkalmazandók.

16. §. A munkaadó a munkások által okozott kárának értéke erejéig a munkás munkabérét, egyéb járandóságát és ingóságát visszatarthatja, köteles azonban — ha a munkás a visszatartásban meg nem nyugszik — kárkövetelésének megállapítása végett az eljárást a visszatartás napjától számított három nap alatt az elsőfoku hatóságnál megindítani. (41. §.)

Más jogczimen fennálló követelésének fedezetére a munkaadót a visszatartás joga meg nem illeti. (41. §.)

17. §. A munkások munkabérét szeszes italokkal vagy árucikkkel egészben vagy részben megváltani, abból bárki követelésének fedezésére bármit levonni, a munkásokat arra kötelezni, hogy élelmi, élvezeti, ruházati czikkeiket, eszközeiket a munkaadónál vagy az általa kijelölt egyénnél vásárolják, valamint a munkásoknak adott előleg, kölcsön, vagy szállítási költség után kamatot szedni, vagy ezek értékéről váltót venni — tilos. (41. §.)

Tilos továbbá a munkások munkabérét utalvánnyal, bárczával, jeggyel fizetni. (41. §.)

18. §. Ha a munkaadó kormányhatósági rendelkezéssel vagy szerződési megállapodással a munkások gyógykezeltetése és ellátása tekintetében messzebb menő intézkedésekre nem köteleztetett, — a munkaadó (megbízott) köteles a munkahelyen megbetegedett idegen községbeli munkást, akkor is, ha a szerződést vele szemben felbon totta (20. §.), legalább nyolcz napon át gyógykezeltetni és annak ellátásáról gondoskodni, s ha a betegség nyolcz napnál tovább tart, a községi elöljáróságot intézkedés végett értesíteni. (41. §.)

A járványos vagy ragályos megbetegedési esetek azonnal való bejelentésének köteleességét ezen §. rendelkezése nem érinti.

19. §. A munkásnak a szerződésből eredő követelései sem kincstári, sem törvényhatósági, sem községi, sem magánkövetelés címén végrehajtás alá nem vonhatók.

A munkaadó csődjében a munkások összes követelései a tömeg artozásának tekintendők. (1891: XVII. t.-cz. 48. §. 2.)

20. §. A munkaadó (megbízott) jogosult a szerződést azzal a munkással szemben felbontani, a ki a szerződés megkötése utáni időben:

a) a munkaadót (megbízottat), hozzátartozóját tetteleg bántalmazza; testi épsége, élete vagy vagyona ellen büntetendő cselekményt követ el, vagy ilyet megkísérel;

b) az 1898: II. t.-cz. 65., 66. §-aiba ütköző kihágás miatt elítéltetett;

c) a munka teljesítésére betegség miatt képtelenné válik. (18. §.)

d) a munkahelyen való megjelenés után munkásigazolványának átadását és általában szerződési kötelezettségének teljesítését megtagadja.

21. §. A munkás akkor jogosult a szerződés felbontására:

a) ha a munkaadó (megbízott) őt vagy hozzátartozóját tetteleg bántalmazza, vagy testi épsége, élete, vagyona ellen irányuló büntetendő cselekményt követ el, vagy ilyet megkísérel;

b) ha a munka teljesítésére betegség miatt képtelenné válik,

c) ha arra az időre, melyben a szerződést kellene teljesíteni; katonai szolgálatra behivatik;

d) ha a munkaadó vele szemben a szerződés megállapodásait, vagy a törvény rendelkezéseit meg nem tartja.

22. §. A szerződés felbontása esetében a munkásnak a jogos levonások mellett csak a tényleg megszolgált munkabér fizetendő ki.

A 21. §. a) és d) pontja esetében azonban az oda- és visszaszállítás költségein felül köteles a munkaadó annyi munkabért megfizetni, a mennyi a szerződésben megjelölt egész munkaidő vagy munkameennyiség után járt volna a munkásnak.

23. §. Az a fél, a ki a szerződést a 14. §., illetőleg a 20. és 21. §§. alapján felbontani akarja, köteles a másik felet, a felbontás okául felhozott eset tudomására való jutása után legfeljebb három nap alatt szóval, vagy ezen az időn belül feladott ajánlott levélben értesíteni.

A ki a szerződés teljesítését ilyen közlés nélkül szünteti meg, szerződés-szegőnek tekintendő. (41., 43. §§.)

24. §. Az a körülmény, hogy a munkaadó egy vagy több munkással szemben a szerződést felbontotta, a többi munkást a szerződés felbontására fel nem jogosítja, viszont az egyes munkásokkal szemben érvényesíthető bontó okok sem jogosítják fel a munkaadót arra, hogy a szerződést a többi munkással szemben is felbonthassa. (41., 43. §§.)

IV. FEJEZET.

A napszamosokról.

25. §. A munkaadó és a napszamos között a szerződés szóval is megköthető. A szerződési feltételek megállapítása a felek szabad egyezkedésének tárgya. A törvénnyel vagy a törvényhatósági szabályrendelettel ellenkező megállapodások azonban érvénytelenek.

Az a szerződés, melyet a munkaadó olyan egyénnel köt meg, kinek munkásigazolványa nincsen, a közigazgatási hatóság előtt nem érvényesíthető.

26. §. Napszámost a munkaadó intézkedésre jogosított megbizottja, vagy felügyeletre használt alkalmazottja is szerződthet. A napszamos megbizottja által is köthet szerződést, ha az által munkásigazolványát a munkaadónak átadatja.

27. §. A napszamos, ha a felfogadó kívánja, felfogadaskor köteles munkásigazolványát átadni. A munkaadó köteles az átvett igazolványt megőrizni s a munka befejeztével azt a munkásnak visszaadni. (41., 43. §§.)

Ha a munkásigazolvány a munkaadó kezén vesz el, a másodlat kiállításának költségeit a munkaadó köteles viselni.

28. §. Ha a munka tartamára nézve más világosan ki nem kötött, mindig egy napi munka értendő.

A napszamos munkanapja, ha az iránt a felek között más megállapodás nem létesült, napkeltétől napnyugtáig számítottatik, mely időre a napszamosnak délben egy egész órai, ápril 15-től szeptember 30-ig pedig reggel és délután is egy-egy félórát szüneteltetik. (41. §.)

29. §. A munkaadó köteles a szerződött napszámot elfogadni, annak munkabérért és járandóságát pontosan kiszolgáltatni. (41. §.)

A napszamos köteles a munkát, a melynek teljesítésére felfogadtatott, vagy ha ez a munka bármely véletlen akadályozó körülmény miatt nem folytatható, a munkaadó által meghatározott más gazdasági munkát teljesíteni. Ha a munkaadó a napszámot így foglalkoztatni nem képes, vagy nem akarja, akkor a tényleg munkában töltött idő aránya szerint, a kikötött munkabérnek egy-, két-, vagy háromnegyed-része fizetendő, s ha étkezés is kikötött, a délelőtti munka után az ebéd, a délutáni munka után pedig az estebéd is kiszolgáltatandó. (41., 43. §§.)

30. §. Ha a napszamos munkája legalább egy havi időre biztosított, a kikötött munkát megakasztó bármely körülmény beálltával, a mennyiben más világosan ki nem kötött, a felfogadó jogosítva van a napszámot más gazdasági munkára felhasználni, mit a napszamos teljesíteni köteles. Ha azonban az akadály olytonosan legalább egy hétig tart, ez esetben mindkét fél visszaléphet a szerződéstől. (41., 43. §§.)

31. §. Ha a szerződést vagy a törvény rendelkezéseit a munkaadó szegné meg, a hatóság által kötelességének teljesítésére, a munkásnak okozott teljes kár és eljárási költség megfizetésére kötelezendő s a 41. §. szerint megbüntető.

Ha a szerződést vagy a törvény rendelkezéseit a munkaadónak intézkedésre jogosult megbizottja szegné meg: a büntetés a megbizott ellen alkalmazandó, a kár- és eljárási költségek megtérítési kötelezettsége azonban ebben az esetben is mindenkor a munkaadót terheli. A munkaadónak viszkereseti joga megbizottja ellen érintetlen marad.

32. §. Ha a napszamos a meghatározott időben igazolatlanul meg nem jelen, vagy a megkezdett munkát abban hagyva jogtalanul eltávozik, az elsőfoku hatóság által — a munkaadó írásbeli vagy jegyzőkönyvbe vett szóbeli kérelmére, előleges tárgyalás nélkül a munkahelyre, kényszereszközök alkalmazásával is, kivezetése határozatilag elrendelendő. Ha pedig a munkát a munkahelyen önként megjelenve vagy kivezetés után sem kezdi meg, illetve nem folytatja, a 43. §. szerint megbüntető.

33. §. A munkaadó a napszamos által okozott kárának értéke erejéig annak munkabérért visszatarthatja. Köteles azonban a munkaadó, ha a napszamos a visszatartásban meg nem nyugszik, kárkövetelésének megállapítása végett az illetékes hatóságnál az eljárást a visszatartás után három napon belül megindítani. (41. §.)

Más jogcímen fenálló követelésének fedezésére a munkaadót a napszamos vagy munkással szemben visszatartási jog nem illeti meg.

34. §. Ha a felek között a kifizetéskor a napi bér nagysága tekintetében vita merül fel, s a megállapodás ki nem deríthető, a hatóság a napi bért oly összeg szerint állapítja meg, a melyt azon időben és helyen, vagy annak legközelebbi vidékén hasonló munkáért rendszerint fizetnek.

35. §. A 17. §. rendelkezései a napszámosokra is kiterjednek. (41. §.)

V. FEJEZET.

Vegyes intézkedések.

36. §. Az a vállalkozó vagy megbízott, a ki munkások fel-fogadása végett valamely községben megjelenik, ha a munkásokat nem annak a törvényhatóságnak területén végzendő munkára kívánja szerződtetni, a melynek területén az illető község fekszik: köteles a község előljáróságánál azonnal jelentkezni, s ha mint megbízott jár el, meghatalmazását felmutatni. (42. §.)

37. §. A vállalkozó a munkásoknak szerződésből eredő követe-léseikért közvetlenül akkor is felelős, ha a munkásokat nem ő, hanem személyzete vagy alvállalkozó alkalmazta volt.

38. §. Az a vállalkozó, a ki maga, vagy a kinek intézkedésre jogosult megbízottja a jelen törvény 41. §-ának első bekezdése alapján két éven belül két ízben jogerősen elítéltetett, az állami törvény-hatósági és községi munkavállalatokból a m. kir. földművelésügyi minister rendelkezésével, a körülmények mérlegelésével, meghatározott időre, kizárandó.

A kizáró rendelet a hivatalos lapban és a szükséghez képest más lapban is közzé teendő.

39. §. A munkahelyen a munkások élelmezése czéljából létesült alkalmi vállalat tulajdonosa (kantinos) köteles az eladásra szánt étel-és italneműek árjegyzékét az elsőfokú iparhatósághoz az üzlet meg-kezdése előtt, azután pedig havonként bemutatni.

Ha az elsőfokú iparhatóság a hozzá érkezett panaszokból arról győződik meg, hogy a vállalat tulajdonosa akár a kiszolgáltattott árúk minősége, akár a követelt árak magassága által a munkások hátrányára visszaéléseket követ el s azokat a megintés daczára sem szünteti meg: köteles az illetékes pénzügyigazgatóságot az italmérési engedélynek az 1899: XXV. t.-cz. 15. §., 3. d) alapján leendő elvonása iránt teendő intézkedés végett megkeresni.

VI. FEJEZET.

Büntető határozatok.

40. §. A mennyiben ez a törvény ellenkező rendelkezéseket nem tartalmaz, az 1879: XL. t.-cz. általános határozatai a jelen törvény által megállapított kihágási ügyekben is alkalmazandók. Az 1898: II. t.-cz. 65., 66. §-ai a jelen törvény hatálya alá tartozó munkásokra és napszámosokra is kiterjednek.

41. §. Kihágást követ el és 8 napig terjedhető elzárással s 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az a munkaadó (megbízott), a ki ennek a törvénynek 15., 16., 17., 18., 35. §-ában foglalt rendelkezéseit, vagy tilalmaid megszegi.

Kihágást követ el s 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az a munkaadó (megbízott), a ki ennek a törvénynek 4., 5., 9., 10., 12., 23., 24., 27., 28., 29., 30., 31., 33. §-ában foglalt rendelkezéseit vagy tilalmaid megszegi.

42. §. Kihágást követ el és 8 napig terjedhető elzárással és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő :

a) a munkaadónak az a megbízottja, a ki magának a munkásoktól szerződtesükért anyagi előnyöket köt ki, vagy ilyen előnyöket fogad ;

b) a ki a munkásokat a munka minősége, a bérfeltételek, a kereseti viszonyok felől a valóságnak meg nem felelő közlések, vagy a paptalan ígérekkel szándékosan megtéveszti ;

c) a ki a 36. §. rendelkezésének meg nem felel ;

d) a ki más által felfogadott munkást vagy napszámost, e körülményt tudva, ugyanegy időre felfogad vagy munkaadójától elcsábít.

43. §. Kihágást követ el és 8 napig terjedhető elzárással és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az a munkás vagy napszámos, a ki ugyanegy időre két vagy több munkaadóhoz szerződik el. Ily esetben a munkás vagy napszámos azzal a munkaadóval szemben köteles a szerződést teljesíteni, a kivel először szerződött, a többi munkaadónak kártérítéssel tartozik, kivéven, ha azok az előző szerződésről tudva kötöttek vele szerződést.

Kihágást követ el és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az a munkás vagy napszámos, a ki

a) jelen törvény 1. §-ának rendelkezését megszegi ;

b) jelen törvény 13., 23., 24., 27., 29., 30., 32. §-ainak reá vonatkozó rendelkezéseit megszegi.

44. §. A kihágási eljárás ennek a törvénynek 41. §-a második bekezdésében, továbbá a 42. §. a), b), d), valamint a 43. §. első bekezdésében és b) pontjában megállapított kihágások esetében csak a sértett fél indítványára tehető folyamatba.

A munkás ellen kiszabott szabadság veszteségi büntetések, ha a munkaadó az elzárási büntetés végrehajtásának elhalasztását kívánja, csak a szerződési munka elvégzése után hajthatók végre.

Ha az elítélt, a kiszabott pénzbüntetést 48 óra alatt le nem fizeti, az erre az esetre az ítéletben megállapított szabadságvesztés büntetés, az előző bekezdés esetét kivéve, azonnal végrehajtható.

A jelen törvény alapján kirott és beszédett pénzbüntetések az 1898: II. t.-cz. 71. §-ában meghatározott ezélra fordítandók.

VII. FEJEZET.

Hatóságok. Eljárás. Záróhatározatok.

45. §. Mindazon ügyekre nézve, melyek a jelen törvény szerint hatósági intézkedést igényelnek, s az ezen törvényben megállapított kihágások megtorlására, nemkülönben az egyénenként 100 koronát meg nem haladó kárkövetelés elbírálására,

1. elsőfokú hatóság :

a) vármegyékben a főszolgabíró ;

b) törvényhatósági joggal felruházott városokban a tanács elöljárója ; r. t. városokban a polgármester ;

c) Budapesten a kerületi elöljáró ;

2. másodfokú hatóság : a közigazgatási bizottságnak munkásügyi albizottsága ; (1898: II. t.-cz. 72. §. 2.)

3. harmadfokú hatóság : a földművelésügyi minister.

Két érdemben egybehangzó határozat ellen felebbezésnek helye sincsen.

A sértett fél akkor sem felebbezhet, ha a másodfokú hatóság az elsőfokú hatóság által kiszabott büntetést súlyosbította ; valamint a vádlott sem felebbezhet, ha a másodfokú hatóság az ő büntetését enyhítette.

Rendkívüli felülvizsgálatnak csak abban az esetben van helye, ha vagy az eljáró hatóság nem volt illetékes, vagy nem a jelen törvény szerint elbírálandó ügyben határozott, vagy pedig, ha a felülvizsgálat a közérdek megóvása céljából indokolt.

Az ezen törvény szerint a közigazgatási hatóság elé tartozó ügyek minden fokozaton soron kívül tárgyalandók és intézendők el.

Az eljárási szabályokat a földmivelésügyi miniszter a belügyi és az igazságügyi miniszterrel egyetértőleg állapítja meg.

A 100 koronát meghaladó kártérítési ügyek, továbbá az ezen törvényben előírt alakszerűségek megtartása nélkül kötött szerződésekben eredő minden vitás kérdések elbírálására a rendes bíróságok illetékesek.

Az 1898: II. t.-cz. 75., 76. §-aiban foglalt intézedések a jelen törvény hatálya alá eső ügyekre is kiterjednek, azzal az eltéréssel, hogy a 75. §. utolsó bekezdésében említett felmentés oly esetekre is szólhat, midőn a munkás vagy napszámos a szomszédos törvényhatóság illetve járás területén teljesítendő munkára vállalkozik.

46. §. A jelen törvénynek a munkásigazolványokra, továbbá a szerződéskötés alakszerűségére vonatkozó rendelkezései erőhatalom (vis major) folytán szükségessé vált halaszthatatlanul sürgős munkák idejére nem alkalmazandók.

47. §. Ha a szerződési feltételek tekintetében a felek közt vita merül fel és a szerződésből a felek megállapodása ki nem deríthető, — a hatóság döntésénél a szokást veszi irányadónak.

48. §. Felhatalmaztatik a m. kir. földmivelésügyi miniszter, hogy a jelen törvény életbe léptének napját s az átmeneti intézkedéseket rendeleti úton állapítsa meg.

49. §. Jelen törvény végrehajtásával, a m. kir. földmivelési miniszter bizatik meg.

Erdészeti államvizsga.

Az erdőtörvény életbelépése óta az erdészeti államvizsga tétele minden magyar erdészre nézve igen kívánatos, mivel a törvény §-ában felsorolt erdőbirtokosok uradalmaiban, melyek hazánkban nagyobb, rendezettebb erdőgazdaságok zömét képezik, 1880. július elseje óta csak oly szakemberek neveztetethetnek ki erdőtisztekké, kik az erdészeti államvizsgát belföldön letették, azok pedig kik a most említett időben már alkalmazva voltak, szintén csak az államvizsga tételének igazolása esetében léptethetők elő valamely magasabb erdőtisztii állomásra.

Az erdészeti államvizsgák évenként kétszer, az őszi és tavaszi hónapokban Budapesten tartatnak, az alább szözszerint következő szabályzat és ennek módosítására vonatkozó rendelet szerint. Az ebben említett bizottság jelenleg a következő szakemberekből áll:

Elnök: Horváth Sándor min. tanácsos, stb.

Tagok: Almásy Andor, ny. m. kir. erdőigazgató; Arató Gyula m. kir. főerdőtanácsos; Bund Károly az Orsz. Erd. Egyesület titkara; Csik Imre min. tanácsos; Csupor István hg. címási uradalmi erdőtanácsos; Fekete Lajos, ny. min. tanácsos, főiskolai tanár; Havas József, min. tan.; Jankó Sándor isk. tanár; Krippel Móric főiskolai tanár; Lászlóffy Gábor min. tanácsos; Laitner Elek min. tanácsos; Marosi Ferencz m. kir. főerdőtanácsos; Muzsnay Géza m. kir. erdőtanácsos; Nagy Károly, m. kir. főerdőtanácsos; Tavi Gusztáv, ny. min. tanácsos; Téglás Károly, min. tanácsos; Tomcsányi Gyula, ny. min. tanácsos; Török Gábor Debreczen sz. kir. város erdőmestere; Vadas Jenő, min. tanácsos, főiskolai tanár.

Az 1900. évi február hó 18-án kihirdetett szabályzat szözszerinti szövege következő:

1. §. Az 1879. évi XXXI. törvénycikkbe iktatott erdőtörvény értelmében alkalmazandó erdőtisztektől megkívánt szakképzettség, valamint általában az erdőgazdaság önálló vezetésére szükséges képesség mértékének megbíralása végett erdészeti államvizsgálat tartatik, melynek czélja az, hogy a 2. §. szerint szakfériakból alkotott vizsgáló bizottság megítélje, vajjon a jeölt az erdőgazdaság önálló vezetésére szükséges elméleti és gyakorlati képzettséggel rendelkezik-e.

2. §. A vizsgáló bizottság áll: az elnökből és három vizsgáló biztostból, kik közül az elnök által megbízott a jegyzőkönyvet iszereti.

3. §. A vizsgáló bizottság elnöke a m. kir. országos főerdőmester vagy helyettese.

Vizsgáló biztosok gyanánt azok a bizottsági tagok működnek, kiket az elnök, a földmivelésügyi minister által az „Országos Erdészeti Egyesület” meghallgatásával 6 évről 6 évre államvizsgálati bizottsági tagnak kinevezett 20 (husz) szakképzett erdész közül az államvizsgálathoz esetről-esetre meghiv.

4. §. Az államvizsgálathoz csak az bocsátható, a ki hiteles iratokkal előlegesen igazolja, hogy:

a) feddhetlen életű;

b) főgymnasiumon, vagy főreáliskolán az érettségi vizsgát sikerrel letette;

c) a selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti akadémián, vagy azzal egyenlő rangu valamely más szakintézeten a selmecz-

bányai akadémia rendes erdészhallgatói számára előírt összes tantárgyakból a vizsgálatokat sikerrel letette (a ki a m. kir. tudományegyetemeken, vagy a m. kir. műegyetemen némely a selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti akadémia rendes hallgatói számára előírt rendes tantárgyakat hallgatott, és azokból kielégítő vizsgálati eredményt mutat fel, attól ezen tantárgyakra nézve a selmeczbányai m. kir. akadémia részéről külön bizonyítvány nem kívántatik);

d) a fennebb említett vizsgák letétele után legalább 2 (kettő) évig rendszeresen kezelt erdőgazdaságnál gyakorlati szolgálatban állott és végül:

e) ha mindazokról az erdészeti szakdolgozokról, melyeket gyakorlati szolgálata alatt az erdőgazdaság körében látott és végzett. önállóan kidolgozott, sajátkezűleg irt leírást mutat be.

A szakleírást a jelöltnek előljáró tisztviselője a következő záradékkal látja el: „Igazolom, hogy ezen szakleírást N. N. (a folyamodó neve kiírandó) készítette, s hogy az abban foglaltak a valóságnak megfelelnek.“

5. §. Az, a ki a selmeczbányai akadémián az erdőmérnöki szakot végezte, vagy az általános erdészeti szak elvégzése után akár bel-, akár külföldön valamely felsőbb tanintézetben legalább egy tanévben át tanulmányokat folytatott és azt a megfelelő vizsgálati eredményekkel igazolni képes, már egy évi gyakorlat-szolgálat után is államvizsgálatra bocsátható.

6. §. Államvizsgálat évenként kétszer, tavasszal és ősszel, tartatik Budapesten a földművelésügyi minister által kitzűzött helyen és időben.

Az államvizsgálat ideje a „Budapesti Közlöny“ ben, a „Földművelési Értesítő“-ben és az „Országos Erdészeti Egyesület“ szakközlönyében, az „Erdészeti Lapok“-ban közhírré tétetik.

Az államvizsgálatot letenni szándékozók tartoznak a jelen szabályzat 4. §-a értelmében felszerelt és szabályszerű bélyeggel ellátott folyamodványukat, a tavaszi államvizsgálatához legkésőbb február hó, az őszihez pedig augusztus hó végéig a vizsgáló bizottság elnökéhez bérmentve beküldeni.

7. §. A vizsgáló bizottság elnöke a folyamodványokkal betejesztett leczkekönyveket („Index“) és egyéb vizsgálati bizonyítványokat, a törzskönyvi adatokkal való összehasonlítás végett, a selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti akadémiának küldi meg, s azokat visszaérkezés után a folyamodványokkal és egyéb okiratokkal együtt véleménye kíséretében a földművelésügyi ministerhez terjeszti fel.

8. §. Államvizsgálati díj fejében 50 (ötven) korona fizetendő, melyet a jelölt közvetlenül a vizsgálat megkezdése előtt a földművelésügyi minister által e czélból kiküldött számvevőségi tisztviselő kezéhez lefizetni tartozik.

Azon jelöltnek, ki vagyontalanságát hitelt érdemlően igazolja, a vizsgálatdíj részben, vagy egészben kivételesen elengedtetik, a mi az államvizsgálatra való bocsátásáért benyújtott folyamodványban egyidejűleg kérhető.

9. §. Az államvizsgálat írásbeli és szóbeli részből áll s az erdészeti tudományok következő ágazataira terjed ki:

- a) erdészeti növénytan, talajtan és éghajlatlan;
- b) erdőtenyésztés, erdővédelem és erdőhasználat;
- c) erdőbecslés, erdőérték-számítás és erdőrendezés;
- d) erdészeti iparműtan;
- e) erdészeti földmérés és építkezések
- f) vadászattan;

g) erdészeti statistika és erdészeti irodalomtörténet;

h) magyarországi erdészeti, vadászati törvények, szabályok és rendeletek, valamint az erdőgazdaságot illető birtokrendezési és adótörvények;

i) az erdészeti közszolgálat szervezete.

10. §. Az írásbeli vizsgálat zárt helyen s a vizsgáló bizottság legalább két tagjának felügyelete alatt az államvizsgálat első napjának délelőtti 9 órájától, délután 6 óráig tart.

Az írásbeli vizsgálat tárgya három szakkérdés, melyeket az elnök és a vizsgáló biztosok az államvizsgálat előtti napon a selmeczbányai erdészeti akadémiától s az „Országos Erdészeti Egyesület“-től ez iránt bekívánt javaslatoknak figyelembe vételével együttesen állapítanak meg.

11. §. A jelölt a kérdéseket külön-külön iven önállóan kidolgozni, s mihelyt valamely kérdést megfejtett, azt az elnöknek vagy a vizsgáló biztosok valamelyikének azonnal átadni tartozik. A kérdések kidolgozásánál az elnök megállapította segédkönyveken (Erdészeti segédtablák, Erdészeti zsebnaptár) kívül semmi más könyvet, vagy írományt használni nem szabad.

12. §. A szóbeli vizsgálat nyilvános, s arra az eziránt érdeklődők az elnöktől kérnek bebecsáttatást.

13. §. A jelöltek a szóbeli vizsgálatra — a melynek tartama egy jelöltnél $1\frac{1}{2}$ óránál kevesebb nem lehet és 2 óránál tovább nem terjedhet — abban a sorrendben tartoznak jelentkezni, a mint az az írásbeli vizsgálat kezdetén e végből megtartott sorshuzás utján megállapított.

Ha valaki a sorshuzás megállapította sorrend szerint (kellően igazolt ok miatt) a vizsgálatra nem jelentkezik, a vizsgát csak soron kívül, vagyis akkor teheti le, ha az összes többi jelölt a vizsgálatot letette.

14. §. A vizsgálat eredményét a bizottság, a házi dolgozat, továbbá az írásbeli kérdések megfejtése és a szóbeli feleletek alapján egyetértően, vélemények eltérése esetén pedig szótöbbséggel hozott határozat szerint állapítja meg s a jelöltnek a vizsgálat napján élőszóval kihirdeti.

A szavazatok egyenlő száma esetében az elnök szavazata dönt.

15. §. Az államvizsgálat letételéről a következő szakaszban körülírt szövegű, függő pecséttel és a vizsgáló bizottság tagjainak aláírásával ellátott oklevél fog kiadatni, melyben a kiteendő képességi fokozatok a következők: „képesített“, vagy „kitüntetéssel képesített“.

16. §. Az erdészeti államvizsgálatról szóló oklevél szövege a következő:

Oklevél.

Mi, az erdészeti államvizsgáló bizottság alulírt elnöke és tagjai
 . . . . . urat, ki . . . . . n
 . . . . . vármegyében . . . . . ben
 született és szaktanulmányait a selmeczbányai m. kir. bányászati és
 erdészeti akadémia rendes (erdész^{ordész}erdőmérnöki) hallgatói számára előírt tau-
 tervnek megfelelően elvégezte, a nagyméltóságú m. kir. földművelés-
 ügyi minster urnak . . . . . évi: . . . . . számú rendelete
 alapján Budapesten . . . . . (évszám betűkkel kiírva) . . . . . év
 . . . . . hó . . . . . napjain megtartott erdészeti
 államvizsgálat alkalmával az erdészeti tudományokból megvizsgálván,
 az erdőgazdaság önálló vezetésére (kitüntetéssel) képesítettnek (képesítettnek) találtuk,

minek hitelül részére az államvizsgáló bizottság nagy pecsétjével ellátott és saját aláírásunkkal megerősített ezen oklevelet kiszolgáltattuk.

Kelt Budapesten . . . évi . . . hó . . . n

Az erdészeti államvizsgáló bizottság elnöke :	Az erdészeti államvizsgáló bizottság tagja :
N. N.	N. N. állása.
m. kir. országos főerdőmester.	N. N. állása.
	N. N. állása.

(Az erdészeti államvizsgáló bizottság
nagy pecsétje.)

17. §. Az oklevél kiállításáért, a bélyegilletéken kívül, díj nem fizetendő, s annak költségeit, valamint az államvizsgálat megtartásával egybekötött egyéb kiadásokat az országos erdei alap fedezi, ennek fejében azonban a befizetett vizsgálati díjak nevezett alap javára vételeztetnek be.

18. §. Az, a ki képesítést nem nyert, rendszerint legfeljebb még kétszer, még pedig a vizsgáló bizottság által a jelölt készségéhez képest megállapítandó félévi, esetleg egy évi gyakorlati szolgálat után bocsájtható államvizsgálatra. Ezen kívül csak kivételesen adhat a földművelésügyi m. kir. minster engedélyt további vizsgálatételre.

Az ismételt megjelenésre az engedély a fennebbiek értelmében kérendő, s a vizsgálati díj minden ismétlés esetében újólág fizetendő.

19. §. Az államvizsgálat folyamáról jegyzőkönyv veendő fel, melynek a megtörténtek felsorolása mellett tartalmaznia kell azt is, hogy a jelöltek a kiérdemelt képességi fokozatokat egyhangulag vagy szótöbbséggel nyerték el.

A jegyzőkönyvet, valamint az írásbeli dolgozatokat az elnök a földművelésügyi minsterhez terjeszti fel, ki a jegyzőkönyvet hiteles másolatban a selmeczbányai akadémiának beküldi.

20. §. A vizsgáló bizottság elnöke és a vizsgáló biztosok napidíj és utiköltség megtérítésében részesülnek, mi iránt a földművelésügyi minster külön rendeletben intézkedik.

21. §. Jelen szabályzat a „Budapesti Közlöny“-ben történt kihirdetés után azonnal hatályba lép és az említett Közlöny 1878/106. számában közzétett szabályzat, valamint az azt módosító 1888. évi 2911. számú rendelet érvénye megszűnik.

(Figyelmeztetés.) A selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti akadémia 1904-ben főiskolává alakítottván, azok számára, akik szakképzettségüket már az ujrászervezett bányászati és erdészeti főiskolának erdőmérnöki szakosztályán, az 1904—1905. tanév elejétől életbeléptetett új tanrendszer alapján szerzik meg, új államvizsgai szabályzat állapított meg, amely „A selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola tanterve és rendszabályai“ IV. fejezetének 65—84. §-aiban foglaltatik.

Ez az új szabályzat lényegében teljesen egyezik a fönntebb közölt szabályzattal, melynek rendelkezései a korábbi rendszer szerint végzett vizsgajelöltekre továbbra is érvényben maradnak.

Az eltérések a következők:

1. A szövegben „a selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti akadémia“ elnevezés helyébe mindenütt „a selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola“ elnevezés lépett; a 3. §. c. pontjában pedig az „akadémia rendes hallgatói számára“ meghatá-

rozást — „a főiskola erdőmérnöki szakosztálya számára“ meghatározás váltotta fel.

2. A korábbi szabályzat 5. §-a az új szabályzatból teljesen elmaradt.

3. A korábbi szabályzat 9., 16. és 21. §-ai helyébe következőképpen szövegezett §-ok lépnek.

A 9. §. helyébe (új 72. §.): „Az államvizsga szóbeli és írásbeli részből áll s az erdészeti tudományok következő ágazataira terjed ki:

- a) erdészeti növénytan, növénykórtan, talajtan és óghajlattan;
- b) erdőművelés, erdővédelem, erdőhasználat és erdészeti iparműtán;
- c) erdőbecslés, erdőérték- és nyereségszámítás és erdőrendezés;
- d) erdészeti szállító eszközök és berendezések;
- e) erdészeti földmérés és építkezés;
- f) vadászattan;
- g) erdészeti statistika, adminisztráció és gyakorlati közigazgatás;
- h) magyarországi erdészeti, vadászati törvények, szabályok és rendeletek, valamint az erdőgazdaságot illető birtokrendezési és adótörvények.“

A 16. §. helyébe (új 79. §.): „Az erdészeti államvizsgáról szóló oklevél szövege a következő:

Oklevél.

Mi, az erdészeti államvizsga bizottság alulírt elnöke és tagjai
 urat, ki ..... n
 vármegyében ..... ben született, és szaktanulmányait a
 selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola erdőmérnöki
 szakosztálya hallgatói számára előírt tantervnek megfelelően elvégezte, a nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi miniszter urnak
 ..... évi ..... számú rendelete alapján Budapesten (évszám be-
 tükkel kiírva) ..... év ..... hó ..... napjain megtartott erdő-
 szeti államvizsga alkalmával az erdészeti tudományokból megvizsgál-
 ván, az erdőgazdaság önálló vezetésére ^{Kiüntetéssel képesítettnek} ..... találtuk,
 a ránk ruházott hatalomnál fogva ezennel okleveles erdőmérnököknek
 nyilatkoztatjuk, minek hitelül részére az államvizsga bizottság nagy
 pecsétjével ellátott és saját aláírásunkkal megerősített ezen oklevelet
 kiszolgáltattuk.

Kelt Budapesten, ... évi ..... hó ..... n.

Az erdészeti államvizsga
 bizottság elnöke:
 N. N.
 m. kir. orsz. főerdőmester.

Az erdészeti államvizsga
 bizottság tagja:
 N. N. aláírása.
 N. N.   "
 N. N.   "

(Az erdészeti államvizsga bizottság nagy pecsétje.)“

A 21. §. helyébe (új 84. §.): „Jelen szabályzat csak azokra a jelöltekre érvényes, a kik a selmeczbányai bányászati és erdészeti főiskola erdőmérnöki szakosztályát az 1904—1905. tanév elejétől életbe léptetett új tanrendszer alapján végezték; a régi tanrendszer alapján végzett jelöltekre nézve pedig érvényben marad a m. kir. földművelésügyi miniszter által az 1899. évi 76.866. szám alatt kiadott szabályzat.“

Erdőőri szakvizsga.

Az erdőtörvény 37. §-ban foglalt rendelkezés szerint a törvény 17. §-ában felsorolt erdőbirtokosoknál 1889. június hó 14-ike után kizárólag oly erdőőrök lesznek alkalmazhatók, kik az itt következő utasítás szerint az erdőőri szakvizsgát jó sikerrel kiállották:

Utasítás

az erdőőrök szakvizsgája ügyében.

A m. kir. belügyministerrel egyetértőleg kiadta: A földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi minister 1880. évi 25347. szám alatt.

1. §. Az 1879. évi XXXI. törvénycikk értelmében teljesítendő erdőőri szolgálatra szükséges szakteli képesség törvényes igazolása czéljából, az ország különböző vidékein évenként az őszi hónapokban hivatalos erdőőri szakvizsgák tartatnak.

2. §. Ezen erdőőri szakvizsga letételére bocsáttatnak mindazok, kik az elemi népiskolát elvégezték, illetőleg írni, olvasni és a négy közönséges számművelet szerint számolni tudnak, s ezt, valamint azt, hogy legalább 3 évig szakadatlanul erdészeti gyakorlati szolgálatban állottak, hitelesen igazolni tudják, feddhetlen magaviseletűek és 20-ik életévüket betöltötték.

A vizsgára engedélyt azon kir. erdőfelügyelő ad, kinek kerületében a vizsga megtartatik.

3. §. A vizsgáló-bizottság áll az elnökből és két bizottsági tagból, kiket az országos erdészeti egyesület és az illető kerületi erdőfelügyelő javaslata alapján, esetről-esetre a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi minister nevez ki.

4. §. A vizsgálat tárgyát képezi mindaz, mit az erdészeti műszaki segédszolgálat sikeres teljesítésére s az erdőőrnek a fennálló erdőtörvényben előirt teendőire és jogaira nézve tudni kell. Ezen gyakorlaton belől a vizsgálatra és a tanulóknak vezérfonalul ajánlatik Bedő Albert országos főerdőmesternek „Erdőőr, vagy az erdészet alapvonalai“ czimű és az országos erdészeti egyesület által az erdőőrök tankönyvére kiirt pályadíjjal jutalmazott műve.

5. §. A vizsgára jelentkezők a vizsgáló-bizottsági elnök kezéhez vizsgálati díj fejében 5 forintot kötelesek lefizetni.

6. §. A vizsgálat szóval és írásban tartandó. Az írásbeli vizsgánál, mely a szóbeli előtt tartatik meg, az összes jelentkezők a vizsgáló-bizottság elnöke által feltett ugyanazon három kérdést felelik meg. Az írásbeli vizsgálat letételére elegendő, ha az illető a 4. §-ban megjelölt szakkönyv alapján tehető kérdésekre kellően megfelel. Az írásbeli vizsgálat tárgya csak olyan kérdés lehet, melynek írásbeli uton való megoldása a gyakorlati erdőőri szolgálatnál előfordul.

7. §. A földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministerium nevében és azon vármegye pecsétje alatt, melynek székhelyén a vizsgálat tartatott, a vizsgálatot kiállott egyéneknek bizonyítvány adatik, melyet a vizsgáló-bizottság elnöke és annak mindkét tagja ír alá.

8. §. A bizonyítványban kiteendő képességi osztályzatok a következők: „kitűnően alkalmas“, „jó alkalmas“ és „kielégítően alkalmas.“

9. §. A bizonyítványban kiadandó képességi osztályzatot a bizottság egyetértésben vagy szótöbbséggel állapítja meg.

10. §. A vizgálatról a következő tartalmu bizonyítvány adatik ki:

Erdőőri szakvizsgálat bizonyítványa.

A vizsgáló bizottmány által adható osztályzatok:

„kitűnően alkalmas“,
„jó alkalmas“,
„kielégítően alkalmas“.

A nagyméltóságú földmívelési m. kir. ministerium

19 . . . évi

. . . . . hó . . . napján . . . . . szám alatt kelt rendelete alapján
. . . . . 19 . . . évi . . . . . hó . . . napján . . . . . városában megtartott erdőőri szakvizsgálat alkalmával, alulírt vizsgáló-bizottság által

N. N.

. . . . .
ki Magyarország . . . . . vármegyéjének . . . . . községében született, az erdészeti műszaki segédszolgálat teljesítéséhez szükséges ismeretekből megvizsgáltatván, az 1879. évi XXXI. törv.-cikk értelmében teljesítendő erdőőri szakszolgálatra . . . . . alkalmasnak találtatott, miről is részére ezen bizonyítvány kiadatott.

Kelt . . . . . 19 . . . . . hó . . . n.

A vizsgáló-bizottmány:

N. N.
vizsgáló biztos
(és erdőtisztai állása).

N. N.
. . . . .
a vizsgáló-bizottmány elnöke
(és erdőtisztai állása).

11. §. A vizsgáló-bizottság tagjai ezen működésükért külön díjazásban részesülnek, és pedig az államhivatalnokok az őket szabályszerűen megillető — a nem államhivatalnokok pedig 5 frt (öt forint) napidíjban.

12. §. A vizsgálat egész folyamáról jegyzőkönyv vétetik fel, melynek tartalmazni kell a vizsgálat leírását, a vizsgált egyének neveit s az ezek részére a vizsgáló biztosok által adott osztályzatokat, valamint azon osztályzatot, melyet az illető bizonyítványában nyerend. Ezen, a bizottság összes tagjai által aláírt jegyzőkönyv a vizsgáló bizottság elnöke által a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministeriumhoz terjesztendő fel.

13. §. A ki a vizsgát nem állotta ki, a következő évben, vagy később is annak letételére legfeljebb kétszer még jelentkezhetik, de ha ez alkalmakkal sem taláztatnék kielégítően alkalmasnak, többé vizsgára nem bocsátható.

14. §. A vizsgálat megtartásának helye és ideje a „Budapesti Közlöny“ című hivatalos lapban és az országos erdészeti egyesület szakközlönyében, az „Erdészeti Lapok“-ban a vizsgálat megtartásának napja előtt legalább 6 héttel köztudomásra hozatik s azt az illető megyei hatóságok közzététel útján a községekben is kihirdettetik.

15. §. Az eddig fennállott és ugynevezett alsóbbrendű erdészeti államvizsgárolt nyert bizonyítványok a jelen szabályzat értelmében megtartott erdőőri szakvizsgárolt nyert bizonyítványokkal egyenlő értékűeknek tekintendők.

Erdőtisztek és erdőőrök hatósági felesketése.

Az erdőtörvény 38. §-a értelmében a 17-dik §-ban felsorolt erdőbirtokosok kötelesek, a magán birtokosok pedig jogosítva vannak erdőtisztjeiket és erdőőreiket hatóságilag feleskettetni. Az így feleskettett erdőtiszték és erdőőrök szolgálatukban közbiztonsági közegeknek tekintetnek, mint ilyenek vadászatijegy-adómentes fegyvert viselhetnek, bizonyító erővel bíró „rovatos napló“-t vezethetnek, az erdei kihágások vagy kihágást elkövetők nyomozásánál mint erdőőrök járhatnak el és ezen irányban foganatosított cselekményeikre hatály és hitelesség tekintetében a törvényeknek és szabályoknak a rendőri közegekre vonatkozó intézkedései alkalmazhatók.

Miután a hatósági eskü ily fontos jogokkal ruházta fel az erdőőröket és erdőtisztjeiket, annak letétele csak bizonyos feltételek alatt engedtetik meg. E feltételek a földművelési ministerium 1880. évi 30686. szám alatt kiadott körrendeletében vannak körülírva, melyben egyszersmind a felesketésnél követendő eljárás is szabályozva van, s melyből mi a következőket tartjuk szükségesnek kivonatossan közölni.

A hatósági felesketés a magyar honpolgárság igazolásán kívül a következő feltételekhez van kötve:

1. Erdőtiszt i eskü re csak olyan egyén bocsátható, ki a) feddhetlen életű, b) ki tényleges erdészeti szolgálatban áll, s ki a mellett, hogy az erdőbirtokos vagy felettes hivatal által tisztí rangban állónak jelentetik be, egyuttal azt is igazolni képes, hogy az erdőgazdaság valamely szellemi munkálkodást és szakértelemet igénylő ágának vezetésével vagy önálló intézésével van megbízva.

A 17. §-ban felsorolt erdőbirtokosok tisztjeinek ezen kívül még igazolni kell vagy azt, hogy szolgálatukat még az erdőtörvény életbelépte előtt megkezdték vagy pedig azt, hogy az erdőakadémiát teljesen és sikerrel bevégezték és egyszersmind az erdészeti államvizsgát is belföldön letette.

Az ezen utóbbi kellék igazolására szolgáló államvizsga bizonyítványokra nézve megjegyzetetik, hogy az 1867. előtti időből származók érvényeseknek tekintetnek akár Magyarországon, akár az osztrák örökös tartományok valamelyikében állítottak ki, míg az 1867. utáni időben keltek közül csak azok fogadtatnak el, melyek Magyarországon állítottak ki.

2. Erdőő ri eskü re általában csak olyan egyének bocsáthatók, kik: a) feddhetlen életűek és b) 24-dik életévüket betöltötték. A 17. §-ban felsorolt erdőbirtokosoknak alkalmazott erdőőrök azonban 1889. évi június hó 14-ike után csak akkor lesznek feleskettethetők, ha ezen kellékeken kívül azt is beigazolják, hogy az erdőőri szakvizsgát jó sikerrel letették.

Az erdőtisztjeiket a közigazgatási bizottság, az erdőőröket ellenben megyékben a szolgabíró, rendezett tanácsu városokban a mezei rendőrkapitány és a fővárosban a főkapitány esketi fel. Ezen közegek állítják ki egyszersmind a megtörtént felesketésről szóló törvényyszerű eskübizonyítványt is.

Az eskübizonyítvány csak addig érvényes, míg a feleskettett erdőtiszt vagy erdőőr a bizonyítványban megjelölt birtokosnál és állomáson marad. Ha az erdőtiszt vagy erdőőr szolgálatát elhagyja vagy állomást cserél, avagy előléptettetik, köteles a bizonyítványt erdőbirtokosának, ez pedig a feleskettést teljesített hatóságnak 15 nap alatt beszolgáltatni. A hatóság a szolgálatát elhagyó erdőtiszt vagy erdőőr bizonyítványát megsemmisíti, az állomás cserélőét ellenben a szükséges megjegyzéssel ellátva továbbra is érvényesnek nyilatkoz-

latja. Hasonlóan jár el az előléptettekével is, csak hogy ezeknél előbb az előléptetéshez szükséges kellékekre nézve meggyőződést szerez. Ha előléptetés vagy állomáscsere esetében az erdőtiszt vagy erdőőr szolgálati helye más megyébe esik, a birtokos a bizonyítványt közvetlenül az új szolgálati helyre nézve illetékes hatósághoz küldi, ennek megtörténtéről azonban a régi hatóságokat is, mely a feleskést teljesítette volt, értesíteni tartozik.

Elveszett eskübizonyítványok helyett az illetékes hatóságok által vezetett eskületételi jegyzőkönyvek alapján, új másolati példányok szolgáltatnak ki.

Országos erdei alap.

Az országos erdei alap — miként tudva van — az erdőrendészeti áthágások és erdei kihágások után behajtott pénzbüntetések és az erdőtörvény alapján elkobzott tárgyak eladásából befolyt összegek négy ötödrészből képeztek és tisztán erdészeti célokra szolgál. Kezeléséről és rendeltetéséről a földművelési ministerium 1880. évi 36776. szám alatt kiadott szabályzata alapján a következőket tartjuk szükségesnek közölni:

Az alap bevételeit az előbb említett pénzekben és az ezekből képezett tőkék kamatain kívül az erdészeti államvizsga- és az erdőőri szakvizsgadíjak és azon apróbb bevételek képezik, melyeknek megfelelőleg a kiadásokat is az alap viseli.

Ezen bevételeknek legalább egy ötödrésze minden évben tőkésítették és az alaphoz csatoltatik, másik négy ötödrészből ellenben a szükséghez képest a következő kiadások fedeztetnek:

1. Az erdőtörvény végrehajtásánál felmerült oly természetű kiadások, melyek más közalapról nem fedezhetők, vagy a melyek az illető félen be nem hajthatók,

Ilyen kiadásokat képezhetnek:

a) az erdőrendészeti hatóság által halasztást nem tűrő esetekben az erdők fennállítását veszélyeztető rovarkárok és esetleg más veszélyek megakadályozása céljából az érdekelt birtokosok terhére közvetlenül elrendelt intézkedések összes költségei, mint előlegek és az ezekből esetleg be nem hajtható összegek mint végleges kiadások;

b) erdőrendészeti intézkedések eljárási költségei, azon esetben, ha az erdőbirtokos, ki ellen az eljárás folyamatba tétetett az ítélelhozatalnál felmentetik;

c) az erdőfelügyelői intézmény fejlesztésére szükséges kiadások;

d) az erdei kihágási bíráskodás eljárási költségei, ha az eljárás az erdőtörvény 109., 110. és 116. §§-ban meghatározott kihágások miatt hivatalból indítatik meg és a költségek a kihágást elkövetőkön nem hajthatók be.

2. Az erdőgazdaság emelésére és az erdészeti ismeretek általános terjesztésére szolgáló következő kiadások:

a) az erdőgazdasági ízem emelése érdekében szükségesnek ismert tanulmányok és kísérletek költségei;

b) az erdőőri szakiskolák felállítását előmozdító és fentartását lehetővé tevő segélyezések;

c) az erdészeti államvizsgák évi kiadásai;

d) az erdészeti irodalom fejlesztésére szolgáló kiadások és alkalmas szakmunkák kiadását előmozdító segélypénzek.

Betűsoros névmutatója

a naptárban említett erdőtiszteknek, az országos erdészeti egyesület választmányi tagjainak, a selmeczbányai főiskola és az erdőéri szakiskolák, kísérleti állomások személyzetének és az állandó erdészeti államvizsgáló bizottság tagjainak.*)

A áron Oktavián	331	B abarczy László báró	358
Abramovič Miklós	373	Babós József	344
Ács Ferencz	353	Bachman Ottó	329
Ács József	327	Bachó János	327
Ács Sándor	340	Bacsilla Lajos	326
Adorján József	360	Badini Lajos	348
Adriányi Pál	329	Bagi László	348
Ádám Sándor	330	Baintner Ottó	347
Adamek László	371	Bajmóczy József	349
Agič Oszkár	373	Bakkai József	350
Aistleitner Hugó	350	Balaton Antal	326
Ajtai János	364	Balás Emil	324
Ajtay Jenő	332	Balás Sándor	359, 377
Ajtay Sándor	357, 377	Balázs Béla sípeki	364
Aladics Emil	326	Baličević Antal	370
Alberti János	341, 351	Bálint Ferencz	352
Albrecht Lajos dr.	347	Bálint Imre	364
Albrich Gyula	354	Bálint Mihály	343
Almássy Andor	375, 447	Balogh Ádám	324
Almássy István	341, 377	Balogh Boldizsár	354, 358
Alkovič József	372	Balogh Dezső	328
Allender Frigyes	369	Balogh Ernő	323, 375
Althaler Ferencz	371	Balogh György	364
Ambrózy Lajos báró	375	Balogh Kálmán	346, 353
Ambrózy Román	331	Balogh Miklós	329
Ambrus Lajos	325	Balthazár Dezső dr.	346
Ambrus Sándor	346	Bán Barnabás	369
Anderko Gyula	372	Bánffy Ernő báró	347
Anderkó Ábel	342	Bánffy Kazimir báró	346
Antal Miklós	350	Bánik György	335
Antal Sándor dr.	349	Bánovits Dezső	328
Antony Gyula	356	Barabási József	338
Antony Károly	356	Baranyai Géza	347
Apáti László	342	Bárány Károly	326
Apáti Vilmos	365	Bares Kálmán	350
Apponyi Géza gróf	348	Bárdossy Miklós	355
Apponyi Gyula	347	Baretics Bertalan	331
Arató Gyula	323, 375, 447	Barger Guidó	356, 365, 379
Arnaut Miklós	339	Barkó István	346
Áronffy Ernő	356	Barkóczy Ferencz	331
Árvay Lajos	348	Barna Endre	329
Asbóth István	334	Barrois Andor	352
Asbóth Mihály	336, 356	Baross Jusztin	347
Aschner István	355	Baross Gábor	347
Aschner Vilmos	330	Barsi Árpád	324

*) A név után tett szám annak az oldalnak a számát mutatja, a hol az illető említve van.

Barsi Nándor	325	Bertók Soma	367
Bársony József	332	Bertram J. Albert	329
Barsy Richárd	323	Bertsik Andor	335
Bartasovszky Lipót	367	Berzenkovits Antal	330
Bartha Ábel	343	Bészler Kálmán	325
Bartha Béla dr.	380	Betheg Miklós dr.	347
Bartha Gábor	325	Behlen Balázs gróf	347
Bartha Sándor	338	Bethlen Sándor gróf	347
Barthos Gyula	357	Beyer Jenő	332
Bartók Ernő	380	Bezerédj István	348
Basler Károly	351	Bevelaqua István	331
Batta Ferencz	361	Bidló Hubert	350
Bauer Miklós	363	Bidló Ignác	349
Bauer Ottó	347	Bihari Ödön	330
Bauer Vjekoslav	371	Bielek Ede	361
Baumann Béla	328	Bikfalvi József	359
Baumgarten Károly dr.	347	Bilinski Stankó	373
Baumgartner Emanuel	330	Biloveszky Béla	335
Bayer Ágoston	326	Biloveszky József	350
Bayer Róbert	356	Binder Béla	343
Becher Adolf	335	Binder Károly	353
Bechine Ferencz	339	Biok Zoltán	355
Beck János	372	Biró Béla	337
Becker Róbert	332	Biró Lajos	326
Becsei Károly dr.	349	Biró Zoltán	325
Becsky Antal	356	Bissell Gyula	361
Bécsy Dezső	328, 377	Bittner Gusztáv	354, 361, 375
Bednárovics Győző	367	Bizony Ferencz	358, 366
Bedő Albert dr. kálnoki	375	Bjondióc József	371
Bedő Lajos	328	Blattny Tibor	345
Bedő Zoltán	330	Blätterbauer József	359
Begna Henrik	372	Blažič Dinkó	370
Bekény Aladár	327	Blickhard József	327
Békeffy Gyula dr.	349	Bobest István dr.	347
Békefi Miklós	353	Bobok Tivadar dezséri	356, 378
Béky Albert	332	Bock László	363, 364
Béldi György	381	Bocsiát P. Valér	358
Belanović Száva	373	Bocz Géza	357
Belházy Géza	324	Boda Dénes	326
Belházy Gyula id.	325	Bodek Ferenc	367
Belházy Gyula ifj.	350	Bodnár Rikárd	340, 377
Belle Sándor	346	Bodó Károly	343
Bellus Endre	350	Bođoni Miklós	343
Benaković József	372	Bodor Gábor	335
Bencsik Sándor	353	Bodor Gyula	338
Bencze Gergely	348, 380	Bodor Jenő	330
Benczkó József	355	Bodor Zoltán	335
Bende Mihály	360	Boellein Kálmán	373
Bendl Adolf	368	Boerin Virgil	331
Benedek Albert	337	Boér József	325
Benics Emil	370	Bogdán Géza	345
Beniczky György	346	Bogdanov János dr.	348
Benkő Albert dr.	347	Bogsch Árpád	331
Benkő Rezső ifj.	326, 381	Bohuniczky Endre	325
Berecz János	338	Bohutinszky Róbert	375
Bereczky Gyula	326	Boitner Gyula	358, 377
Berger Arnold	375	Bokor Róbert	331
Berger Rezső	374	Bolemann Géza	380
Bernády György dr.	348	Bolgár János	346
Bernard József	328	Bona de Marino	370

Boór Károly	331	Burián János	362
Borbáth Gerő.	338	Burián Pál idb	347
Borbély Sámuel.	340	Butykay Elemér	329
Borczun Péter	359	Butykay Ferencz	346
Borhy György	378	Bükhel János.	342, 377
Born Brunó.	350	C	
Bornemissza Lajos	347	Caduff Antal	367
Boróskay János.	370	Campeán János.	340
Borowka Hubert	370	Campián Gusztáv	359
Borsiczky Ottó	552	Cell Vilmos.	347
Bosnyák Géza	348	Cerevičan N.	375
Bosnyák Mihály	331	Černi László	373
Bossányi István.	333	Cesarić György	371
Botos Lajos	356	Cicatricis Lajos dr.	346
Bottka György	334	Clement Károly.	324
Bózer Jenő	324	Cmelik Vilmos	371
Böckh Hugó dr.	380	Cofseban Károly	374
Bögözy Antal.	328	Comaniciu János	336
Böhm István	359	Čop András.	371
Böhm Vilmos.	329	Cornides György	335
Bönel Gyula	370	Craciun Baiu	340
Börzsönyi Gyula	363	Craus Géza	344
Bradács Gyula	348	Crkvenac József.	372
Bradofka Károly	355	Črnadak Milán	371
Braila Illés	341	Chabada Géza	326
Brandeis Antal.	360	Csákány Gyula	351
Brandstedter Gyula	373	Csanády Attila.	337
Brannich Gyula	327	Csanák János.	348
Brannich Kálmán	326	Csallner Dániel	346
Bránszki László.	325	Csaszkcóczy Károly 346, 355, 378	
Brateljević Mihály	331	Csatay Gyula	334
Brausil Miksa.	331	Csató Gábor	347
Braxator Hellmuth	331	Csató Pál.	357
Braxatoris Zoltán	325	Csegezy Pál	326
Brebenár József.	359	Cseh Pál	339
Briestyánszky Endre idb.	327	Csemesz István	346
Briestyánszky Endre ifj.	327	Csemiczky Aladár.	334
Brunja Károly	371	Cselei József	326
Brossig Lajos	374	Cseovicz János	372
Bruck Ferencz	349	Cserei Árpád	330
Bruck Samu dr.	348	Cserei Emil.	348
Brucek Vincze	353	Cseres Gyula	328
Bschaidner János	366	Csermák Károly	366
Bubanj Vjekosláv	371	Cserneczy Károly 326, 375, 381	
Buchala Samu	365	Cserny Győző	353
Bucsányi József	351, 361	Csertán Károly	348
Buday Aladár	356	Cservicsek Béla	357
Buday Sándor	369	Cseti Victor	368
Budai Zsigmond	326	Csigaházy Antal	369
Budil Ferencz	367	Csik Gyula	363, 369, 377
Budisavljević Tódor.	332	Csik Imre	375, 447
Budiselić Mihály	372	Csikos István	372
Bugarović Ljubomir.	371	Csipkay János	326, 377
Buhescu Terentius	333	Csoma Gusztáv	355
Bujan József	372	Csomor Antal.	366
Bukva János	367	Csongvai Lajos	347
Bulyovszky Simon	348	Csopey Kornél	323
Bund Károly	376, 447	Csupor István	354, 375, 447
Burda Károly.	364	Czapek Antal	374
Burdáts János	327	Czeiner Nándor	346

Czeisberger Ernő	331	Doleschall Rezső	367
Czékus György	325	Dologh Jenő	343
Czillinger János	322, 376	Dombay Vilmos	346
Czimra József	344	Dombi Lajos	346
Cziráky Antal gróf	346	Donáth Sándor	339
Czizek László	351	Donovics Tibor dr.	324
Daempf István	338	Dorninger Lajos	353
Dalvitz Hugó	347, 348	Doroszlai Gábor	322
Damsberg Antal	359	Douša Emanuel	374
Damsberg Rezső	358	Dömötör Tihámér	345, 377
Dán Elek	336	Dragán Gyula	330
Daneszku Sándor	359	Draskovich Ivan gróf	377
Dániek Géza	328	Draskovich József	324
Danielisz Elek	330	Dražič György	373
Dapsy Frigyes	349	Dremil Oszkár	372
Darányi Ignác dr.	375	Drenovac Svetozar	371
Daum Alfréd	343	Drenovác Mihály	331
Dávid János	335	Drescher Gyula	348
Deák Ferenc	365	Driesz Lajos	346
Deák János	337	Dudek Ferencz	367
Deák Lajos	347	Dudukovic Milan	372
Debreczy Béla	326	Dudutz Károly	340
Debreczy Ödön	325	Dufek Pál	368
Debreczeni András	329	Dull János	347
Debreczeni Ödön	326	Dumendjić Adolf	371
Dellimanics Lajos	348	Danszt Viktor	351
Demeczky Jenő	324	Dusbaba Béla	369
Demel Hugó ifj.	358	Duschek János	367
Demel Hugó id.	358	Dworzsák Albert	352
Demény-Lajos	388	Dvorzsák Károly	360
Deml Eduárd	374	Dvorzak Nándor	373
Demetrović György	371	Dvorzak Ráfáel	370
Dénes Géza	355, 369, 378	Eckhardt Rezső	365
Dénes Zoltán	330	Egely József	337
Dercsényi Kálmán	325	Egry Béla dr.	377
Derecsin Zlatkó	372	Egry Ferencz	329
Deretta Mihály	371	Egyed György	338
Déry Károly	336	Egyed Miklós	326
Derzsi Gábor	337	Elek István	330
Dezsényi Jenő	322	Elsnitz Albert	365
Dezső János	337	Emericz Győző	325
Dezső Zsigmond	340	Engli Vilmos	361
Diaconovich Sándor	359	Endersz Frigyes	353
Dianovszky Pál	331	Enyedy János	328
Dienes Barnabás	355	Eördög Bertalan	324
Dienes Béla	326	Eranosz Antal János	345
Dimitrievics György	378	Erban Nándor	374
Dióssy Dezső	331	Ércsényi Béla	337
Diószeghy Lajos	335	Erdélyi Mihály	330
Dittert Gyula	367	Erdey János	329
Divald Béla	329	Erdödi György	334
Divéky István dr.	346	Erhardt Lajos	329
Dmitrović Radivoj	372	Erny Rezső	370
Dobó Jenő	362	Eröss Gyula	329
Dobren János	359	Erösdy Bálint	326
Dodik István	372	Erticz János	358
Dojkovič Vilmos	370	Érsek Árpád	330
Dokupil Adolf	351, 377	Érsek Gusztáv	324
Doleschall Aladár	364	Estefányi Rezső	365

Esztegar Bálint	338	Fogassy Gyula	350, 377
Eszterházy Miklós hg.	375	Fonai János	339
Etter Gyula	346	Forberger Pál.	359
F ábián Béla	334, 378	Formanek Hugó	374
Fábián János	325	Fozmann Gyula	355
Fábry Alajos	357	Földes János	328, 377
Fail Ernő	328	Földes Tamás.	330
Faller Károly.	351	Földvály Miksa.	345
Fábry Sándor dr.	377	Förster Gyula	336
Fangh József	368	Franz J. H.	348
Farkas György	356, 365	Francisey Vilmos	339
Farkas Pál	365	Franek Károly	373
Farbaky István	348	Franješ György	372
Fás Gyula	342	Fray Vilmos	361
Faulvetter Ignác	353	Fridrik Árpád	333
Fáy Ede	325	Frieb János	352
Fazekas Ágoston	347	Fritz Rezső.	325
Fazekas János	365	Frivaldszky Sándor dr.	348
Fehér Pál	361	Frick István	372
Fejér Kálmán	338	From János	326
Fejér Sándor	346	Frommeyer Antal	331
Fejérvári Jenő	346	Fröhlich Brunó	323
Fekete Ferenc	365	Fröhlich György	340
Fekete János	326	Fruzič András	372
Fekete Lajos	375, 447	Früstök Gyula	367
Fekete Zoltán	380	Früstök István	326
Felmud Ferencz	352	Früstök László	326
Fenyves Lajos	326	Fuchs Alajos	360
Felber Rezső	381	Fuhrmann Antal	363
Ferencsik Ödön	353	Fuhrmann Pál	364
Ferencsik István	372	Furherr János	329
Ferenczfi József	349	Fusics Ferencz	372
Ferenczffy András.	371	Fuxa Vaclav	372
Ferenczffy Emil.	374	Füley László dr.	325
Ferenzi Béla	337	Fülöp Andor	327
Ferenzi Ede	356, 378	Fülöp Béla.	359
Ferenzi Sándor	347, 354, 368	Füstös Kálmán	347
Ferentzy Lajos	344	Füstös Zoltán.	330
Ferster Ede	356	Füzy Zoltán	330
Fertsek Ferenc	351	G aal József	324
Fetszer Antal	346	Gaal Károly	376
Fiber Vilmos	353	Gaál Imre	336
Fichtner Gyula	353	Gabnay Ferencz.	329
Fiedler Jenő	341	Gábor Sándor.	336
Figuli Lajos	329	Gábrriel Gusztáv	360
Filipek Sándor	361	Gál György	355
Fillinger Jenő	351	Gálfy István	354
Fink Oszkár	362	Garda János	338
Finke Mihály	332	Garlathy Oszkár	329, 345
Firbász Adolf	360	Gáspár János	346
Fischbach Róbert	370	Gáspár Lipót	353
Fischer Ede	370	Gasparetz Lajos.	332
Fischer-Colbris Emil	359	Gasparik Pál	327
Fischer Károly	327	Gaszner Imre	355
Fischl József	328, 378	Gaul Károly	375
Florek János	328	Gazsi János	366
Fodor László dr.	380	Gebhardt Alfréd	374
Fodor Vincze	331	Geiger Ferencz	346
Fogassy Géza	366	Geissler Frigyes.	368

Gellért László	364	Gurekovič Milán	370
Genersich Sándor	349	Guresch Ágoston	367
Georgievič Péter	371	Günther József	325
Gerecze Sándor	338	Gürth Károly	371
Gergő Károly	324	Gürtler Antal	368
Gerő Virgil	349	Gvozdanovič Milán	371
Gerstmann Arnold	371	Gyarmathy Mózes	332
Geschwind Lipót	357	Gyenyey Lajos	327
Gesztes Lajos	356, 378	Gyenge István	336
Geyer H. Viktor	324	Gyöngyössy Béla	345
Ghiczy Dénes	347	Györke István	326
Ghyllány Imre báró	347	Györy Géza	353
Gidófalvi István	348	Györy Jenő	327
Giller János	360	Gyuresó József	337
Gintner Bálint	355	Gyúrki Viktor gróf	347
Girtl Vince	363	Haasl József	361
Glock Géza	326	Hábel Lambert	335
Glós László	325	Haber János	362
Glózer László	356	Haberfelner Béla	350
Gnjatovič Milán	373	Hádor József	361
Godawa János	365	Hach József	362
Góhn Emil	338	Haderdány András	327
Gombossy József	325	Háger Gyula	339
Gontkó Ignác	367	Hain Gusztáv	354
Goró Ferencz	345	Hajas Antal	347
Gothard János	350	Hajdu Dezső	329
Gotthard József	357	Hajdu Gyula	326
Gottwert András	373	Hajdu János	334
Göderer Albert	373	Hajdu Rezső	331
Göndör Ferenc B.	370	Hajek Antal	363
Gösswein Lajos	330	Hajek Bogoslav	372
Götting Ottó	374	Hajnóczy Zsigmond	362
Göttmann Venczel	362	Halassy László	364
Govrik Ferencz	347	Halász Géza	342, 358, 377
Gózsy Gyula	327	Halász József	342
Graff János Pál	348	Halka Dániel	363
Grđinió Mátyás	372	Hallama Mihály	361
Grđinič Miklós	372	Haller Jenő gróf	347
Greger Géza	329	Haller János gróf	347
Gresznyarik Kálmán	367	Halliarszky Samu	366
Grlic György	371	Halmágyi Zoltán	326
Groh Gyula	329	Halmi László	365, 379
Grosz Hugó	347	Hám Ferencz	362, 377
Groszmann Imre	328	Hamar László	331
Gröger Ferencz	373	Hammer Károly	328, 368, 377
Gruber Gyula	323, 375	Hammernyik Béla	332
Gruber Károly	365	Hammersberg Géza dr.	322
Gruber Rezső	324	Hámon József	328
Grund József	370	Hanése Lewin	371
Gründl Gyula	328	Hangai Géza	343
Grünwald József	370, 371	Hanika János	374
Geary Kálmán	330	Hankó Pál	355
Gubics Miklós	373	Hankonyi István	373
Guckler Károly	361	Hannig Ferdinand	355
Gulácsy István dr.	346	Hantos Ernő	331
Gulina József	370	Hanzély Gyula	347
Gulyás Jenő	336	Hanzély István	352
Gunesch Gottfried	354	Hauptvogel Frigyes	356
Gura Károly	330	Haring Vilmos	351
Gurányi István	323		

Harko Lajos	328	Hoffmann Brunó	330
Hárs Richárd	351, 361	Hoffmann Dezső	325
Harwich Ernő	350	Hoffmann Ferencz	352
Hatfaludy József	347	Hoffmann Gyula dr.	344
Hauke Albert	367	Hoffmann Sándor	349, 378
Hauser Károly báró.	348	Holéczy Gusztáv	355
Hausknotz Mihály	367	Holló Lajos dr.	347
Hausmann Lipót	370	Hollós Gyula	329
Hauszer László	366	Holman János	355
Hauszmann Béla	329	Holtborn Károly	350
Hautich Ferenc	375	Hoos Ernő	325
Havas József	330, 375, 447	Hoss János	331
Havas József ifj.	361	Horák László	369
Havlicsek Sándor	371	Hornung Gusztáv	335
Hayden Gyula	330	Horszák József	367
Hayne Ottó	374	Ho thy Vilmos	348
Hedanek Rezső	364	Horvát Béla	326, 330
Hefner József	373	Horváth Dezső	341
Hegedüs János	347	Horváth Emil	324
Heidrich Károly	352	Horváth Ferencz	367
Heim János	327	Horváth Fülöp	331
Heim Károly	353	Horváth Géza	331
Heinecz János	334	Horváth István	348, 377
Heisinger Levin	372	Horváth A. János	348
Héjas Kálmán	323	Horváth József	338
Héjj János	328	Horváth Károly	362
Helebrant János	373	Horváth Miklós	342
Hell Miklós	326	Horváth Sándor 322, 331, 375, 447	
Henel Béla	370	Horváth Viktor	340
Hénel Jenő	351	Horváti Ferencz	341
Hensch Emil	355	Hotovy Henrik	374
Henking Herman	374	Hoványi Géza dr.	348
Henrich Dániel dr.	347	Hoznek Gyula	356
Henrich Győző	340	Hófer Adolf	346
Henschell Vilibald	369	Hönel Eduárd	374
Hepke Arthur	345	Hradil Károly	372
Herák Emil	372	Hreblay László	330
Herbszt Géza	348	Hrodegh Rezső	367
Herczmanszky Alajos	369	Hubay Zsigmond	327, 377
Herczog József	349	Huber János	358
Herdina László	370	Hubert Aladár	324
Hergler Ágost.	349	Hudák Aladár	357
Hering Albert	324	Hudák Lajos	341
Hering Samu	355, 378	Hugyecz Vilmos	329
Hermann Lajos	353	Huszár Kornél	325
Hertelendy József.	353	Huszár Pál	326
Hervay István	346	Huszka István dr.	347
Herzmann János	333	Huszt Aladár	326
Hesz Agoston	353	Husztly Béla	346
Hibbján János	333	Husztly László	358
Hidvéghy János	325	Huttya Pál	324
Hiebel Nándor	374	Hyna Ottó	333
Hinfner György.	349	Hyross Béla	350
Hanska Vincze	374		
Hirschpek Ágoston	358	Ihrig Vilmos	342
Hirsch István	348, 375	Ilosvay Aladár	347
Hirsch Rudolf	368	Illés László	325
Hitter Győző	347	Illés Vidor	331
Hodum János.	361	Ilykovic László	330
Hoffmann Antal	351, 361, 375	Imre Dénes.	338

Imreh Ferencz	339	Joós Elek	339
Incze Manó	340	Jorbić János	371
Inda János	358	Jósika Gábor báró	347
Inkei Ödön	326	Jovanovac Antal	371
Inkey József báró.	377	Jovits Lázár	331
Intzédy Géza	322	Juhász Vincze	347
Irinyi Aurél	325	Jureczky Mór.	351
Issekutz Aurél	347	Juran Miksa	328
Istakovič Balázs	373	Juris József.	364
Istvánffy József	330	Juron Bernát	337
Iszapi Gyula	327	Jurovich Ottó	331
Ittu Mihály.	341	Jüngling János	343
Iváncsó Bertalan	328	Kaán Károly	323, 375
Ivanich Ferencz	329	Kabelka János	362
Ivánka István	346	Kachelmann Walter.	356
Ivaskó Sándor	336	Kacsanovszky József	324
Ivić Ferencz	373	Kacskovics Lajos	347, 377
Izsóf Ferencz dr.	346	Kacsó András	325
Jaczó András	334	Kacsó Károly.	347
Jakubovič Imre	374	Kadács Bálint	339
Jäger Lipót	358	Kadernoska János	366
Jagodićs Antal	374	Kaderovak Leó	372
Jakab István	332	Kadrzavek Károly	373
Jakab József	339	Kaffka István.	361
Jákó Jenő	330	Kaffka Károly	352
Jákó Mihály	349	Kakas Ödön	330
Jákói Géza	375	Kakódy Dánjel	331
Jákopec József	370	Kallivoda Andor	341
Jámbori János	330	Kálmán Béla	336
Jamnik István	326	Kálmán Viktor	363
Jámnitzky Antal	325	Kania Vilmos.	347
Janatka József	349	Kantek Szilárd	350
Jancíkovici Antal	371	Karaba András	357
Jancsó Gyula	326	Karácsony Sándor	336
Jancsó István.	341	Karaszek Vilmos	359
Jándi Arthur	354	Karátsonyi Jenő gróf	348
Janek János	361	Kardasch Gergely.	367
Janicsek Ferencz	358	Kardos Kálmán.	353
Janik Károly	351	Karsai Károly	350
Jankó Sándor	380, 447	Karvas Emil	334
Jánosi Pál	330	Katona István	343
Janotyik Károly	349	Katona László	326
Janoviczky Béla	365	Kauders Alfonz	371
Janussek István.	331	Katona Zoltán dr.	329
Járos Ferencz.	366	Kaufmann Béla	326
Jasics Dusán	372	Kayser Sándor	331
Javorszky Albert	341	Kegl Árpád	365
Javorszky Zoltán	328	Keglevich Gyula gróf	346
Jekelius Ágost	346	Kegl Lajos	346
Jellmann Béla	331, 332	Keiner Rezső	329
Jenek Rezső	364	Kelecsényi Ferencz	344
Jenikovszky Lipót.	361	Kelecsényi Mihály	336
Jeszenszky Imre	346	Kelemen Béla	327
Jeszenszky Ferencz	329	Kelen Gyula	327
Jeszenszky Kálmán	327	Keleti Lajos	330
Jezovits Károly	348	Kelényi Armand	336, 363
Jirovecz Emil	363	Kelle Artur.	381
John Herman	374	Keller László.	360
Jónásch Kornél.	325	Kellner Gerhard	352

Kellner Győző	355, 378	Kouczwald Ferencz	3
Kemény Ákos báró	347	Kondor Vilmos	334, 3
Kemka Gyula	359	Konok Tamás	3
Kende Dániel	327	Kopál Ferencz	3
Kendeffy Gábor	346, 377	Kopf István	3
Kern Antal	370	Kopp Károly	3
Keszeg Ferencz dr.	347	Koppányi Lajos	3
Keszler Ede	359	Koprić András	3
Kettinger Ferenc dr.	324	Korai Frigyes	3
Kholl Antal	360	Koralewsky Géza	3
Kholl Rezső	360	Korányi János	3
Kincses József	325	Koren Ödön	3
Kindernay Kálmán	367	Koritić Ottó	3
Király Emil	355	Korláth Ferenc	3
Király Dénes	354	Korzenszky Antal	3
Kirinyi Béla	355	Kos Milán	3
Kiss Béla	358	Kosović Bogoslav	3
Kiss Ferencz	341, 375	Kossány Róbert	3
Kiss Pál nemeskéri	375	Kossányi Béla	3
Kiss Zsigmond	346	Kostenszky Béla	3
Kiselják József	372	Kostenszky Pál	355, 3
Kiszély Árpád dr.	347	Kostialik János	3
Kiszely Gyula	353	Koschatzky Rezső	3
Klausberger Károly	349	Kosztolányi Sándor	3
Kleinkauf Károly	346	Kotzmann Géza	3
Kleiszl Gyula	358, 365	Kovačević Gábor	3
Klima József	350	Kovačina Mátyás	3
Klimkó Gyula	330	Kovács András	3
Klokočević Imre	331	Kovács Aladár	3
Klöckner József	373	Kovács Antal	3
Klusberger József	325	Kovács Béla	3
Kmetonyi Emil	330	Kovács Ferencz	3
Knittig Adolf	374	Kovács Gábor	3
Knizsek József	352	Kovács Gusztáv	3
Knöpfler Károly	337	Kovács György	3
Koča György	372	Kovács János	365, 3
Koch Károly	374	Kovács Pál	336, 3
Kochen Waldemár	355	Kovács Péter	3
Kochwasser Rudolf	367	Kovács Sándor	3
Kocsi Károly	366	Kováric Teofil	3
Kocsy János	324, 375	Kováts Artur	3
Koczihá János	341	Kováts Gyula	3
Kodolányi Gyula	349	Kováts S. Endre	3
Kodon János	366	Kovalitzky Vladimír	3
Kohout János	326	Kovácsy Kálmán	3
Kolb Gyula	381	Kozák János	3
Kolbenheyer Gyula	356, 378	Koziol Vilmos	3
Kolczonay Antal	369	Kozma István	3
Kolcsányi László	325	Kozma János	3
Kolibaš Rezső	371	Kozony József	3
Kollár János	365	Kőfalussy Győző	3
Koller János	329	Kögl Árpád	3
Koller Sándor	348	Kögl János	361, 367, 3
Kolossy Béla	344	Köhler Béla	3
Kolossy Imre	324	Kökényesdi Mihály dr.	3
Kolossváry Andor	352, 377	Köllő Pál	3
Kolozs József	325	König János	3
Komán Artur	328	König Károly	3
Komka Zoltán	353	Körmeny Károly	34
Koncz Pál	348	Környei Ferencz	3

Körös Gyula	326	Labbey Jenő	367
Körös László	327, 329	Lach Gusztáv	372
Körösi János	330	Laehne Vilmos	348
Köröskény Velimir	370	Lábas Elek	356
Köröskényi Sándor	371	Ladányi Frigyes	327
Kövári György	327	Lagler Gyula	329
Kövári László	343	Lahner Károly	331
Kövesi Antal	380	Laitner Elek	343, 375, 447
Kövessi Ferencz dr.	380	Lákner Lajos	335
Kraffszky Ferencz	354	Lamp Lajos	368
Krajcsovics Béla	345, 375	Lánczy Antal	327
Krajcsovits Ferencz	328	Lange János	369
Krajnc Bozó	371	Lange Pál	334
Krajnyák János	330	Langhammer János	364
Kraj Ferencz	373	Láng Aurel	380
Králl János	338	Lányi Ákos	327
Kralovánszky János	326	Lányi Aladár	355
Kránitz Kálmán	348	Lányi Gyula	330
Krasczenics Imre	360	Lassman Károly	371
Krause Deznő	329	László János	356
Krause Géza	329	Lászlóffy Gábor	322, 375, 447
Krause Tivadar	326	Lator Sándor dr.	347
Krausz Ernő	342	Lattem Vilmos	366
Krausz Frigyes dr.	347	Lattyák Sándor	325
Krausz János	355	Laukó Sándor	344
Krejcar Bódog	374	Lázár Kálmán	347
Kréek Izidor	373	Lázár Lajos	348
Kremszner János	364	Lazić János	372
Kreuzel József	367	Leber Antal	364
Krepler Ferencz	367	Léber György	335
Kresz Hugó	367	Lehrmann Béla	344
Krippel Mór	380, 447	Lehoczky György	332
Kriska Sámuel	329	Leitner Benő dr.	349
Krišković Lambert	373	Leitner Endre	364, 326
Kristen Adolf id.	358	Leitner Jakab Károly	350
Kriszta Gyula	328	Lemhényi Livius dr.	347
Kriváchy Andor	324	Lencsés Ambrus	340
Krivánok Ferenc	363	Lende Ede	352
Krissán Károly	366	Lengyel Győző	325
Krissán Mihály	331	Lengyel Sándor	331
Krnić László	373	Lenhard Antal	361
Kubányi Endre	358, 377	Lepušić Milán	371
Kubicza István	349	Lesenyi Ferencz	326
Kubinyi Géza	346	Létai Gyula	340
Kučera János	374	Letsch Béla	353
Kuka József	343	Letsch János	353
Kulász Lipót	350	Letz Lajos	325
Kullmann Károly	359	Levakovics Antal	372
Kummer Károly	365	Levendovszky Nándor	355
Kuñ István	352	Levitzky Albert	330
Kundervoska Károly	374	Lilje Károly	351
Kundrát Emil	331	Linha Róbert	373
Kunsch Mátyás	352	Linhardt Ödön	328
Kuntz Gyula	330	Linszky Antal	363
Kuppán József	353	Linszky Károly	328
Kutassi Béla	363	Lintia Valér	380
Kutsche Nándor	367	Lipcei László	330
Kuzma Gyula	328	Lippóczy Béla	326
Kvittovecz Simon	372	Livara Ferencz	352
		Livier József	374

Livora József.	367	Máriássy Mihály dr.	347
Ljustina Mihály	351, 374	Marijan Péter.	371
Lobisch Ede	352	Marinović Milán	325
Lochmüller Rudolf	367	Mark Antal	372
Lollok József.	335	Markiő Mihály	372
Lončarić András	372	Markl József	367
Lorge Emil	330	Markovich Béla	327
Lossos Ferencz	362	Markovits Károly	346
Lostorfer Rezső	351	Marosi Ferencz	325, 375, 447
Loványi Heribert	326	Marossi Antal	353
Lovassy Andor	347	Maróthy Emil	343
Löbel Román.	349	Marsalkó Ferenc	343
Lőfi Jenő.	324	Marschall Ernő báró	330
Lőrinczy Jenő	348	Marschovszky Ede	361, 375
Löv Jenő.	363	Martincsák Kornél	362, 369
Lőw György	368	Márton Benedek	339
Ludmann Miksa	328	Márton György	330
Lukács Géza	346	Márton Sándor	341
Lukács József.	324	Mártián Livius	324
Lukácsfy Elek	338	Maruciő Mihály.	373
Lukenić Meleхий.	373	Mašek Antal	375
Lukovics Áttila	355	Maslek Milán.	372
Lupkovits Pál	347	Masztics Ádám	327
Lux Árpád	329	Masztics Gusztáv	331
Lux Heinrik	350	Matavovszky Árpád	325
Lux János	355	Matherny Róbert	331
Lyuba Péter	359	Matić János	373
M ach Alajos	364	Matizović Károly	371
Máday Izidor	375	Máthé Ambrus	335
Magsiő Ratiszlav	370	Matolay Etele	348
Magyar Gusztáv	353	Matolnik János	373
Magyar János	338	Mátrai Ignác dr.	325
Máhr Károly	351	Matskásy Pál	347
Majer Miklós	358	Mattanovich Károly.	351, 361
Majernyik János	355	Matter Károly	366
Majerszky István	351	Matter Rezső	366
Majlóth István	346	Mattyasovszky Lajos	346
Majtényi István	363	Matuska László.	347
Majnarić József.	371	Matusovits Károly.	327
Majstorović János	371	Matusovits Péter	344
Majzik Viktor	346	Mauks Vilmos	365
Malčić Ignác	374	Maurer Antal	363
Mall Vilmos	369	Matzon Ottó	361
Málnási Lajos	356	May Róbert.	369
Malypeter J.	367	Mayer Aurél	327
Mamira József	339	Mayer Béla	331
Mányay Imre	360	Mayer Géza	355, 362, 378
Mankovich Rezső	327	Mayer Gyula	362
Manksinszky Gyula	327	Mayer Imre	372
Mannert Ferencz	324	Mazanecz Ferencz.	360
Manojlović Péter	373	Mazzura József	373
Manzinger György	353	Medve Zoltán dr.	347
Maraković Rezső	373	Medveczky Ernő	332
Marek János	374	Megyeri Géza.	347
Marek Károly	346	Méhes Péter Pál	329
Márffy Emil	377	Melbun J.	366
Mariányi János	331	Mešcsiczky Pál	331
Máricz Vazul	359	Merntler Sándor	329
Márics Antal	330	Merényi Gyula idb.	328
		Merényi Gyula ifj.	328

Meskó László dr.	347	Murgic János.	372
Metlák János	373	Muscovits Imre	331
Metzger Rezső br.	324	Musitzky Döme	348
Metzli Kamill	362	Muttnyanszky Béla	348
Mezey Rezső	329	Muttnyanszky Jenő	350
Michalus Sándor	340	Muzdeka Damjan	331
Michna Bertalan	351	Muzsnay Géza 329, 375, 380, 447	
Michaelis Frobert	365	Müller Alajos.	367
Mifka Kresimir	373	Müller György	374
Mihajleszku Péter.	359	Müller József ifj.	361
Mihajlović János	373	Müller Richard	369
Mihalyik Pál	358	Müller Róbert	356, 361
Mihályffy Mihály	352	Müller Venczel	378
Mihályi Lajos	368	Müller Vilmos	374
Mike Imre	326	Münich Tivadar	374
Miklós Gergely	365	Nádai Dénes	334
Miklós Lajos	341	Nádas Béla	325, 335, 379
Mikó Péter	347	Nádaskay Richard	324
Mikolasek György.	362	Nadhera Ferencz	368
Mikosevits Kanut dr.	343	Nagler Hinkó.	373
Mikolás Vincze	363	Nagy Ágoston	327
Mikovszky János	366	Nagy Antal chrenoczy	324
Milkovič János	324, 372	Nagy Elek	324
Milota Jaroslav	352	Nagy György	338
Milutinović Sava	373	Nagy Imre	346
Mirković Milán	371	Nagy István	350
Miskolczy János	325	Nagy József	350
Miskolczy Barna	348	Nagy Károly 322, 326, 346, 447, 374, 375	
Mitske Gusztáv	356, 378	Nagy Lajos dálnoki	346
Mitták Vilmos	358	Nagy László	332, 357
Mocsáry Béla	327	Nagy Mihály	342
Mocsáry Sándor dr.	347	Nagy Pál.	361
Modrovich Ferencz	334	Nagy Samu.	340
Moenich Károly.	353	Nagy Sándor	356, 365
Mojzer Károly	359	Nagy Vincze	323, 324
Mokker Tivadar.	360	Nagyváthy Béla.	353
Molcsányi Ernő.	328, 377	Napholtz Jenő	344
Molcsányi Gábor	325	Navratil Gyula	324
Moldován János	359	Náray Lajos	349
Moldvay Vilmos	351	Nehai Oswald	328
Molnár Antal	336	Neiger Lajos	362
Molnár Béla dr.	348	Nemes Béla.	325, 351, 361
Molnár Imre	325	Nemes József	324
Molnár Károly	330	Nemes Károly	328, 377
Molnár Lajos	357	Német Pál	337
Monspárt István	342	Németh Elek	348
Moór Elemér dr.	324	Nemetz János.	336
Morava Károly	351	Nenadić György.	370
More László	328	Neogrády Kálmán.	344
Mozs Ferencz.	325	Nesković Borivoj	373
Mölczer Gyula	356	Neubauer Károly	374
Mrasek Vilmos	375	Neuber Alajos	366
Muck András	364, 381	Neumann Jenő	337
Mudrovics Márcus	331	Nickmann Róbert.	359
Muhvić Antal.	372	Nickmann Rezső	359
Munteanu Amadeus	331	Niederland Rezső	335
Muraközy János	333	Niklosz Károly	363
Muraközy Pál	341	Nikolašević Gyula.	373
Murányi Károly.	326		
Muravič János	373		

Nováček Róbert	358	Pankovich Béla	365
Novák György	334, 353	Pap András	330
Novák Venczel	374	Pap Miklós	365
Novotny Ernő	356	Pap Sándor	329
Novotny Károly	324	Pap Tihamér	324
Nozdroviczky Miklós	354	Papoczy József	338
Nürnbergi József	364	Papp Béla	335
Nyáry Gyula	326	Papp Gusztáv	380
Nyiraty János dr.	348	Papp István	328
Nyíri Dénes	338	Papp János	324, 346
Nyitrai József	325	Papp Jenő	326
Nyitrai Ottó	331	Papp László	329
Nyul Sándor	326	Paradzsikovics György	372
Obláth Lipót	349	Párnai Attila	328
Ocsárd Károly	327	Parragh Béla	342
Odor Ignác	362, 369	Partos Vilmos	349
Odžić János	370	Party József	351, 361
Ogrizović Gedeon	372	Pascu Viktor	333
Ohovszky Károly	366	Pasku S. Pál	359
Okolicsányi Lajos	355, 378	Pasovszky Károly	375
Oláh József	351	Pasziczky Gusztáv	366
Omischl Mihály	353	Pászthy Ferencz	345
Onczay László	326	Pásztoly Ernő	338
Ondrus Gyula	329, 346	Pásztor Sándor	327
Oppitz József	360	Pauchly Rezső	356, 378
Orbán György	324	Pauer Jenő	325
Orbán Imre	370	Pauks László	355
Orencsák Károly	324, 330	Paul Péter	330
Orlovsky Gyula	354	Pausinger Károly	326
Ormai Gyula	328	Pataki József	324
Ormai Kálmán	329	Pattinger Arnold	360
Ormos Zsigmond	381	Patzak Antal	372
Orosz Antal	326	Pataky Ferencz	353
Orosz Tamás	328	Pataky Lajos	324
Orosz Zoltán	330	Patzl Jenő	368
Orthofer Pál	366	Payer Arthur	334
Ostadál Jenő	364	Payer Sándor	325
Osterer Károly	368	Péchy Dezső	360
Ostoić Dušan	373	Péchy Kálmán	323, 375
Oszterlamm Ernő	326	Péchtol János	365
Osztrólczy Géza	375	Péchy Imre	347
Oswald Gusztáv	348	Pecina Mihály	371
Ott Károly	332	Pécsi Ottó	328
Ozdics Vladimír	372	Péczer Mihály	353
Óvári Ferencz dr.	348	Peheim János	373
Örley István	350, 365	Peičić Győző	372
Őshegyi József	347	Peiszerle József	355, 369
Paczner Károly	343	Peiszerle Pál	355, 369
Pačnik Vilmos	371	Peiszerle Sámuel	355
Pajer István	324	Peiszerle Simon	355
Pákay Ferencz	369	Pejičić Obrad	373
Pál Gábor id.	346	Pék József	334, 378
Pál János	338	Pekry Sándor	347
Páll Miklós	341, 346, 377	Pelczmann József	363
Pálffy Mihály	334	Pellion Árpád	327
Pálfi Alajos	369	Pénzes Sándor	346
Pálka Gyula	329	Pepa Constantin	359
Pánczél Ottó	345, 377	Perényi Zsigmond báró	347
		Perkó Ferencz	350
		Perz Sándor	371

Perz Vilmos	331	Pomárius Alfréd	359
Perroy Pál	367	Pompe Hugó	360
Perusić András	372	Ponner Nándor	343
Petényi Keresztély	324	Pongrácz Jenő	346
Péter Ignác	352	Popovits Ottó	340
Pető János	358	Poppe Herbert	374
Pető Lajos	344	Popović Dusan	373
Petőcz Jenő	347	Popović Pajó	371
Petračić András dr.	372	Popper Manó	359
Petrás Jakab	343	Porubszky Gyula	333
Petrasovits József	370	Porubszky Károly	343
Petricsek István	330 336	Potocnjak Venceslav	372
Petrović István	370	Pottere Gerard de.	326
Petrovič Péter	370	Pöschl Ferencz	343
Petrovičy Ferenc	374	Praxa János	361
Petrovicski Ferencz	374	Praznovszky Kálmán	363
Petrus József	353	Precup Győző	350
Petz József	352	Preisler János	357
Pfalz Károly	365	Preineszberger Béla	328
Pfauser Lajos	333	Preiszner Nándor	329
Pfeiffer Gyula	324	Pribnow Pál	334
Pfennigberger Félix	351	Prichta Antal	374
Pfingsgraf Pál	366	Prihadny Oszkár	347
Pfundtner Károly	339	Prikmaier Ferenc	373
Philipović Slavko	374	Prohászka Mátyás	361
Piáček János	369	Protovinszky Henrik	350
Pichler Milán	374	Prpić István	372
Pietsch Antal	362	Prpić Péter	372
Pilz Alfréd	324	Prstec Milán	371
Pilz Ottó	356	Prunyi Albert	337
Pintér Ferencz	354	Pruska Gyula	329
Piperek Richárd	370	Ptag György	374
Pirsić Vilmos	371	Ptag József	374
Piśa János	375	Przibiszlávszky Adolf	355
Pisó Cornél	324	Puches Ferencz	372
Pisó János	359	Puchreiner Henrik	328
Pitroff Kornél	345, 346	Puk Imre	370
Pixa Ernő	374	Pukács Endre	336
Pitschmann Károly	375	Puksa Endre	381
Plachner Sándor	347	Pulchardt Miksa	368
Plachy Teofil	340	Puljević-Nikolić Péter	370
Planetozr Henrik	370	Purgly László	346
Plech József	326	Puskás Ferencz	343
Plenczner Rezső	356	Puskás István	326
Pleša Miklós	370	Puskás Jenő	363
Pleško Bartal	371	Puskás Károly	343
Plotényi Jenő	327		
Podhrádszky András	355, 375	R ácz Vendel	368
Podhrádszky Pál	355	Rádl Ödön	348
Pogány Béla	345	Radler Adolf	370
Pohl Eduárd	374	Radó Pál	327
Pohl János	358	Radojčić Svetozár	373
Pokorny István	336	Radonics Vazul	341
Polacsek Károly	330	Raduly János	322
Polakovics György	343	Raffesberg Hugó	360
Polenszky Rezső	363	Rainiss István	360
Polgárdi Béla	335	Rajner Mátyás	357
Pollák Ferencz	368	Rajnoha Gyula	353
Polnisch Árpád	364	Rajtsán János	329
Pólya Andor	353	Rákosi István	338

Rákossy Márton	364	Rottler József	364
Ráner Sándor	325	Rozgonyi László	373
Ranku Miladin	327	Rozek Cölestin	362
Rappensberger Andor	333	Rozim József	370
Ráthonyi Ákos	348	Rozmánith Albert	330
Ratkowszky Károly	323	Rózsa István	381
Rayman István	371	Röhrich Ernő	325
Rédey József	350	Röhrich Márton	332
Regenbart Pál	328	Römer Henrik	365
Regényi Lajos	349	Rudroff Ottó	361
Reif Vendelin	358	Rukovina József	371
Reisinger Rezső	353	Rukovina Rudolf	372
Reithoffer Ferencz	365	Rumann Ernő	358
Rejtő Adolf	325	Rumann Gottfried	358
Rélay Róbert	348	Rusnyák Tamás	351
Remenyik Gusztáv	328	Russ Dénes	364
Rend Domokos	330	Rusz Imre	351
Reők Iván	346	Rusznay Győző	343
Répási Mátyás dr.	348	Rutényi Károly	360
Repászky István	364	Ruttkay Géza	360
Repka Sándor	374	Ružicka Vince	375
Ress Antal	370	Ruzicska Ágoston	330
Ressel István	329	Ruzicska János	355
Reschner Rezső	331	Ryll Viktor	349
Rettich Károly	361	Saad Andor dr.	326
Révay Ferenc	356	Saághy Lajos	368
Revóczy Béla	353	Sabló Rezső	371
Rezy Vilmos	328	Sághy Kálmán	344
Richter Henrik	374	Sahlender Károly	346
Richter József	358	Sailer György	327
Rieb József	358	Salix Gyula	325
Riedl Adolf	366	Sándor Elek	329
Riedl Gyula	343	Sándor Mózes	348
Rieger Ferencz	374	Sándor Jenő	326
Rieger Károly	360	Sárközy György	377
Riester Hugó	324	Schaab Bálint	331
Riesz László	335	Schalát Béla	330
Riffer Sándor	368	Schaller Károly	351
Rigán Samuel	365	Schatt János	367
Rimler Pál	363	Schauer László	375
Rinaldi Ottó	366	Schauk Ernő	360
Ringelsen Lajos	368	Schaeffer Mihály	328
Riszdorfer László	346	Schebor Ferencz	366
Ritter Károly	330, 377	Schedelbauer Flóris	360
Rochlitz Dezső	322	Scherg Lőrinc	368
Rochlitz Nándor	327	Schiel Gusztáv	346
Rodler Róbert	362	Schillinger Béla	328
Rohr Péter	373	Schindler József	352
Rolland Gusztáv	362	Schleifer Bernát	368
Rónai György	380	Schlesinger Alajos	358
Rónay Antal	336	Schlosser István	343
Rónay Árpád	368	Schmid Ernő	354
Rónay Imre	328	Schmidt Ferencz	334, 359, 375
Ronchetti Gáspár	364	Schmidt Ignác	351
Rondonelli Jenő	366	Schmidt Imre dr.	325
Roschlapil Károly	353	Schmidt János	356
Roszinszky János	334	Schmidt Károly	323
Róth Emil	348, 352, 367	Schmidt Vilmos	339
Róth Flóris	346	Schmidinger Rikárd	371
Róth Gyula	384		

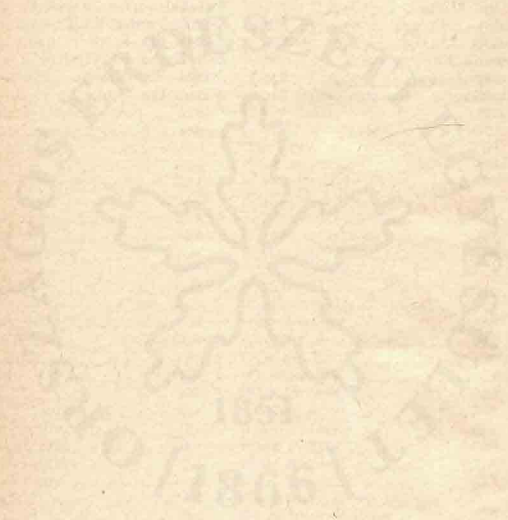
Schmiedt Ferencz	362	Skamrala Lajos	374
Schmiedt Román	355	Škorić Milán	373
Schmilliár Károly	369	Skrbek Károly	352, 367
Schmuck Hugó	328	Skultéti Győző	332
Schnaider Lukács	373	Slapničar Eduard	372
Schneider József	365	Slavik Károly	374
Schnell Károly dr.	346	Šljepčić Illés	330
Schnell Lajos	364	Šlipčić Fülöp	372
Schoob István	330	Snaider László	358
Scholcz Ottó	346	Sobó Jenő	386
Scholtz Gyula	330	Sobó Sándor	326
Schotterer Lajos	374	Solarić Tivadar	372
Schölzel György	360	Solc Henrik	331
Schöpflin Alajos	358	Solc Svetozár	324
Schrader András	352	Solymosy Lajos br.	377
Schreiner Károly dr.	348	Solti Andor	330
Schréter Károly	363, 377	Soltész Gyula	327
Schrötter Alajos	367	Soltz Gyula	375
Schubert Miklós	370	Somfai István	364
Schudich Nándor	343, 350	Somogyi Lajos	339
Schumann Miksa	350	Sommer Károly	362
Schurina Vilmos	341	Somogyi Ferencz	353
Schuster András	341	Somogyi Géza	353
Schuster József	341	Somogyi István	347
Schuster Lajos	361	Soó Gáspár	348
Schwab Rezső	366	Soós László dr.	348
Schwabik Ferencz	351	Sóska Gyula	331
Schwanczer Gusztáv	326	Spanily Adolf	366
Schwartz Béla	326	Spanyol Géza	325
Schwarz Rezső	340	Speczián Gusztáv	356
Schwieger Rikárd	374	Spengel Sándor	326
Sebesy János	348	Späth Gyula idb.	348
Sebő Sándor dr.	348	Sperling Viktor	359
Schser Sándor	352	Spettmann János	322
Seemayer Bódog	340	Spielhaupter György	340
Seenger Lajos	328	Spissak Gyula	370
Seenger Nándor	327	Sposée Arthur	367
Sagercián Vazul	359	Sréter Ágoston	327
Seh Jenő	341, 377	Stanić János	373
Seidl Oszkár	371	Staničić Dániel	373
Semsey Boldizsár	347	Stanisavljević Krešimir	371
Sennyey Miklós báró	348	Stanković Vladimír	373
Selymessy Ferencz	322	Stanojević Pál	373
Serényi Béla gróf.	378	Stark Dezső	374
Seymann Ernő	358	Stark Miksa	362
Sikó Áron	328	Stecher Xavér	353
Simenszky Kálmán	368	Stefány Gyula	337
Simić István	371	Stéger Antal	358
Simon Gusztáv	374	Stégermeier Ödön	324
Simon Károly	361	Steiner Károly	375
Simonek Gotthárd	337	Steller Ede	331
Simonfy Ákos	345	Stenczinger Ede	367
Simsay István	365	Steuge Ferenc	346
Šimunavić Ziván	373	Steuka Lajos	366
Sinek Viktor	367	Sterba Szabolcs	353
Singer Vilmos	374	Stierandt Keresztély	353
Sipeki Balázs	347	Stjeskál Ferencz	374
Sipos Antal	368	Stojanovits Illés	332
Sipos Mihály	333	Stojčević N.	371
Siruček Večeslav	375	Strgar Bodimir	371

Stripszky P. Mihály	355	Székely Mózes	345, 377
Stroblich Antal	363	Szelezky János	329
Strompf Pál	349, 369	Széli József	346
Stromszky László	330	Szemann József	360
Subr Vencel	374	Szénássy Béla	355, 378
Suha Rezső	351, 377	Szenczy Géza	334
Surjanszky Kálmán	330	Szenes József	326, 377
Susterics János	374	Szentgyörgyi Lajos	370
Sutlic Ede	370	Szentimrey Dániel	344
Suszter Rezső	331	Szentiványi Károly	347
Susztics József	372	Szentiványi Miklós	340
Sükösd Ferencz	328	Szentkeresztly Béla báró	346
Sümegh Ignác	340	Szentkirályi Ákos dr.	340
Syllaba Ernő	364	Szentpály Kázmér	347, 358, 377
Szabó Antal nemestóti	347	Szeöts Béla	327
Szabó Antal	368	Szepesházy Kálmán	355
Szabó Benedek	338	Szepesi Arthur	330
Szabó Elemér	348	Szepesi Béla	346
Szabó Endre	324	Szepesi Gusztáv	327
Szabó Ferencz	327	Szepesi Tivadar	329
Szabó Ignác	326	Szepessy Elek	328
Szabó István	348	Szép Géza	349
Szabó József	323	Szever Dénes	372
Szabó Kálmán	326, 328, 330, 342	Szigeti János	361
Szabó Lajos	328	Szigeti Rezső	342
Szabó László dr.	348	Szijgyártó József	341
Szabó Sándor	324	Sziklai Emil	344
Szadeczky Miklós	326	Sziklai Géza	351
Szакmáry Ferencz	381	Szilágyi Ernő	327
Szalagyi Emil	327	Szilágyi Bertalan	329
Szalai Ernő	349, 375	Szilágyi Imre	348
Szalántzy László	339	Szilágyi József	325
Szalay László	346	Szilágyi László	331
Szalmási Ferencz	362	Szilárd Iván	328
Szalóky Sándor	329	Szilvai József	330
Szaltzer Lajos	381	Szilvássy László	355
Szamolányi Gyula	325	Szilvássy Márton dr.	348
Szántner János	340	Szimon Béla	364
Szántó Mihály	335	Szivos Gyula	352, 360
Szántó Zenó	323	Szkalák Károly	350
Szapáry György gróf	347	Szluncsik Adolf	367
SzappanosIstván	348	Szporny Gyula	368
Szarkásy János	352	Szokolóczy József	323
Szász Károly	353	Szontagh Andor	355
Szászy József	360	Szopkó Brunó	359
Szatmári Lajos	356, 361	Szorkovszky Libor	329
Szauer Antal	366	Szőcs Károly	361
Szandtner Adolf	351	Szőllösi Rezső	324
Szécsi Imre	323	Sztankó Zoltán	338
Szécsi Géza	343	Sztlaukál Ferencz	369
Szecsкаy Dezső	328	Sztrapajevics György	373
Szecsődy József	325	Sztripszky Ágost	332
Szedlacsek János	350	Szukics Ferenc	331
Széchenyi Aladár gróf	347	Szullik István	360
Széchenyi Bertalan gróf	375, 377	Szuly János	348, 378
Szécsenyi Jenő gróf	347	Szuppek József	341
Székács Vincze	333	Szücs Aladár	353
Székely György	357	Szücs Elemér	350
Székely István	326	Szücs János	346
Székely József	327	Szűts Jenő	346

Szűts Kálmán	356	Toperczer Árpád	327
Szvacsina Géza	348	Toperczer Oszkár	329
Szvetelszky Géza	325	Tordony Emil	330
Szvitok János	352	Tornay Gyula	356, 378
Szvoboda Mihály	337	Tóth Gyula	333
Szy Dénes	338	Tóth Imre dr.	380
Takács János.	343	Tóth István	348
Takács Miklós	332	Tóth István ifj.	348
Tamás Frigyes	355	Tóth Lajos	343
Tamás Gyula	358	Tóth László	324
Tanádi Emil	358	Tóth Miklós	323
Tanko Sándor	368	Tóth Pál	365
Tar József	365	Tóthfalusi József	348
Tarcsányi Kálmán	349	Traub József	368
Tarnay Gyula dr.	346	Trauer Gyula	329
Tartoll János dr.	324	Traum János	349
Taszler Rezső	357, 366	Traxelmayer Frigyes	354
Tatarek Kálmán	352, 378	Treitler Ferencz	367
Tatarek Rudolf	362	Tribusz Gusztáv	352
Päuber Rikárd	370	Tripammer Károly	351
Tausch Rezső	350	Tripon Gábor dr.	346
Tavassy Lajos	354, 368	Tropper Antal	372
Tavi Gusztáv	358, 375, 377, 447	Tropper János	372
Taxner Béla	354, 369	Trötzer Károly	373
Téglás Károly	323, 375, 447	Trsztyánszky László	349
Teklić Slavoljub	371	Tökely Jenő	346
Temesváry Béla	329	Tölg Vilmos	330
Teodorovits Ferencz	381	Tölgyes József	327
Terényi Sándor	328	Török Aladár	325
Tergovics Artur	324	Török Albert	343
Térfi Béla	322, 376	Török Béla	330, 348
Terray Gyula	327	Török Ferencz	327
Terrér Albert	374	Török Gábor	356, 375, 447
Tessényi Károly	325	Török János	333
Thegze László	327	Török László	353
Thuránszky Béla	331	Török Miklós	340
Thury Dénes	324	Török Sándor	347, 377, 381
Tichy Kálmán	322	Törzs Arthur	328
Tiefenthaler Edgar	360	Törzs István	325
Tihanyi László	381	Turesa Tivadar	365
Tilles Béla dr.	348	Turkalj Zlatkó	371
Timók János	336	Tuzson János dr.	375
Tindly József	355	Ugrenovič Sándor dr.	371
Tippmann Norbert	351	Uitz Mátyás	330
Tirts Rezső	349	Ujfalussy Mihály	335
Tóbiás Miklós	353	Ujházy Ágoston	328
Tocauer Adolf	374	Ujvárosi József	346
Tomasovszky Imre	323	Ulmann József	367
Tomassek Miklós	323	Ulreich Gyula	330
Tomesányi Gusztáv	325, 375	Urbán Antal	352
Tomesányi Gyula	375, 447	Urbán Ferencz	373
Tomesányi Miklós	331	Urbán Gyula	350
Tomesko Lajos	346	Urbán József	352
Tomka Ákos	363	Urbánszky István	331
Tomka Jenő	342	Urbantsek Ignác	356
Tomka Kálmán	369	Urzinyi György	334
Tomljenović Antal	373	Vadas Jenő 375, 378, 380, 384, 447	
Tompa Ferencz	328	Vadas Gyula	326
Tompa Kálmán	339		

Vagács Sándor	337	Vollnhofer Pál	329
Vaitzik Ede	325	Vorák Sándor.	339
Vaitzik Emil	326, 327	Vozarik Ferencz	324
Vaitzik Gyula	367	Vörös Pál	348
Vajda Ákos.	340	Vučković Vazul dr.	370
Valbaum Frigyes	347	Vuk Gyula	375
Valics János	338	W	
Vallent Emil	324	Wagner Gyula	349
Vály Ferencz	330	Waldherr József	349
Vámos Károly dr.	378	Walek Károly dr.	380
Várnai Géza	330	Wanyek Arnold	353
Várady László dr.	329	Warinszky József.	363
Varga János	354, 363	Wehoffer Mihály	339
Várjon Géza	328	Weidenhoffer Károly dr.	348
Várnai Sándor	339	Weiner Dusán	371, 375
Várnay Ödön	325	Weinert Győző	348
Vassányi Mihály	331	Weinert Tivadar	356
Vaszary Antal	364	Weisz Ferencz	325
Vaszary Ernő.	356	Wejsiczky Károly.	352
Vázsonyi Henrik	351	Wenckheim Dénes gróf	346
Vécsy Ferencz ifj.	358, 368	Wenk Ferencz	351
Vég Gyula	342	Wenk Gyula	324
V. Végh István.	346	Wény János	339
Vegmann Ferencz dr.	349	Werner Adolf dr.	348
Veiner Milán	370	Wessely Ferencz	363
Weisz Gyula	358	Weszely Alajos	333
Velancsics István	361	Wiethe Károly	372
Velibil Károly	360	Wilde Ferencz	369
Velics János	349	Wildmann Kálmán	339
Velics Rezső	324	Wilhelmb Gyula	324
Venczel Gusztáv	357	Willinczky Ede.	370
Vendel János	369	Winkler Guidó	324
Veréb Mihály.	324	Winkler Miklós	329
Vermes György	329, 363	Wisznyovszky Ferencz	334
Vernóczy Ferencz.	362	Witt Ferencz	368
Véssei Ferencz	345	Witt Frigyes	354
Véssei Mihály	344	Witting Emil.	365
Veszprémy István.	346	Wittman Pál	374
Vető Gyula.	338	Wlasich László	368
Vicenik Ferencz	324	Woher Jenő	363
Vicenik Nándor.	324	Woher Lajos	363
Victorin Henrik.	370	Wodl József	353
Vidale Jaromir	372	Wolf Attila	326
Vidmar Vilko.	372	Wolf Róbert	373
Vidos Miklós	322	Wolfram Sándor	356, 365
Vigh József	342	Wursching Frigyes	330
Vigyázó Ferencz gróf.	347	X	
Villányi Ambrus	362	Xhenemont Ferencz.	368
Virág Géza	353	Z	
Visnic Milán	331	Zabundjija Milan	371
Vizlendvay Sándor	348	Zachár Gyula	324
Vladković Péter	372	Zachár István	344, 378
Vlahović Iliés	373	Zachár Jakab.	327
Vlaszaty Ödön	363	Zachár László	333
Vojtás Árpád.	326	Zachár Mihály	327
Vojnics Ferencz dr.	349	Zadrazill János	340, 358
Vojnits István br.	346	Zahn József	352
Volczer Árpád	330	Zai Ádám	328
Volenszky Kálmán dr.	348	Zajc Carmeló	330
Volfinau Gyula	346	Zay Markwart	347

Zalay László	333	Zinzer Arthur	361
Zankó Emil	339	Ziskay Antal dr.	346
Zareczky Pál	337	Zitny Veceslav	375
Zathureczky Miklós dr.	348	Zivnustka Ferenc	375
Zathureczky Nándor	339	Zloch Tamás	374
Zavitsa József	337	Zmeskal György	346
Závodnik István	369	Zoffmann Sándor	349
Zbinyovszky Lajos	363	Zólyomi Imre.	357
Zec Dušan	372	Zopf Ferencz	367
Zecha Nándor	374	Zudor Béla	332
Zegurac Pál	373	Zukácska Mihály	366
Zeithamnil Veceslav	373	Zurek János	360
Zemanek Adolf	356	Zuskin Ferenc	334
Zemplén Géza dr.	380	Zügn Nándor	364
Zeyk Kálmán.	346	Zwarik Egyed	349
Zezulka János	331	Zwerina József	363
Zibart Milan	371	Zwickelsdorfer János	331
Zichy Ödön gróf	378	Zsámbokréthy Emil	347
Ziegler Mihály	330	Zseleznyák Péter	336
Zimann Ede	335	Zsemlicska Károly	355
Zimay János	325	Zsivanovics Zsiva	373
Zimmermann Gusztáv	358	Zivunstka Ottó	373

HIRDETÉSEK.

Magyar szakkönyvek jegyzéke.

- Arató Gyula: Cseres Józsi és Boros Rózsi szép históriája, vagy: Ki mint vet úgy arat. — (Az erdészeti ponyva-irodalmi kiadványok I. füzeté). Kiadta az Országos Erdészeti Egyesület, 1895. — Teljesen elfogyott.
- — Hogyan ment férjhez Gödör Julcsa, vagy: A gonosz lelkű embert megbünteti az Isten. — (Az erdészeti ponyva-irodalmi kiadványok II. füzeté.) — Kiadta az Országos Erdészeti Egyesület, 1896. — Teljesen elfogyott.
- Boros M.: Hogyan lett igazzá a bolond beszéde, avagy: többet észszel, mint erővel. (Az erdészeti ponyva-irodalmi kiadványok III. füzeté.) Kiadta az Országos Erdészeti Egyesület. Teljesen elfogyott.
- Bedő Albert: Az „Erdő-őr“, vagy az erdészet alapvonalai. VIII. kiadás 1896. Ára 6 K. Megrendelhető az „Erdészeti Lapok“ kiadóhivatalánál. (Budapest V. ker. Alkotmány-utca 6.)
- — „A magyar állam erdőségeinek gazdasági és kereskedelmi leírása“. 3 kötet, az állam összes erdőségeinek átnézeti térképével. Kiadta a földművelésügyi minisztérium. 1896. Ugyanot rendelhető meg.
- Belházy Emil: Az erdőrendezés kézi könyve. I. rész. Kiadta az Országos Erdészeti Egyesület. Ára egyesületi tagoknak 6 K, nem tagoknak 10 K. Megrendelhető az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál (Budapest, Alkotmány-utca 6.).
- Belházy J., Szécsi Zs. és Illés N.: A vadászati ismeretek kézi könyve. 4 kötet ára tagoknak füzve 9 korona, diszkötésben 13 korona. Kapható az Orsz. Erdészeti Egyesületnél.
- Béky Albert: Számtan erdőri szakiskolák számára, ára tagoknak 1 K 50 f, másoknak 2 K 40 f, kapható az Orsz. Erd. Egyesületnél.
- Berendi Béla: Legelő és Havasgazdálkodás. Ára 5 K; kapható Láner Péter postamesternél, Rahó, Máramaros vrm.

- Bund Károly:** Értekezések az erdőrendezés köréből. Ára 4 K. Kapható az Orsz. Erd. Egyesületnél.
- Cséti Ottó:** Erdészeti földméréstan. 100 arannyal jutalmazott pályamunka II. kiadása. Kiadta Jürges Ágoston özvegye és fia Selmezen. Ára 9 K.
- Engel Sándor:** „Magyarország faipara és fakereskedése”. Budapest, 1882. Grill Károly kir. udvari könyvkereskedése.
- Fekete Lajos:** „Erdészeti talajtan”. II. teljesen átdolgozott kiadás a Magyar állam talajtani térképével. Selmece 1891. Ára 5 K. Joerges Ágoston özvegye és fia tulajdona. Selmezen.
- — „A mezőség kopárainak befásítása”, pályadíjnyertes munka. Ára 2 K. Stein Jánosnál Kolozsvárott.
- — „Beszélgetések az új erdőtörvényről”. Ára 40 f. Stein Jánosnál Kolozsvárott.
- — „Erdőérték számításán”. Második javított és bővített kiadás. Ára 6 K, tagoknak 4-50 K. Szerzőnél Selmecezen és az Országos Erdészeti Egyesületnél.
- — „A Tölgy és Tenyésztése.” Pályadíj-nyertes munka. Kiadta az Orsz. Erdészeti Egyesület. Ára egyesületi tagoknak 4 K, másoknak 6 K. Kapható a szerzőnél Selmecezen.
- — „Az erdei vetésről és ültetésről”. Pályadíjnyertes népszerű munka. Teljesen elfogyott.
- — Az erdők berendezése. Népszerű erdészeti munka. Ára 2 K. Kapható az Orsz. Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál.
- — A vágásra érett erdő kihasználása. Népszerű erdészeti munka. Teljesen elfogyott.
- — Az erdők felújítása. Népszerű erdészeti munka. Ára 2 K.
- — „Erdészeti nyereség-számításán”. Ára 4 K, tagoknak 3 K. Kapható a szerzőnél és az Orsz. Erdészeti Egyesületnél.
- — „A szálaló erdők berendezése”. Ára 1 K 20 f tagoknak 90 f. Kapható a szerzőnél és az Országos Erdészeti Egyesületnél.
- — „Népszerű erdészeti növénytan” I. füzet. Sporás növények. Elfogyott. II. füzet. Mohok, edényes virágtalanok. Tülevelűek. Ára 2 K. III. füzet. Magházas növények. Ára 3 K. Kapható az Orsz. Erdészeti Egyesületnél.
- — Erdőrendezéstan (1903.) Ára 12 K tagoknak 9 K. Kapható a szerzőnél és az Országos Erdészeti Egyesületnél.
- — Magyarország főbb fanemeinek természetése. Teljesen elfogyott.
- Fekete Lajos és Mágocsy-Dietz Sándor:** Erdészeti Növénytan. 200 drb. arannyal jutalmazott pályamunka. Kiadja az Országos Erdészeti Egyesület. I. kötet teljesen elfogyott; II. kötet 1897. Ára egyesületi tagoknak 12 K; másoknak 18 K.

- Földes János:** A legelő-erdők. Az Országos Erdészeti Egyesület által dícsérettel kitüntetett pályamunka. Kiadta az Országos Erdészeti Egyesület. Ára: egyesületi tagoknak 1 K 60 f, nem tagoknak 2 K 40 f. Megrendelhető az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál (Budapest, Alkotmány-utca 6.).
- Fülöp Szász-Coburg herceg erdőrendezősege:** Termési táblák. Lőcsén 1886. Kapható a hercegi jószágigazgatóságnál Jolsván (Gömör megye). Ára 2 K.
- Gaul Károly:** „Hazánk Házi faipara.“ Ára tagoknak 1 K 40 f, nem tagoknak 2 K. Megrendelhető az Orsz. Erd. Egyesületnél.
- Gellért József:** A bükk-tüze romlása és az ellene való védekezés. Ára tagoknak 60 fillér. Másoknak 1 K. Kapható az Országos Erdészeti Egyesületnél.
- Horváth Sándor:** „Erdészeti Zsebnaptár“ 1912. évi 31-dik évfolyama. Kiadja az Országos Erdészeti Egyesület. Ára 3 K az Országos Erdészeti Egyesület tagjai részére 2 K. Megrendelhető az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál. Budapest V. ker. Alkotmány-utca 6. szám.
- Kövesi Antal:** Erdészeti Géptan, különös tekintettel az erdőmérnöki szak hallgatóinak igényeire. Ára 5 K. Egyesületi tagoknak 4 K. Kapható a szerzőnél és az Országos Erdészeti Egyesületnél.
- Grafosztatika és Vaskszerkezetek. Ára tagoknak 8 K, másoknak 10 K. Kapható ugyanott.
- Dr. Klekner Alajos:** „Az erdőtörvény (1879. évi XXXI. törv.-czikk) magyarázata“. Franklin-társulat. Ára 4 K.
- M. kir. földmívelési ministerium:** „Erdészeti segédtablák“. Ára 8 K. Megrendelhető a m. kir. földmívelésügyi ministerium erdőszámvevőségénél. Budapest.
- Márton Sándor:** A legelő erdők stb. 100 drb arannyal jutalmazott pályamunka. Ára 6 K, az Orsz. Erdészeti Egyesület tagjai 4 K 80 f-ért szerezhetik meg.
- Muzsnay Géza:** Erdőrendezésünk fejlesztéséről. Ára 5 K. Kapható a szerzőnél.
- Országos Erdészeti Egyesület:** „Erdészeti Rendeletek Tára“. 1880—1884. évi I—IV. évfolyam III. kiadása is elfogyott. 1885—1889. évi V—IX. évfolyam teljesen elfogyott. 1890. évi X. évfolyam teljesen elfogyott. 1891. évi XI. évfolyam. Ára 1 K 20 f, az orsz. erd. egyesület tagjainak 60 f.

1892. évi XII. évfolyam teljesen elfogyott.

1893—1894. évi XIII. és XIV. évfolyam teljesen elfogyott.

1895. teljesen elfogyott, 1896. évfolyam. Ára tagoknak 50 f, másoknak 1 K.

1897. évfolyam. Ára tagoknak 60 f, másoknak 1 K 20 f.

1898. " " " 70 " " 1 " 40 "

1899. " teljesen elfogyott

1900. " Ára tagoknak 60 f, " 1 " 20 fillér

1901—1903. évf. teljesen elfogyott.

1904. évf. Ára tagoknak 1 K 50 f, másoknak 2 K 40 f.

1905. évf. Ára tagoknak 50 f, másoknak 1 K.

1906—1907. évf. Ára tagoknak 1 K 50 f, másoknak 2 K 50 f.

1908. évf. Ára tagoknak 1 K, másoknak 2 K.

1909. évf. Ára tagoknak 1 K, másoknak 2 K.

Kapható az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál.

Pécs Dezső: A külföldi faemeknek hazánkban való telepítéséről. Ára tagoknak és könyvkereskedőknek 3 K, másoknak 4 K. Kapható az Országos Erdészeti Egyesületnél.

Petricsek Adolf: Magyar birodalom fontosabb fásnövényeinek mag és terméshatározója. Ára 1 K 60 f. Kapható Joergesenél Selmecezen.

Pohl János: Tangens-Táblázatok. Ára tagoknak 1 K, nem tagoknak 2 K. Kapható az Orsz. erdészeti egyesületnél.

Iffj. Sárossy-Kapeller Ferencz: „Az erdőtörvény (1879. évi XXXI. törv.-czikk) magyarázata“. Budapest, Weismann testvérek. Ára 4 K.

Sobó Jenő: Erdészeti építéstan. Három részben.

Első rész: Középitéstan. Két kötetben.

Második rész: Ut-, vasut- és hidépitéstan.

Harmadik rész: Vízépitéstan. (Még nem jelent meg.)

Megjelent a Középitéstan I. kötete. 756 oldal szöveg 2494 ábrával. Ára az Országos Erdészeti Egyesület tagjainak 11 K 20 f, másoknak 16 K; II. kötetének ára tagoknak 11 K 20 f, másoknak 16 K; második rész: ut-, vasut- és hidépitéstan ára tagoknak 12 K, másoknak 16 K. Kapható az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál és Joerges A. özv. és fia könyvkereskedőnél Selmecezbányán.

Soltz Gyula és Fekete Lajos: „Erdőbecsléstan“. Második teljesen átdolgozott kiadás. Ára 8 K, tagoknak 6 K. Kapható Selmecezen F. L.-nál és az Országos Erdészeti Egyesületnél.

Stark Dezső: A vadászvizsla. Gyakorlati útmutató nevelés stb. III. kiadás. Ára 2 K. Kapható „Pátria nyomda Budapest“.

- Székely Mihály:** Az Időjárásban alapvonalai, dr. Masch A. után németből. Második kiadás. Budapest, 1886. Kapható Grill K. könyvkereskedésében. Ára 3 K.
- Szécsi Zsigmond:** „Az erdőhasználatban kézi könyve.” Pályadíjnyertes munka. Kiadta az Országos Erdészeti Egyesület. Második kiadás; ára 16 K, az Orsz. Erdészeti Egyesület tagjai részére: 12 K. Kapható Joerges Ágostonnál Selmecezen.
- Szondy János:** Államerdészeti utiköltség szabályzatok gyűjteménye. Ára 3 K. Kapható a szerzőnél Budapest VI., Vörösmarty-utca 57. sz.
- Tagányi Károly:** Magyar erdészeti oklevéltár. Magyarország ezred-éves fennállásának emlékére kiadja az Országos Erdészeti Egyesület. Ára az egyesületi tagok számára 20 K, nemtagok számára 40 K. Megrendelhető az Orsz. Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál. Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 6. sz.
- Téglás Károly:** „Erdővédelemtan.” Ára 5 K 40 f. Megrendelhető Joerges Ágostonnál Selmecezen.
- Tomasovszky Imre:** Betűsoros tárgymutató az Erdészeti rendeletek Tára I—XXIV. évfolyamához. Kapható a szerzőnek. Ára 1 K.
- Tomcsányi Gusztáv:** „Erdei facsemeték nevelése.” Az Országos Erdészeti Egyesület kiadása. Ára egyesületi tagoknak 3 K, másoknak 4 K. Megrendelhető az Országos Erdészeti Egyesületnél (Budapest V. ker., Alkotmány-utca 6. szám).
- Dr. Tuzson János:** A bükkfa korhadása és konzerválása. Kapható Budapest Kilián könyvkereskedőnél. Ára 4 K.
- — Rendszeres növénytan. I. Általános rész és a virágtalan növények. Ára egyesületi tagoknak 8 K. Másnak 10 K.
- Vadas Jenő:** A selmecezbányai m. kir. erdőakadémia története és ismertetője. 17 képpel, 1 térképpel és 1 diagrammos kimutatóval. Ára 4 K (erdőgyakornokoknak 3 K, akadémiai hallgatóknak 2 K). Kapható szerzőnél Selmecezen és az Orsz. Erdészeti Egyes. titkári hivatalánál.
- — Erdőműveléstan. Az Országos Erdészeti Egyesület által 150 drb arannyal jutalmazott pályamunka, 742 oldal, 220 ábrával. Ára az Országos Erdészeti Egyesület tagjai részére 7 K, mások részére 10 K. Kapható a szerzőnél Selmecezbányán.
- — Az árvédelmi fűzesek telepítése és művelése. A földművelésügyi ministerium hivatalos kiadványainak 12. füzeté.
- Dr. Zemplén Géza:** Fából készített cukor és alkohol. Ára tagoknak 1 K 50 f, másoknak 2 K.

:: FAISKOLA ÉZIKKEK ::

u. m. gyümölcsfák, díszfák, díszbokrok, fenyőfélék,
rózsák és évelő növényeket szállít árjegyzék szerint
kerteket alakít terv és költségvetés szerint

PEEZ ÁRMIN m. k. udvari műkertész
és faiskola tulajdonos,
BUDAPEST, VIII., KÁLVÁRIA-TÉR 8. SZÁM.

Alulírott feltaláló szállit próbara és megtekintés
céljából jól kipróbált:

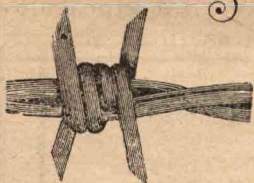
1. Erdei vetőgépeket . . . . . à 26 K.
2. Csemetekerti iskolázógépet . . . . . à 120 K.
3. Csemetekerti iskolázókészüléket ágyszegélyzővel . . . . . à 32 K.
4. Átiskolázó készüléket lombfacsemeték részére . . . . . à 70 K.
5. Átiskolázó készüléket (kisebb összeállításban) . . . . . à 35 K.

Ugyancsak alulírott olcsón szállit saját termésü
csemetéket.

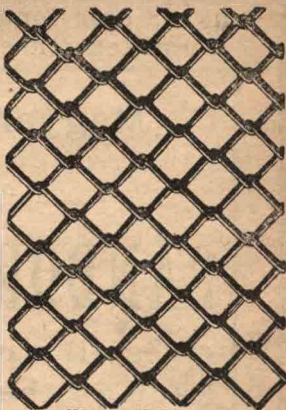
Kivánatra árjegyzéket, ábrákkal ellátott utasítá-
sokat, szállítási feltételeket stb. küld. Számos ajánló
levéllel és bizonyítvánnyal rendelkezik. Szállítás
gyorsárúként, teherárú díjtételek mellett.

Hacker Rezső

cs. és kir. erdőmester, Königgrätz (Csehország).

Sodronyfonatok
vadaskertsövényekhez,
kertekhez,
baromfiudvarokhoz és
tennis pályákhoz.

JERGITSCH KLAGENFURT

Alpenländische Drahtindustrie

Ferd. Jergitsch' Söhne

Wien, V/1. Wienstrasse 45, Telephon 9583.

Graz, Göstinger Maut und
Klagenfurt Postfach 264.

196. sz. képes árjegyzék
ingyen és bérmentve a leg-
közelebb eső irodából.

Csakis a cég főnöke által kipróbált
termékek jönnek szállítás alá.

Magyar cég!

SÁNDOR IMRE

erdészeti magnagykeres-
kedő és csemetenagy-
termelő

SZÉKESFEHÉRVÁR

Ajánlja: az összes erdészeti
magvakat, csemeté-
ket, diszfákat és élősövényeket
a lehető legjobb minőségben,
versenyképes árak mellett

Magyar cég!

Lelkiismeretes kiszolgálás.

Magyar termelés!

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

